

ΠΕΡΙ
ΑΛΗΝΙΚΗΣ ΣΥΝΤΑΞΕΩΣ
ΠΡΟΣ ΧΡΗΣΙΝ
ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ ΣΧΟΛΕΙΩΝ ΚΑΙ ΓΥΜΝΑΣΙΩΝ
ΕΓΚΡΙΣΕΙ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ

ΥΠΟ

Κ. ΑΣΩΠΙΟΥ

Καθηγητού τῶν Ἑλληνικῶν Γραμμάτων ἐν τῷ Ἐθνικῷ
Πανεπιστημίῳ τῆς Ἑλλάδος.

ΜΕΡΙΟΔΟΣ ΗΡΑΚΗ

ΕΚΔΟΣΙΣ ΟΓΔΟΗ

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ:

Α. Ι. ΑΝΤΩΝΙΑΔΟΥ

(Γυμνασιάρχου.)

Σ. Κ. Β.

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ
ΠΑΡΑ ΤΩ: ΕΚΔΟΤΗ: Σ. Κ. ΒΛΑΣΤΩ:
ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΝ
Πλ. Ρομβής 9.

ΒΙΔΑΙΟΝΟΔΕΙΟΝ
Οδ. Ερμού 178.

1827

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΑΣΩΠΙΟΣ.

49015

ΠΕΡΙ
ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΣΥΝΤΑΞΕΩΣ
ΠΡΟΣ ΧΡΗΣΙΝ
ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ ΣΧΟΛΕΙΩΝ ΚΑΙ ΓΥΜΝΑΣΙΩΝ
ΕΓΚΡΙΣΕΙ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ

ΥΠΟ

Κ. ΑΣΩΠΙΟΥ

Καθηγητού τῶν Ἑλληνικῶν Γραμμάτων ἐν τῷ Ἐθνικῷ
Πανεπιστημίῳ τῆς Ἑλλάδος.

ΠΕΡΙΟΔΟΣ ΠΡΩΤΗ

ΕΚΔΟΣΙΣ ΟΓΔΟΗ

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ

Α. Ι. ΑΝΤΩΝΙΑΔΟΥ

Γυμνασιάρχου.

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ
ΠΑΡΑ ΤΩΣ ΕΚΔΟΤΗΣ Σ. Κ. ΒΛΑΣΤΩ^Σ

ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΝ Ζ ΒΙΒΛΙΟΠΩΛΕΙΟΝ
Πλ. Ρόμης 9. Ζ Οδ. Ερμοῦ 178.

1877

Αρ. Πρωτ. 9785.

Ἐν Ἀθήναις, τῇ 12 Σεπτεμβρίου 1863.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

ΤΟ ΓΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΤΩΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ
ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ.

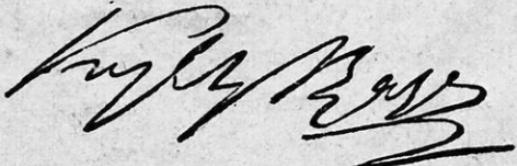
Πρὸς τοὺς Γυμνασιάρχας, Σχολάρχας καὶ Ἐ.Ι.ηγρικὰ
Σχολεῖα διενθύνοντας Διδασκάλους.

Ἐκ τινῶν δεδομένων εἰκάζομεν ὅτι γίνεται ἐν τισι τῶν διδαχτηρίων, ποὺ μὲν λεληθότως, ποὺ δὲ καὶ ἐμφράστερον, χρῆσις διδακτικῶν βιβλίων, μὴ πρὸ τοῦ ἡποργείου, σὺ προστάμενα, ἔγκεκριμένων. Καὶ σσον σύπω θέλομεν προσθῆ εἰς τὴν ἐξέλεγκτιν τοῦ τοιούτου ἀποτίματος, καὶ τὴν κατὰ συνέπειαν ταύτης ἐνέργειαν τῶν δεόντων. Νῦν δὲ περιοριζόμενα μόνον, ἵνα ὑπομνήσωμεν ὑμᾶς, ὑπ' ὅψιν ἔχοντας τὴν ὑπ' ἄριθ. 20125 ἐγκύλιον τοῦ 1843 τοῦ καὶ ὑμᾶς ἡποργείου, διε διδακτικὸν βιβλίον τῆς Ἑλληνικῆς Συντάξεως ἐν τε τοῖς Ἑλληνικοῖς Σχολείοις καὶ τοῖς Γυμνασίοις είναι «ἡ Πρώτη Περίοδος τοῦ περὶ Ἑλληνικῆς Συντάξεως» ποντίκιτος τοῦ Καθηγητοῦ κ. Κ. Ἀσωπίου, τὸ κοινῶς «Μικρὸν Συντάκτικὸν Ασωπίου» καλούμενον. Οἶπως δὲ καὶ ἄλλοτε, σύτῳ καὶ νῦν ἐπαναλαμβάνομεν πρὸς ὑμᾶς, ὅτι ἡ χρῆσις χειρογράφων, ὡς κειμένων, διδασκαλίας ἀπαγορεύεται, ὡς καὶ ἡ μὴ ἔγκεκριμένων ἔχτως βιβλίων.

Ο Γύποργχος
Β. Κ. ΝΙΚΟΛΟΠΟΥΛΟΣ.

Π. Κλάδος.

Πᾶν γνήσιον ἀντίτυπον φέρει τὴν κάτωθι ὑπογραφὴν τοῦ ἐκδότου.

Πρὸς τὸν ἀναγινώσκοντα.

Διδάξας πολλάκις τὸ μίκρὸν Συντακτικὸν τοῦ ἐν μακαρίᾳ τῇ ληξὶ πολυμαθοῦς διδασκάλου τοῦ γένους Ἀσωπίου, παρετήρησα ὅτι τὸ βιβλίον ἀπέβαινε πως δύσχρηστον εἰς τοὺς μαθητευομένους ἔνεκα τῆς ἐνιαχοῦ λίαν συμπεπυκνωμένης ὥλης, τῶν πολλαχοῦ σωρευομένων πολλῶν παραδειγμάτων, παραπομπῶν τινων ὅλως ἀκατανοήτων εἰς τοὺς ἀρχαρίους καὶ συζητήσεών τινων ἀκάρπων, ἐν συγγραφῇ μάλιστα ἐπιτομώ.

Ἐντεῦθεν δὲ ἐσκέφθην ὅτι τὸ ἐγχειρίδιον ἦθελεν ἀποδῆ πολὺ λυσιτελέστερον, ἢν μικραὶ τινες μεταρρύθμισεις καθίστων αὐτὸν εὔμνημονευτότερον καὶ μᾶλλον εὔχρηστον. Διὸ μὴ μεταβαλῶν παντάπασι τοῦ συγγραφέως τὸ σχέδιον, κατέταξα εἰς σημειώσεις παραγράφους τινας ἤτοι οὐσιωδεις, ἀνέλυσα κεφάλαιά τινα, ἀφήρεσα παραπομπάς τινας καὶ παραδειγμάτα, καὶ κάπου σπανιώτατα μετερρύθμισα σκοτεινόν τι μέρος ἢ προσέθηκα δύω λέξεις.

6'.

Ούδεν ἡττον τὸ βιβλίον καὶ ἐν τῇ ἐκδόσει ταύτη παραμένει ἀναλλοίωτον κατ' οὐσίαν τὸ Συντακτικὸν τοῦ Ἀσωπίου, παραχολουθοῦν θαυμασίως ἐν τῇ ἀναλύσει τῆς ἐκφράσεως τὴν σειρὰν τοῦ ἐνδιαθέτου λόγου, καὶ καταδεικνύον ἐναργέστατα τὸν περὶ τὴν πλοκὴν πλοῦτον καὶ τὰς κολλονὰς τῆς θειας τῶν προγόνων ἡμῶν γλώσσης.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 22 Ἀπριλίου 1874.

Δ. Ι. ΑΝΤΩΝΙΑΔΗΣ.

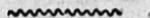
ΠΡΟΔΙΟΙΚΗΣΙΣ.

ΠΕΡΙ ΣΥΝΤΑΞΕΩΣ ΚΑΙ ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΟΥ,

ΚΑΙ ΠΕΡΙ

ΔΙΑΙΡΕΣΕΩΣ ΤΟΥ ΠΑΡΟΝΤΟΣ ΠΟΝΗΜΑΤΟΣ.

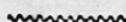
§. 1. ΣΥΝΤΑΞΙΣ ἐν τῇ γραμματικῇ λέγεται ἡ κατὰ κανόνας καὶ ὁρθὴ πλοκὴ τῶν λέξεων εἰς κατασκευὴν λόγου, Συντακτικὸν δὲ τὸ περὶ αὐτῆς πραγματευόμενον μέρος τῆς γραμματικῆς, καὶ διδάσκον τοὺς κανόνας καθ' οὓς ἡ πλοκὴ αὗτη γίνεται ὁρθή. Καὶ κανὼν μὲν ἐνταῦθα ἔστι γραμματικὸν παράγγελμα, χρησιμεύον εἰς ἀποφυγὴν συντακτικοῦ ἀμφοτήματος, ὃς δὲ κανὼν ἦτοι γραμμαχγωγὸς τῶν καλλιγράφων πρὸς εὐθυγραμμίαν, καὶ ὃς δὲ φραγμὸς εἰς ὑπερβασιῶν κώλυσιν ὁρθὸρ δὲ ἐνταῦθα τε καὶ ἀπανταχοῦ τὸ πρὸς κανόνας δημολογουμένους καὶ παρὰ πᾶσι δεκτοὺς σύμφωνον.

§. 2. Τὸ ἔργον τοῦ Συντακτικοῦ εἶναι τριπλοῦν πρότον, τὸ διδάξαι τί χρησιμεύει ἔκαστον εἰδὸς τῶν λέξεων εἰς τὴν κατασκευὴν τοῦ λόγου καὶ κατὰ ποίους κανόνας τίθεται· δεύτερον, τὸ δεῖξαι τοὺς τρόπους, καθ' οὓς λόγος πρὸς λόγον συνδέεται, καὶ τρίτον, τὸ σημειῶσαι παραλλαγάς τινας, αὖτινες, καὶ περ οἶον παραβάσεις τοῦ κανονικοῦ καὶ συνήθους φαινόμεναι, εἶναι δῆμως συγχωρηταί, ὑπὸ τῆς χρήσεως διά τινα λόγον ἐπικυρούμεναι· ἐνίστε μάλιστα ἀποθαίνουσιν ἡ

η'.

μόνη κανονική γραπτική, ὃνομάζονται δὲ αὐταὶ, ὥρισμέναι· οὗσαι καὶ εἰς σύστημα ἀναγόμεναι, Σχήματα καὶ Ἰδιώματα, διάφορα τῶν ἀσυγγωρήτων παραβάσεων αἴτινες καλοῦνται Σολοικισμοί. Οὕτως ἀποκτᾶται ἡ πλήρης ἐκμάθησις τῆς ὁρθῆς πλοκῆς τῶν λέξεων εἰς κατασκευὴν λόγου, ὅπερ σκοπεῖ ἡ σύνταξις.

§. 3. Ἐκ τούτου λοιπὸν καὶ τὸ παρὸν πόνημα εἰς τρία τμήματα διαιρεῖται. Τὸ πρῶτον, πραγματευόμενον περὶ τοῦ πρώτου τῶν προσημειωθέντων τριῶν ἔργων, ἐπιγράφεται. Περὶ τῆς Κυρίως Λεγομένης Συντάξεως. Τὸ δεύτερον, πραγματευόμενον περὶ τοῦ δευτέρου ἔργου, ἐπιγράφεται Περὶ Συνδέσεως τῶν Αόγων καὶ τῶν Μερῶν αὐτῶν. Τὸ τρίτον, τελευταῖον, πραγματευόμενον περὶ τῶν συγχωρητῶν παραβάσεων, ἐπιγράφεται Περὶ Συντακτικῶν Σχημάτων καὶ Ἰδιωμάτων. Περὶ ἑνὸς ἐκάστου τούτων ἴδιαιτέρως θέλομεν πραγματευθῆ ἐν τῷ παρόντι πονήματι, ὅσον ὁ σκοπὸς καὶ τὸ σχέδιον αὐτοῦ ἐπιτρέπουσι, παραπέμποντες περὶ τῶν λοιπῶν εἰς τὰ πληρέστερα περὶ τούτων συγγράμματα.

ΤΜΗΜΑ ΠΡΩΤΟΝ.

ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΚΥΡΙΩΣ ΛΕΓΟΜΕΝΗΣ ΣΥΝΤΑΞΕΩΣ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΠΡΩΤΟΝ.

Περὶ Λόγου.

§. 1. Σκοπος τοῦ λόγου, ἐκφωνουμένου ἢ γραπτοῦ, εἶναι τὸ ἔξηγησαι τὰ αἰσθήματα ἢ διανοήματα τοῦ λαλοῦντος ἢ γράφοντος. Τὰ πρὸς τοῦτο χρησιμέύοντα εἶναι τὰ διάφορα εἴδη τῶν λέξεων, λαμβανόμενα κατὰ τὴν χρείαν, ποτὲ μὲν περισσότερα, ποτὲ δὲ ὀλιγότερα καὶ διαφόρως συμπλεκόμενα, ὡς τὰ γράμματα τοῦ ἀλφαρίθμου εἰς τὴν σύνθεσιν τῶν συλλαβῶν, αἱ δὲ συλλαβαὶ εἰς τὴν τῶν λέξεων.

§. 2. Ὁ λόγος δυνατὸν νὰ ἴναι μικρὸς ἢ μέγας, κατὰ τὴν περίστασιν καὶ τὴν χρείαν, προσέτι δὲ μέγιστος καὶ πολυμερέστατος. Ὁ μικρότατος δὲ πάντων καὶ τὸ στοιχεῖον, τρόπον τινά, εἰς ὃ οἱ λοιποὶ δυνατὸν νὰ ἀναλυθῶσιν, εἶναι δὲ ἔξηγῶν διτὶ πρόσωπον, ζῷον, ἢ πρᾶγμα τι ἔχει ταύτην ἢ ἔκείνην τὴν ἰδιότητα, ὡς δὲ λαγώς ἔστιν ὁκύπους, ἢ χιώρι ἔστι λευκή, ἢ ἀπλῶς ὑπαρξία, ὡς ὑπάρχει θεός. Μικρότερος λόγος τούτου δεν γίνεται.

‘Απλῆ Πρότασις.

§. 3. Ὁ μικρότατος οὗτος λόγος, εἰς ὃν οἱ λοιποὶ ἀναλύονται, καλεῖται ἀπλῆ πρότασις, σημαίνουσα κρίσιν τοῦ νοὸς διὰ λέξεων ἐκφερομένην. Ἐστι δὲ κρίσις δύο ἵδεῶν σύζευξις ἢ διάζευξις· ὁ ἀνήρ ἔστι π.λούσιος.—ὁ ἀνήρ οὐκ ἔστι π.λούσιος.

• (ΣΥΝΤ. ΠΕΡΙΟΔΟΣ Α').

1

§. 4. Ἡ απ.λῆ πρότασις συνίσταται ἐκ τριῶν μερῶν, τοῦ ὑποκειμέρου, τοῦ κατηγορούμερου καὶ τοῦ συνδετικοῦ. Καὶ τὸ μὲν ὑποκείμενον σημαίνει τὸ πρόσωπον, ζῷον, ἢ πρᾶγμα, περὶ οὐδὲ λόγος, τὸ δὲ κατηγορούμενον σημαίνει τὴν εἰς αὐτὸν ἀπονεμομένην ἴδιότητα ἢ ὑπαρξίαν, τὸ δὲ συνδετικὸν τὴν σύνδεσιν καὶ σύζευξιν αὐτῶν, οἷον ὁ Θεός ἔστι δίκαιος. Ἀναιρεῖται δὲ ἡ σύζευξις αὗτη τῶν δύο ἴδεων καὶ γίνεται διάζευξις, προστιθεμένου τοῦ ἀποφατικοῦ ἥτοι ἀρνητικοῦ μορίου οὐ, ὡς δὲ μῆθος οὐκ ἔστι κοινός.—ἡ συμφορὰ οὐκ ἔστι βαρεῖα.—τοῦτο οὐκ ἔστιν ἀληθές, κτλ.

§. 5. Τὸ ὑποκείμερον, τὸ κατηγορούμερον καὶ τὸ συνδετικόν, μετὰ ἡ ἀνευ τοῦ ἀποφατικοῦ μορίου, συνιστῶσι λόγον, δυνάμενον μὲν νὰ λάθῃ καὶ προσθήκας, οὐδὲμίαν διμως ἐλάττωσιν· ἀποτελοῦσι δὲ λόγον πλήρην ὅστις περιέχει τέλειον νόημα.

Σύμπτυξις τοῦ Συνδετικοῦ μετὰ τοῦ Κατηγορούμενου.

§. 6. Τὸ συνδετικὸν τίθεται κατὰ δύο τρόπους· ἀ. κεχωρισμένον τοῦ κατηγορούμενου, οἷον *Πλάτων* ἔστι σώφρων, ὡς καὶ ἐν τοῖς ἀνωτέρῳ παραδείγμασι· β'. ἡ νωμένον μετ' αὐτοῦ, οἷον *Πλάτων* σωφροεῖ. Τοῦτο δὲ ἵστα δύναται τῷ *Πλάτων* ἔστι σώφρων. Ἡ τοιαύτη σύμπτυξις δυνατὸν νὰ γείνῃ, κατὰ τὸ μᾶλλον καὶ ἦτον, εἰς ὅλα σχεδὸν τὰ ῥήματα, τῶν δόπιών ἡ ἀπειρος πληθὺς προκύπτει ἐκ τῆς συνθέσεως τῆς τοῦ κατηγορούμενου καὶ συνδετικοῦ ἐννοίας· οἷον δέ βίος εὑδαιμορεῖ=ό βίος ἔστιν εὐδαιμων.

§. 7. Ἡ δὲ ἴδεα τῆς ὑπάρξεως ἐκφέρεται συνήθως διὰ τοῦ αὐτοῦ εἶται, ἐπὶ ὑπάρχειτης ἐννοίας, διὰ τοῦ ὑπάρχειν καὶ δλίγων ἄλλων οἷον ἰσοδυνάμων, ὡς ἔστι Θεός=Θεός ἔστιν ὃν=ὑπάρχων.—ἔστι Δίκης ὀφθαλμός.—ὑπάρχει δύραμις, μέρεθος πλούτου. Ὡσαύτως διὰ τοῦ κυρῶν καὶ τυγχάνων ἔτι δὲ καὶ διὰ τοῦ ποιητικοῦ πέλει καὶ πέλεται. Τὰ αὐτὰ δὲ ἐκλαμβάνονται καὶ κατὰ συνδετικὴν ἐννοιαν.

§. 8. Ἐκ τούτου λοιπὸν γεννῶνται διτταὶ προτάσεις, προτάσεις ἔχουσαι τὸ κατηγορούμενον κεχωρισμένον τοῦ συνδετι-

κοῦ, ὡς Σωκράτης ἐστὶ σώφρων, ἀγρός, κτλ., καὶ προτάσεις ἔχουσαι ἥνωμένον τὸ κατηγορούμενον μετὰ τοῦ συνδετικοῦ, ὡς Σωκράτης σωφροκεῖ, ἀγρεύει, κτλ. Τὰς πρώτας καλοῦμεν, συντομίας χάριν, ἀνεπτυγμέρας, τὰς δευτέρας συνεπτυγμέρας προτάσεις.

§. 9. Εἰ καὶ κατὰ τὴν θεωρίαν ἡ συνεπτυγμένη πρότασις ἴσοδυναμεῖ ἐν γένει πρὸς τὴν ἀνεπτυγμένην, δὲν εἶναι ὅμως οὕτω καὶ εἰς τὴν ἐφαρμογὴν διότι ἡ γλῶσσα δὲν ἔχει πάντοτε δρους ἐπιτηδείους ὥστε νὰ μετατρέπῃ τὰ ἀνεπτυγμένα εἰς συνεπτυγμένα, καὶ ἀντιστρόφως. Οὕτε τὸ ἐγώ εἴμι στρατιώτης γίνεται ἐγώ στρατιωτεύω, οὕτε τὸ ἐγώ εἴμι σοφός συμπτύσσεται εἰς τὸ σοφεύω, κτλ.

§. 10. Ἀλλὰ καὶ ἔνθι ἡ γλῶσσα δὲν ἐμποδίζει, ὑπάρχουσι περιστάσεις, ἐν αἷς δὲ εἰς τρόπος εἶναι προτιμότερος τοῦ ἄλλου. Οὕτω, π. χ. πᾶν ῥῆμα δυνατὸν νὰ ἀναλυθῇ εἰς τὴν οἰκείαν μετοχὴν καὶ εἰς τὸ συνδετικὸν εἶναι, ὡς γράφει=γράφων ἐστί, κτλ. Ἐννοεῖται ὅμως ὅτι πολλάκις τὸ ἐν διαφέρει τοῦ ἄλλου, τὸ γράφων ἐστὶν οἵονει=διατελεῖ γράφων.

Παράλειψις τοῦ Συνδετικοῦ.

§. 11. Οσάκις τὸ συνδετικὸν ἐννοεῖται ἀφ' ἔαυτοῦ εὐκόλως, παραλείπεται, ὡς "Ἐλλην ἐγώ.—τὸ μέλλον ἀδρατορ. Συνήθως δὲ παραλείπεται τὸ τρίτον ἐνικὸν πρόσωπον, ὡς δυσχέρεια πολλή.—πολὺ πέλαγος· μάλιστα δὲ ἐπὶ γνωμικῶν· σοφὸρ τὸ σαφές, οὐ τὸ μὴ σαφές· ἐπὶ παροιμιῶν· ἄλλος βίος, ἄλλη δίαιτα. Οὕτω καὶ παρ' ἡμῖν ἀσκοπος ὁ νοῦς, διπλὸς ὁ κόπτος· ἐπὶ τῶν οὐσιαστικῶν ἀράγκη, χρεώρ, θέμις· ἐπὶ τῶν ἐπιθέτων φροῦδος, ἄξιος, δυνατός, αὔτιος, ἁδίορ, χαλεπόρ· ἐπὶ τῶν εἰς τέος βηματικῶν, καὶ μάλιστα τῶν οὐδετέρων· ἐπὶ τῶν οἶόν τε, θαυμαστὸν δσορ, ἀμήχαρορ δσορ, καὶ τῶν δμοίων.

§. 12. Καὶ ταῦτα μὲν ἐν ἀρχῇ λόγου· ἐν ἀκολουθίᾳ δὲ λόγου παραλείπεται τὸ συνδετικόν, ὅταν παραλαμβάνηται ἐκ τοῦ προηγουμένου κώλου, ὡς αἱ λῦπαι αἱ μὲρ χρησταὶ

εἰσιν, αἱ δὲ κακαὶ ἡ καὶ ἀντιστρόφως, ἐκ τοῦ ἐπομένου εἰς τὸ ἥγονον πάλινδρομικῶς, οἷον μέτρον δὲ αὐτῷ οὐχ' ἡ ψυχή, ἀλλ' ὁ γόμος ἔστιν.

§. 13. Παραλαμβάνεται δὲ κατ' ἀναλογίαν, ὃ ἔστι καθ' ὃ πρόσωπον καὶ καθ' ὃν ἀριθμὸν ἀπαιτεῖ τὸ ῥῆμα τῆς προτάσεως, εἰς ἣν ἀναφέρεται, ὡς ἐκεῖνος μὲρι ἔστι φέλος, σὺ δὲ (εἰ) ἔχθρος. — σοφὸς μὲρι ἐκεῖνος, ὑμεῖς δὲ ἄφρονες· ἐνθα παραλαμβάνεται κατ' ἀναλογίαν τὸ ἔστε ἐκ τοῦ ἐν τῷ πρώτῳ ὑπονοούμενου ἔστι. — ταῦτα γὰρ πάντα μηδικά ἔστι, καὶ οἱ πορφυροὶ χιτῶνες (Ξεν.). — Ωταύτως καὶ κατὰ χρόνον, ὡς ὃ μὲρι πατὴρ δίκαιος ἦν, σὺ δὲ ἄδικος (εἰ).

Παράλεψις τοῦ ὑποκειμένου.

§. 14. Καὶ τὸ ὑποκείμενον παραλείπεται, ἐν συνεπείᾳ τε καὶ ἐν ἀρχῇ λόγου. Ἐν συνεπείᾳ λόγου παραλείπεται, ὅταν παραλαμβάνηται ἐκ τοῦ ἥγουμένου, καὶ τοῦτο πάλιν κατ' ἀναλογίαν, ἢ ὅταν, μὴ ῥητῶς λεγόμενον, ἐξάγηται ἐκ τῶν λέξεων, ἐν αἷς περιέχεται· Σωκράτης δὲ ἔξαιρω λόγου· ικαρὸς γὰρ (Σωκράτης) καὶ ἀμφότερα (Πλ.). — τὸν ισθμὸν ἐτείχεορ, καὶ σφι ἦν πρὸς τέλει (Ἡρόδ.), τὸ τείχος δηλ. ἢ τὸ τειχίζειν. — πορεύσομαι εὐθὺς πρὸς τὰ βασιλεῖα, καὶ ἦν μὲρι ἀριστῆται (Ξεν.), δὲ βασιλεὺς δηλ.

§. 15. Ἐν ἀρχῇ λόγου παραλείπεται τὸ ὑποκείμενον ἐπὶ τοῦ πρώτου καὶ δευτέρου προσώπου, ὅταν δὲν ἀπαιτηται ἀντιδιαστολή, ὡς σέβομαι τοὺς πρεσβυτέρους. — ἄγωμεν — “Εἰ ληρές ἔσμεν. — τίμα τοὺς γονεῖς, οὐχὶ δὲ ἐπὶ ἀντιδιαστολῆς, ἵτις ὑποθέτει ἀντίθεσιν, ὡς σὺ μὲρι μέρων νῦν κεῖτορ ἐρθάδ’ ἐκδέχον, ἐγὼ δὲ ἀπειμι (Σοφ.). Πολλάκις δὲ τίθενται καὶ ἄνευ ἀντιδιαστολῆς, ὡς οἶδ’ ἐγὼ ταῦτα (Σοφ.). Πρὸς μείζονα δὲ ἔμφασιν προσλαμβάνουσιν ἐνίστε καὶ τὸ μόριον γέ, ὡς οἰκτείρω νῦν ἐγωγε (Σοφ.). καὶ σὺ γ’, ὡς ξέρε, (Σοφ.). Καὶ δέ περὶ Αἰτωρυμιῶν.

§. 16. Ἐπὶ δὲ τοῦ τρίτου προσώπου, καὶ ἐπὶ ἄλλων μὲν περιστάσεων, μάλιστα δὲ παραλείπεται ἐπὶ τῶν ἐξῆς.

ά.) Ἐπὶ πράξεων ὅπ' ἀνδρὸς γινομένων ἴδιαιτερον ἔργον ταύτας ἔχοντος, οἷον ἐσάλπιγξερ (δι σαλπιγκτής), ἐκῆρυξερ (δι κήρυξ), οἰροχοεύει (δι οἰνοχόος), τὸν νόμον ὑμῖν ἀραγγώσεται (δι γραμματεύς).

β'.) Ἐπὶ τῶν φασὶ, λέγουσι, καὶ τῶν τοιούτων, ὅταν ἐν γένει ἐννοηται τὸ οἱ ἄνθρωποι τὰς Ἀθήρας φασὶ θεοσεβεστάτας εἶται (Σοφ.).

γ'.) Ἐνθα ἐννοεῖται τὸ ἀδριστον τίς, ὡς ἡδὺ τὸ οἴεσθαι τεύξεσθαι ὥρ ἐφίεται.

δ'.) Ἐπὶ τῶν ὕει, τίρει, χειμάζει, σείει, δι θεὸς δηλ. ἢ δ Ζεύς.

~~Παράλειψις τοῦ Κατηγορούμενου.~~

§. 17. Τὸ δὲ κατηγορούμενον μόνον ἐν ἀκολουθίᾳ λόγου δυνατὸν νὰ παρχλειφθῇ, ἐκ τοῦ προηγουμένου παραλαμβανόμενον, οὐδέποτε δὲ ἐν ἀρχῇ, ὡς ἐγὼ μὲν ιατρὸς εἰμι, σὺ δὲ οὐχ εἰ (ἰατρός). ὡσαύτως καὶ ὅταν, μετὰ τοῦ συνδετικοῦ ὃν ἡνωμένον, ἀποτελῇ μετ' αὐτοῦ τὸ ἥμα, ὡς ὁμολογεῖς ταῦτα; ἔγωγε (διμολογῶ). Ἐὰν ἀρχῇ λόγου δὲν εἴναι δυνατὸν νὰ παραλειφθῇ διότι εἰς τὸ Σόλων ἐστι, π. χ. δυνατὸν νὰ ἐννοηθῶσι μαρία κατηγορούμενα.

§. 18. Καὶ τὸ ὑποκείμενον καὶ τὸ κατηγορούμενον ἐνταῦτῷ δυνατὸν νὰ παραλειφθῶσιν ἐν ἀκολουθίᾳ λόγου, ὡς ἐστι Σωκράτης σοφός; ; ἐστι (Σωκράτης σοφός); ἢ τὸ κατηγορούμενον καὶ τὸ συνδετικόν, ὡς κάτοπτρον εἴδους χαλκός ἐστ', οὗτος δὲ νοῦ (κάτοπτρόν ἐστι).

~~Παράλειψις ὀλοκλήρου Προτέσσεως.~~

§. 19. Καὶ δλόκληρος πρότασις παρχλείπεται ἐπὶ εὐχόν καὶ καταρῶν, ἐπὶ ἀπαγορεύσεων, παραινέσεων καὶ τῶν τοιούτων, ὡς ὡ πρὸς θεῶν (ἰκετεύω=έγώ εἰμι: ίκετεύων) — πρὸς τὴν θεῶν (Σοφ.) — εἰς κόρακας (ἀπιθι=ἔσο ἀπιών). — μὴ διάσης (=ὅρι μὴ δράσης=ἔσο ὅρῶν μὴ δράσης).

~~Προσδιορισμὸς τῆς Προτέσσεως.~~

§. 20. Ἡ ἀπλῆ καὶ γυμνὴ πρότασις δὲν ἐξαρκεῖ πάντοτε

εἰς τὸν σκοπὸν τοῦ λόγου· ὅθεν ἀνάγκη νὰ προστεθῶσι πολλὰ καὶ διάφορα πρὸς ἐπιτυχίαν τοῦ σκοποῦ τούτου· οὕτω, π. χ. ἀνάγκη νὰ εἴπωμεν Κῦρος ὁ νεώτερος. — Σωκράτης ἦρ νίδις Σωφρονίσκου. — Περικλῆς ἦρ ὅμοιος Πεισιστράτῳ. Τὰ τοιαῦτα ὄνομάζονται προσδιορισμοὶ τῆς προτάσεως, ἡ ὁποία ἐπαιξάνεται καὶ πλατύνεται δι' αὐτῶν.

§. 21. Οἱ προσδιορισμοὶ εἶναι ὄγοματικοί, ὡς φήτωρ δειρός, ἢ ἐπιφόρηματικοί, ὡς ὀρθῶς λέγεις. Εἰς τοὺς πρώτους περιλαμβάνονται καὶ οἱ ἀρτωρυμικοί, οἱ ἀρθρικοί, οἱ μετοχικοί καὶ οἱ δι' ἐπιφόρημάτων ἐπιθετικῶς ἐκλαμβαομέρων ἐκφερόμενοι, ἐπομένως οἱ ὡς ὄγοματικοί, οἵον οὗτος ἀρήρος. — ἡ γυνή. — οἱ πεπαιδευμέροι ἀρδρες, κτλ. Ωσαύτως Περικλῆς ὁ πάρν. — ἡ λυδιστὶ ἀρμορία. — ἡ λιαρ δυσπραξία.

§. 22. Εἰς τοὺς δευτέρους, τοὺς ἐπιφόρηματικούς, περιλαμβάνονται καὶ οἱ διὰ π. λαγίων πτώσεων, ἀπροθέτων ἢ ἐμπροθέτων, ἐκφερόμενοι καὶ ἐπιφόρηματικὴν ἔχοντες, οἰαρ ἐξηγοῦντες, λοιπὸν οἱ ὡς ἐπιφόρηματικοί, οἵον ταύτη τῇ ἡμέρᾳ = σήμερον. — ἐρ Ἀθήναις = Αθήνησιν. — τὴν παρελθοῦσαν ἡμέραν = χθές. — τρίτην ταύτην ἡμέραν = προχθές. — τοῦτο τὸ τρόπον ἡ κατὰ τοῦτο τὸ τρόπον = οὕτω, τοιουτοτρόπως, κτλ.

§. 23. Εἰς τὸ ὑποκείμενον ἐπίσης ἀνεπτυγμένιον καὶ συνεπτυγμένων προτάσεων ἀρμόζουσιν οἱ ὄνοματικοὶ ἢ ὡς ὄνοματικοὶ προσδιορισμοί, οἵον δικαιος Ἀριστείδης ἢρ Ἀθηναῖος. — δ Μακεδὼν Ἀλέξαρδος τετίμηται. — οἱ πάλαι ἀρθρωποι ἥσαρ ἀγροῖκοι, κτλ. δ ῥῦν ἐπαιρος.

§. 24. Εἰς τὸ κατηγορούμενον, χωριστὸν μὲν ὃν τοῦ συνδετικοῦ, ὡς ἐπὶ τῶν ἀνεπτυγμένων προτάσεων, ἀρμόζουσιν ὡσαύτως οἱ ὄνοματικοὶ προσδιορισμοί, οἵον οὗτος ἐστιν ἀγαθὸς γεωργός, ἵππεύς, ἵατρός, κτλ. Ηνωμένον δὲ μετὰ τοῦ συνδετικοῦ ὃν, ὡς ἐπὶ τῶν συνεπτυγμένων προτάσεων, δέχεται κυρίως τοὺς ἐπιφόρηματικοὺς ἢ ὡς ἐπιφόρηματικοὺς προσδιορισμούς, οἵον κα. λῶς καὶ εὖ παιδεύει. — τούτῳ τῷ τρόπῳ ἀπέθαρε Σωκράτης.

§. 25. Ἐνίστε δὲ καὶ ἐπὶ τῶν συνεπτυγμένων προτάσεων

κλάσεις τινὲς ῥημάτων δέχονται τὸ κατηγορούμενον, ὡς εἰ ἦσαν ἀνεπτυγμέναι, οἷον χθαμαλὴ κεῖται ἡ νῆσος.—ζῆ ἐλεύθερος.—ἔρχεται ταχύς, κλ.

§. 26. Οἱ ὄνοματικοὶ προσδιορισμοὶ προσδιορίζουσι πολυειδῶς καὶ πολυτρόπως, πατρίδα, ἡλικία, ἴδιότητα, συμβεβηκός, κλ. ὡς δ' Ἀθηναῖος, ὁ νεώτερος, ὁ λεπτός, ὁ χωλός, κλ. Οἱ ἐπιφρήματικοὶ προσδιορίζουσι τὸν τόπον, τὸν χρόνον, τὸ ποιόν, τὸ ποσόν καὶ τὸν τρόπον, ὡς διατρίβει Ἀθήνησιν.—ἐρθάδε κεῖται.—σήμερον δώσει δίκην.—βαρέως φέρω.—ἄγαρ λυπεῖσθαι.—ρομαδικῶς ζῆν, κτλ.

§. 27. Οἱ ἐπιφρήματικοὶ οὗτοι προσδιορισμοί, δύναμιτος χαρακτῆρα διὰ τοῦ ἄρθρου λαμβάνοντες, μεταβάλνουσιν εἰς τοὺς δύναματικοὺς ἢ ὡς δύναματικούς, οἷον οἱ ἔκει.—οἱ πάλαι —Περικλῆς ὁ πάτρυν.—ἡ ἄγαρ ἐπιμέλεια, κτλ. Ἐκ τῆς φύσεως δὲ τοῦ δύναματος καὶ τῆς ἐκ τούτου γινομένης προτάσεως γνωρίζεται τίνες προσδιορισμοὶ ἐπὶ τῶν διαφόρων περιστάσεων ἀπαιτοῦνται, ὡς Ἀρχιμήδης ἢ μέρας γεωμέτρης.—Φίλιππος διέτριβε τότε ἐν Ἐλατείᾳ.—Ἐπαμιρώδας ἐτελεύτησεν ἐνδόξως, κτλ., (὾ιδε κατωτέρω περὶ Ῥημάτων).

'Αντικείμενα τῆς Προτάσεως.

§. 28. Ο διὰ τῆς ἀπλῆς προτάσεως ἐκφερόμενος λόγος δυνατὸν νὰ ἔξηγῃ, ὅχι ὅτι τὸ ὑποκείμενον μόνον ὑπάρχει, ἢ ὅτι ἔχει ταύτην ἢ ἔκεινην τὴν ἴδιότητα, ἢ εὑρίσκεται εἰς ταύτην ἢ ἔκεινην τὴν κατάστασιν, ἀλλ᾽ ὅτι, ὑπάρχον, πράττει ταύτην ἢ ἔκεινην τὴν πρᾶξιν, καὶ πράττει αὐτὴν εἰς τοῦτον ἢ ἔκεινον κτλ. Τότε λοιπὸν, ἐκτὸς τῶν ἀνωτέρω προσδιορισμῶν, πρέπει νὰ ἔξηγηθῶσι καὶ ταῦτα, ὡς κτίζω οἶκον, ταῦρον, κτλ. οἱ ἴδιωται ἄγονοι δῶρα τοῖς βασιλεῦσιν.—διδάσκω τινὰ τὴν φητορικήν, κτλ. Ταῦτα δύναμάζονται ἀτικείμερα.

§. 29. Καὶ ταῦτα μὲν ἐν γένει περὶ συντάξεως καὶ τῶν εἰς αὐτὴν ἀναφερομένων, ἀλλ', ἵνα λάθομεν πληρεστέραν ἴδειν τοῦ πράγματος, πρέπει νὰ προσδιορίσωμεν ἀκριβέστερον τί χρησιμεύει εἰς τὴν κατασκευὴν τοῦ λόγου ἴδιαιτέος; ἔκαστον

εἶδος τῶν λέξεων, κατὰ ποίους κανόνας τιθέμενον ἐκπληροῖ τοῦτο, κτλ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΔΕΥΤΕΡΟΝ.

Περὶ Ὀνομάτων.

§. 1. Τὰ δύνματα χρησιμεύουσιν εἰς τὸν λόγον ἵνα ἔξηγήσωσι τὰ ὑποκείμενα, τὰ κατηγορούμενα, τοὺς προσδιορισμοὺς καὶ τὰ ἀρτικείμενα. Υπάρχουσι δὲ πρὸς τοῦτο ἴδιαιτεροι κανόνες.

Τὰ ὄντα ως ὑποκείμενα καὶ Κατηγορούμενα.

§. 2. Ἐπειδὴ τὰ οὐσιαστικὰ σημαίνουσιν αὐθίζπαρκτόν τι καὶ δυνάμενον ἐπομένως νὰ χρησιμεύσῃ ως βάσις, διὰ τοῦτο αὐτὰ κυρίως ἴδιάζουσιν εἰς δήλωσιν τοῦ ὑποκειμέρου, ως διεός ἔστι δίκαιος.—ὁ Φίλιππος οὐκ ἔστι δίκαιος. Ἐνταῦθα ἀνάγονται καὶ αἱ προσωπικαὶ μάλιστα ἀντωνυμίαι ἐγώ, σὺ οὐκ οἶδ' ἐγὼ ταῦτα.—σοφὸς σὺ μάρτις.

§. 3. Δυνατὸν ὅμως καὶ τὰ ἐπίθετα, καὶ αἱ μετοχαί, καὶ αἱ ἐπίθετικαὶ ἀντωνυμίαι νὰ τεθῶσιν ὑποκείμενον τοῦ λόγου, ως οἱ θρητοὶ εἰσιν ἐφήμεροι.—οἱ φιλοσοφοῦντές εἰσι τίμοι. —οὗτός ἔστιν ὁ προδότης, κτλ. Ἔτι δὲ καὶ πᾶν εἶδος λέξεως ἦτοι μέρος λόγου, οἷον ἡ περὶ ἔστι δισύλλαβος.—οἱ ἐπει ἔστι προτακτικός, κτλ.

§. 4. Ωσαύτως καὶ ἀπαρέμφατον, καὶ ἀπαρεμφάτου ἀνάλυσις καὶ ὀλόκληρος λόγος διὰ τοῦ ἀρθρου λαμβάνων ἐνότητα, ως τὸ μαρθάρειν ἔστιν ἡδύ.—τὸ εὖ λέγειν χαλεπόν.—ὅτι στήσεται δῆλόν ἔστι (Δημ.).—δεινόν ἀν εἴη εἰ οὕτως ἔχοι = τὸ εἰ οὕτως ἔχοι = τὸ οὕτως ἔχειν δεινὸν ἀν εἴη.—ὅταν συνειδῇ κακὰ . . . δουλοῖ = τὸ συνειδέναι κακὰ . . . δουλοῖ.

§. 5. Ἐπειδὴ δὲ τὰ ἐπίθετα σημαίνουσι τὰς ἐπὶ τῶν οὐσιαστικῶν ἴδιότητας, διὰ τοῦτο ταῦτα μάλιστα ἴδιάζουσιν εἰς δήλωσιν τοῦ κατηγορουμένου, τὸ δποῖον, χαρακτηρίζον τὸ

ὑποκείμενον, ἀποτελεῖ μετ' αὐτοῦ διὰ τοῦ συνδετικοῦ πρότασιν καὶ λόγου πλήρης ὁ θεός ἐστιν ἀγαθός.—οἱ λόγοι ἔσορται βραχεῖς, κτλ.

§. 6. Ἰσχύουσιν ὅμως καὶ περὶ τοῦ κατηγορουμένου τὰ περὶ τοῦ ὑποκείμενου ῥῆθέντα, διτὶ δηλ. καὶ οὐσιαστικὸν καὶ πᾶν μέρος λόγου, κατὰ τὸ μᾶλλον ἢ ἡττον, δυνατὸν νὰ τεθῇ κατηγορούμενον, ὡς ὁ Σόλων ἦρ γομοθέτης.—ἐγώ εἰμι ἐκεῖτος.—ἄλις τὸ κείρης αἷμα.—σῆγα πᾶς ἔστω λεώς, κτλ. Ωσκύτως καὶ ἀπαρέμφατον καὶ δλόκληρος λόγος, ὡς τὸ αἰσθάρεσθαι ἐπίστασθαι ἐστι.—τὸ γρῶθι σαντόν ἐστιν ἀν τὰ πράγματα ἵδης τὰ σαντοῦ καὶ τί σοι ποιητέορ.

§. 7. Ὡς δὲ τὰ ὑποκείμενον τόπον ἐπέχοντα λαμβάνουσιν οὐσιαστικοῦ χαρακτῆρα, διότι ἄλλως δὲν γίνονται ὑποκείμενον, τὸ δποιὸν ὑποθέτει αὐθίπαρκτόν τι καὶ δυνάμενον νὰ γένη βάσις, οὕτω πάλιν τὰ ὡς κατηγορούμενον τιθέμενα λαμβάνουσιν ἐπιθετικὴν ἰδέαν, προσδιοριστικὴν τοῦ ὑποκείμενου καθ' ἓντας ἢ ἄλλον τρόπον· μάτηρ ἐστὶ τὸ μεμρῆσθαι περὶ αὐτῶν = μάταιον.—ό ἄρθρωπός ἐστι ζῷον = ἔχει τοὺς ζωικοὺς χαρακτῆρας.—ό χρυσός ἐστι μέταλλον = μεταλλικὴ οὐσία, κτλ. τὸ μὲν δηλ. προσδιορίζει τὸ ποῖον ἐστι τὸ ὑποκείμενον, καλὸν ἢ κακόν, τὸ δὲ προσδιορίζει τὸ εἶδος, εἰς ὃ ἀνάγεται, ὃ ἐστι τί πρᾶγμα εἴναι, ἢ καὶ συμβεβηκός τι αὐτοῦ, ὡς ἦρ δὲ τῆς χιόνος τὸ βάθος ὁργνιά. Κατὰ τὰ ἀνωτέρω δὲ καὶ ὁ πιθηκός ἐστι πίθηκος, ὁ Φαιδῶν ἐστὶ Φαίδων. Τοιούτον δὲ καὶ τὸ ὄρος ἐστὶν ὄρος καὶ οὐχὶ ἄππος δηλ.

Συμφωνία τοῦ Κατηγορουμένου πρὸς τὸ ὑποκείμενον.

§. 8. Τὸ κατηγορούμενον, ὅταν ἦναι κλιτόν, πρέπει νὰ συμφωνῇ ἐν γένει πρὸς τὸ ὑποκείμενον κατὰ γένος, ἀριθμὸν καὶ πτῶσιν, ὡς ὁ Κῦρος ἦρ κα.λός.—τὸ ἄρδρε ηστηρ βιαιοτάτω.—ἀθάρατοι μόροι εἰσὶν οἱ θεοί.—ἡ δικαιοσύνη ἐστὶν ἀρετή.—ἡ Τόμυρις ἦρ βασιλεία.

§. 9. Ἐπίθετον δὲν τὸ κατηγορούμενον δυνατὸν νὰ διαφέρῃ τοῦ ὑποκείμενου, κατὰ γένος· ἡ σοφία ἐστὶν ἀθάρατος, οἷον

ἀθάνατόν τι, ἐν γένει.—ἀδικορ δ πλοῦτος· κατ' ἀριθμόν· οἱ παιδές εἰσιν ἀριαρόν.—αἱ μεταβολαὶ λυπηρόν· καὶ κατὰ πτῶσιν, οἷον δ Σωκράτης ἐστὶ τῶν σοφῶν (εἰς δηλ.).—‘Ωσαύτως καὶ οὐσιαστικὸν δὲν, οἷον δ Ὄλυμπος ἐστιν ὄρος.—τὰ πρόσθιατά ἐστι πλοῦτος.—Πρωταγόρας ἐστὶ τῶν σοφιστῶν.

Συμφωνία τοῦ Ρήματος πρὸς τὸ Ὑποκείμενον.

§. 10. Τὰ περὶ γένους καὶ πτώσεως ἀνωτέρῳ ρήθεντα ἰσχύουσι περὶ τῶν ἀνεπτυγμένων προτάσεων, ἐν αἷς τὸ κατηγορούμενον εἴναι κεχωρισμένον τοῦ συνδετικοῦ. Καὶ ἐπὶ τούτων δὲ καὶ ἐπὶ τῶν συνεπτυγμένων, ἐν αἷς τὸ κατηγορούμενον καὶ τὸ συνδετικόν, ἥνωμένχ ὅντα, ἀποτελοῦσι τὸ ρῆμα, ἐπεκρατεῖ δι γενικὸς κανών, ὅτι τὸ συνδετικὸν ἢ τὸ ρῆμα πρέπει νὰ συμφωνῇ κατ' ἀριθμὸν καὶ πρόσωπον πρὸς τὸ ὑποκείμενον, τὴν βάσιν τοῦ λόγου, ὡς ἐγώ εἰμι ἀθλα.—ῶς περὶ σὺ λέγεις.—ὑμεῖς ἐστε φίλοι.—οἱ “Ἐλληνες φιλοσοφοῦσιν.

§. 11. ‘Ως πρὸς τὸν ἀριθμὸν ὅμως συγχωροῦνται καὶ τινες ἀνωμαλίαι, φαινόμεναι τούλαχιστον ἀνωμαλίαι, καὶ ἔξαιρέσεις. ‘Η ἐλληνικὴ γλῶσσα’

α'.) Συντάσσει ἐνικὸν ὑποκείμενον μετὰ πλυθυντικοῦ ρήματος, ὡς Ἀθηναίων τὸ πλῆθος οἰορταί.

β'.) Συντάσσει οὐδέτερον πληθυντικὸν ὑποκείμενον μετὰ ἐνικοῦ ρήματος, ἀθλα τίθεται.—τὰ ζῷα τρέχει.—ξύλα ἦρ πολλά, κτλ. Τοῦτο σύνηθες παρ' Ἀττικοῖς μετὰ δλίγων ἔξαιρέσεων· οἶον φαερὰ ἥσταρ καὶ ἵππων καὶ ἀνθρώπων ἵχητ πολλά (Ξ.).

§. 12. Τὸ πρῶτον τούτων συμβούνει ἐπὶ τῶν περιληπτικῶν λεγομένων δνομάτων, ἀτινα ὑπὸ ἐνικῷ ἀριθμῷ σημαίνουσι πολλά· διὰ τοῦτο ἡ ἀνωμαλία εἴναι κατὰ τὸ φαινόμενον τὸ πλῆθος οἰορταί=οἱ πολλοὶ οἰονται.—τὸ στρατόπεδον ἀρεχώρουν=οἱ στρατιῶται ἀνεχώρουν.—τὸ γαντικὸν ὕρμουν=οἱ ναῦται. Τὸ δεύτερον ἀποτελεῖ τὴν λεγομένην ἀττικὴν σύνταξιν, περὶ ᾧ ἐν τῷ περὶ Σχημάτων, ὡς καὶ περὶ τοῦ ὕμροι τέλλεται.

Σημ. Διάφορος δὲ τούτων ἡ περίστασις, καθ' ἥν τὸ κατηγορούμενον, οὐσιαστικὸν δὲν ἡ ἐπίθετον οὐδέτερον, καὶ προσεχέστερον μάλιστα εἰς τὸ ῥῆμα εὑρισκόμενον, ἐφέλκει αὐτὸν κατὰ τὸν ἑαυτοῦ ἀριθμόν, ώς «οἱ σοφισταὶ φανερά ἔστι λάθη τε καὶ διαφθορά τῶν συγγινομένων.» — «τὸ χωρίον τούτο πρότερον ἐννέα δόσι ἐκαλούντο». — «τὸ πάλαι αἱ Θῆται Αἴγυπτος ἐκαλεῖτο». — «ἔστι δὲ φύσει ἀνθρώπειον μάλιστα ἡδοναῖ». Ο τρόπος οὗτος εἶναι ὁ σπανιώτερος.

§. 13. Φαινομένη εἶναι καὶ ἡ ὡς πρὸς τὸ πρόσωπον ἀνωμαλία, ὅταν δῆλον. ὄνομα, τὸ δόποιον εἶναι πάντοτε τρίτου προσώπου, συντάσσηται μετὰ ῥήματος πρώτου ἢ δευτέρου προσώπου, ώς ὁ *Μαίας* τῆς *Ἄτλαρτος* διακονοῦμαι αὐτοῖς = ἐγὼ ὁ νιός, κτλ. — ὁ *Φαληρεὺς* οὗτος *Ἀπολλόδωρος* οὐ περιμετεῖται; = σὺ δὲ *Φαληρεὺς*, κτλ. — ἀπαγτέεις ἐσμερ εἰς τὸ *ρουθετεῖται* σοφοῖ = ἀπαντεῖς ἡμεῖς, κτλ. *Ωσαύτως* αὐτοὶ ἔφητε = ὑμεῖς αὐτοὶ.

Περὶ τῆς Συνθέτου ἢ Συνδέτου Προτάσεως.

§. 14. Δυνατὸν δὲ νὰ ἔναι εἰς τὸν λόγον καὶ πλείονα ὑποκείμενα ἡ κατηγορούμενα ἢ ἐν ταύτῳ ὑποκείμενα καὶ κατηγορούμενα. Τότε ἡ πρότασις καλεῖται σύνθετος ἢ σύνδετος.

§. 15. Σύνθετοι λοιπὸν ἢ σύνδετοι προτάσεις ἥθελον εἶναι αἱ ἐπόμεναι *Ξειροφῶν* καὶ *Χειρίσοφος* διεπράξαντο. — *Σιμμίας* καὶ *Κέβης* καὶ *Φαιδώρδας* καὶ *Εὔκλείδης* καὶ *Τερψίων* παρῆσαν (Πλ.). — ὁ *Θεράπων* ἔστι τὸ δύοφαγιστατος, βλακίστατος, φιλαργυρώτατος καὶ ἀγρότατος. — τὸ *réor* ἀπαρ ὑψηλὸν καὶ θρασύ.

§. 16. Ἐκ τούτου δῆλον ὅτι ἡ σύνδεσις τῆς προτάσεως δυνατὸν νὰ ὑπάρχῃ εἰς τὸ ὑποκείμενον, εἰς τὸ κατηγορούμενον ἢ εἰς ἀμφότερα, ὅ ἔστιν ὅτι δυνατὸν νὰ ὑπάρχωσι πολλὰ ὑποκείμενα ἐν κοινὸν κατηγορούμενον ἔχοντα, πολλὰ κατηγορούμενα εἰς ἐν ὑποκείμενον ἀρμόζοντα, ἢ πολλὰ ὑποκείμενα πολλὰ κοινὰ κατηγορούμενα ἔχοντα. Ωσαύτως δὲ δυνατὸν νὰ ἔναι ἡ σύνδεσις καὶ εἰς τὸ ἀντικείμενον, ώς τὸ μὲν γάρ θάρσος ἀμέλειά τε καὶ ῥαθυμίας καὶ ἀπείθειας ἐμβάλλει, ὁ δὲ φόβος προσεκτικωτέρους τε καὶ εὐπειθεστέρους καὶ εὐτακτοτέρους

ποιεῖ καὶ κατὰ τὸν προσδιορισμούς, ἀδίκως οἰκτρῶς τε θάντε.—χθὲς καὶ πρώην. Δῆλον δὲ προσέτι ὅτι αἱ σύνθετοι προτάσεις δυνατὸν νὰ ἀναλυθῶσιν εἰς ἀπλᾶς.

§. 17. Ἐν τῇ συνδέτῳ προτάσει ἐπὶ δμοιογενῶν ἐμψύχων ὑποκειμένων τὸ κοινὸν ἐπιθετικὸν κατηγορούμενον τίθεται, κατὰ τὸ γένος τῶν ὑποκειμένων, πληθυντικῶς· Σωκράτης, Πλάτων καὶ Ἀριστοτέλης ἥσαρ σοφοί.—ἢ μήτηρ, ἢ θυγάτηρ καὶ ἡ ἀδελφὴ ἥσαρ καλαί. Ἐπὶ δὲ ἔτερογενῶν τίθεται κατὰ τὸ ἐπικρατέστερον. Ἐστι δὲ ἐπικρατέστερον τὸ μὲν ἀρσενικὸν τοῦ θηλυκοῦ καὶ τοῦ οὐδετέρου, τὸ δὲ θηλυκὸν τοῦ οὐδετέρου· ἡ γυνὴ καὶ ὁ ἄντρος ἀγαθοὶ εἰσιν. Τὸ αὐτὸν ἐννοεῖται καὶ περὶ τοῦ ἐπιθετικοῦ προσδιορισμοῦ ἄγδρες καὶ γυναικες ἐστηκότες.—γυναικες καὶ παιδία καθήμεραι.—συνεληλύθοτες ἄγδρες καὶ γυναικες καὶ κτήνη.

§. 18. Ἐπὶ δμοιογενῶν ἀψύχων ὑποκειμένων τὸ κοινὸν ἐπιθετικὸν κατηγορούμενον τίθεται:

α'.) Πληθυντικῶς κατὰ τὸν ἀνωτέρω τρόπον· τῷρ τυρατῶν καὶ οἱ φθόροι καὶ οἱ ἔρωτες δειροί.—οὐκ ἄχρηστοι αἱ πέρυσι πρεσβεῖαι ἐκεῖται καὶ κατηγορίαι.

β'.) Κατὰ τὸ προσεχέστερον καὶ τόμος καὶ φύλος ικαρὸς ἔρωτα κωλύειν.

γ'.) Κατ' οὐδέτερον γένος ἔνικῶς· μέθη γε φύλαξιν ἀπρέπεστατον καὶ μαλακία καὶ ἀργία.

δ'.) Κατ' οὐδέτερον γένος πληθυντικῶς· ταραχαὶ καὶ στάσεις ὀλέθρια ταῖς πόλεσιν.—εὐγένειαι τε καὶ ὀντάμεις καὶ τιμαὶ δῆλά ἐστιν ἀγαθὰ ὅντα. Ο τελευταῖος τρόπος τῆς συντάξεως ἐν τοῖς τοιούτοις εἶναι δ συνηθέστερος.

Σημ. Καὶ δμοιογενῆ δηλ. καὶ ἔτερογενῆ ἀψύχα ὑποκείμενα, εἴτε μεσολαβοῦντος οὐδετέρου εἴτε μή, ὡς πρόγματα θεωρούμενα, δέχονται συνήθως τὸ κοινὸν κατηγορούμενον κατ' οὐδέτερον γένος πληθυντικῶς· «λίθοι τε καὶ πλίνθοι καὶ ξύλα καὶ κέραμος, διάκτως ἐρριμένα, οὐδὲν χρήσιμά ἐστιν». — «χάλλος καὶ ἴσχυς, δειλῶ καὶ κακῶ ξυνοικοῦντα, ἀπρεπῆ φαίνεται». — «φίόνος καὶ ἔρως ἐναντία ἐστίν». Ενίστε δὲ καὶ ἐμψύχου ὄντος· «ἢ καλλίστη πολιτεία τε καὶ ὁ κάλλιστος ἄντρος λοιπά ἐστιν ἡμῖν διελθεῖν» (Πλ.). Δυνατὸν δὲ εἰπεῖν καὶ «ἄγνηρωπος καὶ κύων ἀγριώτατα».

§. 19. Τὸ δὲ ῥῆμα ἐπὶ πολλῶν ὑποκειμένων·

α'.) Προτάσσεται πληθυντικῶς· ἔρχονται ἀπὸ τῶν οἰκοι τελῶν Ἀραχός τε καὶ Ναυάτης καὶ Ἀρτιοθέρης.

β'.) Ἐπιτάσσεται πληθυντικῶς· λήθη καὶ δυσκολία καὶ μαρτία ἐμπίπτουσιν.

γ'.) Προτάσσεται ἐνικῶς· ἥλθε Χρυσάρτας τε δὲ Πέρσης καὶ ἄλλοι τινὲς τῶν δημοτίμων.

δ'.) Ἐπιτάσσεται ἐνικῶς· ἀθλοὶ τε καὶ μισθοὶ καὶ δῶρα γῆγεται.—οἱ παῖδες καὶ τὸ γέρος ἀπαρ περιπίπτει.

Σημ. Μεγάλως ἡ θέσις ἴσχύει καὶ ὡς πρὸς τὸν ἀριθμὸν τοῦ ῥῆματος, πολλάκις τιθεμένου κατὰ τὸ προσεχέστερον, καὶ ἐνικὸν ὅν, ὡς μετὰ τῶν ἀνωτέρω παραδειγμάτων καὶ ἄλλα πολλὰ δεικνύουσιν· «Ἀθήνης καὶ οἱ πέντες καὶ ὁ δῆμος πλέον ἔχει τῶν γενναίων καὶ πλουσίων». Ἐν τῷ «σάρκες καὶ νεῦρα ἐξ αἴματος γίγνεται» ὑπερισχύει τὸ οὐδέτερον. Ἐν τῷ «βασιλεὺς καὶ οἱ σὺν αὐτῷ διώκων εἰσπίπτει εἰς τὸ στρατόπεδον» ὑπερισχύει τὸ ἐπικρατέστερον. Τὸ δὲ «Δημοσθένης μετὰ τῶν ξυστρατήγων ἀκαρνάνων σπένδονται Μαντινεῦσιν» (Θουκ. Γ', 109) ἰσοδυναμεῖ τῷ «Δημοσθένης καὶ οἱ ξυστράτηγοι». Ἀλλὰ σπάνια τὰ τοιαῦτα.

§. 20. Δύο δὲ ὅντων τῶν ὑποκειμένων, τὸ κατηγορούμενον τίθεται δυϊκόν, ὅταν, ἴδιαιτέρως ἐκατέρου θεωρουμένου, ἀναδεικνύηται ἡ ἐννοια τοῦ δυϊκοῦ· ἡ τε πολιτικὴ καὶ ἡ φιλοσοφία ἀξίω λόγου ἐστόρ. Τίθεται δὲ πληθυντικόν, ὅταν ἀμφοτέρων συνάμα ἐννοουμένων, οὐδεμίᾳ ἴδιαιτέρᾳ προσοχὴ δίδηται εἰς ἕκάτερον καὶ εἰς τὸν δυϊκὸν ἀριθμόν· Ἀγάθων καὶ Σωκράτης λοιποί.—δύο ἔτι λοιπά ἡ τε σωφροσύνη καὶ δικαιοσύνη. Ωσαύτως καὶ ἐπὶ ῥῆματος· σοφία καὶ ροῦς ἀρεν ψυχῆς οὐκ ἄρ ποτε γεροίσθην.—δικαιοκή τε καὶ ιατρική σεμνύροται.

§. 21. Τὸ αὐτὸν ἴσχύει καὶ ὅταν ἐν μὲν ἦναι τὸ ὑποκείμενον, ἀλλὰ δυϊκοῦ ἀριθμοῦ· τῷ ἄρδρε ἐγερέσθην φύλακε.—τῷ ξέρω τῶδε σοφὼ καὶ φίλω ἐστὸν ἐμώ.—τῷ ἀδελφῷ ἀπαιδε ἐτελευτησάτην. Ἐπειδὴ δὲ τὰ μὲν δύο θεωροῦνται ὡς πολλά, τὰ δὲ πολλὰ οὐχὶ ὡς δύο, διὰ τοῦτο ἐπὶ δυϊκοῦ ὑποκειμένου τίθεται καὶ πληθυντικὸν ῥῆμα, ὡς ἀδελφῷ δύο ἥσαρ καὶ λοι·—τῷ θεασώμεθα (§. 20). ἐπὶ δὲ πληθυντικοῦ ὑποκει-

μένου τότε μόνον τίθεται δυϊκὸν ῥῆμα, ὅταν τὰ πολλὰ θεωρῶνται ἀνὰ ζεύγη, ώς τὸ παρ' Αἰσχύλῳ (*Εὐμεν.* 252) λεύσσετο πάρτα ἀναφέρεται εἰς τὰ δύο ἡμιχόρια.

§. 22. Διαχρόων δὲ προσώπων ὅντων τῶν ὑποκειμένων τῆς προτάσεως, τὸ ῥῆμα τίθεται κατὰ τοὺς ἔξης τρόπους·

ἀ.) Ἐνικῶς, κατὰ τὸ προσεχέστερον οὖδα σαφῶς καὶ ἐγώ καὶ σύ.—δοκεῖς σύ τε καὶ Σιμμίας.—σύ τε Ἐλλην εἶ καὶ ἡμεῖς.

β'.) Πληθυντικῶς κατὰ πρῶτον πρόσωπον, ὅταν ὑπάρχῃ πρωτοπρόσωπον ὑποκείμενον· ξυμφωροῦμεν ἐγώ τε καὶ ἡμεῖς.—ἐγώ τε καὶ ἡ μήτηρ ἐλάχομεν.

γ'.) Πληθυντικῶς κατὰ δεύτερον πρόσωπον, ὅταν δὲν ὑπάρχῃ πρῶτον· οὐ σὺ μόνος οὐδὲ οἱ σοὶ φίλοι πρῶτοι καὶ πρῶτοι ταύτην δόξαν περὶ θεῶν ἔσχετε (Πλ.).

δ'.) Πληθυντικῶς κατὰ τρίτον πρόσωπον, ὅταν προτάσσοται· ἐρίκων οὗτοι οἱ ξέροι καὶ ἡμεῖς μετ' ἐκείνων (Δ.). Ἀλλὰ καὶ ἡμεῖς δὲ καὶ Στρατίος καὶ Στρατοκλῆς παρεσκευάζοντο ἄπαντες ('Ισαίος).

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΤΡΙΤΟΝ.

Τὰ δνόματα ως Προσδιορισμοί.

§. 1. Διὰ τῶν δνομάτων γίνονται οἱ δνοματικοὶ ἀνωτέρω ἐπικληθέντες προσδιορισμοί, ώς διὰ τῶν ἐνάρθρων μορίων γίνονται οἱ ώς δνοματικοί, οἷον ὁ χρηστὸς ἀνήρ.—ἡ σώφρων γυνή.—τὸ δυσμεταχείριστον ζῷον, κτλ. οἱ τότε ἀρθρωτοί, οἱ ἔκει πολίται, ὁ μεταξὺ τόπος, οἱ κάτωθεν θεοί, οἱ ἐρθάδε, κτλ.

§. 2. Διαφέρουσι δὲ οἱ προσδιορισμοί τῶν κατηγορουμένων, καθ' ὃσον διὰ μὲν τῶν κατηγορουμένων συζεύγεται μετὰ τοῦ ὑποκειμένου νέχ τις ἰδέα, νέον φέρουσα προσόν, διὰ δὲ τῶν προσδιορισμῶν ἔζηγεται προϋποτιθέμενον προσὸν τοῦ

ὑποκειμένου, οἶον μέρος αὐτοῦ ἀποτελοῦν· καὶ διὰ μὲν τοῦ κατηγορούμένου γίνεται λόγος τέλειος, οὐχὶ δὲ διὰ μόνου τοῦ προσδιορισμοῦ, ἔως οὖν μὴ προστεθῇ τὸ κατηγορούμενον. Οὗτο π. χ. ἡ Κέρκυρά ἐστι *τῆς* *ρήσος* καὶ ἡ *ρήσος* Κέρκυρά ἐστι. . . , ἐν τῷ δευτέρῳ παραδείγματι, ἵνα συμπληρωθῇ λόγος, πρέπει νὰ προστεθῇ, μεγάλῃ, μικρά, δρεπανοειδής, εὐφορος, ἢ ἄλλο τι τοιοῦτον. Τότε δὲ, καὶ ἀφαιρεθέντος τοῦ προσδιορισμοῦ *τῆς* *ρήσος*, ὁ λόγος μένει πάντοτε πλήρης, ἡ Κέρκυρά ἐστι δρεπανοειδής· ἐν δὲ τῷ πρώτῳ παραδείγματι, ἀφαιρουμένου τοῦ κατηγορούμένου *τῆς* *ρήσος*, ὁ λόγος γίνεται ἀτελῆς. Διὰ τῆς συνθέσεως ἐννοεῖται εὐκολώτερον ἡ ἐνότης τοῦ ὑποκειμένου καὶ προσδιορισμοῦ, ὅταν ἡ γλῶσσα τὸ συγχωρῆ, ως ὁ ἀριστος τεχνίτης καὶ ὁ ἀριστοτέχνης.—τὸ ἀεὶ θάλλον δέρδρον καὶ τὸ ἀειθαλὲς δέρδρον.—ἡ πολλοὺς βότρυνας ἔχουσα ἀμπελος καὶ ἡ πολύβοτρος ἄμπελος.

§. 3. Οἱ προσδιορισμοὶ οὗτοι τίθενται εἰς τὸ ὑποκειμενον, εἰς τὸ κατηγορούμενον ἢ εἰς ἀμφότερα, ως ὁ σοφὸς Ἀριστοτέλης ἢ *Σταγειρίτης*.—οὗτος ἐστι *Πρωταρός* ὁ κ.τετρός· ἢ καὶ εἰς ὅλην τὴν πρότασιν ἀ.λ.λ' ἢ, τὸ λεγόμενον, κατόπιν ἑορτῆς ἥκομεν καὶ ὑστεροῦμεν; (Πλ.)=τοῦτο ἐστι τὸ λεγόμενον.

§. 4. Δυνατὸν δὲ νὰ τεθῇ καὶ προσδιορισμὸς προσδιορισμοῦ, καὶ τούτου πάλιν ἄλλος, καὶ οὕτω γίνεται σειρὰ προσδιορισμῶν, ως ἐν τῇ ἀριθμητικῇ κλάσματος, ἢτοι σειρὰ κλασμάτων· Ἀλέξαρδος Φιλίππου ἢ *νιός*, *νιοῦ* Ἀμύρτου βασιλέως τῶν Μακεδόνων.

§. 5. Οἱ ὀνοματικοὶ καὶ ως ὀνοματικοὶ προσδιορισμοὶ τίθενται κατὰ τρεῖς τρόπους, κατ' ἐπεξήγησιν, διὰ τῶν παρεπθετικῶν προτάσεων, καὶ διὰ τῶν πλαγίων πτώσεων, ως Ἀλέξαρδος ὁ Μακεδών.—πᾶς ὅστις κλέπτει ἄδικός ἐστιν.—ἡ μάχη τῶν Ἐλλήνων, κτλ.

Περὶ τῶν κατ' ἐπεξήγησιν Προσδιορισμῶν.

§. 6. Κατ' ἐπεξήγησιν, γενικώτερον ἐκλαμβανομένην, λέ-

γονται οι προσδιορισμοί, δτε, ἄνευ μεσολαβήσεως νέου συνδετικού ἢ ρήματος, προστίθεται εἰς τὸ ὑποκείμενον νέα ἰδέα, ἥτις, ὡς μέρος αὐτοῦ θεωρουμένη, ἀποτελεῖ μίαν μετ' αὐτοῦ ἔννοιαν. Ταῦτα δὲ τὰ δύο συνάμα συζεύγονται μετὰ τοῦ κατηγορουμένου, οἷον Κῦρος ὁ νεώτερος ἦν γενναῖος. Ὡσαύτως καὶ ἐπὶ τοῦ κατηγορουμένου, ὡς οὗτός ἐστι Δημοσθένης ὁ γρήτωρ.—οὗτός ἐστι Πρωταγόρας ὁ κλειρός, κτλ.

§. 7. Ἐφαρμόζονται δὲ ἐπὶ τῶν προσδιορισμῶν τούτων τὰ περὶ κατηγορουμένου ρηθέντα. Δυνατὸν δηλ. νὰ τεθῇ ὡς προσδιορισμὸς ἐπίθετον, οὔσιαστικόν, καὶ πανοτιοῦν δυνάμενον νὰ λάβῃ ἐπίθετικὴν ἔννοιαν, ὡς χρηστός ἀνήρ.—ἀγαθὴ γυνὴ, κτλ. Ὡσαύτως ἀνήρ τύραννος, ἀνήρ διλίτης. Παρ' ἡμῖν οἰκονόμοις ἀνθρωπος, παππᾶς ἀνθρωπος, κλ.

§. 8. Ὡσαύτως ἐφαρμόζονται εἰς τούτους τοὺς προσδιορισμοὺς τὰ ἀνωτέρω περὶ κατηγορουμένου καὶ ὑποκειμένου ρηθέντα. Τίθεται δὲ τὸ προσδιορίζον κατὰ τὸ προσδιορίζόμενον, ὡς πρὸς τὸ γένος, ἀριθμὸν καὶ πτῶσιν. Ἀλέξαρδος ὁ βασιλεὺς.—Κλεοπάτρα ἡ βασιλίσσα, κτλ. Τὸ αὐτὸν ἴσχύει καὶ περὶ τῶν πλαγίων πτῶσεων, βιβλίον Προδίκον τοῦ σοφοῦ.—ἔργον Φειδίου τοῦ Ἀθηναίου.

Σημ. α'.) Αἱ ἀνωτέρω παρατηρηθεῖσαι ποικιλίαι γίνονται καὶ ἐνταῦθα, οἷον «νοῦς σωτηρίας καλουμένη», ἀντὶ καλούμενος.—«ποτήριον τεχνήματα τοῦ τεγγύτου».—«Διονύσιος τῶν τυράννων γενόμενος».—«θυγατέρες δεινόν τι κάλλος καὶ μέγεθος.»

Σημ. β'). Παρατηρεῖται δὲ καὶ ἐτεροία τις ἀνωμαλία, φαινομένη τούλαχιστον, τοσοῦτον κοινὴ ὡστε ἀνάγκη, οἷον κανονικῆς τῆς χρήσεως ταύτης ἐκλαμβανομένης, μόνον τὸ ἐναντίον νὰ νοιτίζηται ἐξαίρεσις. Τοῦτο συμβαίνει ἐπὶ τοῦ δυϊκοῦ ἀριθμοῦ, ὅπει τηλικοῦ γένους εἰς τὴν δυναμαστικὴν καὶ αἰτιατικὴν δέχεται ἄρθρον ἀρσενικοῦ σχηματισμοῦ. Ἐνῷ λοιπὸν λέγεται «ἡ τέχνη, ἡ ἡμέρα, ἡ χεῖρ», κτλ. καὶ «αἱ τέχναι, αἱ ἡμέραι, αἱ χεῖρες», λέγεται δχι «τὰ τέχνα, τὰ ἡμέρα, τὰ χεῖρε», ἀλλὰ «τὰ τέχναι, τὰ ἡμέραι, τὰ χεῖρε» οὕτω «διάκεισθον ὡσπερ εἰ τὰ χεῖρε...» (Ξ.).—«τὰ γυναικεῖα» (Ξεν.).—«τὰ πόλεις, καὶ τούτω τὰ πόλη», κτλ.

Σημ. γ'). Αὕτη ἐστίν ἡ σταθερὰ χρῆσις παρὰ τοῖς πεζογράφοις τῶν Ἀττικῶν. Ἀλλὰ καὶ παρὰ τοῖς ποιηταῖς σπανιωτάτη ἐν τούτοις ἡ χρῆσις τοῦ τὰ, ἀντὶ τῶ, οἷον τὰ κόρα (Σοφ.), τὰ κοχώγα (Ἀρρ.). Συνήθης δὲ καὶ ἡ χρῆσις τοῦ τοῖγ ἀντὶ ταῖν. Μόγον τὰ θεώρια καὶ τοῖγ θεοῖν, περὶ

Δημητρος καὶ **Περσεφόνης**. Ωσαύτως ἐπὶ θηλυκοῦ δυῖκοῦ τίθεται τώδε, ἀντὶ τάδε· τώδε περιγραφά (**Αἰσχ.**). τὸ παῖδε τώδε (**Σοφ.**) περὶ ἀντιγόνης καὶ ἴσμήνης, καὶ «τούτῳ τὸ τέχνα» (**Πλ.**), «τούτῳ τὸ ἡμέρα» (**Ξεν.**). Ἀλλὰ καὶ ἐπὶ ἐπιθετικοῦ καὶ μετοχικοῦ προσδιορισμοῦ, ως «Ροδίον πεντηκοντέροιν» (**Θουκ.**).— «γυναῖκε ἐρίζοντε» κτλ. Τοῦτο δὲ δηλοῖ ότι δ σχηματισμὸς ἐν τούτοις εἶναι καὶ μόνον γένους.

Σημ. δ'.) Εὑρηται δ' ἐνίστε ἐπὶ θηλυκοῦ οὐχὶ μόνον αὐτῷ, ἀλλὰ καὶ αὐτά, αὐταῖν καὶ αὐτοῖν, καὶ ἄλλα τινὰ σπάνια ἢ καὶ μοναδικά.

Περὶ τῶν Προσδιορισμῶν διὰ τῶν Παρενθετικῶν Προτάσεων.

§. 9. Διὰ τῶν παρενθετικῶν προτάσεων τίθενται οἱ προσδιορισμοί, ὅταν διὰ τινος παρεμπιπούσης, καθ' ἓνα ἢ κατ' ἄλλον τρόπον, προσδιορίζηται μέρος ἢ δῆλη ἢ κυρία τοῦ λόγου πρότασις. Οὕτω, π. χ. ἀρελεύθερος πᾶς ὁστις εἰς δόξαν βλέπει, ἔνθα τὸ ὑποκείμενον πᾶς, γενικώτατον ὅν, προσδιορίζεται διὰ τοῦ ὁστις εἰς δόξαν βλέπει.—μηδ' ὅλος (γένοιτο μοι) ὁστις τὴν ἐμὴν κριτεί φρέρα (**Εὐριπ.**)=ό τὴν ἐμὴν κνίζων φρένα. Οὗτός ἐστιν ὁ ἀρὴρ διὰ ἐζητοῦμεν.—τοῦτο ἐστι τὸ ὕδωρ διὰ πίρομεν.

§. 10. Ωσαύτως δὲ καὶ τὸ ἀντικείμενον τῆς κυρίας προτάσεως προσδιορίζεται διὰ παρενθετικῆς ἀρα λέγεις τὴν Θεῶν κρίσιν, ἢν περὶ Κέκροπα ἔκριται (**Ξεν.**); Ἐνίστε δὲ καὶ δ προσδιορισμὸς τῆς κυρίας προτάσεως εἴτε τοῦ παλαιοτάτους, ὥρ ἀκούομεν, προγόρους αὐτῶν ἀραιμηρήσκομεν, κτλ. (**Ξεν.**).—Αθηναῖοι οἱ πρότεροι, ὅτε Βοιωτοὶ μόροι ἐγένοντο, πορθοῦντες τὴν Βοιωτίαν, φοβοῦνται, κτλ. (**Ξεν.**).

§. 11. Άλλὰ καὶ διόληρος ἡ κυρία πεότασις δύνκτὸν διὰ παρενθετικῆς προτάσεως νὰ προσδιορισθῇ ἀπας λόγος, ἀν ἀπῇ τὰ πράγματα, μάταιον τι φαιρεται καὶ κενόν (**Δημ.**). δ λόγος φαίνεται μάταιος, ἀν ἀπῇ τὰ πράγματα, οὐχὶ δὲ καὶ ἀν παρῃ. Ωσαύτως διὰ μετοχῆς τούτου ἐπιμελούμενοι (**Αθηναῖοι**), πάρτων ἀρ εἰερ κράτιστοι (**Ξεν.**)=εἰ τούτου ἐπιμελοῦντο.

Περὶ τῶν Προσδιορισμῶν διὰ τῶν Πλαγίων Πτώσεων.

§. 12. Διὰ τῶν πλαγίων πτώσεων γίνονται οἱ προσδιορισμοί. **(ΣΓΝΤ. ΠΕΡΙΟΔΟΣ Δ').**

σμοί, ὅτε τίθεται πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον γενική, δοτικὴ, ή αἰτιατική. Τὰ ὄνόματα τὰ ὅποια προσδιορίζονται διὰ τῆς γενικῆς, δοτικῆς, ή αἰτιατικῆς, λέγονται ὅτι συντάσσονται μετὰ γενικῆς, δοτικῆς, ή αἰτιατικῆς.

Τὰ μετὰ γενικῆς συντάσσομενα ὀνόματα.

§. 13 Τὰ μετὰ γενικῆς συντάσσομενα ὀνόματα, εἴτε ὑποχειμέρου, εἴτε κατηγορουμέρου, εἴτε προσδιορισμοῦ τόπου ἐπέχοντα, εἶναι διττά, οὐσιαστικὰ καὶ ἐπίθετα.

Τὰ μετὰ γενικῆς συντάσσομενα οὐσιαστικά.

§. 14. Τὰ μετὰ γενικῆς συντάσσομενα οὐσιαστικά εἶναι:

I. Τὰ σημαίνοντά τι ἀνήκον εἰς τινα ή εἰς τι καθ' ὅποια ἀνήποτε σχέσιν. II. Τὰ ἀντίθετα τῶν προηγουμένων, τὰ σημαίνοντα τὸν εἰς ὃν ή τὸ εἰς ὃ ἀνήκουσι ταῦτα.

I. Τὰ σημαίνοντά τι ἀνήκον εἰς τινα, κτλ.

§. 15. Αἱ σχέσεις καθ' ἃς ἀνήκει τι εἰς τινα ή εἰς τι εἶναι πολλαὶ καὶ διάφοροι. Ἐπὶ τοῦ παρόντος σημειοῦ, ται αἱ κυριώτεραι, ἐξ ὧν κατ' εὐθείαν ή πλαχίως παράγεται σχεδὸν πᾶσα ἄλλη. Ἀνήκει λοιπὸν ἐν τι εἰς τινα ή εἰς τι, ἐπομένως συντάσσεται μετὰ γενικῆς, πᾶν ὃ τι δύνατὸν νὰ θεωρηθῇ.

α'.) 'Ως κτῆμά τινος, οἷον ἀγρός *Περικλέους*.

β'.) 'Ως ἀρχόμενό τινος, οἷον *Μακεδόνων* ὑπαρχοι.

γ'.) 'Ως ἔχογορ τινος, οἷον τέκνα πατρός.—νιός, ἔγγορος *Περικλέους*.

δ'.) 'Ως ἔργον καὶ ποίημά τινος, εἴτε πρὸς τὸν τεχνίτην εἴτε πρὸς τὴν ὕλην, ἐξ ἣς εἶναι κατεσκευασμένον, οἷον εἰκὼν τοῦ ζωγράφου.—Ομήρου ποίηματα.—ραδὸς μαρμάρου.—ἄρδιας χαλκοῦ.—ξίφος σιδήρου. 'Ωσκύτως καὶ ἀφηρημένως ἡ ἐνέργεια τῶν προηγουμένων, οἷον ἐργασίαι *Φειδίου*.—πρᾶξις ἀρθρώπου.

§. 16. Κατὰ τὴν αὐτὴν ἀναλογίαν ἀνάγεται ἐνταῦθι:

ε'.) Πᾶν τι θεωρούμενον ως μέρος τινός, οἷον μέρος σώματος.—ἡ κεφαλὴ τοῦ ἀρθρώπου.

ς'.) 'Ως περιεχόμενός τινος, οίον οἱ ἔρωικοι τῶν Ἀθηνῶν.
— ρῆγες τοῦ λιμένος.— οἱ ιχθύες τῆς θαλάσσης.

ζ'.) 'Ως δόμα ἡ δῶρόν τινος, οίον αἱ χορηγίαι τοῦ Ἀλκιβιάδου.— τὰ δῶρα τῶν ἔχθρων.

η'.) 'Ως ίδιότης, διάθεσις ἡ συμβεβηκός τινος, οίον λευκότης χιόνος.— ἡ εὐμέρεια τοῦ ἀρδρός.— χωλότης τοῦ Ἀγησιλάου.— Φωκιώτης περία.— Ἀριστείδου δικαιοσύνη.
'Ωσαύτως δόξα ἀρδρός.— ἀδοξία γυραικός.— πλέθρον γῆς,
κτλ.

§. 17. Ἐν γένει λοιπὸν δυνατὸν εἰπεῖν ὅτι ὅπου εἰσέρχεται τὸ ἐφώτημα τίρος, ἔνθα περιλαμβάνεται καὶ τὸ ἐκ τίρος, ἀπὸ τίρος ἢ, κοινότερον, ἀπὸ τοῦ, ἔχει χώραν ἡ γενική, ὡς τίρος νίδε; τίρος ἐργον; ἀπὸ τοῦ μέταλλον; κτλ. Ἡ δὲ γενικὴ τίθεται ἀπρόθετος ἢ ἐμπρόθετος.

§. 18. Ἐπειδὴ δὲ τὸ διὰ τῆς γενικῆς προσδιοριζόμενον δυνατὸν νὰ ἔναι τὸ ένεργητικὸν ὡς πρός τι καὶ παθητικὸν πρός τι ἄλλο, διὰ τοῦτο δυνατὸν νὰ τεθῶσι καὶ δύο συνάμα γενικὴ εἰς τὸ αὐτὸν οὐσιαστικόν, ἢ μὲν ἐνεργητική, ἢ δὲ παθητική, ὡς ἡ Πέλοπος Πελοποννήσου κατά Ιημένης (Ισοχρ.).— ἡ Χειρισόφου ἀρχὴ τοῦ πατρὸς κατελύθη (Ξεν.), οίον ἡ παταρχία. Διάφορον δὲ τὸ πρᾶγμα, ὅταν ἡ μία γενικὴ ἐξαρτᾶται ἐκ τῆς ἄλλης, ὡς ὁ τῶν βασιλέως ιππέων στρατηγός. Ἐνταῦθα εἶναι δὲ ἐν τοῖς προηγουμένοις σημειώθεις προσδιορισμὸς τοῦ προσδιορισμοῦ.

II. Τὰ ἀντίθετα τῶν προηγουμένων, τὰ σημαίνοντα τὸν εἰς ὃ ἡ τὸ εἰς ὃ ἀνήκουσι ταῦτα.

§. 19. Ἐνταῦθα ἀνάγονται:

ἀ.) Τὰ σημαίνοντα τὸν κτήτορα ἡ δεσπότην τινός, οίον κτήτωρ χωρίων.— δεσπότης τοῦ δακτυλίου.

β'.) Τὰ σημαίνοντα τὸν ἀρχοτά τινος, οίον βασιλεὺς Περσῶν.— ἀρχὸς οἰωνῶν.

γ'.) Τὰ σημαίνοντα τὸν γερρήτορα ἡ συγγενὴ τινός, οίον πατὴρ τέκνων.— θεῖος ἀρεψιοῦ.— Κρέοτος κηδεστής.

δ'.) Τὸν ἐργάτην καὶ ποιητὴν τινος, οίον ἐργάτης τῶν καλῶν καὶ σεμιρῶν ἐργων.— εἰκότων γραφεύς.— τηνῶν τέκτονες. Ωσαύτως καὶ ὡς ἐκ τῆς ὅλης, οίον χαλκὸς ἀρδριάτος.— σίδηρος ἔιρους.

§. 20. Ωσαύτως τὰ σημαίνοντα·

ε.) Τὸ δ.λορ τινός, οίον σῶμα τῆς κεφαλῆς.— ἀγέ.ῃ βοῶν.— σωρὸς σιτωρ, ξύλων, λιθωρ.

ζ'.) Τὰ σημαίνοντα τὸ περιέχον τινός, οίον ἀστυν ἀρθρώτων.— ἀρκτῶν φωλεός.

ζ'.) Τὰ σημαίνοντα τὸν δοτῆρά τινος, οίον δαπανημάτων δοτῆρες.— βραβευτῆς τοῦ δικαίου.

η'.) Τὰ σημαίνοντα τὴν ὑπόστασιν ιδιότητος, διαθέσεως, συμβεβηκότος τινός, οίον πτέρυξ χιόρος λευκῆς, ἥτοι χιονόλευκος.— ἀρήρ μειλιχίου τρόπου.— τραύματα αἵματος, ἥτοι αἷματορτα.— ἀρήρ δόξης.— ποταμὸς πλέθρου.— δέρδρος πολλῶν ἐτῶν— πολυνετές.

Σημ. α'.) Ἐπὶ τῆς I. σειρᾶς ἡ μὲν ὁνομαστικὴ σημαίνει τὸ κτῆμα, τὸ ἀρχόμενον, τὸ ἔκγονον, τὸ ἐργον, τὸ μέρος, κτλ. ἡ δὲ γενικὴ τὸν κτήτορα, τὸν ἄρχοντα, τὸν γεννήτορα, τὸν ἐργάτην, τὸ δῆλον κτλ. Ἐπὶ τῆς II. σειρᾶς, ἀντιστρόφως, ἡ ὁνομαστικὴ σημαίνει τὸν κτήτορα, τὸν ἄρχοντα, τὸν γεννήτορα, τὸν ἐργάτην, τὸ δῆλον, κτλ. ἡ δὲ γενικὴ τὸ κτῆμα, τὸ ἀρχόμενον, τὸ ἔκγονον, τὸ ἐργον, τὸ μέρος, κτλ. οἶκος δεσπότου καὶ δεσπότης οἴκου. Ωσαύτως καὶ ἐπὶ τῶν ἄλλων, δόξα ἀνδρὸς καὶ ἀνήρ δόξης.— «μειλιχίος τρόπος ἀνδρὸς» καὶ «ἀνήρ μειλιχίου τρόπου». Τὸ αὐτὸν ἴσχυει καὶ περὶ τῶν πλαγίων πτωσεων, «δοῦλον δεσπότου» καὶ «δεσπότην δούλου». — «ἡσυχίαν βίου» καὶ «βίον ἡσυχίας» (Εύρ.).

Σημ. β'.) Πολλαὶ ἄλλαι συέσεις, η κατ' εὐθεῖαν η πλαγίως ἐκ τῶν προηγουμένων προκύπτουσσι, ἐκφέρονται, φυσικῷ τῷ λόγῳ, κατὰ τὸν δῆμον τοῖς πον. Τὰ ἀφηρημένα, π.χ. τῶν προηγουμένων, ὅπου ὑπάρχουσι, δέχονται τὴν αὐτὴν σύντεξιν· δῆλον, ὡς λέγεται «δεσπότης τῶν δλῶν», εὗτα καὶ «δεσποτεία τῶν δλῶν», ὡς «άκρος τῆς μεθήματος», εὗτα καὶ «άκροσ μαθήματος».

Τὰ μετὰ γενικῆς συντασσόμενα ἐπίθετα.

§. 21. Μετὰ γενικῆς συντασσονται αἱ ἀκόλουθοι μάλιστα κλίσεις τῶν ἐπιθέτων·

α'.) Τὰ οἰκειότητος καὶ ἀλλοτριότητος σημαντικά, οἷον οἰκεῖος τῆς χώρας.—οὐδὲν ἀλλότριον ποιῶν οὔτε τῆς ἑαυτοῦ πατρίδος οὔτε τοῦ τρόπου (Δ').

β'.) Τὰ πληρώσεως, μετοχῆς, κατοχῆς καὶ κράτους σημαντικά, καὶ τὰ ἐναντία τούτων, οἷον ύποψίας καὶ δείματος μεστός.—μέτοχος ἀρετῆς.—έγκρατῆς ἡδονῶν.—ἀρετῆς ἔρημος (Ξ').—ἐρδεής χρημάτων.—Οὔτω καὶ ἐλεύθερος πόνων.—καθαρὸς ἀδικίας.—ὅρφαρὸς τοῦ πατρός.—πέρης ἀρδρῶν φίλων (ἔστερημένος δῆλος).

§. 22. 'Ωσαύτως'.

γ'.) Τὰ ἐμπειρίας καὶ ἀπειρίας σημαντικά, οἷον ἐμπειρος πολέμου.—ἐπιστήμων εἰμὶ τοῦδε.—γραμμάτων ἀπειρος.—ἀδαήμων μάχης.

δ'.) Τὰ ἐπιμελείας καὶ ἀμελείας, φροτίδος καὶ ἀφροτιστίας ὅτοι ὀλιγωρίας σημαντικά, οἷον ἐπιμελῆς τῶν θεῶν.—προμηθῆς τούτου.—ἀμελῆς χρημάτων.

ε'.) Τὰ ἐπιτυχίας καὶ ἀποτυχίας σημαντικά, οἷον ἐπιτυχῆς τῶν καιρῶν.—ἀτυχῆς συνέσεως.

ζ'.) Τὰ μυήμης καὶ λήθης σημαντικά, οἷον μυήμων φόρτου.—ἀμυήμων τῶν κινδύνων.—τῆς ἐμῆς διαθήκης ἐπιλήσμων.

η'.) Τὰ φειδοῦς καὶ ἀφειδίας σημαντικά, οἷον φειδωλὸς χρημάτων.—ἀφειδῆς ἑαυτοῦ.

η'.) Τὰ χωρισμοῦ, διαιρέσεως καὶ ἀπομακρύσεως σημαντικά, οἷον οἱ λοιποὶ τῶν Ἀθηναίων.—μόρος τῶν πολιτῶν.—ολίγοι τῶν πολλῶν.—ἀπωστός γῆς· οὕτω καὶ φυγὰς πόλεων.

§. 23. 'Ενταῦθα προσέτι ἀνάγονται'.

θ'.) Τὰ ἀρταλλάγματος καὶ τιμήματος σημαντικά, οἷον αἷματός ἐστιν ἡ ἀρετὴ ὥρια.—δόξα χρημάτων οὐκ ὡρητή.

ι'.) Τὰ εἰς ικός ἐνεργητικὰ ἥματικά, ὡς παρασκευαστικός τῶν εἰς τὸν πόλεμον.—πρακτικός τῶν δικαιῶν.

ιά'.) Τὰ ἀρχικά καὶ ὑπαρχικά, οἷον κύριος τῆς Ἀσίας.—ὑπήκοοι τῶν γορέων.

ιε').) Τὰ διαφορικά, οἷον ἐπιστήμη ἐπιστήμης διάφορος.—ἔτερον τὸ ήδυ τοῦ ἀγαθοῦ.

ιγ').) Τὰ παραθετικά, τὰ συγχριτικὰ δῆλ. καὶ υπερθετικά, οἷον νέοις τὸ σιγᾶν κρείττον ἔστι τοῦ λαλεῖν.—μέγιστόν ἔστι τῷ ἀγαθῷ ἀρετή (Πλ.).

ιδ').) Τὰ ἀνάλογα τῶν παραθετικῶν, οἷον οὐδερὸς δεύτερος.—ὕστεροι τῆς συμβολῆς.—περιττὰ τῷ ἀρκούντων (Ξ).—τῷ φίλῳ κορυφαῖος.

Σημ. α')." Καὶ ἐν τούτοις βάσις ὑπόκειται τὸ ἐρώτημα τίνος, ὡς ἀνωτέρω· οἷον «τίνων τέκνων πατέρων»; «ἀπὸ τί εἶναι πλήρης»; «ἐλλειπής»; κτλ. ἄτινα διμερῶς εὐκόλως μετατρέπονται εἰς τὸν ἐλληνικῶτερον τύπον, «τίνος ἐνδεής; τίνος πλήρης»; κτλ.

Σημ. β')." Ἐννοεῖται δὲ ὅτι καὶ τούτων τὰ ἀφηρημένα, ὅπου ὑπάρχουσι, συντάσσονται ὡσεύτως μετὰ γενικῆς, ὡς καὶ τὰ προεξηγηθέντα ἀφηρημένα τῶν οὐσιαστικῶν· εὔτως, «ἀπάντων ἔστι πλησμογή».—«μέθεξις οὐσίας».—«ἀρετῆς μετουσία».

Τὰ μετὰ δοτικῆς συντασσόμενα ὀνόμα-α.

§. 24. Τὰ μετὰ δοτικῆς συντασσόμενα ὀνόματα εἶναι κυρίως ἐπίθετα μετὰ ὀλίγων ἀναλόγων οὐσιαστικῶν. Ἀνάγονται δὲ ἐνταῦθα αἱ ἀκόλουθοι μάλιστα κλάσεις:

ά.) Τὰ ταῦτα τητος, ὄμοιότητος, ισότητος καὶ συμφωρίας σημαντικά, καὶ τὰ ἐναντία τούτων, οἷον οὐ ταῦτα γίγνεται τάγαθά τοῖς ήδεσιν.—οἱ πορηροὶ ἀλλήλοις ὄμοιοι.—ἴσος θεῷ καὶ ισόθεος, ίσος ἀδελφῷ καὶ ισάδελφος, ισάγγελος, ισαπότολος, κτλ. οὗτω παραπλήσιος, σύμφωνος, σύμψηφος, ἀρόμαιος, ἀσύμφωνος.

β')." Τὰ συγγενεῖας, ἐρώσεως, μίξεως καὶ ἐπιμιξίας σημαντικά, ὡς τὸ γάρ ὄμοιον τῷ ὄμοιῷ φύσει συγγενές ἔστι. —ξύμπλους Θησεῖ.—συμμιγής φύση (Εύρ.). ἐνσκύτως καὶ τὰ ἐναντία τούτων.—ἄμικτα τὰ καθ' ἡμᾶς αὐτοὺς τρόμιμα τοῖς ἀλλοῖς (Θουκ.).

γ')." Τὰ προσεγγίσεως σημαντικά, οἷον πλησίᾳ τῷ νυμφῷ.—ἀστυγείτορες Αθηναίοις.

δ')." Τὰ ἔξηγοῦντα τὴν ἴδεαν τοῦ ἀρμόδιοτος καὶ μὴ ἀρμόδιοτος, τοῦ πρέποτος καὶ μὴ πρέποτος, οἷον γυραικὲ

ἀρμόδιος.—ἀράρμοστόρ ἐστι τὸ αἰσχρὸν πατὴ τῷ θείῳ πρεπωδέστατα γυναιξί.—μέθη φύλαξιν ἀπρεπέστατος.

§. 25. Ήσαύτως ἐνταῦθα ἀνάγονται καὶ αἱ ἑπόμεναι τάξεις.
ε').) Τὰ σημαίνοντα φυλικὴν ἢ ἔχθρικὴν πρόσ τινα διάθεσιν, τὰ διποῖς περιποιητικὰ καὶ ἀτιπεριποιητικὰ ὑπὸ τῶν γραμματικῶν καλοῦνται, οἷον φύλος, ἔχθρος, εὐφρούς, ἡδύς, ἐπωφελής, ἐπίκουρος, βοηθός, σύμμαχος, χρήσιμος, κακόρους, ἐπίβοντος, βλαβερός, ἀηδής, ἐραρτίος, ἄχρηστος, κτλ. οἱ ὅμοιοι τοῖς ὅμοιοις εὗροι εἰστιν· οὐδεὶς θεὸς δύστοντος ἀνθρώποις.—ἀτιπαλόρ τι τῇ διγαρχίᾳ.—τὸ παρὸν ἀεὶ βαρὺ τοῖς ὑπηκόοις.—Ἄνσαρδρος κακορούστατος ἦν τῇ πόλει.—ἔστιν ἔχθιστα τὰ ἐραρτιώτατα, ψυχρὸς θερμῷ, πικρὸς γλυκεῖ, ξηρὸς ύγρῷ—μη κάμιρουσιν ιατρὸς ἄχρηστος, καὶ μὴ πλέοντι κυθερήτης.

ζ').) Τὰ εὐπειθείας καὶ ὑποταγῆς σημαντικά, ὡς εὐπειθῆς τῷ ἀρχοκτί.—ἄπαρτα τῷ πλούτεειν ἐσθ' ὑπήκοα.

ζ').) Τὰ παθητικὰ ὁμιατικά, οἷον ὁητὸν μοί ἐστιν.—μισητὸς Φιλιππος ταῖς πόλεσιν.—ἀφελητέα σοι ή Ελλάς.—ἢ ποθειρὸς (=ποθητὸς) φύλοις.

η').) Ἀλλὰ τινὰ ὁμιατικὰ ἐγεργητικά, ἐκ ὁμάτων μετὰ δοτικῆς συντασσομένων γινόμενα καὶ μετογικὴν ἔννοιαν παριστῶντα, ὡς δοτήρ τινι.—ἡγεμώρ τινι=ἡγεμονεύων τινί.

Σημ. Ως δὲ εἰς τὰ γενικούσταχτα ὑπόκειται ἡ ἔννοια τοῦ τίνος, οὕτως ἐν τοῖς μετὰ δοτικοῖς συντασσομένοις ὑπόκειται ἡ ἔννοια τοῦ τίνι, δι' ἐστι «εἰς τίνα, μὲ τίνα», ἢ «τί, πρὸς τίνα», ἢ «πρὸς τίνι» οἷον «ὅμοιος μὲ . . . ἀνάρμοστον εἰς» . . . κτλ.

§. 26. Ἐπειδὴ ἡ σύνταξις βαίνει κατὰ τὴν σημασίαν τῶν συντασσομένων, διὰ τοῦτο πολλὰ τῶν ἀνωτέρω σημειωθέντων, ἀλλάσσοντα σημασίαν ἢ ὑπὸ ἄλλην ἔποψιν θεωρούμενα, ἀλλάσσουσι σύνταξιν. Τὰ φύλος, ἔχθρος, πολέμιος, τὰ διποῖς ὡς ἐπίθετα συντάσσονται δοτικῆ, οὐσιαστικοῦ χαρακτῆρα λαμβάνοντα, καὶ εἰς τὰ κτητικὰ ἢ ὡς κτητικὰ ὑπαγόμενα, συντάσσονται γενικῇ τῇ ἀρχῇ τῇδε δυσμενεῖς ἀρδρα δυσμενῇ θυτορός· ξέρος βασιλεῖ καὶ ξέρος βασιλέως προσήκοτες

γένει καὶ προσήκοντες βασιλέως καὶ ἔυγενεῖς· ἀ.Ι.Ιότριδς τίτος καὶ ἀ.Ι.Ιότριδς τίτη, κτλ. Τούναντίον τὸ δοῦλος, τὸ δποῖον ὡς κτήματος σημαντικὸν τάσσεται εἰς τὰ μετὰ γενικῆς, ἐπιθετικὴν ἔννοιαν λαμβάνον, συντάσσεται μετὰ δοτικῆς, ὡς οἱ ἀρχοντες δοῦλοι τοῦ νόμου.—δοῦλος τῷ βίῳ.

§. 27. Ἐν δὲ τοῖς ἐκ τοῦ μίγνυμι συνθέτοις τίθεται δοτικὴ μέν, δταν ἐπικρατῇ ἡ ἔννοια τῆς μίξεως, ὡς ἐν τοῖς ἀνωτέρω (§. 24) καὶ ἐν ἄλλοις παραδείγμασι δεικνύεται, γενικὴ δὲ, δταν ἐπικρατῇ ἡ διὰ τοῦ ἀποφατικοῦ μορίου ἐξηγουμένη ἔννοια τοῦ χωρισμοῦ· ἀμιγῆς ἐτέρας φύσεως.—ἀμιγεῖς βαρύαρ.

§. 28. Ἐπειδὴ πολλάκις ἡ αἰτιατικὴ μετὰ τῆς πρὸς ἡ ἄλλης ἀναλόγου προθέσεως ἴσοδυναμεῖ δοτικῇ, διὰ τοῦτο πολλὰ τῶν ἀνωτέρω δνομάτων δέχονται καὶ τὴν τοιαύτην σύνταξιν, ὡς χρήσιμος, ὁφέλιμος, β.λαβερός τίτη καὶ πρὸς τι· χρήσιμος τῇ πατρίδι.—χρήσιμος πρὸς πόλεμον.—β.λαβερὸς δὲ πρὸς τὴν τοῦ σώματος ἔξιν.—χρήσιμοι εἰς τὸ λέγειν (Πλ.).—ἐπὶ μὲν χρηστὸν ἡ καλὸς ἡ τῆς πόλεως ἄξιος πρᾶγμα οὐδὲν οὗτός ἐστι χρήσιμος (Δημ.).

Τὰ μετὰ αἰτιατικῆς συντάσσομενα δνόματα.

§. 29. Μετὰ αἰτιατικῆς συντάσσονται ἐκεῖνα τὰ δνόματα, ἐπίθετα ἡ οὔσιαστικά, τὰ ὅποια χρήσουσι τοῦ προσδιορισμοῦ κατὰ τί, οἷον καλὸς τὸ εἶδος.—ἄγρος, πογηρὸς τοὺς τρόπους, κτλ.

§. 30. Καὶ δοτικὴ τίθεται πολλάκις ἐν τοῖς τοιούτοις ἀλλ' ἡ μὲν αἰτιατικὴ σημαίνει συνήθως τὸ κατά τι ὡς πρὸς τὴν ἔκτασιν, ἡ δὲ δοτικὴ τὴν δύναμιν καὶ ἐνέργειαν δι' ἣς γίνεται τι· δθεν λέγεται τοσοῦτος τὸ μέρεθος, τὸ μῆκος, τὸ εῦρος, τὸ βάθος, τὸ ὑψος· ὡσαύτως τὸν ἀριθμόν, κτλ. ἀλλὰ λέγεται καὶ φύσει ἐστὶν ἄρθρωπος ζῶον πολιτικόν.—πολ.λὰ φύσει οὐκ ἐστι καλά, νόμῳ δέ.—κακίᾳ καὶ ἀρετῇ τὰ ηθη διαφέρουσι πάτες.

§. 31. Ἐπειδὴ δὲ τὸ ἀπαρέμφατον εἶναι φύσεως συμπλη-

ρωτικής, ὡς ἡ αἰτιατική, διὰ τοῦτο, πολλάκις ἐπὶ τῷ αὐτῷ σκοπῷ τίθεται ἀπαρέμφατον, ὡς ἐπιστήμων ἐστὶ λέγειν τὰ καὶ σιγᾶν πρὸς οὓς δεῖ.— ἀγαθοὶ ἔσμεν τὸ κακὸν ἐφ' ἐτέρων ἰδεῖν.— οἱ παιδεῖς ηλικιαρ ἔχουσι παιδεύεσθαι.

Τὰ ὄνόματα ὡς ἀντικείμενα.

§. 32. Τὰ δεχόμενα τὴν ἐνέργειαν τῶν ῥημάτων καλοῦνται, ὡς ἐν ἀρχῇ τοῦ πονήματος εἴπομεν, ἀντικείμενα. Ταῦτα δὲ ἐκφέρονται διὰ τῶν δνομάτων, καὶ μάλιστα τῶν οὐσιαστικῶν. Ἡ φύσις τῶν ἀντικειμένων εἶναι συμπληρωτική ὅθεν τίθενται εἰς τοιαύτα ρήματα, τῶν ὅποιων ἡ φύσις χρήζει συμπληρώσεως, καὶ τοιαύτα εἶναι μάλιστα τὰ μεταβατικά. (Ἴδε κατωτέρω) Τούναντίον τὰ σημαίνοντα ὑπαρξίην, ἀπλῆρη ἰδιότητα ἡ κατάστασιν, ἔννοιαν αὐτοτελὴ παριστῶντα, οὐ χρήζουσι τοῦ τοιούτου πτωτικοῦ συμπληρώματος, οἷον ζῶ, ὑπάρχω, πέφυκα, ὕγιαινω, ἥρεμο, κτλ.

§. 33. Τὰ ἀντικείμενα τίθενται κατά τινα τῶν πλαγίων πτώσεων, γενικήν, δοτικήν ἢ αἰτιατικήν. Τοῦτο δ' ἐξαρτᾶται ἐκ τῆς ἔννοίας, τὴν ὅποιαν παριστᾷ τὸ ρῆμα, ὡς ἐπιθυμῶ τῆς ἀρετῆς — χρῶμαι βιβλίοι.— μιμοῦμαι τοὺς σοφούς, κτλ. Ὡς δὲ ἐπὶ τῶν δνομάτων, οὕτω καὶ ἐνταῦθα, τὰ ρήματα τῶν ὅποιων τὸ ἀντικείμενον ἐκφέρεται κατὰ γενικήν, δοτικήν ἢ αἰτιατικήν, λέγονται δτι συντάσσονται μετὰ γενικῆς, δοτικῆς ἢ αἰτιατικῆς. Εἰς τίνα δὲ ρήματα ἴδιάζει αὗτη ἡ ἔκείνη ἡ πλαγία, τοῦτο θέλομεν πραγματευθῆ ἐν τῷ Περὶ Ρημάτων.

§. 34. Ὡς τὰ ὑποκείμενα, οὕτω καὶ τὰ ἀντικείμενα δέχονται προσδιορισμούς, οἵτινες κατὰ τὸν γενικὸν κανόνα ὅτι τὸ προσδιορίζον τίθεται κατὰ τὸ προσδιορίζομενον, δπερ εἶναι ἡ βάσις, πρέπει νὰ συμφωνῶσι πρὸς αὐτὰ κατὰ γέρος, ἀριθμὸν καὶ πτῶσιν, ὡς ἐπιθυμῶ τῆς μεγαλοπρεπεστάτης ἀρετῆς.— ὁ δῆμος εὐροεῖ τοῖς ἐξαπατῶσι κόλαξιν.— ἀτέκτενα τὸ χρηστὸν Φωκιώνα, κτλ.

Περὶ Ἀριθμητικῶν Ὄντων.

§. 35. Τὰ ἀριθμητικὰ δύναματα, εἰς τὴν γενικὴν κλάσιν τῶν δύναμάτων ὑπαγόμενα, τίθενται εἰς τὸν λόγον, ὡς καὶ τὰ ἄλλα, ὑποκείμενοι, κατηγορούμενοι, προσδιορισμός, ἀντικείμενοι.

§. 36. Τὸ εἷς, μία, ἐν, ἐπιθετικὴν φύσιν ἔχον, κυρίως τίθεται ὡς κατηγορούμενοι καὶ ὡς προσδιορισμός, οἷον εἷς μὲν σὸν, μία δὲ ἐγώ.—εἷς ἀνήρ οὐδεὶς ἀνήρ. Καὶ ὑποκείμενον δύνατὸν νὰ τεθῇ, ὡς καὶ πᾶσα ἄλλη λέξις, οἷον γεωργὸς μὲν εἷς, οἱ δὲ οἰκοδόμοις.—τὸ ἐν οὐκ ἔστι δύο· καὶ ἀντικείμενον· ἐν γέ τι δοξάζει ὁ δοξάζων. (Πλ.).

§. 37. Τὸ δύο συμπλέκεται, οἷον ἀκλιτον, μετὰ δυϊκοῦ καὶ πληθυντικοῦ ἀριθμοῦ ἐπὶ πάσης πτώσεως, ὡς δύο φίλω.—δύο ἐστόρ τινε βίω.—δύο τύμφα, κλ. Ὁσκύτως δύο ἄρδρες.—δύο θεοί.—δύο παρθένοι.—δύο μυαῖ, δύο μυῶν, δύο μυᾶς. Λέγεται δὲ δύο ἡ τριῶν, δύο ἡ τρεῖς, οὐχὶ δὲ δύο ἡ.

§. 38. Τὸ δὲ δυοῖν μετὰ δυϊκοῦ δυοῖν ποδοῖν, δυοῖν ὀδοιοῖν, δυοῖν μυαῖν, δυοῖν γεράροις, δυοῖν παιδοῖν δύο ρεκρώ κατόψεται (Εὔρ.). Κατὰ τὰ ἀνωτέρω δὲ (Κεφ Γ'. §. 8) καὶ τοῖν ἀδειφαῖν τοῖν δυοῖν τούτοις. Τὸ δυεῖν ὡς ἐπὶ γενικῆς τιθέμενον ἀποδοκιμάζεται. Ὁμοίως καὶ τὸ δυσίν, ὡς ἀνάττικον. Λέγεται δύως δυοῖν ἐν ἐτοῖν καὶ ἐν ἐτεσίν δυοῖν ἡ ἐν δύο ἐτεσίν. Ὁμιλωτέρω δὲ ἡ χρῆσις τῶν λοιπῶν τέσσαρες δάκτυλοι—τρία στάδια—τεσσάρων μοιρῶν—τέσσαρες διφθαλμοῖς τεκμαίρεσθαι, τέσσαροι δὲ ὡσὶν προαισθάρεσθαι.

§. 39. Ἐπὶ προσθέσει ἀριθμῶν ἡ πεστίθεται δι μείζων καὶ ἐπετεῖ δι ἐλάττων, ὡς τριάκοντα πέρτε—εἴκοσι τρεῖς, κτλ. ἡ, συνηθέστερον, προτιθέμενος δι ἐλάττων συνδέεται μετὰ τοῦ ἐπομένου μείζονος διὰ τοῦ καὶ, τρεῖς καὶ εἴκοσι, ἡ διὰ τῆς πρὸς, πέρτε πρὸς τοῖς εἴκοσι (ἄλλα καὶ δέκα μῆνας ποὺς ἄλλοις πέντε) καὶ διὰ τῆς ἐπὶ, πέρτε ἐπὶ τοῖς πεντήκοντα. Ὁσκύτως δὲ καὶ ἐπὶ τῶν τακτικῶν ἀριθμητικῶν εἰκοστὸς ἕκτος καὶ ἕκτος ἐπὶ εἴκοστῷ τῇ ἕκτῃ ἐπὶ δεκάτῃ=τῇ δε-

κάτη ἔκτη. Ἀλλὰ καὶ τῇ ὀγδόῃ ἐπὶ δέκα.—τρίτοις ὅρτα ἐπὶ δέκα (Αἰσχ. Ἀγχ.). Ἀλλὰ τοῦτο σύνηθες μάλιστα ἐπὶ χρονολογικῆς ἐννοίας.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΤΕΤΑΡΤΟΝ.

Περὶ Ἀντωνυμιῶν.

§. 1. Αἱ ἀντωνυμίαι ἐκπληροῦσιν ὡς ἔγγιστα ἐν τῷ λόγῳ τὰ τῶν ὀνομάτων, τιθέμεναι ὑποκείμενον, κατηγορούμενον, προσδιορισμὸς καὶ ἀτικείμενον, οἷον ἐγώ εἰμι ἐκεῖνος.—τοῦτο ἐκεῖνο τὸ τῆς παροιμίας.—οἱ πατήρι μον—οἱ ἐμοὶ ὁφθαλμοί.—ἔκαστος φιλεῖ ἑαυτόν, κτλ. Καὶ ταῦτα μὲν ἐν γένει, ἔκαστον ὅμως τούτων εἶδος ἔχει διάφορον χρῆσιν, περὶ ἣς πραγματευόμεθα ἐν τοῖς ἔξης.

Προσωπικὴ Ἀντωνυμία.

§. 2. Τούτων αἱ ὀνομαστικαὶ τοῦ πρώτου καὶ δευτέρου προσώπου τίθενται εἰς τὸν λόγον ὡς ὑποκείμενον μόνον ἐπὶ ἀντιθέσεως καὶ ἀντιδιαστολῆς· σὺ μὲν γάρ εἴλον ζῆται, ἐγώ δὲ κατθαρεῖται (Σ.).—ἐγώ ταῦτα ποιήσω.—οὐκ ἐγώ σε ἀποκτεῖναι, ἀλλ᾽ ὁ τῆς πόλεως νόμος· τίθενται δὲ μετὰ τὸ φῆμα, ὅταν καὶ αὐτὸς ἔξιρηται· τι λέγεις σύ;—ἀ σὺ λέγεις.—τοὺς ἀδικοῦντας ἀθλίους ἔφηται εἶναι ἐγώ καὶ ἐξηλέγχθητον ὑπὸ σοῦ (Πλ.).¹ Ἀλλοις παραχλείπονται, ὡς θέλω λέγειται Ἀτρείδας.—ἀληθῆ λέγεις.—δρᾶς οὖν;—λέγομεν.—ἴδωμεν, κτλ.

Σημ. α'). Εἰς τὰ διηγεικὰ «ἡλθον ἐγώ παύσουσα ταῦτα μένος».—«τὴνδ' ἐγώ οὐ λόσω», καὶ ἄλλα ὅμοια, δὲν φαίνεται ἡ τοιαύτη ἀντιδιαστολή. Καὶ εἰς τὰ τῶν Ἀττικῶν δὲ «ἐγώ οἶμαι, ἐγώ οἶδα, ἀκούω, πυνθάνομαι» καὶ τὰ ὅμοια, καὶ ἀνένυπάρχῃ ἀντιδιαστολῆς ἐννοία, εἶναι πολλὰ ἀσθενής.

Σημ. β'). Καὶ ἀντιστρόφως δὲ παραλείπονται ἐνίστις παρὰ ποιηταῖς καὶ ἐπὶ ἀντιθέσεως· «καὶ γάρ εἰ γέρων (ἐγώ), τὸ τῆς δε χώρας οὐ γεγήρακε σθένος» (Σ. Κ. 226).—«καὶ γάρ εἰ σύ με στυγεῖς, οὐκ ἀν δυναίμην σοι (ἐγώ) κακῶς φρονεῖν ποτε» (Εὐρ. Μ. 463). Ως δὲ παραλείπονται, σύτῳ

καὶ ἐπενθαλαυδάνονται ἐνίστε παρὰ ποιηταῖς· «έγώ γάρ ἔγωγ' ἔκανον δι μέλεος» (Σ. Αντ. 1319).

Σημ. γ'.) Ως περαλείπεται ἡ ἀντωνυμία δύου δὲν ἀπαιτεῖται ἀντιδιαστολή, οὕτω περαλείπεται τὸ φῆμα ἐν τοῖς διαλογοῖς, κατ' ἀναλογίαν ἐκ τοῦ προτιγηθέντος περαλαυδανόμενον. Οὕτω παρὰ Πλάτωνι ἐν Γοργίᾳ· «Σ. Καλεῖς τι πεπιστευκέναι; Γοργ. Ἐγωγέ». ἐν φ' ἐν τῷ προτιγουμένῳ κώλῳ ἵτεθη τὸ φῆμα, περαλειφθείσης τῆς ἀντωνυμίας· «Σ. Καλεῖς τι μεμεθηκέναι; Γοργ. Καλῶ».

§. 3. ‘Ως τὸ ἔγω καὶ σὺ τίθενται ἐπὶ τοῦ πρώτου καὶ δευτέρου, οὕτω τὸ αὐτὸς ἐπὶ τοῦ τρίτου προσώπου, διότι ἐξέλιπεν ἡ δνομαστικὴ τῆς τριτοπροσώπου ἢ πείσειρ γάρ αὐτὸς Ἀθηναίος (Θ.). ‘Ωσαύτως καὶ τὸ πληθυντικόν ἔφασαρ τοὺς μὲν ἡμαρτηκέναι, αὐτοὶ δὲ σώζειρ τοὺς νόμους (Θ.). ‘Ωσαύτως καὶ τὸ σωζόμενον τῆς τριτοπροσώπου σφεῖς, ἀλλ' ἀειποτε ἐν συνεπίσιᾳ καὶ οὐδεποτε ἐν ἀρχῇ λόγου ἐπειδὴ δὲ ἐκεῖνοι τε ἀπέκρινότες καὶ σφεῖς ἡσύχαζορ, τοὺς ἁντῶν στρατηγοὺς ἐν αἰτίᾳ εἶχορ (Θουκ.).

§. 4. Καὶ αἱ πλάγιαι πτώσεις τῶν προσωπικῶν ἀντωνυμιῶν τίθενται εἰς τὸν λόγον μετὰ ἡ ἄνευ ἀντιδιαστολῆς καὶ ἐμφάσεως· καὶ αἱ μὲν τοῦ πρώτου προσώπου ἐξηγοῦσι τὴν ἀντιδιαστολὴν διὰ τῆς πληρεστέρας γραφῆς καὶ δρθιτονήσεως, ἐμοῦ, ἐμοὶ, ἐμὲ, τῶν ἐγκλιτικῶν, μου, μοι, με, τιθεμένων ἐπὶ τῆς ἐναντίας περιστάσεως· αἱ δὲ τοῦ δευτέρου διὰ μόνης τῆς δρθιτονήσεως· σοῦ, σοὶ, σὲ, τῶν ἐγκλιτικῶν ἄνευ τόνου τιθεμένων, σου, σοι, σε, ὅταν τοιοῦτόν τι δὲν ἀπαιτήται· ἐμοῦ τὰ φορτία (Ἀριστφ.). — ὡρόμασέ μου τὴν πρόγοιαρ δειλίαρ, κλ.

§. 5. Τίθενται δὲ αἱ μὲν πλάγιαι τῶν προσωπικῶν ἐπὶ ἐτεροπροσωπίας, αἱ δὲ τῶν συνθέτων ἥτοι ἀντανακλωμένων ἐπὶ ταύτοπροσωπίας, διότιν αἱ μὲν πρώται ἀναφέρονται εἰς διάφορον ὑποκείμενον, αἱ δὲ δεύτεραι εἰς τὸ αὐτὸν ὑποκείμενον τῆς προτάσεως, ὡς ἔγω καὶ σὲ τῶν καλλιστῶν καὶ ἐμαυτήρ ἡξίωκα (Ξ.). — παῦσον ἐκ κακῶν ἐμὲ, παῦσον δὲ σαντήρ (Σ.). — προσαγαγκάζοντας ἁντοὺς φιλεῖτ τοὺς ἁντῶν (Πλ.). — Ιδε κατωτέρω.

§. 6. Ἐλλὰ πάντη ἀνεξαίρετος, δὲν εἶναι ἡ τοιαύτη χρῆσις· διότι ἀπαντῶνται καὶ αἱ πλάγιαι τῶν προσωπικῶν ὅπου, κατὰ τὸν ἀνωτέρῳ κανόνα, ἐπρεπε νὰ τεθῶσιν αἱ πλάγιαι τῶν συνθέτων. Γίνεται δὲ τοῦτο, ὅτε τὸ ὑποκείμενον προτίθεται ἔαυτὸν ὡς ἀντικείμενον σκέψεως, οἷον ζηλῷ σὲ μᾶλλον ἢ μὲ τοῦ μηδὲν φρονεῖτ (Εὐρ.), καὶ ἀντιστρόφως, ὡς μὴ σαυτὸν θ' ἄμα καῦ', ὅπτα σαυτοῦ πρόστροπον, κτείρας γέρῃ (Σ. Φ. 772) ἔνθα τὸ σαυτοῦ = σοῦ.

Σημ. Τίθενται δὲ οὕτω μάλιστα αἱ προσωπικαὶ ἀντωνυμίαις ἐπὶ τῆς μετ' αἰτιατικῆς, ὡς ὑποκείμενοι, τυντάξεως τοῦ ἀπαρεμφάτου, καὶ ἀντιστρόφως αἱ τῶν συνθέτων πλάγιαι δυνατὸν νὰ ἀναφέρωνται εἰς τὸ κατ' αἰτιατικὴν ὑποκείμενον· ὡς «ἐγὼ σὺναι καὶ ἐμὲ καὶ σὲ τὸ ἀδικεῖν τοῦ ἀδικεῖσθαι κάκιον ἡγεῖνθαι» (Πλ.). — «οὐκ ἐμέ γε εἰπεῖν ἐμαυτὸν δεῖ, ἀλλὰ τὰ ἔργα δηλώσαι» (Δ.). — «δεῖ ἡμᾶς σκεψόσθαι ἡμᾶς ςύτοὺς καὶ ἵξετάσαι» (Πλ.). — «οὐκ ἀνθρωπίνῳ ἔστι τὸ ἐμὲ τῶν ἐμαυτοῦ πάντων ἡμεληκέναι» (Πλ.).

Περὶ τῆς ἀντωνυμίας αὐτός.

§. 7. Η ἀντωνυμία αὐτὸς, ἡ καθ' ἔαυτὴν εἰς τὸν λόγον τιθεμένη ἡ μετὰ ὄνομάτων ἡ μετ' ἄλλων ἀντωνυμιῶν, ἀπανταχοῦ, κατὰ τὸ μᾶλλον καὶ ἡττον, ἔχει διακριτικὴν ἔννοιαν, πολυειδῶς καὶ πολυτρόπως διαστέλλουσα τὸ περὶ οὗ δ λόγος παντὸς ἄλλου.

§. 8. Καθ' ἔαυτὴν τιθεμένη ἡ αὐτὸς ὑποκείμενον τῆς πράσεως ἐν τῇ τριτοπροσώπῳ ἐπέχει, ὡς εἰδομεν, τόπον τῆς ἐγὼ καὶ σὺ ἐν τῷ πρώτῳ καὶ δευτέρῳ προσώπῳ, ἐξαφανισθεῖσης τῆς ὄνομαστικῆς Ἱ, καὶ εἰς ἄλλην χρῆσιν τιθεμένων τῶν πλαγίων αὐτῆς οὗ, οὗ, ἐ(Ίδε κατωτέρῳ) καὶ γάρ αὐτὸς ἐβούλετο (Ξ.). — αὐτὴ δὲ ἵσως τὴν δυσγένειαν τὴν ἐμήραισην εργάζεται (Σ.). Εμφατικώτερον δὲ καὶ διακριτικώτερον σημαίνει μάλιστα τὸ πρὸς τὸν λαλοῦντα κύριον καὶ σημαντικὸν πρόσωπον, ὃς εἶναι διδάσκαλος πρὸς τὸν μαθητήν, πρὸς τὸν δοῦλον δεσπότης ἡ ἡ δέσποινα, καὶ τὰ ὅμοια. Οὕτω παρ' Αριστοφάνει τίς οὗτος; Αὐτὸς τίς αὐτὸς; Σωκράτης. Τοιούτον καὶ τὸ περιώνυμον τῶν Πυθαγορίων αὐτὸς ἔφα, καύτὸς οὗτος

δηλ. ὁ διδάσκαλος, καὶ οὐδεὶς τῶν περισταμένων μαθητῶν.

§. 9. Ἡ αὐτὴ διάκονις παρατηρεῖται καὶ ἐπὶ τῶν ἀντιθέσεων, ώς ἀ.Ι.Ιωρ iατρός, αὐτὸς ἔλκεσι βρύω—αὐτὸς τε καὶ οἱ χορευταὶ (Πλ.).—ἄπαρτες ἐσμεν εἰς τὸ γουθετεῖν σοφοί, αὐτοὶ δὲ ὅταρ σφαλῶμεν οὐ γιγνώσκομεν (Εὐρ.)—ἡμεῖς αὐτοί.

§. 10. Ωσαύτως καὶ ἐπὶ τῶν πλαγίων πτώσεων, ώς Iaum-βάρονσιν αὐτὸν καὶ γυραῖκα (Ξεν.).—τὸν πέλας μὲν γουθετεῖν βραχὺς πόρος, αὐτὸν δὲ ἐνεγκεῖν ὕβρις ηδικημένορ πάρτων μέγιστορ τῷ εἰς ἀρθρώποις βάρος (Γν.). Ἀναισεῖται δε ἡ διάκρισις καὶ ἀντιδιαστολὴ αὗτη ἐπὶ τῶν πλαγίων πτώσεων, ὅταν μετὰ τὸ ῥῆμα τιθέμεναι ἀναφέονται εἰς προηγούμενον οὐσιαστικόν, ώς ἔδωκεν αὐτῷ.—εἶδορ αὐτόν.—μετὰ ταῦτα ἀπειλεῖται αὐτόν, κτλ.

§. 11. Μετὰ δύνομάτων συμπλεκομένη ἡ αὐτὸς ἐπίσης φυλάττει τὴν διακριτικὴν καὶ διασταλτικὴν ἔννοιαν, ώς αὐτὸς τὸ δίκαιον.—αὐτὸς τὸ καλὸν—τὸ καθ' αὐτὸς δίκαιον καὶ καλόν, παντὸς ἑτερογενοῦς καθαρεύον.

§. 12. Ωσαύτως καὶ ἐπὶ τῶν κυρίων δύνομάτων αὐτὸς Σωκράτης ἐδάκρυσεν (Πλ.).—αὐτοῦ Σιμμίον δεώμεθα (Πλ.)—καὶ μετὰ τῶν τακτικῶν δὲ ἀριθμητικῶν συμπλεκομένων τῶν κυρίων δύνομάτων κρατεῖ τὴν ἀνωτέρω ἔννοιαν διότι τὸ Νεκίας τρίτος αὐτὸς (Θ.). σημαίνει δὲ αὗτὸς δὲῖδιος καὶ οὐδεὶς ἑτερος ἦτον δὲ τρίτος, δὲ στιν ἦσαν δύο ἄλλοι καὶ αὐτὸς τρίτος, δεῖτις, ώς ἀξιολογώτερος, δύνομάζεται.

§. 13. Ἐκ τῆς διακριτικῆς ταύτης σημασίας προκύπτει καὶ ἡ σημασία τοῦ χωρισμοῦ, τὸ αὐτὸς δῆλον καταντῷ εἰς τὴν σημασίαν τοῦ μόρος, ἐπὶ πρώτου προσώπου καὶ περὶ παρόντων συνήθως, ώς αὐτοὶ ἐσμεν, κοῦπω ξέροι πάρεισιν (Πλ.). ἀ.Ι.Ιὰ καὶ οἱ ρέοι εἰσὶ πάρτα πάρτων αὐτοὶ σοφώτατοι (Πλ.)—μόνοι αὐτοί. Ἡ αὐτὴ ἔννοια ἐκφέρεται καὶ προστιθεμένης τῆς συνθέτου ἀντωνυμίας κατ' οἵτιατικὴν μετὰ τῆς κατὰ προθέσεως αὐτοὶ καθ' ἑαυτούς (Ξ.).—οὗτορ αὐτὸς καθ' αὐτό (Ξ.)—ἄνευ τοῦ σίτου.

§. 14. Μετὰ τοῦ ἄρθρου ἡ ἀντωνυμία αὐτὸς σημαίνει ταῦτη προσώπου ἢ πράγματος ποὸς ἐσύτῳ παραβάλλομένου ἢ πρὸς ἄλλο, ώς τὴν Ἀττικὴν ἄρθρωποι κατόκουντι οἱ αὐτοὶ (Θ.), τοῦ αὐτοῦ γένους δῆλος οὐχὶ μιγάδες. Ὡσαύτως δὲ καὶ μετὰ δοτικῆς, δυναμει τῆς σημασίας ταύτης ὁ αὐτὸς τῷ λίθῳ (Πλ.). — οὐ ταῦτὸν τὸ βέλπειν τῷ κατθαρεῖν (Εὔρ.).

§. 15. Μετὰ τῶν προσωπικῶν καὶ δεικτικῶν ἀντωνυμιῶν συμπλεκομένη ἡ αὐτὸς αὐξάνει καὶ ἀναδεικνύει προφανεστέραν τὴν ἀντιδικτολήν καὶ διάκρισιν αὐτῶν, ἐπιταγματικὴ τότε καλουμένη, ώς βούλομαι ἔγωγε αὐτὸς ἀκοῦσαι σοῦ (Πλ.). — σὺ αὐτὸς παρεγέρον (Πλ.); Καὶ κατὰ παράλεψιν τῆς προσωπικῆς αὐτός, ὦ Φαίδων, παρεγέρον Σωκράτει (Πλ.).

Ἡ Σύνθετος Ἀντωνυμία.

§. 16. Ἡ ἀντωνυμία αὗτη τίθεται εἰς τὴν πρότασιν, ώς ἀνωτέρω εἶδομεν, δταν τὸ ὑποκείμενον καὶ ἀντικείμενον ἥναι τὸ αὐτό, οἷον κ.λαύσω ἐμαντόρ.— γρῶθι σαντόρ.— σῶσορ σεαυτήν.— Τιμοκράτης ἐσφαξεὶς ἐαντόρ.— καταδικάζω ἐμαυτοῦ.

§. 17. Διὰ δὲ τῆς γενικῆς τῆς ἀντωνυμίας ταύτης ἐκφέρεται καὶ σχέσις κτήσεως εἰς τὸ ὑποκείμενον τῆς προτάσεως ἀναφερομένη, ώς πρόθυμος παράσχον τὴν σαντοῦ δύραμιν (Λυσίας). Οὕτω πατρίδα σαντοῦ, παιδὸς ἐαντοῦ, τῇ γυραικὶ τῇ ἐαντοῦ.

§. 18. Ὁταν δὲ ἥναι πλείονες προτάτεις ἐν τῷ αὐτῷ λόγῳ συνδεδεμέναι, ώς ἐπὶ τῆς ἀπαρεμφατικῆς καὶ μετογικῆς συντάξεως, ἢ ἄλλως ἐν ἔξαρτήσει λόγου, καὶ τότε τίθεται ἡ σύνθετος ἀντωνυμία, ἥτοι εἰς τὸ ἐγγυτέρῳ ἢ εἰς τὸ ἀπωτέρῳ ὑποκείμενον ἀναφερομένη, εἰς τὸ τοῦ δευτέρου δῆλον. ἢ τὸ τοῦ πρώτου λόγου, ώς Τήλεφος δὲ (ἔφη) δοῦναι αὐτῷ Νικόστρατον ἀπαγτα τὰ ἐαντοῦ (Δ.), τοῦ Νικόστρατου.— οἱ πολίται οἴορται χρῆγαι τοὺς ἀρχορτας ἐαντοῖς (τοῖς πολίταις) πλεῖστα ἀγαθὰ πορίζειν.

Σημ. ε').) Ἐπὶ τῆς περιστάσεως ταύτης τίθενται καὶ εἰ πλάγιαι τῆς

τρίτοπροσώπου, οὗ, οὗ, ἐ, μόνον καὶ ἀύτὸν τὸν τρόπον παρὰ τοῖς ἐνδόξοις τῶν Ἀττικῶν συνειθίζομεναι, καὶ μάλιστα τὸ οὗ «συμφύλακας τῆς εὐθαιμονίας οἱ φέτο χρῆναι ἔχειν» (Ξ.), σπανιώτερον δὲ τὸ οὖ καὶ ἐ' καὶ περιμένοντός οὐ (Πλ.) Οὕτω δὲ καὶ τὸ σφίσι· «ἔγχληματα ἐποιεῦντο δπως σφίσιν ὅτι μεγίστη πρόφασις εἴη τοῦ πολεμεῖν», (Θ.) κτλ.

Σημ. 6'.) Ωσαύτως δὲ τίθενται ἐν τοῖς τειστοῖς καὶ αἱ πλάγιαι τῆς αὐτός, δταν δὲ λόγος ἐκφέρεται, ὅχι ἐκ μέρους τοῦ ὑποκειμένου τῆς προτάσεως, ἀλλ' ἡ ἐκ μέρους τοῦ συγγραφέως ἡ ἐκ μέρους ἄλλου ὑποκειμένου, ὡς «δὲ Κύρος συγκαλεῖ εἰς τὴν ἑαυτοῦ σκηνὴν τοὺς ἀρίστους τῶν περὶ αὐτὸν ἐπτά» (Ξ.). Ή ἐκλογὴ ἐν τούτοις καὶ μέμαται ἐκ τῆς σαφηνείας, ἐκ τῆς ἐμφάσεως καὶ ἐκ τῆς εὐφωνίας· «τοῦτ' οἶδε (ἔκαστος) καὶ θαρρεῖ καὶ πεπίστευκε τῇ πολιτείᾳ μηδένα αὐτὸν ἔλξειν» (Δημ.)· ἔνθα τὸ αὐτὸν ἀναφέρεται εἰς τὸ νοούμενον ὑποκειμένον τῆς κυρίας προτάσεως (ἔκαστος), τὸ δὲ αὐτὸν ἦτο δυνατὸν νὰ ἀναφέρηται καὶ εἰς τὸ μηδένα.

§. 19. Ἐπὶ τοῦ πληθυντικοῦ ἀριθμοῦ μόνον τὸ τρίτον πρόσωπον ἀπαντᾶται ἐν συνθέσει, ἁντῷ, ἁντοῖς, ἁντούς, ὡς ἐκδήμους στρατείας πολὺ ἀπὸ τῆς ἁντῷ οὐκ ἐξήσταρ οἱ "Ελληνες (Θ.).—καὶ Δεκέλειαν αὐτοῖς ἐπιτειχισθῆναι ύπεμειραν (Δ.). Πρὸς μείζονα δὲ διάκρισιν προστίθεται πρὸ τῆς συνθέτου καὶ ἡ αὐτός· οἱ καλοὶ κἀγαθοὶ αὐτοὶ ἁντοῖς σύγεισι δι' ἁντῷ, ἐν τοῖς ἁντῷ λόγοις πεῖραν ἀλλήλων λαμβάνοτες καὶ διδόντες (Πλ.).—Ἐπὶ τοῦ πρώτου καὶ δευτέρου πληθυντικοῦ προσώπου λείπει ἡ σύνθεσις, ἀναπληρουμένη διὰ τῆς προσωπικῆς καὶ τῆς αὐτός, ἡμῶν αὐτῷ, ἡμᾶς αὐτούς, ὑμᾶς αὐτούς, κτλ.

§. 20. Καὶ ἐπὶ αὐτοῦ δὲ τοῦ τρίτου πληθυντικοῦ προσώπου παρὰ τὴν σύνθετον κοινοτέρα εἶναι ἡ χρῆσις τῆς προσωπικῆς καὶ τῆς αὐτός, καὶ μάλιστα δταν ἡ ἐνέργεια ἀναφέροται εἰς ἔκαστον τῶν ὑποκειμένων, ὡς τὰ δὲ ἐντὸς οὐτῶς ἐκάετο ὥστε... ἥδιστά τε ἐξ ὅδωρ ψυχρὸν σφᾶς αὐτούς φίπτειν (Θ.).

Σημ. a'.) Ἀλλὰ καὶ ἐπὶ ἐνικοῦ ἀριθμοῦ, ἐν ᾧ ὑπάρχει ἡ σύνθεσις, τιθεται πολλάκις ἡ ἀνάλυσις πρὸς ἀνάδειξιν τῆς ἐξαρνισθείσης κατὰ μικρὸν διαχροτικῆς ἐννοίας τῆς αὐτός ἐν τῇ συνθέσει· θεν «λούω ἐμαυτὸν» = λούω τὸν ἑαυτὸν μου, λούομαι ἀνευ ἀντιδιαστολῆς, ὡς ἥθελεν εἶναι ἐπὶ δευτέρου προσώπου τὸ λεύω σε· τὸ δὲ «λούω ἐμὲ αὐτὸν» μετ' ἀντιδιαστολῆς = λούω τὸν ἑαυτὸν μου, ὡς ἐπὶ δευτέρου προσώπου ἥθελεν εἶναι

Σημ. 6'.) Ἀλλ' ὁ τοιοῦτος χωρισμὸς παρ' Ἀττικοῖς γίνεται συνήθως ἐπὶ

ἔτεροπροσωπίας· «καὶ τοὺς παιδας τοὺς ἐμοὺς κατήσχυνε καὶ ἐμὲ αὐτὸν ὕβρισεν» (Λυσ.), ἔνθι ἔτερον τὸ πρόσωπον τοῦ ὕβρισαντος καὶ ἔτερον τὸ τοῦ ὕβρισθέντος σπανίως ἐπὶ ταύτοπροσωπίας· «καὶ μὴ σέ τ' αὐτὸν καὶ πόλιν διεργάσῃ» (Σ. Κ. 1417)· παρὰ δὲ τοῖς Ἐπικοῖς ἐπὶ ἀμφοτέρων.

Σημ. γ'.) Τὸ ἔαυτῶν ἐκλαμβάνεται καὶ ἀντὶ τοῦ ἀλλήλων, ὡς «ὅπου καλοὶ κάγαθοι συμπόται καὶ πεπαιδευμένοι εἰσίν, οὐκ ἀντίδοις αὐτηρίδας, ἀλλ' αὐτοὺς αὐτοῖς ἵκανούς θντας συνεῖναι, λέγοντάς τε καὶ ἀκούοντας ἐν μέρει ἐαυτῶν κοσμίως» (Πλ.). — «καὶ παιζομεν ἐαυτοὺς καὶ παιζόμεθα.» Ή προφανῆς διαφορὰ δεικνύεται ἐν τῷ «οὗτε ἐαυτοῖς οὔτε ἀλλήλοις ὅμοιογούσιν» (Πλ. Φαίδρ. 237).

Σημ. δ').) Καταχρηστικώτερον δὲ τίθεται οὐχὶ μόνον παρ' Ἰωσι καὶ Δωρευσιν, ἀλλὰ καὶ παρὰ τοῖς τῶν Ἀττικῶν ποιηταῖς, ἔτι δὲ καὶ ἐν τῷ πεζῷ λόγῳ, ἡ ἀντωνυμία ἐαυτῶν καὶ ἐπὶ τοῦ πρώτου προσώπου, ἀντὶ ἡμῶν αὐτῶν, καὶ ἐπὶ τοῦ δευτέρου, ἀντὶ ὑμῶν αὐτῶν, ὡς «εἰ μὴ προεξινέστημεν, οὐδὲ ἀναλαβεῖν αὐτοὺς ἀν τὸν θευνάθημεν» (Δημ.). — «ἀπαφαίνεται σκατότατος ἐαυτούς» (Λυσ.).

Σημ. ε').) Ή δὲ ἐπὶ ἐνικοῦ τοιεύτη χρῆσις, καίπερ καταδικαζομένη, ἀπαντάται ἥμως· «αὐτὸς αὐτὸν ἀπώλλυσον» (Ἀνδροκ.)=ἐμαυτόν. — «δαιμῶν ἐαυτῷ πλουσίαν γῆμας ἔσειν» (Γν.)=σεαυτῷ. — «σκέψαι κάκεῖνο καὶ δίελθε πρὸς ἐαυτόν» (Ισακρ.)=σεαυτόν. — «ἔξεστι σοι ζῆν καρπούμενον τὰ ἐαυτοῦ» (Ξ.)=σεαυτοῦ.

Η Ἀλληλοπαθής ἀντωνυμία ἀλλήλων.

§. 21. Η ἀλληλοπαθής ἀντωνυμία ἀλλήλων ἐμφαίνει τὴν ἐννοιαν τῆς ἀμοιβαίας σχέσεως τοῦ ἐνὸς πρὸς τὸν ἄλλον· οἱ πρόγοροι τὰς θρασύτητας τὰς ἀλλήλων οὐκ ἐζήλουν (Ισ.). — οἱ πονηροὶ ἀλλήλοις ὅμοιοι (Πλ.). — διέφθειραν αὐτοῦ ἐτιμώντες τοὺς ἀλλήλους (Θ.).

Αἱ κτητικαὶ ἀντωνυμίαι.

§. 22. Αἱ κτητικαὶ ἀντωνυμίαι δηλοῦσι κτῆτιν τοῦ προσώπου εἰς ὃ ἀναφέρονται. Εἶναι δὲ κτητικαὶ ἀντωνυμίαι ἡ ἐμός, σός, ὅς, ἡμέτερος, ὑμέτερος, σφέτερος, καὶ αἱ τοῦ δυϊκοῦ ἀριθμοῦ νωτέρος καὶ σφωτέρος, μετὰ τῶν θηλυκῶν καὶ οὐδετέρων αὐτῶν.

§. 23. Ἐτ τῶν κτητικῶν τούτων ἀντωνυμιῶν αἱ μὲν τοῦ δυϊκοῦ ἀριθμοῦ μόνον παρ' Ἰωσι συνειθίζονται· καὶ ἐκ τοῦ τρίτου δὲ ἐνικοῦ προσώπου ἡ ὅς ἐπὶ κτητικῆς σημασίας (=δι-

(ΣΥΝΤ. ΠΕΡΙΟΔΟΣ Δ').)

κός του) σπανίως ἀπαντάται παρ' ἀττικοῖς ποιηταῖς· ἡ δὲ σφετέρος τίθεται κατ' ἄμεσον ἢ πλαγίαν ἀντανάκλασιν, ἐπὶ τῆς μετ' αἰτιατικῆς δηλ. τοῦ ἀπαρεμφάτου συντάξεως· ἔώρων ποροῦντας τοὺς σφετέρους (Ξ).—ἢν δὲ λέγωσιν ὡς οὐ δικαιοιο τοὺς σφετέρους ἀποίκους ὑμᾶς δέχεσθαι (Θ.).

§. 24. Αἱ παρ' Ἀττικοῖς εὐχρηστότεραι κτητικαὶ ἀντωνυμίαι εἶναι ἡ ἐμὸς, σός, ἡμέτερος, υἱούμετερος, ισοδυναμοῦσαι ταῖς γενικαῖς τῶν πρωτοτύπων ἐμὸς πατήρ = πατήρ μου, σὸς ἑταῖρος = ἑταῖρος σου, καὶ (ἀντὶ ὃς εἴμι = suus suum) αὐτοῦ εἴμι· ἐπὶ δὲ ἀντανακλάσεως καὶ ταῖς γενικαῖς τῆς συνθέτου, μετὰ διακριτικῆς ἐννοίας· γρώσην σαντοῦ ἀπογαίρεις ἡ ἐμὴ ἐρωτᾶς; (Πλ.) = σήν, ἡ σοῦ αὐτοῦ γνώμην.

§. 25. Ἐπιθετικαὶ οὖσαι αἱ κτητικαὶ ἀντωνυμίαι τίθενται εἰς τὸν λόγον κυρίως ὡς κατηγορούμενον καὶ προσδιορισμός· σὸς ἐγώ εἴμι. — ἐμὸς πατήρ, κτλ. Ἄλλ' οὐδὲν ἡτον τίθενται καὶ ὡς ὑποκείμενον, καθάπερ καὶ τὰ ἄλλα ἐπίθετα· τὰ ἐμά ἔστι σά. — τὸ ἡμέτερον = ἡμεῖς.

§. 26. Ως δὲ τὸ πρῶτον καὶ δεύτερον πρόσωπον τοῦ ῥήματος καθιστᾶ περιττὴν πολλάκις τὴν προσωπικήν, οὐτως ἡ ὡς κτητικὴ χρῆσις τοῦ ἐν τῷ δύναματι ἀρθρου καθιστᾶ πολλάκις περιττὴν τὴν κτητικὴν ἀντωνυμίαν, δ. πατήρ ἐκέλευσε με ποιεῖν ταῦτα = δ. ἐμὸς πατήρ. — οἱ γορεῖς στέργονται τὰ τέκνα = τὰ ἔκυπτα τέκνα. Τίθεται δὲ ἀναγκαίως ἡ κτητικὴ ἀντωνυμία ἡ ἡ ισοδύναμος γενικὴ ἐν ἐλλείψει τοῦ ἀρθρου, ἐμὸς πατήρ, καὶ ἐπὶ διακρίσεως, ἐαυτοῦ σῶμα.

Σημ. α'). Ἐπειδὴ δῇτι μόνον τὸ καθ' αὐτὸν κτῆμα, ἀλλὰ καὶ τὸ λεγόμενον ὑπὸ τινος θεωρεῖται ὡς ἀνήκον εἰς τὸν λέγοντα, τούτου ἔνεκα διὰ τῆς κτητικῆς ἀντωνυμίας ἐξηγούνται καὶ τὰ τοιαῦτα· τὸ σὸν λέχος (Σ.) Άντ. 573) = τὸ ὑπὸ σοῦ δινομαζόμενον. — «ἔν τῷ δικαίῳ τὸν σὸν οὐ ταρβῶ φόδον» (Σ. Φ. 1251) = δν σύ μοι ἐπαπειλεῖς.

Σημ. β'). Ἐκ τῆς ἀνωτέρω ἐξηγηθείσης συγγενείας· τῶν κτητικῶν πρὸς τὰς γενικὰς τῶν πρωτοτύπων καὶ συνέθετων ἀντωνυμιῶν (§. 24) ἐπεταί δὲ πολλάκις ἐν τῷ αὐτῷ λόγῳ ἀπαντῶνται ἀμφότεραι, ὡς «κείνου τε καὶ σήν χάριν» (Σοφ.). — «μᾶλλον ἐλοίμην δπως τὰ σὰ καλῶς ἔχοι ἢ δπως τὰ ἔκυπτα» (Ξ.). β' τίθεται ἐπὶ τῆς κτητικῆς ἀντωνυμίας πτωτικὸς προσδιορισμός, ὡς ἡ ὑπῆρχε γενικὴ τῆς προσωπικῆς· «ἡμέτερα εὐτῶν ἔργα»

(Πλ.) = ἡμῶν αὐτῶν ἔργα.—«ἢ ὑμετέρα τῶν σοφιστῶν τέχνη ἐπιδέδωκεν»
(Πλ.) = ἡ τέχνη ὑμῶν τῶν σοφιστῶν.

Σημ. γ'.) Ή ἐν τούτοις σημασία τῆς μετὰ τὴν κτητικὴν ἀντωνυμίαν ἐπιτασσομένης γενικῆς αὐτῶν εἶναι κτητική. Πολλάκις δὲ τίθεται καὶ μόνη ἡ ἀντωνυμία, οὐσιαστικοῦ δύναμιν λαμβάνουσα· «τὰ ὑμέτερα αὐτῶν» (Δ.), «τὰ σφέτερα αὐτῶν.» Διάφορος δὲ ταύτης εἶναι ἡ διαιρετικὴ σημασία· «ἄλλο τι ἡμῶν αὐτῶν τὸ μὲν σῶμά ἐστι, τὸ δὲ ψυχή» (Πλ. Φαίδ. 79); = οὐκ ἔχει οὕτως ὅτι ἡμῶν αὐτῶν; κτλ.

Σημ. δ'). Κατὰ τὸν ἀνωτέρω τρόπον ἐπὶ κτητικῆς σημασίας ἀπαντῶνται, ἀν καὶ σπανιώτερον, καὶ τὰ δὲ μὲν αὐτοῦ, δὲ σὸς αὐτοῦ· «τὸν ἐμὸν μὲν αὐτοῦ τοῦ ταλαιπώρου σχεδὸν ἥδη νομίζων ἐκτετοξεύσθαι βίον» (Ἀρφ). — «έγὼ μέν, ὡ παῖ, καὶ τὸ σὸν σπεύδουσθ' ἄμα καὶ τούμὸν αὐτῆς, ἥλθον» (Σ.). — «τὰ σ' αὐτῆς ἔργα κόμιζε» (Οδ.) = τὰ σὰ αὐτῆς. Άντι δὲ τούτων τίθεται συνηθέστερον δὲ μετατοῦ, δὲ σαυτοῦ, δὲ σαυτοῦ· «πορεύομαι πρὸς τοὺς ἐμαυτῆς» (Σ.). — «τοῦ σαυτοῦ τέκνου» (Σ.). — «μετεπέμψατο ἀστυάγης τὴν ἑαυτοῦ θυγατέρα καὶ τὸν πτεῖδα αὐτῆς» (Ξ.). Τὸ τελευταῖον μάλιστα ἀναγκαίως διέτι, ἀσυνειδίστου δητος ἐν τῷ πεζῷ λόγῳ τοῦ δὲ ἐπὶ κτητικῆς σημασίας, διεγέται δὲ αὐτοῦ, ὡς λέγεται ἐμὸς αὐτοῦ.

Αἱ Δεικτικαὶ Ἀντωνυμίαι.

§. 27 Τὸ δνομα ἐξηγεῖ τὴν φύσιν τῶν ἀντωνυμιῶν τούτων, ὅτι σημαίνουσι δεῖξιν προσώπου ἢ πράγματος, καθ' Ἑνα ἢ ἄλλον τρόπον, ἐκ μέρους τοῦ λαλοῦντος, καὶ δεῖξιν ἴδιαιτέραν καὶ δυνατωτέραν· ἄλλως δεῖξιν ἐπὶ τὸ γενικώτερον καὶ ἀσθενεστέραν δηλοῦσι καὶ αἱ προσωπικαί. Εἶναι δὲ δεικτικαὶ ἀντωνυμίαι ἡ ὄδε, ἡ οὐτος καὶ ἡ ἔκειτος.

Ἡ δεικτικὴ ἀντωνυμία ὄδε.

§. 28. Ἡ ἀντωνυμία ὄδε δεικνύει τινὰ αἰσθητῶς ἢ νοερῶς δρατόν, καὶ τρόπον τινὰ δακτυλοδεικτούμενον. Τίθεται δὲ εἰς τὸν λόγον πρώτον μὲν ἐπιθετικῶς, προσδιορίζουσά τι, προτασσομένη ἢ ἐπιτασσομένη τοῦ προσδιοριζομένου, ἐνάρθρως ἐκφερομένου· ὄδ' ὁ ξέρος (Σ.). — ὁ πλοῦς ὄδε (Σ.). — τόδε τοῦργον καὶ τοῦργον τόδε. Καὶ ἀνάρθρως δὲ πολλάκις τὸ προσδιοριζόμενον, ὡς ὄδε χρόγος. (Σ.). — ὄδ' ἀτῆρ καὶ ἀτῆρ ὄδε (Σ.). — καιρὸς καὶ πλοῦς ὄδε. — γυνὴ ἥδε. — ἀρδρὶ τῷρε. — Εἴτα δὲ καὶ οὐσιαστικῶς ὑποκειμένου τόπον ἐπέχουσα·

ὅδ' ἔστι (Σ.). — ὅδε οὐκ Ὁρέστης ἔσθ' (Σ.). Κατηγορουμένου δὲ τόπον ἐπέχει ἐν τῷ (Ιλ. Τ. 140) δῶρα δ' ἐγὼν ὅδε πάρτα παρασχεῖν, ώς τὸ τῆς συνηθείας ἐγώ εἶμαι ἐδῶ, τοῦτο δὲ = ἐγώ εἰμι ἔτοιμος.

§. 29. "Οταν δὲ πρόκηται περὶ λόγων, εἰς τὸ ήγούμενον η̄ εἰς τὸ ἐπόμενον ἀναφερομένων, η̄ ὅδε συνήθως ἀναφέρεται εἰς τὸ ἐπόμενον, ώς πέμψασα Τόμυρις κήρυκα ἐλεγε τάδε (Ἡρ.), τὰ ἔξης δηλ. Τὰ περὶ τοῦ ὅδε ἰσχύουσι καὶ περὶ τοῦ τοιόσδε, τοσόσδε, τηλικόσδε, ωσαύτως καὶ περὶ τοῦ τῆδε καὶ ὡδε τὸ δὲ τεῖχος ἦρ τῶν Πελοποννησίων τοιόρδε τῇ οἰκοδομήσει (Θουκ.). — οἱ τῆδε = οἱ ἐν τῇδε τῇ πόλει.

Ἡ δεικτικὴ ἀντωνυμία οὗτος.

§. 30. Ἡ οὗτος δεικνύει ἀσθενέστερον τῆς ὅδε, ἢτοι παρόντα καὶ αἰσθητὰ η̄ διατηρούμενα εἰς τὴν μνήμην, οὔσιαστικῶς η̄ ἐπιθετικῶς, τοῦ προσδιοριζομένου ἀνάρθρως η̄ ἐνάρθρως ἐκφερομένου· οὗτος δ' ἐμοὶ φίλος μέγιστος (Σ.). — αὕτη η̄ τύχη. — αὕτη ἀγορά. — νόσημα τοῦτο. — ἔστι δὲ τοῦτο τυρρανίς (Πλ.). — τοῦτο γάρ εἰσιν εὐθὺνται (Δ.). Ός δὲ η̄ ὅδε εἰς τὸ ἐπόμενον, οὕτως η̄ οὗτος ἀναφέρεται συνήθως εἰς τὸ προηγθέν, οἷον οὗτος ἦρ ὁ λόγος (Ἡρ.), τὰ προειρημένα δηλ. — ταῦτα μὲν σὺ λέγεις, παρ' ἡμῶν δὲ ἀπάγγελλε τάδε (Ξ.). Τὰ περὶ τοῦ οὗτος ῥήθεντα ἰσχύουσι καὶ περὶ τοῦ τοιοῦτος, τοσοῦτος, τηλικοῦτος· ὁ Κῦρος, ἀκούσας τοῦ Γωβρύου τοιαῦτα, τοιάδε πρὸς αὐτὸν ἐλεξεν (Ξ.). Όσαύτως οἱ ταύτη = οἱ ἐν τῇ προαναφερθείσῃ χώρᾳ εὑρισκόμενοι.

Σημ. α'). Ἡ πάροχουσιν δύως καὶ περιστάσεις ἐν αἷς η οὗτος ἀναφέρεται εἰς τὸ ἐπόμενον, ώς προεξαγγέλλουσα τρόπον τινὰ τὴν μετέπειτα ἐξηγηθησομένην ἔννοιαν, μάλιστα διὰ τοῦ οὐδετέρου τοῦτο, ἐπομένου λόγου ἐκ τοῦ δτι η̄ ᾧ ἀρχομένου· «Πρόξενος ἔνδηλον καὶ τοῦτο εἶχεν δτι οὐδὲν ἀν θέλοις κτᾶσθι μετ' ἀδικίας» (Ξ.). Ωσαύτως τίθεται καὶ τὸ οὕτω, οἷος «δ Θεὸς οὗτω πως ἐποίησε τοῖς μὴ θέλουσιν ἑαυτοῖς προστάττειν ἐκπονεῖν τάχαθ ἄλλους αὐτοῖς ἐπιταχτῆρας δίδωσιν» (Ξ.). Παρ' ἄλλοις κατ' αἰτιατιτή κὴν ἀπόλυτον, «τοὺς μὴ θέλοντας».

Σημ. β'). Ως δὲ ἐν τούτοις προεξαγγέλλονται τὰ ἐπόμενα, οὕτως ἐν ἀλλοις συγχεφαλαιούνται τὰ ἡγούμενα διὰ τῆς θύτῆς ἀντωνυμίας· «τῷ τῷ

προνοεῖν τῶν συνόντων, καὶ τῷ προπονεῖν, καὶ τῷ συγηδόμενος μὲν ἐπὶ τοῖς ἀγαθοῖς φανερὸς εἶναι, συνχθόμενος δὲ ἐπὶ τοῖς κακοῖς, τούτοις ἐπειράτο τὴν φιλίαν θηρεύειν» (Ξ.). Δεικτικώτεραι δὲ καθίστανται ἀμφότεραι δια τῆς τοῦ εἰ προσλήψεως, οὐτοσί, δόδι, ἅπερ δημως, μᾶλλον εἰς τὸν κοινὸν βίον ἀγήκοντα, εἶναι συχνότερα παρὰ τοῖς κακικοῖς.

‘Η δεικτικὴ ἀντωνυμία ἔκεινος.

§. 31. ‘Η ἀντωνυμία ἔκειτος δεικνύει ἀπωτέρῳ καὶ μεμα-
κρυσμένοντι, ως ἔκειτος, Εὐρύτου πέρσας πόλιν (Σ. Τρ. 244)
—ἔκεινος δὲ Ἡρακλῆς.—ἀπεστ’ ἔκειτος (Σ. Ἡ.λ. 519)=δ
Αἴγισθος. Τίθεται δέ, ως ἡ οὔτος, καὶ εἰς τὸ ἐπόμενον ἀναφε-
ρομένην παρὰ πάντα ταῦτα ἔκειτο ἔτι ἀκούσατε (Δ.).

Σημ. Οταν ἡ οὔτος καὶ ἡ ἔκεινος ἀναφέρωνται εἰς δύο προηγούμενα,
κατὰ τυσικωτέραν πλοκήν, ἡ μὲν οὔτος ἀναφέρεται εἰς τὸ προσεχέστε-
ρον, ἡ δὲ ἔκεινος εἰς τὸ ἀπωτέρων· «ποδῶν μὲν εὐσέβει τὰ πρὸς θεούς,
μὴ μόνον θύων, ἀλλὰ καὶ τοῖς δρκοῖς ἐμμένων» ἔκεινο μὲν γὰρ τῆς τῶν
χρημάτων εὐπορίας σημεῖον, τούτο δὲ τῆς τῶν τρόπων καλοκαγαθίας τεχ-
μήριον» (Ισ.). Ενίστε δημως γίνεται καὶ τὸ ἀντίθετον· «δίκαιοι δὲ τοὺς τὸν
στέφανον οἰομένους δεῖν παρ’ ὑμῶν λαβεῖν αὐτοὺς ἀξίους ἐπιδεικνύναι τού-
του, μὴ ἐμὲ κακῶς λέγειν» ἐπειδὴ δὲ τοῦτο παρέντες, ἔκεινο ποιοῦσιν,
ἐπιδεικνύειν τούτους ἀμφότερα αὐτούς» (Δημ.). Ἐνθα τηρεῖται ἡ λογικὴ
μᾶλλον ἡ ἡ γραμματικὴ σχέσις, τοῦ σημαντικωτέρου προτασσομένου, διὰ
τοῦ τοῦτο, ἐν τῷ δειτέρῳ κώλῳ.

§. 32. ‘Η ἔκειτος, εἰς ἀρχαιότερόν τι συνήθως ἀναφερομέ-
νη, τίθεται ἐνίστε ἐπὶ πράγματος πρὸ πολλοῦ ἐγνωσμένου·
ὑπροι ἔκειτοι (Εύρ.) καὶ περὶ ὀνομαστοῦ τινος· Καλλιστρα-
τος ἔκειτος (Δ.). Ἐκ τούτου ἀποτελεῖ ἀντίθεσιν πρὸς τὴν οὐ-
τος· ἀπήλλαγμα γρόβου πρὸς τῆς δέ ἔκειτον τε (Σ. Ἡ.λ. 783),
Ἐνθα διὰ τοῦ τῆς δέ ἔννοεῖται ἡ παροῦσα Ἡλέκτρα, διὰ τοῦ
ἔκειτον δὲ πάνων, ως ἀποθανών, Ὁρέστης. ‘Ωσκύτως διὰ μὲν
τοῦ οὐδετέρου ἔκειτο ἐξηγεῖται τὸ γνωστὸν καὶ θρυλλούμενον,
διὰ δὲ τοῦ τοῦτο ἡ τόδε ἡ ἐφφρυμογὴ αὐτοῦ ἐπὶ τοῦ προκει-
μένου τοῦτ’ ἔκειτο, κτασθαι ἐταίρους, μὴ τὸ συγγενὲς μό-
ρον (Εύρ.)—τοῦτ’ ἔκειτο οὐγὼ λεγον (Ἀρφ.).

‘Αναφορικαὶ ἀντωνυμίαι.

§. 33. ‘Η ἀραφορὰ, ἐξ ἡς ὡνομάσθησαν αἱ ἀραφορικαὶ ἀ-

τωνυμίαι, ἀναπολεῖ προϋφεστῶσαν ἔννοιαν. Εἶναι δὲ ἀναφορικαὶ ἀντωνυμίαι, ἡ ὁς, δστις, οἰος, ὅσος, ἡλίκος, ἀναφερόμεναι εἰς πρόσωπον ἢ πρᾶγμα, εἰς ποιόν, εἰς μέγεθος καὶ εἰς ποσόν.

Ἡ ἀναφορικὴ ἀντωνυμία ὁς.

§. 34. Ἡ ἀναφορικὴ ἀντωνυμία ὁς ἀναφέρεται εἰς ὑρισμένον πρόσωπον ἢ πρᾶγμα, οἷον Ζεὺς ὁς ἐφορᾷ πάρτα καὶ κρατύει (Σ.). — ἐμὴν μητέρ' ἢ φύσει μὲν ἦτορ βασιλείᾳ (Σ.).

Ἡ ἀναφορικὴ ἀντωνυμία ὅστις.

§. 35. Ἡ ἀναφορικὴ ἀντωνυμία ὅστις ἀναφέρεται εἰς ἀδόπιστόν τι καὶ γενικόν, ως ἀρελεύθερος πᾶς ὅστις εἰς δόξαν βλέπει — μακάριος ὅστις οὐσίαν καὶ νοῦν ἔχει.

§. 36. Τιθεται δὲ καὶ ἡ ὁς μετὰ τοῦ ἀντίτιτης ἀντὶ τῆς ὅστις, καὶ, ἀντιστρόφως, ἡ ὅστις ἀντὶ τῆς ὁς· ὁς ἀντὶ τούτων τι δρᾶ (Σοφ.). — φιλεῖ τὸ πλήθος ἐρ τούτοις τοῖς ἐπιτηδεύμασι τὸν βίον διάγειν, ἐρ οἵς ἀντὶ τοὺς ἄρχοντας τοὺς αὐτῶν δρῶσι διατριβούντας (Ισ.). οὗτω καὶ ἐξ ὅτου, ἀντὶ ἐξ οὗ. Ἀλλὰ σπανιώτερα τὰ τοιαῦτα. "Οτι δὲ ἀείποτε τὸ ὅστις, καὶ ἀντὶ τοῦ ὁς τιθέμενον, κατὰ γενικωτέραν ἔννοιαν ἐκλαμβάνεται, εἰσὶν οἱ ἴσχυροίζομενοι, ἀλλὰ τὰ ἀνωτέρω καὶ ἄλλα παραδείγματα δυσκόλως ἐπιβεβαιοῦσι τὴν γνώμην ταύτην.

§. 37. Ἡ ἀντωνυμία ὁς ἀναφέρεται σχι μόνον εἰς τὴν οὐσίαν, ἀλλὰ καὶ εἰς τὸ ποιόν, πλησιάζει δηλ. εἰς τὴν ἔννοιαν τοῦ οἰος· ὅταν τοιαῦτα λέγησι, ἀν οὐδεὶς ἀν φήσειεν ἀρθρωπών (Πλ.). — δεῖ τοὺς θεατὰς μ' εἰδέραι ὁς εἴμ' ἐγώ (Αριφ.). Ἡ δὲ καὶ ὅστις, τοῦ οὗτω προτασσομένου, ισοδυναμοῦσι τῷ ὅστε οὐ γάρ οὗτω γ' εὐήθης ἐστὶν ὑμῶν οὐδεὶς, δε ὑπολαμβάνει (Δημ.). — τίς οὗτω μαίνεται, ὅστις οὐ σοι βούλεται φίλος εἶναι (Ισ.);

§. 38. Αἱ ἀναφορικαὶ τίθενται συνήθως μετὰ τὰς δεικτικὰς· οὗτος βέλτιστος ἀν εἴη καὶ σωφρογέστατος, ὅστις κοσμιώτατα τὰς συμφορὰς φέρειν δύναται (Μέν.). Πολλάκις δὲ

καὶ προηγοῦνται ἐπὶ τὸ ἐμφαντικώτερον· ὅctις ἀr δίκαιος ἢ τρόπους τ' ἄριστος, τοῦτο εὐγενῆ κάλει (Εύρ.). Ἐνίστε δὲ καὶ παραλείπεται ἡ δεικτική, καὶ τότε ἡ ἀναφορική πρότασις ἐπέχει τόπον ὑποκειμένου μακάριος ὅctις μακαρίους ὑπηρετεῖ.—ο τι καλὸν γίλον ἀεί.

§. 39. Διὰ τῆς παραλείψεως ἐγεννήθησαν τὰ ἔστιν οἱ, ἔστιν ἄ, ἔστιν ὁr, ἔστιν οἵ, ἔστιν οὓς = εἰσὶ τινες, οἱ, εἰσὶ τινες, ὧν, κτλ. τὰ ὅποια διὰ τὴν εὐκολίαν ἐκληπτέα ισοδύναμα τοῖς τινές, τινά, τινῶν, τισί, τινάς· Πελοποννήσιοι φκισαρ τῆς ἀλλῆς Ἑλλάδος ἔστιν ἄ χωρία (Θ.) = τινά.—ἔστιν ὁr ἀλλῶν πόλεων ἐπαγγελλομέρων καὶ αὐτῶν ἔνυπολεμεῖν (Θ.).

Ἡ ἀναφορική ἀντωνυμία οἶος.

§. 40. Ἡ ἀναφορική ἀντωνυμία οἶος ἔχει ποδὸς τὴν τοιόδε καὶ τοιοῦτος, ὡς ἔχει πρὸς τὴν ὄδε, οὗτος καὶ ἔκειτος ἡ δε καὶ ἡ ὅctις πρὸς αὐτὰς ταύτας καὶ πρὸς τὸ γενικώτερον πᾶς· ἀναφέρεται δηλ. ἔκεινη πρὸς ἔκεινας, ὡς αὗται πρὸς ταύτας· ὡς οὗτος, δε, οὕτω τοιόρδε ὄδοιπόροι, οἶος δή σύ (Ιλ.) — ὁr τοιοῦτος, οἶος ἔστιν (Δ.).—Καὶ προτασσομένη τίθεται τῆς τοιοῦτος ἡ οἶος, ὡς οἴα ἔκαστα ἐμοὶ φαίνεται, τοιαῦτα μέρι ἔστιν ἐμοί, οἴα δ' αὖ σοί, τοιαῦτα δ' αὖ σοί (Πλ.).

§. 41. Παραλείπεται δὲ καὶ ἡ δεικτικὴ εἰς ἦν ἡ οἶος ἀναφέρεται, ὡς παραλείπονται αἱ εἰς ἀς ἀναφέρονται ἡ, δε καὶ ἡ ὅctις· εἰ τίς ἔστιν ἐν αὐτοῖς ἀρήρ, οἶος ἔμπειρος πολέμου = τοιοῦτος οἶος ἔστιν ὁ ἔμπειρος πολέμου = εἰ τίς ἔστιν ἐν αὐτοῖς ἔμπειρος πολέμου.—οὐδὲν οἶον τὸ αὐτὸν ἀρωτᾶν (Πλ.) = οὐδὲν τοιοῦτον, οἶον τὸ ἀρωτᾶν αὐτόν = τοῦτο ἔστι τὸ ἄριστον.—οὐδὲν γάρ οἶον ἀκούειν αὐτοῦ τοῦ τόμου (Δημ.) = τοῦτο ἔστι τὸ προτιμότερον.

§. 42. Ἡ ἀντωνυμία οἶος, τῆς τοιοῦτος προτασσομένης, συντάσσεται καὶ μετ' ἀπαρεμφάτου ἐπὶ τῆς σαμαρίας τῆς δε καὶ ὅctις, τοῦ οὕτω προηγούμένου (Ἄν. §. 37)· τοιοῦτος ἦν,

οῖος μὴ βούλεσθαι πολλοὺς ἀποκτινόντας (Ξ).—οὐχ ὁ Κύρος τρόπος τοιοῦτος, οῖος χρηματίζεσθαι. (Ξ.)

§. 43. Μὴ προηγουμένης δὲ τῆς τοιοῦτος, ἃνευ μὲν τοῦ συνδέσμου τὲ ἡ οἶος μετ' ἀπαρεμφάτου τίθεται συνήθως ἐπὶ τῆς σημασίας τοῦ πρός τι ἐπιτήδειος· οὐ γὰρ ἡ ὥρα, οἵα ἄρδειν τὸ πεδίον (Ξ.) μετὰ δὲ τοῦ τὲ ἐπὶ τῆς σημασίας τοῦ δυνατός, ως οὕτε γὰρ φέρειν ὅπλα, οὗτ' ἔγχος οἶος τ' ἡ (Εὔρ.).—οὐχ οἶόρ τε (Ξ.) = ἀδύνατον ἢ οὐ συγχωρητόν.—οὐχ οἶόρ τε μέρειν (Ξ.) καὶ ἐπιφρήματικῶς δὲ ἐκλαμβάνεται τὸ οἶον, ως οἶορ δέκα σταδίους (Θ. Δ', 90) = ώς.

Ἡ ἀναφορικὴ ἀντωνυμία ὅσος.

§. 44. Ἡ ὅσος, κατ' ἀριθμὸν ἐνικὸν ἐπὶ μεγέθους τιθεμένη, ἀναφέρεται εἰς τὴν τόσος, τοσοῦτος καὶ τηλικοῦτος· οἷον οὕτι τόσος γε, ὅσος Τελαμώνιος Αἴας (Ιλ.).—τοσαύτην εὑροιαρ εἰς τὴν πατρίδα ἐμαυτῷ σύνοιδα, δῆσης παρ' ὑμῶν εὑχομαι τυχεῖν (Δ.) καὶ προτατσομένη, ως ὅσην εὑροιαρ ἔχωρ ἐγὼ διατελῶ τῇ τε πόλει καὶ πᾶσιν ὑμῖν, τοσαύτην ὑπάρξαι μοι παρ' ὑμῶν (Δημ.).

§. 45. Πληθυντικῶς δὲ τίθεται καὶ εἰς ἔνδειξιν ἀριθμοῦ· οἱ γορεῖς τὸν παῖδας ἐποίησαν τοσαῦτα καλὰ ιδεῖν καὶ τοσούτων ἀγαθῶν μετασχεῖν, δῆσα οἱ θεοὶ παρέχουσι τοῖς ἀρθρώποις (Ξ.)—πάνθ' δο' ἀν δεδε θέλῃ χὴ τύχη κατορθοῖ (Ἀρρφ.)· οὕτω καὶ ἡ ὄπόσος· τὸ παρέχον πάντα δύσσα γοητὰ ζῶα (Πλ.). Καθὼς δὲ ἡ δὲ καὶ ἡ οἶος, οὕτω καὶ ἡ ὅσος ἐκφέρει ἐνίστε ἔννοιαν τοιαύτην, δποία συνήθως ἐκφέρεται· διὰ τοῦ ὕστε· νεμόμενοι τὰ ἑαυτῶν ἔκαστοι, δῆσον ἀποζῆν (Θουκ.) = ἐπὶ τοσοῦτον ὕστε ἀποζῆν.

Ἡ ἀναφορικὴ ἀντωνυμία ηλίκος.

§. 46. Ἡ ηλίκος, ἐπὶ μεγέθους καὶ ηλικίας τιθεμένη ἐν τῷ λόγῳ, ἀναφέρεται εἰς τὴν τηλικοῦτος καὶ τοσοῦτος· τηλικαύταις συμφοραῖς περιέπεσεν, ηλίκας οὐδεὶς ἀλλος οὐδεὶς γερομέρας (Ισ.)—τηλικαῦτα ἐψεύσατο, ηλίκα οὐδεὶς ἀ-

θρώπων πώποτε (Δ.). Τίθεται δὲ καθ' ἑαυτήν, ὡς δρᾶς μὲν ἡμᾶς ἡ λίκοι προσήμεθα βωμοῖσι (Σ.) = ποῖοι τὴν ἡλικίαν, γέροντες.

Σημ. Αἱ ἀνατορικαὶ ἀντωνυμίαι σπενίως ἀπαντῶνται κατὰ τὴν φυσικὴν αὐτῶν καὶ διαλήτην σύνταξιν, πολλὰς καὶ μεγάλας ποικιλίας δεχόμενας κατὰ πτῶσιν, ἀριθμὸν καὶ γένος, δι' ὧν ὁ λόγος περιπλεκόμενος πολλάκις γίνεται ἀσαφῆς καὶ δύσκολος: «χειμῶνος ὅντος οἶου λέγεις, ὑδριζον» (Ξ.) = ὅντον λέγεις. — «τοῖς ἀγαθοῖς οἵς ἔχομεν» (Ισ.) = ἂν ἔχομεν. — «θησαυροποίες ἀνήρ, οὓς δὴ καὶ ἐπαινεῖ τὸ πλῆθος» (Πλ.). — «πάρεστιν αὐτῷ φόβος, ἢν εἰδῶ καλοῦμεν» (Πλ.), κτλ. Περὶ τούτων γίνεται ἴδιαιτέρως λόγος ἐν τῷ τρίτῳ Τμήματι.

Ἡ Ἀόριστος ἀντωνυμία τίς.

§. 47. Ἀοριστῶδές τι καὶ ἀπροσδιόριστον σημαίνουσα ἡ ἀντωνυμία τίς, καθ' ἄν καὶ τὸ ὄνομα δῆλοι, ἀπροσδιόριστον ἀφίγει καὶ τὸ οὐσιαστικόν, οὗτινος τίθεται προσδιορισμός. Ἀρθρωπός τις. — γυνή τις. — ἡ στρογγυλότης σχῆμα τί ἐστιν, οὐχ' οὕτως ἀπλῶς σχῆμα (Πλ.). Τὴν αὐτὴν ἀοριστίαν μεταδίδει καὶ εἰς τὰ ἡμέρας ἔβδομήκορτά τιρας (Θ.). — ποῖορ τιρα οἵει καρπὸν θερίζειν (Πλ.); — πόσον τι πλῆθος συμμάχων (Ξ.); = πόσον περίπου; ὡς πόσον; κτλ.

§. 48. Ως κατηγορούμενον τὸ τις δῆλοι μέγχ τι καὶ σημαντικόν· ηὔχεις τις εἴραι, τοῖσι χρήμασι σθέρωτ (Εὐρ.). Ωσαύτως καὶ ὡς ἀντικείμενον τοῦ λέγειν, ὡς ήρ τι σοι δοκῶ λέγειν (Εὐρ.) = κάτι τι σημαντικόν. Τούτων δὲ τὸ ἐναντίον ἐκφέρει διὰ τοῦ οὐδείς, οὐδὲν καὶ μηδέρ, ὡς φροοῦσι δήμους μεῖζορ, ὄντες οὐδένες (Εὐρ.). — οὐδέρ λέγειν οἷμαι σε (Ἀρφ.).

§. 49. Ως ὑποκείμενον τιθέμενον τὸ τις λαμβάνει οὐσιαστικοῦ χαρακτῆρα, καὶ ἀντιστοιχεῖ εἰς τὸ παρ' ἡμῖν κάρεις, οἷον ὅπου τις ἀλγεῖ, κεῖσε καὶ τὸν τοῦτον ἔχει. — ἵτω τις ἐφ' ὕδωρ, ξύλα τις σχισάτω (Ξ.). Ἐπὶ ταύτης τῆς σημασίας ἀντιστοιχεῖ εἰς τὸ γαλλικὸν οὐ.

Ἐρωτηματικαὶ ἀντωνυμίαι.

§. 50. Εἰς τὴν εὐθείαν ἐρώτησιν, ἐν ἀπολύτῳ λόγῳ γινο-

μένην, οὗτινος ἄλλος λόγος δὲν προηγεῖται, τίθενται αἱ ἀντωνυμίαι τίς, πότερος, ποῖος, πόσος, πηλίκος.

§. 51. Η τίς τίθεται περὶ προσώπου, περὶ πράγματος, περὶ αἰτίας καὶ τῶν τοιούτων ὅντος τοῦ λόγου· τίς οὗτος; τίς οὗτός ἐστι, ἀδελφέ (Σοφ.); — τι ποθεῖς (Ἀρφ.); — καὶ προτατσομένου τοῦ ρήματος δειμαίνεις δὲ τι;

Σημ. Ἡ πότερος τίθεται ἐπὶ τῆς ἐννοίας τοῦ τίς ἐκ τῶν δύο; οἷον «πότερος ἔχοντις ἐνθάδ' ὀνομασμένος Πυλάδης κέκληται» (Εὐρ.) — «πότερος (δεσμὸς) ἴσχυρότερός ἐστιν, ἀνάγκη η ἐπιθυμία» (Πλ.); Ωσαύτως καὶ κατὰ διπλῆν ἐρώτησιν πλείονα ἐρωτήματα εἰς τὸ αὐτό, ἀνευ συνδέσμου, συνάπτουσαν· «τίς τίνος αἰτίος ἐστι» (Δ.); — «ἐπειδὲν τίς τίνα φιλῆ, πότερος ποτέρου φίλος γίγνεται, φίλῶν τοῦ φιλουμένου η δι φιλούμενος τοῦ φιλουντος» (Πλ.); Καὶ τὸ πρὸ Οὐκέρῳ (Ὀδ Α, 170) τίς, πόθεν εἰς ἀνδρῶν; γραπτέον, καθ' Ἐρμῆνον τίς πόθεν εἰς ἀνδρῶν; — τίς ἀνδρῶν καὶ πόθεν; Συνηθέστερον δὲ τὸ οὐδέτερον πότερον, η πότερος ἐρωτηματικῶς ἐπὶ δύο η πλειόνων, ἐνίστε δὲ καὶ ἐπὶ ἐνὸς κώλου, ὡς «πότερα δὲ κερτομῶν λέγεις τάδε» (Σ.); ἔνθα παραλειπεται τὸ ἄλλο κώλον, ὡς εὐκόλως εννοούμενον, τὸ ἐναντίον δηλ. τοῦ κερτομῶν.

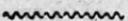
§. 52. Η ποῖος τίθεται ἐπὶ τῆς σημασίας τοῦ ποίας λογῆς, ὡς ποῖοι καὶ τι πεποιθώς (Πλ.); — ποῖοι κτῆμα τῶν ἄλλων (Ξ.); — ποίον ἄλλο κτῆμα; — τίνες τε καὶ ποῖαι φύσεις ἐπιτήδειαι ἐς πόλεως φυλακὴν (Πλ.); Μετὰ τοῦ τίς λαμβάνει τὴν ἀλλαχοῦ ἐξηγηθεῖσαν ἐννοίαν (§. 47). Η δικφορὰ δεικνύεται προφραγῶς ἐν τῷ ἐξῆς τοῦ Πλάτωνος χωρίῳ (Γοργ. 448) καὶ οὐδεὶς ἥρωτα ποία τις εἴη η Γοργίου τέχνη, ἀλλά τίς, καὶ ὅτιτα δέοι καλεῖται τὸν Γοργίαν.

§. 53. Η πόσος τίθεται ἐπὶ πλήθους καὶ μεγέθους· πόση στρατιά (Πλ.); — πόσοις οὖρ γίγνεται; (Πλ.) = πολὺ η δλίγον; πόσης οἰεσθε γένει... σωφροσύρης (Πλ.); κατὰ δὲ πληθυντικὸν καὶ ἐπὶ ἀριθμοῦ γενεαῖς πόσαις (Πλ.); — ὀπόση πόσους σώφρορας ὄντας ικαρὴ τρέφειται (Πλ.);

§. 54. Η πηλίκος τίθεται καὶ αὐτὴ ἐπὶ μεγάθους, πλήθους καὶ ἐπὶ ἡλικίας· πηλίκοι τι ἐστι τὸ χωρίον (Πλ.); — πηλίκη τις ἐκάστη η γραμμή (Πλ.); — πηλίκη τιτά φῆς αντὴν εἴραι (Πλ.); — πηλίκος ἥσθα ἐπὶ τῶν Μηδικῶν; = πόσων ἐτῶν;

§. 55. Διὰ τὴν πλαγίαν ἐρώτησιν, ἐξ ἄλλης προτάσεως ἔξαρτωμένην, εἰναι αἱ ὅctaις, ὀπότερος, ὀποῖος, ὀπόσος, κτλ. αἱ δποῖαι εἰναι σύνθετοι ἐκ τῆς ἀναφορικῆς καὶ ἐρωτηματικῆς· ἐκ τῆς δὲ καὶ τίς γίνεται ὅctaις· ἡτις εἴ λέγειν σ' ἔχρητιν αὐτίκα μάλα (Ἄρφ.). — ἐξ ἀρχῆς σε ἡρόμητη δπότερος τούτοις τοῖς ἀρδροῖς ἀμείρων πεποίηται τῷ Ομήρῳ (Πλ.).

Σημ. Πολλάκις ἀπαντῶνται καὶ εἰς τὴν πλαγίαν ἐρώτησιν αἱ ἀπλατικὲς ἐρωτηματικαὶ ἀντωνυμίαι· «ἡρώτων αὐτοὺς τίνες εἰέν» (Ξ). — «ἡρώτα τί βούλοιντο» (Ξ.). Ενίστε δὲ καὶ ἀμφότερα· «οὐκ ἔρα ήμιν οὕτω φροντιστέον τί ἐροῦσιν οἱ πολλοὶ ἡμᾶς, ἀλλ' ὅτι δὲ ἐπαίων περὶ τῶν δικαίων καὶ ἀδίκων» (Πλ.)· καὶ ἀντιστρόφως ἐνίστε αἱ σύνθετοι ἐρωτηματικαὶ ἐπὶ εὐθείας ἐρωτήσεως· «ἄλλα τίς γάρ εἰ; ὅτις; πολίτης χρηστός» (Ἄρφ.).

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΗΜΙΤΟΝ.

Περὶ Ἀρθρου.

§. 1. Ἡ ἀρχαιοτέρα χρῆσις τοῦ ἀρθρον ἦτον ἀντωνυμική, καὶ ὡς ἀντωνυμία, δεικτικὴ καὶ ἀναφορική, ἀπαντᾶται πάντοτε σχεδὸν παρ' Ομήρῳ τὸ ἀρθρον δ, ισοδυναμοῦν τῷ ὅδε ἢ οὗτος, ἐκεῖνος, αὐτός, δς.

§. 2. Παρ' Αττικοῖς ἔμεινεν ἡ τοιαύτη ἀντωνυμικὴ χρῆσις ἐπὶ δλίγων, ὧρισμένων περιστάσεων·

α'.) Ἐπὶ ἀντιθέσεων διὰ τῶν δ μέρ, δ δέ δ μὲρ γάρ θητός, η δὲ ἀθάρατος (Ἴσ.) = ςῦτος μέν, αὔτη δέ. Τὰ αὐτὰ δὲ ἐκλαχμόνονται καὶ ἀορίστως· ψυχὴ η μὲρ roῦr ἔχει, η δὲ ἀρούar (Πλ.). Ἐπιδεικνύεται δ' ἔτι μᾶλλον η ἀορίστια, προστιθεμένης καὶ τῆς ἀορίστου τίς· ηδοραί τινες αἱ μὲρ ἀγαθαὶ, αἱ δὲ κακαὶ (Πλ.).

β'.) Ἐπὶ αὐτῶν τούτων, χωρὶς ἐκατέρου τιθεμένου, τοῦ ἐνὸς δηλ. ἀνευ τοῦ ἄλλου· δ γάρ μέγιστος αὐτοῖς τυγχάρει δορυξέρων (Σ.). — δ δ' εἰς τοῦθ' ὑβρεως ἐλήλυθεν (Δ.), ἀντιθετικῶς πρὸς τὸ προηγηθέν. Ομοίως ἐπὶ τῶν πλαγίων· τῆς γάρ πέφυκα μητρός (Σ.). — τοῖς δὲ ἀλλη γῇ ἐστι (Θ.). Μετὰ

τοῦ καὶ τίθεται ἡ ὅς· καὶ δὲ εἶπεν ἐρυθρίασας (Πλ.)· οὗτω καὶ ἡ δὲ ὅς. Δέγεται ὅμως·

γ'.) Καὶ τόρ· καὶ τὸρ κελεῦσαι δοῦραι (Ξ.)· ὀνταύτως·

δ'.) Τὸρ καὶ τόρ, τὸ καὶ τό· καὶ μοι κάλει τὸρ καὶ τόρ (Δ.).— ἔδει γὰρ τὸ καὶ τὸ ποιῆσαι καὶ τὸ μὴ ποιῆσαι (Δ.)· ως καὶ παρ' ἥμεν· εἴπε τὸ καὶ τό· ἐξαιρέτως δέ·

ε'.) Τὸ οὐδέτερον τό, εἴτε ἀναφερόμενον εἰς τὸ προηγούμενον, ως τό γ', οἷμαι, οὐχ οὕτως ἔχει (Πλ.), εἴτε προεξαγγελτικὸν τοῦ ἐπομένου δν· τό γε καταροητέον διτὶ πολιτική τις αὐτῶν οὐδεμία ἐφάρη (Πλ.).

Σημ. Ως ἀναφορίκη ἀντωνυμία τὸ ἄρθρον ἔμεινε μόνον παρ' Ὀμήρῳ, παρ' Ἡρόδοτῷ καὶ παρ' Ἰωσιν ἐν γένει, ἐκ δὲ τῶν ἀττικῶν μόνον οἱ τραγικοὶ μεταχειρίζονται αὐτὸν οὕτως, ἀλλὰ σπανίως· «δαιμόνων ἀγάλματ' ἵερά, τῶν δι παντλήμων ἐγώ ἀπεστέρησ' ἐμαυτόν» (Σ.).— «ἡ κατθάνη κτείνουσα τοὺς οὐ γρῦν κτανεῖν» (Εύρ.).

'Αρθρικὴ γρῆσις τοῦ ἄρθρου παρ' Ἀττικοῖς.

§. 3. Τοῦ ἄρθρου ως ἄρθρου χαρακτηριστικὸν εἶναι τὸ χωρίζειν παντὸς ἄλλου τὸ μεθ' οὐ τίθεται καὶ εἰδικεύειν αὐτό, παριστάμενον ως ὅλον ἔχον ἐνότητα, ως ἐν, ως ὀρισμένον. Εστι δὲ ὀρισμένον τὸ κεχωρισμένον καὶ διακεκριμένον τῶν ἄλλων δύοιςδῶν. Λέγοντες ἄρθρωπος ἢ ἄρθρωπός τις ἐννοοῦμεν ἀδριστὸν ἀτομὸν τῆς τάξεως τῶν ὄντων, ἀπερ καλοῦνται ἄρθρωποι, ἀντιθετικῶς πρὸς ἄλλων ὄντων τάξεις. Λέγοντες δὲ ἄρθρωπος ἐννοοῦμεν ὀρισμένον ἀτομὸν δικτελλόμενον τῶν ἄλλων ἀτόμων τῆς αὐτῆς τάξεως τῶν τοιούτων ὄντων, τῶν ἄρθρωπων.

§. 4. Ορίζεται δὲ τὸ δεχόμενον ἄρθρον κατὰ πολλοὺς καὶ διαφόρους τρόπους·

α')."Ως γνωστὸν ἐκλαμβανόμενον" σοφὸς παροῦργος καὶ δεινὸς ἄρθρωπος (Δ.)=δ ἄνθρωπος, δ Φίλιππος·— ἐπειδὴ οἱ πολέμοι ήθος (Ξ.).

β')."Ως ἴδιον τοῦ περὶ οὖ δ λόγος ὑποκειμένου" εἰς ὀλιγαρχίαν κατέστησαν τὴν πόλιν (Θ.). ἡ πόλις ἀνήκει εἰς τοὺς

καταστήσαντας. — τυραννίδα ἔχετε τὴν ἀρχήν (θ.) — ἀπιοῦσα πρὸς τὸν ἄρδρα (Ξ.) = τὸν ἐαυτῆς (σ. 34. § 26).

γ'.) 'Ως προκείμενον τοῦ λόγου εἴ τις οἶδε τὸν αὐτόχθειρα (Σ.), τὸν περὶ οὐ δὲ λόγος, τὸν δὲ ἐζητεῖτο. — τοῦτ' αὐτὸν ἡ κόλασις ἐστιν (Λυσ.).

δ'.) 'Ως προσῆκον καὶ ἀπαιτούμενον εἰς τὴν περὶ ἡς δὲ λόγος ὑπόθεσιν οἱ τύραννοι τοῖς χρήμασιν ἐξωροῦνται τοὺς κυρδύνους (Λυσ.).

ε'.) 'Ως προηγουμένως δύνομασθέν ἐπιπίπτει χιώτις ἀπ. λετος, ὥστε ἀπέκρυψε καὶ τὰ δπ. λα καὶ τοὺς ἀρθρώποντας κατακειμένους, καὶ τὰ ὑποζύγια συνεπέδησεν (ἢ συνεπόδισεν) ἡ χιώτις καὶ πολὺς ὄχρος ἢριστασθαι κατακειμένων γὰρ ἀλειπτὸν ἢρι ἡ χιώτις ἐπιπεπτωκυνά (Ξ.).

§. 5. 'Ωσαύτως ζ'. διὰ διαφόρων προσδιορισμῶν χαρακτηρίζομενον Σωκράτης διοικητός. — διαβούτερος αὐτῶν. — τέχνη ἡ ἡμετέρα. — περὶ τῶν τρόπων οὓς παρεγραψάμεθα (Δ.).

ζ') Παριστάμενον ὡς τὸ κατ' ἔξοχὴν λεγόμενον οἱ δαρείζομενοι ἐπὶ τοῖς μεγάλοις τόκοις (Δ.). Οἱ μεγάλοι τόκοι ἡσαν ὡρισμένοι ἐν Ἀθήναις, οἱ ἐπιτριτοι, π. χ. ἐν οἷς ἐπληρόνετο τόκος τὸ τρίτον τοῦ κεφαλαίου 33¹/₂ τοῖς ἑκατόν, κτλ.

η').) 'Ως ἔκαστοτε ἴδιαιτέρως ἀναφανόμενον δι βουλόμενος. — διεὶς ἐθέλωτε καὶ δυνάμενος (Πλ.). — δι Κῦρος ὑπισχρετται δώσειν τρία ἡμιδαρεικὰ τοῦ μηρὸς τῷ στρατιώτῃ (Ξ.).

Σημ. Εἰς ταύτας δυνατὸν ἵσως νὰ ἀναγθῇ πᾶσα ἄλλη περίστασις — «δῆσην ἔχεις τὴν δύναμιν» (Ἀρρ.). — «οἶον δ' ἔγεις τὸ πρόσωπον» (Ἀρρ.). — «Ενίσια τὰ λύκαια ἔθυσε, καὶ ἀγῶνα ἔθηκε, τὰ δὲ ἀθλα ἡσαν στλεγγίδες χρυσαῖ» (Ξ.). — «ἀπέτισε τὰς πεντακοσίας δραχμάς» (Δ.).

§. 6. 'Ως δρίζεται ἀτομον κλάσεως, οὗτο καὶ κλάσις ὀλόκληρος δύτων ἀνδέστατα δι τύραννος βιώσεται, δι δὲ βασιλεὺς ἥδιστα (Πλ.). — πονηρὸν δι συκοφάτης ἀεὶ καὶ εἰδος ἐπειδὴ δι ἀρθρωπος θείας μετέσχε μορας (Πλ.). καὶ γένος ποτερον καὶ δι ἀρθρωπος ἐν τῷρις ζώων ἐστιν ἢ οὐ (Πλ.).

§. 7. Τὰ κύρια δινόματα, οἰκοθεν δύτα ὡρισμένα, οὐ χρήζουσι τοῦ ἀρθρου. Ξεροφῶν ἐπόλυησε σχίζειρ ἔνδια (Ξ.). —

Mirως rautιxόν ἐκτήσατο (Θ.). Δέχονται δὲ τὸ ἄρθρον α'.) Ἐπὶ περιώνυμου τινός· ἵν' αἱ Μυκῆναι γνοῖεν, η Σπάρτη θ', ὅτι χ' ή Σκῦρος ἀρδρῶν ἀλκίμων μήτηρ ἔφυ (Σ.).

β'.) Ἐπὶ ἐπαναλήψεως τοῦ προηγηθέντος ἔαντὸν δ' ἐκέλευεν ἀποστέλλειν ὁ Θεμιστοκλῆς (Θ.), ὅπερ ἀναφέρεται εἰς τὸ προηγηθὲν Θεμιστοκλέους γράμμην.

Σημ. α'.) Εἰς τὰ κύρια δύναματα κατατάσσονται ως πρὸς τοῦτο καὶ τὰ οὐρανός, ἥλιος, σελήνη, γῆ, ἀήρ, θάλασσα, ἄνεμος, ἄδης, βασιλεὺς, περὶ βασιλέων τῶν Περσῶν λεγόμενον, κτλ. Εἰς τὴν αὐτὴν κατηγορίαν ως πρὸς τὸ ἄρθρον θετέα καὶ τὰ δύναματα τῆς συγγενείας, πατέρ, μήτηρ, ἀδελφός, γονεῖς, πρόγονοι, πτεῖδες, γυναῖκες, κτλ., ὅτεν ταῦτα ιδιάζοντα εἰς τοὺς περὶ ὃν ἡ εἰς τοὺς πρὸς οὓς διάλογος, σύχονεν γωρίζωνται τῶν ἄλλων ὄμοιειδῶν. Ωσαύτως καὶ τὰ δύναματα πόλις, πατρίς.

Σημ. β'.) Τὰ δύναματα τῶν ἀτηγοριμένων ἔννοιεν τῶν ἀρετῶν καὶ κακιῶν ἐκφέρονται ἐνάρθρως μέν, ὅταν παρίστανται ως πρόσωπα, τρόπον τινά, ἢ ως πράγματα ἐκτὸς ἡμῶν ὑπάρχοντα, ως ὅντα ἐνίστητα ἔχοντα καὶ φρίσμένα: «πότερον ἡ ἀρετὴ ἢ ἡ φυγὴ σώζει τὰς ψυχάς; — «φύσις τακτίας σημεῖον ἔστιν διφύσιος»· ἐνάρθρως δέ, ὅταν παρίστανται ως ἔννοιαι ψυχικῆς καταστάσεως σημαντικαί, κατὰ διαφόρους περιστάσεις ἀναφεύονται: «σύδος μνήμην ἐκπλήσσει» — «τοῦ ζῆν ἀπὸ λύπης ἀργόμεθα». — Ενάρθρως δὲ καὶ ἀνάρθρως ἐκφέρονται καὶ τὰ δύναματα τῶν ἐπιστημῶν καὶ τεχνῶν: «ἄρ' οὖν οὐ τὸ μὲν ὅλον ἡ φυτορεικὴ ἀν εἴη τέ γην» (Πλ.); — «ἄνθητοικὴ πειθοῦς ἔστι δημιουργός» (Πλ.). Οὕτως ἡ τεκτονικὴ καὶ τεχνοτεικὴ, ἡ ὑφαντικὴ καὶ ὑφαντικὴ.

Σημ. γ'.) Καὶ τὰ δύναματα τῶν τάξεων, τῶν εἰδῶν, κτλ., τῶν ἐμψύχων ὄντων ἐκφέρονται ωσεύτως ἐνάρθρως (§ 6) καὶ ἀνάρθρως: «λύπη παροῦσα πάντοτε ἔστιν ἡ γυνή» (Πλ.). — «ἐπὶ πᾶσι δὲ ἀσθενέστερον γυνὴ ἀνδρός» (Πλ.). — «δὲ ἀνθρώπος λογίζεται τοῦτο δ ὅπωπεν» (Πλ.). — «ἄνθρωπος θειότατον, ἡμερώτατόν τε ζῶν γίγνεσθαι φιλεῖ» (Πλ.). Εἶπεν ἀτόμου δὲ δεῖποτε ἐνάρθρως: δ ἄνθρωπος ἡ ἄνθρωπος, δ ἄνθρος ἡ ἄνθρος, κτλ.

Τὸ ἄρθρον ἐπὶ κατηγορούμενῳ καὶ ἀντικειμένου.

§. 8. Τὸ κατηγορούμενον, χωριστὸν ὃν τοῦ συνδετικοῦ, δὲν δέχεται ἄρθρον, ὅταν σημαίνῃ ὅτι τὸ δύποκείμενον εἴναι ἐν τῶν ἀνηκόντων εἰς τὴν κλησιν τὴν ὑπ' αὐτοῦ ἐκφερομένην: δ Σιμωνίδης ἔστι σοφός. — δ ἀνήρ ἔστιν ἔτοιμος. Δέχεται δέ, τούναντίον, τὸ ἄρθρον:

α').) "Οταν ἐξηγῇ ὁλόκληρον τὴν τάξιν περιληπτικῶς, ὡστε κατηγορούμενον καὶ τάξις εἶναι τὸ αὐτό· οἱ ἀδίκως τὰ χρήματα ἀφαιρούμενοι καὶ τοὺς οὐδὲρ ἀδικοῦντας ἀποκτείνοτες, οὗτοὶ εἰσιν οἱ καὶ πολλοὺς τοὺς ἑραρτίους ποιοῦντες, καὶ προδιδόντες οὐ μόνο τοὺς φίλους, ἀλλὰ καὶ ἔαντοὺς δι' αἰσχροκέρδειαν (Ξ.). Ωσαύτως καὶ ὅταν ἐξηγῇ ὡς ὅλον εἰδικὸν τὸ κεφάλαιον προωνομαχουμένων ἢ προεγνωσμένων προσώπων ἢ πραγμάτων· οὗτοὶ οἱ ταῦτην τὴν φήμην κατασκεδάσαντες οἱ δειροὶ εἰσὶ μον κατήγοροι (Πλ.), ἔνθα περιέχεται ἡ ἔννοια οἱ ἀλλοὶ δέ εἰσιν οἱ μὴ δειροί.

§. 9. 'Ωσαύτως' Β'.) "Οταν καθ' ἐνικὸν ἀριθμὸν ἐξηγῇ τὸ κυρίως καὶ κατ' ἔξοχὴν ἀνηκον εἰς τὴν ὑπ' αὐτοῦ ἐκφερομένην τάξιν· οὗτός εστιν ὁ μέριστος.—οὗτός εστιν ὁ προδότης. Ωσαύτως ἐπὶ ἀντικειμένου μάλιστα μετὰ τῶν φημάτων καλεῖται καὶ ὄνομάζειν· τὸν καὶ λόγον στρατιώτην ἐμὲ ὀνόμασεν (Αἰσχ.).—τὸν μόνον ἀδωροδόκητον ὄνομάζοντες τῇ πόλει (Αἰσχ.). Ταῦτα παρεμφάνουσιν ὅτι οὐδεὶς ἄλλος προδότης, οὐδεὶς ἀλλοὶ μέρας, καὶ λόγος στρατιώτης, ἀδωροδόκητος, κτλ. Ἐν γένει δὲ τίθεται τὸ ἄρθρον ἐπὶ κατηγορούμενον καὶ ἀντικειμένου, ὅταν Ἰδιαιτέρως εἰδικεύηται τὸ ὑπ' αὐτῶν ἐξηγούμενον.

Θέσις τοῦ ἄρθρου.

§. 10. 'Ἐπὶ ἐνάρθρου οὐσιαστικοῦ, ἃνευ ἐπιθέτου ἐκφερομένου, προτάσσεται τὸ ἄρθρον· ὁ ἀνήρ, ὁ στρατιώτης. Ωσαύτως καὶ ἐπὶ τῶν ἐπιθετικῶς ἐκλαμβανομένων μορίων, ὡς ὁ μεταξὺ τόπος, οἱ νῦν ἄρθρωποι—οἱ τωρινοί, ἡ λίαρ ἐπιμέλεια κτλ. (Ὕδε Κεφ. Α'. §. 21). 'Ἐπαναλαμβάνεται δὲ ὅταν προτάσσηται τὸ οὐσιαστικόν· ὁ χρόνος ὁ πολύς, τὴν γυναικα τὴν σωφροταίαν ταῦτας τὰς ἥδοράς θήρευε τὰς μετὰ δοξῆς—τὰς ἐνδόξους.—τὰ τείχη τὰ ἔαντων τὰ μακρὰ ἀπετέλεσαν (Θ.).—τῷ δήμῳ τῷ τῶν γυναικῶν (Ἀρρ.). κτλ. Ἐνίστε δὲ ἐπαναλαμβάνεται καὶ ἐπὶ τῶν ἐπιθέτου τόπον ἐπεχόντων προσδιορισμῶν, προτασσομένων· αἱ ἀλλοὶ αἱ κατὰ σῶμα ἥδορατ.——ἐρ τῇ τοῦ Διὸς μεγίστῃ ἐορτῇ· διότι ταῦτα ἐκλαμβάνον-

ται, τρόπον τινά, ἴδιαιτέρως ἐκ τῇ τοῦ Διός, ἐν τῇ μεγίστῃ δηλ. τοῦ Διὸς ἔօρτῃ.

Σημ. Ή τοι:ώτη θέσις τοῦ ἄρθρου διαστέλλει πρᾶγμα πράγματος ἢ πρόσωπον προσώπου, ἐνότητα διακεχριμένην ἄλλης ἐνότητος τούντιον δέ, ὅτε τίθεται μεταξὺ τοῦ ἐπιθέτου καὶ τοῦ οὐσιαστικοῦ, διαστέλλει τοῦ αὐτοῦ πράγματος ἢ προσώπου διάφορον κατάστασιν· σύτῳ διὰ μὲν τοῦ «ἐπὶ τοῖς πλουσίοις πολίταις» διαστέλλονται οἱ πλουσίοι πολίται τῶν μὴ πλουσίων, διὰ δὲ τοῦ «ἐπὶ πλουσίοις τοῖς πολίταις» διαστέλλονται οἱ πολίται ἐπὶ καταστάσεως πλουσίων καὶ ἐπὶ καταστάσεως μὴ πλουσίων. Τὸ αὐτὸ γίνεται καὶ προτασσομένου τοῦ οὐσιαστικοῦ ἐνάρθρου, χωρὶς νὰ ἐπιναλαμβάνηται ἐπὶ τοῦ ἐπιθέτου «ἔχει τὸν πέλεκυν ὁξύτατον», ἐν ὦ τὸ «ἔχει τὸν ὁξύτατον πέλεκυν» παρέχει ἄλλην ἔννοιαν, οὐχὶ δηλ. τὸν ἔλαστον ὁξύν, κτλ.

Παραλείψεις ἐπὶ τοῦ ἄρθρου.

§. 11. "Οταν τὸ οὐσιαστικὸν ἔννοηται ἐκ τῆς συναφείας, παραλείπεται, ἀναπληροῦντος τοῦ ἄρθρου" δέμος πατήρ καὶ δ τοῦ φίλου. Συγνθέσταται δὲ κατήντησάν τινες τοιαῦται παραλείψεις, εύνόητοι γενόμεναι, διὰ τὴν συγχρήνη χρῆσιν. *Nixias* δ *Nικηράτου* (υἱός), εἰς τὴν Φιλίππου (χώραν), τὰ τῆς πόλεως (πράγματα). Τοιαῦτα δὲ καὶ τὰ περιγραφικώτερα, τὰ τῆς τύχης, τὰ τῷ Θετταλῶρ, τὰ τῆς πόλεως.

§. 12. Τὸ ἄρθρον συνδέει πολλάκις καὶ ὀλόκληρον ἀναφορικὸν λόγον μετά τινος οὐσιαστικοῦ ἀρόμοιστρ ἐστι τῇ ἥ γῆς σὺν σκληρότητι (Πλ.). Ἐνίστε δὲ οὗτος, παραλειπομένου τοῦ οὐσιαστικοῦ, ἐνότητα λαμβάνει διὰ τοῦ ἄρθρου" τὸρ δὲ ἔφη δεσπότης τούτου εἶται (Λυσ.)—τὸν εἰπόντα.—προσήκει μεσεῖν τοὺς οἰδές περ οὗτος (Δ.)—τοὺς ὄμοίους τούτων.

Σημ. Τῆς αὐτῆς ἀρχῆς καὶ διὰ περ Ἡρόδοτοφ, Θεοκαδίδη, Πλάτωνι καὶ περὶ τοῖς μετέπειτα συνθῆται τρόπος τῆς ὑπερθέσεως διὰ τοῦ ἐν τοῖς μετά τινος ὑπερθετικοῦ· «ἐν τοῖς πρῶτοι δὲ Ἀθηναῖοι τὸν σίδηρον κατέθεντο» (Θ. Ά, 6. Ἰδε καὶ Ζ', 24, 71).—«ὅμοιογενεῖται δὲ ἔφως ἐν τοῖς πρεσβύτατος εἶναι» (Πλ., Συμπ. 178), κτλ. Καὶ κατ' ἀρχὰς μὲν φαίνεται διὰ ὑπενεργεῖτο ἐν τούτοις ἡ μετογὴ τοῦ φύματος ἢ τὸ κατηγορούμενον· «ἐν τοῖς καταθεμένοις τὸν σίδηρον πρῶτοι Ἀθηναῖοι κατέθεντο»· ὡστετας «ἐγ τοῖς πρεσβύτατοις οὐσι πρεσβύτατος, κτλ. (ἴδε Ηρ. Ζ'. 137. Κοίτ. 43. 52, κτλ). Ἑπειτα διώκεις ἐπιχρηματικῶς ἐκληροῦν τὸ ἐν τοῖς—περὶ πάντων, μάλιστα. ἐφομούσῃ καὶ ἐπὶ θηλυκῶν· σύτῳς «ώρῃ ἡ στάσις προσύγωνες καὶ ἔδοξε μᾶλλον, διότι ἐν τοῖς πρωτη ἐγένετο» (Θ. Γ', 71).

~~~~~

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΕΚΤΟΝ.

Περὶ τῶν Κοινῶν Προσδιορισμῶν.

§. 1. *Koινοὶ Προσδιορισμοὶ*, εἰς πᾶσαν τάξιν ῥημάτων, κατὰ τὸ μῆλλον καὶ ἡττον, ἀρμόζοντες, εἶναι μάλιστα οἱ ἀκόλουθοι: ἐξ· I. ὁ τόπος· II. ὁ χρόνος· III. τὸ ποιόν· VI. τὸ ποσόν· V. τὸ κατά τι· VI. τὸ αἴτιον.

I. Ὁ Τόπος.

§. 2. Κατὰ τέσσαρας τρόπους θεωρεῖται ὁ τόπος· α. ὁ τόπος ἐν ᾖ στέκει τὸ πρόσωπον ἢ πρᾶγμα β'. ὁ τόπος πρὸς ὃν κατευθύνεται τὸ πρόσωπον ἢ πρᾶγμα γ'. ὁ τόπος ἐξ οὗ δρμάται δ'. ὁ τόπος δι' οὗ περᾶ.

A'. Ὁ τόπος ἐν ᾖ στέκει τὸ πρόσωπον ἢ πρᾶγμα.

§. 3. Τοῦτο λέγεται καὶ ἡ ἐν τόπῳ στάσις, καὶ διὰ τούτου γίνεται ἡ ἀπόκρισις εἰς τὸ ἐρώτημα ποῦ. Ἐκφέρεται δὲ τὸ τοιοῦτον διὰ τῶν καταλλήλων ἐπιφρόνιμάτων. Εἶναι δὲ τοιαῦτα μάλιστα·

α'). Τὰ ἐκ γενικῆς ἔχοντα τὴν ἀρχὴν, ώς αὐτοῦ, ἀ.Ι.lαχοῦ, ἐκασταχοῦ· ώς αὐτοῦ μέρ' οὖπερ καθάρης (Σ).—οἱ ἄντες ἐκασταχοῦ ἐπαιρῶσιν αὐτούς (Πλ.).

β'). Τὰ ἐκ δοτικῆς δρμώμενα, ώς οἴκοι, Ἰσθμοῖ, Μεγαροῖ, Πυθοῖ οἴκοι τε κεκτησθαι (Πλ.).—Ισθμοῖ ἐτίκησεν.

γ'). Τὰ ἐκ προσκοιλλήσεως ἢ συμπλοκῆς μαρίων γινόμενα, αὐτόθι, ἀ.Ι.lαχόθι, ἀ.Ι.lοθι, οἴκοθι, κτλ. οὐ γὰρ ἀ.Ι.lοθι που βεβίωκα ἢ παρ' ὑμῖν (Δημ.). Οὕτω καὶ ἐρθα, ἐρθάδε, ἐρταῦθα, πρόσθετο, ὅπιστοι ἐρθάδε παρακαθίζεσθαι (Πλ.).

δ'). Ἀλλὰ τινὰ διάφορα, ώς ἄνω, κάτω, ἐκεῖ, ώς ἐκεῖ γὰρ ἐκεῖ ἀεὶ κείσομαι (Σ.).

§. 4. Ωσαύτως ἐκφέρεται ὁ τόπος διὰ τῶν πτώσεων, ἐξ ὧν δρμῶνται πολλὰ τῶν ἀνωτέρω ἐπιφρόνιμάτων, οἷον διὰ γενικῆς ἐμπροθέτου, ώς οἱ ἐπὶ τηῷ, ἐνίστε δὲ καὶ ἀποφέτου, δεξιῶς κειρός. Παρ' Ομήρῳ (Οδ. Γ, 261) ἢ οὐκ Ἀργεος ἦερ δι' αἰτιατικῆς ἐμπροθέτου, ώς κατ' οἴκους μέρειν.

(ΣΥΝΤ. ΠΕΡΙΟΔΟΣ Α').

§. 5. Ἐκφέρεται δὲ μάλιστα ἡ ἔννοια τῆς ἐν τόπῳ στάσεως διὰ δοτικῆς, ἥτις συνήθως μὲν εἶναι ἐμπρόθετος, ὡς ἐν δῆμῳ, ἐν τῇ ἀγορᾷ, ἐν Πελοποννήσῳ ἐν τῷδε ἀεὶ μερεῖτε, ἐν φαθέστατε (Εὔρ.). Ἀπρόθετος δὲ τίθεται ἡ δοτικὴ ἐπὶ τῶν δήμων τῆς Ἀττικῆς, ὡς Μελίτη, Μαραθῶνι, κλ. φαμὲν γὰρ Μαραθῶνί τε μάχη προκινδυνεῦσαι τῷ βαρβάρῳ, καὶ παρδημεὶ ἐν Σαλαμῖνι ξυρραυμαχῆσαι (Θ.). Λέγεται δὲ ἐμπρόθετως ἡ ἐν Μαραθῶνι μάχη (Θ. Α', 18), ὡς καὶ τὸ περιώνυμον τοῦ Δημοσθένους μὰ τοὺς ἐν Μαραθῶνι προκινδυνεύσατας. Αείποτε δὲ ἐν Ἀθήναις ἢ Ἀθήνησιν.

Β'. Ο τόπος πρὸς ὃν κατευθύνεται τὸ πρόσωπον ἢ πρᾶγμα.

§. 6. Ο τόπος πρὸς ὃν κατευθύνεται τὸ πρόσωπον ἢ πρᾶγμα ἐκφέρεται ὡσαύτως.

α'). Διὰ τῶν καταλλήλων ἐπιφρόνημάτων, τῶν κινήσεως σημαντικῶν, ἐκεῖσε, χαμαζε, πεδίονδε, Ἀθήναζε, κτλ.

β'). Διὰ τῆς αἰτιατικῆς μετὰ τῆς εἰς, πρός, ἐπὶ διέβησαν εἰς Σικελίαν (Θ).—ἔφυργον πρὸς τὴν γῆν (Ξ).—σεῦται...ἐπ' οἴκους (Σ).—εἷμ' ἐπὶ ραῦ (Σ). Διὰ τούτων ἀποκρινόμεθα εἰς τὸ ἐρώτημα πόσε;

Σημ. Παρὰ δὲ πεινταῖς τίθεται ἡ αἰτιατικὴ καὶ ἀποθέτος ἔρ πειν κέλευθον (Σ. Φ. 1223). Παρὸ δὲ τὸν δρόμον τοῦ. Ἐκφέρεται δὲ καὶ δι' ἐπιθέτου θαλάσσιον ἐκριψατε (Σ. Τ. 1411).

Γ'. Ο τόπος ἐξ οὗ ὄρμαται τὸ πρόσωπον ἢ πρᾶγμα.

§. 7. Ο τόπος ἐξ οὗ τὸ πρόσωπον ἢ πρᾶγμα δομάται ἐκφέρεται ὡσαύτως δι' ἐπιφρόνηματος καὶ διὰ πλαγίας ἀπροθέτου ἢ ἐμπροθέτου. Τὰ πρὸς τοῦτο ἐπιφρόνηματα εἶναι τὰ εἰς θέριδενρο ἀγίκετο οἴκοθεν (Πλ.).—τῶν Ἀθήναζε καὶ τῶν Ἀθήνηθεν συμβολαῖων (Δ.). Ἐκ τῶν πλαγίων τίθεται ἡ γενικὴ ἀπρόθετος μὲν παρὰ τοῖς ἀρχαῖσιν ποιηταῖς· εἰ μὴ τόρδε ἀγοιντο γῆσσον τῆςδε (Σοφ.), συνήθως δὲ μετὰ τῆς ἐκ ἢ ἀπὸ προθίσεως ἐξ ἄδου.—ἐκ Λακεδαιμονος.—ἀπὸ Κερκύρας. Διὰ τούτων ἀποκρινόμεθα εἰς τὸ ἐρώτημα πόθεν;

Δ'. 'Ο τόπος δι' οὖ περᾶς τὸ πρόσωπον ἢ πρᾶγμα.

§. 8. 'Ο τόπος δι' οὖ τὸ πρόσωπον ἢ πρᾶγμα περᾶς ἐκφέρεται παρὰ τοῖς ἀρχαιοτέροις καὶ ἀρχαῖς οὐσι τοιηταῖς καὶ διὰ γενικῆς ἀπροθέτου ἔρχονται παιδίοι ("Ομ..") παρ' ἡμῖν τοῦ κάμπου κάμπου ἔρχεται, τοῦ πελάγου κλ. Ἀλλως δὲ ἢ διὰ γενικῆς μετὰ τῆς διὰ προθέσεως δι' οὐρανοῦ πορεύεται — ἐπορεύθησαρ διὰ τοῦ πεδίου (Ξ.), ἢ δι' αἰτιατικῆς ἔχουσης τὴν κατά κατά γῆν καὶ κατά θάλασσαρ. Ἐπιφρήματα ἴδιαζοντα πρὸς τοῦτο δὲν ὑπάρχουσιν.

II. Ό χρόνος.

§. 9. 'Ο χρόνος, τὸ πότε δηλ. γέγονεν, ἢ γίνεται ἢ γενήσεται τι ἐκφέρεται:

α'.) Δι' ἐπιφρήματος χρονικοῦ κατέβηρ χθὲς εἰς Πειραιᾶ — ἥξει δὲ αὐτίκα.

β'.) Διὰ γενικῆς, μάλιστα ἐπὶ φυσικῶν διαιρέσεων τοῦ χρόνου οἱ λαγὼ τῆς νυκτὸς νέμονται. — ή οικία χειμῶνος μὲν εὐήλιός ἔστι, τοῦ δὲ θέρους εὔσκιος.

γ'.) Διὰ δοτικῆς μηνὸς ἔκτη φθίνοντος.

δ'.) Δι' αἰτιατικῆς τρίτην ἥδη ἡμέραν (Πλ.) = προχθές.

§. 10. 'Η γενικὴ τίθεται ώς ἐπὶ τὸ πλεῖστον ἀνάρθρως, δταν ἵναι ἄνευ ἐπιθετικοῦ προσδιορισμοῦ ἐσπέρας, ἥρος, ὁπώρας· διοίως καὶ μετὰ τῆς ἐπὶ προθέσεως ἐφ' ἥβης. — ἐπὶ Θησέως· ἐνάρθρως δὲ σημαίνει χρονικὸν μέτρον. Μαγγησία προσφέρει πεντήκοντα τάλαρα τοῦ ἐριαυτοῦ (Θ.) = ἐκάστου ἐνιαυτοῦ. — ὁ διπλίτης δραχμὴν ἐλάμβανε τῆς ἡμέρας (Θ.). Μετὰ τῶν ἀριθμητικῶν σημαίνει τὸ ἐρτὸς ὠρισμένης περιστοῦ οὐκ ἀφικεῖται ἐτῶν μυρίων (Πλ.). Οὕτω καὶ πολλοῦ γάρ αὐτοὺς οὐχ ἐδραχά πω (= ἔωρχα) χρόνον ('Αρφ.). Τὸ αὐτὸ δὲ καὶ ἐμποθέτως· διὰ πολλοῦ χρόνου. Ἀλλοι δὲ προσδιορισμοὶ ἐναρθροὶ τίθενται μάλιστα διὰ μετοχῶν· τοῦ ἐπιγιγνομέρου θέρους. — τῆς ἐπιούσης ἡμέρας, ἀλλὰ καὶ τοῦ αὐτοῦ θέρους.

§. 11. 'Η δοτικὴ τίθεται ἀπροθέτως, δταν σημαίνηται μό-

νον ἡ ἐπιχὴ καθ' ἦν τὸ πρᾶγμα ἔγεινε· τῇ προτεραιᾳ, τῇ δι-
στεραιᾳ, κτλ. Ὡσαύτως ἐπὶ τῶν ἀττικῶν ἑορτῶν· Παραθη-
ραιοῖς, Διονυσίοις, Ἐλευσινίοις· οὗτοι καὶ νομηρίαις, τῇ
ἑορτῇ, κτλ. Τίθεται δὲ ἐμπροθέτως, ὅταν δηλοῦται· ἡ περίο-
δος, ἐντὸς τῆς ὁποίας γίνεται τὸ πρᾶγμα· ἐν ἐβδομήκοντα
ἔτεσιν οὐδὲν εἰς λάθοι πονηρὸς ὥρ (Λυσ.). Ἀλλ' ὡς περὶ
τὸ ἐμπρόθετον καὶ ἀπρόθετον τῆς ἐν τούτοις δοτικῆς ὑπάρ-
χουσι πολλαὶ ποικιλίαι.

§. 12. Ἡ αἰτιατικὴ δέχεται καὶ τὴν περὶ πρόθεσιν, ὅταν
σημαίνηται τὸ ως ἔγγυστα· περὶ δεῖληρ.—περὶ ἐτη μάλιστα
πέρτε καὶ ἐξήκοντα κτλ. Ὡσαύτως καὶ ἀμφὶ μέσας πως
νύκτας (Ξεν.).

§. 13. Ὁ χρόνος ἐκφέρεται προσέτι καὶ διὰ τῶν χρονικῶν
μετοχῶν· παῖς ὥρ·—μαθόντες καὶ ἐθισθέντες καὶ μελετή-
σαντες. (Ξ.) καὶ διὰ χρονικοῦ ἐπιθέτου σκοταίους διελθεῖν
τὸ πεδίον (Ξ).—ἀφικενεῖσθαι τεταρταίους (Πλ.). Ἡ ἄλλη
σχέσις τοῦ χρόνου, καθ' ἦν δηλοῦται ὅχι πότε συνέβη τὸ πρᾶγ-
μα, ἀλλὰ πόσον χρόνον διαρκεῖ, ὡς αἱ σπονδαὶ ἐριαντὸν
ἔσονται (Δ.) κτλ., ἀνάγεται κυρίως εἰς τὸ ποσόν, περὶ οὐ
κατωτέρω.

III. Τὸ ποιόν.

§. 14. Ποιόρ ἡ ποιότης ὀνομάζεται ἡ ἐν τῷ πράγματι
σταθερῶς ἐνυπάρχουσα ἴδιότης. Τοῦτο ἐκφέρεται μάλιστα διὰ
τῶν ποιότητος λεγομένων ἐπιφρέματων· καλῶς ἔχει—εὐ-
δαιμόνως ζῆται.

§. 15. Μετὰ τούτου συνδέεται ὁ τρόπος, σημαίνων τὴν ἐν
αὐτῇ τῇ πράξει ἔξηγουμένην ποιότητα· τοῦτο ἐκφέρεται·

ἀ.) Διὰ τῶν τροπικῶν λεγομένων ἐπιφρέματων οὗτως ὅποις
δύναμαι λέγειν (Πλ.), Ὡσαύτως ἀγεληδόρ, βοτρυδόρ, κτλ.

β.) Διὰ τῶν πλαγίων πτώσεων, ἀπροθέτων ἡ ἐμπρο-
θέτων· τούτῳ τῷ τρόπῳ. — καθ' ησυχίαν. — κυρδὸς δίκην.
Ωσαύτως διὰ τῶν τροπικῶν λεγομένων μετοχῶν· παιῶν
οὐδὲν ἡττορ ἡ σπουδάζων (Σωκράτης) ἐλυσιτέλει (Ξ.).

IV. Τὸ ποσόν.

§. 16. Καὶ τόπος, καὶ χρόνος, καὶ βαθμός, καὶ ἀριθμός, καὶ πᾶν πρᾶγμα ἐν γένει, αὐξήσεως καὶ μειώσεως δεκτικόν, ἀνάγεται εἰς τὴν κατηγορίαν τοῦ ποσοῦ. Ἐκφέρεται δὲ τοῦτο· α'). Διὰ τῶν πλαγίων πτώσεων, ἀπροθέτων ἢ ἐμπροθέτων· β'). Δι' ἐπιρρήμάτων.

§. 17. Ἐκ τῶν πλαγίων πτώσεων τίθεται πρὸς τοῦτο μάλιστα ἡ αἰτιατική ἀπέχει ἡ Πλάταια τῷ Θηβῶν σταδίους ἑδομήκοντα (Θ.). — παρὰ πάντα τὸν πόλεμον. (Πλ.).

§. 18. Καὶ ἡ δοτική τίθεται ἐν τούτοις τῇ παρὰ Λατίνοις ἀφαιρετικῇ ἴσοδυνχμούσα, καὶ ὡς ὅργανον παριστῶσα τὸ μέτρον ἐριαντῷ πρεσβύτερος.

§. 19. Ἡ γερική τίθεται εἰς δήλωσιν τοῦ τιμήσατος· τῷ πόρῳ πωλοῦσιν ἡμῖν πάντα τὰ γάρ οἱ θεοί (Ξ.).

§. 20. Ἐπιρρήματα δὲ πρὸς τοῦτο εἶναι τὰ οἰκοθεν ἔχοντα τὴν ἔννοιαν τοῦ ποσοῦ σφόδρα πείθει. — πάντα κατά. Συχνότατα δὲ τὰ ἐκ πλαγίων πτώσεων ἔχοντα τὴν ἀρχήν, οἱτιγορ, πολύ, μέρα, κτλ.

§. 21. Ἡ δὲ ἴδει τοῦ ποσάκις ἐκφέρεται διὰ τῶν ποσότητος καλούμένων ἐπιρρημάτων ἄπαξ, δίς, τρίς, πολλάκις, κτλ., ἢ ἄπαξ ἢ καὶ πλεονάκις περιελιχθέρτα περὶ τὴν γῆν (Πλ.).

V. Τὸ κατά τι.

§. 22. Ἡ σχέσις αὕτη ἐκφέρεται·

ά.) Δι' αἰτιατικῆς, ἀπροθέτου μὲν τὰ πολλά, ἐνίστε δὲ καὶ μετὰ προθέσεως ἀλγεῖς τοὺς πόδας (Ξ.). — θαυμαστὸς τὸ μέγεθος (Πλ.), κτλ. — σοφὸς πρὸς τι. — ἔνδοξος εἰς τὰ πολεμικά (Πλ.). — ξαρθός κατὰ τὴν κόμην (Πλ.). Ὡσαύτως·

β'.) Τίθεται καὶ δοτική ἐν τούτοις, ἐπὶ δυναμικῆς μάλιστα ἔννοιας ἀμαχοὶ καὶ πλήθει καὶ πλούτῳ καὶ τέχνῃ καὶ φύμῃ (Πλ.). Ἰδε σ. 24, §. 30.

VI. Τὸ αἴτιον.

§. 23. Τὸ ποιητικὸν αἴτιον ἐπὶ μὲν τῶν μεταβατικῶν

ρημάτων εἶναι αὐτὸς τὸ ὑποκείμενον τῆς προτάσεως· οἱ Ἀθηναῖοι τὴν πόλιν ἐτείχισαν ἐν ὁλίγῳ χρόνῳ (Θ.); ἐπὶ δὲ τῶν παθητικῶν εἶναι ὡσαύτως τὸ ποιοῦν τὴν ἐνέργειαν αἴτιον, διὰ γενικῆς ἐμπροθέτου συνήθως ἐκφερόμενον· υπὸ ἀλλού τιμωρηθῆναι.—ἀδικεῖσθαι ὑπό τιος. Ἐδεικνύεται τοιούτοις περὶ Παθητικῶν Ρημάτων.

§. 24. Τὸ πειστικόν, προτρεπτικὸν ἢ ἀραγκαστικὸν αἴτιον, ὃν φούσι κινούμενον τὸ ποιητικὸν αἴτιον ἐνεργεῖ, ἐκφέρεται
ά.) Διὰ γενικῆς μετὰ τῆς ὑπὸ προθέσεως ἀνάρθρως τὰ πολλά· υπὸ λύπης ὑθρίζει.

β'.) Διὰ αἰτιατικῆς μετὰ τῆς προθέσεως διά· διὰ τοῦτο δεσπότου ἐπικούρου προσδέονται (Ξ.).

γ'.) Διὰ δοτικῆς ἀπροθέτου φόβῳ ἔπραττον.—οὐκ ἀγροτικὰ ταῦτα πράττω.

δ'.) Διὰ τῶν αἰτιολογικῶν μετοχῶν· δαιμῶν ἐμαυτῷ γέγονα γῆμας πλονοσίαν (Γν.).

§. 25. Τὸ δργανικὸν αἴτιον, γενικώτερον ἐκλαμβανόμενον, περιλαμβάνει όλικά τε δργαρα καὶ θηικά μέσα, οἷς χρώμενον ἐνεργεῖ τὸ ποιητικὸν αἴτιον. ἐκφέρεται δέ·

ά.) Διὰ δοτικῆς· οἱ μὲροὶ ἥδη δργανικοὶ, οἱ δὲ καὶ βακτηρίᾳ (Ξ.).—οὐδεὶς ἔπαιρος ἡδοραῖς ἐκτήσατο (Γν.). Ἡ δργανικὴ αὕτη δοτικὴ λαμβάνει ἐνίστε καὶ τὴν ἐν πρόθεσιν· ἐν πέλταις, ἐν ἀκορτίοις, ἐν τόξοις διαγωρίζεσθαι (Ξ.).

β'.) Διὰ γενικῆς μετὰ τῆς προθέσεως διά· δι' ὄφθαλμῶν δρᾶν.

γ'.) Διὰ τῶν δργανικῶν λεγομένων μετοχῶν· ἀκορτίσας καταβάλλει τὸν ἔλαφον (Ξ.).

Σημ. Ποιότης καὶ τρόπος (§. 14—15) τόσον εἶναι προσεγγῆ, ὥστε πολλάκις εἶναι δυσδιάχριτον ἀν τὰ πρὸς τοῦτο τιθέμενα ἐπιέργηματα, καλῶς, κακῶς, κτλ. σημαίνουσι τὸ ἐν ἡ τὸ ἄλλο· εὖ καὶ πιθανῶς. Ὡσαύτως πολλὰ λεπτὴ οὖσα διαφεύγει ἡ διαφορὰ τοῦ ποιητικοῦ καὶ τοῦ συνδραμόντος προτρεπτικοῦ αἵτίου· «λέγονται Ἀθηναῖοι διὰ Περικλέα βελτίους γεγονέναι (Πλ.)». — «τέχναι δὲ πάσαι διὰ σὲ καὶ σοφίσματά ἐσθιεῖνται» (Ἀρφ.), κτλ. Τὸ αὐτὸν ἴσχύει περὶ τρόπου καὶ δργάνου· ἀκοντίζοντες = τῷ ἀκοντίζειν καὶ = διὰ τῶν τόξων.

§. 26. Τὸ τελικὸν αἰτιον ἐκφέρεται·

ἀ.) Διὰ γενικῆς μετὰ τοῦ χάριτ, ἐρεκα ἢ ἐνεκεν, προθετικῶς ἐκλαμβανομένων χάριτ π.ηγμονῆς.— κοινωνίας χάριτ.— κοινωνούσιν ἐρεκα ἀργυρίου.— δένδρα θεραπεύειν τοῦ καρποῦ ἐρεκεν· ἔτι δὲ καὶ ἐρεκα τοῦ τοιούτου πάγτες δρῶμεν χάριτ (Πλ.).

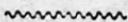
β'.) Διὰ δοτικῆς μετὰ τῆς προθέσεως ἐπὶ οὐκ ἐπὶ τέχνης μιαθες, ως δημιουργὸς εσόμενος, ἀλλ' ἐπὶ παιδείᾳ (Πλ.).

γ'.) Δι' αἰτιατικῆς μετὰ τῆς προθέσεως πρὸς πρὸς ποῖον ἔργον;

δ'.) Διὰ τῆς ύποτακτικῆς καὶ τῶν τελικῶν μορίων· ταῦτα δὴ ἐκαλλωπισάμην, ἵνα καὶ λός παρὰ καὶ λός ἴω (Πλ.).

ἔ.) Διὰ τῶν τελικῶν λεγομένων ἀπαρεμφάτων· οἵτοι μοι ἔγγεῖς πιεῖν.

ἕ'.) Διὰ τῶν τελικῶν λεγομένων μετοχῶν· ἥκα φράσων τοῦτο.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΕΒΔΟΜΟΝ.

Περὶ Ρημάτων.

§. 1. Τὰ Ἑλληνικὰ ρήματα ὡς πρὸς τὴν σύνταξιν δυνατὸν νὰ διαιρεθῶσιν εἰς δύο τάξεις ἀνίσους, ἐξ ὧν ἡ μία περιλαμβάνει τὸ εἶραι μετὰ τῶν δλίγων συγγενῶν αὐτῷ ρημάτων, ἡ δὲ ἄλλη πάντα τὰ λοιπά, συγκείμενα ἐκ τῆς ἰδέας τοῦ εἶραι καὶ τῆς ἰδέας ἐνὸς κατηγορούμενου (σ. 2. §. 6).

Σύνταξις τοῦ εἶναι καὶ τινων ἀλλων οἰον ἰσοδυνάμων.

§. 2. Τὸ εἶραι ἐκλαμβάνεται κατὰ ἔννοιαν συνδετικὴν καὶ κατὰ ἔννοιαν ύπαρκτικὴν, αἴτινες πρέπει ἀκριβῶς νὰ διαστέλλωνται.

Τὸ εἶναι κατὰ συνδετικὴν ἔννοιαν.

§. 3. Κατὰ συνδετικὴν ἔννοιαν ἐκλαμβάνεται τὸ εἶραι, δταν χρησιμεύῃ ὡς ἀπλοῦν συνδετικὸν ἦτοι σύνδεσμος τοῦ

ὑποκειμένου καὶ κατηγορούμένου· ὁ Ἀριστείδης ἐστὶ δίκαιος, καθ' ἂν τῷ περὶ Ἀπ.λῆς Προτάσεως ἔξηγήσαμεν (σ. 1—2).

§. 4. Ἐπὶ τῆς ἐννοίας ταύτης ἡ διὰ τοῦ εἶραι γινομένη κοίτις ἐμφαίνει μόνον ὅτι τὸ περὶ οὐδὲ λόγος ὑποκείμενον ἐννοεῖται μετὰ τῆς δεῖνος ἢ δεῖνος ἴδιότητος, οὐδὲμια δὲ κρίτις γίνεται περὶ ὑπάρξεως, ἵτις εἴτε προϋποτίθεται εἴτε καὶ δλῶς παραλείπεται· εἰς τὸ δὲ κύκλος ἐστὶ στρογγύλος περιέχεται ἡ ἴδεα ὅτι δὲ κύκλος δὲν ἐννοεῖται ἀνευ στρογγυλότητος, εἰ δὲ καὶ ὄντως ὑπάρχει δὲ κύκλος ἢ ὅχι τοῦτο ἀδιάφορον.

§. 5. Ἐπὶ τῆς ἐννοίας ταύτης τὸ εἶραι συντάσσεται μετὰ δύο δνομαστικῶν, ως εἰδομεν ἄχρι τοῦδε, ἐξ ὧν ἡ μία παριστᾶ τὸ ὑποκείμενον, ἡ δὲ τὸ κατηγορούμενον, κατὰ τοὺς προεξηγηθέντας τρόπους· ὁ ἄρθρωπός ἐστιν ἄρθρωπος.—ὁ Φαίδωρ ἐστὶ Φαίδωρ, κτλ.

§. 6. Καὶ περιγραφικῶς ἐνίστε τὸ συνδετικὸν τοῦτο εἶραι ἐκφέρεται διὰ τῶν ῥημάτων τυγχάρω καὶ κυρῶ καὶ τῆς ἴδιας αὐτοῦ μετοχῆς ὡρ ὁ θάρατος τυγχάρει ὡρ δυοῖν πραγμάτοις διάλυσις ἀπ' α.λ.λ.η.λοι (Πλ.).—καὶ θυραῖος ὡρ κυρῆ (Εὐρ.).

§. 7. Καὶ κατὰ παράλειψιν τῆς μετοχῆς ὡρ τιθέμενα ταῦτα ἐπέχουσι τὸν τόπον τοῦ εἶραι· ὁ θεατὴς τυγχάρει εὔρους (Ἀρφ.).—οὗτος δὲ τῆς Πολυρείκους αὐτοκαστηρήτας τύμφας ὄμοργαμος κυρεῖ (Εὐρ.);—οὗτός ἐστιν δὲ τῆς αὐταδέλφης τῆς γυναικὸς (γυναικαδέλφης) τοῦ Πολυνείκους σύλλεκτρος, δὲ ἀνήρ; Τούτου δὲ δυνάμει τίθενται καὶ μετ' ἄλλων μετοχῶν τυγχάρει ἔχωρ.—εὐθύρωρ κυρεῖς (Σ. κτλ. ως ἀν εἴη ἐστὶν ἔχωρ.—εἰ εὐθύρωρ, κτλ.

§. 8. Ως, κατὰ παράλειψιν τοῦ ὑποκειμένου τίς, προσκυψαν τὰ ἐστιν δέ, κτλ., (σ. 38, §. 37), κατὰ παράλειψιν τοῦ οἰκείου προσδιορισμοῦ (σ. 39, §. 41), τὰ Ἀλέξαρδος δὲ Φιλίππου, οὕτω, καὶ κατὰ παράλειψιν τοῦ κατηγορούμένου, ἐπὶ σαφῶν καὶ γνωστῶν, γίνονται ἄλλαι συνήθεις παραλειπτικαὶ πλοκαὶ λόγου· Νικόστρατος ἢ τὸ Θρασυμάχου, υἱὸς

δηλ. — Αἰσωπος Ἰάδμορος ἐγένετο, δοῦλος δηλ. — Τροία
ἥν τῷρ' Ἀχαιῶν, κτῆμα δηλ. Ὡσαύτως εἶραι ἀδελφῶν τυ-
ράρρων, γίγρεσθαι πατρὸς καὶ μητρός, φῦραι, κτλ. Ἐν τού-
τοις προστίθεται ὥσαύτως καὶ ἡ πρόθεσις ἔκ. Συχνάκις δὲ
παραλείπεται ἐπὶ τοῦ εἶραι, κτλ., τὸ ἴδιον, ἔργον, σημεῖον
καὶ τὰ δυοῖα, κατὰ τὴν περίστασιν περιταρ φέρειν οὐ παρ-
τός, ἀ.λ. ἀρδρός σοφοῦ.

Τὸ εἶναι καθ' ὑπαρκτικὴν ἔννοιαν.

§. 9. Ἐπὶ τῆς ὑπαρκτικῆς ἔννοίας τοῦ εἶραι ἡ δι' αὐτοῦ
γινομένη κρίσις ἀποβλέπει μόνον τὴν ὑπαρξίαν, περὶ δὲ ἴδιο-
τητος οὐδεμίᾳ κρίσις, οὐδεὶς λόγος· ἔστι θεός. — ἔστι πρό-
νοια. Ἡ διαφορὰ τῆς ἔννοίας καὶ συντάξεως ἀμφοτέρων δει-
κνύεται προφανῶς ἐν τῷ ἑξῆς τοῦ Σοφοκλέους ὅτ' οὐκέτι εἰμί,
τηρικαῦτ' ἄρ' εἴμι ἀνήρ.

§. 10. Ἐπὶ τῆς σημασίας ταύτης τὸ εἶραι ἀνάγεται εἰς
τὸ δεύτερον εἶδος τῶν προτάσεων, τῶν συνεπτυγμένων (σ. 2,
§. 8), περιέχον ἐν ἔκυτῷ τὸ κατηγορούμενον. Δυνατὸν λοιπὸν
καὶ τοῦτο νὰ ἀναλυθῇ, ὡς τὰ λοιπὰ ρήματα· ὡς τὸ σωφροεῖ
Σωκράτης = Σωκράτης ἔστι σώφρων, ὡς τὸ ὑπάρχει τόδε =
τόδε ἔστιν ὑπάρχον, οὕτω καὶ τὸ ἔστι θεός = θεός ἔστιν ὕν =
ὑπάρχων = ὑπάρχει θεός.

§. 11. Ὁταν δὲ ἡ ἔννοια τῆς ἀπολύτου ὑπάρξεως (ἔστι
θεός) μερικεύηται, ὅταν δηλ. ἔζηγηται ὅτι ἡ ὑπαρξία τούτου
ἢ ἐκείνου ἀρμόζῃ εἰς τὸ δεῖνα ἢ δεῖνα πρόσωπον, τὸ πρόσωπον
ἐκφέρεται διὰ δοτικῆς· ἔστι μοι χρήματα = ἔχω χρήματα. —
φύσει ὑπάρχει τοῖς παροῦσι τὰ τῷρ' ἀπότων καὶ τοῖς ἐθέ-
λουσι πορεῖται καὶ κιρδυρεύει τὰ τῷρ' ἀμελούντων (Δ.).

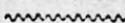
§. 12. Ἐπὶ ταύτης τῆς σημασίας δυνατὸν νὰ ἔχῃ καὶ τινα
προσδιορισμὸν τὸ ὑποκείμενον, συμπληρωτικὸν τῆς ἔννοίας
του· ἦν ἐκεῖ πόλις μεγάλη, τὸ δόπιον ἰσοδυναμεῖ τῷ ἦν ἐκεῖ
μεγαλόπολις, καὶ παρέχει ἔννοιαν διάφορον παρὰ ἐὰν ἐκλη-
φθῇ τὸ μεγάλη ὡς κατηγορούμενον, ἡ ἐκεῖ πόλις ἦν μεγάλη
οὕτως ἔστι λευκὰ ἵα ἦτοι λευκόσια, καὶ τὰ ἵα ἔστι λευκά.

ἰδιότητα μόνον, καὶ τοιαῦτα εἶναι βέβαια τὰ οὕτε ἐνέργειαν οὕτε πάθος σημαίνοντα, ώς ἐπὶ τῶν δύναμάτων οὐδέτερον γένος λέγεται τὸ οὕτε ἀρσενικὸν οὕτε θηλυκόν.

§. 7. Τῆς σημασίας μόνον ἐνταῦθα θεωρουμένης, ἡ κατάληξις δυνατὸν νὰ ἔναι δύοιαδήποτε· τὸ ζῶ, βιῶ, ηρεμῶ, ησυχάζω, εὔδω καὶ τὰ ὅμοια εἶναι ρήματα οὐδέτερα· τὸ ὑγιαίνω, σωφροῦ, μωραίρω, ἀρονταίρω, πλούτω, πλήθω, γέμω, εὐπορῶ καὶ τὰ τοιαῦτα, εἶναι ἐπίσης οὐδέτερα, καὶ οὐδὲν ἡττον οὐδέτερα κατὰ τὴν σημασίαν εἶναι τὰ κάθημαι, κεῖμαι καὶ τὰ ὅμοια.

§. 8. Τῶν οὐδετέρων ρήματων τὰ μὲν κατάστασιν ἡ ἰδιότητα ἀπόλυτον σημαίνοντα τίθενται εἰς τὸν λόγον ἀπτωτα, ἡ δέχονται τοὺς προξενηγηθέντας κοινοτέρους προσδιορισμούς, ποῦ, πότε, πῶς, κατὰ τί, διὰ τί, κτλ. ζῶμεν ἐν ταῖς πόλεσιν.—τότε μὲν εὖ ζῶμεν, νῦν δὲ οὐδὲ ζῶμεν (Πλ.).—οὕτω θάλλει καὶ ισχύει (Σ.).—πάρτα εὐδαιμονεῖν· οὕτω καὶ ζῇ εἰενθερος.—μέρ' ησυχος (Ἀρφ.), κτλ. (σ. 6, §. 24).

§. 9. Τὰ δὲ σημαίνοντα σχετικὴν κατάστασιν ἡ ἰδιότητα, δέχονται καὶ πλαγίαν πτῶσιν, ἥτις συμπληροῦ τὴν διὰ τοῦ ρήματος ἐμφρινομένην σχέσιν· προξενῶ ύμῶν ἀεί (Ἀρφ.)=εἰμὶ προξενος ὑμῶν.—γέμομεν ἐλπίδων, λόγων, κακῶν, αἰσχρότητος, σωφροσύνης κτλ.—πλούτειν φιλων (Ξ.).—ἄλλα καὶ παισὶ πληθύειν (Σ.). Ωσαύτως ἔοικε τῷ φρονίμῳ καὶ ἀγαθῷ ὁ ἀδικος; κτλ. Ωσαύτως δυνάμει τῶν πειθέσεων· προσκείται τῆς χώρας ὅρη μεγάλα.—τοῖς πράγμασι τὰ ὄρόματα ἐπίκειται (Πλ.).

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ENNATON.

Σύνταξις τῶν Ἐνεργητικῶν Ρημάτων:

§. 1. Ἐνεργητικὰ δύναμασιν τὴν ἐνέργειαν σημαίνοντα. Η ἐνέργεια, τὸ ἐναντίον οὖσα τῆς ηρεμίας, ὑποθέτει πάντοτε κίνησιν καὶ μεταβολὴν καταστάσεως. Ἐπειδὴ δὲ ἡ ἐνέργεια αὕτη ἡτοι μένει ἐν αὐτῷ τῷ ποιοῦντι ὑποκειμένῳ, ἡ ἐξέρχε-

ται καὶ μεταβαίνει εἰς πρόσωπον ἢ πρᾶγμα διάφορον αὐτοῦ,
διὰ τοῦτο καὶ τὰ ἐνεργητικὰ δικιρετέα εἰς δύο, εἰς ἐνεργη-
τικὰ ἀμετάβατα καὶ ἐνεργητικὰ μεταβατικά· εἰς τὰ πρώτα
ἀνάγονται τὰ παιῶ, πηδῶ, βαῖρω, καὶ τὰ δυοῖς· εἰς τὰ
δεύτερα τὰ τύπτω, κρούω, σφάζω, κτλ.

Σύνταξις τῶν Ἀμεταβάτων Ἐνεργητικῶν.

§. 2. Τὰ ἀμετάβατα ἐνεργητικὰ ῥήματα δυνατὸν νὰ ὑπο-
διαιρεθῶσιν εἰς τὰς ἀκολούθους τάξεις:

α'.) Εἰς τὰ φυσικῆς ἐνεργείας σημαντικά, ώς ἄδω, ἀλα-
λύζω, βοῶ, γελῶ, θρηνῶ καὶ τὰ δυοῖς.

β'.) Εἰς τὰ τεχνικῆς ἐνεργείας σημαντικὰ ἦτοι οργανικά,
ώς κιθαρίζω, κιθαρῳδῶ, κυμβαλίζω, σαλπίζω, κτλ.

γ'.) Εἰς τὰ μιμητικά, ώς αἰγυπτιάζω, ἀττικίζω, δωριά-
ζω, δωρίζω, ελληνίζω, μηδίζω, κτλ.

δ'.) Εἰς τὰ ἐφετικά, ώς γελασείω, φαγητιῶ, θαρατάω, πο-
λεμησείω, γανμαχησείω, ἔνυμβασείω, κτλ.

ε'.) Εἰς τὰ ὄρας καὶ χρόνου σημαντικά, ώς διαχειμάζω,
έαριζω, θεριζω, ἀπεριαντίζω καὶ ἀπεριαντῶ, κτλ.

ζ'.) Εἰς τὰ κιρήσεω σημαντικά, ώς βαίρω, βαδίζω, περι-
πατῶ, πίπτω, πλέω καὶ τὰ δυοῖς.

§. 3. Τὰ ῥήματα τῶν πέντε πρώτων τάξεων οἰκοθεν ση-
μαίνουσιν αὐτοτελές τι· δίστι ἄδω = ποιοῦμαι ὠδήν, κιθα-
ρῳδῶ = παίζων τὴν κιθάραν ἄδω, δωρίζω = λαλῶ ἢ μιμοῦ-
μαι τὴν δωρικὴν διάλεκτον ἢ τὸν δωρικὸν τρόπον, φαγητιῶ =
ἐπιθυμῶ φαγεῖν, διαχειμάζω = διάγω τὸν χειμῶνα. Διὰ τοῦτο
ἢ τίθενται εἰς τὸν λόγον ἡπτώτως, ἢ δέχονται τοὺς προσή-
κοντας ἐκ τῶν προεξηγηθέντων κοινῶν προσδιορισμῶν.

§. 4. Ὡσαύτως καὶ τὰ τῆς ἔκτης τάξεως· βαδίζειν καὶ
τρέχειν.—βαίρειν ἐν ῥυθμῷ.—περιπατεῖ ἐν μετρίῳ σχή-
ματι (Πλ.). Ἄλλὰ ώς κιρήσεως σημαντικὰ δέχονται ἴδιαιτέρως
καὶ προσδιορισμοὺς πόθεν καὶ πόσε, κατὰ τοὺς προεξηγηθέν-
τας τρόπους· βαδίσας Μεγαρόθερ (Πλ.).—τί οὐ βαδίζομεν
παρ' αὐτόρ (Πλ.); —ἀποχώρησον δύμωρ (?Ἄρφ).

§. 5. Καὶ ἐκ τῶν τῆς τετάρτης τάξεως τινὰ δέχονται πτωτικὸν ἀντικείμενον δυνάμει τῆς περιεχομένης ἐννοίας· τί δ' ἐργασίεις (Σ.); — ἀπαλλαξιορτες τοῦ μηδικοῦ πολέμου (Θ.).

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΔΕΚΑΤΟΝ.

Σύνταξις τῶν Μεταβατικῶν Ἐνεργητικῶν.

§. 1. Τὰ μεταβατικὰ ἐνεργητικὰ ρήματα σημαίνουσιν ἐνέργειαν πηγάζουσαν ἐξ ἑνὸς καὶ τελευτώσαν εἰς ἔτερόν τι διάφορον τοῦ ἐνεργοῦντος ὑποκειμένου σημείον· ὅθεν ἀπαιτοῦσιν ἀπαραιτήτως τὸ ποιοῦν καὶ τὸ δεχόμενον τὴν ἐνέργειαν. Τὸ πρῶτον δνομάζεται, ὡς εἰς πᾶσαν ἄλλην τάξιν ρημάτων, ὑποκείμενο, τὸ δεύτερον δνομάζεται ἀντικείμενο· τὸ πρῶτον ἔχουσι τὰ μεταβατικὰ κοινὸν πρὸς πᾶσαν ἄλλην τάξιν ρημάτων, τὸ δεύτερον ἔχουσι τὰ μεταβατικὰ ἴδιάζον.

§. 2. Ἐκ τῶν μεταβατικῶν ἐνεργητικῶν τινὰ μὲν ἀπαιτοῦσιν ἐν μόνον ἀντικείμενον, οἷον τυγχάνειν ταῦθι· — πειθαρχεῖν τοῖς νόμοις· — κόπτειν τὴν θύραν· — σ. λαγώς τὰ μὲν τέτοκε, τὰ δὲ τίκτει, τὰ δὲ κύει (Ξ). τινὰ δὲ ἀπαιτοῦσι δύο, ὡς παίειν τινὰ ἀμαθίας· — αἱ σειρῆνες τὰς χεῖρας οὐδενὶ προσέφερον (Ξ). — οἱ Πέρσαι διδύσκουσι τοὺς λαῆδας δικαιουούρην (Ξ). — Ἐκ τούτου λοιπὸν οἰκοθεν διαιροῦνται εἰς δύο κλάσεις, εἰς τὰ δεχόμενα ἐν μόνον καὶ εἰς τὰ δεχόμενα διπλοῦν ἀντικείμενον. Καλοῦμεν δὲ, συντομίας χάριν, μορόπτωτα μὲν τὰ πρῶτα, δίπτωτα δὲ τὰ δεύτερα.

§. 3. Ἐπειδὴ τὸ ἀπλοῦν ἀντικείμενον πρέπει νὰ ἐκφρασθῇ διὰ μιᾶς τῶν πλαγίων, αἱ δὲ πλάγιαι εἶναι τοεῖς, γενική, δοτικὴ καὶ αἰτιατικὴ, ἔπειται ὅτι καὶ τὰ μορόπτωτα μεταβατικὰ πρέπει νὰ ὑποδιαιρεθῶσιν εἰς τὰ ἐκφέροντα τὸ ἀντικείμενον διὰ γενικῆς, εἰς τὰ ἐκφέροντα αὐτὸ διὰ δοτικῆς καὶ εἰς τὰ δι' αἰτιατικῆς. Τότε δὲ λέγεται, ὡς καὶ ἐπὶ τῶν δνομάτων, ὅτι τὰ δεῖνα ρήματα συντάσσονται μετὰ γενικῆς, μετὰ δοτικῆς, μετὰ αἰτιατικῆς.

Μονόπτωτα μεταβατικά ἐνεργητικά μετὰ γενικῆς συντασσόμενα.

§. 4. Ἐκ τῶν μονοπτώτων μεταβατικῶν ἐνεργητικῶν, περιλαμβανομένων τυχὸν καὶ ταύτοσημων ἀποθετικῶν ή καὶ μέσων, μετὰ γενικῆς συντάσσονται:

α'.) Τὰ μεθέξεως καὶ μεταλήψεως σημαντικά· μετέχειν, μεταλαμβάνειν, μεταλαγχάρειν, κοινωνεῖν τιος, ἀμείρονος μοίρας μεταλαμβάνειν (Πλ.) = μετοχὴν λαμβάνειν.

β'.) Τὰ ἐπιμελεῖας, ἀμελεῖας, κτλ., σημαντικά· ἐπιμελεῖσθαι, κήδεσθαι, ἀμελεῖν τιος· Ὡσαύτως φροτίζειν, ἀφροτιστεῖν, διηγωρεῖν τιος, κτλ. τῆς ψυχῆς οὐκ ἐπιμελεῖ, οὐδὲ φροτίζεις.

γ'.) Τὰ ἐπιτυχίας καὶ ἀποτυχίας σημαντικά· τιμῆς τυγχάρειν, ἀτυχεῖν τῶν δικαιῶν· ἀλλὰ καὶ ἀτυχεῖν ἐρ τινι, καὶ περὶ τι, καὶ ἀπλῶς ἀτυχεῖν, κτλ.

δ'.) Τὰ μηήμης καὶ λήθης σημαντικά· τῆς ἀρχῆς μημονεύομεν.—τῆς σωφροσύνης ἐπιλαθέσθαι.

ε'.) Τὰ φειδοῦς καὶ ἀφειδίας σημαντικά· φείσασθέ μου.—ψυχῆς ἀφειδήσαρτε (Σ.).

ζ'.) Τὰ ἀρχικά· γαστρὸς ἀρχεῖν.—ἄλλων δεσπόζειν.—πάρτων κυριεύειν.

ζ'.) Τὰ παραθέσεως ιδέαν ἔχοντα· π. λεορεκτεῖν καὶ μειορεκτεῖν τιος.—πάρτων πρωτεύειν.—τῶν καθ' αὐτοὺς ἀρθρώπων ἀριστεύσαρτας. Ὡσαύτως καὶ τὰ ἀνάλογα τούτων Πανσαρίας ὑστέρησε τοῦ Λυσάνδρου, κτλ. Ταλαντεύονται δὲ ἀμφότερα ταῦτα (ζ'. ζ'). μεταξὺ τῶν οὐδετέρων καὶ τῶν κυρίων ἐνεργητικῶν.

η'.) Τὰ ἐφέσεως σημαντικά, ἐκτὸς τοῦ φιλῶ καὶ ἀγαπῶ τὸ ἀρόμοιος ἀρομοίων ἐπιθυμεῖ.—γ. λίχομαι τοῦ ζῆν.

θ'.) Τὰ ἀπολαυστικά· σχολῆς ἀπολαύομεν.

ι'.) Τὰ ἐράρξεως καὶ λήξεως σημαντικά· ἀρχεῖν χειρῶν ἀδίκων.—οὐ μὲν δὴ λήξω θρήνων στυγερῶν τε γόων (Σ.).

ια'.) Τὰ τῶν αἰσθήσεων, ἐκτὸς τοῦ δρῶ, καὶ τοῦ ἀκούων εἴνοτε· θιγγάρειν, διφραγμεσθαι, ἀκούειν, αἰσθάγεσθαι τιος.

§. 5. Ὡσαύτως εἰς τὰ μετὰ γενικῆς συντασσόμενα προστ.

τίθενται καὶ πολλὰ ρήματα ἐκ προθέσεων σύνθετα, καὶ ἄλλων μὲν, ὡς τῆς ἀπό, ἐκ ἣ ἔξ, πρὸ καὶ ὑπέρ, μάλιστα δὲ τῆς κατά· οὐδενὸς χρὴ πράγματος τὸν εῦ ποροῦντ' ἀπογρῶνται ποτε (Μ.).—τῆς ἑαυτοῦ ιδέας ἐκβαίνειν (Πλ.).—προκινθυνένειν τοῦ πλήθους ('Ανδρ.).—ὑπερορᾶν τὸν καθεστώτων νόμων (Ξ. Ἀπ. Α', Β', 9). ἀλλὰ καὶ μετ' αἰτιατικῆς ἔστιν δτε· αὐτὸς δὲ πάντα τὰνθρώπινα ὑπερεώρα. (Ξ. Ἀπ. Α', γ', 4). Οὕτω καταγιγνώσκειν, καταδικάζειν, καταδιαιτᾶν, καταψηφίζεσθαι, καταψύχεσθαι, καταλαλεῖν, καταγελᾶν, καταπτύνειν τινός, κτλ.

Μονόπτωτα μεταβατικὰ ἐνεργητικὰ μετὰ δοτικῆς συντασσόμενα.

§. 6. Εἰς τὰ μετὰ δοτικῆς συντασσόμενα μεταβατικὰ ἐνεργητικὰ ἀνάγονται:

α'.) Τὰ συμφωνίας σημαντικά· ὅμοροεῖν ἀ.λ.λή.λοις.—τὰ ἔργα οὐ συμφωνεῖ τοῖς λόγοις.

β'.) Τὰ μίξεως καὶ ἐπιμιξίας σημαντικά· μεμιγμένα ἀ.λ.λή.λοις.—οἱ Δημοκήδης Πο.λυκράτεϊ ώμι.λησε ('Ηρ.).

γ'.) Τὰ προσεργίσεως σημαντικά· ὅμοιοι ὅμοιώσει πε.λάζει.

δ'.) Τὰ περιποιητικὰ καὶ ἀντιπεριποιητικά· ἀρήγειν, ἀμύνειν, ἀλέξειν, βοηθεῖν, φθορεῖν, ἐπιβον.λεύειν, μέμφεσθαι τινί, καὶ τὰ ὅμοια.

ε'.) Τὰ εὐπειθείας καὶ ὑποταγῆς σημαντικά· πειθαρχεῖν πατρό. — τιμαῖς ὑπείκειν (Σ.). Οὕτω καὶ τὰ ἐναντία· ἀπειθεῖν τῇ πόλει. — οἱ δῆμοι ἔρως ἀντιστατεῖ μοι (Πλ.).

Ϛ'.) Τὰ ἔριδος σημαντικά· ἔριζειν, ἀμφισθητεῖν, στασιάζειν, πολεμεῖν τινί, κτλ.

§. 7. Ως πολλὰ ρήματα δυνάμει τῆς προθέσεως μεθ' ἣς εἶναι συντεθειμένα δέχονται τὴν γενικήν (§. 5), οὕτω καὶ πολλὰ ἄλλα, διὰ τὸν αὐτὸν λόγον, δέχονται τὴν δοτικήν· πο.λ.λά.νεις ἐρτετύχητα· Ασπασίᾳ (Πλ.).—τυγχάνειν πρεστιγέρῳ (Ξ.). Οὕτω καὶ ἔρχυρεῖν, ἔργα.λεῖν, ἐπιτιμᾶν, ἀντιλέγειν· οὕτως ἔγχειρεῖν, ἔμβα.λ.λεῖν τοῖς πο.λεμίοις (Ξ.).—ἐπιχειρεῖν τοῖς πράγμασιν (Ξ.).

Μονόπτωτα μεταβατικά ἐνεργητικά μετὰ αἰτιατικῆς συντασσόμενα.

§. 8. Πάντα τὰ ἄλλα ρήματα τὰ μὴ περιεχόμενα εἰς τὰς δύο ἀνωτέρω τάξεις συντάσσονται μετὰ αἰτιατικῆς. Καὶ ἐν ᾧ τὰ ἄλλα σημαίνουσι τάσιν μᾶλλον πρὸς τὸ ἀντικείμενον, φροτίζω τιρός, φθορῶ τιρι, κτλ., ταλαντευόμενα πολλάκις μεταξὺ ἐνεργητικῶν καὶ οὐδετέρων, ὑπερέχει τιρός, ἀρέσκει τιρί, κτλ., ταῦτα σημαίνουσιν, ἀπ' ἐναντίας, ἀμιγῆ καὶ καθαρωτέραν τὴν ἐνέργειαν, πάριστῶντα διὰ τοῦ ἀντικειμένου ἢ ὅλως νέον τι παραγόμενον, ὁ θεός ἔκτισε τὸν κόσμον, ἢ προϋπάρχον μὲν ἄλλ' οὖτως ἢ ἄλλως διατιθέμενον, βάλλω τὸν λίθον, πλέω τὴν θάλασσαν, κτλ. Διὰ τοῦτο, ἐν ὅχι μόνα, ὡς παρά τινων ἐλέγθη, δυνατὸν ὅμως τὰ ρήματα ταῦτα νὰ δνομασθῶσι τὰ κυρίως καὶ κατ' ἔξοχὴν μεταβατικά.

§. 9. Τὰ ρήματα ταῦτα εἶναι πολυειδῆ¹ σωματικῆς ἐνεργείας, γίπτω, λούω, σκύπτω, πατῶ· ροητικῆς ἐνεργείας, ρῶ, κρίω, οἴδα· ἡθικῆς διαθέσεως, τιμῶ, θαυμάζω, θεραπεύω, κτλ. τεκρότερον λούειν.—φράζε πᾶν ὅσον ρεῖς.—ριχᾶ φρόνησις τὴν ἡδονήν.—οἱ δοῦλοι τοὺς δεσπότας θεραπεύουσιν.

§. 10. Καὶ τὰ πλείστα δὲ τῶν δύο ἀνωτέρω τάξεων, μεταβολῆ διπωσοῦν σημασίας, ἔλκονται ἐπὶ τὴν μετ' αἰτιατικῆς σύνταξιν· τῶν ὅπλων κείωντες ἀρήρ ἀ.λ.λος κρατύρειν ρῦν (Σ. Φ. 365)=ἔχει τὸ κράτος, κυριεῖει, δοῖζει ἐν τῇ συνηθείᾳ—ὅ κρατύρων, Οιδίπονς, χώρας ἐμῆς (Σ. Τ. 14).—τὸ (=ὅπερ) πτύλιν κρατύρει (Αἰσχ. Ιx. 669).—κρατυράμενοι αὐτήν (Ἄντανδρον Θ. Δ'. 52).—μέμφομαι τιρι καὶ μέμφομαι τιρα· ἐροχ. λεῖν τιρι καὶ ἐροχ. λεῖν τιρα· ὑπαρτιάζειν τιρι καὶ ὑπαρτιάζειν τιρά, πολεμεῖν τιρι καὶ πολεμεῖν τιρα=πολέμιον ποιεῖν (Ἡρ. Β', 120). κτλ.

§. 11. Συνηθέστατον τοῖς ἀρχαίοις τὸ θέτειν σύστοιχον αἰτιατικὴν μετὰ πάσης κλάσεως ὅμιλάτων, εἴτε καθαρῶν μεταβατικῶν καὶ ἄλλως αἰτιατικὴν δεχομένων φυλακὰς φυλάττειν.—δικάζειν δίκας, ἢ μόνον ἐπὶ τῆς τοιαύτης πλοκῆς δεσχομένων αὐτήν· ὡς ἀρχεῖν ἀρχάς.—δουλείας δουλεύειν.—πολεμεῖν πολέμοι.

(ΣΥΝΤ. ΠΕΡΙΟΔΟΣ Δ').

§. 12. Ως δὲ ἐπὶ τῶν δνομάτων συντίθεται πολλάκις εἰς μίχν λέξιν προσδιορίζον καὶ προσδιορίζόμενον, οἶκου δεσπότης καὶ οἰκοδεσπότης, παχὺς τὰ σκέλη καὶ παχυσκελῆς, χρηστὸς τῷ ηθεῖ καὶ χρηστοήθης, οὗτω καὶ ἐπὶ τῶν ρήματων τὸ ἀντικείμενον μετὰ τοῦ ρήματος *ταυπηγεῖται*, *τροχοποεῖται*, *σκυτοτομεῖται*, *πλινθουργεῖται*, *σκυλοδεψεῖται*, κτλ. Πολλὰ δὲ τούτων, ἀποβαλλομένης τῆς ἐννοίας τοῦ πρώτου μέρους τῆς συνθέσεως, καὶ γενικώτερον ἐκλαμβανόμενα, δέχονται νέον ἀντικείμενον: *οἰκοδομεῖται* πύργον, *ταῦρος=κτίζεται* *οἰκοδομεῖται* *οἰκορ*. — δεσπότης βουθυτεῖ ὑπὲρ καὶ τράγον καὶ κριόν (*Ἄρφ*). = θύει. — *τεωλκεῖται* *τέας*.

Σημ. Η σημερινὴ γλῶσσα, εὐκολίαν καὶ σαφήνειαν διώχουσα, καὶ ἀποδιλοῦσα τὴν περὶ τὰς τοιαύτας διαφορὰς λεπτολογίαν, μετέφερε πάντα σχεδὸν τὰ μεταβατικὰ ρήματα εἰς τὴν μετὰ αἰτιατικῆς σύνταξιν: «ἐπιθυμῶ τὴν δόξαν, πολεμῶ τοὺς ἐναντίους», κτλ. Συντάσσει μετὰ γενικῆς τὰ «ἀποθηκάσαι τῆς πείνης, μαρτίει χωματίλας, κρασίλας», κτλ. Αναλύει δὲ συνήθως τὴν δοτικὴν τῶν ἀρχαίων εἰς τὴν αἰτιατικὴν μετὰ τῆς προθέσεως εἰς, ἐπὶ τῆς κινήσεως σημαντικῶν, ὡς «προσῆλθε μητέρι καὶ συταλμίψ πατέρι» (Σ. Άν.) = ἐπλησίασεν εἰς τὴν μητέρα καὶ εἰς τὸν γεννήτορα πατέρα. Ωσαύτως διὰ τῆς πρὸς ἄλλας δὲ ἐκφέρει τὴν ὄργανικὴν δοτικὴν λεγομένην.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΕΝΔΕΚΑΤΟΝ.

Σύνταξις τῶν Διπτώτων Μεταβατικῶν.

§. 1. Τὰ δίπτωτα ἐνεργητικὰ μεταβατικὰ ρήματα δικιροῦνται εἰς τέσσαρας τάξεις:

α'). Εἰς τὰ μετὰ αἰτιατικῆς καὶ γενικῆς συντασσόμενα.

β'). Εἰς τὰ μετὰ αἰτιατικῆς καὶ δοτικῆς.

γ'). Εἰς τὰ μετὰ διπλῆς αἰτιατικῆς.

δ'). Εἰς τὰ μετὰ δοτικῆς καὶ γενικῆς.

α'. Τὰ μετὰ αἰτιατικῆς καὶ γενικῆς συντασσόμενα.

§. 2. Μετὰ αἰτιατικῆς καὶ γενικῆς συντάσσονται:

α'). Τὰ πληρωτικὰ καὶ κερωτικά, τῆς μὲν αἰτιατικῆς ση-

μακινούσης τὸ λαμβάνον τὴν πλήρωσιν ἡ κένωσιν, τῆς δὲ γενικῆς τὸ ἐξ οὐ αὐται γίνονται: ζεύγη καὶ υποζύγια σίτου γεμίσατες (Ξ.). — τούτων κερώσαντες τὴν ψυχήν (Πλ.). Ὁμοίως καὶ τὰ τῆς αὐτῆς ἴδεας ἔχόμενα γεύω, ἐστιῶ τινά τινος, κτλ. Ωσαύτως χωρίζω, λύω, παραλύω, ἀπαλλάττω, κωλύω, ἀποτρέπω, παύω, κτλ. ἐγώ σε παύσω τοῦ θράσους (Ἀρφ.). — οἵμαι ταύτης ἀπαλλάξειν σε τῆς ὁρθαλμίας (Ἀρφ.). ἐμπροθέτως δὲ τὸ ἐλευθερῶ ἐπὶ προσώπων συνήθως ἐλευθεροῦ τὰς πόλεις ἀπὸ Αμύντου (Ξ.).

β'.) Τὰ μεθέξεις καὶ ἀπολαύσεως ἐν γένει σημαντικά, τῆς αἰτιατικῆς ἐνταῦθα σημανούσης τὸ μέρος, τῆς δὲ γενικῆς τὸ ὅλον ἐξ οὐ ἡ μέθεξις μετέσχει τάφου μέρος (Αἰτγ.). — μετέλαχες τύχης Οἰδιπόδα μέρος (Εὔρ.). — οὐκ ἐλάχιστοι μέροις ἀπελαύσαμεν αὐτῆς (Ἴσ.).

γ'.) Τὰ μημονευτικά ἀραιμηρήσκειν τινά τινος.

δ'.) Τὰ ἀρταλλακτικὰ καὶ τιμήματος σημαντικά ἀμελεῖται τινός τι. — πλείστον τιμᾶται. Ἐνταῦθα ἀνάγονται καὶ τὰ πωλήσεως καὶ ἀγοράσεως σημαντικά, καὶ ἐν γένει τὰ δεχόμενα τὴν ἔννοιαν τοῦ τιμήματος.

ε'.) Τὰ ἀπαιτοῦντα τὸ ἔρεκα τίνος γίνεται τι, ὅπερ ἀνάγεται εἰς τοὺς γενικωτέρους προσδιορισμούς (σ. 49 κ. ἔ.). Θαυμάζειται, ἐπαιρεῖται τινα τῆς ὀρετῆς, ψέγεται τῆς κακίας, κτλ.

ζ'.) Τὰ ἔχοντα τὴν ἔννοιαν τοῦ μαρθάρειν παρά τινός τι μαρθάρειται, πυρθάρεσθαι, ἀκούειται τινός τι, κτλ. Λεπτίτον πυρθάρει (Πλ.). Ταῦτα δὲ καὶ μετὰ τῆς παρὰ προθέσεως ἐκφέρονται· ταῦτα παρ' αὐτοῦ πυρθάρον (Πλ. Λάχ. 187).

§. 3. Πολλὰ δήματα ἀνάγονται ἐνταῦθα δυνάμει τῶν προθέσεων· καταγινώσκειν τινός τι. — προτάσσειν τινός τι. — προτιμᾶται τινός τι, κτλ. Ωσαύτως καὶ διὰ τῆς ἀπὸ καὶ ἔχαπέλεισε τὸν ἀρδροφόρο τῶν ἀμφικτυονικῶν ιερῶν (Δ.). — ἐκκέκρουντας με τῆς ἐλπίδος (Πλ. Φαΐδρ. 228). Ἄλλ' ἐν τούτοις συνήθως ἐπαναλαμβάνεται ἡ πρόθεσις καὶ ἐπὶ τῆς πτώσεως ἀπελάσαι Χαλδαίονς ἀπὸ τῶν ἄκρων (Ξ.). — ἐξαγαγεῖται ἐκ τῆς οἰκίας ταῦροποδα.

ε'. Τὰ μετὰ αἰτιατικῆς καὶ δοτικῆς συντασσόμενα.

§. 4. Ἐνταῦθα ἀνάγονται·

α'. Τὰ ἔχοντα ἐν ἑαυτοῖς τὴν ἰδέαν τῆς δόσεως ἐν γένει, τῆς μὲν αἰτιατικῆς παριστώσης τὸ διδόμενον, τῆς δὲ δοτικῆς τὸν εἰς ὃν δίδεται· τὰ ἀγαθὰ διδόραι τοῖς δικαιοῖς (Πλ.). Οὕτω καὶ *rēmei*, *paréχei*, *xomízei*, *ἄγei*, *φέrei*. δῶρα τῷ θεῷ φέrei (Ἀρφ.). Ωσαύτως τὰ δεικνύται, δηλοῦται, ἀγγέλλεi, φράζεi, λέγεi τινί τι πάρτα ταῦτα σοὶ λέγεi (Ἀρφ.).

β'). Τὰ ἔχοντα ἐν ἑαυτοῖς τὴν ἔννοιαν τοῦ προσαρμόζεi καὶ προσάπτεi τι πρότι καὶ τὰ ὄμοια προσαρμόζεi ἐκαστον ἐκάστῳ. — εὐδαιμονίας τοῖς φύλαξι προσάπτεi. Οὕτω περιάπτεi, προσπατταλεύτεi τινί τι, κτλ.

γ'). Τὰ ἐραρτιώσεως σημαντικά ἵσοις ἵσοισι πολεμίοις ἀντιτιθείς (Εὐρ.). — ἐμοὶ γὰρ ἀντέθηκας ἀνθρώπων τίνι (Ἀρφ.).

δ'). Τὰ μίξεως σημαντικά κόπροi τῇ γῇ μιγρύται.

ε'). Τὰ ὄμοιώσεως καὶ ἴσώσεως σημαντικά ἐμὲ θεῷ οὐκ εἴκασεi (Ξ.). — ἀπισοῦται ἐαυτῷ τοῖς κλιντήρσιi (Πλούτ.).

γ'. Τὰ μετὰ διπλῆς αἰτιατικῆς συντασσόμενα.

§. 5. Μετὰ διπλῆς αἰτιατικῆς συντάσσονται·

α'). Τὰ παιδευτικά σύ με τούτο ἐπαιδευες (Ξ.). — τὰ ἀλλα ἐπαιδευσας τὴν γυραικα (Ξ.).

β'). Τὰ ἐρδύσεως καὶ ἐκδύσεως σημαντικά ἀμφιέσας τὸ ιμάτιοi τὸ ἐμαντοῦ τοῦτοi (Πλ.). — τὴν ἐσθῆτα ἀπέδυσαν αὐτόi. Ταῦτα δὲ παρακολουθοῦσι καὶ τὰ στερητικά καὶ τὰ αἰτητικά τὰ ημέτερα ημᾶς (Φίλιππος) ἀποστερεῖ (Δ.). — αἰτήσας *rēas* ἔβδομήκοντα καὶ στρατιὴν καὶ χρήματα τοὺς *Aθηναίους* (Ἡρ.).

γ'). Τὰ ἔχοντα τὴν ἔννοιαν τοῦ λέγεi ἢ ποιεi τι, ἀγαθόi, κακόi ἢ ἀπλῶς τι εἰς τινά πᾶς τις τὸ γυραικεῖον φύλo*τακά πόλλ' ἀγορεύει* (Ἀρφ.). — ἡ γῇ τοὺς ἄριστα θεραπεύοντας αὐτὴν πλεῖστα ἀγαθὰ ἀτιποιεῖ (Ξ.). Ωσαύτως;

καὶ περί τινός τι λέγειν· εἰ χρὴ δεσπότας εἰπεῖν τόδε (Εὐρ.).

δ'.) Τὰ ἵκετευτικὰ καὶ προτρεπτικὰ μετα τῶν ὄμοιών· ἵκετεύω σε τόδε (Εὐρ.).—τὸν ταῦθ' ἡμᾶς προτρέποντα (Πλ.). Οὗτῳ καὶ πείθειν τινά τι, καὶ ἀγειν τινά τι· ταῦς μὲν γάρ οὐκ ἔξει σε ταύτην τὴν ὁδόν ('Αρφ.). 'Αλλὰ ταῦτα συνηθεστερον ἐκφέρονται ἐμπροθέτως· προτρέπειν τινά εἰς τι ἢ ἐπί τι, ἢ πρός τι· ἀγειν εἰς τι, κτλ. καμέ κατὰ ταύτην τὸν ὁδὸν ἀγε (Πλ.).—εἰς τὰ τοιαῦτα ἀγειν τοὺς λόγους (Πλ.).

§. 6. 'Αλλη σειοὰ ὄμητῶν μετὰ διπλῆς αἰτιατικῆς συντασσομένων εἶναι τὰ διὰ μὲν τῆς μιᾶς ἐκφέροντα τὸ πρόσωπον ἢ πρᾶγμα, διὰ δὲ τῆς ἄλλης προσγινομένην αὐτῷ μεταβολὴν καταστάσεως· ὡς ὁ δὲ μὲν ἐποίησε τυφλόν ('Αρφ.).—χρήσιμον ἐξ ἀχρήστου καὶ σκληροῦ (τὸ θυμοειδὲς) ἐποίησε (Πλ.). 'Ωσαύτως στρατηγὸν ἀποδεικνύαι τινά, κτλ. ἢ τὰ τοιοῦτον ἢ τοιοῦτον προσδόν ἢ ὄνομα αὐτῷ ἀπονέμοντα· τὸ κλέπτειν ἀραθὸν ἐρόμενον (Ξ.).—τῷρ ἐνώπιον οἰκετῶν πιστότατος ἥρονται σε καὶ κλεπτίστατος ('Αρφ.).—τὴν τιμὴν ταύτην μισθὸν καλοῦντες (Πλ.).—ώρόμασέ μου τὴν πρόροιαν δειλιαρ ('Αρφ.).

• δ'. Τὰ μετὰ γενικῆς καὶ δοτικῆς συντασσόμενα.

§. 7. 'Ενταῦθα ἀνάγονται ἐλλειπτικαί τινες φράσεις καὶ φράσεις ὅλαι συνεπτυγμέναι·

α'.) 'Επὶ τῶν μεταδοτικῶν, κατὰ γενικὴν μὲν τιθεμένου τοῦ ὅλου ἐξ οὗ ἡ μετάδοσις, κατὰ δοτικὴν δὲ τοῦ προσώπου εἰς ὅ, καὶ ἐξυπονοούμενου τοῦ μεταδιδομένου μέρους· μεταδίδωμι τῷ βουλομένῳ τοῦ ἐν τῇ ἐμῇ ψυχῇ π.ιούτον (Ξ.).—μεταδιδόνται τοῦ βάρους τοῖς φίλοις (Ξ.).—'Ωσαύτως, προστιθεμένου καὶ τοῦ τιμήματος· ταύτης τῆς δραχμῆς αὐτῷ μεταδοῦνται τῷρ κιχλῶν ('Αρφ.).

β'.) 'Επὶ τῶν σημανόντων μετά τινος ἀλλού συμμέθεξιν· μὴ μετεχοντεῖν ἀρδράσι γυραικῶν κοινῇ τῆς ζωῆς ταύτης (Πλ.).

γ'.) 'Επὶ τῶν παραχωρητικῶν· τίς δ' ἀρ οἰκέτῃ παραχωρήσειε πολίτης τῷρ ἐαυτοῦ; (Δ.).

δ'.) Ἐπὶ δικαιοτικῶν τινων φράσεων· Συμίχρων δέκα ταλάρτων ἐτιμήσατε, καὶ Σχίρτων τοσούτων ἐτέρων (Δ.) = τιμὴν ὅτοι τίμηνα ἐποιήσατε.

§. 8 Καὶ ἐν τούτοις ἀπαντῶνται ποικιλίαι συντακτικαί, ἐκ τῶν προηγουμένων ἔξηγήσιμοι:

α'.) Τὸ αὐτὸ δῆμα δυνατόν, δικφορᾶς ἐννοίας, νὰ συντάσσηται μιᾶς ἢ δυσὶ πτώσεσιν· ἔοικέ τινι καὶ εἰκάζω τινά τινι προσπελάζω τινά τινι καὶ προσπελάζω τινι, οἷον προσπελάζω ἐμαυτό τινι, προσέρχομαι.—μηγένει τινί τι καὶ ἀθρόου προσέμιξαν τοῖς βαρβάροις· ἔσμιξαν καὶ ἐν τῇ συνηθείᾳ.

β'.) Ωσαύτως τὸ αὐτὸ δῆμα δυνατὸν νὰ συντάσσηται αἰτιατικῇ καὶ δοτικῇ ἢ διπλῇ αἰτιατικῇ κατὰ τὴν διάφορον ἔννοιαν· αἱ μεγάλαι μεταβολαὶ λύπας τε καὶ ἡδονᾶς ποιοῦσιν ἥμερον (Πλ.).=έμποιοῦσι, φέρουσιν.—δικαιοτέρους ἐποίει τοὺς π. Ιησιάζοντας (Ξ.).

Σημ. α'.) Καὶ ἄνευ δὲ δικφορᾶς σημασίας τὸ αὐτὸ δῆμα δέχεται μίαν ἢ δύο πτώσεις, κατὰ τὴν χρείαν, παραλειπομένου τοῦ μὴ ἀπαριτήτως ἀναγκαίου· «ἄλλους ταῦτα παιδεύειν» (Πλ.).—«Τὴν Ἐλλάδα πεπαιδεύειν οὗτος ὁ παιητής» (Πλ.). οὕτω καὶ «Βάκχας τοιμαστασχήσω χορῶν» (Εύρ.).—«ξυμμετείσχω καὶ φέρω τῆς αἰτίας» (Σ.). Οὕτω καὶ «ἀπολαύειν τῶν ἀγριῶν» (Πλ.), καὶ «ταῦτι τὰ βέλτιστα ἀπολέλαυκον» (Εὐριπίδου) (Άρρ.).

Σημ. β') Ωσαύτως τὸ ἀπροθέτως ἐκφερόμενον δυνατὸν διὰ προθέσεως νὰ ἐκφέρονται πληρέστερον καὶ ποικιλάτερον· «ποιεῖν τὴν πόλιν ἀγαθά», καὶ «ποιεῖν πολλὰ χρηστὰ περὶ τὴν πόλιν» (Άρρ.).—«ἄλλαξασθαι τινός τινος μετάτοις» (Πλ.). Ωσαύτως «πωλεῖν, πωλεῖν σιτία, πωλεῖν ἀργυρίου, τὴν μετέχειν τι, μετέχειν τινός τι» καὶ κατ' ἄλλον τρόπον πληρέστερον· «ὅπως ἀντίστοις ἡμῖν μετάσχῃ τοῦδε τοῦ πλούτου μέρος» (Άρρ.).

Σημ. γ'.) Ἐπὶ τῶν συγθέτων δημάτων ὡς πρὸς τὴν σύνταξιν ἐνίστε μὲν συμπίπτει ἡ δύναμις τοῦ δῆματος καὶ τῆς προθέσεως· ἀνταντὶ τινὶ καὶ ξυνανταντὶ τινὶ, ὅμοιογενεῖν τινὶ καὶ συνομοιογεῖν τινὶ, μιγνύειν τινὶ, ἀρμόζειν τινὶ καὶ προσαρμόζειν τινὶ. Ἀλλοτε ὑπερισχύει ἡ δύναμις τοῦ δῆματος· κάτειπέ μοι (Άρρ.)=εἰπέ μοι ἀκριβῶς ἐν καθ' ἓν. Ἀλλοτε δὲ ἡ δύναμις τῆς προθέσεως· «μὴ πρὸς τῶν θεῶν ἡμῶν κατείπῃς, δέσποτα» (Άρρ.)=εἰπῆς καθ' ἡμῶν, κατηγορήσῃς.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΔΩΔΕΚΑΤΟΝ.

Σύνταξις τῶν Παθητικῶν Τρημάτων.

§. 1. Ἐκ τῶν παθητικῶν ρήμάτων τὰ μέν, εἰς μαῖ λήγοντα, ἔχουσι καὶ εἰς ὡ ἐνεργητικοῦ τύπον, εἰς δὲ δύνανται καὶ νὰ τραπῶσι, πατοῦμαι, πατῶ, τύπτομαι, τύπτω, καὶ ταῦτα εἶναι τὰ πλείστα, τὰ δὲ ἔχουσι μὲν παθητικὴν σημασίαν, ἀλλά, εἰς ὡ λήγοντα, δὲν τρέπονται εἰς μαῖ, φθίρω, πάσχω. Τὰ πρῶτα, διακρίσεως χάριν, καλοῦμεν *Παθητικὰ Κύρια*, τὰ δεύτερα *Ἄντεπαθη*.

Παθητικὰ Κύρια.

§. 2. Ἐτεροπαθῆ δῆτα τὰ κύρια παθητικὰ αἴτοῦσιν, ἐκτὸς τοῦ ὑποκειμένου, καὶ τὸ αἴτιον τοῦ πάθους. Τοῦτο δὲ ἐκφέρεται κατὰ δύο μάλιστα τρόπους· 1. κατὰ γενικὴν συνήθως ἐμπρόθετον· 2. κατὰ δοτικὴν συνήθως ἀπρόθετον.

1. Κατὰ γενικὴν συνήθως ἐμπρόθετον.

§. 3. Ἡ συνήθης ἐν τούτοις πρόθεσις εἶναι ἡ ὑπό πατεῖσθαι ὑπὸ τοῦ γέροντος ('Αρφ.).—μεμισημέρος καὶ καταπεφρογημέρος ὑφ' ἀπάρτων ('Ισοκρ.).

§. 4. Εἰς δήλωσιν τοῦ αἰτίου τοῦ πάθους ἐπὶ τῶν παθητικῶν τίθεται· καὶ ἡ πρόθεσις παρά, καὶ μετ' ἄλλων μὲν ρήμάτων, ὡς παρ' ὑμῶν οὐδὲν ἀδικήσει (Εὔρ.)—χρικηθήσει—δοφείλεται παρὰ τοῦ ἔχθροῦ τῷ ἔχθρῷ κακόρ τι (Πλ.)· μάλιστα δὲ μετὰ τῶν ρήμάτων ὁμολογεῖσθαι, ἐπιδεικνυσθαι, βεβαιοῦσθαι καὶ τῶν ὅμοιών· χαλεπὰ δὲ καὶ παρ' ἡμῶν ὁμολογεῖται (Πλ.).—τοῦτο αὖ παρὰ σοῦ ἐπιδεικνύσθω (Ξ.). 'Αείποτε δὲ τίθεται ἐπὶ προσώπων ἐν τῷ πεζῷ λόγῳ ἡ παρά, καὶ πολὺ συχνὴ αὐτῆς ἡ χρῆσις ἐπὶ τῶν παθητικῶν παρὰ τοῖς μεταγενεστέροις. 'Η πρόθεσις αὐτη τίθεται καὶ μετ' ἄλλων ρήμάτων εἰς δήλωσιν τῆς ἐκ τινος ἀρχῆς· ἐμπορος ἥκων ἐκ Θεσσαλίας παρὰ πλείστων ἀνδραποδιστῶν ('Αρφ.). Περὶ τούτου ἴδε καὶ ἐν τῷ περὶ *Προθέσεων*.

§. 5. Σπανιότερον τίθεται παρ' Ἀττικοῖς ἡ πρόθεσις πρὸς ἐπὶ τῶν παθητικῶν, καὶ τοῦτο ἐπὶ προσώπων πρὸς ἀρδρὸς ἥδιαημέρη (Εὔρ.). — πρὸς πάντων ἀνθρώπων λεγομέρη (Πλ.). — πρὸς τυρος ἐπαιρεῖσθαι, κτλ. Ἡ δὲ ἔκ, συνηθεστέρα οὕτα πρὸς τοῦτο παρ' Ἰωσι, σπανίως τίθεται παρ' Ἀττικοῖς ἐπὶ τῶν παθητικῶν, καὶ συνηθέστερον ἐπὶ τῶν δόσεως σημαντικῶν τοῦτο δέ μοι πως ἐκ θεοῦ δέδοται (Πλ.), ἀλλὰ καὶ παρ' ἑκείνου δίδοσθαι (Πλ.), καὶ ὑπὸ τοῦ ρόμου δίδοσθαι (Πλ.), κτλ. Ἡ δὲ ἀπὸ σημαντίνει τὸ πορρώτερον αἴτιον ἐπὶ τῶν παθητικῶν (= ἐκ μέσους), καὶ μάλιστα μετὰ τῶν ὅρμάτων λέγεσθαι καὶ πράττεσθαι ἀφ' ἔκαστων ἐλέγοντο (Θουκ.) = ἀπὸ μέρους.

§. 6. Υπάρχουσι δὲ καὶ τινα ῥήματα τὰ ὅποια, συγκριτικὴν ἔννοιαν ἔχοντα, δέχονται τὴν γενικὴν ἀπρόθετον δυνάμεις τῆς περιεχομένης συγκρίσεως, ὡς ἡττᾶσθαι τυρος = ἡττονα εἰναι τινός, ὅθεν = ψικάτην. — ἀγρυπνίας ἡττᾶσθαι. — αἰσχροῦ, ἥδονῆς, ἔρωτος, ἡττᾶσθαι, (Ξ.). Κατ' ἀναλογίαν δὲ καὶ τὰ νικᾶσθαι δμοίως αἰσχρὸν ρόμικε τῷ ἐχθρῷ νικᾶσθαι ταῖς κακοποιίαις, καὶ τῷ φίλῳ ἡττᾶσθαι ταῖς εὐεργεσίαις (Ισ.).

2. Κατὰ δοτικὴν συνήθως ἀπρόθετον.

§. 7. Ἡ μετὰ τῶν παθητικῶν δοτικὴ ἐπὶ μὲν προσώπων δηλοῖ τὸ ἔνεγοῦν αἴτιον τοῖς παλαιοῖς ποιηταῖς δειλήλωται (Θ.). — πολλαὶ θεραπεῖαι τοῖς ιατροῖς εὑρηται (Ισ.). — Ἐπὶ δὲ προχρυμάτων πολλῷ μᾶλλον τὸ δυναμικὸν μέσον, τὸ δι' οὗ ἡ πλούτῳ ἡ πλήθει ἡ ἀλληλή τῷ τοιούτῳ ἐπαιρεσθαι (Πλ.). — νόσῳ ἐφθάραται Ἀθηναῖοι καὶ χρημάτων δαπάνῃ (Θ.).

Σημ. Τοῦτο τῇ ἐπιγραφῇ προστιθέμενον συνήθως ὑποδεικνύει ὅτι ἀπαντάται καὶ γενικὴ ἀπόδοτος, νικᾶσθαι τινός, καὶ δοτικὴ ἐμπρόθετος ὑπὸ τῷ πατρὶ ἰτετράφθαι.

§. 8. Θέλοντες νὰ μετατρέψωμεν τὸ ἔνεργητικὸν εἰς παθητικὸν κατὰ πρῶτον τρέπομεν τὸ ἀντικείμενον τοῦ ἔνεργητικοῦ εἰς ὑποκείμενον τοῦ παθητικοῦ κατ' ὄνομαστικήν, δεύτερον φέρομεν τὸν ἔνεργητικὸν τύπον εἰς παθητικόν, καὶ τρίτον τὸ ταῦτα ἔνεργητικοῦ ὑποκείμενον τρέπομεν εἰς γενικὴν προθετό-

πτωτον ἡ δοτικὴν ἀπρόθετον· οἱ Ἐλλῆνες ἐμίσουν τὸν Φελιππον, ὁ Φίλιππος ἐμισεῖτο ὑπὸ τῶν Ἐλλήνων.—ἐγὼ γέγραφα τὴν βίβλον, ἐμοὶ γέγραπται ἡ βίβλος.

§. 9. Ὄταν δὲ τὸ ἐνεργητικόν, ἀναγόμενον εἰς τὰ δίπτωτα, ἔχη διπλὴν αἰτιατικήν, τότε ἐπὶ τοῦ παθητικοῦ τρέπεται εἰς ὄνομαστικὴν ἡ τὸ ἔμψυχον δηλοῦσσα, μενούστης, ὡς καὶ ἐπὶ τοῦ ἐνεργητικοῦ, τῆς πραγματικῆς αἰτιατικῆς τὸν ἄρδρα Λάμπρος μὲν ἐπαίδευσε μονοικήν, Αρτιφῶν δὲ ἥρτορικήν, καὶ ὁ ἄρηρ ὑπὸ Λάμπρου μὲν μονοικήν ἐπαίδεύθη, ὅπ' Αρτιφῶνος δὲ ἥρτορικήν (Πλ.).

§. 10. Τὸ προσωπικὸν ὑποκείμενον ἀρέσκει πολὺ τοῖς ἀρχαίοις· ὥστε καὶ ἐπὶ τῶν μετὰ προσωπικῆς δοτικῆς καὶ πραγματικῆς αἰτιατικῆς συνταπομένων ἐνεργητικῶν, τρέπεται μὲν καὶ ἡ αἰτιατικὴ εἰς ὄνομαστικήν, ὡς Νικίας παρήρει τοῖς Ἀθηναίοις τοιάδε (Θ.).—τοῖς Ἀργείοις καὶ ξυμμάχοις ταῦτα παρηρέθη (Θ.), τρέπεται δὲ χριέστερον ἡ δοτικὴ ἐπέτρεψαρ τοῖς ἐρρέα ἀργονούσι τὴν φυλακήν (Θ.).—οἱ τῶν Αθηναίων ἐπιτετραμμέροι τὴν φυλακήν (Θ.).

§. 11. Οὕτω καὶ ἐπὶ τῶν μετὰ αἰτιατικῆς καὶ γενικῆς συνταπομένων δ μὲν ἐρεχυράζει τὰ ρήματά μον, ἐγὼ ἐρεχυράζομαι ὑπὸ τούτῳ τὰ ρήματα, κτλ. ὑπὸ γάρ τόκων ρήματων τε δυσκολωτάτων ἀγομαι, φέρομαι, τὰ ρήματα ἐρεχυράζομαι (Ἀρρ.).—ἀπὸ δὲ στεφάραρ κέχαρσαι πύργων (Εὐρ.).

Παθητικὰ Αὔτοπαθη.

§. 12. Οὐδὲν ἔξωτερικὸν αἴτιον τοῦ πάθους δεικνύοντα, ἀλλ' οἶκοθεν αὐτὸν σημαίνοντα, τὰ αὐτοπαθῆ παθητικά, παριστανταί κυρίως ὡς ἐμπαθῶντας καταστάσεως δηλωτικά. Τίθενται λοιπὸν ὡς καὶ τὰ ἀπλῶς κατάστασιν δηλοῦντα. Ως λέγεται ὑγιαίνω, οὗτοι καὶ νοσῶ, πάσχω, ἀθυμῶ· φθίνει μὲν ἰσχὺς γῆς, φθίνει δὲ σώματος (Σ.). Δυνατὸν νὰ προστεθῇ καὶ τὸ μέρος εἰς ὅπερ τὸ πάθος πίπτει· δ ἄνθρωπος τὸν δάκτυλον ἀλγεῖ (Πλ.)—ἐρ τούτῳ νοσεῖ κτλ. Ως δὲ λέγεται κεφαλῆρ ἀλγῶ, οὗτοι καὶ κεφαλαλγῶ, οὗτοι ποδαλγῶ ἢ ποδαγρῶ, κτλ.

ἐκ τῶν ἐμαυτοῦ ἵπποις εἰς χιλίαρ τῷ βασιλεῖ παρειχόμην (Ξ.). οὗτοι καὶ συμβάλλεοθαι· λογίζεσθαι πότερος ἀριθμῷ πλείω συμβέβηται ἡμῶν... οὗτος τὰ πλείονος ἄξια συμβέβηται (Ξ.).

§. 7. Ὡσαύτως δὲ καὶ τὰ αἰτιατικὴν καὶ δοτικὴν ἔχοντα μεταβατικὰ ἐνεργητικά, μέσως ἐκφερόμενα, συγχωνεύουσιν ἡ τὴν αἰτιατικὴν ἢ τὴν δοτικήν Ἑρωτι οὐδὲ Ἀρης ἀρθίσταται (Πλ.). — ἀρτιταξάμενοι τούτοις πολυπλασίονς ἐτικάτε (Ξ.) = ἀντιταξάντες ὑμᾶς αὐτούς (Ξ.). Ὡσαύτως βιορ πορίζεοθαι = πορίζειν ἔχωτο· οὗτοι προσάγεοσθαι τιτα; κομισαθαι ἐπιστολῆν· — ποιεῖσθαι σύμμαχον. — εὐρίσκεοσθαι τι = εὐρημα ποιεῖσθαι. — αἴρομαι τι = αἴρω ἐμαυτῷ ἤτοι ἐπ' ἐμαυτοῦ. — αἴρεοσθαι πόλεμον. — οἱ παῖδες φέρονται σῖτορ μὲν ἀρτον, ὄψορ δὲ κάρδαμον (Ξ.) = φέρουσιν ἔχυτοις ἤτοι μεθ' ἔχωτῶν, οὐ τὸ ἀντίθετον καταλείπεοσθαι. — σῖτορ καὶ ποτὸρ προσφέρεοσθαι (Ξ.) = τροφὴν καὶ ποτὸν λαμβάνειν. Αὕτη εἶναι ἡ συγχοντέρα χρῆσις τῶν μέσων τούτου τοῦ εἰδούς.

§. 8. Τὰ δὲ διπλῇ αἰτιατικῇ συντασσόμενα μεταβατικά, μέσως ἐκφερόμενα, συγχωνεύουσι τὴν προσωπικὴν αἰτιατικὴν· παιδεύεοσθαι σωφροσύνην, ἐρδύεοσθαι χιτῶνα· σκευὰς μηδικὰς ἐρδυόμενος ἐκ τοῦ Βυζαντίου ἐξήγει (Θ.). Ἐπί τινων δὲ ὄρημάτων δυνατὸν νὰ μείνωσι καὶ αἱ δύο αἰτιατικαὶ, συγχωνευομένης μετὰ τοῦ ὄρηματος τῆς δοτικῆς, ὡς τὴν σὴρ ἀρχὴν ἀφαιρούμεθά σε (Πλ.). Τὸ δὲ αἰτοῦμαι ἀπαντάται μὲν καὶ μετὰ δύο αἰτιατικῶν, συνήθως ὅμως μετὰ αἰτιατικῆς καὶ γενικῆς προθετοπώτου, ὡς αἰτεῖσθαι τάγαθὰ παρὰ τῷρ θεῶν (Ξ.).

6'. Μέσα ἀλληλοπεθῆ.

§. 9. Τὰ ἀλληλοπαθῆ μέσα ὑποθέτουσι πλείονα ὑποκείμενα ἀμοιβαίως ἐπ' ἄλληλα ἐνεργοῦντα, καὶ διὰ τοῦτο κατὰ πληθυντικὸν ἀριθμὸν ἔξηγεῖται ἡ φύσις αὐτῶν ἐπιφανέστερον. Ως τὸ οἱ ἀρθρωποι φιλοῦνται σημαίνει ὅτι ἔκαστος τῷρ ἀρθρώπων φιλεῖ ἔαυτόν, οὗτοι τὸ αὐτὸ δυνατὸν νὰ σημάνῃ φιλοῦσιν ἀλληλους, ὅταν τὸ φιλεῖν ἦντι ἀμοιβαῖον.

§. 10. Πολλαχῶς ἀναπληροῦσα ἡ Ἑλληνικὴ γλῶσσα τὸ ἀμοιβαῖον τοῦτο τῆς ἐνέργειας δὲν ἔχει παραπολλὰ τοιαῦτα μέσα, ὡς ἐν τῷ πρώτῳ εἰδεῖ, τῶν ἀνταραχλωμέρων· κατηγοροῦσιν ἀ.λ.λή.λωr, περιέβαλλοr ἀ.λ.λή.λουc, πληγὰς ἐνέτειrar ἀ.λ.λή.λοιc, ἀ.λ.λη.λοκτορεῖr, κτλ.

§. 11. Ἐκφέρονται δὲ οὕτω συνηθέστερον·

α'.) Τὰ ἀμοιβαία μίξιr καὶ συμπλοκὴr σημαίνοντα· ἐπιμήγγυτο ἐr αὐταῖς (Θ.).—Λοιδορούμεραι (Ἀρφ.).—ώστιζόμεσθα (Ἀρφ.) καὶ προστιθεμένης τῆς ἀ.λ.λή.λοπαθοῦς ἀντωνυμίας· ἐπιμήγγυσθαι ἀ.λ.λή.λοιc φιλικῶς (Ξ.).—ἐπιμήγγυσθαι παρ' ἀ.λ.λή.λουc (Θ.). Ὡς δὲ εἶναι ἡ ἀμοιβαῖα μίξιs, οὕτω καὶ ὁ ἀμοιβαῖος χωρισμός· διελύθησαν κατὰ πόλεις ἔχαστος (Θ.).—διεκρίθησαν ἀπ' ἀ.λ.λή.λωr (Θ.).

β'.) Τὰ ἔριδος σημαντικά, οἰκοθεν δηλοῦντα ἐνέργειαν ἀμοιβαῖαν· διαφέρεσθαι, διαφέρεσθαι ἀ.λ.λή.λοιc, κτλ.

γ'.) Τὰ συμβιβασμοῦ σημαντικά· οὕτω παρὰ τῷ Ἀποστόλῳ (Κολοσ. Β', 2)· συμβιβασθέτες ἐr τῇ ἀγάπῃ· οὕτω καὶ διαλέσθαι πόλεμοr, ἔχθρar, κτλ.

δ'.) Τὰ σημαίνοντα διαρομήτηr πρὸς ἀ.λ.λή.λουc· διερείματο τὴr ἀρχὴr ὁ Ζεὺs καὶ ὁ Ποσειδῶr καὶ ὁ Πλούτωr (Πλ.).—μερισάμεροi τὸ ἐμὸr χρυσίor μετὰ Φορμίωρος τότε (Δ.).

γ'. Μέσα Διάμεσα.

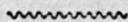
§. 12. Οὕτως δνομάζομεν τὰ σημαίνοντα ἐνέργειαν ὑπὸ ἄλλου μέν, ἀλλὰ δι' ἐπιμελείας καὶ φροντίδος τοῦ ὑποκειμένου γινομένην καὶ εἰς αὐτὸ διπλέσθεσταν· ὡς οἰκοδομοῦμαι =διὰ τοῦ οἰκοδόμου οἰκοδομῶ, καντηγοῦμαι =διὰ τοῦ ναυπηγοῦ ναυπηγῶ. Ὁσαύτως δὲ καὶ τὰ κατ' ἀνογὴn τοῦ ὑποκειμένου ἐπ' αὐτοῦ γινόμενα· τύπτομαι (Ἀρφ. Νεφ. 494),=je me laisse battre.

§. 13. Εἰς τοῦτο τὸ εἶδος ἀνάγονται μετ' ἄλλων καὶ τὰ εξῆς ῥήματα· ἐκέλευοr ἀπογράφεσθαι πάrtas (Ξ.)=διὰ τοῦ γραμματέως ἀπογράφειν τὸ ἔαυτῶν ὄνομα.—εἴτις βούλοιτο σκυτέα διδάξασθαι τίra (Ξ.).—σῶματος εἰκόra στή-

σασθαι (Ξ.). Πολλάκις δὲ ἡ τοιαύτη σχέσις ἐκφέρεται καὶ διὰ τοῦ ἀπλοῦ συστόχου ἐνεργητικοῦ, ἀναφερομένης τῆς ἐνεργείας εἰς τὸ κύριον καὶ ἀρχικὸν πρόσωπον, οὗτον κελεύσει τελεῖται τὸ πρᾶγμα, ὡς παρ' ἡμῖν ἔργα μάρτυρα φόρεμα (διὰ τοῦ ῥάπτου).

§. 14. Ἡ φύσις καὶ ἡ δύναμις τῶν ὅμημάτων τούτων ἐπιδεικνύεται ἐναργέστερον, ἀντιπαρατιθεμένων τῶν συστόχων ἐνεργητικῶν, ἀπογράφειν, διδάσκειν, παρατιθέται, στῆσαι κτλ., ἐξ ὧν τὰ μὲν ἐνεργητικὰ δηλουσὶν ἀ.Ι.Ι.ῷ ποιεῖται τὸ ὑπὸ τοῦ ῥήματος σημαινόμενον, τὰ δὲ μέσα δι' ἀ.Ι.Ι.ουν τοῦτο ποιεῖται τῷ ὑποκειμένῳ. Ωσαύτως μισθοῦνται καὶ μισθοῦσθαι, ἐγγυᾶνται καὶ ἐγγυᾶσθαι, κτλ.

Σημ. Τὰ μέσα ῥήματα εἶναι ἐκ τῶν ὡραιοτέρων καὶ ἐκφραστικωτέρων τῆς Ἑλληνικῆς γλώσσης, ἀλλὰ διὰ τὸ πολυειδὲς καὶ ποικίλον τῆς χρήσεως ἡ ἀκριβής αὐτῶν ἐπίγνωσις, δύσκολος οὖσα, ἀπαιτεῖ μεγάλην σπουδὴν. Ἐν πολλοῖς δὲ δὲν εἶναι εὔκολος ἡ διαφορὰ τῶν εἰς ὃν καὶ εἰς ματὶ ὡς πολιτεύω καὶ πολιτεύομαι, στρατεύω καὶ στρατεύομαι (Θ. Α, 112).

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΔΕΚΑΤΟΝ ΤΕΤΑΡΤΟΝ.

Σύνταξις τῶν Ἀποθετικῶν Ῥημάτων.

§. 1. Ως αὐτοπαθῆ ὄνομάζονται τὸ πάθος μὲν σημαίνοντα, ἀλλὰ εἰς ὃ λήγοντα καὶ μὴ ἔχοντα παθητικὸν τύπον εἰς ματ., οἷον πάσχω, φθίνω, κτλ., οὕτως ἀποθετικὰ καλοῦνται τὰ εἰς ματὶ λήγοντα, ἐνέγειαν τὰ πολλὰ σημαίνοντα καὶ μὴ ἔχοντα τύπον εἰς ὃ, ἀκροῶμαι, ἔρχομαι, κτλ. Εἶναι λοιπὸν ὡς πρὸς τὴν χρήσιν οἷον ἐνεργητικά εἰς ματ.

§. 2. Ἐκ τῆς παραχθέσεως πρὸς τὰ γνήσια μέσα, ἐκ τῆς πτοχθέσεως πρὸς ἄλλων γλωσσῶν παρόμοια ῥήματα, καὶ ἐκ πολλῶν ἄλλων τεκμηρίων εἰκάζεται ὅτι τὰ ἀποθετικὰ ῥήματα ἀνέκαθεν ἡσχιν πλήρη καὶ ἐντελῇ μέσα, ἔχοντα καὶ τύπον εἰς ὃ ἐπὶ μεταβατικῆς σημασίας, αἰδέσσασθαι καὶ αἰδέσαι, δσφρήσασθαι καὶ δσφρῆσαι, ἀπολογήσασθαι καὶ ἀπολογῆ-

σαι, κτλ. Μετέπειτα δέ, ἀποθάλόντα τὸν ἐνεργητικὸν τύπον, ἔγειναν ἀποθετικά. Εἶναι δὲ τοῦτο μετάφρασις τοῦ λατινικοῦ *deponentia*.

§. 3. Ἐπὶ τῆς μεταβολῆς ταύτης τινὰ μὲν τούτων διέσωσαν μᾶλλον ἢ ἔλαχτον προφχνὴ τῆς ἀρχαίας μεσότητος ἔχνη, κανχῶμαι, προφασίζομαι, ἀσπάζομαι, δέχομαι, κτλ. τινὰ δὲ ἄλλα, διὰ τῆς τριβῆς καὶ τῆς φορᾶς τῶν χρονῶν, μετέπειταν κατὰ μικρὸν εἰς τοσοῦτον διάφορον σημασίαν, ὥστε δυσκόλως τὰ νῦν γνωρίζονται τοιαύτης μεσότητος ἔχνη, ἀκέομαι, γλί-
χεσθαι, κτλ.

§. 4. Καὶ τὰ πρῶτα δὲ καὶ τὰ δεύτερα συντάτσονται κατὰ τὰ ἀνάλογα μέσα καὶ ἐνεργητικὰ ἢ καὶ κατὰ τὰ οὐδέτερα καὶ παθητικά, εἰς ἄπειρον κατὰ τὴν σημασίαν ἀντιστοιχοῦσι. Τὰ κανχᾶσθαι, παρόποιαζεσθαι, σκέπτεσθαι, καὶ τὰ ὅμοια ἀντιστοιχοῦσιν εἰς τὰ ἐπαιρετοθαι, ἐπιδείκνυσθαι, καλύπτεσθαι· τὸ προφασίσασθαι εἰς τὸ προβαλέσθαι, τὸ προκαθέξεσθαι εἰς τὸ προτίστασθαι, τὸ ἀποδιοπουπεῖσθαι εἰς τὸ ἀποπέμπεσθαι καὶ ἀπωθεῖσθαι· τὰ κτήσασθαι, λητσασθαι, κτλ. εἰς τὰ πορίσασθαι, προσαγαγέσθαι, κτλ.

§. 5. Οὕτω δὲ καὶ τὰ ἀγωρίζεσθαι, μάχεσθαι, πληκτί-
ζεσθαι, κτλ. ἀντιστοιχοῦσιν εἰς τὰ μίγνυσθαι, συμπλέκεσθαι,
κτλ., τὰ ἐπικηρύκευσασθαι, διακηρύκευσασθαι, κτλ., εἰς τὰ
ἀπογράφεσθαι, οἰκοδομεῖσθαι, κτλ. ἵσως καὶ τὰ ὠροῦμαι καὶ
πρίαμαι εἰς τὰ μισθοῦμαι καὶ τὰ ὅμοια.

§. 6. Τὰ κεῖσθαι δὲ πάλιν καθῆσθαι, κτλ., ἀντιστοιχοῦσιν εἰς τὰ οὐδέτερα μέρειν, ἡρεμεῖν, κτλ. τὸ πένεσθαι τιρος εἰς τὸ ἀπορεῖν τιρος· τὰ φθέγγεσθαι, αἰγυπτιάζεσθαι (Ἄρρ.).
δροχεῖσθαι, κτλ., εἰς τὰ βοᾶρ, ἐ.λ.ηρίζειν, σκιρτᾶρ, κτλ.

§. 7. Τὰ ἐπιμελεῖσθαι καὶ κήδεσθαι τιρος ἀντιστοιχοῦσιν εἰς τὰ φροτίζειν τιρός· τὸ γλίχεσθαι τοῦ ζῆρ εἰς τὸ ἐπιθυμεῖν τοῦ ζῆρ· τὸ κατατιῶμαι τιρος (Ξ.) = κατηγορῶ τινος· τὸ μέμφεσθαι τιρι εἰς τὸ ἐπιτιμᾶρ τιρι· τὸ μιμεῖσθαι τιρα εἰς τὸ ζηλοῦρ τιρα· τὸ δέγεσθαι τιρος ἢ παρά τιρός τι εἰς τὸ λαμβάνειν τιρός ἢ παρά τιρός τι· τὸ πυρθάρεσθαι τιρός τι

εἰς τὸ μαρθάρειν τινός ἢ παρά τινός τι· τὸ χαριζεσθαι τινὶ τι εἰς τὸ διδόμαται ἢ παρέχεσθαι τινὶ τι (ἐκ τῶν ἴδιων)· τὸ ἐργάζεσθαι τινὰ κακὰ εἰς τὸ ποιεῖν τινὰ κακά· τὸ ἐπεξέρχεσθαι τῷ πατρὶ φόρου εἰς τὸ τιμᾶν τινὶ θαράτου.

Σημ. Ὡς τῶν μέσων, οὕτω καὶ τῶν ἀποθετικῶν ἀπέκλινάν τινα πρὸς τὰ παθητικὰ κατά τε δύναμιν καὶ σύνταξιν· «ἀπεγχάνενσθαι τινί, βεβιάσθαι, ἀποκεκρίσθαι, δεχθῆναι, ἔωνησθαι»· οὕτως, «ἐκτήθη—τὰ προσκεκτημένα» (Θ. Α., 123. Β', 62. Ἰδε καὶ Ζ', 70). Καὶ οἱ κεκτημένοι (Δισχ. Ἰκέτ. 333) = οἱ κτήτορες, οἱ δεσπόται· ἡ ἐμὴ κεκτημένη (Ἀρφ. Εὐκλ. 1125) = ἡ ἐμὴ δέσποινα κτλ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΔΕΚΑΤΟΝ ΠΕΜΠΤΟΝ.

Περὶ Ἐγκλίσεων.

§. 1. Ἐκ τῶν ἐγκλίσεων τοῦ ῥήματος, αἵτινες ἀντιστοιχοῦσιν εἰς τὰς πτώσεις τοῦ ὄνοματος ἡ ὀριστική, ὑποτακτική, εὐκτική καὶ προστακτική, ὡρισμένον πρόσωπον καὶ ἀριθμὸν παρεμφάνουσαι, καλοῦνται παρεμφατικαὶ, ἀντιθετικῶς πρὸς τὴν ὀριστόντι, οὔτε πρόσωπον δηλ. οὔτε ἀριθμὸν οἰκοθεν παρεμφάνουσαν ἀπαρέμφατον, καταχροστικῶς ὄνομαζουμένην ἐγκλισιν, ὡς καὶ ἡ ὁρομαστικὴ καταχρηστικῶς ὄνομαζεται πτῶσις.

Αἱ Παρεμφατικαὶ Ἐγκλίσεις.

§. 2. Ἡ χρῆσις τῶν παρεμφατικῶν ἐγκλίσεων εἶναι διττή· ἀ. ἐν ἀπολύτῳ λόγῳ· β'. ἐν συνδέσει λόγου καὶ ἐξαρτήσει.

Α'. Αἱ Παρεμφατικαὶ Ἐγκλίσεις ἐν ἀπολύτῳ λόγῳ.

1. Ἡ Ὁριστικὴ Ἐγκλίσις ἐν ἀπολύτῳ λόγῳ.

§. 3. Ἡ δριστικὴ ἐγκλισις ἐν ἀπολύτῳ λόγῳ, καθ' ἔκυτὴν δηλ. τιθεμένη καὶ ἀνευ ἀμέσου συνδέσεως πρὸς ἄλλον, παριστᾶ τὸ ὑπὸ τοῦ ῥήματος σημανόμενον θετικὸν καὶ ὅγτως ὑπάρχον ἢ μὴ ὑπάρχον, ἢ ὡς τοιοῦτον τούλαχιστον.

§. 4. Τίθεται λοιπὸν εἰς τὸν λόγον·

α'). Ἐπὶ ἀπολύτου καταφάσεως ἢ ἀποφάσεως· ἔστι ταῦτα· —οὐκ ἔστι ταῦτα.

β'). Ἐπὶ υποθετικῆς περιστάσεως, ώς θετικῆς ἐκλαμβα-

γομένης· καὶ δὴ ἀποβαίνομεν (Ξ.) = ἀς ὑποθέσωμεν δτι, κτλ.

γ'). Ἐπὶ ἐρωτήσεωρ ὡσαύτως θετικῶr, δι' ὧν ἐρωτᾶται περὶ τοῦ ὄντος ἢ μὴ ὄντος, περὶ τοῦ γενομένου ἢ μὴ γενομένου, περὶ τοῦ ἐσομένου ἢ μὴ ἐσομένου· ἢ κάστ' ἔτι ζῶν οὐτος (Σ.); ἐνταῦθα ζητεῖται ἀπόκρισις ναὶ ἢ οὔ.—ποιήσεις ἢ οὔ;

ἢ περὶ τῶν διαφόρων παρεπομένων τοῦ ὑπάρχοντος· τίς; ποῖος; πότε; πώς; πότε ἔσει οἶκοι (Ξ.); — πῶς ἔχεις (Πλ.);

δ'). Ἐπὶ ἐρωτήσεων διὰ τοῦ μελλοντος τῆς ὁριστικῆς, αἴτινες ἔξηγουσιν ἔντονον κακταφατικὴν προστκγήν οὐκ ἀποκτενεῖτε; οὐκ ἐπὶ τὴν οἰκιαρ βαδιεῖσθε; = ἀποκτείρατε, κτλ. καὶ διὰ τοῦ οὐ μή ὁ μιαρώτατε τί ποιεῖς; οὐ μὴ καταβήσει ('Αρφ.); 'Ωσαύτως δὲ ἄνευ ἐρωτήσεως, ἐνθα ἐκφέρεται ἀπαγόρευσις· οὐ μὴ λαλήσεις ('Αρφ.) = μὴ λαλήσῃς.

ε'). Ἐπὶ εὐχῆς περὶ πραγμάτων παρελθόντων καὶ ἀδυνάτων πλέον· εἴθεσοι τότε συνεργεόμην (Ξ.). ἐπὶ ἀπευχῆς μετὰ τοῦ μή μήποτ' ὥφελοι τὴν Σκῦρον λιπεῖτε (Σ.).

2. Η ὑποτακτικὴ ἐν ἀπολύτῳ λόγῳ.

§. 5. Η ὑποτακτικὴ ἐν ἀπολύτῳ λόγῳ, καθ' ἔσυτὴν δηλ. τιθεμένη, παριστὰ τὸ ὑπὸ τοῦ ῥήματος σημανόμενον ὡς βεβαίως μὲν οὐχ ὑπάρχον, ἀλλὰ προετοιμαζόμενον, τείνον εἰς πραγματοποίησιν καὶ τρόπον τινὰ προσδοκώμενον.

§. 6. Τίθεται δὲ εἰς τὸν λόγον·

α'). Ἐπὶ τῶν αὐθυποτάκτων λεγομένων· ἵωμεν — μὴ φοβώμεθα· τούτων δὲ πολλάκις προτάσσονται τὰ ἴθι, ἄγε, φέρε· ἴθι δὴ ἀναλογισώμεθα τὰ ώμο. λογημέρα ήμετε (Πλ.). — ἄγε σκοπῶμεν. — φέρε σκεψώμεθα (Πλ.). Κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον τίθεται καὶ τὸ πρῶτον ἐνικὸν πρόσωπον, ἀλλὰ σπανίως ἄνευ τοῦ φέρε, ἄγε ἢ τοιούτου τινός· φέρε δὴ τὰς μαρτυρίας ήμετε ἀραγγῶ (Δ.). — φέρε δὴ εἴπω πρὸς ύμᾶς (Δ.).

(ΣΓΝΤ. ΠΕΡΙΟΔΟΣ Α').

§. 7. Τίθεται: β'. καθ' ἔαυτὴν ἡ ὑποτακτικὴ ἔγκλισις ἐπὶ ἐρωτήσεων περὶ τοῦ δέορτος γενέσθαι. Τούτο δὲ παρίσταται ὑπὸ διάφορον εἶδος:

1) 'Ως ἄδεια ἡ γράμη περὶ τοῦ πρακτέου' εἴπω τι τῷ εἰωθότων ('Ἄρφ'); — δέξεσθε ἡμᾶς ἡ ἀπίλωμερ (Πλ.); — μετὰ τοῦ βούλει, ἡ βούλεσθε πολλάκις' βούλει θῶ; — βούλεσθε ἀφῶμερ;

2) 'Ως ἀπορία περὶ τοῦ δέορτος γενέσθαι' τί φῶ; τί δρῶ; πῶς λέγωμερ; — πῶς ποιῶμερ (Πλ.); — ποῖ φύγωμερ (Αἰσχ.);

3) 'Ως ἀγαράκτησις' σοὶ γ' ἐγώ σιωπῶ; κτλ.

§. 8. Διὰ τὴν συγγένειαν τῶν ἐννοίῶν, τὸ δέορ γενέσθαι παρίσταται ὡς γενησόμερο, ἐπομένως τίθεται καὶ μέλλων τῆς δριστικῆς πολλάκις ἐπὶ τῶν τοιούτων ἐρωτήσεων' τί οὖρ ποιήσομερ; πότερον εἰς τὴν πόλιν πάρτας τούτους παραδεξόμεθα ἢ τοὺς μέρ, τοὺς δ' οὐ (Πλ.); 'Αλλοτε δέ, ὅταν συμβουλεύηται τις καθ' ἔαυτὸν ἢ μετ' ἄλλου περὶ τοῦ εὐθέως πρακτέου, τίθεται ἐνεστῶς δριστικῆς' πῶς οὖρ, ὁ Ἀλκιβιάδη, ποιοῦμερ (Πλ.);

§. 9. Τίθεται: γ'. ἡ ὑποτακτικὴ καθ' ἔαυτὴν ἐπὶ ἀρίστου κατὰ δεύτερον καὶ τρίτον πρόσωπον μετὰ τοῦ μὴ ἐπὶ ἀπαγορεύσεως, ἀντὶ προστακτικῆς μὴ εἴπῃς. — μηδεὶς συμφορὰς ὀρειδίσῃς.

δ'.) Διὰ τοῦ οὐ μή, ἐπὶ ἀποφατικῆς ἐννοίας: οὐ μήσε απολίπω (Πλ.) = οὐ δέος μή σε ἀπολίπω. = οὐκ ἀπολείψω σε. — ἀλλ' οὐποτέ ἐξ ἐμοῦ γε μὴ πάθης τόδε (Σ.). 'Ωσαύτως καὶ διὰ τοῦ πρώτου ἀρίστου, ὡς οὐ μήποτ' ἐς τὴν Σκῦρον ἐκπλεύσῃς (Σ.). 'Αλλὰ τὰ τοιαῦτα συγχέονται πολλάκις μετὰ τῶν διὰ τοῦ μέλλοντος τῆς δριστικῆς ἐκφερομένων, ὡς ύδριση καὶ ύβρισει, καὶ, ἀντιστρόφως, διατρίψει καὶ διατρίψῃ. 'Ιδε κατωτέρω ἐν τῷ περὶ Ἀποφατικῶν Μορίων.

3. Ἡ Εὔκτικὴ ἐν ἀπολύτῳ λόγῳ.

§. 10. 'Ἡ εὔκτικὴ ἐν ἀπολύτῳ λόγῳ τίθεται' σ'.) Εἰς εὕκτικον εὐχῆς, ἥτις δυνατὸν γὰ πληρωθῆ ἐπὶ τοῦ παρόντος, ἢ

ἐπὶ τοῦ μέλλοντος, ἢ καὶ νὰ μείνῃ ἀνεκπλήρωτος· ξυνερέγκοι ταῦτα ως βουλόμεθα (Θ.).—ἐκτελοῦτο δὴ τὰ χρηστά.—μὴ ζώη μετ' ἀμονσίας (Εὐρ.). Ἐπὶ ταύτης τῆς ἐννοίας προτάσσονται καὶ τὰ μόρια εἰ, εἰ γάρ, εἴθε (αἱ γάρ, αἱθε, παρ' Ομήρῳ) εἰ γάρ γέροιτο (Ξ).—εἴθε μὴ ποτε γροίης δε εἰ (Σ.). Ὡσκύτως καὶ μετὰ τοῦ οὗτως, ἐν εἴδει δρκου, τρόπον τινά οὗτως ὅραισθε τῷρ ὅντων ἀγαθῶν ὑμῖν (Δ.)=ἔτσι νὰ χαρῆτε τὰ ἀγαθά σας.

§. 11. Τίθεται· 6'. ἡ εὐκτικὴ καθ' ἔαυτήν, μετὰ τοῦ μορίου ἄρ, εἰς ἔνδειξιν τοῦ δυνατοῦ γερέσθαι· γέροιτ' ἄρ.—δυνατο ἄρ. Τοῦτο δὲ καλεῖται λόγος δυνητικός, καὶ εἶναι κυρίως ὑποθετικοῦ λόγου ἀπόδοσις κατὰ παράλειψιν τοῦ ἡγουμένου μέρους =εἰ ἐξείν, γένοιτ' ἂν, καὶ =δύναιο ἂν, εἰ βούλοιο.—ἄγαιτό τις ἄρ=εἰ τύχοι· οὕτω βουλοίμην ἄρ, ἐροτμην ἄρ, κτλ. Ὁ αὐτὸς δὲ λόγος, εἰκασίαν καὶ δισταγμὸν ἔξηγγῶν, καλεῖται εἰκαστικός καὶ διστακτικός· ἵσως ἄρτις ἐπιτιμήσειε τοῖς εἰρημέροις ('Ισ.).

§. 12. Τίθεται· γ'. ἡ εὐκτικὴ ἔγκλισις ἐπὶ ἐρωτήσεων δι' ὧν ἐρωτᾶται, οὐχὶ τὸ ἐσόμενορ, ὡς διὰ τῆς δριστικῆς, οὐχὶ τὸ δέορ γερέσθαι, ὡς διὰ τῆς ὑποτακτικῆς, ἀλλὰ τὸ δυνατὸρ γερέσθαι· ἀρα ἐθελήσειεν ἄρ Γοργίας ἡμῖν διαλεχθῆται (Πλ.); δπερ προσεγγίζει εἰς ἴνεσίαν. Εἶναι δὲ φανερὸν ὅτι τοῦτο οὐδὲν ἄλλο εἴναι ἢ ὁ ἀνωτέρω δυνητικός λόγος ἐν ἐρωτήσει. Τοιούτον καὶ τὸ πῶς ἄρ ὀλοίμαρ (Εὐρ.); δπερ προσεγγίζει εἰς εὔχήν.

§. 13. Τίθεται· δ'. ἡ εὐκτικὴ ἔγκλισις καθ' ἔαυτήν πρὸς μετριωτέραν ἔξηγγησιν τῶν τῆς δριστικῆς ἐπὶ συμπερασμάτων· οὐκοῦν ἥτορικὴ δημηγορία ἄρ εἴη (Πλ.), ἢ ἐπὶ γραμμικῶν ἄρηρ ἀριστος οὐκ ἄρ εἴη δυστρεής (Γν.).

ε'.) Πρὸς μετριωτέραν ἔξηγγησιν τῆς προστακτικῆς· χωροῖς ἄρ εἴσω (Σ.). Εἶναι δὲ καὶ ταῦτα (δ'. ε') διάφορα εἰδη τοῦ δυνητικοῦ λόγου. Ἡ εὐκτικὴ ἔγκλισις εἴναι ἰδιαιτέρον πλεονέκτημα τῆς ἐλληνικῆς γλώσσης, δι' ἰδιαιτέρου τύπου ἔξηγγούσης καὶ ἄλλοτι, μάλιστα δὲ καθαρὰν εὔχήν.

Ἡ Προστακτικὴ ἐν ἀπολύτῳ λόγῳ.

§. 14. Ἡ προστακτικὴ ἔγκλισις τίθεται·

α'). Ἐπὶ προσταγῆς ἅπτε, παῖ, λύχνος, κάκφερε τὸ γραμματεῖον ('Ἀρφ.). — δεῦρ' ἐλθέ ('Ἀρφ.).

β'). Ἐπὶ ἀπαγορεύσεως, ὃ ἐστιν ἐπὶ προσταγῆς τοῦ μὴ ποιησαὶ τι· καὶ τὰ μὲν ποίει, τὰ δὲ μὴ ποίει (Πλ.). Καὶ συνήθως μὲν τίθεται προστακτική, ἐνεστῶτος ὄντος τοῦ χρόνου, ὑποτακτικὴ δὲ ἐπὶ ἀορίστου (ἀν. §. 9). Ἀπαντᾶται δέ, ἀλλὰ σπανιώτερον, καὶ ἀδρίστος προστακτικῆς· καὶ σὺ μὴ πρότερος ἔμβαλε τοῖς πολεμοῖς (Ξ. Κ. Π. Ζ', ἀ, 17). — μὴ ψεῦσον ('Ἀρφ. Θ. 877). Ως ἐπὶ δευτέρου, οὕτω τίθεται προστακτικὴ καὶ ἐπὶ τρίτου προσώπου· εὐῆγε μέρτοι ἐπιστάσθωσαρ (Ξ.). — ιερὰ μηδὲ εἰς ἐρ ιδίαις οἰκίαις ἐκτήσθω (Πλ.).

§. 15. Τίθεται· γ'. ἡ προστακτικὴ ἐπὶ συμβουλῆς· τοὺς μὲν θεοὺς φοβοῦ, τοὺς δὲ γορεῖς τίμα, τοὺς δὲ φίλους αἰσχύνοντας, τοῖς δὲ νόμοις πείθουν ('Ισ.).

δ'). Ωσαύτως καὶ περὶ τοῦ μὴ πρακτέου· μὴ κατόκητε μαχάρι ὁδὸν πορεύεσθαι πρὸς τοὺς διδάσκειν τι χρήσιμον ἐπαγγελλομένους ('Ισ.).

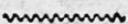
ε'). Ἐπὶ προτροπῆς· θάρρει, ἐλπίζε. — ὁ παῖδες 'Ε. I. Iηνωρ ἔτε, ἐλευθεροῦτε πατρίδα, ἐλευθεροῦτε δὲ παῖδας, γυναικας, θεῶν τε πατρώων ἔδη, θήκας τε προγόρων (Αἰσχ.). Τοιαῦτα καὶ τὰ ἀγαπαντούν, φάρε, πίε, εὐφραίτου (Δουκιαν.).

ζ'). Ἐπὶ εὐχῆς καὶ κατάρας· χαῖρε, εὐτύχει, ἔργωσο. — ἔργος εἰς κόρακας ('Ἀρφ.).

ζ'). Ἐπὶ ἴκεσίας· ταῦτα χάρισατο μοι (Ξ.). — μῆντος ἀειδε, θεά ('Ιλ.).

§. 16. Ἐκ τῶν ἀνωτέρω γίνεται δῆλον ὅτι συνέβη καὶ εἰς τὰ ἀνόματα τῶν ἔγκλισεων ὃ, τι καὶ εἰς τὰ τῶν πτώσεων ὀνόμασαν δῆλ. οἱ γραμματικοὶ ἀμφοτέρας ἔχ τινος σημασίας ἢν περ ἐνόμισαν μόνην, ἢ τούλαχιστον κυριωτέραν, ἐνῷ παρὰ ταύτην ἔχουσι καὶ ἄλλας. Οὔτε ἡ γενικὴ π. χ. μόνον γένος ἔξηγει, οὔτε ἡ δοτικὴ μόνον δόσιν, ἀλλὰ καὶ τὸ ἐναντίον, ἀφαιρεσιν· τοῖσιν ἀφείλετο νόστιμον ἥμαρ ('Οδ.). Τὸ αὐτὸν

συνέβη καὶ εἰς τὰ δύνομα τῶν ἐγκλίσεων Ὁριστική, Προστακτική, κτλ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΔΕΚΑΤΟΝ ΕΚΤΟΝ.

**Αἱ Παρεμφατικαὶ Ἐγκλίσεις ἐν συνδέσει
λόγου καὶ ἔξαρτήσει.**

§. 1. Ἐν συνδέσει λόγου αἱ παρεμφατικαὶ ἐγκλίσεις φυλάττουσιν ὡς ἔγγιστα τὴν αὐτὴν χρῆσιν, ἥν καὶ καθ' ἔσατας τιθέμεναι. Αἱ δὲ διάφοροι αὐτῶν ποικιλίαι προκύπτουσι καὶ ἐκ τῆς φύσεως αὐτῶν καὶ ἐκ τῆς φύσεως τῶν δι' αὐτῶν ἐκφερομένων λόγων.

Ἡ Ὁριστικὴ Ἐγκλίσις ἐν συνδέσει λόγου καὶ ἔξαρτήσει.

§. 2. Ἡ δριστικὴ ἐγκλίσις τίθεται ἐν συνδέσει λόγου, εἰς τὰ ἔξαρτώμενα κῶλα· α'. ἐπὶ τῶν γρωστικῶν, εἰκαστικῶν, λεκτικῶν, ἐκθετικῶν, ἀγγειτικῶν καὶ τῶν τοιούτων λόγων, ἐν οἷς τὸ δεύτερον κῶλον ἐκφέρεται διὰ τοῦ ὅτι καὶ ὡς ἐκεῖτο χρὴ γράμματα ὅτι οὐδέν ἐστι τεχνικόν τοῦ γράμματος (Ξ). — γράμματα κακοῦ θυμοῦ τελευτὴν ὡς κακὴ προσγένεται.

§. 3. Γενικώτερον μὲν ἴσχυει τοῦτο, ὅταν ἐν τῷ κώλῳ τῆς κυρίας ποστάσεως ὑπάρχῃ ἐρεστῶς ἢ μέλλων, παρωχημένου δὲ ἡγουμένου ἢ καὶ ἴστορικοῦ ἐρεστῶτος, τίθεται εὐκτικὴ ἐγγρωσαρ οἱ στρατιῶται ὅτι κερδὸς ὁ φόβος εἴη (Ξ). — οἱ Ἰρδοὶ ἔλεξαν ὅτι πέμψειε σφᾶς ὁ Ἰρδῶν βασιλεὺς (Ξ). Ἄλλὰ πολλάκις, παραμελουμένης τῆς τοιαύτης ἔξαρτήσεως ὡς πρὸς τὴν σύνταξιν, τίθεται δριστικὴ καὶ παρωχημένου ἡγουμένου, ὡς εἰ προηγεῖτο ἐρεστῶς ἢ μέλλων· ἥδειν ὅτι ἐψεύδον. — ἦκε δ' ἀγγειτικῶν τις ὡς Ἐλάτεια κατειληπται (Δ.). κτλ. Ἰδε κατωτέον ἐν τῷ περὶ Εὐκτικῆς.

§. 4. Τίθεται· 6'. ἡ δριστικὴ ἐν συνδέσει λόγου, εἰς τὰ ἔξαρτώμενα κῶλα, ἐπὶ ὑποθέσεως, ὅταν τὸ ἐπόμενον παρισταται ὡς ἀναντίρρητος συνέπεια τοῦ ἡγουμένου εἰ θεοί εἰσιν,

ἔστι καὶ ἔργα θεῶν.—εἰ μὲν θεοῦ νίδις ἦρ Ἀσκ. ἡπιός, οὐκ ἦρ αἰσχροκερδής, εἰ δὲ αἰσχροκερδής, οὐκ ἦρ θεοῦ (Πλ.). ‘Ωσαντας καὶ ἐπὶ τοῦ ἡγουμένου μέρους τοῦ ὑποθετικοῦ λόγου τίθεται δριστική, δταν οὐδεμία ἀμφιβολία παρεμφαίνηται’ εἰ θεοί εἰσι.—εἰ τοῦτο πεποίηκα.—εἰ γενήσται.—εἴ τι ἔσται, κατλ.

§. 5. Τίθεται γ'. ἡ δριστικὴ ἔγκλισις ἐν συνδέσει λόγου εἰς τὰ ἐξαρτώμενα κῶλα, ἐπὶ ἀραφορᾶς, δταν δὲ ἀναφορικὸς λόγος ἀναφέρηται εἰς ὠρισμένον πρόσωπον ἢ πρᾶγμα, ἢ εἰς χαρακτῆρα ὠρισμένων ἴδιοτήτων· Ζεὺς δὲ ἐφορᾷ πάντα καὶ κρατύνει (Σ.).—ἡ χρηστὸς ἀρήρ πολίτης ἔστιν ἄπασιν, δεῖτις γ' ἔστι τοιοῦτος (Ἀρφ.).

§. 6. Τίθεται δ'. ἡ δριστικὴ ἔγκλισις ἐν συνδέσει λόγου εἰς τὰ ἐξαρτώμενα κῶλα, ἐπὶ χρόνου, δταν δὲ λόγος ἀναφέρηται εἰς ὠρισμένου χρόνου σημείον· τότε ἡρίκα ἡμῖν ὠμολόγουν (Πλ.).—ὅτε θεοί μὲν ἥσαρ, θρητὰ δὲ γέρνη οὐκ ἦρ (Πλ.).

ε'). Ἐπὶ αἰτίας ποιητέα ταῦτα, ἐπεὶ ὑμῖν δοκεῖ.—ἰδεῖν ἐπεθύμει, δτι ἥκουε καὶ λόγον καταθότες αὐτότοι εἶραι (Ξ.).

§. 7. Τίθεται σ'. ἡ δριστικὴ ἐν συνδέσει λόγου ἐπὶ θετικῶν ἐρωτήσεων, ἐπὶ τῶν αὐτῶν δηλ. περιστάσεων καθ' ἄξι καὶ ἐν ἀπολύτῳ λόγῳ πόθεν ἥκεις.—τί ἔστι τοῦτο; λέξορ μοι τί ἔστι τοῦτο.

‘Η Ὑποτακτικὴ καὶ Εὔκτικὴ ἐν συνδέσει λόγου καὶ ἐξαρτήσει.

§. 8. ‘Η ὑποτακτικὴ καὶ ἡ εὔκτικὴ, ὁμοιάζουσαι καθ' ὅτι ἀμφότεραι δὲν παριστῶσιν ὡς θετικῶς ὑπάρχον τὸ ὑπὸ τοῦ ὅγκου ματος σημανόμενον, καθάπερ ἡ δριστικὴ, διαφέρουσιν ἀπ' ἀλλήλων καθ' ὅτι ἡ μὲν ὑποτακτικὴ παριστά αὐτὸν ὡς ἐκ τῆς πείρας προσδοκώμενον, ἡ δὲ εὔκτικὴ ὡς ἐν τῷ λογισμῷ ὑπάρχον.

§. 9. ‘Αμφότεραι αὗται αἱ ἐγκλίσεις τίθενται ἐν συνδέσει λόγου· 1. ἐπὶ ὑποθέσεως· 2. ἐπὶ ἀραφορᾶς· 3. ἐπὶ χρόνου· 4. ἐπὶ τέλους· 5. ἐπὶ ἐρωτήσεως. ‘Η δὲ εὔκτικὴ ἴδιαιτέως προσέτι καὶ ἐπὶ τῶν ἐκθετικῶν καὶ διηγηματικῶν λόγων, ὅπερ ἔχει κοινὸν μετὰ τῆς δριστικῆς (§. 3).

1. Ἡ γιποτακτικὴ καὶ εὔκτικὴ ἐν συνδέσει λόγου, ἐπὶ ὑποθέσεως.

§. 10. Ἡ ύποτακτικὴ τίθεται ἐπὶ τῶν ὑποθετικῶν λόγων μετὰ τῶν μορίων, ἀρ, ἄρ, ἦρ, ἐν τῷ ἡγουμένῳ κώλῳ, ὅταν ἡ ὑπόθεσις παρίσταται ως δυνατή καὶ προσδοκωμένη, ἐπὶ τοῦ παρόντος ἢ μέλλοντος. Καὶ τότε ἐν τῇ ἀποδόσει τίθεται ὁριστικὴ μέν, ἐὰν παρίσταται ως θετική, εὔκτικὴ δὲ μετὰ τοῦ ἄρ, ὅταν παρίσταται ως ἀμφίβολος ἢ συνέπεια ἄπας λόγος, ἄρ ἀπῆ τὰ πράγματα, μάταιόρ τι φαίρεται καὶ κερόν (Δ.). — οὐκ ἀποδέξομαι σου, ἔὰρ τοιαῦτα φιλαρῆς (Πλ.). Ἡ διαφορὰ τοῦ εἰ γράψει καὶ ἔὰρ γράψῃ πολλάκις γίνεται ἀνεπαισθητος· ἔὰρ φῆ.—εἰ δ' αὖ φήσει (Δ.).

§. 11. Ἡ εὔκτικὴ δὲ τίθεται ἐν τῷ ἡγουμένῳ κώλῳ τοῦ ὑποθετικοῦ λόγου μετὰ τοῦ εἰ, ἀνευ τοῦ ἄρ, ὅταν ἡ ὑπόθεσις ἥναι προβληματώδης καὶ ἐν τῷ λογισμῷ, μὴ προσδοκωμένη ἐκ τῆς πείρας· εἰ τοῦτο εἴη, ὅπερ ἵστα δύναται τῷ τεθέντος ὅτι ηθελερ εἴραι τοῦτο· ἐν δὲ τῇ ἀποδόσει τίθεται εὔκτικὴ μετὰ τοῦ ἄρ· εἰ ἀπαρτεῖ μιμησαίμεθα τὴν Λακεδαιμονίων ἀργιαρ καὶ πλεορεξιαρ, εὐθὺς ἄρ ἀπολοίμεθα (Ἴσ.). Ἄλλᾳ ἡ ἀπόδοσις ποικίλλει πολυειδῶς.

2. Ἡ γιποτακτικὴ καὶ ἡ εὔκτικὴ ἐν συνδέσει λόγου, ἐπὶ ἀναφορᾶς.

§. 12. Ἡ ύποτακτικὴ τίθεται ἐπὶ ἀναφορᾶς μετὰ τῶν πτωτικῶν τε καὶ μοριακῶν ἀναφορικῶν, ἔχόντων τὸν σύνδεσμον ἄρ· ὃς ἄρ, ὅςτις ἄρ, οἷος ἄρ, ως ἄρ, ὅπου ἄρ, κτλ., ὅταν δὲ λόγος, ἐνεστῶτος ἢ μέλλοντος ἐν τῇ κυρίᾳ προτάσει ὅντος, ἀναφέρονται εἰς μίαν μόνην ἀδριστὸν περίστασιν ἐκ τῶν πολλῶν δυνατῶν τοῦ παρόντος ἢ μέλλοντος· συμμαχεῖν τούτοις ἐθέλουσιν ἀπαρτεῖ, οὓς ἄρ ὅρῶσι παρεσκευασμέρους καὶ πράττειν ἐθέλοντας ἢ χρή (Δ.).—ἄττ' ἄρ σοι λογιζομέρῳ φαίρηται βέλτιστα, ταῦτα τοῖς ἔργοις ἐπιτέλει (Ἴσ.)· οὕτω καὶ ὅσοι ἄρ, ὅσῳ ἄρ· καθ' ὅσον ἄρ δύνωμαι, ὅπῃ ἄρ ἤγηται, κτλ. Ἡ ἀναφορά ἐπιδεικνύεται ἐναργέστερον διὰ τοῦ ὃς ἄρ, κτλ., ἢ διὰ τοῦ ἀπλοῦ ὃς. Πολλάκις δὲ ἡ διαφορὰ καταντᾷ πολλὰ μικρά· ὁρ λέγη, ὁρ ἄρ εἴπη (Δ.).

§. 13. Ἡ εὐκτικὴ τίθεται ἐν συνδέσει λόγου ἐπὶ ἀραφορᾶς, παρωχημένου χρόνου ἐν τῇ κυρίᾳ προτάσει ὄντος, μετὰ τῶν ἀνωτέρω ἀναφορικῶν, ἔνευ τοῦ ἄρ. προσέτι δὲ καὶ μετὰ τοῦ ἄρ, ὅταν ὁ λόγος ἀναφέρηται εἰς πρόσωπα ἢ πράγματα πολλάκις ἐπὶ τοῦ παρελθόντος ἐπαναληφθέντα, ὅσάκις ἢ περίστασις ἔφερεν. Οὕτω λοιπὸν τὸ ὅσους εἶδερ = ὅσους εἶδεν ἄπαξ. — ὅσους ἴδοι = ὅσους κατὰ διαφόρους καιρούς εἶδεν. — ὅσους ἄρ ἴδῃ = ὅσους ἴδῃ εἰς τὸ ἔξῆς καὶ οὐδὲ μὲρ ἴδοι εὐτάκτως καὶ σιωπῇ ἴοντας ἐπήγειρε, εἰ δέ τις θορυβουμένους αἴσθοιτο, κατασθεννύται τὴν ταραχὴν ἐπειρᾶτο (Ξ.). — ὅτι ἔλοιερ τῷρ ταύρων ἐσφαττο (Πλ. Κριτία, 119). — καὶ οἱ μὲρ ὄντοι, ἐπεὶ τις διώκοι, προσδραμότες ἄρ ειστήκεσσαν, καὶ πάλιν, ἐπεὶ πλησιάζοιερ οἱ ἵπποι, ταῦτα ἐποίουν (Ξ. Αν. Α', ε', 2).

3. Η Γ' ποτακτικὴ καὶ ἡ Εὐκτικὴ ἐν συνδέσει λόγου, ἐπὶ χρόνου.

§. 14. Περὶ τῶν χρονικῶν λόγων ἰσχύουσι τὰ περὶ τῶν ἀραφορικῶν. Τίθεται ὑποτακτικὴ ἐν τῷ χρονικῷ λόγῳ μετὰ τῶν χρονικῶν μορίων, ὅτε, ὅποτε, ἐπει, κτλ., προσλαμβανόντων τὸ ἄρ, καὶ γινομένων ἔταρ, ὅπόταρ, ἐπάρ, ἔως ἄρ, ὅταν, ἀρκτικοῦ χρόνου ὄντος ἐν τῇ κυρίᾳ προτάσει, ὁ λόγος ἀναφέρηται εἰς τὸ παρὸν ἢ μέλλον ἀπαρτα δυσχέρεια, τὴν αὐτοῦ φύσιν ἔταρ λιπών τις δρᾶ τὰ μὴ προσεικότα (Σ.). — τοῦτο καὶ νῦν ποιοῦσιν οἱ βάρβαροι βασιλεῖς, ὅπόταρ (ἢ ὅπου ἂν) στρατοπεδεύωνται (Ξ.). — ἔως ἄρ σωζηται τὸ σκάφος, τότε χρὴ καὶ ραντηρ καὶ κυθερήτηρ καὶ πάτρ' ἄρδρα ἔξῆς προθύμους εἶται . . . . ἐπειδὴ δὲ ἡ θάλαττα υπέρσχη μάταιος ἡ σπουδὴ (Δ.).

§. 15. Τίθεται δὲ εὐκτικὴ, παρωχημένου χρόνου ἥγουμένου, μετὰ τῶν αὐτῶν χρονικῶν μορίων ἔνευ τοῦ ἄρ, ὅταν ὁ λόγος ἀναφέρηται εἰς πρᾶξιν πολλάκις ἐπὶ τοῦ παρελθόντος ἐπαναληφθεῖσαν, ὅσάκις ἢ περίστασις ἔφερεν, καὶ ὅχι εἰς ὡρισμένον σημεῖον χρόνου ὅτε ἀφίκετο = ὅτε ἔφιασεν. — ὅποτε ἀγίκοιτο = ὅτε καὶ ὅτε, κατὰ διαφόρους καιρούς, ἥτοι ὅσάκις

ἔφθασεν.— ὅταν ἀφίκηται = ὅταν φθάσῃ ὅπότε εὖ πράσσοι πόλις, ἔχαιρε, λυπρῶς δ' ἔφερε, εἴ τι δυστυχοῖ (Εὐρ.).

4. Η Υποτακτική καὶ η Εύκτική ἐν συνδέσει λόγου, ἐπὶ τέλους.

§. 16. Η ύποτακτική τίθεται ἐπὶ τῶν τελικῶν λόγων, μετὰ τῶν μορίων ἵτα, ως (καὶ ὅφρα πκρὰ ποιηταῖς), ὅπως, ἵτα μή, ως μή, ὅπως μή, ἐνίστε δὲ καὶ μετὰ μόνου τοῦ μή, ἐνεστῶτος ἡ μέλλοντος χρόνου ἐν τῇ κυρίᾳ προτάσει ὄντος βασιλεὺς αἱρεῖται, οὐχ ἵτα ἁντοῦ καλῶς ἐπιμελῆται, ἀλλ' ἵτα καὶ οἱ ἐλόμεροι δι' αὐτὸν εὖ πράττωσιν (Ξ).— διηγησθεῖται ως μᾶλλον δῆλον γέρηται (Ξ.). Εἰς τὸ ως καὶ ὅπως προστίθεται ἐνίστε καὶ δ' ἄκ, οὗτε δύμως εἰς τὸ ἵτα οὗτε εἰς τὸ μόνον μή.

§. 17. Η εὐκτική τίθεται μετὰ τῶν αὐτῶν μορίων, παρῳχημένου χρόνου ἐν τῇ κυρίᾳ προτάσει ὄντος. Μέρων ἐπεθύμει ἀρχεῖται, ὅπως πλείω λαμβάνοι, ἐπεθύμει δὲ τιμᾶσθαι, ἵτα πλείω κερδαίροι φίλος τ' ἐβούλετο εἶται τοῖς μέγιστα δυναμέροις, ἵτα ἀδικῶν μὴ διδοῖη δίκην (Ξ).— ὅπως ἀσφαλῶς θηρώη, ιππέας τε προσέλαβε πολλοὺς καὶ πειταστάς (Ξ.).

§. 18. Πολλάκις δέ, καὶ παρῳχημένου χρόνου ἡγουμένου, ἔπειται ύποτακτική, ἣτοι διότι, καὶ περ λαβούστης τέλος τῆς πράξεως, ὁ σκοπὸς δύμως, δι' ὃν ἡ πρᾶξις ἔγεινεν, εἶναι εἰσέτι ἐκτελέσιμος, ἡ ἀπλῶς παρχμελουμένης τῆς τοικύτης συνδέσεως καὶ μεταφερομένου τοῦ λόγου ἐκ τοῦ παρελθόντος, ὅπερ ἐκφέρεται διὰ τῆς εὐκτικῆς, εἰς τὸ διὰ τῆς ύποτακτικῆς ἐκφερόμερον ἐνεστῶς καὶ μέλλον οὕτω κατὰ τὸ πρώτον παρήλθομεν, ὅπως μὴ ἁδίως περὶ μεγάλων πραγμάτων χεῖρον βουλεύσησθε (Θ. Α', 73) κατὰ τὸ δεύτερον ἐπίτηδές σε οὐκ ἡγειρον, ἵτα ως ἡδιστα διάγης (Πλ. Κρίτ. 43).— Ἀθροκόμας τὰ πλοῖα κατέκανσεν, ἵτα μὴ Κῦρος διαβῆ (Ξ. Ἀρ. Α', 128). Ἐνίστε δὲ τίθενται ἀμφότεραι εἰς τὸν λόγον· ταῦς οἱ Κορίνθιοι ἐπιλέγουν, ὅπως ταυμαχίας τε ἀποπειράσωσι καὶ τὰς δικάδας αὐτῶν ἱσσον οἱ Ἀθηναῖοι κωλύοιεν ἀπαίρειν (Θ. Ζ', 17): εἰς οὖ φαίνεται ὅτι ἐν τούτοις ἡ μὲν ύποτακτική

τίθεται, δταν τὸ τέλος θεωρῆται ὡς μᾶλλον εἰς τὸ βέβαιον προσεγγίζον, ή δὲ εὐκτικὴ ὅταν ἐννοηται ὡς ἀμφίβολον.

§. 19. Καὶ τὰ φόβου σημαντικὰ ῥήματα τὴν αὐτὴν σύνταξιν δέχονται: δέδοικα μὴ ἐπιλαθώμεθα τῆς οἰκαδε δόδοο (Ξ).—ἔδεισαρ οἱ "Ελληνες μὴ οἱ Πέρσαι προσαγάγοιερ πρὸς τὸ κέρας (Ξ). Ἀλλὰ ὡς λέγεται Ἀριστεὺς συνεβούλευε τοῖς ἄλλοις ἐκπλεῦσαι, ὅπως ἐπὶ πλέον ὁ σῖτος ἀρτίσχη (Θ. Α', 15) κτλ. (§. 18), οὕτω καὶ οἱ Ἀθηναῖοι τοὺς ἔνυμάχονς ἐδεδίεσαρ σφῶν μὴ ἀποστάσιν (Θ. Ε', 14). Εἰς γενόμενον δὲ ἀναφερομένου τοῦ φόβου, τίθεται ὀριστική γοβούμεθα μὴ ἀμφοτέρων ἄμα ἡμαρτήκαμερ (Θ.).

§. 20. Πρὸς τοὺς τελικοὺς λόγους συγγενεύουσιν οἱ τροπικοὶ, ὅταν δῆλ. τὸ ὅπως σημαίνῃ τὸ τίνι τρόπῳ, δποίχ ἦτον ἢ ἀπ' ἀρχῆς αὐτοῦ σημασίχ· καὶ τότε δλόκληρος δ δι' αὐτοῦ ἐκφερόμενος λόγος ἐπέχει τόπον ἀντικειμένου. Γίνεται δὲ τοῦτο μάλιστα μετὰ τῶν ῥημάτων ἀτινα τάσιν καὶ σπουδὴν πρὸς τι σημαίνουσι· βουλεύεσθαι, ἐπιμελεῖσθαι, σπουδάζειν, παρασκευάζειν, πράττειν, μηχανᾶσθαι, κτλ. Ἐν τούτοις τίθεται δ μέλλων τῆς δριστικῆς συνηθέστερον· βουλεύεται (Κύρος) ὅπως μήποτε ἔτι ἔσται ἐπὶ τῷ ἀδελφῷ, ἀλλ᾽, ήν δύρηται, βασιλεύσαι ἀπὸ ἐκείνου (Ξ).—οὐ μικρὰ πρόσοντα ἔχειν δεῖ, ὅπως κύριος ἔσται ὁ ρόμος καὶ μήτε συγχυθήσεται μήτ' αὖ μεταποιηθήσεται (Δ.). Μετὰ τὸν μέλλοντα ἔρχεται εἰς χρῆσιν δ δεύτερος ἀδριστος, καὶ μετ' αὐτὸν δ πρῶτος ἀδριστος, ἐνεργητικός τε καὶ μέσος, τῆς ὑποτακτικῆς.

5. Η Ὑποτακτικὴ καὶ ἡ Εὐκτικὴ ἐν συνδέσει λόγου, ἐπὶ ἐρωτήσεων.

§. 21. Η ὑποτακτικὴ τίθεται ἐπὶ ἐρωτήσεων ἐν ταῖς αὐταῖς περιστάσεσιν ἐν αἷς καὶ ἐν ἀπολύτῳ λόγῳ· ὡς τὶ εἴπω; πῶς εἴπω; πῶς ἀποδρῶ; κτλ. (σ. 82. §. 7), οὕτω καὶ τὶ βούλει ἵρα εἴπω; Ἐπειδὴ δὲ μόνον οἱ ἀποροῦντες ἐρωτῶσι, διὰ τοῦτο καὶ οἱ ἀπορηματικοί, οἱ διαβουλευτικοί καὶ οἱ τοιούτοι λόγοι, καὶ περὶ ἄνευ τοῦ ἐρωτηματικοῦ τύπου, εἰς τὴν αὐτὴν κατηγορίαν ἀνάγονται καὶ τὴν αὐτὴν δέχονται σύνταξιν.

ἀπορῶ τὴν τ' ἀδειφὴν ὅπως ἐκδῶ καὶ τἄλλα διόθετε διοικῶ (Δ.).—οὐκ ἔχω ὅπως σοι εἴπω ἃ τοῦ (Πλ.).—βουλεύομαι πῶς σε ἀποδρῶ (Ξ.).—οὐδὲν Σωκράτει διοίσει, ἐὰρ μόγον ἔχῃ ὅτῳ διαλέγηται (Πλ. Συμπ. 194)=μετὰ τίνος νὰ διαλέγηται. 'Ἐνίοτε τίθεται καὶ μέλλων τῆς δριστικῆς, παριστῶν τὸ πρᾶγμα ως γενησόμενον' οὐκ ἔχετε ὅτι ποιήσετε (Δ.), ως καὶ ἐν ἀπολύτῳ λόγῳ.

§. 22. Καὶ ἡ εὐκτικὴ δμοίως τίθεται ἐπὶ ἐρωτήσεων ἐν ταῖς αὐταῖς περιστάσεσιν, ως ἐν ἀπολύτῳ λόγῳ, παρωχημένου χρόνου ἡγουμένου· οἱ Ἐπιδάμυροι τὸν ἐρ Λειφοῖς θεόρ ἐπηρώτων εἰ παραδοτερ Κορινθίοις τὴν πόλιν (Θουκ.). Τοῦτο, ἐνεστῶτος ἡγουμένου, θὰ ἥτο καθ' ὑποτακτικήν· ἐρωτῶμεν εἰ παραδῶμεν, ἦ, κατὰ μέλλοντα τῆς δριστικῆς, παραδώσομεν.—Ἄλικιβιάδης ἥπόρει ὅτι χρήσαιτο τοῖς παροῦσι πράγμασιν (Ισ.), κτλ.

'Η Εὐκτικὴ ἐπὶ τῶν ἐκθετικῶν καὶ διηγηματικῶν λόγων.

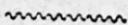
§. 23. Ἀνωτέρω παρετηρήσαμεν ὅτι οἱ διὰ τοῦ ὅτι καὶ ως μετὰ τῶν λεκτικῶν, διηγηματικῶν καὶ ἐν γένει ἐκθετικῶν ἥρημάτων ἔξηγούμενοι λόγοι, ἐρεστῶτος μὲν ἡγουμένου καὶ μέλλοντος ἐκφέρονται καθ' δριστικήν· λέγονται ὅτι τέθρηκε παρωχημένου δὲ ἡγουμένου, κατ' εὐκτικήν· ἔλεγον ὅτι εἴη. Παρετηρήσαμεν προσέτει ὅτι ἐνίοτε, καὶ παρωχημένου ἡγουμένου, ἐκφέρονται ωσαύτως καθ' δριστικήν· ἥκε δ' ἀγγέλων τις ως Ἐλάτεια κατειληπται Δ. 'Ιδε ἀν. §. 3). 'Ἐνίοτε δὲ τίθενται καὶ ἀμφότεραι αἱ ἐγκλίσεις αὗται ἐν τῷ αὐτῷ λόγῳ· ἔλεγον ὅτι Κῦρος μὲν τέθρηκεν, Ἄριαῖος δὲ πεφευγὼς εἴη (Ξ. Ἀρ. Β', α', 3).

§. 24. Ἐπειδὴ ἡ εὐκτικὴ ἐν συνδέσει λόγου ἀναφέρεται συνήθως εἰς τὸ παρελθόν, ἐπεται ὅτι ἡ τῆς δριστικῆς χρῆσις ἐν τούτοις εἶναι ως ἔξαίρεσις. 'Ἐγει δὲ ἡ ἔξαίρεσις αὗτη τὸν αὐτὸν λόγον ὃν ἔχει ἡ χρῆσις τῆς ὑποτακτικῆς, παρωχημένου ἡγουμένου, ἐπὶ τῶν τελικῶν λόγων, ἐπὶ τῶν φύσεων σημαντικῶν, ἐπὶ ἐρωτήσεων, κτλ. Παραμελεῖται δηλ. ἡ σχέσις τῆς

συνδέεις; καὶ ὁ λόγος θεωρεῖται ὅχι ὡς ἐξαρτώμενος, ἀλλ' ὡς αὐθυπόστατος.

§. 25. Κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον λέγεται τῇ νοτεραίᾳ ἡχει ἄγγειος λέγων ὅτι λειλοιπώς εἴη Συνέρρεος τὰ ἄκρα (Ξ. Ἀν. Α', 6', 21), καὶ ἥλθος ἄγγειοι ὅτι (οἱ Ἐπιδάμνιοι) πολιορκοῦται (Θ. Α', 26).—ἀρέκραγος οἱ παρότες ὅτι ζῆται ὁ ἀνήρ (Ξ.).—καὶ τούτοις μὲν ἀρέκραγος πάρτες ὡς δίλιγας παισειεν (αὐτόθι 12).—Κῦρος ἔλεγεν ὅτι ἡ ὁδὸς ἔσοιτο πρὸς βασιλέα μέγαρα εἰς Βαβυλῶνα (Ξ.)—καὶ ἔγρα ωδὴ Ἀρχίδαμος ὅτι οἱ Αθηναῖοι οὐδέτεροι πως ἐρδώσουσιν (Θουκ.).

§. 26. Μεταφερόμενος. ὁ λόγος ἐκ τῆς εὐκτικῆς εἰς τὴν δριστικὴν ἔγκλισιν καὶ ζωηρότερος γίνεται καὶ ὡς βεβαιότερος ἐκφέρεται· τὸ ὅτι ζῆται ὁ ἀνήρ εἶναι αὐτὴν ἡ φωνὴ τῶν ἀνακραγόντων, οἵτινες παρίστανται ὡς αὐτοπροσώπως κραυγάζοντες ζῆται ὁ ἀνήρ· οὕτω καὶ περὶ τῶν λοιπῶν. Τούναντίον δὲ ἀλλαχοῦ προτιμᾶται ἡ εὐκτικὴ, δταν τὰ παρ' ἄλλου λεγόμενα ὡς μὴ ἀληθῆ παρίστανται· Τισπαφέροντες διαβάλλει τὸν Κῦρον πρὸς τὸν ἀδελφὸν ὡς ἐπιβούλευοι αὐτῷ (Ξ.).

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΔΕΚΑΤΟΝ ΕΒΔΟΜΟΝ.

Περὶ Ἀπαρεμφάτου καὶ Ἀπροσώπων Τημάτων.

Περὶ Ἀπαρεμφάτου.

§. 1. Καὶ ἡ ἀπαρέμφατος ἔγκλισις ἦτοι τὸ ἀπαρέμφατον, ὡς λέγεται, δυνατὸν νὰ θεωρηθῇ ὡς καθ' ἔσυτὸ τιθέμενον εἰς τὸν λόγον, καὶ ὡς ἐν συνδέσει καὶ ἐξαρτώμενον, οἷον τὸ αἰδεῖσθαι ἐν τούτοις οὐκ ἐγεστιν, καὶ δέομαι συγγρώμην ἔχειν, κτλ. Πρὸς εὔκολίαν λοιπὸν θέλομεν θεωρήσει τὸ ἀπαρέμφατον ἀ. ὡς ἔγκλισιν ρήματος· β'. ὡς ὄνομα.

A'. Τὸ ἀπαρέμφατον ὡς "Ἐγκλισίς Τημάτος.

§. 2. Ως ἔγκλισις ρήματος τὸ ἀπαρέμφατον τιθέται μάλιστα μετά τινων ἴδιαιτέρων κλάσεων τημάτων, δέχεται δὲ

ὑποκείμενορ ὅπερ προσδιορίζει τὴν ἀόριστον αὐτοῦ φύσιν,
κατηγορούμενορ ἐπὶ τοῦ εἶναι καὶ τῶν ὄμοίων, ἀρτικέμε-
νορ καὶ προσδιορισμούρ.

Κλάσεις τῶν 'Ρημάτων μεθ' ὃν τὸ ἀπαρέμφατον συντάσσεται..

§. 3. Αἱ κλάσεις τῶν ῥημάτων μεθ' ὃν τὸ 'Απαρέμφατον
τίθεται μάλιστα εἶναι·

ἀ.) Τὰ βουλήσεως σημαντικὰ καὶ τὰ ἐκ τούτων προκύ-
πτοντα· ἐθέλω ὑμᾶς συντηῆξαι καὶ ξυμφῦσαι εἰς τὸ αὐτό
(Πλ.). Οὕτω καὶ αἴροῦμαι, προθυμοῦμαι, κελεύω, κτλ. παρα-
καλῶ, προτρέπω, ἰκετεύω, πειθω, κτλ. ἐπιτρώ, λογίζομαι,
βουλεύομαι, κτλ. Ωσαύτως καὶ τὰ ἐναντία τούτων κωλύω,
ἀποτρέπω, κτλ.

β.) Τὰ σημαίνοντα φύσιν, δύναμιν, ἴκαρότητα, ἔθος
πρὸς τι καὶ τὰ ὅμοια· πέφυκεν ἄνθρωπος ὑπερφρονεῖν· οὕτω
δύναμαι, τολμῶ, ἀριγκάζω, διαπράττομαι, εἴωθα, κτλ.
ώσαύτως καὶ τὰ ἐναντία τούτων· ἀδυνατῶ, δέδοικα, αἰσχύ-
νομαι, κτλ.

γ'.) Τὰ δοξασίας, είκασίας καὶ τῶν τοιούτων σημαντικά·
τρομίζω συμφέρειν ἡμῖν (Πλ.).—τοὺς ἀλλοὺς ἡγεῖται πολι-
τικοὺς ποιεῖν (Πλ.).—πιστεύω διαλύσειν τὴν διαβολήν, κτλ.

δ'.) Τὰ λεκτικὰ μετὰ τῶν ὄμοίων· ἔφασαν κατερεῖν αὐ-
τοῦ (Ξ).—εὖ πεπονθέραι ὁμολόγοντ (Ξ).—ὅμωμοκε δι-
χάσειν κατὰ τοὺς τρόμους (Πλ.), κτλ.

§. 4. Ἐν πᾶσι τούτοις δυνατὸν νὰ θεωρηθῇ τὸ ἀπαρέμ-
φατορ ὡς ἀρτικέμενορ τοῦ ῥήματος τῆς κυρίας προτάσεως·
ἀφ' οὗ ἐξαρτᾶται· ἐπιθυμῶ αὐτοκράτωρ γερέοθαι (Ξ).—ἐπι-
θυμῶ τῆς αὐτοκρατορίας.—βούλομαι ἀραγγῶται=βούλο-
μαι τὴν ἀνάγνωσιν.—ἔγρω τὸν ποταμὸν διαβῆται=τὴν
τοῦ ποταμοῦ διάβεσιν.—ἀπαλλάττειν τιτὰ ὄφθαλμίας καὶ
ἀπαλλάττειν τιτὰ (τοῦ) ζῆν.—παραιρῶ σοι ταῦτα καὶ πα-
ραιρῶ σοι πειθεσθαι, κτλ. Ἀλλὰ οὔτε ἡ σημαντία εἶναι κατὰ
πάντα ἡ αὐτή, οὔτε ἡ γρῆσις αὐθικίστος.

§. 5. Ως τὰ ἀνωτέρω ῥήματα, οὕτω καὶ τὰ τοιαύτην ἔντ-

νοικιαν ἔξεγοῦντα ἐπίθετα συντάσσονται μετ' ἀπαρεμφάτου· δυνατὸς εἰπεῖν.—δειγός λέγειν.—Θεμιστοκλῆς ικαρώτατος ἦν εἰπεῖν καὶ γρῶμαι καὶ πρᾶξαι (Λυσ.).—ταπεινὴ ψυχὴ η διάρουα ἐγκαρτερεῖν ἢ ἔγρωτε (Θ.).—μαλακός καρτερεῖν πρὸς ἡδονάς. Ἐν τούτοις τὸ ἀπαρέμφατον ἐκπληροῖ τὰ τῆς αἰτιατικῆς—(σ. 24, §. 31). Οὕτω δὲ καὶ ὁ χρόνος βραχὺς ἀξίως διηγήσασθαι τὰ πραχθέντα (Πλ.) = ὁ πρὸς τοῦτο. Ἀλλαχοῦ δὲ τὰ τῆς γενικῆς ἄξιος θαυμάσαι = ἄξιος θαυματικοῦ, ἄξιοθαύμαστος.—ἄξιος εἰ τιμᾶσθαι (Πλ.) = ἄξιος τιμῆς.—τὴν βουλὴν κυρίαρ ἐποίησαρ τῆς εὐταξίας ἐπιμελεῖσθαι (Ισ.) κτλ.

§. 6. Δυνατὸν δὲ καὶ μετὰ πάσης ἄλλης κλάσεως ῥημάτων νὰ συνταχθῇ τὸ ἀπαρέμφατον, καὶ ἀνευ τούτου πλήρη σύνταξιν δεχομένων, καὶ μάλιστα μετὰ τῶν σημαινόντων διδόραι ἢ προσφέρειν τινὶ τι ἐπὶ τινὶ σκοπῷ παρέχειν αὐτὸν ὥσπερ ιατρῷ τέμνειν καὶ κάειν (Πλ.).—οἱ Φλιάσιοι τὴν πόλιν φυλάττειν τοῖς Λακεδαιμονίοις παρέδωκαν (Ξ).—ὅσοι τῷ Θηβαίων περιησαρ ἔντεβησαρ τοῖς Πλαταιεῦσι παραδοῦνται σφᾶς αὐτοὺς καὶ τὰ ὅπλα χρήσασθαι ὅτι ἃ ὑπόλωται (Θ. Β', 4) = à discretion.

§. 7. Εἰς ταῦτα τὰ τελευταῖα κυρίως ἀριδάζουσα ἡ προσηγορία τελικὰ ἀπαρέμφατα ἐφοριμόσθη ἐπειτα γενικώτερον καὶ εἰς πάντα τὰ ἄλλα, ὅσα ἡ σημερινὴ γλῶσσα διὰ τῆς ὑποτακτικῆς καὶ τοῦ μορίου νὰ συνήθως μεθερμηνεύει: (ἀνωτέρω §. 3. ἀ. 6'), ὡς εἰδικὰ καλοῦνται τὰ διὰ τῆς ὀριστικῆς καὶ τοῦ ὅτι ἔρμηνεύομενα (αὐτόθι γ'. δ').

Τὸ ὑποκείμενον τοῦ Ἀπαρεμφάτου.

§. 8. "Οταν ὑποκείμενον τοῦ ἀπαρεμφάτου ἦναι τὸ αὐτὸν πρόσωπον ὅπερ καὶ εἰς τὸ ῥῆμα τῆς κυρίας προτάσσεως ἐξ οὗ τὸ ἀπαρέμφατον ἐξαρτᾶται, καλεῖται ταύτοπροσωπία· ὅταν δὲ ἄλλο ἦναι τὸ ὑποκείμενον τοῦ ἀπαρεμφάτου καὶ ἄλλο τὸ τοῦ ῥήματος τῆς κυρίας προτάσσεως, τότε καλεῖται ἐτεροπροσωπία. Ἐπὶ ταύτοπροσωπίας τίθεται τὸ ἀπαρέμφατον ἀνευ

ἰδιαιτέρου ὑποκειμένου ὅμολογῶ ἀδικεῖτ.—σὺ μὲν εἴλου
ζῆται, ἐγὼ δὲ κατθαυεῖτ (Σ.).

Σημ. ἄ.) Μόνον ἐν συνεπείᾳ λόγου τίθεται ἰδιαιτέρον ὑποκείμενον τοῦ ἀπαρεμφάτου, διά τινος ἀντωνυμίας, ἀνανεύσης τὸ ἐν τῷ φήματι τῆς κυρίας προτάσεως, καὶ τοῦτο κατ' ὄνομαστικήν «φασὶ τινες οὐκ ἐνούσης ἐν τῇ ψυχῇ ἐπιστήμης σφεῖς ἐντιθέναν» (Πλ.). Ἐν πολλοῖς τῶν τοιούτων χωρίοις τρέπουσιν οἱ χριτικοὶ τὴν αἰτιατικὴν εἰς ὄνομαστικὴν, γράφοντες σφεῖς, ἀντὶ σφᾶς.

Σημ. β'). Γίνεται δὲ μάλιστα τοῦτο, ὅταν ἐκ τοῦ αὐτοῦ φήματος ἔξαρτωνται δύο ἀπαρεμφάτα διάφορον ἔχοντα ὑποκείμενον, καθ' ἐτεροπροσωπίαν «Ἄς (Δραγμάς, Τιμόθεος) ἰδίᾳ ἐφη δανεῖσαι τὸν πατέρα Ἀντιμάχῳ καὶ οὐκ αὐτῷς λαβεῖν» (Δημ.).—«εἰς οἵεσθε Χαλκιδέας τὴν Ἑλλάδα σώσειν ή Μεγαρέας, ὅμεις δ' ἀπειδράσεοθα τὰ πράγματα, οὐκ ὁρθῶς οἴεσθε» (Δημ.). Τοιούτον δὲ καὶ τὸ παρὰ θεουκοδίδῃ (Δ', 28) οὐκ ἐφη αὐτῷς, ἀλλ' ἐκεῖνον στρατηγεῖν. Ἰδε καὶ κατωτέρω § 12.

§. 9. Ἐλλως δὲ ἐπὶ ἐτεροπροσωπίας, ἥτις ὑποδιαιρεῖται εἰς δύο περιστάσεις. Ἡ πρώτη περίστασις εἶναι ὅταν τὸ ὑποκείμενον τοῦ ἀπαρεμφάτου ἦναι πάντῃ διάφορον καὶ τοῦ ὑποκειμένου καὶ τῆς κυρίας προτάσεως, καὶ τότε δὲν τίθεται ἰδιαιτέρον ὑποκείμενον ἐπὶ τοῦ ἀπαρεμφάτου, ὡς καὶ ἀνωτέρω (§. 8). δέομαι σου παραμεῖται.—ἐπέταξαν τῷ Θηραμέτει ἀνελέσθαι τοὺς γαναγούς (Ξ).—πειθω σε λέγειν.

§. 10. Ἡ δευτέρα περίστασις εἶναι ὅταν ὑποκείμενον τοῦ ἀπαρεμφάτου ἦναι πάντῃ διάφορον καὶ τοῦ ὑποκειμένου καὶ τοῦ ἀντικειμένου τοῦ φήματος τῆς κυρίας προτάσεως. Τότε τὸ ὑποκείμενον τοῦ ἀπαρεμφάτου τίθεται κατ' αἰτιατικήν ἀξιῶν μᾶς ἀλλήλους διδάσκειν (Πλ.).—ἰδεῖται σε βούλομαι καὶ τὴν γυναικαν καὶ τὸν νιὸν τὸν μόρον ('Αρφ. Πλ. 249)=Θέλω νὰ σὲ ἴδῃ καὶ ἡ γυνὴ καὶ ὁ μονογενὴς υἱός μου.

Σημ. Τίθεται δὲ καὶ ἐπὶ ταύτοπροσώπιας ἐνίστε τὸ ὑποκείμενον τοῦ ἀπαρεμφάτου κατ' αἰτιατικήν, ὅταν διαχρίνῃ αὐτὸν ὡς θεωροῦν καὶ θεωρούμενον, καὶ μάλιστα ἐπὶ ἀντιθέσεων «οἴματι ἐμὲ παρὰ σοῦ πολλῆς καὶ καλῆς σοφίας πληρωθήσεοθαι» (Πλ.).—«φημὶ δεῖν ἐκείνους μὲν ἀπολέσθαι, ὅτι οὐσεῖν, ἐμὲ δὲ σώζεοθαι, διτι οὐδὲν ἡμάρτηκα» (Ἀνδ.).

Τὸ Κατηγορούμενον καὶ οἱ Προσδιορισμοὶ τοῦ Ἀπαρεμφάτου.

§. 11. Χωριστὸν κατηγορούμενον εἰς τὸ ἀπαρεμφάτον τί-

θεται, φυσικῷ τῷ λόγῳ, ἐπὶ τοῦ εἶραι, γίγνεσθαι καὶ τῶν ὁμοίων. Τίθεται δὲ κατ' ὀνομαστικὴν ἢ αἰτιατικήν, καθάπερ εἶναι ἢ ὑποτίθεται καὶ τὸ ὑποκείμενον· ρουμίζω οὐδὲν χείρων εἶραι τῷ ἀλλων.—ἐγὼ Ἀθηναίους φημὶ σοφοὺς εἶραι.—τὴν πόλιν ὅτις ἡγήσω πολέμου ἐργαστήριον εἶραι (Ξ).—οἵτινες αὐτόχθονες εἶραι φαμεν (Ἴσ.).

§. 12. "Οταν δὲ ὑποκείμενον τοῦ ἀπαρεμφάτου ἦναι τὸ ἀντικείμενον τοῦ ῥήματος τῆς κυρίας προτάσεως (§. 9), τότε, ἔλξεως καὶ ἀφομοιώσεως νόμῳ, τίθεται συνήθως τὸ κατηγορούμενον ὄμοιοπτώτως αὐτῷ· ἐδέορτο Κύρου ὡς προθυμοτάτου πρὸς τὸν πόλεμον γενέσθαι (Ξ). καὶ πάντοτε σχεδὸν οὕτως, ὅταν προηγήται γενικὴ μετοχῆς δόξαστικοῦ, λεκτικοῦ ἢ τοιούτου τινὸς ῥήματος· τῷ δοκούντων σογῶν εἶραι (Πλ.).—τῷ φασκόντων δικαστῶν εἶραι (Πλ.). Μένει δὲ ὡς ἀμετάβλητος φράσις τὸ εἶραι τι· τῷ δοκούντων τι εἶραι (Πλ.).—ἀρδὶ οἰομένῳ τι εἶραι (Πλ.).

§. 13. Οὕτω καὶ ἐπὶ δοτικῆς· οὐ γὰρ ἀλλοτρίοις ὑμῖν χρωμένοις παραδείγμασιν, ἀλλὶ οἰκείοις, εὐδαιμοσιν ἔξεστι γενέσθαι (Δ).—Κῦρος ἀνεγέλασεν ἐπὶ τῷ κρείττονι τοῦ Ἐρωτος φάσκοντι εἶραι (Ξ).· Ωσκύτως καί μὴ ἀραγκάσῃς ἐμὲ κακὴν γενέσθαι περὶ σέ (Εύρ.), ὅπερ συμπίπτει τῷ ἀνωτέρῳ γενικῷ κανόνι, ὅτι τὸ ὑποκείμενον τοῦ ἀπαρεμφάτου ἐπὶ ἐτεροποροσταπίας τίθεται κατ' αἰτιατικήν (§. 10).

§. 14. Τὸ αὐτὸν λογίζει καὶ περὶ τῶν προσδιορισμῶν· ἐψηφίσασθε ἐξελθεῖρ βοηθόσορτες (Δ).—ἄρευ ἐκείνων ἔγασαν γρότες τοιμῆσαι (Θ.).—οὐ τοῦ βελτιορος σώματός ἐστιν ἔκόντος τὰ σχήματα σχηματίζειρ (Πλ.);—τῷ Ἀθηνοδάρῳ συνέβη διαφεῖραι τὴν δύναμιν χρήματα οὐκ ἔχοντι (Δ.).

§. 17. Ἄλλὰ καὶ ἐπὶ κατηγορουμένου καὶ ἐπὶ προσδιορισμῶν, τῶν μετοχικῶν μάλιστα, ποικίλλει πολλάκις ἐν τούτοις ἡ χρῆσις. Δυνατόν, π. χ. καὶ γενικῆς ἡγουμένης νὰ ἐπηται κατ' αἰτιατικὴν τὸ κατηγορούμενον, ἢ ὁ προσδιορισμός· ὑπὸ τῷ δεομέρων μου προστάτην γενέσθαι (Ξ).—δέοναι ὑμῶν καταγγεφίσασθαι Θεομυήστον, ἐρθυμουμέρους (Δ.),

κτλ. Ὡσαύτως καὶ δοτικῆς ἡγουμένης συμφέρει αὐτοῖς φίλονς μᾶλλον ἢ πολεμίους εἶται (Ξ). — ἔξεστιν ὑμῖν, λαβόντας ὅπλα, εἰς τὸν αὐτὸν κίνδυνον ἥμῖν ἐμβαίνειν (Ξ).

Τὸ Ἀντικείμενον τοῦ Ἀπαρεμφάτου.

§. 16. Τὸ ἀντικείμενον τοῦ ἀπαρεμφάτου τίθεται κατὰ τὴν φύσιν τῆς τῶν ῥημάτων τάξεως εἰς ἣν ἀνήκει ἐπιθυμεῖν ἀρετῆς. — χρῆσθαι βιβλίοις. — πατεῖν τὴν δίκην. — παράλιειν τινὰ τῆς ἀρχῆς. — διδόγαι τινὶ χρήματα, κτλ.

Β'. Τὸ Ἀπαρέμφατον ως "Ονομα.

§. 17. Τὸ ἀπαρέμφατον δὲν γίνεται μὲν διὰ τοῦ ἀρθρου τέλειον οὐσιαστικὸν ὄνομα, πλησιάζει ὅμως τοσοῦτον εἰς τὴν τούτου φύσιν, πᾶσαν αὐτοῦ χρῆσιν, κατὰ πᾶσαν πτῶσιν καὶ κατὰ πάντα τρόπον, ἐκπληροῦν, ὥστε δυσκόλως διακρίνεται· τὸ λέγειν καὶ ὁ λόγος, τὸ ἀρχεῖν καὶ ἡ ἀρχή.

§. 18. Ὡς τοιοῦτον ἐκλαχμανόμενον τὸ ἀπαρέμφατον τίθεται εἰς τὸν λόγον ὑποκείμενον, κατηγορούμενον, ἀντικείμενον, προσδιορισμός. Ἐπειδὴ δὲ καὶ ως ὄνομα τιθέμενον τὸ ἀπαρέμφατον δὲν ἀποβάλλει τὴν ῥηματικὴν αὐτοῦ φύσιν, διὰ τοῦτο, καὶ ἐπὶ τῆς ὄνοματικῆς χρήσεως, δέχεται ἴδιον ὑποκείμενον, κατηγορούμενον, κτλ.

Τὸ ὄνοματικὸν Ἀπαρέμφατον ως Ὅποκείμενον
καὶ Κατηγορούμενον τοῦ λόγου.

§. 19. Τὸ ὄνοματικὸν ἀπαρέμφατον τίθεται ὑποκείμενον καὶ κατηγορούμενον εἰς τὸν λόγον, ως καὶ πᾶν ἄλλο ὄνομα· οὕτοι ηδύ ἔστι τὸ ἔχειν χρήματα οὗτως, ως ἀνιαρὸν τὸ ἀποβάλλειν (Ξ). — τοῦτο ἔστι τὸ ἀδικεῖν τὸ πλέον τῶν ἄλλων ζητεῖν ἔχειν (Πλ.).

Τὸ ὄνοματικὸν Ἀπαρέμφατον ως Ἀντικείμενον.

§. 20. Τὸ ὄνοματικὸν ἀπαρέμφατον τίθεται ἀντικείμενον εἰς τὸν λόγον, ως καὶ τὸ ῥηματικὸν, κατὰ τὴν φύσιν τῆς τῶν ῥημάτων τάξεως εἰς ἣν ἀνήκει· τοῦ διαλέγεσθαι ἀμελεῖται
(ΣΥΝΤ. ΠΕΡΙΟΔΟΣ Α').

(Πλ.).—πιστεύω τῷ κοσμίῳς ζῆν (Δ.).—τὸ καλῶς ἀποθανεῖν ἴδιοι τοῖς σπουδαίοις ἡ φύσις ἀπέκειμεν ('Ισ.).

Τὸ Ὀνοματικὸν Ἀπαρέμφατον ὡς Προσδιορισμός.

§. 21. Καὶ ὡς παντοῖος προσδιορισμὸς τίθεται εἰς τὸν λόγον τὸ δηνοματικὸν ἀπαρέμφατον, ἀπροθέτως τε καὶ ἐμπροθέτως· ἀγθεις τοῦ κατάκοντειρ τινός (Δημ.).—αἱ καλῶς πολιτευόμεναι δημοκρατίαι προέχοντοι τῷ δικαιότεραι εἶναι (Δημοσθ.).—αἰσχρὸν γὰρ τοὺς μὲν ἐμπόρους τηλικαῦτα πελάγη διαπερᾶν, ἔρεκα τοῦ πλείω ποιῆσαι τὴν ὑπάρχουσαν οὐσίαν, τοὺς δὲ γεωτέρους μηδὲ τὰς κατὰ γῆν πορείας ὑπομένειν ἐπὶ τῷ βελτίῳ καταστῆσαι τὴν ἑαυτῶν διάκοιαν ('Ισ.).—Σωκράτης ἐθαυμάζετο ἐπὶ τῷ εὐθύμῳ τε καὶ εὐχόλῳ ζῆν (Ξ).—τὸ προσταλαιπωρεῖν τῷ δόξαρτι καλῷ οὐδεὶς πρόθυμος ἦν (Θ.).—Κῦρος πάρτων τῷ ηλίκων διαφέρων ἐφαίρετο εἰς τὸ ταχὺ μαρθάρειν ἀ δέοι (Ξ).

Τὸ Ὑποκείμενον καὶ Κατηγορούμενον τοῦ Ὀνοματικοῦ Ἀπαρεμφάτου.

§. 22. Καὶ ἐπὶ τῆς δηνοματικῆς χρήσεως δέχεται τὸ ἀπαρέμφατον ἴδιον ὑποκείμενον καὶ κατηγορούμενον, κατὰ τοὺς προεξηγηθέντας κανόνας, κατ' δηνοματικὴν μὲν ἐπὶ ταύτης προσωπίας, κατ' αἰτιατικὴν δὲ ἐπὶ ἑτεροπροσωπίδες· ἀρτὶ τοῦ πελθεῖν αὐτοῖς (Θ.).—τὸ εἶναι Φίλιππον πάρτων, ἕρα ὅρτα, κύριον πολλῷ προέχει (Δ.).—διὰ τὸ τοὺς πολεμίους προεισεληλυθέντας (Δ.).—Ωσάντως ή πόλις σφῶν τετείχισται ὕστεικαν εἶναι, κτλ. (Θ.).—ἡ τῆς ψυχῆς φιλία διὰ τὸ ἀγρῆ εἶναι καὶ ἀκορεστοτέρα ἐστίν (Ξ).

Περὶ "Αρθρου ἐν τῷ Ἀπαρεμφάτῳ.

§. 23. Ἐπὶ γενικῆς καὶ δοτικῆς τίθεται συνήθως τὸ ἄρθρον εἰς τὸ ἀπαρέμφατον, ὡς μετὰ τῶν ἀνωτέρω πολλὰ ἄλλα δεικνύουσι παραδείγματα· τοῦ δραπετεύειν δεσμοῖς οἱ δεσπόται τοὺς οἰκέτας εἴργουσιν (Ξ).—πρὸς τὸ μετρίων δεῖσθαι πεπαιδευμέρος (Ξ).—Ἐπὶ δηνοματικῆς δὲ ὑποκείμενου καὶ ἐπὶ αἰτιατικῆς ἀντικειμένου, τόπον ἐπέχοντος τοῦ ἀπαρεμφάτου,

δυνατὸν νὰ τεθῇ ἢ νὰ παραλειφθῇ τὸ ἄρθρον· κωλύω δοῦρας καὶ κωλύω τὸ δοῦρα.

Σημ. ἀ.) Τίς ἐν τούτοις ἡ διεφορὰ τῆς ἐνάρθρου καὶ ἀνάρθρου χρήσεως τοῦ ἀπαρεμφάτου εἶναι δυσαποφάσιστον. Φαίνεται δὲ ὅτι καὶ ἐνταῦθῃ τὸ ἄρθρον, τὰ τοῦ ἄρθρου ἐκπληροῦν, ἀναδεικνύει τὸ ἀπαρέμφατον ὡς τὸ κύριον μέρος τῆς προτάσεως, περὶ οὐ καταφάσκεται ἡ ἀποφάσκεται τι· τὸ ζῆν, τὸ διαλέγεσθαι, τὸ θάνατον δειλέναι, κτλ. Ωσαύτως κατ' αἰτιατικήν· «πειρῶ κατεργάζεσθαι τὸ εἰδέναι ἢ βούλει πράττειν» (Ξ.).

Σημ. β'.) Παραλείπεται δὲ τὸ ἄρθρον ἐπὶ ἀπαρεμφάτου, ὅταν ἡναὶ ὑποκείμενον τῶν ἀπροσώπων ἥημάτων δεῖ λέγειν.—οὐ δεῖ ἀνταδικεῖν (Πλ.) κτλ., καὶ ἔνθι ὡς κυριώτερον μέρος τοῦ λόγου ἀναφαίνεται πολλῷ μᾶλλον τὸ κατηγορούμενον μετὰ τοῦ ἐστίν, συμπληρούμενον διὰ τοῦ ἀπαρεμφάτου· «οίκονόμου ἀγαθοῦ ἐστιν εὗ οἰκεῖν τὸν ἑαυτοῦ οίκον» (Ξ.). Τοῦτο δὲ προσεγγίζει εἰς τὴν ἴδεαν τῶν ἀπροσώπων, ὡς εἰ ἡν προσήκει ἡ προσήκον ἐστι τῷ ἀγαθῷ οίκονόμῳ εὗ οἰκεῖν τὸν ἑαυτοῦ οίκον. Οὕτω καὶ οὐχ ἡδὺ πολλούς ἐχθροὺς ἔχειν (Δ) — δυσαρεστεῖ (ἴδε κατωτέρῳ §. 28), κτλ. Ωσαύτως παραλείπεται τὸ ἄρθρον ἐν τῷ ἀπαρεμφάτῳ καὶ ἐπὶ αἰτιατικής, καὶ τότε τὸ ἀπαρέμφατον ἀνελαμβάνει τὴν καθαρὰν ἥηματικὴν αὐτοῦ φύσιν· βούλομαι δηλῶσαι, κτλ. (σ. 93, §. 3).

Περὶ Ἀπροσώπων Ῥημάτων.

§. 24. Ἀπρόσωπα ῥήματα δνομάζονται τὰ μόνον κατὰ τὸν τύπον τοῦ τρίτου προσώπου σχηματιζόμενα, ἢ ἐν χρήσει ὅντα τούλαχιστον, προσωπικὸν δε ἡτοι ἐμψυχον ὑποκείμενον μὴ δεχόμενα. Τὰ ῥήματα ταῦτα εἶναι ἐκ τῆς φωνῆς ὡς καὶ ἐκ τῆς φωνῆς μικροί. Ἐκ τούτων δὲ τὰ μὲν πρῶτα ἐξηγοῦσιν ἔννοιαν τοῦ πρέποντος ἢ μὴ πρέποντος, τοῦ ἀραγκαίου ἢ μὴ ἀραγκαίου, κτλ. δεῖ, προσήκει, χρή, κτλ̄ τὰ δὲ δεύτερα ἐξηγοῦσιν ἔννοιαν λεγομένου, δριζομένου, ἀποφασισμένου τερός, κτλ̄ ἀδεται, ἐνδέχεται, πέπρωται, κτλ.

§. 25. Ως πρὸς τὴν σύνταξιν τὰ ῥήματα ταῦτα δυνατὸν νὰ θεωρηθῶσιν ὑπὸ δύο ἐπόψεις·

ἀ.) Ὡς ἔχοτα υποκείμενορ τὸν ἐξ αὐτῶν ἐξαρτώμενορ λόγορ.

β'.) Ὡς ἔχοτα υποκείμενορ τὴν ἀφηρημένην ἔρροιαν τῆς αὐτῶν σημασίας.

Α'. Τὰ Ἀπρόσωπα Ρημάτα ἔχοντα ὑποκείμενον
τὸν ἐξ αὐτῶν ἔξαρτώμενον λόγον.

§. 26. Ἐπὶ τῆς πρώτης ταύτης περιστάσεως λόγος ἐκ τῶν ἀπροσώπων ἔξαρτώμενος εἶναι τὸ ἀπαρέμφατο, ἐπομένως τὸ ἀπαρέμφατο εἶναι αὐτῶν ὑποκείμενον· δεῖ λέγειν, οἷον εἰπεῖν τὸ λέγειν ἐστὶ δέον.—τὸ φέρον ἐκ θεοῦ καλῶς χρὴ φέρειν. Καὶ τὰ εἰκός, ἀραγκαῖον, χαλεπὸν κτλ. μετὰ τοῦ ἐστίρ, ἰδέαν ἀπροσώπων ἔξηγουσιν, ὅθεν καὶ δέχονται τὴν σύνταξιν αὐτῶν (*"Ιδε ἀνωτέρω §. 25 σημ. Β'"*). Οὕτω καὶ λέγεται βροτῆσαι, πέπρωται θαρεῖν, κτλ.

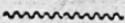
§. 27. Καὶ ὑποκείμενος δὲ ὃν τοῦ ἀπροσώπου τὸ ἀπαρέμφατο δέχεται ἵδιον ὑποκείμενον. Τοῦτο δὲ τίθεται κατ' αἰτιατικήν· δεῖ αὐτοὺς παρεῖναι (*Ξ.*)—τὸ αὐτοὺς παρεῖναι ἐστὶ δέον—ἢ αὐτῶν παρουσία.—χρὴ ἔκαστον τὴν ἑαυτοῦ γρώμην ἀποδαίρεσθαι (*Πλ.*). *"Ωσκύτως καὶ δταν τὸ ἀπρόσωπο,* ἀπ' ἄλλου ρήματος ἔξαρτώμενον, ἐκφέρονται καὶ αὐτὸν κατ' ἀπαρέμφατον· διὸ θυμοειδῆ καὶ πρᾶστρον φαμεν ἐκάστοτε εἴραι δεῖν τὸν ἀγαθόν (*Πλ.*). Οὕτω δὲ ἐκφερόμενον τὸ ἀπροσώπον καὶ ὑποκείμενον τόπον ἐπέχον τίθεται καὶ ἐνάρθρως· ὅρθως ἔχει τὸ δεῖν εἴραι τοιοῦτον (*Πλ.*).

Σημ. α'). Όταν δὲ μετὰ τὰ φίματα, φημί, ἡγοῦμαι, οἶμαι, ἐπωνται τὰ ἀπαρέμφατα χρῆναι, δεῖν κτλ., ταῦτα ἀποτελοῦσιν ὡς ἐν φήμαι, ἡγοῦμαι·—χρῆναι, οἶμαι·—δεῖν· καὶ τότε ἡ δύναμις τοῦ προσωπικοῦ ἐλκεῖ τὴν τοῦ ἀπροσώπου, καὶ τὸ ὑποκείμενον καὶ κατηγορούμενον τίθενται κατ' ὄνοματικήν, ὡς θά̄το καὶ λείποντος τοῦ ἀπροσώπου· «εἰ οἵεσθε χρῆναι ὑμεῖς ἀπολέσας» (*Ἀρ্থ.*)—εἰ οἵεσθε ἀπολέσας. Οὕτω καὶ ἐπὶ κατηγορούμενου· «Ἄλκιβιάδης θδελυρὸς καὶ ὑβριστής ὢστο δεῖν εἴναι» (*Δ.*).

Σημ. β'). Ἕπαρχουσι δὲ καὶ φίματα τὰ ὄποια, ὡς προσωπικὰ καὶ ὡς ἀπρόσωπα πα τὰ ἐκλαμβανόμενα, δέχονται τὴν τῶν προσωπικῶν καὶ τὴν τῶν ἀπροσώπων σύνταξιν, κατὰ ταύτοπροσωπίαν δηλ. Η ἑτεροπροσωπίαν «έδοκε· Ξενοցῶντι, βροτῆς γενομένης, σκηπτὸς πεσεῖν εἰς τὴν πατρῷαν οἰκίαν» (*Ξ. Αν.*).—«δοκεῖς ἀνὴρ πόλιν ἡ στρατόπεδον ἡ λησταὶς ἡ κλέπτας πρᾶξι· ἂν τι δύνασθαι, εἰς ἀδικοῖσν ἀλλήλους» (*Πλ.*); — «ώμοιούγηται διεσπόρες σωμάτων εἶναι ἄρχων» (*Πλ.*).—«δημολογεῖται τοὺς ἀπὸ Διὸς εὐγενεστάτους τῶν ἡμιθέων εἶναι» (*Ισ.*).

Β'. Τὰ Ἀπρόσωπα Ῥῆματα ἔχοντα ὑποκείμενον τὴν ἀφηρημένην
ἔννοιαν τῆς αὐτῶν σημασίας.

§. 28. Ἐπὶ τῆς περιστάσεως ταύτης τὰ ἀπρόσωπα συντάσσονται κατὰ τὴν ἐν αὐτοῖς περιεχομένην ἔννοιαν· δεῖ χρημάτων = ἔστι δείξια (= ἔλλειψις) χρημάτων. — ἐνδεῖ μοι χρημάτων = ἔστι μοι ἔνδεια χρημάτων. — μεταμέλει μοι τούτου = γίγνεται μοι μετάμελος τούτου κτλ. Ἐν τούτοις δὲ ἡ γενικὴ γίνεται καὶ ὀνομαστική· *rūr toīrūr* ὅμηρος λησάτω τῶν πεπραγμένων (Δισ.), καὶ ἐμοὶ μελήσει τοῦτο (Ἀρφ.). τὸ πρῶτον = ἔστι μοι μέλησις ἦτοι φροντίς τούτου ἢ περὶ τούτου, τὸ δεύτερον = τοῦτο ἔστι μοι φροντίς, κτλ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΔΕΚΑΤΟΝ ΟΓΔΟΟΝ.

Περὶ Μετοχῆς καὶ τῶν εἰς τὸς καὶ τέος Ῥηματικῶν.

Περὶ Μετοχῆς.

§. 1. Δυνάμει τῆς ῥηματικῆς φύσεως συντάσσεται ἡ μετοχή, ὡς καὶ πᾶσα ἔγκλισις ῥηματος, κατὰ τὸ ἴδιον ῥῆμα· *ζῶν* ἐπὶ γῆς. — φοιτῶν εἰς τὰ διδασκαλεῖα. — λονόμερος τὴν κεφαλήν.

§. 2. Δυνάμει δὲ τῆς ἐπιθετικῆς φύσεως τίθεται εἰς τὸν λόγον ἡ μετοχὴ τριχῶς μάλιστα· α'. ἐπιθετικῶς· β'. κατηγορηματικῶς· γ'. παρεγθετικῶς.

A'. Ἡ Μετοχὴ ἐπιθετικῶς.

§. 3. Ἐπιθετικῶς τίθεται εἰς τὸν λόγον ἡ μετοχὴ συμπλεκομένη μετὰ τοῦ οὐσιαστικοῦ, ὡς καὶ πᾶν ἐπίθετον· ὁ θερμαίνων ἥλιος, ἡ λάμπουσα ἀκτίς, τὸ καῖον πῦρ.

§. 4. Ως δὲ τὰ καθ' αὐτὸν ἐπίθετα λαμβάνουσιν ἐνίστε οὐσιαστικοῦ χαρακτῆρα, οὗτα καὶ ἡ μετοχὴ, ἐνάρθρως μὲν μάλιστα, ὡς ὁ διώκων, ὁ τυχών, οἱ ἔχοντες, οἱ πολιτευόμενοι, κτλ. ἐνίστε δὲ καὶ ἀνάρθρως· ἐρῶν ἐρωμένη ἀπειλεῖ. — διαφέρει πάμπολυ μαθὼν μὴ μαθόντος (Πλ.). Συχνότατα δὲ οὖ-

σιαστικῶς ἐκλαμβάνεται ἡ μετοχὴ ἐπὶ τοῦ οὐδετέρου γένους, ἀφηρημένην ἔννοιαν ἐξηγοῦντος· τὸ δεδιός = ὁ φόβος, τὸ ποθοῦν = ὁ πόθος, τὸ βούλόμενον = ἡ βούλησις, κτλ.

§. 5. Ὡς τὸ ἀπαρέμφατον καὶ ἐπὶ τῆς ὀνοματικῆς χρήσεως δὲν ἀποβάλλει τὴν ῥηματικὴν αὐτοῦ φύσιν, οὕτω καὶ ἡ μετοχὴ· ὅθεν λέγεται ὁ τῆς ἀρετῆς ἐπιμελόμενος, ὁ τοὺς θώρακας ποιῶν, ὁ γράμματα εἰδῶς, οἱ τὸν θάρατον δεδιότες ἀρθρωποι, ὡς θὰ ᾖτο καὶ τὸ τοὺς ἀρθρώπους τὸν θάρατον δεδιέραι, κτλ.

Σημ. Δέχεται δὲ ἡ μετοχὴ ἐνίστε καὶ δινοματικὴν σύνταξιν παρὰ ποιηταῖς· ὁ τεχῶν παρὰ τοῖς τραγικοῖς = τοκεύς, κτλ. Τοιούτον παρὰ πεζοῖς τὸ οἱ προσήκοντες = οἱ συγγενεῖς, καὶ μάλιστα τὸ ἀνωτέρω (§. 4) συμειωθὲν οὐδέτερον γένος τῆς μετοχῆς· «τῆς ἔνυμφορᾶς τῷ ἀποβάντι» (Θ. Β', 87).—«τῇ ἀποβάσῃ συμφορᾶ·»—«τὸ τοῦ κρείττονος συμφερον» (Πλ.).

B'. Η Μετοχὴ κατηγορηματικῶς.

§. 6. Ὡς κατηγόρημα ἡ κατηγορούμενον τίθεται εἰς τὸν λόγον ἡ μετοχὴ, κατὰ πρῶτον, μετὰ τοῦ εἶραι καὶ τῶν συγγενῶν ῥημάτων· εἰμὶ τυράννῳ ἐοικώς.—τόμος ἐστὶν ὁ βοηθῶν.—νῦν γάρ εὐτυχοῦσα τυγχάνεις (Σ.).—Ιαρθάρει ὦν. Σημειωτέα δὲ καὶ τὰ περιφραστικά· μὴ προδοὺς γέρη, μὴ κτείνας γέρη (Σ.) = μὴ προδῶς, μὴ κτείνῃς, καὶ ἄλλα οὐκ δλίγα τοιαῦτα διὰ τῶν μετοχῶν, ὡς φερόμενοι γίγροται, θαυμάσας ἔχω, κρύψας ἔχει = ἔχει κεκουμμένον, κτλ.

§. 7. Τίθεται, δεύτερον, ὡς κατηγορούμενον ἡ μετοχὴ μετά τινων ἴδιαιτέρων κλάσεων ῥημάτων, αἵτινες αἰτοῦσι τὴν μετοχήν, ὡς αἱ προσημειωθεῖσαι αἰτοῦσι τὸ ἀπαρέμφατον (σ. 93, §. 3). Είναι δὲ τοιαῦτα ῥήματα μάλιστα·

α'). Τὰ ἐνάρξεως, λήξεως καὶ συνεχείας σημαντικά· ἡρχόμεθα πρῶτον ἀθροίζοντες (Ξ.).—οὐ ποτε λήγει κινούμενον (Πλ.).—πολεμοῦσα τὸν ἀεὶ χρόνον διάγει (Πλ.).

β'). Τὰ καρτερίας, ἀροχῆς καὶ ψυχικοῦ παθήματος σημαντικά· εἴ τις καρτεροῖ ἀραίσκων ἀργύριον φροίμως (Πλ.).—οὐ γάρ ἀρασχοίμην πλεορεκτοῦρτας ὄρων τοὺς

ἀτάκτοῦτας (Ξ).—ηδεται λέγω^r ἀει (Εὐρ).—δαπαρῶ^r
αιᾶται (Ξ).

γ'.) Τὰ αἰσθήσεως, γνώσεως καὶ καταροήσεως σημαντικά·
νῦν δ' οὐκέτ' ἀκούω, ἀλλ' αὐτὸς ἡδη παρῶ^r ὄφω^r Λακεδαιμο-
νίους ἥκοντας (Ξ).—πολλὰς πληγὰς οἶδα λαμβάρω^r (Ξ).
—κατερόησαρ οὐ πολλοὺς τοὺς Θηβαίους ὅρτας (Θ).

δ'.) Τὰ δεῖξεως, δηλώσεως καὶ τῶν τοιούτων σημαντικά·
ἀραρδρίας ἔρεκα δειχθήσεται τοῦτο πεποιηκώς (Δ).—τοῦτο
τὸ γράμμα δηλοῦ γένεδῆ τὴν διαθήκην οὖσαρ (Δ).

ε'.) Τὰ ἔχοντα τὴν ἔννοιαν τοῦ ἀγγέλλειν^r ποῦ δῆτα νῦν
ζῶ^r ή θαρῶ^r γ' ἀγγέλλεται (Σ);

Σπανιώτερον δὲ τὰ ἔχοντα τὴν ἔννοιαν τοῦ ρομίζειν, λέ-
γειν καὶ τῶν τοιούτων^r πᾶσι ταῦτα δεδογμέρα ήμιν^r ρόμιζε
(Πλ.).—πότερόν σε φῶμερ νυνὶ σπουδάζοντα ή παιζοντα
(Πλ.);—οὗτοι καὶ τίθημι σε δμοιογοῦντα, κτλ.

§. 8. Πολλὰ τῶν προηγουμένων ὁμιάτων δέγονται καὶ
ἄλλην σύνταξιν, καὶ μάλιστα τὴν μετ' ἀπαρεμφάτου καὶ τὴν
μετὰ τῆς ὀριστικῆς καὶ τοῦ ὅτι^r οὕτω, π. χ. τὰ γνωστικά·
οἶδα γάρ ἀει μαρτυρήσεσθαι μοι ὅτι ἐγώ ἡδίκησα οὐδέτερα
(Ξ)—οὐκ οἷσθα ὅτι καὶ ὅσορ σκαρδαμύττω χρόρον πάν
ποιός μοι δοκεῖ εἶραι (Ξ).

Γ'. Ή Μετοχὴ παρενθετικῶς.

§. 9. Παρεγθετικῶς, ή μᾶλλον παραθετικῶς καὶ παρα-
τακτικῶς, τίθεται εἰς τὸν λόγον ή μετοχὴ μετὰ πάσης κλά-
σεως ὁμιάτων, ὅταν μετὰ τοῦ ὁμιάτος μὲν τῆς προτάσεως
ἀποτελῇ ἔνα λόγον πλήρη, ἀλλὰ καθ' ἔκυτὴν λαμβανομένη
ἀποτελῇ ἀνεξάρτητον λόγον, χρησιμεύοντα εἰς πληρέστερον
προσδιορισμὸν τῆς κυρίας προτάσεως.

§. 10. Τίθεται δὲ ή μετοχὴ κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον·

α'.) Εἰς δήλωσιν ἀραφορᾶς^r δοῦλος ὡ^r ἔφασκες εἶραι δε-
σπότης = σὺ ὃς εἰ δοῦλος = σὺ εἰ δοῦλος, καὶ ἔφασκες εἶναι
δεσπότης. Αὕτη καλεῖται ἀραφορικὴ μετοχὴ.

β'.) Εἰς ἐξήγησιν χρόρον^r ταῦτα ποιήσατες ἐπὶ τὰς ἄλ-

λας ρήσους ἀράγοντο (‘Ηρ.)· χροική μετοχή = ἐπεὶ ἐποίησαν ταῦτα.

γ'.) *Eἰς δῆλωσιν αἰτίας ὀλεῖσθε δ' ἡδικηκότες τὸν ἄρδρα τόρδε (Σ.) αἰτιολογικὴ μετοχή. Τὸ δὲ τελικὸν αἴτιον δῆλονται διὰ τοῦ μέλλοντος, καὶ μάλιστα μετὰ τῶν κυρήσεως σημαντικῶν ῥημάτων ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα δουλωσμένος ἥλθε (Θ.).—καὶ κατηρχεν ἥδη (Κύρος) ἀραπηδῶν ἐπὶ τοὺς ἵππους ἡ διατοξευσόμενος ἡ διακοτιούμενος ἀπὸ τῶν ἵππων (Ξ.) κτλ. τελικὴ μετοχή.*

δ'.) *Eἰς δῆλωσιν τοῦ πόρου καὶ τρόπουν ἀηγέζμενοι ζῶσιν (Ξ.).—θαρρήσας λέγε (Πλ.) κτλ. τροπικὴ μετοχή = μετὰ θάρρους εἰπέ.*

ε').) *Eἰς δῆλωσιν ὑποθέσεως ταῦτ' ἔχων ἀπαρτ' ἔχω (Σ.) ὑποθετικὴ μετοχή.*

Ϛ'.) *Eἰς δῆλωσιν ἐραρτιώματός τιος πρὸς τὰ ὑπὸ τοῦ ῥήματος τῆς κυρίας προτάσεως ἐκφερόμενα· πολλοὶ ὅντες εὐγενεῖς εἰσιν κακοί (Εὐρ.)=καίπερ ὅντες ἐραρτιώματικὴ μετοχή.*

§. 11. Πολλαὶ τῶν τοιούτων μετοχῶν, πρὸς ἀνάδειξιν μείζονα τῆς ἐννοίας αὐτῶν, παραλαμβάνουσι καὶ διάφορα κατάλληλα μόρια· ἡ χροικὴ τὰ ἐρταῦθα, δὴ, εἶτα κτλ. ἡ αἰτιολογικὴ τὰ ἄτε, οἷα, κτλ. ἡ ἐραρτιώματικὴ τὰ καὶ, καίπερ, κτλ.

Περὶ ἀπολύτων Μετοχῶν.

§. 12. Κατὰ τὴν μέχρι τοῦδε ἔξηγηθεῖσαν χρῆσιν ἡ μετοχὴ συμφωνεῖ πάντοτε πρὸς τὸ ὑποκείμενον, κατηγορούμενον, ἀντικείμενον κτλ., εἰς προσδιορισμὸν τῶν ὅποιων τίθεται, ἡ τῶν ὅποιων τὸν τόπον ἐπέχει· βουλευόμενος καὶ τὸν βουλευτικὸν ὄρκον ὅμοσας (Σωκράτης) οὐκ ἥθελησεν ἐπιψηγίσαι (Ξ.).—ἥδει ἑαυτὸν ἥττονα ὅτα (Ξ.).—οὐ γὰρ ἥδεσαν αὐτὸν τεθρηκότα (Ξ.).

§. 13. Ἀλλ' ἐκτὸς ταύτης ὑπάρχει καὶ ἐτεροία τις χρῆσις τῆς μετοχῆς, ἐν ᾧ λείπει πᾶσα τοιαύτη συμφωνία· σεισμοῦ

γερομέρουν, ἡ ἐκκλησία αὕτη διελύθη (Θ.). Ἐπὶ τῆς τοιαύτης χρήσεως αἱ μετοχαὶ κχλοῦνται ἀπόλυτοι.

Ἡ Ἀπόλυτος Γενική.

§. 14. Εἰ καὶ κατὰ πᾶσαν πτῶσιν τίθεται ἀπολύτως ἡ μετοχή, ἡ ἀπόλυτος δύμας γερικὴ εἶναι ἡ συχνοτέρα καὶ περιφημοτέρα παρὰ γραμματικοῖς. Ὡς κανόνες περὶ τὴν χρῆσιν τῆς ἀπολύτου γερικῆς δρίζονται:

ἀ.) Τὸ διὰ τῆς μετοχῆς σχηματιζόμενον κῶλον, ὅπερ σύγκειται ἐκ διπλῆς γενικῆς, πρέπει κατά τι νὰ προσδιορίζῃ ὁ λόκληρον τὸ κῶλον τῆς κυρίας προτάσεως.

β'.) Πρέπει νὰ ἦναι ἑτεροπροσωπία ἐπὶ τοῦ ὑποκειμένου τῶν δύο κώλων θεοῦ θέλοτος, οὐδὲν ἵσχει φθόρος (Γν.). Ὄσαύτως τούτων λεχθέντων (ὑπ' ἄλλου προσώπου), ἀπῆλθορ ἔγώ τοῦτο δὲ εἰς τὸ αὐτὸν πρόσωπον ἀναφερόμενον πρέπει νὰ γένη ταῦτα εἰπώρ ἀπῆλθορ ἔγώ.

§. 15. Ἐκ τῆς χρονικῆς σημασίας δρμηθεῖσα ἡ χρῆσις τῆς ἀπολύτου γενικῆς ἐπεξετάθη καὶ εἰς ὅλας σχεδὸν τὰς ἄλλας δσων ἡ μετοχὴ εἶναι δεκτική, καὶ μὴ ἀπόλυτος οὔταχτος ἀραχωρησάντων τῶν ἐκ τῆς Ἀττικῆς Πελοποννησίων, οἱ Σπαρτιᾶται ἐβοήθουν (Θ.). — τούτων οὔτως ἐχόντων (Πλ.) = ἐπει. — γοσήματος μὴ ὅντος, οὐδὲν δεῖ φαρμάκου (Πλ.) = ἐάν, ἡ ὅταν μὴ ἡ.

Σημ. Εἰ καὶ ἀνωτέρω παρετηρήσαμεν δτι ὡς κανῶν περὶ τὴν χρῆσιν τῆς ἀπολύτου γενικῆς δρίζεται δτι πρέπει νὰ ἦναι διάφορον τὸ ὑποκειμένον τῆς κυρίας προτάσεως καὶ τὸ τῆς μετοχῆς, δηματικῶς ἐκλαμβανομένης, πολλάκις δύμας ἀπαντᾶται ἀπόλυτος γενικὴ ἔχουσα ὑποκειμένον τὸ τῆς κυρίας προτάσεως. ἡ τὸ ἀντικείμενον αὐτῆς: «βοηθησάντων ὑμῶν πόλειν προθύμως προσλήψεσθε» (Θ. Γ', 13· Β'. 83). — «προσέμιξαν τῷ τείχει λαθόντες τοὺς φύλακας, ἀνὰ τὸ σκοτεινὸν οὐ προϊδόντων αὐτῶν» (Θ. Γ', 22).

Ἡ Ἀπόλυτος Δοτική.

§. 16. Σπανιωτέρα εἶναι ἡ χρῆσις τῆς ἀπολύτου δοτικῆς. Τίθεται δὲ καὶ αὕτη μάλιστα.

ἀ.) Εἰς δήλωσιν χρόνου περιόρτι τῷ θέρει οἱ Κορίνθιοι

ἐστρατοπεδεύσαντο ἐπὶ Ἀκτίῳ (Θ.). — περιόρτι τῷ ἐριαντῷ,
φαιρούσι πάλιν οἱ ἔφοροι φρουράρ (Ξ.).

β'.) Εἰς δῆλωσιν τοῦ δι' οὐ^{τοῦ} Ἑλλήσποντος ἵκοτο νότῳ
τρίτον ἦμαρ ἀέρτι (Θεόκρ.).

§. 17. Ἐκ τῆς δργανικῆς ταύτης σημασίας φαίνεται ὅτι
ἔλαχε τὰς πρώτας ἀρχὰς ἡ ἀπόλυτος δοτική, διότι ὅχι μόνον
τὸ Κῦρος ἔξειλάντει συντεταγμένω τῷ στρατεύματι πατέρι
(Ξ.), τὸ ηὐλιζεσθε ἐγκεχαλιτωμέροις τοῖς ἵπποις (Ξ.) κτλ.,
ἀλλὰ καὶ τὸ ἀνωτέρῳ περιόρτι τῷ ἐριαντῷ κτλ., ἐνταῦθα
κυρίως ἀνάγεται: — τῷ τελευτῶντι ἐνιαυτῷ, καὶ, χυδαίκωτε-
ρον, μὲ τὸ τέλος τοῦ ἔτους. Ἄλλαχοῦ δὲ ἡ μετοχικὴ δοτικὴ
τίθεται δυνάμει τοῦ ἥρματος ἀπορούμεροις δ' αὐτοῖς προσ-
ειθὼν ἀνὴρ Ρόδιος εἶπε (Ξ.). — ἡμέραι ησαν τῇ Μιτυλήνῃ
εαλωκυλίᾳ ἑπτά, ὅτε κτλ. (Θ Γ', 29) = εἴχε τρεῖς ἡμέρας
ἀφ' οὗ.

Ἡ Ἀπόλυτος Αἰτιατική.

§. 18. Ἡ ἀπόλυτος αἰτιατικὴ ἐκ προσωπικῶν ἥρμάτων
γινομένη, μετὰ τῶν μορίων ὡς καὶ ὄσπερ, τίθεται, κατὰ
πρῶτον, εἰς δεῖξιν ἀληθινῆς ἡ ὡς ἀληθινῆς αἰτίας ὡς οὖν τὰ
μὲν οἷκοι στρατείαρ οὖσαρ, τὰ δ' ἐօρτήρ, ἐμοὶ μὲν οὐ δοκεῖ
διαλύειν τὴνδε τὴν πατήρυριν (Ξ.). — τούτων δὲ φαρέ-
των, οὐδὲν ἔτι ἀλλο οἰωριζόμενοι ἐπορεύοντο, ὡς οὐδέντα
λήσοντα τὰ τοῦ Θεοῦ σημεῖα (Ξ.). — πολλοὶ τῷρ ἀδελφῶν
ἀμειλοῦσιν, ὄσπερ ἐκ πολιτῶν μὲν γιγρομέρους φίλους, ἐξ
ἀδειφῶν δὲ οὐ γιγρομέρους (Ξ.) = οὕτως ὡς εἰ, κτλ.

§. 19. Τίθεται, δεύτερον, ἡ ἀπόλυτος αἰτιατική, γινομένη
ἐκ τῶν προεξηγηθέντων ἀπροσώπων ἥρμάτων, ἐπὶ τῶν αὐτῶν
περιστάσεων, ἐν αἷς ἐπὶ τῶν προσωπικῶν συνειθίζεται γενική
οὐχ οὗτοι ικαροὶ εἰσιν ἀγωρισταὶ οἰτιτερες, ἀγρυπνῆσαι δέορ,
ἡττῶνται τούτοις (Ξ.) = τοῦ ἀγρυπνῆσαι. — τοὺς μέρ γε βω-
μολοχεύεσθαι καὶ σκώπτειν καὶ μιμεῖσθαι δυναμέρους εὐ-
φυεῖς καὶ λοῦσι, προσῆκον τῆς προσηγορίας ταντῆς τυγχά-
νειν τοὺς ἄριστα πρὸς ἀρετὴν πεφυκότας (Ισ.) Ωσαύτως

ἀμφοτέροις μὲν δοκοῦντα ἀραχωρεῖται, κυρωθὲν δὲ οὐδέτερος, οἱ Μακεδόνες ἔχωροι εἰποῦσιν ἐπί οἶκου (Θ.).¹ ἀλλ' ἐπὶ τούτων τῶν ἐκ τῆς παθητικῆς φωνῆς συνηθέστερος ὁ παρακείμενος² δεδογμένος, προστεταγμένος, εἰρημένος, κτλ. ἀλλὰ καὶ ὡς ἔξεσθμενος, παρὰ Δυσίᾳ.

Ἡ Ἀπόλυτος Ὀνομαστική.

§. 20. Ἡ ἀπόλυτος ὀρομαστικὴ τίθεται μὲν καὶ κατ' ἄλλον τρόπον, μάλιστα δὲ ὅταν δι' αὐτῆς ἀρχίζων ὁ λόγος διακόπτηται μετέπειτα διά τινα αἰτίαν καὶ τρέπηται εἰς ἄλλην σειράν³ παθοῦσα δ' οὕτω δειρὰ πρὸς τῷρ φιλτάτων, οὐδεὶς υπέρ μον δαιμόνων μητίεται (Αἰσχ.).—ἐκεῖνοι δὲ εἰσελθόντες σὺν τοῖς ὑπηρέταις, εἶπεν δὲ Κριτίας (Ξ.). Ἡ ἀπόλυτος ὀνομαστικὴ εἶναι ή κυρίως καὶ καθ' αὐτὸν ἀπόλυτος μετοχή, ἀναγομένη εἰς τὰ ἀραχόλουθα, αἱ δὲ λοιπαὶ εἰσιν οἷον προσδιορισμοί.

Περὶ τῶν εἰς τὸς καὶ τέος ὥρηματικῶν.

§. 21. Ἐκ τῶν εἰς τὸν μετοχικὸν χαρακτῆρα προσεγγιζόντων τούτων ὥρηματικῶν τὰ μὲν εἰς τὸς δηλοῦσι·

ἀ.) Τὸ γενόμενον ἥδη καὶ τετελεσμένον, ὡς ποιητός, στατός, ὑφαρτός, κτλ.

β'.) Τὸ δυνατὸν γενέσθαι, ὡς ὀρατός καὶ ἀόρατος, τρωτός καὶ ἀτρωτος, μετακινητός καὶ ἀμετακίνητος.

Καὶ ἐπὶ τῆς πρώτης δὲ καὶ ἐπὶ τῆς δευτέρας σημασίας, κατὰ μὲν τὰ ἄλλα συντάσσονται ὡς καὶ πᾶν ἄλλο ἐπίθετον μετὰ τοῦ ἴδιου οὐσιαστικοῦ, οἷον·

ἀ.) τύπος γραπτός — σκεῦος πλεκτόν.

β'.) Βασιλεῖς αἰρετοί.—ὑπερβατὸν τὸ περιτείχισμα (Θ.).

§. 22. Δυνάμει δὲ τῆς παθητικῆς αὐτῶν σημασίας ἐκφέρουσι τὸ ποιητικὸν αἴτιον κατὰ δοτικήρ, ὡς καὶ ἐν τοῖς ἔμπροσθεν περὶ δοτικοσυντάκτων ὥρημάτων λαλοῦντες εἰπομένην (Κεφ. Γ', §. 25), ἢ κατὰ γενικὴν ἐμπρόθετον, οἷον·

ἀ.) Καίνοι εἴστω ἄρρητα τὰ εἰρημένα (Πλ.) = ὡς εἰ μὴ εἰρημένα ἦν.—μετάπεμπτος ὑπὸ Κύρου (Ξ.) = προσκεκλημένος;

ε'.) Ἐστ' ἐκείνῳ πάντα λεκτά, πάντα δὲ τολμητά (Σ.). Θεατὸς σοφοῖς, ἀγαστὸς θεοῖς, ζηλωτὸς ἀμοίροις, κτητὸς εὐμοίροις (Πλ.).

§. 23. Κατὰ δοτικήν, δργαρικὴν ὑπὸ τῶν ἡμετέρων καλουμένην καὶ τῇ τῶν Ρωμαίων ἀφαιρετικῇ ἀντιστοιχοῦσαν, ἔκφέρεται καὶ ἐν τούτοις τὸ τοῦ κυρίως ποιητικοῦ διασταλτέον δργαρικὸν αἴτιον, οἷον ἀλωτὰ γίνεται ἐπιμελεῖα καὶ πόρῳ ἀπατα. Ἀλλὰ καὶ κατὰ γερικήν, ὡς δόξῃ χρήματα κτητά, δόξα δὲ χρημάτων οὐκ ὡρητή (Ισ.).

§. 24. Καὶ ταῦτα μὲν περὶ τῶν εἰς τὸς, τὰ δὲ εἰς τέος δηλοῦσι τὸ δέον γενέσθαι, οἷον αἰτιατέος, λεκτέος, πρακτέος κτλ. Ἡ διαφορὰ τῶν εἰς τὸς καὶ τέος ἡμικατικῶν δεικνύεται προφαίστατα διὰ τῶν δύο ἐπομένων ἐκ τοῦ Ξενοφῶντος παραδειγμάτων· ποταμὸς διαβατός.—ποταμὸς διαβατέος· ὧσαύτως μαθητὸς καὶ μαθητέον. Καὶ ἐπὶ μὲν ἀρσενικοῦ καὶ θηλυκοῦ γένους συντάσσονται καὶ ταῦτα, ὡς τὰ εἰς τὸς καὶ ὡς πᾶν ἄλλο ἐπίθετον μετὰ τοῦ ἴδιου οὐσιαστικοῦ, καθάπερ μετὰ τοῦ ἀνωτέρω διαβατέος ποταμός πολλότατα ἄλλα παραδειγματα δεικνύουσιν· οὐ πρὸ τῆς ἀληθείας τιμητέος ἀνήρ (Πλ.).—ποιητέα ἡ ξύμβασις (Θ.).—τριήρεις μεταπεμπτέας (Θ.) κτλ.

§. 25. Τὰ δὲ οὐδέτερα τούτων δέχονται διπλῆν τινα σύνταξιν, διμαλήν τε καὶ ἀνώμαλον. Κατὰ τὴν πρώτην συντάσσονται καὶ ταῦτα καθάπερ τὰ ἀνωτέρω· ὡς τὸ διαβατέος διπατμός, οὕτω καὶ διαβατέον τὸ ράπος (Ξ). ὡς τὸ ἀφετέος δὲ λόγος, οὕτω καὶ τὸ ρῦν λεχθὲν οὐκ ἀφετέον (Πλ.). ὡς τὸ ποιητέα ἡ ξύμβασις, οὕτω καὶ ποιητέον τοῦτο, ἐπ' ἀμφοτέρων πολλάκις παραλειπομένου τοῦ συνδετικοῦ.

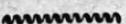
§. 26. Κατὰ τὴν δευτέραν τὴν ἀνώμαλον, φαινομένην τούλάχιστον, σύνταξιν, ἀπροσώπω καὶ ἀπαρεμφάτῳ ἰσοδυναμοῦντα, τούτων καὶ τὴν σύνταξιν δέχονται· ὡς λέγεται δεῖ πράττειν, οὕτω καὶ πρακτέον, τῶν ἀντικειμένων τιθεμένων κατὰ τὴν φύσιν τοῦ περιεχομένου ἀπαρεμφάτου· ὡς λέγεται δεῖ ἀτιλαβέσθαι τῷ πραγμάτων, οὕτω καὶ ἀτιληπτέαν

τῶν πραγμάτων.—ἀποπειρατέοντῶν λόγων ('Ισ.)=δεῖ πει-
ραν λαβεῖν τῶν λόγων.—βοηθητέον τῇ πόλει.—τοὺς φίλους
εὐεργετητέον.—τὴν πόλιν ὀφελητέον (Ξ.).

§. 27. Ή τὸ ὑποκείμενον τῆς ἐνεργείας παριστῶσα πτῶσις,
τὸ ποιητικὸν αἴτιον δῆλον, ἐπὶ μὲν τῶν ἀρσενικῶν καὶ θηλυ-
κῶν τίθεται ἀεὶ κατὰ δοτικήν, ὡς ἐπαιρετέος ἡμῖν δὲ ἀνήρ.
—ῳφελητέα σοι η πόλις (Ξ.). 'Ωσαύτως δὲ καὶ ἐπὶ τῆς δμα-
λῆς συντάξεως τῶν οὐδετέρων, ὡς ποιητέορ μοι τοῦτο.—ἄ-
τοῖς ἐλευθέροις πρακτέα (Αἰσχίνης).

§. 28. Ἐπὶ δὲ τῆς ἀνωμάλου συντάξεως τῶν αὐτῶν συνή-
θως μὲν ἡ πτῶσις αὕτη τῆς ἐνεργείας τίθεται ὡσαύτως κατὰ
δοτικήν· σκεπτέορ μοι—οὐ ταχέως αὐτοῖς βουλευτέορ (Θ.).
Ἐνίστε δὲ καὶ κατ' αἴτιατικήν, οὐ δουλευτέορ τοὺς ροῦρ ἔχο-
τας τοῖς κακῶς φρονοῦσιν ('Ισ.). Ἐστι δὲ πρόδηλον ὅτι ή μὲν
δοτική τίθεται δυνάμει τοῦ ἀπροσώπου, η δὲ αἴτιατική δυ-
νάμει τοῦ ἀπαρεμφάτου· τὸ οὐ βουλεύσασθαι· τὸ οὐ δουλευτέορ
τοὺς ροῦρ ἔχοτας=οὐ δεῖ τοὺς νουνεχεῖς δουλεύειν τοῖς
ἄφροσι. Παρὰ δὲ Θουκυδίδῃ (Η', 65) ἀπαντῶνται ἀμφότεραι·
λόγος τε ἐκ τοῦ φανεροῦ προσείργαστο αὐτοῖς ὡς οὕτε με-
μισθοφορητέορ εἴη ἄλλους η τοὺς στρατευομέρους, οὕτε μεθε-
κτέορ τῶν πραγμάτων πλεοσιν η περτακισχιλίοις.

§. 29. Ἐνικά τινα παρ' Ἀττικοῖς, εἴτε διὰ τὸ μεγαλοπρε-
πέστερον, εἴτε πρὸς ἐπίτασιν τῆς ἐννοίας, ἐκφέρονται πληθυν-
τικῶς· ταῦτα=τοῦτο, δεινά=δεινον, θάτερα, μηδέτερα
(Πλ.)=θάτερον, μηδέτερον. Τὸ αὐτὸν συμβαίνει παρὰ τοῖς αὐ-
τοῖς Ἀττικοῖς ἐνίστε καὶ ἐπὶ τῶν εἰς τὸς καὶ τέος ἥηματικῶν,
ὡς ἀδύτατα πολεμεῖται (Θ.)=ἀδύνατον.—πολεμητέα (Θ.)=
πολεμητέον. Ἐγειναν δὲ τοιαῦτα ἥηματικά ἐκ πάντων σχεδὸν
τῶν ἥημάτων, ὡς ἀγωνιστέορ, βαδιστέορ, ιτέορ καὶ ιτητέορ,
ψεκτέορ, ὀφελητέορ, κτλ.

• ΚΕΦΑΛΛΑΙΟΝ ΔΕΚΑΤΟΝ ΕΝΝΑΤΟΝ.

Περὶ Χρόνων τοῦ Τρίματος.

§. 1. Χρόνοι τοῦ ἡμέρατος ἐν τῇ γραμματικῇ δνομάζονται οἱ ἴδιαζοντες αὐτῷ σχηματισμοὶ πρὸς δήλωσιν τοῦ τμήματος τοῦ φυσικοῦ χρόνου, τοῦ παρόντος, τοῦ παρεθόντος, ἢ τοῦ μέλλοντος, καθ' ὃ ὑποτίθεται τὸ ὑπὸ τοῦ αὐτοῦ ἡμέρατος σημαινόμενον· γράφω, ἔγραψα, γράψω. Εἶναι δὲ οἱ χρόνοι ἐκ τῶν κυριωτάτων χαρακτηριστικῶν τοῦ ἡμέρατος.

Χρόνοι τῆς Ὁριστικῆς ἐγκλίσεως.

Ο Ενεστώς.

§. 2. Οἱ ἐνεστῶς δηλοῦ ἐν γένει, ὡς καὶ τὸ δνομα δεικνύει, τὸ παρὸν ἢ ὡς παρὸν παριστάμενον. Τίθεται λοιπόν·

α'.) Εἰς δήλωσιν καταστάσεως πάθους ἢ ἐνέργειας συγχρόνου τῇ στιγμῇ καθ' ἥρ δ.ι.λ.ῶν ἢ γράφω εξηγεῖται. Καὶ ἡ κατάστασις λοιπὸν καὶ ἡ ἐνέργεια παρισταται ἢ ὡς ἀρχομένη· ἀρα τέλλει δ.η.λ.ος ἢ ὡς ἀρχαμένη, ἀναπτυσσομένη, διαρκοῦσσα καθ' ἥν στιγμὴν λόγος γίνεται καὶ οὕπω παύσασα· ζῆ, εῦδει, γράφει, κινεῖται· οὗτος καὶ πιέζεται, τήκεται, κτλ.

β'.) Εἰς δήλωσιν τοῦ ἀπολύτως, αἰωνίως καὶ ἀπεριορίστως ὑπάρχοντος, συνεχομένου καὶ τούτου πρὸς τὴν στιγμὴν τοῦ παρόντος· ἔστι θεός· δ. θεός τε καὶ τὰ τοῦ θεοῦ πάντῃ ἄριστα ἔχει (Πλ.).

γ'.) Εἰς δήλωσιν τοῦ κατ' ἔθος ἐπὶ ὁρισμένου χρόνου ἐπαραλαμβανομένου δ. (πλοῖον) εἰς Δῆλον οἱ Ἀθηναῖοι πέμπουσιν (Πλ.) κατ' ἔτος δηλ.

δ'.) Εἰς δήλωσιν τοῦ πρὸ πολλοῦ μὲν γερομένου, ἀλλ' ἐπὶ τὸ ζωηρότερον ὡς παρόντος παρισταμένου· Διόρυσος δι τίκτει πόθ' ἡ Κάδμου κόρη (Εύρ.). — Δαρείου καὶ Παρνασάτεδος παῖδες γίγνονται δύο (Ξ.). οὗτος καλεῖται ιστορικὸς ἐρεστώς.

ε'.) Εἰς δὴ λωσιν τοῦ ἀρερδοιάστως προσδοκωμέρου· γίγνει γὰρ ἀρηρ μέγιστος (Ἀρφ.), ἢ τοῦ ἀφεύκτως καὶ πάραντα γενησομέρου· εἰ δέ φησιν οὗτος, δειξάτω καὶ παρασχέσθω κάγὼ καταβαίνω (Δ.).

ς'.) Εἰς δὴ λωσιν τοῦ σκοπουμέρου· παῖδ' ἀποκτείνεις· οὕτω πείθω = προσπαθῶ πεῖσαι· διδόγαι = προσφέρειν· ξυμμαχίαρ διδόγαι, μάλιστα ἐπὶ μετοχῆς· Λακεδαιμόνιοι διδόγτες εἰρήνηρ καὶ συμμαχίαρ (Θ.). Περὶ τῆς ἀνωμαχίας τοῦ ἥκω, οὐχομαι, κτλ. Ἰδε κατωτέρω ἐν τῷ περὶ Παρακειμέρου.

‘Ο Παρατατικός.

§. 3. ‘Ο παρατατικὸς εἶναι πρὸς τὸ παρελθόν ὃ τι δὲν εστώς πρὸς τὸ παρόν, κατὰ πᾶσαν ὡς ἔγγιστα χρῆσιν αὐτοῦ τιθέμενος.

α'.) Σημαίνει κατάστασιν ἡτις ἥρχιζεν ἢ ὑπῆρχεν, ἢ ἐνέργειαν ἡτις ἐγίνετο κατά τι σημεῖον τοῦ παρελθόντος κατὰ συνέχειαν ἀδιάσπαστον καὶ ἀρεπτύσσετο συγχρόως πρὸς τινὰ ἄλλην ἀρέτελλεν δῆλος.—ἐπὶ Κέκροπος καὶ τῶν πρώτων βασιλέων ἡ Ἀττικὴ κατὰ πόλεις φκεῖτο, καὶ αὐτοὶ ἔκαστοι ἐπολιτεύοντο καὶ ἐβούλευντο (Θ.).

β'.) Τὸ ὡς σταθερὸν ἔθος καὶ ὡς ἔξις προσώπου τινὸς ἐπὶ τινὸς χρόνου τοῦ παρελθόντος παριστάμενον· δοτις ἀφικεῖτο τῷ παρὰ βασιλέως πρὸς Κῦρον, πάντας οὕτω διατίθεις ἀπεπέμπετο, ὥστε, κτλ. (Ξ.).

γ'.) ‘Ο παρατατικὸς σημαίνει τὸ πολλάκις καὶ συνήθως ἐπαγαλαμβαρόμενον· Σωκράτης, ὁσπερ ἐγίγνωσκεν, οὕτως ἔλεγεν (Ξ).—καὶ αὐτῷ φρουρίῳ οἱ Αθηναῖοι ἔχρωντο, ὅτε πόλεμος καταλάβοι Θ. = δσάκις.—τὰ πολλὰ διημερεύομεν μετ' αὐτοῦ (Πλ.).—nous passions ordinairement le jour avec lui.

δ'.) Τίθεται εἰς δὴ λωσιν τοῦ σκοπουμέρου· Φίλιππος Αἰόρρησον ἐδίδον (Αἰσχ. Κτησ. λ'), = ἥβούλετο διδόναι.

ε'.) Εἰς διήγησιν ιστορικῶν γεγονότων ἔρθα κυρίως ἀρ-

μόλις εἰ δὲ ἀδριστος παρεθίστες οἱ Ἀθηναῖοι ἔλεγον τοιάδε (Θ.), κατλ. Ἰδε κατωτέρω ἐν τῷ περὶ Ἀορίστου.

‘Ο Παρακείμενος.

§. 4. ‘Ο παρακείμενος παριστᾶ τὸ τετελεσμένον ως πρὸς τὸ παρόν, καὶ συνήθως ως σωζόμενον ἀποτέλεσμα^κ εύρηκαμεν
δὲ πάλαι εἶητοῦμεν.—τῶν ποιητῶν τινες τῶν προγεγενημέ-
των ὑποθήκας ως χρὴ ζῆν καταλελοίπασιν (Ισ.) = ἔχουσιν
ἀφειμένας.

§. 5. ‘Ως δὲ πολλοὶ ἐνεστῶτες προσέλαβον καὶ παρακει-
μένων σημασίαν, οἷον φεύγω = φεύγω καὶ = εἰμὶ φυγὰς ἦτοι
ἔδριστος, νικῶ = νικῶ καὶ = νενίκηκα, ἦτοι εἰμὶ νικητής,
ῆκω = ἔρχομαι καὶ = ἐλήλυθα, εἰμὶ παρών οἴχομαι = ἀπέρ-
χομαι καὶ = ἐπελήλυθα.—ῳχετο φεύγων = εἶναι φευγάτος,
οὗτως ἀπ' ἐναντίας πολλῶν ῥημάτων παρακείμενοι μετέπε-
σαν εἰς σημασίαν ἐνεστῶτος. Τούτων δὲ τῶν ῥημάτων οἱ ἐνε-
στῶτες ἦτοι εἶναι ἄχρηστοι τοῖς Ἀττικοῖς, παρ' οὓς λέγεται
δέδοικα καὶ δέδια, ἐγρήγορα, εὐώθα κατλ., ἀντὶ δείδω, κατλ.,
ἢ ἔχουσιν ἄλλην σημασίαν· ἵστημι = σταίνω, ἴστηκα = στέ-
κω· κτῶμαι = ἀποκτῶ (acqueriri), κέκτημαι = ἔχω ἰδιοκτη-
σίαν (posseder).

‘Ο Υπερσυντελικός.

§. 6. ‘Ο υπερσυντελικὸς παριστᾶ κατάστασιν ἢ ἐνέργειαν
τελειωμένην ἐν τῷ παρελθόντι πρὸ τινος ἄλλης^η ἐδήσωσαν τῆς
Ἀττικῆς τά τε πρότερον τετμημέρα καὶ εἰ τι ἐβεβλαστήκει,
καὶ ὅσα ἐί ταῖς πρὶν εἰσβολαῖς παρελέλειπτο (Θ.), καὶ περι-
φραστικῶς^η οὕπω δύο ἢ τρεῖς δρόμους περιεληλυθότε ηστηρ,
καὶ εἰσέρχεται Κλειρίας (Πλ.). ‘Ἐν τῷ ἔξης παραδείγματι
ἐναργέστατα δεικνύεται ἡ διαφορὰ τοῦ παρακείμενου καὶ υπερ-
συντελικοῦ^η ἢ γε μὲν θύρα ἡ ἐμὴ ἀνέψκτο μὲν δήποτον καὶ
πρόσθετο εἰσιέραι τῷ δεομέρῳ τι ἐμοῦ, ἀνέψκται δὲ καὶ νῦν
(Ξ.). Εἰσὶν δμως; καὶ οἱ διορθοῦντες ἀνεῳξεται. Ἀλλαχοῦ δὲ
πολλοὶ παρατατικοὶ μετατρέπονται ὑπὸ τῶν κριτικῶν εἰς

ὑπερσυντελικούς· ἥπτο, ἀντὶ ἥπτετο, παρήγγειτο ἀντὶ παρηγγέλλετο, ἐκαλύπτετο, ἀντὶ ἐκεκάλυπτο· οὕτω παρώξυντο, ἐτετράχυντο, κτλ.

§. 7. Οἱ ὑπέρσυντελικοὶ τῶν προσεσημειωμένων ῥημάτων, τῶν δποίων οἱ παρακείμενοι κατήντησαν ὡς ἐρεστῶτες, ἐκλυθέζονται, φυσικῷ τῷ λόγῳ, ὡς παρατατικοί, ἐδεδοίκειν = ἐφορούμην.—ξυντροήσας αὐτόθι ἔωθέν τι εἰστήκει σκοπῶν (Πλ.).—οἱ θυρωδὸς δσπερ εἰώθει ὑπακούειν (Πλ.)=le geolier qui nous introduisait ordinairement.

'Ο Ἀόριστος.

§. 8. 'Ο ἀόριστος τίθεται εἰς διήγησιν παρελθόντων πραγμάτων, εἴτε καθ' ἴστορικὴν συνάφειαν, εἴτε καθ' ἔαυτὰ θεωρουμένων, ἀπολύτως καὶ ἀσχέτως πρὸς τὸ παρόν· ὡς ἡθροίσθη Κύρω τὸ Ἐλληνικόν, ὅτε ἐπὶ τὸν ἀδειφόρον Ἀρταξέρξην ἐστρατεύετο, καὶ ὅσα ἐρ τῇ ἀρόδῳ ἐπράχθη, καὶ ὡς ἡ μάχη ἐγένετο, καὶ ὡς ὁ Κῦρος ἐτελεύτησεν, ἐρ τῷ ἐμπροσθετού ἀρχῷ δεδήλωται.—ώς τὸ ἀρχαῖον ἐκτίσθησαν αἱ πόλεις (Πλ.).

§. 9. 'Εκ τοῦ πρώτου τῶν προηγουμένων παραδειγμάτων δεικνύεται ὅτι ἐν τῇ διηγήσει μεταξὺ τῶν ἀօριστων παρεμβάλλονται καὶ παρατατικοί. 'Αλλ' ἔκκαστος τούτων φυλάττει τὴν ἔαυτοῦ φύσιν, διὸ μὲν ἀόριστος παριστῶν τὸ πρᾶγμα συγεπτυγμένον καὶ ὡς ἄπαξ τελεσθέν, ἀνευ διαρκείας, διὸ δὲ παρατατικὸς κατὰ παράτασιν, πλαχτύτερον καὶ περιγραφικώτερον, οὕτω πάντῃ τετελεσμένον, ἀλλ' ἐν παρατάσει τὸ ἐστρατεύετο δηλοῖ τὴν στρατείαν ἀκόμη ἐν κινήσει, τὸ δὲ ἐγένετο, ἐτελεύτησε κτλ., παρίστανται ὡς εἰς ἐν σημείον συγκεντρωμένα, ὡς γενόμενα. 'Εν τῷ ἀօριστῷ θεωρεῖται τὸ πρᾶγμα ὡς ἐκ τοῦ τέλους τῆς χρονικῆς γραμμῆς, ἐν δὲ τῷ παρατατικῷ ὡς ἐκ τῆς ἀρχῆς· ἐτελεύτησεν ὁ Σωκράτης, ἐτελεύτα ὁ Σωκράτης.

Σημ. Θυμασίως ἀναφένεται ἡ διατορὰ τοῦ παρατατικοῦ καὶ δοσίστου ἐν τῷ ἐπομένῳ παραδειγματι τοῦ Θουκυδίδου· «τάς τε οὖν προσθόλιές εὐτρεπίζοντο, καὶ ἄλλως ἐνδιέτριψαν χρόνον περὶ αὐτήν» (Θ. Β', 18). Οὕτω καὶ (Θ. Α, 94)· «Παυσανίας ἐκ Λακεδαιμονος στρατηγὸς τῶν Ἕλλήνων ἐξεπέμψθη μετὰ εἴκοσι νεῶν ἀπὸ Πελοποννήσου· ξυνέπλεον δὲ καὶ ἀθη-

νυῖοι τριάκοντα νευσίν, καὶ τῶν ἄλλων δυμμάχων πλῆθος·» ἐνθα παρεντίθεται καὶ ὁ περιττατικός, σημαίνων τὴν διαρκοῦσαν ἐνέργειαν τῶν Ἀθηναίων ἐπὶ τῆς στρατείας τῶν Λακεδαιμονίων. Ωσαύτως δέ, αὐτόθι, ἐν τῇ συνεχείᾳ τῆς διηγήσεως, μεταξὺ πολλῶν ἀρίστων παρεντίθενται περιττατικοὶ ἐπὶ τῷ αὐτῷ σκοπῷ· «ἐστράτευσαν, κατεστρέψαντο, ἐξεπολιόρκησαν, ὥχθοντο, ἔξιουν, μετεπέμποντο, ἐπυνθάνοντο.»

§. 10. Ἐλλ' οὐδὲν ἦτον τίθεται διπλατικὸς καὶ καθ' ἑκυτὸν ἐνθα κυρίως ἡρμοζεν ἀδριστος, κατὰ τὰ προσημειώθεντα· ως ἀδεῶς καὶ γεγραίως (Σωκράτης) ἐτελεύτα (Πλ.). Γίνεται δὲ τοῦτο συνηθέστερον ἐπὶ τῶν δηλούντων ἔναρξιν πράξεως ἢ πράξεων, καὶ μάλιστα ὅπου ἀπαιτεῖται χρονοτριβὴ καὶ κόπος· διέβαινο τὰ ὅρια (Ξ).—τοῦτο ποιήσατες οἱ Πλαταιεῖς ἔς τε τὰς Ἀθήνας ἀγγελον ἐπεμπον καὶ τοὺς νεκροὺς ὑποσπόδους ἀπέδοσαρ, τά τ' ἐρ τῇ πόλει καθίστατο πρὸς τὰ παρόντα ἢ ἐδόκει αὐτοῖς (Θ).—παρελθόντες οἱ Ἀθηναῖοι ἐλεγον τοιάδε (Θ. Α', 72) τὸ αὐτὸ δὲ ἀλλαχοῦ κατ' ἀδριστον· παρελθόντες δὲ τελευταῖοι οἱ Κορίνθιοι ἐπεῖπον τοιάδε (Θ. Α', 67).

§. 11. Καὶ κατὰ τοῦτο μὲν διαφέρει διαδριστος τοῦ παρατατικοῦ. Σημαίνων δὲ τὸ γενόμενον μόνον ἐν τῷ παρελθόντι διαδριστος διαφέρει τοῦ παρακειμένου, δεῖτις φέρει τὸ γενόμενον εἰς τὸ παρόν, ως ἀποτέλεσμα σωζόμενον συνήθως θεωρῶν αὐτό· ἔκτισται ἢ οἰκία καὶ ἔκτισθη ἢ οἰκία.—ώχοδόμηται καὶ ωχοδομήθη.—πάρτα πέφρακται κτλ. (Ἀρφ. Σφ. 351) =tous les trous sont bouchés. Ιδε §. 6.

Σημ. Άλλα παραμελουμένης ἐνίστε τῆς ἀκριβολογίας, η τοιαύτη διαφορὰ δὲν τηρεῖται, τιθεμένου καὶ ἀριστον ἐνθα κυρίως ἡρμοζε, κατὰ τὰ προηγούμενα, παρακείμενος. Οὕτω π. χ. παρὰ Θουκυδίδη ἀναγινώσκεται (Ἄ, 93) «τούτῳ τῷ τρόπῳ οἱ Ἀθηναῖοι τὴν πόλεν ἐτείχισαν ἐν ὅλῃ γφ χρόνῳ» καὶ διμως τὰ τείχη, τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ τείχησεν, ἐσώζοντο ἐπὶ Θουκυδίδου, δεῖτις παρακατιῶν λέγει· «καὶ δῆλη ἢ οἰκονομία ἔτι καὶ νῦν ἔστιν ὅτι κατὰ σπουδὴν ἐγένετο· οἰγάρ θεμέλιοι παντοίων λίθων ὑπόκεινται.»—«θησαυροὺς κατέλιπον» (Ξ). Ωσαύτως καὶ ἐκ τοῦ ἐναντίου τίθεται δηλ. δ παρακειμενος σημαίνων τὸ προφανῶς οὐ σωζόμενον· «ἄσοι τύχη κέχρηκε, ταῦτ' ἀρείλετο.» Τοῦτο χρέμαται ἐκ τοῦ σκοποῦ τοῦ γράφοντος, κρίνοντος ἀναγκαῖον νὰ τηρήσῃ ἀκριβορήμησούνην ἢ οὐχί.

§. 12. Τίθεται προσέτι διαδριστος, κατὰ τινα ἀνώμαλον

φαινομένην χρῆσιν εἰς δήλωσιν τοῦ συνήθως γιρομέρου ἐπὶ τοιούτων περιστάσεων, ὅποιας ἔξηγετ τὸ ὑπ' αὐτοῦ ὡς ἄπαξ γενόμενον ἐκφερόμενον· τὰς τῶν φαύλων συνουσίας δλίγος χρόος διέλυσε ('Ισ.) κτλ. ἐν τῷ ἐπομένῳ παραδείγματι δεικνύεται ἡ χρῆσις αὕτη καταφανέστερον, παρατιθεμένου καὶ τοῦ ἐνεστῶτος· ὁ τύραρρος ταῖς μὲν πρώταις ἡμέραις προσγελᾷ τε καὶ ἀσπάζεται πάτας, ὑπισχρεῖται τε πολλὰ καὶ ἴδια καὶ δημοσίᾳ, χρεῶτε ἡλευθέρωσε καὶ γῆρ διέρειμε δῆμῳ τε καὶ τοῖς περὶ ἑαυτόν, καὶ πᾶσιν ἔλεως τε καὶ πρᾶος εἴηται προσποιεῖται (Πλ.).

Σημ. α'). Τίθεται δὲ ὁ ἀόριστος καὶ κατ' ἀνώμαλον τρόπον τινὰ χρῆσιν, ἐπὶ πρώτου προσώπου εἰς δήλωσιν ὃγι προγενεστέρας ἐνεργείας ἡ καταστάσεως, ἀλλὰ διαθέσεως ἐν τῇ στιγμῇ τοῦ παρόντος ἀναφενομένης· «ὦ γαδέ, καὶ αὐτὸς ἐμαυτοῦ νῦν δὲ κατεγέλασσα» (Πλ.) = καταγελάσσαι με δεῖ. Άλλ' ἡ διάθεσις αὕτη ἐννοεῖται ὡς πρώην ἐτοιμαζομένη· οὕτως «ἐγέλασσα, ἐπήνεσσα, ἕσθην, ἐδεξάμην, ἀπέπτυσσα» κτλ. παρὰ δραματικοῖς. Τοιούτον τι φάνεται καὶ τὸ παρ' ἡμῖν παρὰ τινῶν ἐν τοῖς χαρατισμοῖς ἔθιζόμενον, οὐκ ἐπροσκύνησα, ὅπερ οἶον τετελεσμένον ἐκφέρει τὸ νῦν γινόμενον.

Σημ. β'). Τίθεται προσέτι ἐπὶ ἀποφατικῆς ἐρωτήσεως διὰ τοῦ τί οὖ; ήτις, θευμασμὸν δηλοῦσα διὰ τί μέχρι τοῦδε δὲν ἔγεινε τὸ περὶ οὗ ὁ λόγος, παρεμφαίνει προσταγὴν ἔντονον ἵνα γένη· «τί οὐχὶ καὶ ἐμοὶ αὐτὸν ἐφράσας τίς ἐστιν» (Πλ.); = φράσσων. — τί οὐκ ἀποκρίνει (Πλ.); = ἀποκρίνου. — τί οὐκ ἀπεκρίνατο (Πλ.); = ἀποκρινάσθω. — τί οὐκ ἔκαλέσαμεν; = καλέσωμεν. Τὸ αὐτὸ δὲ καὶ δι' ἐνεστῶτος ἐνίστε· τί οὐ καλοῦμεν δῆτα (Ἀρφ.); — τί οὐ βαδίζομεν παρ' αὐτόν (Πλ.);

Σημ. γ'). Όγι ἀνώμαλος, ἀλλὰ κανονικὴ φάνεται ἡ χρῆσις τοῦ ἀορίστου ἐν τοῖς οὐέκσιλευσεν, ἵσχυσεν, ἐτυράννησεν, ἐβούλευσεν, ἡγήσατο» κτλ. διότι, εἰ καὶ τὸ ἐβασιλεύεσσε δὲν σημαίνει ἐτελείωσε τὸ βασιλεύειν, ὡς τὸ ἐτελεύτησε σημαίνει ἐτελείωσε τὸ ζῆν, σημαίνει δῆμως «ἐτελείωσε τὸν ἰδιωτικὸν βίον καὶ μετέβη εἰς τὸν βασιλικὸν» «κατέστη εἰς τὴν βασιλείαν ἀρταξέρξης» (Ξ.) κτλ., ὅπερ εἰς τὸν χαρακτῆρα τοῦ ἀορίστου ἀνάγεται.

Ο Μέλλων.

§. 13. 'Ο μέλλων σημαίνει ἀπλῶς μέλλουσαν ἐνέργειαν ἡ καταστασιν' εἰ τοῦτο ποιήσομεν, φαδίως τὰ ἐπιτήδεια ἔξομεν, ὅσορ χρόορ εἰ τῇ πολεμίᾳ ἐσόμεθα.— ἔσται ποτέ, ὅτε θεήσει (Ξ.).

§. 14. Ὁ μέλλων τῆς δριστικῆς ἐκπληροῦ πολλάκις τὰ τῆς προστακτικῆς, ἐκφέρων ὡς ἀφεύκτως γενησόμενον τὸ δέον γεγέσθαι πρὸς ταῦτα πράξεις οἷον ἢν θέλῃς. Κατὰ ἀποφασικὴν ἐρώτησιν ἐκφέρεις ἔντονον καὶ αὐστηρὰν προσταγὴν· παῖδες οὐ σκέψεσθε (Πλ.); — οὐκ ἀποδιώξεις σαυτὸν ἀπὸ τῆς οἰκίας (Ἀρφ.); Ἀπαγόρευσις ἐκφερεται ὡσαύτως διὰ τοῦ μέλλοντος καὶ τοῦ ὅπως μή σκόπει μὴ ἔξαργος ἔσει ἢ νῦν λέγεις (Πλ.) καὶ διὰ τοῦ οὐ μή (σ. 81, §. 4).

‘Ο Ηεριφραστικὸς Μέλλων.

§. 15. Διὰ τοῦ φήματος μέλλω καὶ τοῦ ἀπαρεμφάτου κατὰ μέλλοντα, ἐνεστῶτα, σπανίως δὲ κατ’ ἀδριστον, σχηματίζεται περιφραστικὸς μέλλων, δηλῶν τὸ νῦν μελετώμενον ἵνα τελεσθῇ οἵσθα οὖν ὁ μέλλεις νῦν πράττειν (Πλ.); — μέλλων μᾶς διδάξειν (Πλ.). — εἰ μέλλει κακὸς γεγέσθαι (Πλ.). Τὸ μελλοτέλεστον τοῦτο, διὰ τοῦ παρατατικοῦ ἢ ἀορίστου τῆς δριστικῆς ἔξηγούμενον, μεταφέρεται ἐκ τοῦ ἐνεστῶτος εἰς τὸ παρελθόν· ἐνεθυμοῦντο οἱ "Ελληνες ὅτι ἀγορὰν οὐδεὶς ἔτι παρέξεις ἥμελλειν (Ξ.). — ἐμέλλησαν ἐκπλεῖν (Ισ.). Ἐκ τούτου δὲ ἐν τῇ συνηθείᾳ, τοῦ θέλω ἐπὶ μελλοντικῆς ἐννοίας λαμβανομένου, θέλω λέγει, θέλω εἰπεῖ, θέλω τρώγει, θέλω φάγει. Προφανῶς δὲ διάφορος ἡ βουλητικὴ ἐννοια· θέλει τὰ φάγη.

‘Ο Μεν’ ὀλίγον μέλλων.

§. 16. Ὁ χρόνος οὗτος μεταφέρει τὸ ἐρτελὲς εἰς τὸ μέλλον, σημαίνει δηλ. ὅτι ἡ δεῖνα ἐνέργεια ἔσται τετελεσμένη καὶ ἔτοιμος ἐν δρισμένῃ στιγμῇ τοῦ μέλλοντος, ἐν ᾧ ὁ ἀπλοὺς μέλλων σημαίνει ἐνέργειαν ἐν ἀορίστῳ χρόνῳ στιγμῇ γενησομένην. Εἶναι λοιπὸν ὁ ἐρτελῆς μέλλων, ὃς τὸ futurum exactum τῶν Ρωμαίων. Ὡς τὸ ἀραγέργραπται = ἀναγεγραμμένον ἐστίν, οὕτω τὸ ἀραγεργράψεται = ἀναγεγραμμένον ἔσται· οὕτω προστετάξεται, τετιμήσεται, λείπεται, κλ.

§. 17. Ὡσαύτως δηλοῖ καὶ προγενεστέρας πράξεως διασκές ἀποτέλεσμα κεκλήσεται, μεμρῆσεται, μηρῆμα καταλελεγέ-

ται (Θ.), *λελέξεται* (Πλ.) = διατελέσει λεγόμενον. Ἐν δὲ τοῖς εἰς ὁ ρήμασιν ἐκφέρεται οὕτος περιφοαστικῶς διὰ τῆς μετοχῆς καὶ τοῦ μέλλοντος τοῦ εἶγαι δίκηρη ἔσεσθε εἰληφότες, ὃς δίκην εἰλήφατε, παρὰ δὲ ποιηταῖς καὶ διὰ τοῦ ἀρίστου· σιωπήσας ἔσει, λυπηθεὶς ἔσει (Σοφ.) κλπ. Ἀλλὰ καὶ τεθρήξω, καὶ τετελεσμένος ἔσται.

Οἱ Χρόνοι τῶν ἄλλων ἐγκλίσεων.

§. 18. Οἱ χρόνοι τῶν ἄλλων ἐγκλίσεων φυλάττουσι μὲν ἐν γένει τὸ ἐν τῇ ὄριστικῇ αὐτῶν σημανόμενον, ἀλλὰ κατὰ τὴν φύσιν τῶν διαφόρων ἐγκλίσεων. Τὸ ἄγωμεν π. χ. σημαίνει κίνησιν κατὰ διάρκειαν, ὡς καὶ τὸ ἄγομεν, ἀλλ' εἰς προσδοκώμενον χρονικὸν σημεῖον· τὸ πίγωμεν σημαίνει διάρκειαν πόσεως, οὐχὶ δὲ γινομένην, ἀλλὰ γενησομένην· τὸ πίσμεν σημαίνει πόσιν κατὰ συντέλειαν οὐχὶ κατὰ διάρκειαν, ἀλλ' εἰς χρονικὸν σημεῖον ἐσόμενον καὶ οὐχὶ ὑπάρξαν, ὡς εἴναι τὸ ἐπίομεν. Ὡσαύτως ἐὰν κάμηρη καὶ ἐὰν κάμηρ.—ὅπως μὴ κωλύμεθα, καὶ δύμας μὴ κωλυθῶμεν, κτλ.

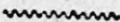
§. 19. Οὕτω λοιπὸν ἡ ὑποτακτικὴ ἐγκλισις, ἐξ ιδίας φύσεως εἰς τὸ μέλλον ἀναφερομένη, καὶ οὐ χρήζουσα διὰ τοῦτο οὔτε ιστορικῶν οὔτε καθ' αὐτὸ μελλόντων χρύνων, καὶ τὸν ἴδιον ἐνεστῶτα καὶ ἀδριστον εἰς τὸ μέλλον ἀναφέρει, τὸν μὲν κατὰ παράτασιν καὶ διάρκειαν, τὸν δὲ κατὰ συντέλειαν καὶ ὡς ἐν ὀρισμένῳ σημείῳ, εἰ καὶ πολλάκις, συμπιπτούσης τῆς χρήσεως, ἀναιρεῖται πᾶσα σχεδὸν διαφορά. Ἀλλὰ καὶ τὸν καθ' αὐτὸ παρακείμενορ εἰς τὸ μέλλον ἐφέλκεται ἡ ὑποτακτική, τὸ τέλεον ἐν τῷ μέλλοντι δι' αὐτοῦ σημαίνουσα· ἄττ' ἀν κεκλόφωσί μου (Άρφ.) = ὅσα θέλουσι μοῦ ἔχει κλεμμένα. Τὸ αὐτὸ ισχύει, κατὰ τὸ μᾶλλον καὶ ἥττον, καὶ περὶ ἐνεστῶτος καὶ ἀρίστου τῶν ἄλλων ἐγκλίσεων· εἴθε λαμβάνοιμι καὶ εἴθε λάβοιμι, ὅπως λαμβάνοιμι καὶ ὅπως λάβοιμι, φράζε καὶ φράσορ, γράφειν καὶ γράψαι· ὡσαύτως καὶ περὶ μετοχῆς, διγράφωρ, διγράψας, κτλ.

Σημ. α'). Ἡ τοιεύτη διαστολὴ τῆς κατὰ συνέχειαν καὶ κατὰ συντέλειαν ἐνεργείας ἐν πᾶσι τούτοις εἴναι πλεονέκτημα τῆς ἀρχαίας ἐλληνικῆς γλώσ-

στοι, τὸ δποῖον διέσωσε καὶ ἡ σημειωνή, ἐν οὐδεμιᾷ τῶν γνωστοτέρων εὑρωπεῖκῶν γλωσσῶν ὑπάρχον, κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον ἐκφερομένου καὶ τοῦ «θὲ πίνω καὶ θὲ πίω, θὲ γράψω καὶ θὲ γράψι, θὲ ἔρχωμαι καὶ θὲ ἔλθω». Ή ἀκριβῆς χρῆσις τούτου εἶναι μέγας σκέπελος εἰς τοὺς ξένους τοὺς λαλοῦντας τὴν ἡμετέραν γλῶσσαν, ὡς καὶ ἡ μὴ ἐπανάληψις τοῦ ἄρθρου, λέγοντας π. χ. ὑπάγω εἰς τὴν βιβλιοθήκην βασιλικὴν κατὰ τὸ ιταλικὸν *alla biblioteca reale*, ἀντὶ εἰς τὴν βιβλιοθήκην τὴν βασιλικὴν ἢ εἰς τὴν βασιλικὴν βιβλιοθήκην.

Σημ. β'.) Ἀλλὰ καίπερ ἀπενταχοῦ τηρουμένης τῆς διαφορᾶς τοῦ ἐνεστῶτος καὶ ἀσρίστου, ὡς πρὸς τὸ διαρκές τε καὶ μή, ἐπὶ μὲν τῆς εὐκτικῆς ἀναφέρονται εἰς τὸ παρελθόν, ὡς καὶ ὁ μέλιτων· «οἱ δὲ Βοιωτοὶ οὐκ ἔφασαν παραμενεῖν, εἰ μή τις αὐτοῖς τὴν καθ' ἡμέραν τροφὴν δώσοι» (Δημ.) — ἔμελλε δώσειν, δπερ ἐπὶ ἐνεστῶτος χρονικοῦ τμήματος θὰ ἦτο οὕ φασι παραμενεῖν, εἰ μή τις δώσοι· ἐπὶ τῆς προστακτικῆς ἀναφέρονται εἰς τὸ οὕπω μὲν δν ἀλλὰ γεννόμενον ἢ τὰ νῦν ἢ μετέπειτα· ἐπὶ ἀπαρεμφάτου συμμεταρέρονται κατὰ τὸ ῥῆμα τῆς κυρίας προτάσσους ἐξ οὐ αὐτὸν κρέμαται· «βούλομαι γράψειν ἢ γράψαι, βουλήσομαι γράψειν ἢ γράψαι, ήδούλετο γράψειν ἢ γράψαι, ήδουλήθη γράψειν ἢ γράψαι» κτλ. Ωσάυτως καὶ ἐπὶ μετοχῆς· «έργαζόμεναι ἡρίστων, ἀριστῶσιν, ἀριστήσουσιν» ἔργασάμεναι, ἡρίστων, ἀριστῶσιν, ἀριστήσουσιν».

Σημ. γ'.) Ο δυνητικὸς σύνδεσμος ἀν, ἔχι μόνον ἐπὶ τῆς ὑποτακτικῆς καὶ εὐκτικῆς τιθέμενος αὐξάνει τὴν ἀσρίστιαν τῶν ἐγκλίσεων τούτων, δπως ἀν εἰδῆς (Αἰοχύλ.), ὡς ἀν ποταθείην (Σ. Αποσπ.), ἐκ τοῦ ποτάσσουμαι κτλ., ἀλλὰ καὶ ἐπὶ τῆς δριστικῆς μετατρέπει τὴν θετικὴν εἰς ὑποθετικὴν ἔννοιαν· «ἔλεγον = ἔλεγα· ἔλεγον ἀν = ηθελα λέγει, ἔδωκεν ἀν = ηθελε δώσει. Ωσάυτως ἐπὶ ἀπαρεμφάτου· δυνηθῆναι καὶ δυνηθῆναις ἀν, πολεμῆσαι καὶ πολεμῆσαις ἀν· καὶ ἐπὶ μετοχῆς· «ώς ἀλόντος ἀν τοῦ χωρίου» (Ξ.). — «ώς ἐγ ἄλλοις οὐκ ἀν δηλωσαντες τὴν γνώμην» (Θ.).

ΚΕΦΑΛΛΙΟΝ ΕΙΚΟΣΤΟΝ.

Περὶ Ἐπιρρήματων καὶ Ἐπιφωνημάτων.

Περὶ Ἐπιρρήματων.

§. 1. Ός πρὸς τὴν σύνταξιν τὰ ἐπιρρήματα δυνατὸν νὰ ἐξετασθῶσιν ὑπὸ τὰς ἑζῆς τέσσαρας ἐπόψεις· α'. ὡς κυρίως καὶ καθ' αὐτὸν ἐπιρρήματα, οἷον τῷρ γρημάτων ἐπιθεταῖ· β'. ὡς τῷρ ἐπιθέτων καὶ τῷρ οὐσιαστικῶν προσδιοριστικά· γ'.

ώς ἀλλωρ ἐπιφρήματων προσδιοριστικά δ'. ως μετὰ πτώσεως συντασσόμενα.

Α'. Τὰ Ἐπιφρήματα ώς κυρίως καὶ καθ' αὐτὸν ἐπιφρήματα,
οἷον τῶν Πημάτων ἐπίθετα.

§. 2. Περὶ τῶν κοινῶν προσδιορισμῶν ἐν τοῖς ἔμπροσθεν λαλοῦντες (σελ. 49—) εἰπομένια καὶ περὶ τούτου τὰ δέοντα· κατατάξαντες δηλ. τὰ ἐπιφρήματα εἰς τέσσαρας κλάσεις τὰς κυριωτέρας, εἰς τοπικά, χρονικά, ποιότητος καὶ ποσότητος σημαντικά, διὰ πολλῶν παραδειγμάτων ἐδειξαμένη ποίᾳ τις ἐκάστου τούτων ἡ συνήθης χρῆσις εἰ δέ τις ἐπιθυμεῖ πλείονα τῶν ἐκεῖ παραδειγμάτων, προχειρότατα θέλει εύρει ζητῶν. Οὕτω π. χ. ῥαδίως ἀν Αθήνηθερ εἰς Ολυμπίαν ἀφίκοιο (Ξ.). — οἶκοθερ οἴκαδε.— εἴτε τήμερον εἴτε αὔριον δοκεῖ υπερβάλλειν τὸ ὄρος (Ξ.) κτλ.

§. 3. Εἰς τὰ ποιότητος ἐπιφρήματα ὑπάγονται καὶ τὰ κυρίως ὁργανικά, ώς λάξ ποσὶ κυρήσας (Ιλ.). — πὺξ πατάξας — διατρώξομαι ὀδᾶξ τὸ δίκτυον (Ἀρρ.). Οὕτω δὲ καὶ τὰ ποσότητος λέγόμενα ἐπιφρήματα ἄπαξ περὶ ἀπάρτων βουλευσαμέρονς (Θ.). — δίς ἢ τρὶς ἀπεκρόνσαρτο (Θ.). — κοινῆς τραπέζης πολλάκις τυχώρ εμοί (Εὐρ.).

Β'. Τὰ Ἐπιφρήματα ώς τῶν Ἐπιθέτων καὶ τῶν
Οὐσιαστικῶν προσδιοριστικά.

§. 4. Ως τὰ ἐπιφρήματα κατὰ πᾶσαν σχέσιν, τοπικήν, χρονικὴν κτλ. προσδιορίζουσι τὰ φρήματα, οὕτως ἐν μέροι τὰ ποιότητος καὶ βαθμοῦ σημαντικὰ ἐπιφρήματα, προσδιορίζουσι τὰ ἐπίθετα. Ως λέγεται πατελῶς θαρεῖτ (Σοφ.), οὕτω καὶ γῆς πατελῶς κεραί.— χρώματα λευκὰ πατελῶς (Ξ.). — ἢ τραγῳδία ὀλως σοφὸν δοκεῖ εἶραι (Πλ.).

Σημ. Οὕτω καὶ ἐπὶ ποσότητος ώς, κατὰ τὰ προηγούμενα, λέγεται τρίς εἰ πόντος (Αἰσχ.). — καὶ δίς καὶ τρίς πίνειν (Πλ.). — οὕτω καὶ δίς ἐν (Πλ.). — ἐξήκοντα δίς (Σ.). — ἐκατὸν δίς (Αἰσχ.). — ἐκατὸν τοσαυτάκις (Πλ.).

§. 5. Ωσαύτως καὶ ἐπὶ οὐσιαστικῶν τὴν λιαν ὑβρίν (Ξ.).

— τὴν ἄγαρ ἀραρχίαρ (Πλ.). — τὴν οἰκοι πολιτειαρ (Πλ.).
— διατριψομερ τὴν τήμερορ ἡμέραρ (Ξ.). — τῶν πάλαι σοφῶν ἀρδρῶν (Ξ.) = τῶν παλαιῶν σοφῶν.

§. 6. Ἐν τούτοις τὰ ἐπιφρήματα ἐπέχουσι τόπον ἐπιθέτων ἀκλίτων (Ίδε σελ. 48. §. 11). Γίνονται δὲ οὐσιαστικά, ὅταν, παραλειπομένου τοῦ προσδιοιζούντος οὐσιαστικοῦ, καταλημβάνωσι μετὰ τοῦ ἀρθροῦ τὸν τόπον αὐτοῦ· οἱ ἐκεῖ, τὰ ἐκεῖ (Ξ.). — οἱ οἰκοι (Πλ.). — οἱ πάλαι. — οἱ πάρυ. — τῶν νῦν οἱ τότε μνημώ πρὸς εὑδαιμονιαρ διέφερορ (Πλ.). Ωσαύτως ἐρθονσιαστικοὺς ποιεῖ ἡ φρυγιστὶ ἀρμορια (Ἀριστοτ.) καὶ ἡ μιξο.λυδιστὶ καὶ ξυτορο.λυδιστὶ . . . ἡ ιαστὶ καὶ λυδιστὶ . . . ἡ δωριστὶ καὶ φρυγιστὶ (Πλ.). Οὗτω καὶ τὸ ἄρω, τὸ κάτω, τὸ πέραρ, τὸ σῆμερορ, τὸ αὔριορ, τὸ λιαρ, τὸ φαγερῶς, κτλ.

§. 7. Ως δὲ ἐν τοῖς προηγουμένοις τὰ ἐπιφρήματα, μετὰ τῶν οὐσιαστικῶν τιθέμενα, ἐπέχουσιν ἐπιθέτων τόπον, οὗτως ἐν ἄλλοις, ἀντιθέτως, τὰ ἐπιθέτα ἐκπληροῦσι τὰ τῶν ἐπιφρήματων δρθριος ἄκων (Πλ.). — ἥδε μοι (νόσος) δέεται φοιτᾶ καὶ ταχεῖ ἀπέρχεται (Σοφ.). Ωσαύτως καὶ πότερορ ἐκὼν ἡ ἄκων περὶ αὐτῶν λέγει (Πλ.); — μὴ ἀσμεροι ἐκεῖσε ιοιερ (Πλ.), καὶ ἀσμέρως ἐπὶ τὸ μαρθάρειρ ιόρτα (Πλ.). — μὴ φεύγειρ τοὺς πόρους, ἀλλ᾽ ἔθε.λοτήρ νῦπομέρειρ (Ξ.).

Γ'. Τὰ ἐπιφρήματα ὡς ἄλλων ἐπιφρημάτων προσδιοριστικά.

§. 8. Τὰ ἐπιφρήματα τίθενται ὠσαύτως καὶ εἰς ἄλλων ἐπιφρημάτων προσδιορισμόν οὗτω τὰ τοπικά ἀλλοθί που εἴραι τὴν ψυχήν (Πλ.). — ἐρταῦθά πον (Πλ.). — ἀλλοθέρ γέ ποθερ (Πλ.). — οὐδαμόθερ ἀλλοθερ (Πλ.). Οὗτω τὰ χρονικά ἔτι ποτὲ — ἥδη ποτέ (Σ.). — πάλαι ποτέ (Ἀρφ.). — ἀείποτε (Ξ.). — νῦν πρῶτορ. — τότε πρῶτορ (Ξ.). καὶ τὸ μὲν τότε ἀναφέρεται εἰς ὠρισμένον (παοελθὸν ἢ μέλλον) χρόνου σημεῖον, τὸ δὲ ποτὲ εἰς ἀδριστον. — πάλιρ αὐθίς. — ὀλίγορ νοτερορ. — οὕτω πρώ (Πλ.). Ἄλλως δ' ἔχει τὸ πρᾶγμα, ὅταν πλείονα ἐπιφρήματα ἐν ταύτῃ προσδιορίζωσι τὸ φέμα, ὡς καὶ νῦν καὶ ἀεί (Πλ.). — ἔστη κάρα τε διετάραξερ ἄρω κάτω (Εύρ.).

§. 9. Ἡ συγγένεια τῶν ἐπιρρήμάτων πρὸς τὰ ἐπίθετα ἵκανῶς δεικνύεται ἐκ τῶν προηγουμένων, ἐνθα πασατησεῖται ὅτι ἡ αὐτὴ λέξις διὰ μόνης τοῦ σχηματισμοῦ μεταβολῆς τίθεται ἐπὶ τῷ αὐτῷ περιστοιχιστικῷ σκοπῷ, ποτὲ μὲν ἐπίθετικῶς, ποτὲ δὲ ἐπιρρήματικῶς καθαρὸς βίος καὶ καθαρῶς βιώσας. — ἔτιμος, εὐσεβὴς ἀνὴρ καὶ τοῖς ἔτιμως βεβιωκότα εὐσεβῶς (Πλ.). Οὕτω πατελῆς μοραρχία (Σ.), καὶ πρὶν πατελῶς ἥδη βίος διεκπεραρθῆ (Σ.), ἀσμενος καὶ ἀσμένως, θαρροῦντες καὶ θαρρούντως, ἥδομενοι καὶ ἥδεως. Ἐτι δὲ μᾶλλον δεικνύεται τοῦτο ἐκ τῆς αὐτῆς λέξεως τῷ αὐτῷ σχηματισμῷ ποτὲ μὲν ἐπίθετικῶς, ποτὲ δὲ ἐπιρρήματικῶς τιθεμένης ἥδεῖα προὴ καὶ ἥδὺ πρεει (Οδ.). — ταχὺ ἔργον καὶ ταχὺ βοηθεῖται (Θ.). — κάλλιστα ἔργα καὶ κάλλιστα τραφεῖται (Σ.).

§. 10. Τοιαῦτα εἶναι καὶ τὰ ἀνὴρ ταχὺς καὶ δρυδόθω ταχύς. — ἔρπεις ταχύς (Σ.), ἢν μὴ ἔρπης ἐκώρ (Σ.). — κεῖ βραδὺς ἔρπει, κλύων σου δεῦρ' ἀφιξεῖται ταχύς (Σ.). Όσεντως καὶ τότε μοι χάροι εὐρεῖα χθώρ (Ιλ.) = εὐρέως. Όμοιώς καὶ τὸ προαναφερθὲν ἥδε ἡ νόσος) μοι δέξεῖα φοιτᾷ καὶ ταχεῖα ἀπέρχεται (Σ.) — οὕτω θαλάσσιοι ἐχρίψατε (Σ. Τ. 1441) = καταποντίσατε· ἀλλὰ οὔτε εἰς τοῦτο ὑπάρχει ἐπιρρήματος σύστοιχον, οὔτε εἰς τὸ ἀπάγετε διτι τάχιστα με (Σ. Τ. 1340) = ἐκτοπίσατέ με.

Δ'. Τὰ ἐπιρρήματα ὡς μετὰ πτώσεως συντασσόμενα.

§. 11. Κατὰ τρεῖς τρόπους ἀπαντῶνται τὰ ἐπιρρήματα μετὰ πτώσεως συντασσόμενα:

ά.) Δυνάμει τῆς ἐπίθετικῆς αὐτῶν λέξης· ἀξίως ἡμῶν αὐτῶν (Δημ.). — πολυωφελῶς μὲν πόλει τῇ Ἀθηναῖων, τυχηρῶς δὲ ἡμῖν αὐταῖς (Ἀρφ.).

β'.) Κατὰ προθετικὴν δύναμιν· εἰσω τοῦ ἐρύματος, τοῦ τείχους, τῆς οἰκίας (Ξ.). — ἐγγὺς στέγης (Εὐο.). — πόρρω Τροίας (Εύρ.). Διαφέρου δὲ ἐννοίας, τῆς ἐναντίας μάλιστα είναι τὰ πρόσω τῆς ρυκτός (Ἡρ.). — πρόσω πλεορεξίας (Ξ.).

Αλλὰ καὶ μετὰ τῆς ἀπὸ προθέσεως οὐ πόδια κατακείμενος ἀπ' ἐμοῦ (Πλ.). — πόδια ἀπὸ τοῦ λιμένος (Ξ.).

Τὰ ἐπιφέρηματα γ'. τίθενται· μετὰ πτώσεως συνταχσσόμενα κατὰ συνεπτυγμένην ἔννοιαν. Ως τὸ καλῶς = ἐν καλῷ, τὸ ἐρταῦθα = ἐν τούτῳ, οὕτω καὶ εἰμι δὲ ποι γῆς (?Αρφ.); = εἰς ποιὸν μέρος γῆς; — παρταχοῦ τῆς γῆς (Πλ.). Κατὰ τοῦτο δὲ καὶ τὸ λατινικὸν ubique terrarum — ἢ ἔκαστος ἐπύγχαρε τοῦ ράποντος ἄρ (Ξ.). — ἐρταῦθα τοῦ βίου (Πλ.). — ἅπαξ τῆς ἡμέρας. — πολλάκις τοῦ μηρός. — τῆς δὲ ὥρας ἐγίγνετο οὐέ (Δ.). Κατὰ τὸ ἀνωτέρω τοῦ Εενοφῶντος είναι καὶ τὸ παρὰ Ρωμαίοις serum erat diei.

Σημ. ἄ'. Τοιαῦτα είναι τὰ διὰ τοῦ εὗ ἥκειν — εὗ ἔχειν γινόμενα· «τοὺς κάρτα ἔχοντας εὗ φρεγῶν (Εὐρ.). — τοῦ βίου εὗ ἥκοντες. — ἄνδρες χρημάτων εὗ ἥκοντες (Ηρ. Α, 30 Ε, 62). Οἱ ἐκδότης τοῦ Ἡροδότου Σβειγάυσας ἐν ταῖς ἀνωτέρω γενικαῖς ὑπονοεῖ τὸ ἔνεκα· καὶ τοῦτο μὲν κατὰ τὴν ἔννοιαν οὐ κακόν, ἵσσον τῷ ώς πρὸς ἐκλαμβανομένου τοῦ ἔνεκα, οἷα τὰ ἡμέτερα «ὑπάγει καλὰ εἰς τὴν ὑγείαν, εἰς τὰ χρήματα» κτλ. κατὰ γραμματικὴν δὲ ἀνάλυσιν φαίνεται δρθότερον νὰ ἐκληφθῶσι καὶ ταῦτα ώς τὰ ἀνωτέρω = ἐν καλῷ ἔχοντες, ἐν καλῇ καταστάσει χρημάτων ὅντες, = hommes distingués par leurs richesses. Οὕτω καὶ τὸ παρὰ τῷ εὐτῷ Ἡροδότῳ (Α, 102) «έαυτῶν εὗ ἥκοντες» = ἐν καλῇ καταστάσει: έαυτῶν ἔχοντες ἥτοι ὅγεις = dans un état florissant, καὶ «θεῶν χρηστῶν εὗ ἥκοιεν (Η. 111) = εἰγένεται καλοὺς θεούς, protégés par des divinités favorables. Ή γαλλικὴ μετάφρασις ἔξηγεται πωτοῦ τὴν ἔννοιαν, ἀλλ' οὐδαμῶς βοηθεῖ εἰς τὴν γραμματικὴν ἀνάλυσιν.

Σημ. θ'. Κατὰ τὰ ἀνωτέρω τοῦ Ἡροδότου, «έωυτῶν εὗ ἥκοντες» (Α. 102) είναι καὶ τοῦ Πλάτωνος (Πολ. Θ'. 571) «ὅταν ὑγιεινῶς ἔχῃ τις αὐτοῦ καὶ σωφρόνως = lorsqu'un homme mène une vie sobre et réglée (Cousin). Ως δὲ ἡ Ἡροδότος εἶπε (Α. 30) «τῆς πόλιος εὗ ἥκούσης.» — florente civitate. — dans une ville florissante (,), οὕτω κατ' ἀναλογίαν εἴπεν ἀλλαχοῦ (Α. 149). — «οἱ Αἰολέες χώρην μὲν ἔτυχον κτίσαντες ἀμείνων Ἰώνων, ὧρέων δὲ ἥκουσαν οὐκ ὅμοιως,» οἵον εἴπειν «οὐ τοσοῦτον εὖ, mais quant à la température des saisons, il n'en approche pas. Μετετράπη δὲ εἰς ἐπιθετον τὸ ἐπιφέρημα εἰν τῷ (Ηρ. Ζ'. 137) «σὺ δὲ δυνάμεως ἥκεις μεγάλης» = εὗ ἥκεις δυνάμεως, vous êtes puissant. Εἰς τὰ ἀνωτέρω ἀνάγονται καὶ τὸ «ώς εἶχον τάχους» (Θ. Ζ'. 2) — «ώς δργῆς ἔχω» (Σ. Τ. 341). — «πῶς εἶχον τάχους» (Πλ. Γοργ. 45).

Περὶ Ἐπιφωνημάτων.

§. 12. Τὰ ἐπιφωρήματα δυνατῶν νὰ διαιρεθῶσιν εἰς δύο·

ἀ. εἰς τὸ κλητικὸν ὥ. 6'. εἰς τὰ πάθημα ψυχῆς ἐξηγοῦντα, λύπην, χαρὰν κτλ., τὰ παθηματικὰ ἐν γένει.

A'. Τὸ κλητικὸν ὥ.

§. 13. Τὸ κλητικὸν ὥ τίθεται μετὰ τῆς κλητικῆς ἐπὶ τακτικῆς καὶ ἀταράχου διαιδίζει, εἰς προσφώνησιν τοῦ πρὸς δν διόγος ἀποτείνεται, καὶ συνήθως μὲν ἐπὶ ἐμψύχων ἔστι τὸ τολμᾶν, ὥ φίλ', ἀρδρὸς οὐ σοφοῦ (Γν.). — ὥ Δαῖμον Ἀγαθέ, σὸν τὸ βούλευμα οὐχ ἐμόρ (Ἀρφ.). Κατὰ τὸν λεξικογράφον Ρείμερον τὸ ὥ μετὰ κλητικῆς ἀντιτοιχεῖ, ἐν τῷ δικλόγῳ, πρὸς τὸ γαλλικὸν monsieur ὅθεν ὥ Σώκρατες = monsieur Socrateς. "Οταν δὲ ὁ λόγος ἐκφέρηται ἐπὶ τὸ ἐμπαθέστερον, τίθεται τὸ κλητικὸν ὥ καὶ ἐπὶ ἀψύχων ὥ γῆ καὶ ἥλιε καὶ σύρεσις (Αἰσχ.). — ὥ γῆρας, ὡς ἐπαχθεὶς ἀρθρώποισιν εῖ (Γν.).

§. 14. Ἡ θέσις τοῦ κλητικοῦ ὥ ποικίλλει. Ἐπὶ ἐπιθέτου καὶ οὐσιαστικοῦ προτάσσεται τοῦ ἐπιθέτου ἐπὶ μεζονος ἐμφάσεως· ὥ καλοὶ παῖδες. — ὥ κάκιστε ἀρθρώπων κτλ. Ὡσκύτως καὶ ὅτε προστίθεται τὸ σύ' ὁ χρυσός, ὥ σοφὲ σύ, καλὰ ποιεῖ φαίρεσθαι (Πλ.). Προτάσσεται τοῦ οὐσιαστικοῦ ἐπὶ ἐλάττονος ἐμφάσεως· ὥ φάος ἀγρόν· ἡ ἐνθα οὐσιαστικὸν καὶ ἐπιθετον ἀποτελοῦσι, τρόπον τινά, μίαν λέξιν· ὥ Ζεῦ πατρῷε. — ὥ Δαῖμον Ἀγαθέ (Ἀρφ.), = Ἀγαθοδαίμον· τοιοῦτον φαίνεται καὶ τὸ ὥ Ἀρδρες Ἀθηναῖοι. Τίθεται προσέτι καὶ ἐν τῷ μεταξύ· πάτερ ὥ ξεῖτε (Ὀδ.). — ἔρεβος ὥ φαερρότατος (Σ.). Ὡσκύτως, ὥ πρὸς θεῶν (Πλ.) — ὥ πρὸς Διός (Πλ.). Εἰς κλητικὴν μετὰ τοῦ ὥ, δυνατὸν νὰ προστεθῇ καὶ ὄγομαστικὴ ἔναρθρος ὡς προσδιορισμός· ὥ ἀρδρες οἱ παρόντες (Πλ.). Ὡσκύτως καὶ διὰ τοῦ καὶ ὥ Κῦρε καὶ οἱ ἄλλοι Πέρσαι (Ξ.) = καὶ ὑμεῖς οἱ ἄλλοι Πέρσαι.

§. 15. Ἡ δὲ κλητικὴ ἄνευ τοῦ ὥ, τίθεται ἐπὶ κειλεύσεως παῖ, λάβε τὸ βιβλιον καὶ λέγε (Πλ.). ἐπὶ παραινέσεως· γύραι, γυραιξίρ κόσμοις ή σιγὴ φέρει (Σ.). ἐπὶ θαυμασμοῦ· ἀρθρωπε, τι ποιεῖς (Ξ.); ἐπὶ ἀγαρακτήσεως· ἐμβρόντητε, εἶτα ρῦν λέγεις (Δ.); Ἐνίοτε δὲ καὶ μετὰ τοῦ ὥ τίθεται ἡ

κλητικὴ ἐπὶ τῷ οὐρανῷ ἀγαθῆς γυμναικὸς ἔστιν, ὡς Νικοστράτη, μή τρείττον εἶναι τὰρδρός, ἀλλ᾽ ὑπήκοος (Γ'.). — ὡς βλασφημῶν περὶ ἐμοῦ (Δ.). Τιθεμένου δὲ τὴν ἐννοησιμένου τοῦ σὺν τῇ ψυχῇ, τίθεται καὶ δύναμις τικὴ ἔναρθρος ἐπὶ προστακτικῆς· ἵθι μὲν οὖν σὺν ὁ πρεσβύτατος (Πλ.). — παρατηρεῖτε τοῦτον οἱ πλησίοι (Ξ.).

§. 16. Κατόπιν τοῦ κλητικοῦ ὡς δυνατὸν ἕσως νὰ ταχθῶσι τὰ καθ' αὐτὸν ὄντα μὲν δυτα ἀλλά, ἔνεκα τῆς χρήσεως, παρακελεύσεως ἐπιδρόματα καλούμενα — ἀγε, φέρε, ἵθι· ἀγε τὸν, ἀγε πᾶς (Αρφ.). — φέρε, τί οὖν (Αρφ.); — ἀγε δὴ πειθώμεθα (Πλ.). Ρηματικῆς φύσεως εἶναι προφανῶς καὶ τὸ ἀμέλει' α'. — θάρρει· δ'. — δύντως, βεβαίως· ἀμέλει οὐδὲν ἀν γέροιτο θανυαστόν (Πλ.). Τοιούτον καὶ τὸ παρ' ἡμῖν ἔλα, ως ἔλα = ἐλθέ, καὶ ἔλλ' ἀς ὑπάρχωμεν· — ἔλα ἀγετε· τούτου τὸ ἐναντίον ἀπέλα ἀπαντάται παρὰ Ξενιφῶντι (Κ. Π. Η', γ', 35), — ἀποἔλα (ἐλαύνω) = ἀπελθε. Παρὰ δὲ Πινδάρῳ (Ισθμ. Δ', 38) καὶ ἔλα τὸν μοι παιδόθερ, δπερ, εἰ μὲν δὲν εἶναι αὐτὸν τοῦτο τὸ παρ' ἡμῖν ἔλα (= ἐλθέ), οὐδὲ δύμως παραπολὺ ἀπέχει.

B'. Τὰ Παθηματικὰ Ἐπιφωνήματα.

§. 17. Παθηματικὰ ἐπιφωνήματα εἶναι τὰ πάθημα ψυχῆς σημαίνοντα μόρια, ἐπιδρόματα παρὰ τῶν ἀρχαίων γραμματικῶν καλούμενα· σχετλιασμοῦ, ὡς, ιώ, ιού, οὔμοι· θανυασμοῦ, φεῦ, βαβαί, παπαΐ· ἐπεκλήξεως, ἄ, αϊ· θειασμοῦ, εὐοῖ, εὐάρ.

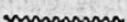
§. 18. Πολλὰ τῶν τοιούτων ἐπιφωνημάτων χρησιμεύουσιν εἰς πλειόνων ψυχικῶν παθημάτων δήλωσιν· τὸ ἄπ. χ. εἶναι θαρμαστικόν· ἄ, μέρα τολμήεις κηρός ἀτεπλάσαστο (Ἐπίγρ.)· ἐπιτιμητικόν· ἄ, ἄ, ἄδικος, ἄδικα τότ' ἄρρεν ἔλαξερ (Εύρ.). Ωσαύτως δὲ καὶ χαρᾶς σημαντικόν· εἶπε δέ τοι χαίρων δρεωπόρος ἄ, κτλ. (Ἐπίγρ.)· ἐφεκτικόν τῇ κωλυτικόν· ἄ, ἄ, μηδαμῶς, μή πρὸς Θεῶν βέλος ἀφῆς (Σ.). Τὸ ὡς εἶναι θαυμαστικόν· ὡς, τί λέγεις (Πλ.); — ὡς, τίς ὁ τεχνίτης τόδ' ἀτεπλάσασερ (Ἐπίγρ.); σχετλιαστικόν· ὡς, πόλλ' ἐγὼ μοχθηρός (Σ.), καὶ χλευαστικόν· ὡς γερραιος κτλ. (Πλ.). Τὸ οὔμοι ἐκ-

λαμβάνεται σχετικοστικόρ' οἷμ', ως τεθρήξει ('Αρφ.)· χαρᾶς σημαντικόν· οἷμ', ως ηδομαι ('Αρφ.). «Τὸ οἶμοι καὶ φῦμοι ποτὲ μὲν ἐπ' εὐφροσύνῃ κειμενον εὑροται, ποτὲ δὲ ἐπὶ λύπης· καὶ ἐπ' εὐφροσύνῃ μὲν ὡς ἐνταῦθα ἐπὶ δὲ λύπης ὡς τὸ οἶμος τάλας κτλ. (Σχολιαστ. αὐτόθι). Ωσκύτως τὸ αἱ αἱ καὶ αἱ αἱ εὑρίσκεται σχετικοστικόρ, δυσφορικόρ, μεμπτικόρ, ἐκπληκτικόρ κτλ. Οὕτω καὶ τὸ φεῦ, ως εὖ λέγεις (Πλ.).

Σημ. Τὰ ἐπιφωνήματα ταῦτα, ἐκ τῶν ἀρχαιοτέρων οἵ, μᾶλλον εἰπεῖν, ἐκ τῶν πρωτογόνων λέξεων τῆς γλώσσης ὅντα, ισοδύναμοισι διλοκλήρῳ προτάσει· βαθαί = θαυμάζω = ἐγώ εἰμι θαυμάζων· οἶμοι = ἀλγῶ κτλ. Τοιαῦτα δὲ ὅντα τίθενται, κατὰ πρῶτον, τὰ ἐπιφωνήματα ταῦτα εἰς δῆλωσιν τῶν παθήματος, ἀλλ' ἀσχέτως πρὸς τὸν λοιπὸν λόγον, διετις ἀκολουθεῖ ὡς εἰ οὐδὲν τοιοῦτον προϋπόρχε, καθάπερ ἐν τῇ ποιήσει τίθενται πολλάκις μὴ ἀποτελοῦντα μέρος τοῦ στίχου· «βαθεί, καλός γε καὶ φοινικοῦς» (Άρφ.). — «ἰού, ιού, ἔξολεῖτε μ., ὀνδρες» (Άρφ.). Ωσκύτως τίθενται ἐπιφερομένης δηνομαστικῆς ή κλητικῆς, ἔπηγούσης τὸ οἰκτερόμενον, ταλαινίζομενον κτλ. «οἶμοι τάλας» (Άρφ.). — «ψῦμοι ἐγώ πανάποτμος» (Ιλ.). — «φεῦ, φεῦ, ματερ ἀθλία, φεῦ τεκνον» (Σ.) — «ῶ τλήμων ἐγώ» (Άρφ.).

§. 19. Τίθενται προσέτι τὰ παθηματικὰ ἐπιφωνήματα γενικῆς ἐπιφερομένης, ητις ἐξηγεῖ τὸ τίρος ἔτεκα τὸ ψυχικὸν πάθος προξενεῖται, κατὰ τὰ ἀλλαχοῦ ῥηθέντα (σ. 66, § 2)· οἶμοι τῷρ κακῶν ('Αρφ.). — φεῦ τῆς ἀροιας (Σ.). — ὡ τῆς τύχης, ὡ τῆς μωρίας, κτλ.

§. 20. Ἐκ τούτου γίνεται δῆλον ὅτι, διακρίσεως χάριν τούλαχιστον, ἀπαιτεῖται διάφορος γραφὴ εἰς τὸ κλητικὸν ὡ χρυσέ, ὡ πλοῦτε κτλ., καὶ εἰς τὸ ὡ χρυσός, ὡ ἔθερος κτλ. Ἐν πολλοῖς δημως τοσοῦτον συμπίπτει δ θαυμασμὸς καὶ ή ἐπίκλησις ή προσφώησις, ὥστε ἀποβάλνει δυσταποφύσιστος ή γραφὴ ὡ τάλας καὶ ὡ τάλας κτλ. οὕτω; ὡ πρὸς θεῶν καὶ ὡ πρὸς πρόσων (Ξ).

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΕΙΚΟΣΤΟΝ ΠΡΩΤΟΝ.

Περὶ Ἀποφατικῶν Μορίων.

§. 1. Περὶ τῆς ἐν τῇ συντάξει χρήσεως τῶν ἀποφατικῶν μορίων, οὐ καὶ μή, ὡς γενικὸς κακῶν ἐπικρατεῖ δὲ ἔξης. Τίθεται μὲν τὸ οὐδὲν ἐν γένει ὅπου ἡ ἀπόφασις ἡτοι ἄρνησις οἶκοθεν ἐνυπάρχει εἰς τὸ πρᾶγμα, τίθεται δὲ τὸ μὴ ὅπου αὐτὴ ἔρχεται ἔξωθεν. Τὸ μὲν οὐδὲν ἀναιρεῖ πραγματικῶς τὸ μεθ' οὐ τίθεται, τὸ δὲ μὴ ἡτοι διὰ τοῦ λογισμοῦ ὑποθέτει τὸ ἀνύπαρκτον τοῦ πράγματος, ἡ τείνει εἰς ἀναίρεσιν ἡ κώλυσιν αὐτοῦ· οὐκ ἔστι. — οὐκ ἐγένετο. — μὴ τι ἀληθές ἡ (Πλ.). — μὴ τι τεώτερον ἀγρέλλεις; — μὴ λέγε. — μὴ ψεύσῃς. — μὴ γένοιτο.

§. 2. Τίθεται λοιπὸν οὐδὲν α'. ἐν ἀπολύτῳ ἀποφάσει, ἡτις εἶναι ἀντίθετος τῇ ἀπολύτῳ καταφάσει· οὐ δύραμαι. — οὐκ ἀξιῶ. — οὐκ ἔστι παρὰ ταῦτ' ἀλλα (Ἀρρ). — οὐχ ἥροῦμαι. — ημῖν δ' οὐχὶ συγχωρητέα (Σ.).

§. 3. Τίθεται οὐδὲν εἰπὲν ἀνεξαρτήτων ἐρωτήσεων, αἰτινες, θετικὴν ἀπόκρισιν ἀπαιτοῦσαι μάλιστα καὶ ἀποκρούουσαι διὰ τοῦ ἐρωτηματικοῦ τρόπου τὴν ἀπόφασιν, περέχουσιν ἐν ἔσυταις ἀπολύτου καταφάσεως στοιχεῖς· οὐχὶ σὺ γε αὐτίκα μάλα εὐδαίμωρ ἐγέρου (Ξ.); — οὐ καὶ σὺ αὖ δύμολογήσεις μηδὲν ὑπὲρ ἔμοι ἀδικεῖσθαι; ἀλλ' ἀράγκη ἔφη (Ξ.). Οὐδὲν ὅμως τὸ κωλῦον ὥστε παρ' ἐλπίδα τοῦ ἐρωτῶντος νὰ ἦναι ἐν τούτοις καὶ ἀποφατικὴ ἀπόκρισις· οὐκ αἰσχρὸν ἥρετ δῆτα τὰ ψεύδη λέγειν; — οὐκ, εἰ τὸ σωθῆται γε τὸ ψεύδος φέρει (Σ.).

§. 4. Τίθεται γ'. τὸ οὐδὲν ἐν τῇ παρ' ἐπικοῖς συνήθει χρήσει τῆς ὑποτακτικῆς καθ' ἓν προσεγγίζει εἰς τὸν μέλλοντα τῆς δριστικῆς· οὕπω τοίους ἴδορ ἀρέρας, οὐδὲν ἴδωμαι (Ιλ.) = οὐδὲν ἴδειν δυνήσομαι = οὐδὲν ἔψημαι. — πληθὺν δ' οὐκ ἀρέγώ μυθήσομαι, οὐδὲν ὀρούμηρω (Ιλ.).

§. 5. Τίθεται δ'. τὸ οὐδὲν ἀπολύτῳ χρήσει τῆς εὔκτικῆς, τῇ προσεγγίζούσῃ εἰς τὴν σημασίαν τῆς δριστικῆς· οὐκ ἀρ-

γέροιτο ταῦτα = οὐκ ἔστι γενέσθαι. — οὐκ ἀρ διείπομι (Σ.) κτλ. Τὸ αὐτὸ δὲ καὶ ὅταν, περὶ παρελθόντος τοῦ λόγου ὄντος, τίθενται παρωχημένοι τῆς ὄριστικῆς οὐκ ἀρ τάδ' ἔστη τῇδε, μὴ θεῶν μέτα (Σ.) καὶ ὡς ἐν τῷ οὐκ ἀρ γέροιτο ταῦτα περιέχεται ἡ ἔννοια οὐ γεγήσονται, οὗτως ἐν τῷ οὐκ ἀρ ἔστη περιέχεται ἡ ἔννοια ἔστη. ⁷ Ιδε περὶ Ὑποθετικῶν Λόγων. Τὸ αὐτὸ δὲ καὶ κατ' ἐρώτησιν.

§. 6. Ἐν ἀπολύτῳ ἀποφάσει οὐδέποτε τίθεται μήδ οὐδεν λέγεται μὴ λέγω, ὡς λέγεται οὐ λέγω. Τίθεται δὲ μὴ ἐπὶ ἐρωτήσεως, ὅταν περιμένηται ἀποφατικὴ ἀπόκρισις μὴ καὶ σὺ ἡδέ̄ ἄττα καλεῖς κακὰ καὶ ἀτιαρὰ ἀγαθά (Πλ.); Σπυνίως δὲ καταφατικῆς ἀποκρίσεως περιμενομένης πῶς μὴ φεύσομαι; = ἀνάγκη φεύσασθαι. Τίθεται, δεύτερον, μὴ ἐπὶ ἀπευχῆς περὶ πραγμάτων παρελθόντων μήποτ' ὕφελον λιπεῖν τὴν Σκῦρον (Σ.). — Ο μήποτ' ἐγώ τάλας ἐπωφέλησα πόλεως ἔξελοςθαι (Σ.) = εἴθ' ὕφελον μὴ δέξασθαι = εἴθε μήποτε ἐδεξάμην παοὰ τῆς πόλεως (Σχολ.).

§. 7. Ἐπὶ υποτακτικῆς καὶ εὐκτικῆς ἐν ἀπολύτῳ λόγῳ, ἔξαρσουμένων τῶν προσεγμειωμένων περιστάσεων (§. 4—5), τίθεται πάντοτε μήδ ἐπὶ αὐθυποτάκτων μὴ φοβηθῶμεν: ἐπὶ ἐρωτήσεως μὴ λάβω; μὴ εἴπω; Ωσαύτως μὴ γέροιτο. — μὴ ζώηρ μετ' ἀμονσίας (Εὔρ.).

§. 8. Ἐπὶ ἀπαγορεύσεως, ἀποτροπῆς καὶ τῶν τοιούτων, τίθεται πάντοτε μήδ μὴ ποιει τάδε, μὴ βούλον κτλ. Ωσαύτως μὴ φθονήσῃς, μὴ δίκην δικάσῃς κτλ. Οὕτω καὶ μὴ πλουτεῖν ἀδίκως, μὴ κλέπτειν, μὴ ἀρπάζειν κτλ.

§. 9. Ἐν δὲ συνδέσει λόγου τίθεται τὸ οὐ ὅπου ἡ σύνδεσις εἶναι μόνον ἔξωτερικὴ καὶ συμπλεκτική. Οὕτω π. χ. ἐπὶ τῶν διηγηματικῶν καὶ ἐκθετικῶν ἐν γένει λόγων, ἐν οἷς τὸ ὅτε καὶ ὡς χρησιμεύουσι ρότεν λέξις ἀπικλοκὴν τῶν δύο κώλων, ἀλλὰ δὲν ἔξωτάτας ἀναγκαίως ἐκ τοῦ πρώτου τὸ δεύτερον, ἔστω τὸ τελευταῖον τοῦτο καθ' ὄριστικὴν ἢ εὐκτικήν, μετὰ ἢ ἀνευ τοῦ ἀρ, ὅπως ἡ ἔννοια ἀπαιτεῖ λέγονται ὅτι ἐπὶ τοῦτο ἔρχονται (Ξ.). — λέγων ὅτι οὕπω δὴ πολλοῦ χρόνου ἥδιονται

οἵτινες ἐπιτύχοι (Ξ.). — καὶ οὐχὶ τοῦτο λέγω ὡς οὐ δεῖ ιέραι (Ξ.) — μέγα τεκμήριον ὃς οὐκ ἀπέκτεινε Φρύγος (Αυσ.). — Ἡράκλειτος λέγει ως δις εἰς τὸν αὐτὸν ποταμὸν οὐκ ἀρμβαίης (Πλ.). Οὗτως οἶδα στι οὐ, μαρθάρω στι οὐ κτλ.

Σημ. Πολλῷ μᾶλλον ως αὐθυπόστατος θεωρητέος δὲ λόγος ἐπὶ ἀντιθέσεως, ἔνθα ἔπειται το δεύτερον κώλον διὰ τοῦ οὐ, ως εἰ καθ' ἔστι τὸ ὑπῆρχε «σὸν ἄρα τούργον, οὐκ ἐμὸν κεκλήσεται» (Σ.). — ἐγώ, σάρπ' ίσθι, οὐκ ἄλλος» (Σ.) ἐπὶ δύοις ὀνειρεσίαις «σὺ δὲ ταύτης ἀπειρος εἶναι φάνει, οὐκ ὕπερ ἐγώ ἔμπειρος» (Πλ.). Καὶ ὑπονοούμενου τοῦ ἐνδέκατου κώλου· «καὶ παράδειγμα τόδε τοῦ λόγου οὐκ ἐλάχιστον ἔστι» (Θ.), (ἄλλη μέγιστον). — καὶ οὐχ οἱ άσθενέστατοι (Θ.): ἐπὶ συνεπείας «συνειθεσθε ηδη τάδε κάμπατα αὐτοῦ ἀκούειν, ὥστ' οὐ θαυμάζετε» (Αἰσχ.).

§. 10. Τίθεται, δεύτερον, ἐν συνδέσει λόγου τὸ οὐ, αἰτίας ἐπιφερομένης διὰ τοῦ στι, ως, διότι, ἐπεὶ τοὺς πολλοὺς λέληθει, στι οὐκ ἰστοι τὴν οὐσίαν ἐκάστου (Πλ.). — δι' οὐδὲν ἄλλο ή διότι (Πλ.). — σφῆρη δὲ εὐοδοὶ Ζεύς, τάδ' εἰ τελεῖτε μοι θαρότερον ἐπεὶ οὐ μοι ζῶντι γ' αὐθίς ἔξετος (Σ.) = οὐχ ἔξετον τελεῖν μοι. Τίθεται δὲ μή, σταν ή ἔννοια τοῦ αἰτιολογούμενου κώλου κρέμαται διώλου ἐκ τοῦ τὸ αἴτιον ἔγγονυτος ἐπεὶ μηδὲν ἀντιπίπτει (Πλούτ.).

§. 11. Ἐπὶ υποθετικῶν καὶ τελικῶν λόγων τίθεται μή· ἢν μὴ πᾶσι κηρυγμῇς τάδε (Σ.). — εἰμὴ φυλάξεις μίχρᾳ, ἀπολεῖς τὰ μείζονα (Γν.). — ἵνα μὴ ἐθιζώμεθα (Πλ.). — παρήλθομεν, δῆπος μὴ χεῖρος βούλευσησθε (Θ.).

Σημ. Άπόξεισα τῶν υποθετικῶν λόγων εἶναι οἱ περιορισμοὺς καὶ ὑπεξαιρέσεις σημαίνοντες εἰ μὴ καφός γ' εἰμι (Πλ.). — «Ἄμεινον οὐδένεν ἔστιν ἀγαθὸν ἄλλο, εἰμὶ δπλα καὶ ἀρετή» (Ξ.). Εἰρωνικῶς δὲ τίθεται πολλάκις τὸ εἰμὶ εἰμὶ διεκά (Πλ.). Άστρωντας καὶ τὸ εἰμὶ ἄρα Κατὰ περάλευψιν τοῦ προηγνθέντος δύματος προσύκυψε τὸ εἰδὲ μή· ως «ὅψον τοῦτο ἔγουσιν, εἰδὲ μὴ (ὅψον ἔγουσι), τὸ κάρδαμον» (Ξ.). — «εἰ μὲν ἀποθνοῦμεν, εἰ δὲ μή, οὐ λείψει ποτέ» (Εὐρ.).

§. 12. Κατὰ τὴν ἔγγονυμένην δὲ ἔννοιαν ρυθμίζονται καὶ οἱ ἀραφορικοὶ λόγοι· εἰς ὧρισμένορ τι καὶ βέβαιορ ή ως τοιοῦτον ἀναφερόμενοι δεχονται τὸ οὐ· Θεροίτης τις ήτη, δις εὐκ ἀρ εἰλετ' εἰσάπαξ εἰπεῖν (Σ.). — σταν τοιαῦτα λέγης, ή οὐδεὶς ἀρ γήσειεν ἀνθρώπων (Πλ.). Πάντοτε δὲ οὗτως,

ἀρνήσεως ἡγουμένης, ώς ἐπὶ τῶν οὐδείς ἔστιν δς, οὐκ ἔστιν
δς, οὐκ ἔσθ' ὅπως κτλ. Δέχονται δὲ τὸ μὴ εἰς ἀόριστόν τι,
ἀλέβαιον καὶ ὑποθετικὸν ἀναφεύδμενον κωφὸς ἀρήρ τις, δς
Ἡρακλεῖ στόμα μὴ παραβάλλει (Πίνδ.) = εἰ μὴ τις παρα-
βάλλει = ὅστις μὴ παραβάλλει τὸ ἔχυτον στόμα = ὅστις
μὴ ἐγκωμιάζει τὸν Ἡρακλέα (Σχολ.). — βουληθεὶς τοιοῦτον
μημεῖον καταλιπεῖν τὸ μημεῖον Ξέρξου = ὅποιον νὰ μὴ
ὑπάρχῃ διὰ τοῦ οὐ θελεν ἐξηγεῖται ἡ ὑπαρξίας τοῦ πράγ-
ματος, βεβαιουμένη καὶ παρὰ τοῦ διηγουμένου Ἰσοκράτους
= ὅποιον δὲν ὑπάρχει.

§. 43. Ὁσκύτως καὶ οἱ χρονικοὶ λόγοι: δτ' οὐκέτ' εἰμι,
τηρικαῦτ' ἄρ' εἰμι ἀρήρ (Σ.); = ὅτε δὲν ὑπάρχω πλέον, δὲν
ἀξίω τίποτε, τότε λοιπὸν θὰ ἔμαι ἀνήρ; = ἀνδρεῖος, μέγας.
— εἰ τότε δωροῦθ', δτ' οὐδὲρ η χάρις χάριν φέρει (Σ.). —
ὅπότε μὴ φαῖται (χραθόν τι δεδραμέναι), ἀπάγοντες ἀπέκτει-
τορ (Θ.). — ἐπεὶ μὴ ἀταράγοιει, ἀραχωροῦντες ἡσύχαζοι
(Θ.). Ὁσκύτως Ζηρὸς δ' οὐκ ἀρ ἔγωγε Κρονίορος ἀσσορ ικοί-
μην, δτε μὴ αὐτὸς γε κε.τεύοι (Ιλ. Ε. 247) = εἰ μὴ κτλ.

§. 14. Τὸ αὐτὸν ἴσχυει καὶ περὶ τῶν ἐξαρτωμένων ἐρωτή-
σεων δέχονται μὲν τὸ μή, ὅταν ἀναφέρωνται εἰς ἀόριστόν τι,
τὸ δὲ οὐ ὅταν, εἰς ὡρισμένον, ώς θὰ ἔταν καὶ ἐν ἀπολύτῳ
λόγῳ δοάκις Αθήνας ἀστικοίμην, ἐπανηρώτωρ Σωκράτηρ δ
μὴ ἐμεμηρήμην (Πλ.). — ἐρήσονται εἰ οὐκ ἐρατιώτατορ ἔχθρα
φιλία (Πλ.). — καὶ ὅπότε τις αὐτῶν ἔροιτο τῶν ἐρ τέλει ὄρ-
των δτι οὐκ ἀπέρχεται ἐπὶ τὸ κοινόν, ἔφη τοὺς συμπρέσθεις
ἀραιμένεις (Θ.).

Σημ. Ως ἐξαίρεσις τῶν προηγουμένων φίνονται χωρία τινὰ τῶν ὑπο-
θετικῶν λόγων, ἐν οἷς ἀπεντάται οὐ ἀντὶ μή: «εἰ τοὺς θανόντας οὐκ
ἐξε θάπτειν περιών» (Σ.). — «ἐὰν δ' οὐ φάσκη» (Λυσ.). Ἀλλ' ἐν τούτοις τὸ
οὖ, τὰ τοῦ στερκτικοῦ ἄλφα ἐκπληροῦν, ἀποτελεῖ μίαν ἔννοιαν μετά
τοῦ ἔματος: οὐκ ἐξε = κωλύης, οὐ φάσκη = ἀρνῆται. Ὁσκύτως τὸ
θαυμάτων εἰ οὐ κτλ. = θαυμάτων ὅτι οὐ κτλ.: οὕτω καὶ ἐπὶ τῶν τελικῶν.

§. 15. Ἐπὶ τοῦτε λικοῦ ἀπαρεμφάτον λεγομένου, ώς ἐξαρ-
(ΣΥΝΤ. ΠΕΡΙΟΔΟΣ Α').

τωμένου ἐκ τοῦ ρήματος τῆς κυρίας προτάσεως, τίθεται μὴ δεόμεροι μὴ σφύς περιορᾶν φθειρομέρους (Θ.). — προεῖπον δὲ αὐτοῖς μὴ ταυμαχεῖν Κορινθίους (Θ.). Όσα γάρ δὲ μὴ δέχεται τὸ ἀπαρέμφατον καὶ ὅταν καθ' ἔσυτὸ διὰ τοῦ ἔρθρου ἐκφερόμενον παριστᾶ ἔνοιαν αὐθυπόστατον· τὸ μὴ ἀ.λ.λοθε διατρίβειν ἀ.λ.λ' ἐρ τούτῳ εῦ ἔχει (Πλ.). — τὸ μὴ πυθέσθαι, τοῦτο μ' ἀλγύρειν ἄρ (Σ.). οὕτω καὶ μικρὸν ἔξεργυτε τοῦ μὴ καταπετρωθῆναι (Ξ.). — διὰ τὸ μὴ εἶναι (Θ.). — ἐπὶ τὸ μὴ λυπεῖν καὶ μὴ βλάπτεσθαι (Δ.). Όσα γάρ καὶ ἀνάρθρως τίτα δ' αἰσχιον μὴ φιλεῖν η τὸν ἀδειφόρον (Ξ.).

§. 16. Ἐπειδὴ τὸ εἰδικὸν ἀπαρέμφατον λεγόμενον (σ. 94, §. 7) ισοδυναμεῖ δριστικῇ μετὰ τοῦ ὅτι, λέγονται εἶναι = λέγουσιν ὅτι ἔστιν, ή δὲ δριστικῇ μετὰ τοῦ ὅτι δέχεται ἐπὶ ἀρνήσεως τὸ οὖ (§. 9), φυσικὸν ἦτο καὶ τὸ ἀπαρέμφατον ἐπὶ τῆς αὐτῆς περιστάσεως νὰ δέχηται ὡσκύτως τὸ οὖ. λέγονται ὅτι οὐκ ἔστι καὶ λέγονται οὐκ εἶναι. Καὶ δημος, ἣν καὶ δὲν λείπουσι τοιαῦτα παραδείγματα (Ιδε κατωτέρω §. 18), ή συγχροτέρα καὶ συνήθης χρῆσις ἐκφέρει τὸ ἀπαρέμφατον ἐν τούτοις διὰ τοῦ μὴ λέγονται μὴ εἶναι.

§. 17. Οὕτω μετὰ τὰ ρήματα λέγειν, φάραι, εἰδέραι, ἐπίστασθαι, δρᾶν, δοκεῖν, νομίζειν, οἴεσθαι, μετὰ τὰ ρήματα δεικνύειν, δη λοῦν, δρᾶν, πυρθάρεσθαι, ύπισχρεῖσθαι, ἀπειλεῖν, βον. λεύεσθαι, μεταγιγρώσκειν, μετὰ τὰ δύμνειν, δμολογεῖν, ἀρεῖσθαι, μετὰ τὰ χρή, ἀράρη, εἰκός, ἀδύνατον, δίκαιον ἔστι κτλ. ἐπὶ τοῦ ἐκ τούτων ἔξαρτωμένου ἀπαρεμφάτου τίθεται μὴ πῶς ἄρ το. λιμῶνει λέγειν τὸ κα. λὸν μὴ κα. λὸν εἶναι (Πλ.); — ἔφασαν μὴ ἀδικήσεσθαι (Ξ.). — ἐπιστάμεθα μήπω ποτ' αὐτὸν γεῦδος λακεῖν (Σ.).

Σημ. Ως λόγος τῆς τοιαύτης διαφορᾶς ἐπιφέρεται ὅτι ἐπὶ μὲν τοῦ ἀπαρεμφάτου η ἔνοια κρέμαται πάντη πάντως ἐκ τοῦ ρήματος τῆς κυρίας προτάσεως, ο ἔστιν ἐκ τῆς γνώμης τοῦ λέγοντος, νομίζοντος κτλ., ἐπομένως η ἄρνησις ἔρχεται ἔξωθεν (§. 1), ἐπὶ δὲ τῆς δριστικῆς μετὰ τοῦ ὅτι καὶ ὡς θεωρεῖται οἷον αὐθυπόστατος καὶ ἀνεξάρτητος ἐκ τοῦ ἔργου μένου κάλους, χρησιμένοντος τοῦ μορίου μόνον εἰς ἐπιπλοκὴν καὶ σύδεσιν τῶν δύο λόγων, ἐπομένως η ἄρνησις ἐνυπάρχει εἰς αὐτὸν τὸ πρᾶγμα (§. 1).

Οὗτω λοιπόν, κατ' ἀκριβέστημοσύνην, τὸ μὲν «φημὶ ταῦτα μὴ οὕτως ἔχειν» ἐκφέρει: τὴν περὶ τοῦ προσειμένου κρίσιν ἐπὶ τῷ μετριώτερον, κατὰ τὴν γνώμην τοῦ λέγοντος, τὸ δὲ «φημὶ ὅτι ταῦτα οὐχ οὕτως ἔχει» ἐξηγεῖ τὴν αὐτὴν ἔννοιαν ἐπὶ τῷ βεβαιώτερον, ως ὅντως ὑπέργευσαν καὶ οὐδεμῶς ἐκ τοῦ ἡγουμένου ἐξαρτωμένην=ταῦτα οὐκ ἔχει οὕτω, καὶ λέγω τούτῳ.

§. 18. 'Αλλ' οὐδὲν ἥττον καὶ μετὰ τὰ ἀνωτέρω ρήματα ἀπαντώνται ἀπαρεμφάτα τὸ οὐ ἔχοντα ἡγοῦμαι γάρ αὐτούς οὕτι διαπράξασθαι (Πλ.). — κινδυνεύει οὐχ οὕτως ἔχειν (Πλ.): μάλιστα δὲ μετὰ τὰ λεκτικά· φημὶ δ' οὐ σε μαρθάρειν (Σ.). — φημὶ αὐτὸν οὐ διαμενεῖν (Ξ.).

Σημ. Εἰ μὲν οὐχὶ ἄπαντα, τὰ πλεῖστα τούλαχιστον τῶν τοιούτων γωρίων δυνατὸν ἴσως νὰ ἀναγκιῶσιν εἰς δύο γενικωτέρας περιστάσεις τὰς ἔξης:

ά.) Όταν διὰ τοῦ ἀπαρεμφάτου λόγος ἀποράσκηται ἐπὶ τῷ βεβαιώτερον καὶ ἀνενδοιάστως, ἐπομένως ἰσοδυναμῆ τῷ διὰ τῆς δριστικῆς καὶ τοῦ ὅτι (§. 17 σημ.), τότε τίθεται οὕτι «φησὶ δεῖν οὐδὲν τοιοῦτον προσφέρειν τῷ φαρμάκῳ» (Πλ.). Οὕτως ἴσως καὶ τὸ «αἰσθόμενος οὐκ ἀν πείθειν αὐτούς» (Θ.).

β'.) Τίθεται οὕτι ἐπὶ τοῦ ἀπαρεμφάτου, διαν ἡ ἀρνησις πίπτῃ εἰς μίαν μόνην ἔννοιαν. Γίνεται δὲ τούτο μάλιστα ἐπὶ ἀντιθέσεων, διε εἰς κῶλον ἀποφάσιδον ἀντιτίθεται κῶλον καταφατικὸν ἴσοδύναμον: «κοῦτε ἀπόρρητα ἔφη ἐκ Θεομορόδοιν αὐτές (τὰς γυναικας) ἐκφέρειν, σὲ δὲ κάμε βουλεύοντες τοῦτο δρᾶν ἀεί» (Ἀρρ.), ή καὶ γντιστρόφως: «καὶ ταῦτ' ἀποφέρειν (ἔξη) πάντα κοῦχ ἀποστεφεῖν» (Ἀρρ.). — «ῶμοσσε δ' οὐκέτι λοιπὸν ὑπὲρ πελάγους πόδας θεῖναι, ἀλλὰ μένειν ἐπὶ γῆς» (Θεόκρ.). Ἐνίστη δέ, τιθεμένου τοῦ ἐνδος μόνου κῶλου, ἐξυπονοεῖται τὸ ἄλλο (§. 9. Σημ.). «ἐγὼ οἴμαι σὺν ὑμῖν ᾧς πιστοῖς βουλεύομενος οὐκ ἀν ἐξαμαρτάνειν» (Ξ.). — «ἡγησάμενος οὐκ ἔτι ἐμὸν ἔργον εἶναι παρεῖναι ἐν ταῖς συνουσίαις» (Πλ.).

§. 19. 'Η μετοχὴ δέχεται τὸ μή·

α'.) Ἐπὶ πλοκῆς λόγου οἰκοθεν ἀπαιτούσης τὴν τοιαύτην ἀρνησιν, ως ἐπὶ προστακτικῆς γήρασασθε τὸν πόλεμον μηδὲν φοηθέρτες τὸ αὐτίκα δειρόρ (Θ.), ως ἐπὶ ἀπαρεμφάτου ἀπαιτοῦντος τὸ μή· τι δ' ἔστι; εἰ χρὴ μὴ κελευσθεῖσαρ λέγειν (Εὔρ.);

β'.) Ὅταν ἐξηγῇ ἔννοιαν ὑποθετικήν· φίλοι γε οὐκ ἀν εἰεῖν μὴ περὶ πολλοῦ ποιούμενοι ἔαυτούς (Πλ.)=εἰ μή.

§. 20. Δέχεται τούγχαντιον τὸ οὐ, ὅταν ἐξηγῇ ἔννοιαν θετικήν· οἴτος οὐλεσθαι νοῦν ἔχειν ποιεῖ τῷ πιρόντων τοὺς

πολλοὺς οὐκ ἔχοντας (Πλ.) = ἐνῷ οὐκ ἔχοντι. — τί ταῦτα
ἀριὰς μὲν δὲ ὡρεῖ λημέρη (Σ.); ἐμοὶ πόλεμος ἐστιν οὐκ
ἔμει μυσῶν (Ξ.). — οἱ οὐδενάμενοι ἐπιθῆται (Θ.).

§. 21. Τὰ ἑζής παραδείγματα σαφονίζουσι τὸ πρᾶγμα
καλλιώτερον· ὁ μὲν λαβὼν ἀργύριον ὑπερεπήρευεν, ὁ δὲ οὐ
λαβὼν εἶται θαράτον φῆσ' ἄξιον τοὺς μισθοφορεῖν ζητοῦ-
τας ἐτῇ ἐκκλησίᾳ (Ἀρφ.). — εἰώθατε τὰ οὐκ ὄντα λογο-
ποιεῖν ως ἐστιν ἡμῖν ἐτοῖμα (Ἀνδ.). — οὗτος γὰρ ἐδόκει καὶ
πρότερον πολλὰ ἥδη ἀτηθεῖν τοιαῦτα, τὰ ὄντα τε ως
ὄντα καὶ τὰ μὴ ὄντα ως οὐκ ὄντα (Ξ.).

Σημ. Πολλὰ τῶν ἀνωτέρω σημειωμένων ἔημάτων (§. 17) συντέσσονται
καὶ μετὰ μετοχῆς, καθάπερ ἐν τοῖς ἐμπροσθετν παρατηρήσαμεν, κατηγορου-
μένου τίπον ἐπεγχύσουσε (σ. 102, § 6-7). Καὶ τότε δέ, λαγύοντος τοῦ ἀνω-
τέρω κανόνος, δέχονται οὖς ἐπὶ θετικῆς καὶ μὴ ἐπὶ ὑποθετικῆς ἔννοιας·
«φανερὸς γέγονεν οὐ συγγενῆς ὅν» (Ξ.). — «ἴστα μέν με σύδενα πω κίν-
δυνον προσενήσαντα ὑμῖν ἀθελούσιον» (Ξ.). — «ὅτῳ οὐ δυναμένους» (Ξ.).
Ωσαύτως «εὖ λαμψει μὴ ἐν ἡττον ὕμᾶς λυπηροὺς γενομένους τοῖς ξυμπά-
χοις» (Θ.). — «ώς μηκέτ' ὅντα κείνον ἐν φάσι νόει» (Σ.) = ζῶντα ως εἰ
μὴ ἦν — «ώς μηδὲν εἰδεῖται μὲν ὃν ἀνιστορεῖς (Σ.).

§. 22. Ή αὐτὴ γρῆσις τῶν δύο ἀποφατικῶν μορίων οὐδὲν καὶ
μὴ ἐπικρατεῖ ἐπὶ τῶν οὐσιαστικῶν, ἐπὶ τῶν ἐπιθέτων, ἐπὶ
τῶν ἐπιθέματων καὶ ἐπὶ τῶν ἐμπροθέτων πτώσεων· τίθεται
δηλ. μὴ ἐπὶ ὑποθετικῆς καὶ οὐδὲ ἐπὶ θετικῆς ἐρροΐας· δειρὸν
δὲ ἐστὶν η μὴ ἐμπειρία (Ἀρφ.). — γράψας τὴν τῷρι γεγραῦται
οὐ διάλυσιν (Θ.). — οὕτοι φίλα τὰ μοὶ φίλα (Εὔρ.). — τὸ
δὲ μὴ ἐμποδὼν ἀραιταγωνίστω εὑροίᾳ τετίμηται (Θ.). —
μὴ ἀλογίστως (Θ.) — μὴ καλῶς (Εὔρ.). — οὐκ εἰκότως (Θ.).
— οὐκ εὐκαίρως (?σ.). — ἢ μὴ μετὰ ρόμων ἥμαρτεν (Θ.). — οὐκ
ἐπὶ κακονοργίᾳ καὶ οὐκ ἀρετῇ ἐπετήδευσαν (Θ.). — οὐκ
ἐρ πατρίδι (Θ.).

Σημ. ά.) Οὕτω λοιπόν, δεχόμενοι τὰς ἀνωτέρω ἔξαρέσσεις, καθ' ἓς ἐν τῷ
ἔξαρτωμένῳ λόγῳ τίθεται οὖς ἀντὶ μή, δεχόμεθα φαίνομεν ας μόνον ἔξα-
ρέσσεις, διότι, εἴτε τὸ οὖς, τὰ τοῦ στερητικοῦ ἄλφα ἐπεληφθοῦν, ἀποτε-
λεῖ μίαν ἔννοιαν μετὰ τῆς ἀποφασουμένης λέξεως (§. 14, σημ.), εἴτε ἐκ-
φέρει τὸ δι' ἀπαρεμφάτων λόγον λασθύνασιν τῷ διὰ τῆς δριστικῆς καὶ
τοῦ δι τοι εἴτε, τελευταῖον, ἀποφάσκει ὅχι ὅλον τὸν λόγον, ἀλλὰ μίαν μό-

νην ἔννοιαν, ὡς ἐπὶ τῶν ἀντιθέσεων (§. 18, σημ.), πάντοτε ἀποφάσκει, κατὰ τὴν ἴδιαν αὐτοῦ φύσιν, οἰκοθεν, οὐχὶ ἔξωθεν καὶ δυάμει ἔξαρτήσεως.

Σημ. 6.) Δεχόμενοι δὲ ἀφ' ἑτέρου ὡς ἐλλειπτικὰς τὰς φράσεις, ἐν αἷς, ἐπὶ τοῦ ἀπολύτου λόγου, τίθεται μή ὡς μὴ εἴπω; — βούλει ἵνα μὴ εἴπω; μὴ γένοιτο; — βούλοιμην ἵνα μὴ γένοιτο κτλ., ἐλευθεροῦμεν διὰ τούτου παντελῶς τὸν καθ' αὐτὸν ἀπόλυτον λόγον ἀπὸ τοῦ μορίου μή, ὡς διὰ τοῦ προηγουμένου (σημ. ἄ.) ἐλευθεροῦμεν τὸν ἀληθῶς καὶ ὅντας ἔξαρτώμενον λόγον ἀπὸ τοῦ μορίου οὗ. Καὶ οὕτως εὑρίσκεται κατὰ πάντα ισχύων ὁ ἐν ἀρχῇ τοῦ κεφαλαίου τοῦδε τεθεὶς κανόν, ὅτι «τὸ μὲν οὐ ἐν γένει τίθεται θπου ἡ ἀπόφασις ἐνυπάρχει οἰκοθεν εἰς τὸ πρᾶγμα, τὸ δὲ μὴ οὐ που ἔρχεται ἔξωθεν (§. 1).

Σημ. γ'). Ταύτας τὰς ἀρχὰς ἀπεδεχόμενοι δυνάμεθα, μετὰ μείζονος ἢ ἐλάττονος ισχυρίσεως, πολλὰ τῶν ποιητῶν καὶ συγγραφέων γωρίαν νὰ προσελκύσωμεν εἰς τοὺς ἀνωτέρους τόπους: «πῶς διεῖης ἡ πόθεν μηδὲν ποῶν» (Ἄρρ. Πλ. 906); — εἰ, ὡς λέγεται, μηδὲν ἐπίστεις; — επίστεις τὸ οὐδὲν ποιῶν θὰ ἡτο; — ὃς ἡ ἐπει οὐδὲν ἐπίστεις. — «λύσετε δὲ οὐδὲ τὰς Λακεδαιμονίων σπουδάς, δεχόμενοι ήμας μηδετέρων ὄντας ἔνυμάχους» (Θ. Α., 33; — ὡς εἰ μηδετέρων ήμεν σύμμαχοι, ἐπὶ ταύτῃ τῇ ὑποθέσει τὸ οὐδετέρων ὄντας θὰ ἡτο; — οἵτινες ἡ ἐπει οὐδετέρων ἐστὲν σύμμαχοι).

§. 23. Τὰ περὶ τῶν ἀπλῶν μορίων οὐ καὶ μὴ λεγόμενα ἔννοοῦνται καὶ περὶ τῶν ἐξ αὐτῶν μετ' ἄλλων μορίων ἡ καὶ πτωτικῶν συντιθεμένων, οὔτε καὶ μήτε, οὐδὲ καὶ μηδέ, οὐδεὶς καὶ μηδεὶς κτλ., προστιθεμένης πάντοτε καὶ τῆς ἔννοίας τῶν προσλαμβανομένων οὔτε φωρεῖς, οὔτε δρασείεις σοցά — οὕτ' ἐμοὶ καλὸν τόδ' ἐστίν, οὔτε σοί. — μήτε δεῖσθαι τῶν μετρίων, μήτε πλούτῳ ύπερφέρειν (Ξ.). — τὰ δὲ γηθέρτα βού.τον μηδὲ μεμρῆσθαι (Σ.).

§. 24. Ωταύτως κατὰ γῆρ πόλεμος οὐδεὶς ἔντεστη. — οσα μηδεὶς τῷρ ἐμῶν τύχοι φίλων. — ὡς ήμας πρέπει βουλεύεσθαι ἀδικούμερον μηδεὶς διδασκέτω Θ.). Οὕτως οὐκέτι καὶ μηκέτι, οὐπω καὶ μήπω, οὐδαμοῦ καὶ μηδαμοῦ, οὐδέποτε καὶ μηδέποτε κτλ. Πάντα τὰ ἀνωτέρω, χωρὶς ἀνάγκης τῶν προστιθεμένων μορίων, ήθελον ἐκφρασθῆ κατὰ τὸν ἐν ἀρχῇ τεθέντα κανόνα, διὰ τοῦ οὐ καὶ μή.

§. 25. Άλλ' ἔκτὸς τούτων ὑπάρχουσι καὶ δύο συνδυασμοὶ τῶν ἀποφατικῶν μορίων, τὸ οὐ μὴ καὶ μὴ οὐ. Τὸ ποιῶν τίθεται μετὰ τῶν φόβου, ὑποψίας, μερίμνης καὶ τῶν τοιούτων

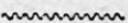
σημαντικῶν ῥημάτων, κατὰ μέλλοντα τῆς δριστικῆς μετὰ ἡ
ἄρευ ἐρωτήσεως, καὶ^τ ὑποτακτικὴν τοῦ ἀσφίστου καὶ σπανίως
τοῦ ἐνεστῶτος^τ οὐ μὴ προσοίσεις χεῖρα, μηδὲ ἄλη^τ πέπλω^τ
(Εὐρ.); — μὰ τὸν Ἀπόλλωνα οὐ μὴ σ' ἔργῳ περισύμοι^τ ἀπελθόντα
(Ἀρφ.). — οὕτι μὴ ληφθῶ θόλω^τ — οὕτι μὴ φύγῃ μόρος^τ (Αἰσχ.).
— ὅταν τοὺς φίλους χρατῆς εὐ ποιῶ^τ, οὐ μὴ σοι δύνωνται
ἀρτέχειν οἱ πολέμιοι (Ξ.). *Ιδε καὶ σ. 81, §. 4. 82, §. 9.

Σημ. Οἱ Ἑλλειπτικὸς οὗτος τρόπος τοῦ λέγειν ἔχει τὴν ἀρχὴν ἐξ ἄλλου προγενεστέρου, οἷος ἐν τοῖς ἔξι^τ παραδείγμασιν· «ἄστοι^τ δέος μὴ σε φιλήσῃ^τ (Ἄρφ.). — «οὐδὲν δεινὸν αὐτῷ μὴ ποτέ^τ ἀδικηθῆ^τ» (Πλ.). — «οἱ γάρ οὗ
δεινὸν κατὰ τοῦτο μὴ ἀλῷ που^τ (Ἅρ.). — «οὐ φίδος μὴ σε ἀγάγω^τ (Ξ.). Εν-
νοεῖται δὲ οὗτοι ἐν τούτοις τὸ οὐ δὲν ἀναφέρεται εἰς τὸ αὐτὸ^τ φῆμα μετὰ τὸ
μή, ἀλλ' εἰς τὸ παραλειπόμενον ἐστί, καὶ τοῦτο τὸ οὐ ἀναφέται τὴν ἐν τῷ
δεύτερῳ κώλῳ ὑποψίαν, οἷον εἰπεῖν οὐ δέδοικα μή, ὅπερ ἐστὶ τὸ ἐναν-
τίον τοῦ δέδοικα μή. Οὕτω τῷ παρ^τ Ἡρόδοτῷ (Ζ.^τ, 155) «τοῦτο δὲ δεινὸν
γίνεται (==ρόδος ἐστί) μὴ πέση πᾶσα ἡ Ἑλλάς» Θα ἦτο ἀντίθετον τῷ «οὐ-
δὲν δεινὸν (==οὐδεὶς φίδος) μὴ πέση ἡ Ἑλλάς», καὶ τελευταῖον, οὐ μὴ πέση
ἡ Ἑλλάς. Οὕτω δὲ καὶ «οὐδὲν δεινοί τοι ἔσονται (ο! Λυδοί) μὴ ἀποστέωσι»
(Ἅρ. Α., 156). — il n'y aura plus à craindre de révolte de leur part (L.). Καὶ τὸ μὲν δεινόν, ὅπερ ἀλλαγοῦ φοβερὸν καλεῖ δὲ Ἡρόδοτος, ==φίδος,
τὸ δὲ δεινοί, ἀντὶ δεινὸν κτλ., εἶναι κατὰ τὸ «δίκαιος εἰμι εἰπεῖν». — «ἡμεῖς δίκαιοι ἔσμεν κινδυνεύειν» (Πλ. Πρωτ. 319. Κρίτ. 45) κτλ.

§. 26. Οἱ δεύτεροι συνδυασμὸς τῶν δύο ἀποφατικῶν μο-
ρίων, τὸ μὴ οὐ, τὴν αὐτὴν μετα τοῦ πρώτου ἔχων ἀρχὴν, τί-
θεται ὡσκύτως μετὰ τῶν αὐτῶν ὡς ἔγγιστα ῥημάτων, καὶ
κατὰ τοὺς αὐτοὺς χρόνους. Ἀντίθετον δὲ τοῦ προηγουμένου
ὅν κατὰ τὴν σύνδεσιν, καὶ κατὰ τὴν ἔννοιαν εἶναι τὸ ἀνάπα-
λιν. Τὸ μὲν πρώτον σημαίνει οὐδεὶς φόβος, οὐ δέδοικα, μὴ
τοῦτο γέρηται, οὐ γεγήσεται, τὸ δὲ δεύτερον δηλοὶ φόβος
ἔστι, δέδοικα, μὴ οὐ γέρηται. Οὕτω δέδοικα μὴ θάρη, ηθε-
λεν εἰπεῖ δὲ μὴ ἐπιθυμῶν τὸν θάνατον τοῦ ἀξέωστου, ἀλλὰ
φυεούμενος περὶ τούτου οὐ (δέδοικα) μὴ θάρη, ηθελεν εἰπεῖ
δὲ ὡσκύτως μὴ ἐπιθυμῶν τὸν θάνατον τοῦ ἀσθενοῦντος, ἀλλὰ
θαρρῶν ἐν ταύτῳ ἐπὶ τῇ ὑγιάσει δέδοικα μὴ οὐ θάρη, ηθε-
λεν εἰπεῖ δὲ ἐπιθυμῶν τὸν θάνατον τοῦ ἀσθενοῦς καὶ φοβούμε-
νος μήπως δὲν ἀποθάνη.

Σημ. Πάμπολλα ἐκ ποιητῶν καὶ συγγραφέων περιδείγματα δεικνύουσι τοῦτο. Οὕτω «δεῖδω μὴ οὕτις τοι ὑπόσχηται τόδε ἔργον» (Ιλ. Κ. 9). — «ὑποπτεύομεν καὶ ὑμᾶς μὴ οὐ κοινοὶ ἀποθῆτε» (Θ. Γ', 53). — «ώστε οὐ τοῦτο δέδοικα μὴ οὐκ ἔχω ὅ τι δῶ ἐκάστῳ τῶν φίλων, ἀν εὖ γένηται, ἀλλὰ μὴ οὐκ ἔχω ἴκανονς οἷς δῶ» (Ξ. Α', Β', 7). Ἀνευ δὲ τοῦ προηγουμένου κώλου εἶναι τὸ «μήνυ τοι οὐ χραίσμη σκῆπτρον καὶ στέμμα θεοῖς» (Ιλ. Δ', 79). Ωσαύτως «ἄλλα μὴ οὐ τοῦτο ἢ τὸ χρηστήριον (Ηρ. Ε., 79).

§. 27. Τὸ μὴ οὐ συντάσσεται καὶ μετ' ἀπαρεμφάτου, ἀνάρθρου τε καὶ ἐνάρθρου· οὐδὲ ἐθέλω προλίπειν τόδε μὴ οὐ τὸν ἔμδρ στοραχεῖν πατέρ' ἄθλιον (Σ.). — οὐδὲν ἐλλείψω τὸ μὴ οὐ πᾶσαν πυθέσθαι τῶντος ἀλήθειαν πέρι (Σ.). — μὴ παρῆς τὸ μὴ οὐ φρύσας (Σ.). καὶ μετὰ μετοχῆς· δυσάλγητος γάρ ἀν εἴη τοιάρδε μὴ οὐ κατοικτείωντος ἔργον (Σ.). — τοιαύτης δὲ τιμῆς τυχεῖν, ὥστε θρητὸν ὅρτα θεῶν γενέσθαι κριτήρον οὐχ οἰόν τε μὴ οὐ τὸν πολὺ τῇ γράμμῃ διαγέροντα (Ισ.).

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΕΙΚΟΣΤΟΝ ΔΕΥΤΕΡΟΝ.

Περὶ Προθέσεων.

§. 1. Ὡς πρὸς τὴν ἀρχὴν αὐτῶν θεωρούμεναι αἱ Προθέσεις ἦσαν, αἱ πλεῖσται τούλαχιστον, τοπικὴ ἐπιρρήματα. Ὡς πρὸς τὴν συντακτικὴν χρῆσιν ἀναπληροῦσι τὰ τῶν πτώσεων, ἐξηγοῦσαι σχέσιν ὀνόματος ποὺς ὄνομα· νίδε μετὰ πατρός. — βελτίους ἐποίει τοὺς πολίτας ἀρτὶ χειρόρων (Πλ.). Ἐάν λοιπὸν ὑποθέσωμεν γλῶσσαν δεκατρεῖς πτώσεις ἔχουσαν, ὡς ἡ Φιγγική, αὐτὴ ἔχει μικροτέραν χρείαν τῶν προθέσεων, δὲ ἵδιαιτέρου τύπου ἐξηγοῦσα ὃ τα ἄλλας διὰ προθέσεως, ἔτι δὲ διληγότερον χρήζει τῶν προθέσεων γλῶσσα εἴκοσι πτώσεις καθ' ὑπόθεσιν ἔχουσα. Ἐάν δέ, τούναντίον, ὑποθέσωμεν γλῶσσαν ὅλως ἀπτωτον, ἡ γλῶσσα αὕτη δὲν δύναται σχεδὸν νὰ κινηθῇ ἀνευ προθέσεων, ὡς συμβαίνει ἐν ταῖς πλείσταις γλώσσαις τῶν νεωτέρων ἐθνῶν.

§. 2. Τιθενται δὲ αἱ προθέσεις εἰς τὸν λόγον κατὰ δύο τρόπους, ἐν συντάξει, χωριστὰ δηλ. τοῦ ὀνόματος πρὸς διέρονται, ὡς ἐπὶ γῆς, ἐπὶ τῷ ὁῶρ, ἐν οὐρανῷ κτλ., καὶ ἐν συν-

θέσει, μετά τε δνόματος καὶ δήματος, κατ' ἐπιδηματικὴν ἔννοιαν, ἐπίγειος, ἐρουφάριος, ἐπωάζειν κατὰ πολλάκις δὲ καὶ προῦετικήν· ἀποσκιρτᾶν τιρος.—ἀρᾶ ἐνεχέσθω (Πλ.).—ὁ ποταμὸς διαβρέει τὴν πόλιν. Συνήθως δὲ προτάσσονται ἐν συντάξει οὖσαι, πάντοτε δὲ ἐν συνθέσει, καὶ ἐκ τούτου τὸ δνομα πρόθεσις, ὅπερ ἐν ἄλλαις γλώσσαις δὲν ἀληθεύει.

§. 3. Ως πρὸς τὰς πτώσεις μεθ' ὧν συντάσσονται, αἱ προθέσεις διαιροῦνται εἰς μονοπτώτους, μετὰ μιᾶς μόνης πλαγίας, διπτώτους, μετὰ δύο πλαγίων, καὶ εἰς τριπτώτους, καὶ μετὰ τῶν τριῶν συντασσομένας.

Προθέσεις Μονόπτωτοι.

§. 4. Προθέσεις μονόπτωτοι εἶναι ἑπτά, ἡ ἀρτὶ, ἡ ἀπό, ἡ ἐξ ἢ ἔκ, ἡ πρό, μετὰ γενικῆς συντασσόμεναι, ἡ ξὺν ἢ σὺν καὶ ἡ ἔν, μετὰ δοτικῆς συντασσόμεναι, καὶ ἡ εἰς ἢ ἐς μετὰ αἰτιατικῆς.

4. Η Πρόθεσις ἀντὶ.

§. 5. Η πρόθεσις ἀρτὶ σημαίνει:

1. *'Arta.llagήr*, σὺ μὲρ ἔρχῃ πεζὴν δύραμιν ἔχωρ, ἀρθ' ἵς ἀ.λ.ληρ οὐκ ἀρ δέξαιο

(Ξ.).—*'Artikatáσtaσtōr* βουλεύεται δπως βασιλεύσει ἀρτ' ἐκείρον (Ξ).—ἀρτὶ μὲρ δούλου πολιτης γεγένηται, ἀρτὶ δὲ πτωχοῦ πλούσιος, ἀρτὶ δὲ υπορραμματέως ρομοθέτης (Δυσ.).

3. *'Aμoιbήr* ἀρτὶ τῷ πολλῷ πόρωρ σμικρὰ ἀπολαῦσαι

(Πλ.).—ἀρτὶ τοῦ κακοῦ ἔργου τιμῆς ἀξιοῦ (Ξ.).

4. *Προτίμησtōr* τῷ κατὸρ θάρατορ ἀρτὶ τοῦ αἰσχροῦ

βίον αἰρεῖσθαι (Ξ.).

5. *Altior* τῷ Miror τιμωρούμεθα, ἀρθ' ὡρ ἡμᾶς ἡράγκασε τοὺς δασμοὺς τελεῖται ἐκείρον (Πλ.).—ἀρτὶ τοῦ; (Ξ.).—τίνος ἔνεκκα; Πάντα δὲ τὰ σημανόμενα ταῦτα εἶναι προφανῶς ποικιλίαι τοῦ πρώτου, ὅπερ προέκυψεν ἐκ τῆς πρωτίστης σημασίας τοῦ ἀρτικρύ, σωθείστης εἰς τὸ ἐπιδημα ἄντα καὶ εἰς τὸ λατινικὸν απτε καὶ εἰς τὸ ἡμέτερον ἀρτίπροχθες, ἀλλ' ἐπισκιασθείσης ἐν πολλοῖς.

§. 6. Ἐκ τῆς αὐτῆς πρώτης ἀργῆς προηλθον καὶ τὰ ἐν ταῖς συνθέσεσι τῆς προθέσεως ταύτης ἐπικρατοῦντα σημανόμενα. Είναι δὲ ταῦτα μάλιστα:

ἀ. Τὸ κατατικρού ἀρτίθυρον, ἀρτίπορθμος, ἀρταρχτικός, Ἀρτίκυρα, Ἀρτίφιος, Ἀρτίταρος. Ἐκ ταύτου δὲ ἡ σημασία τοῦ ἐραρτίον ἀρτίπαλος, ἀρτερασής, ἀρτίτεχνος.

β'.) Ἡ τῆς ἀρτικαταστάσεως ἀρτιβασιλεύς, ἀρτιστράτηρος, ἀρθύπατος, ἀρτιταμίας (prætor). Ἐκ τούτου δὲ ἡ σημασία τῆς ἀμοιβαιότητος ἀρτίδοσις, ἀρτίχρησις, ἀρτιπαράθεσις κτλ. Τινὰ δὲ τούτων καὶ διφοροῦνται ἀρτιστράτηρος, ἀρτίπαλος, ἀρτιδίκος, ἀρτίθεος.

Σημ. Τοιούτον δὲ καὶ τὸ ἀντιάνειρα, προξὺ μὲν Όμηρος (Ιλ. Γ, 183) = ὁ σανδρός, προξὺ δὲ Ηινδρός (Όλυμπ. ΙΒ'. 17) στάσις ἀντιάνειρα = ἐν ἦ ἀνὴρ πρὸς ἄνδρα μάχεται.

§. 7. Οὕτω καὶ ἐπὶ τῶν ῥημάτων ἄτινα, τῆς μὲν ἐννοίας τῆς ἀρτικαταστάσεως ἐπικρατούσης, συντάσσονται γενικὴ, τῆς δὲ τοῦ ἐραρτίον ἐννοίας ἐπικοστούσης, δοτικὴ. Οὕτω κατὰ τὸ πρῶτον, οὐκ ἀρτιτιθέρτες την 'Αθηναίων ἐκ πολλοῦ ἐμπειριαρ τῆς σφετέρας δι' ὀλίγουν μελέτης (Θ.). κατὰ τὸ δεύτερον τῇ ἀληθείᾳ ἀρτιλέγεις (Πλ.). — ἀρτιτάττεσθαι τινὶ ἢ πρὸς τινα (Ξ.). — ἀρτιδικεῖται ταῖς διαβολαῖς (Δ.). Συντάσσονται δὲ τὰ μετ' αὐτῆς συντιθέμενα ῥήματα καὶ δυνάμει τῆς ἴδιας αὐτῶν σημασίας, οὐδεμίαν ῥοπὴν ἔχούσης τῆς προθέσεως πρὸς τὴν σύνταξιν ἀρτιδικεῖται ἀλλήλοις (Πλ.) = ἐξ ἀμοιβῆς ἀδικεῖται. — ἀρθριζεῖται. — ἀρταροφάζειται σῖτον (Ξ.) κτλ. Καὶ τὰ ἀρτέχεσθαι τιρος, ἀρτιλαμβάρεσθαι τιρος κτλ. δέχονται τὴν γενικὴν ὡταύτως δυνάμει τῆς σημασίας, διότι καὶ ἀπλᾶ ὅντα οὕτω συντάσσονται: λαβόμενος τὴς δεξιᾶς τοῦ Κναξάρους (Ξ.). — ἀρτελάβετο τοῦ τοίβωρος τοντοντ (Πλ.). — τῆς γρώμης ἀεὶ τῆς αὐτῆς ἔχομαι Θ.). — τῆς θαλάσσης μᾶλλον ἀρτείχορτο (Θ.).

2. Ἡ Πρόθεσις ἀπό.

§. 8. Ἡ πρόθεσις ἀπὸ σημαίνει:

1. Χωρισμός ἀπὸ δ' αὐγέρος ὕμορ εἴργαθεν ("Op.).

2. Ἀπομάκρυνσιν ἀπὸ σκοποῦ.

3. Τὸ σημεῖον ἐξ οὗ ὁρμᾶται τι καὶ ἔχει τὴν ἀρχὴν ἡ.
ἐπὶ τόπου ἐν γένει ἔνθα δέ εἰσιν αἱ διώρυχες ἀπὸ τοῦ Τί-
γρητος ποταμοῦ ἔρουσαι (Ξ.). — ἀφ' ἡλίου ἀριότος (Ξ.).
ἴ'. ἐπὶ πατρίδος ἀπὸ Ζάγκλης (Θ.). γ'. ἐπὶ καταγωγῆς οἱ
ἀπὸ Δημαράτου (Θ.). δ'. ἐπὶ πλήθους τῷρ ἀπὸ δῆμου τις
(Θ.). ε'. ἐπὶ προσώπου ἀπὸ ἐκείρου ἔρχομαι (Π.). σ'. ἐπὶ θέ-
σεως ἀφ' ἵππου, ἀπὸ γεώς, ἀπὸ ὁρμῶν, ἀπὸ πύργων μά-
χεσθαι (Ξ.). ζ'. ἐπὶ χρόνου ἀπὸ τούτου, ἀπὸ γενεᾶς, ἀπὸ
παιδῶν, ἀφ' οὐ (Ξ.). η'. ἐπὶ ἀφορμῆς ἀπὸ στάσεων ἐκπι-
πτοντες (Θ.). θ'. ἐπὶ συμφωνίας ἀπὸ σημείου ἐνὸς ἐπιστρέ-
ψατες (Θ.). ι'. ἐπὶ ὁργάρου ἡ ἀπὸ τοξῶν μάχη.—ἀπὸ κνά-
μου ἀρχοτας καθίστασθαι (Ξ.). ιά'. ἐπὶ ὕλης ἀπὸ κέδρου
ἀλείφατος (Ἡρ.). ιβ'. ἐπὶ πόρου καὶ μέσου ἀπὸ τοῦ συ-
κοφαγτεῖν ζῆν (Πλ.). — ἀπὸ εἰλαχίστων ὁρμᾶσθαι (Ξ.). —
ἀπὸ συκιροῦ ἐθέλω διαπρᾶξαι 'Αρρ.).

§. 9. Τὰ αὐτὰ ὡς ἔγγιστα σημαίνει ἡ πρόθεσις ἀπὸ καὶ
ἐν ταῖς συνθέσεσι: χωρισμόρ, ἀπομάκρυνσιν, ἀποβολὴν καὶ
τὰ ὄμοια: ἐν πᾶσι δὲ τούτοις ἐπικοινωνεῖ ἡ προεξηγηθεῖσα ἔν-
νοια τοῦ χωρισμοῦ, δικρότως τοεπομένη τοὺς ισθμοὺς ἀπε-
λάμβανον (Θ.). — τὰς προσβολὰς ἀπεκρούοντο (Ἡρ.). —
ἀποβαλλεῖς τὴν κεφαλὴν (Ἡρ.). οὗτως ἀπομαρθάρειν, ἀπο-
διδόται, ἀπαιτεῖν κτλ. Ωτιάτως ἀπόκοιτος, ἀπόμισθος =
ὁ ἐκτὸς μισθοῦ. Ἀπόροια = ἀποθολὴ νοός, καὶ πάντα τὰ ἐκ
ταύτης παραχρόμενα, ἀπελπισία, θωκάτης, ἀναιδεια. Ἐκ ταύ-
της προηλθεν ἡ σημασία τῆς τελειώσεως ἀποτελεῖν, ἀπερ-
γάζεσθαι, ἀπερημοῦν, ἀποδεικνύειν. Τοιοῦτο καὶ τὸ οἱ
ἀπογεγραμμένοι = οἱ διὰ τῆς ἐν καταλόγῳ ἀπογραφῆς κε-
χωρισμένοι τῶν ἀλλων ἦ = οἱ τελέσαντες τὸ ἀπογράφεσθαι.

3. Ἡ Πρόθεσις ἐξ ἢ ἔκ.

§. 10. Ἡ πρόθεσις ἐξ ἢ ἔκ σημαίνει ἐν γένει τὴν ἔκ τιος
περιφερείας, πλατυτέρας ἢ στενωτέρας, ἐξαγωγὴν.

α').) Ἐπὶ τόπου ἐξιέραι ἐκ γῆς εἰς φῶς (Πλ.).

6'.) Ἐπὶ προσώπου ἐξ ἐμοῦ.

γ'.) Ἐπὶ ἀποστάσεως ἐκ βελέων, ἐκ ποδῶν, ἐξ ὁρθαλμῶν, ἐξ ἀνθρώπων = ἐξηφάνισται.

δ'.) Ἐπὶ υἱης ἐκ πέτρας. Ὡσαύτως τίθεται ἡ ἔχ, ὡς ἡ ἀπό, εἰς δήλωσιν τοῦ τῆς ἀρχῆς σημείου τοπικῶς, χρονικῶς, αιτιολογικῶς, μεταβολικῶς, ἐκ προηγουμέρης συμφωνίας, ἐκ καρόρος κτλ. ὡς ἐκ δεξιᾶς, ἐξ ἀριστερᾶς, ὁ τόπος ἀπότομος ἐκ θαλάτης, ὁ ἐξ Ἀθηνῶν, ἐκ παίδων, ἐκ πολλοῦ, ἐκ τούτου = ἐκ τούτου τοῦ χρόνου = ἐκ τούτου τοῦ αἰτίου, ἐκ πολλοῦ = ἀπὸ πολλοῦ χρόνου, καὶ ἐκ πολλοῦ προορᾶται = ἐκ μηκοῦ τόπου = μακρόθεν, ἐκ πένητος πλούσιος, ἐκ τῶν πρόσθετον δακρύων γελάτη, ἐκ τῶν ξυγκειμέρων ποιεῖται, ἐκ τῶν ἔργων κρίνεται.

§. 11. Ἐν ταῖς συνθέσεσι τῆς προθέσεως ἐξ ἢ ἐκ ἐπικρατεῖ μάλιστα ἡ ἔννοια τοῦ ἐξω ἐκδημος, ἐξιέραι, ἐκβάλλειν, ἐκπέμπειν ἡ ἔννοια τῆς ἀποστάσεως ἐκ ποδῶν. Ἐν ταύτης δὲ ἀνεπτύχθη ἡ σημασία τοῦ λιαρ ἐκπεπταμέρως εὐφραίτεσθαι (Ξ.) τοῦ ἐρτελῶς ἐξοπλιζεσθαι, ἐκπληροῦν, ἐκπορεῖν, ἐκπλεων ἡ σημασία τῆς καταγωγῆς, ἐκγορος. Ὡσαύτως καὶ ἡ τῆς μεταβολῆς ἐν ταύτῃ ἐξελιητικῶ, ἐκβαρβαρώ κτλ. Καίπερ δὲ δημοιάζουσα ἐν πολλοῖς τῇ ἀπό, διαφέρει δημως ἐν ἀλλοισ ἐκμαρτάρειν = ἐντελῶς μανθάνειν, ἀπομαρτάρειν = λησμονεῖν, οὐπερ ἡ σημειώνη γλώσσα ἔχει τὸ ἐναντίον ἀπέμαθεν = ἐτελείωσε τὸ μανθάνειν, ἐξέμαθεν = ἐλισμόνησεν.

4. Ἡ Πρόθεσις πρό.

§. 12. Ἡ πρόθεσις πρὸ σημαίνει:

1. Τὸ ἐμπρός πρὸ τῶν ὁρθαλμῶν (Αἰσχύλ.). — πρὸ ποδῶν (Πλ.). — φρούριον τὸ πρὸ τῆς χώρας (Ξ.).

2. Τὸ πρότερον οἱ πρὸ ἡμῶν γεγορότες (Ισ.). — πρὸ ἡμέρας (Πλ.).

3. Ὑπεράσπισιν πρὸ δεσποτῶν θνήσκειν (Εὐρ.). — πρὸ τινος βουλεύεσθαι.

4. Προτίμησιν πρὸ τούτου τεθράραι ἢ πολλάκις ἐλοιτο

(Πλ.). — κάλλιορ πρὸ τοῦ φεύγειν ὑπέχειν τὴν δίκην (Πλ.).

§. 13. Καὶ ἐν ταῖς συνθέσεσιν ἐπικρατοῦσι τὰ αὐτὰ σημανόμενα, ἀπερὶ οὐδὲν ἔτερον ἢ ποικιλίαι τοῦ πρώτου προαύλιορ, πρόθυροι, πρόλογος, πρόφρεσις, προστασία, προτίμησις, πρόκειμα, προέρχομαι, προτάττω, προαγορεύω, προασπίζω, προαιροῦμαι, προροῶ ἕαυτοῦ τε κήδεται ὁ προτροῶτ ἀδελφοῦ (Ξ.). Οὕτω καὶ ἐν τοῖς προβολή, πρόγορος, πρόερδος, πρόσβατος. Ωσαύτως καὶ πρόθυμος, προπετής τοιοῦτον βέβαιος καὶ τὸ προδότης.

5. Η Πρόθεσις ἐν.

§. 14. Ἡ μετὰ δοτικῆς συντασσομένη πρόθεσις ἐρ σημαίνει τὸ ἐρ τινὶ περιφερείᾳ εἶναι, πλατυτέρᾳ ἢ στενωτέρᾳ ἐρ οὐρανῷ, ἐρ γῇ, ἐρ Σπάρτη κτλ. Τοῦτο δέ, διαφόρως ποικίλλον, ἔξηγετ ἀ. τὸ ἐρτός ἐρ οὐκοῦ θ'. τὸ ἐπάρω ἐρ ὅρεσιν γ'. τὸ ὄποκάτω ἐρ τοῖς ψύη λοις δέρδρεσιν (Πλ.) δ'. τὸ μεταξύ ἐρ γιλοις ἐ. τὸ ἐρώπιορ ἐρ δήμῳ σ'. τὸ π.ηνιορ ἡ ἐρ Μυκάλῃ μάχῃ ζ'. τὸ χρόνορ ἐρ ημέρᾳ, ἐρ θέρει, ἐρ τῷ παρότι, ἐρ τῷ τοιούτῳ = ἐν τοιαύτῃ πραγμάτων καταστάσει.—ἐρ τοιούτοις ὄντες πράγμασιν (Ξ.). Ωσαύτως καὶ κατὰ διαφορούς ἄλλους τρόπους, κυριολεκτικῶς τε καὶ τροπικῶς ποικίλλον, ἔξηγετ διάφορον ὑπάρχειν κύκλον, πολιτικόν, ἐπιστημονικόν, τεχνικόν, ηθικόν κτλ. ἐρ ὁ λιγαρχία, τῶν ἐρ τέλει, ἐρ φιλοσοφίᾳ, ἐρ ἀρετῇ. ἐρ τέχνῃ, ἐρ εἰπήσιν, ἐρ χρηστῷ τρόπῳ κτλ. Παραλειπτικὰ δὲ είναι τὰ ἐρ ἄδον, τόπω δηλ., ἐρ Ἀριφρορος, οἰκία δηλ. Ωσαύτως δὲ τοῦς ἐρ Κλωπιδῶν (Ἀρφ. Ιπ. 79), δήμῳ, κωμικῶς, ἀντὶ Κρωπιδῶν.

§. 15. Ἡ πρώτη σημασία, τὸ ἐρ τινὶ εἶναι, ἐπικρατεῖ καὶ ἐν ταῖς συνθέσεσι τῆς προθέσεως ταύτης κατὰ διαφόρους τρόπας ἐτοικεῖται, ἐμμέρειται, ἐμμισθοῖται, ἐρδύειται, ἐτραυλοῖται, ἐρρομοῖται, ἐτιμοῖται, ἐταρτίοιται κτλ. Ἡ σύνταξις τούτων βαίνει κατὰ τὴν ἐν συνθέσει ἐπικρατοῦσαν ἔννοιαν ἐμφερῆς τινὶ = ὅμοιος.—ἐγγελταὶ ἐμοὶ (Σ.).—οὐ γάρ ἀτ τοσούτοις ἐρέκραγες ἥμεται

(Αρρ.). — ἐμπίπτειν τινί, ἐμπίπτειν ἀλλήλους. — ἐρίστασθαι τοῖς ποιουμένοις (Θ.). — ἀνθίστασθαι· ἡ δυνάμει τοῦ μετ' αὐτῆς ὄνδρυτος ἢ ἥρηματος, ἀνεὶ ὁπῆς τῆς προθέσεως ὡς πρὸς τὴν σύνταξιν· ἐμπειρός γεωμετρίας (Πλ.) = ἐν πείρᾳ γεωμετρίας. — τούραρτίον ὡρ βούλορται (Ξ.) = τὸ ἐναντίον τῶν ἢ βούλονται. — ἐρθυμεῖσθαι, ἐρροεῖται = ἐν θυμῷ, ἐν νῷ τιθέναι τι. — ἐμπεδοῦρ δρονος (Ξ.) = βεβαίον, κυρούν, οἶνον ἐν πέδῳ ἢ πεδίῳ πηγνύειν. — τὴρ τοῦ βίου ὁδὸν ἐρίστασθαι (Πλ.) = εἰσέρχεσθαι. Ὡσαύτως ἐμφαγεῖται καὶ ἐμπιεῖται. — ἐρέβαλεις εἰς τὴν πολεμίαν (Ξ.) = εἰσέβαλεν κτλ.

6. Ή Πρόθεσις ξὺν ἢ σύν.

§. 16. Ή μετὰ δοτικῆς, ὡς ἢ ἔστι, συντασσομένη πρόθεσις ξὺν ἢ σὺν σημαίνει σύρδεσιν καὶ συνάφειαν· τῆς γῆς σὺν ἀρδράσι καὶ λιον ἢ κενῆς κρατεῖται (Σ.). — σὺν τοῖς ὅπλοις. — σὺν τῷ σῷ ἀγαθῷ ἢ σὺν τῇ σῇ ζημιᾷ (Ξ.). Ἐκ ταύτης προκύπτει ἡ σημασία τῆς συμφωνίας· σὺν τῷ νόμῳ (Ξ.) καὶ ἡ τῆς βοηθείας· σὺν θεῷ κτλ. Ἐστι δὲ τὸ μὲν ξὺν συγγενές τῷ ξυρός = κοινός· ὡς δὲ τὸ σὺν προέκυψεν, ἀφαιρεθέντος τοῦ κ (ξύν = κτύν, σύν), οὕτως ἀφαιρεθέντος τοῦ σ προύκυψε τὸ λατινικὸν ευη, οἶνον κύρ.

§. 17. Ή σηματία τῆς συναφείας, ἐνώσεως καὶ συμπλοκῆς ἐπικρατεῖ καὶ ἐν συνθέσει· συμπορεύεσθαι τινι, σύμπλονται τινι. — ὁ ἵππος τοῦτο (τὸ ὅπλον) συμφέρει (Ξ.) = φέρει δόμον· συμφορὰ = πολλῶν σύμπτωσις, ἐπὶ κακοῦ συνήθως, ἀλλὰ καὶ ἐπὶ καλοῦ. — συγκροτεῖται τῷ χεῖρε. Ὡσαύτως καὶ ἡ τῆς βοηθείας· συμπράττειν, συνεργεῖται, συνήγορος, σύμφορος κτλ. Ἐκ τῆς πρώτης προκύπτει καὶ ἡ σημασία τῆς ἐτάξεως καὶ ἀρμορία πλοκῆς συντάττειν, συντιθέται, συγγράφειν.

7. Ή Πρόθεσις εἴς ἢ ἐξ.

§. 18. Ή πρόθεσις εἴς ἢ ἐξ, μετὰ αἰτιατικῆς συντασσομένη, εἶναι ἡ ἀντίθετος τῆς ἐξ ἢ ἐξ· διότι ἡ μὲν ἐξ ἢ ἐξ σημαίνει τὴν ἐκ τινος ἀργήν, ἡ δὲ εἴς ἢ ἐξ σημαίνει τὸ εἰς τι τέρομα· ἐκ θαλάττης εἰς θάλατταν (Ξ.). Ἐκ ταύτης προκύπτει

(Πλ.). — κάλλιορ πρὸ τοῦ φεύγειν ὑπέχειν τὴν δίκην (Πλ.).

§. 13. Καὶ ἐν ταῖς συνθέσεσιν ἐπικρατοῦσι τὰ αὐτὰ σημανόμενα, ἀπερὶ οὐδὲν ἔτερον ἢ ποικιλίαι τοῦ πρώτου· προαύλιορ, πρόθυρος, πρόδορος, πρόφροντος, προστασία, προτίμησις, πρόκειμαι, προέρχομαι, προτάττω, προαγορεύω, προασπίζω, προαιροῦμαι, προροῶ· ἕαυτοῦ τε κήδεται ὁ προτροῶτ ἀδελφοῦ (Ξ.). Οὕτω καὶ ἐν τοῖς προβολή, πρόγορος, πρόεδρος, πρόσβατος. Ωσαύτως καὶ πρόθυμος, προπετής τοιούτον βέβαιος καὶ τὸ προδότης.

5. Η Πρόθεσις ἐν.

§. 14. Η μετὰ δοτικῆς συντασσομένη πρόθεσις ἐρ σημαίνει τὸ ἐρ τινὶ περιφερείᾳ εἶναι, πλατυτέρᾳ ἢ στενωτέρᾳ· ἐρ οὐρανῷ, ἐρ γῇ, ἐρ Σπάρτη κτλ. Τοῦτο δέ, διαφόρως ποικίλλον, ἔξηγετά. τὸ ἐρτός· ἐρ οὐκώ· θ'. τὸ ἐπάρω· ἐρ ὅρεσιν· γ'. τὸ ὄποκάτω· ἐρ τοῖς ψύη λοις δέρδρεσιν (Πλ.). δ'. τὸ μεταξύ· ἐρ γιλοις· ε'. τὸ ἐρώπιορ· ἐρ δήμῳ· σ'. τὸ πλησιορ· ἡ ἐρ Μυκάλῃ μάχῃ· ζ'. τὸ χρόρορ· ἐρ ημέρᾳ, ἐρ θέρει, ἐρ τῷ παρότι, ἐρ τῷ τοιούτῳ = ἐν τοιαύτῃ πραγμάτων καταστάσει.—ἐρ τοιούτοις ὄρτες πράγμασιν (Ξ.). Ωσαύτως καὶ κατὰ διαφόρους ἄλλους τρόπους, κυριολεκτικῶς τε καὶ τροπικῶς ποικίλλον, ἔξηγετι διάφορον ὑπάρξεις κύκλον, πολιτικόν, ἐπιστημονικόν, τεχνικόν, ηθικόν κτλ. ἐρ ὁ λιγαρχία, τῶν ἐρ τέλει, ἐρ φιλοσοφίᾳ, ἐρ ἀρετῇ, ἐρ τέχνῃ, ἐρ εἰπήσιν, ἐρ χρηστῷ τρόπῳ κτλ. Παραλειπτικὰ δὲ εἰναι τὰ ἐρ ἄδον, τόπω δηλ., ἐρ Ἀριφρορος, οἰκίᾳ δηλ. Ωσαύτως δὲ τοῦς ἐρ Κλωπιδῶν (Ἀρφ. Ιπ. 79), δήμῳ, κωμικῶς, ἀντὶ Κρωπιδῶν.

§. 15. Η πρώτη σημασία, τὸ ἐρ τινὶ εἶναι, ἐπικρατεῖ καὶ ἐν ταῖς συνθέσεσι τῆς προθέσεως ταύτης κατὰ διαφόρους τρόπας· ἐτοικεῖται, ἐμμέρειται, ἐμμισθοῖται, ἐρδύειται, ἐτραυλοῖται, ἐτριμοῖται, ἐτρατίοιται κτλ. Η σύνταξις τούτων βαίνει κατὰ τὴν ἐν συνθέσει ἐπικρατοῦσαν ἔννοιαν ἐμφερῆς τινὶ = ὅμοιος.—ἐγγελλάρ ἐμοί (Σ.).—οὐ γάρ ἀτ τοσούτοις ἐρέκραγες ἥμετρ

(Αρρ.). — ἐμπίπτειν τινί, ἐμπίπτειν ἀλλήλους. — ἐρίστασθαι τοῖς ποιουμένοις (Θ.). — ἀνθίστασθαι· ἡ δυνάμει τοῦ μετ' αὐτῆς ὄντος ἡρήματος, ἀνεὶ ὁπῆς τῆς προθέσεως ὡς πρὸς τὴν σύνταξιν· ἐμπειρός γεωμετρίας (Πλ.) = ἐν πείρᾳ γεωμετρίας. — τούραρτιον ὡρ βούλορται (Ξ.) = τὸ ἐναντίον τῶν ἡ βούλονται. — ἐρθυμεῖσθαι, ἐρροεῖται = ἐν θυμῷ, ἐν νῷ τιθέναι τι. — ἐμπεδοῦν δρκονς (Ξ.) = βεβαίον, κυρον, οἶνον ἐν πέδῳ ἡ πεδίῳ πηγνύειν. — τὴρ τοῦ βίου ὀδὸν ἐρίστασθαι (Πλ.) = εἰσέρχεσθαι. Ωσαύτως ἐμφαγεῖται καὶ ἐμπιεῖται. — ἐρέβαλεις εἰς τὴν πολεμίαν (Ξ.) = εἰσέβαλεν κτλ.

6. Ή Πρόθεσις ξὺν ἡ σύν.

§. 16. Ή πετὰ δοτικῆς, ὡς ἡ ἔστι, συντασσομένη πρόθεσις ξὺν ἡ σὺν σημαίνει σύρδεσιν καὶ συνάφειαν· τῆς γῆς σὺν ἀρδράσι καλλιορ ἡ κενῆς κρατεῖται (Σ.). — σὺν τοῖς ὅπλοις. — σὺν τῷ σῷ ἀγαθῷ ἡ σὺν τῇ σῇ ζημιᾷ (Ξ.). Ἐκ ταύτης προκύπτει ἡ σημασία τῆς συμφωνίας σὺν τῷ νόμῳ (Ξ.) καὶ ἡ τῆς βοηθείας σὺν θεῷ κτλ. Ἐστι δὲ τὸ μὲν ξὺν συγγενὲς τῷ ξυρός = κοινός· ὡς δὲ τὸ σὺν προέκυψεν, ἀφιερεθέντος τοῦ κ (ξύν = κτύν, σύν), οὕτως ἀφιερεθέντος τοῦ σ προύκυψε τὸ λατινικὸν ευη, οἶνον κύρ.

§. 17. Ή σημασία τῆς συναφείας, ἐρώσεως καὶ συμπλοκῆς ἐπικρατεῖ καὶ ἐν συνθέσει· συμπορεύεσθαι τινι, σύμπλονται τινι. — δίππος τοῦτο (τὸ ὅπλον) συμφέρει (Ξ.) = φέρει δόμον· συμφορὰ = πολλῶν σύμπτωσις, ἐπὶ κακοῦ συνήθως, ἀλλὰ καὶ ἐπὶ καλοῦ. — συγκροτεῖται τῷ χεῖρε. Ωσαύτως καὶ ἡ τῆς βοηθείας συμπράττειν, συνεργεῖται, συνήγορος, σύμφορος κτλ. Ἐκ τῆς πρώτης προκύπτει καὶ ἡ σημασία τῆς ἐτάξεως καὶ ἀρμορία πλοκῆς συντάττειν, συντιθέται, συγγράφειν.

7. Ή Πρόθεσις εἰς ἡ ἔστι.

§. 18. Ή πρόθεσις εἰς ἡ ἔστι, μετὰ αἰτιατικῆς συντασσομένη, εἶναι ἡ ἀντίθετος τῆς ἔξι ἡ ἔξι διότι ἡ μὲν ἔξι ἡ ἔξι σημαίνει τὴν ἔξι τινος ἀργήν, ἡ δὲ εἰς ἡ ἔξι σημαίνει τὸ εἰς τι τέρομα· ἐκ θαλάττης εἰς θάλατταν (Ξ.). Ἐκ ταύτης προκύπτει

ἡ σημασία τοῦ τέλοντος πολλὰ δεῖ μοχθεῖν τὸν ἥξορτ' εἰς ξπαινορ εὐκλεῶς (Γν.)· ἡ τοῦ ἐραρτιορ στρατεία εἰς Ποτίδαιον (Πλ.)· ἡ τοῦ ἔσω εἰς φρέαρ ἐμβάλλειν (Πλ.)· ἡ τοῦ ώς πρός εἰς χρήματα. — εἰς γε τὸ ἴδιον (Ξ.), συμφέρον δηλ., τὸ ἐναντίον τοῦ εἰς τὴν πόλιν. Ἐκ δὲ τῶν ἀψύχων μεταφέρεται ἡ πρόθεσις αὕτη εἰς τὰ ἔμψυχα, ὅταν μετά τοῦ προσώπου ἐννοηθεῖ: καὶ δ τόπος εἰς Δειλφύς (Ἀρρ.). — εἰς ὄμας εἰσελθών (Δυσ.). = εἰς ὑμᾶς τοὺς δικαστάς, εἰς τὸ δικαστήριον. — εἰς Πέρσας πορεύεσθαι (Ξ.) = εἰς τὴν χώραν τῶν Περσῶν. Επὶ προσώπων δέχεται πολλὰς ποικιλίας: εἰς τοὺς πρώτους ἄγειν, ἀληθῆς εἰς φίλους, λέγειν εἰς ἀπαρτας κτλ.

§. 19 Τὸ προμνημονεύθεν τέρμα σημαίνει ἡ πρόθεσις αὕτη, διαφόρως τρεπόμενον: ἐπὶ ἀριθμῶν: ἐς εἴκοσι μάλιστα (Θ.) = οὐ πλείονας τῶν εἴκοσι. — εἰς δώδεκα τὸ βάθος (Ξ.). — εἰς τοὺς τριακοσίους (Ξ.). Ωταύτως ἐπὶ χρόνου: ἥκετε εἰς τὴν τριακοστὴν ἡμέραν (Ξ.). τοῦτο εἶναι τὸ τέρμα τῆς προθεσμίας: εἰς δύραμιν = δύον ἐκτείνεται ἡ δύναμις. — εἰς ἀργύριον λογίζεσθαι = ὡς ἀργύριον, ὡς νόμισμα λογαριάζεσθαι. — εἰς καιρόν = ἐγκαίρως. — εἰς κάλλος ζῷ = εὐπρεπῶς ἡ εὐτυχῶς. — εἰς τέλος = τελευταῖον.

Σημ. Πολλάκις ἀντὶ τῆς ἐν τίθεται εἰς καὶ τάναπτοιν: τοῦτο δὲ γίνεται κατὰ βραχυλογίαν: οἷον «εἰς τὴν Σαλαμῖνα ὑπέκκειται ἡμῖν τέκνα τα καὶ γυναῖκες» (Ἅρ. Η 60) = εἰς Σαλαμῖνα ἀχθέντα ὑπέκκειται ἐν Σαλαμῖνι. Τοῦτο δὲ εἶναι τὸ ἀντίθετον τοῦ «κάππεσον ἐν Λήμνῳ» (Ιλ. Α. 593) = εἰς Λήμνον πεσόντα ἐκτίπην ἐν Λήμνῳ: οὕτω καὶ «εἰς τὸ αὐτὸν χωρίον παρεῖναι» (Ξ.): ἐν δὲ τῷ (Ξ. Κ. Π. Β. ἀ. 9) «γέρρον δὲ εἰς τὴν ἀριστεράν, καπὶς δὲ ἡ σάγαρις εἰς τὴν δεξιάν» ἡ εἰς = ἔν, ἡ πολλῷ μᾶλλον = διά, διὰ τὴν ἀριστεράν, καὶ διὰ τὴν δεξιάν, Παραλειπτικά δὲ τὰ «εἰς διδασκάλους, εἰς παιδοτρίους» κτλ.

§. 20. «Ως ἐν ταῖς συνθέσεις τῆς ἔξ ἢ ἐκ ἐπικρατεῖ ἡ ἔννοια τοῦ ἔξω, ἔξάγω, ἐκπίπτω κτλ., οὕτως ἐν ταῖς συνθέσεις τῆς εἰς ἢ ἐκ ἐπικρατεῖ ἡ ἔννοια τοῦ εἴπω ἢ ἔσω: εἰσάγω, εἰσπίπτω, ἔξοικιζω καὶ εἰσοικιζω, ἔξαραγκάζω καὶ εἰσαραγκάζω οὕτως ἐκπ.τ.λοντος καὶ εἰσπ.τ.λοντος, εἰσοδος καὶ ἔξοδος, οὕτως εἰσορῶ καὶ ἔξορῶ (Εὔρ.) κτλ.

Προθέσεις Δίπτωτοι.

§. 21. *Προθέσεις δίπτωτοι*, μετὰ δύο πτώσεων συντασ-
σθμέναι, εἶναι τέσσαρες, ἡ ἀρά, ἡ διά, ἡ κατὰ καὶ ἡ υπέρ.
Ἐκ τούτων δὲ ἡ μὲν ἀρὰ συντάσσεται αἰτιατικῇ καὶ δοτικῇ,
ἡ δὲ διά, κατὰ καὶ υπέρ, γενικῇ καὶ αἰτιατικῇ.

1. Ἡ πρόθεσις ἀνά.

§. 22. *Αἰτιατικῇ* συντασσομένη ἡ ἀρὰ πρόθεσις σημαίνει·

1. Τὸ ἐπάρω, ἐπὶ μεγάλης ἐκτάσεως ἀρὰ τὰ ὅρη πλαρά-
σθαι, τρέχειν (Ξ.). — ἀρὰ πᾶσαρ γῆρ καὶ θάλασσαν εἰρήνη
ἔσται (Ξ.) τὸ δὲ ἀρὰ τὸν ποταμὸν πλέειν (Ἡρ.) = πρὸς τὰς
πηγάς.

2. *Xρόρον* ἀρὰ πᾶσαρ ἡμέραν (Ξ.).

3. *Διαρέμησιν* ἀρὰ ἔκαστον ἔτος (Πλ.) ἐκ τῆς ἐννοίας
τῆς τοπικῆς ἐκτάσεως προκύπτει ἡ τῆς δυναμικῆς ἀρὰ κρά-
τος = ὅσον φύάνει ἡ δύναμις = ὅλαις δυνάμεσιν.

§. 23. Ἡ μετὰ δοτικῆς σύνταξις τῆς προθέσεως ἀρά, ἐπὶ¹
τῆς σημασίας τῆς ἔρ, ἀπαντᾶται μόνον παρ' ἐπικοῖς καὶ παρὰ
λυρικοῖς ἐκ τούτων δὲ μετεφέρθη καὶ εἰς τὰ λυρικὰ τεμάχια
τῶν ἀττικῶν τραγικῶν ἀρά τε ρανσίν καὶ σὺν ὅπλοις (Εὐρ.).

§. 24. Ἐν συνθέσει ἡ ἀρὰ πρόθεσις σημαίνει·

1. Τὸ ἐπάρω ἀραπηδᾶν ἐπὶ τὸν ἵππον.

2. Τὸ δίσω ἀραποδίζειν, ἀραχωρεῖν, ἀρατίθεσθαι =
ἀποσύρειν, ἀλλάσσειν θέσιν τοῦ λίθου ἐπὶ τῆς παιδιᾶς, καὶ
= ἀλλάσσειν γνώμην, retracter.

3. Τὸ πάλιν ἀραμάχεσθαι, ἀραβιώσκεσθαι, ἀραδιδά-
σκειν τὰ δράματα = ἐν νέου παριστᾶν κτλ.

4. *Ἐπιτασίην* ἀραβοᾶρ, ἀραγελᾶρ, ἀρακαλεῖρ = μεγα-
λοφύνως καλεῖν, προτρέπειν τὸ δὲ ἀρακαλεῖσθαι κέρας =
καλεῖν δίστω. *Ἐκτασίην* δὲ σημαίνει ἐν τοῖς ἀροίγειρ, ἀρα-
πεταρρύραι κτλ. οὕτω καὶ ἐν τῷ ἀραστομοῦρ = ἀνοίγειν
στόμα ἢ δίοδον (Ξ.) οὕτω παρ' ἰατροῖς ἀραστομωτικά, τὰ
δύναμιν τοῦ ἀναστομοῦν ἥτοι ἀνοίγειν ἔχοντα.

2. Η πρόθεσις διά.

§. 25. Ἡ πρόθεσις διά, μετὰ γενικῆς συντασσομένη, σημαίνει τὸ διὰ μέσου· τοπικῶς διὰ τῆς ἀγορᾶς πορεύεται (Α.). ἐπὶ προσώπων διὰ βασιλέων πεφυκώς=καταγόμενος, οἷον δικιάς ὁργανικῶς διὰ τυρος διαγιρώσκειν· χρονικῶς διὰ βίου εντυχεῖν· τροπικῶς· η ἀρετὴ βαίρει διὰ μόχθων (Εὐρ.). — διὰ πέρθους τὸ γῆρας ἄργων (Ξ.).

§. 26. Ἐκ τούτου προκύπτει ἡ σημασία τοῦ μετὰ τοσούτον διάστημα τοπικὸν ἢ χρονικόν· διὰ δέκα ἑπτά. Ι. ξεων (Θ.). — διὰ τετρακοσίων ἐτῶν=μετὰ τετρακόσια ἔτη· διὰ χρόνον· διὰ τέλους=μέχρι τέλους. Ωσαύτως καὶ ἡ τοῦ ὁργάνου καὶ μέσου, ἐπὶ ἐμψύχων τε καὶ ἀψύχων· λέγειν δι' ἐρμηνέως (Ξ.). — δι' ἑαυτῶν κτασθαι (Ξ.). — διὰ λόγου μαρθάρειν (Ξ.).

§. 27. Μετὰ αἰτιατικῆς συντασσομένη ἡ πρόθεσις διὰ σημαίνει τὸ αἴτιον· διὰ τοὺς ἀδίκους πολιτενομέρους ἐν τῇ ὁλιγαρχίᾳ δημοκρατίᾳ γίγνεται (Λυσ.). Ήποτε δὲ ποιηταῖς σημαίνει καὶ τὸ διὰ μέσου, ὡς μετὰ γενικῆς φεύγειν διὰ κῦμά ἀλιορ (Αἰσχ.). — διὰ τοὺς εὗ μαχομέρους αἱ μάχαι κρίνονται (Ξ.)=οἱ εὗ μαχόμενοι κρίνουσι τὰς μάχας.

§. 28. Ἐν συνθέσει ἡ πρόθεσις διὰ σημαίνει·

1. Διαβασιν· διέρχεσθαι, διατρέχειν, διαγέλλειν.
2. Διάφειαν μέχρι τέλους· διαμέρειν, διατελεῖν, διαβιοῦν, διαγίρρεσθαι.

3. Χωρισμὸν καὶ ἀπόστασιν· διαβάλλειν, διέχειν.

4. Διαροήν καὶ σκορπισμόν, διαδιδόται, διαπέμπειν κτλ. Ἐξαιρουμένων δὲ τῶν λαμβανόντων τὴν ἔννοιαν τοῦ ἐργαζειν, δοτικὴ συντασσομένων, ὡς διαφέρεσθαι τιτι, διαπολιτεύεσθαι τιτι κτλ., καὶ τῶν λαμβανόντων τὴν ἔννοιαν τῆς διαφορᾶς καὶ ἀποστάσεως, γενικὴ συντασσομένων, διαφέρειν τιτός, καὶ διέγειν τιτός κτλ., ἐπὶ τῶν ἄλλων ἐπικρατεῖ ἡ κατ' αἰτιατικὴν σύνταξιν· διάγειν, διαιρεῖν, διακρίβειν κτλ., ὡς καὶ τὸ διαδέχεσθαι.

Σημ. Τὰ διαμάχεσθαι, διαμιλλᾶσθαι κτλ. δέχονται δοτικὴν δυνάμει τῆς αὐτῶν σημασίας. Ἐν δὲ τῷ (Ξ. Κ. Π. Η. σ'. 18) «τῷ ἡμερινῷ ἀγγέλῳ τὸν νυκτερινὸν διαδέχεσθαι», παθητικῶς, καθ' ἔρμαννον· ἔστι δ' ὅμως καὶ ἐπεσθαι ἐκλαβεῖν τὸ «διαδέχεσθαι».

3. Ἡ Πρόθεσις κατά.

§. 29. Ἡ πρόθεσις κατά, μετὰ γενικῆς συντασσομένη, σημαίνει, κατὰ πρῶτον, τὸ ἄγωθεν πρὸς τὰ κάτω, ἐξηγουμένου ἢ τοῦ ἑνὸς σημείου, ὡς ἐξρίπτεο ἁυτοὺς κατὰ τοῦ τείχεος κάτω ('Ηρ.) = en se precipitent sur haut du mur. — τὸν τέκνυν κατὰ τοῦ τείχεος καταχρεμάσαι ('Ηρ.), ἢ τοῦ ἄλλου, ὡς μύρον κατὰ τῆς κεφαλῆς καταχέειν (Πλ.). — εἰλεῖθετο αὐτῇ τὰ δάκρυα κατὰ τῶν παρειῶν (Ξ.), ἢ καὶ ἀμφοτέρων ὥλετο πᾶσα κατ' ἄκρης 'Ιλιος αἰπεινή (Ιλ., funditus, λατ.). — χείμαρροι ποταμοὶ κατ' ὅρεσφι φέοντες (Ιλ.).

§. 30. Ἐκ τούτου προκύπτει ἡ σημασία τοῦ ἐπάνω κατὰ πολλοὺς τρόπους, κυριολεκτικῶς τε καὶ τροπικῶς, ἐννοουμένου· κατὰ κόρης τύπτειν. — καθ' ἵερῶν ὁμούραι. — μὴ κατ' ἀρθρώπων σκόπει μόρον τοῦτο, ἀλλὰ καὶ κατὰ ζῷων πάρτων καὶ φυτῶν (Πλ.). — κατὰ σκοποῦ τοξεύειν = ἐπάνω — φεύδεται κατὰ θεοῦ (Ξ.) = περί. — καθ' ὑμῶν ἐγκώμιον (Δ.). — οἱ κατὰ Δημοσθέερος ἔπαινοι (Αἰσχ.), μάλιστα μετὰ τῶν λεκτικῶν δημάτων τοῦτο. Συνήθως δὲ ἐπὶ τῆς σημασίας τοῦ ἐναντίον ἐὰρ βούλῃ κατ' ἐμοῦ μάρτυρας παρασχέσθαι (Πλ.) κτλ. Θσαύτως καὶ ἡ τοῦ κάτω ἀφαρίζεσθαι κατὰ τῆς θαλάσσης ('Ηρ.). — κατὰ τῆς γῆς δῆραι ἢ καταδῆραι (Ξ.). — τὸν κατὰ γῆς (Ξ.) = τὸν ὑπὸ γῆς, τὸν τεθκυμένον.

§. 31. Μετὰ αἰτιατικῆς συντασσομένη ἡ πρόθεσις κατὰ σημαίνει 1. διατριβὴν ἐν τινὶ ἢ περὶ τινὶ κατὰ τὴν ἀγορὰν ἀγενδεῖν νόμος γέγραπται (Δ.). 2. διεύθυνσιν πρὸς τινὶ ὡς δὲ παρήσαρ (ἢ παρῆσαρ) αἱ παρθέροι κατὰ πατέρας ('Ηρ.). — οἱ "Ἐλληνες ἐρίκων τὸ καθ' αὐτούς (Ξ.) = τὸ καθ' αὐτοὺς βλέπον, τὸ καταντικόν των.

§. 32. Ἐκ τῆς πρώτης σημασίας, τῆς τοπικῆς, τῆς ἐν τινὶ διατριβῇ, προκύπτει ἡ χρονικὴ σημασία· κατὰ τὸν πρότερον (ΣΥΝΤ. ΠΕΡΙΟΔΟΣ Α').

πόλεμοις ('Ηρ.).—οἱ καθ' ἑαυτοὺς ἄρθρωποι (Ξ.) = οἱ σύγχρονοι. Ἐκ δὲ τῆς σημασίας τῆς διευθύνσεως προκύπτει ἡ τῆς συμφωνίας· κατὰ μοῖραν, κατὰ τοὺς νόμους, κατὰ τὸ εἰκός, κατὰ Πλάτωνα· καὶ παρ' ἡμῖν κατὰ μάρραν κατὰ κυρίου· ἐκ τούτου δὲ κατὰ κράτος = συμφώνως τῇ δυνάμει = ὅσον δυνατόν· κατὰ χώραν = ἐκαστον τῷ προσήκοντι τόπῳ. Ἐκ ταύτης δὲ ἡ σημασία τοῦ καθ' ὅ, καθ' ὅσον ἀφορᾷ· κατὰ τὴν τροφὴν τῶν παιδῶν τοσαῦτα ἔλεγον ('Ηρ.)· καὶ τῆς συγχρίσεως· κρείττων ἢ κατὰ ἄρθρωπον (Ξ.)· ἐκ ταύτης δὲ ἡ σημασία τοῦ χωρισμοῦ, μετὰ τῶν ἀντανκλωμένων ἀντωνυμιῶν· αὐτὸν καθ' ἑαυτόν (Ισ.) = καθ' ἑαυτὸν καὶ τῶν ἄλλων κεχωρισμένον θεωρούμενον. Ἐκ τῆς τοῦ χωρισμοῦ προκύπτει ἡ τῆς διαγεμήσεως σημασία· κατὰ μίαν καὶ δύο λαμβάνειν (Δ.).

§. 33. Ἐκ τῆς αὐτῆς σημασίας τῆς διευθύνσεως προκύπτει καὶ ἡ τῆς προσεγγίσεως· ἐπὶ ἀριθμῶν· κατὰ ἐξήκοντα ἔτεα καὶ χιλία ('Ηρ.) = πρὸς τοῦτον τὸν ἀριθμὸν ἐκλιναν. Ωσαύτως καὶ ἡ τοῦ σκοποῦ· κατὰ θέαρ ἥκειν (Θ.).—κατὰ τί; = πρὸς τί; διὰ τί;

§. 34. Ἐν συνθέσει ἡ πρόθεσις κατὰ σημαίνει·

1. Τὸ κάτω· καταβάλλειν, καταπηδᾶν, κατακλίνειν· ἐπιστροφὴν δὲ καὶ ἐκ τῆς ἐξορίας ἐπάροδον ἐν τῷ κάθοδος· ἡ κάθοδος τῶν Ἡρακλειδῶν.

2. Τὸ ἐραρτίον· καταψύνδομαι.

3. Τὸ ἐξ ὀλκήρον· καταπιμπράναι, κατασβερρύναι, καταφαγεῖν· κατακλεισάμενος (Ξ.). Οὕτω καὶ καταβόστρυχος = πλήρης βοστρύχων, κατάδρυμος = πλήρης δρυμῶν.

Σημ. Εἰ καὶ πολλὰ ἁγματα ἐκ τῆς προθέσεως ταύτης σύνθετα συνήθως μετὰ γενικῆς προσώπου καὶ αἰτιατικῆς πράγματος, «κατηγορεῖν τίνος, καταδικάζειν τινός τι» κτλ. ἀπαντῶνται ὅμως καὶ ἄλλως συντασσόμενα· «καταφρονεῖ με καὶ Θήδης ὅδε» (Εὐρ. Βάκχ. 503. Θεούχ. 5'. 34. Η. 82).—«οὐκ ἡδομένως πράττοντά με κατέγνως» (Ξ. Κ. Π. Η. 8'. 9. Ἰδε καὶ Ἀρρ. Ιππ. 46) = ἐφώρασας.—«οὐκ ἔνιοι κατεπολιτεύονται» (Δ. περὶ τῶν ἐν Χερρόν. 15').—«οὐκ ἔάσεις καταγελάσαι ἡμῖν» (Ηρ. Ζ'. 9 Ἰδε καὶ Γ'. 153).—«καθυδρίζειν τινί» (Σ. Λι. 153).—«τοῖσι μὲν κατέκεχριτο θάνατος» (Ηρ. Ζ'. 146).

4. Ἡ Πρόθεσις ὑπέρ.

§. 35. Ἡ πρόθεσις ὑπέρ, μετὰ γενικῆς συντασσομένη, σημαίνει·

1. Τὸ ὑπεράρω, ἐπὶ τοπικῆς θέσεως· ὁ θεὸς ἔθηκε τὸν ἥλιον ὑπὲρ γῆς (Πλ.) — ὑπὲρ τῆς κώμης γήλοφος ἦν (Ξ.).

2. Ὑπεράσπισιν· ἀποθρήσκειν ὑπὲρ τῶν δικαιῶν (Ιο.). — ὑπὲρ τοῦ κοιτοῦ (Ξ.).

3. Τὸ περὶ οὗ ὁ λόγος· διδάσκειν διμωμόκατε ὑπὲρ ὡν η δίωξις=περί. — ὑπέρ τινος θαρρεῖν (Ξ.)=περί τινος.

4. Εἰς τόπον τινός· ἐγὼ ὑπὲρ σοῦ ἀποκριτοῦμαι (Πλ.) = ἀντί.

§. 36. Μετὰ αἰτιατικῆς δὲ συντασσομένη σημαίνει τὸ ἐπέκεινά τινος ὄριου, καὶ τοῦτο μᾶλλον ἐπὶ κινήσεως· ὑπὲρ τοὺς τῆς γῆς ὅρους ἀφανισθεῖς (Πλ.). Συνηθέστατα δὲ τίθεται ἡ ὑπὲρ μετὰ αἰτιατικῆς ἐπὶ ὑπερβάσεως μέτρου καὶ ἀριθμοῦ· ὑπὲρ τὰ ἐσκαμμένα. — ὑπὲρ ἄνθρωπον (Πλ.). — ὑπὲρ ἡμᾶς τοὺς ἄλλους (Πλ.) = ὑπὲρ τὴν ἡμετέραν κατάληψιν· τοὺς ὑπὲρ τριάκοντα ἐπὶ γεγονότας (Πλ.). — ὑπὲρ τὸ ἡμισυ (Ξ.).

§. 37. Ἐν συνθέσει ἡ πρόθεσις ὑπέρ σημαίνει·

1. Ὑπεροχήν· ὑπερέχειν, ὑπερβαίνειν.

2. Ὑπερβολήν· ὑπεράγασθαι, ὑπερμισεῖν, ὑπερεμπλημασθαι, ὑπέρπλοντος, ὑπέραισχρος, ὑπερβαλλόντως.

3. Καταφρόγησιν· ὑπερορᾶν, ὑπεροψία· ἀπανταχοῦ δὲ ἀναφαίνεται ἡ ἔννοια τοῦ ἐπάρω.

Προθέσεις Τρίπτωτοι.

§. 38. Προθέσεις τρίπτωτοι, καὶ μετὰ τῶν τριῶν πλαγίων συντασσομεναι, εἶναι αἱ ἔξι τρίπτα, ἡ ἀμφί, ἡ περί, ἡ ἐπί, ἡ μετά, ἡ παρά, ἡ πρός, ἡ ὑπό.

1. Ἡ Πρόθεσις ἀμφί.

§. 39. Ἡ πρόθεσις ἀμφί, μετὰ γενικῆς καὶ δοτικῆς συντασσομένη, σημαίνει σχεδὸν τὰ αὐτά·

(α').) Τὸ πέριξ· τοῖς ἀμφί ταύτης οἰκέουσι τῆς πόλιος (Ηρ.).

β'.) Τὸ ἔτεκα· οἱ πολέμιοι προσῆσαρ ἀμφὶ ὦρ εἰχορ διαφερόμενοι (Ξ.).

γ'.) Τὸ περὶ οὗ ὁ λόγος· δπως ἀκούσης τῆς δίκης τῆς ἀμφὶ τοῦ πατρός (Ξ). — ἀμφὶ ρόστῳ τῷ βασιλεῖ (Αἰσχ.). — ἀμφὶ τῷ θαράτῳ αὐτῆς διξέδε λέγεται λόγος (Ἡρ.). Ἡ μετὰ γενικῆς σίνταξις τῆς ἀμφὶ δὲν εἶναι πολλὰ συχνὴ παρ' Αττικοῖς, ἡ δὲ μετὰ δοτικῆς εἶναι ἀχροντος παρὰ τοῖς πεζοῖς αὐτῶν.

§. 40. Μετὰ κίτιατικῆς ἡ ἀμφὶ σημαίνει τὸ πέριξ, τοπικῶς ἀμφὶ Τροιαρ (Σ.). — ἀμφὶ τὸ εὑρόσουν Εὔρωταρ (Εὐρ.). τὸ περίπον, ἐπὶ χρόνου ἀμφὶ δόρπιστορ, ἀμφὶ μέσορ ήμέρας (Ξ.) ἐπὶ ἀριθμοῦ ἀμφὶ τοὺς δισχιλίους (Ξ.) κτλ. Μετὰ τῶν ῥημάτων εἴραι καὶ ἔχειν σημαίνει ἀσχολεῖσθαι περὶ τι· ἀμφὶ ταῦτα ἥσαρ. — οἱ πολέμιοι εἰχορ ἀμφὶ τὰ αὐτῶν (Ξ.).

§. 41. Τὸ οἱ ἀμφὶ τιτα, ἐπὶ κυρίου ὄνοματος, ἐννοεῖται τριχῶς.

α'.) Ἐννοεῖται δι' αὐτοῦ ὁ ὄνομαζόμενος, ἐπίσημόρ πρόσωπορ, μετὰ τῶν περὶ αὐτόρ, ὃν' αὐτόρ, δπαδῶρ, ὄμοιώρ κτλ. οἱ ἀμφὶ Σωκράτη, οἱ ἀμφὶ Κῦρορ, οἱ ἀμφὶ Εὐθύφρορα κτλ.

β'.) Μόρορ τὸ ὄνομαζόμενορ πρόσωπορ, ἄρεν δπαδῶρ κτλ. Ἀλλὰ τοῦτο μόνον παρὰ γραμματικοῖς καὶ σχολιασταῖς οἱ περὶ Ζῆθορ καὶ Ἀμφίορα = ὁ Ζῆθος καὶ ὁ Ἀμφίων, οἱ περὶ Ὁρέστηρ καὶ Πυλάδηρ κτλ. Τὰ παρὰ τοῖς ἐνδόξοις τοιχύτα χωρία δυνατὸν ἀπαραβιάστως νὰ ἀναχθῶσιν εἰς τὴν πρώτην κατηγορίαν.

γ'.) Μόρορ οἱ περὶ τὸ ὄνομαζόμενορ πρόσωπορ, ἄρεν τούτου, ως οἱ ἀμφὶ Ὁρέα = οἱ Ὁοφίκοι. Ἀλλὰ καὶ τούτων τὰ πλείστα χωρία δυνατὸν νὰ ἀναχθῶσιν εἰς τὴν ἀ. κατηγορίαν. Συντήθεστεο ἐν τούτοις εἶναι ἡ πρόθεσις περί.

§. 42. Ἐν συνθέσει σημαίνει ἡ πρόθεσις ἀμφὶ συνήθως τὸ ἔκατέρωθεν ἀμφιφορεὺς, ἀμφίθιος, ἀμφιδέξιος, ἀμφίστομος. Οὖτο καὶ ἀμφιβολος καὶ ἀμφιλογος ἐνίστε δὲ καὶ τὸ ἀπαρταχόθεν ἀμφιλος, ἀμφιέρρυμι κτλ.

Σημ. Τὸ (Πλ. Τιμ. 86) «πυρετοὺς ἀμφημερινούς» = καθημερινούς.

2. Ἡ Πρόθεσις περὶ.

§. 43. Ἡ πρόθεσις περὶ ἔχει τὰ αὐτὰ σημανόμενα τῇ ἀμφὶ, τῆς ὁποίας ὅμως εἶναι συνηθεστέρα εἰς τὸν πεζὸν λόγον. Μετὰ γενικῆς συντασσομένη ἡ πρόθεσις αὗτη μόνον παρὰ ποιηταῖς ἀπαντᾶται ἐπὶ τῇ κυριολεκτικῇ σημασίᾳ τοῦ πέριξ· τείχη περὶ Δαρδαρίας (Εὐρ.) παρὰ δὲ τοῖς πεζοῖς τίθεται εἰς δήλωσιν τοῦ περὶ οὗ ὁ λόγος θέματος· περὶ τε τῶν ροσηρῶν χωρίων καὶ τῶν ύγιεινῶν λέγοντες (Ξ.). — φοβεῖσθαι περὶ τίρος.

Σημ. Ἐν τοῖς «περὶ πολλοῦ ποιεῖσθαι» κτλ. ἡ περὶ = ὑπὲρ ἡ = περισσώς.

§. 44. Μετὰ δοτικῆς συντασσομένη ἡ περὶ σημαίνει τὸ πέριξ· περὶ τῇ χειρὶ χρυσοῦρ (ἔχειν) δακτύλιον (Πλ.)· εἶναι δὲ τοῦτο ὅχι τοσοῦτον συχνόν. Συχνότερα τίθεται μετὰ τῶν φόρων καὶ θάργους σημαντικῶν ῥημάτων· δεδιότες περὶ τῷ χωρίῳ (Θ). — θάργει περὶ σεαυτῷ (Πλ.).

§. 45. Μετὰ αἰτιατικῆς ἡ πρόθεσις περὶ σημαίνει τὸ πέριξ κυριολεκτικῶς· περὶ τὸν οὐρανόν, περὶ τὴν γῆν, περὶ τὴν θάλατταν (Πλ.). τροπικῶς· περὶ θεοὺς καὶ περὶ ἀνθρώπους (Πλ.). — τὰς περὶ τὰ μαθήματα ἡδοράς (Πλ.). Ωσκύτως περὶ ἔτη πέρτε καὶ ἔξηκοτα (Πλ.). — περὶ τὸν τριακοσίους. — οἱ περὶ τὸν Ἀριατόν (Ξ.). — οἱ περὶ Ἀρχίδαμον (Ξ.) = οἱ ὀπαδοὶ τοῦ Ἀρχιδάμου κτλ. Ιδε τὰ περὶ τῆς ἀμφὶ ῥηγέντα.

§. 46. Ἐν συνθέσει ἐπικρατεῖ·

1. Ἡ ἔννοια τοῦ πέριξ· περιάρω, περιπέττω = περικαλύπτω, περιβολος, περιοικός, περιδρομός (galerie). Ἐκ τούτου ἡ ἔννοια τοῦ φιλοφρονεῖσθαι· περιέπω = περιποιοῦμαι.

2. Ἡ τῆς εἰς τὸ ἐραρτίον τροπῆς· περιπέτεια, περιτρέπω = εἰς τούναντίον τρέπω.

3. Ἡ τοῦ λιαρ' περιβλεπτος, περιαλγεῖκ· ἐκ τούτου ἡ ἔννοια τοῦ περιττῶς, ματαίως καὶ ἀπερισκέπτως· περιεργάζομαι.

4. Ἡ τῆς καταφρογήσεως περιορᾶρ τὸ δὲ περιφροεῖρ
 ἀ. = λίαν σοφὸν εἶναι· οὐ περιφροοῦσαρ ἡ λικίλαρ ἔχει (Πλ.).
 6'. = καταφρονεῖν· ηδη περιφροῶ τοῦ ζῆτος (Πλ.).

3. Ἡ Πρόθεσις ἐπὶ.

§. 47. Ἡ πρόθεσις ἐπὶ, μετὰ γενικῆς συντασσομένη σημάνει τὸ ἐπάρω, κυριολεκτικῶς τυγχάνει τὰ ἐπὶ γῆς ὑπὸ τῷ οὐρανῷ ὅρτα (Πλ.). — ἐφ' ἵππων ὁχεῖσθαι. — ἐπὶ τῷ δρέων τῷ ψυχηλοτάτῳ (Ἡρ.).

§. 48. Ἐκ τῆς κυριολεκτικῆς ταύτης σημασίας ἡ ἔννοια τοῦ ἐπάρω τρεπομένη λαμβάνει πολλὰς ποικιλίας· τὴν τοῦ ἐρώπιον ἐπὶ τοῦ δικαστηρίου· τὴν τοῦ χρόνου ἐπὶ εἰρήνης, ἐπὶ Θησέως· τὴν τοῦ σημείου ἐφ' οὖ ἀραγαΐσται τι· ἐπὶ πολλῶν ἔστιν ιδεῖν κτλ. προσήκει ἐπὶ τῷ κυρδύνων τῇρ ἀρδρείαν ἐπιδείκνυσθαι (Δ.). — ἐπὶ Λυδίας οχεῖσθαι (Ξ.) = εἰς Λυδίαν. — ἐπ' οἴκου διεκρίθησαρ (Θ.). Τὸ δὲ ἐπὶ τιος λέγεται = περὶ τινος, ὡς τὸ parler sur quelque sujet.

§. 49. Μετὰ δοτικῆς ἡ πρόθεσις ἐπὶ σημαίνει·

1. Τὸ ἐπάρω· τὰς ἀλωπεκίδας ἐπὶ ταῖς κεφαλαῖς φορεῖ (Ξ.).

2. Τὸ πλησίον ἐπὶ τῇ θαλάσσῃ (Ξ.).

3. Τὸ κατάπιεν καὶ τὸ υστερον· οἱ ἐπὶ πᾶσι = οἱ δπισθεν τῶν ἄλλων τεταγμένοι, ἡ οὐρὰ τοῦ στροχοῦ.

4. Σκοπότον ἐπὶ κακῷ ἀρθρώπον σίδηρος ἀρεύρηται (Ἡρ.).

5. Συνθήκην· ἐπὶ τούτῳ υπεξίσταμαι τῆς ἀρχῆς (Ἡρ.).

6. Τὸ ἐραρτίον· συνιστάς τοὺς Ἀρκάδας ἐπὶ τῇ Σπάρτῃ (Ἡρ.). — τὸ πᾶν μηχανήσασθαι ἐπὶ Αιγινήτησι (Ἡ.). — τὸ δὲ ἐπὶ σφίσι ἔχοτας (Ἡρ.) εἶναι αὐτὸν τὸ παρ' ἡμῖν τὰ ἔχει μ' αὐτόν, μ' ἐκεῖτον, μ' αὐτούς κτλ. τὸ ἐπὶ τινι εἶναι = εἰς τὴν ἔξουσίαν τινὸς εἶναι· τῷ δὲ ὅρτων τὰ μὲρα ἐφ' ἡμῖν, τὰ δὲ οὐκ ἐφ' ἡμῖν (Ἐπίκτ.).

§. 50. Μετὰ αἰτιατικῆς ἡ πρόθεσις ἐπὶ σημαίνει·

1. Διεύθυνσιν· ἀ. πρὸς τὰ ἄρω ἀραβαῖτειν ἐφ' ἵππον.
 6'. διεύθυνσιν πρὸς τι ἐν γένει· ἐπὶ τὰς ηδονὰς ὅρματα (Ισ.).

γ'. ἐχθρικὴν κίνησιν ἐλαύνειν ἐπὶ Πέρσας ('Ηρ.).

2. Ἐκτασιν τοπικήν τὸ ὅμιλον δύναται ἐπὶ πολλὰ στάδια ἔξικρεσθαι (Ξ.).

3. Διάρκειαν ἐπὶ δέκα ἑτη (Θ.). Ἐκ τῆς σημασίας τῆς πρός τι διευθύνσεως προκύπτει ἡ σημασία τῆς συμφωνίας ἐπὶ στάθμην ('Ομ..).

§. 51. Ἐν ταῖς συνθέσεσι τῆς προθέσεως ταύτης ἐπικρατεῖ μάλιστα:

1. Ἡ σημασία τοῦ ἐπάνω καὶ τοῦ προσέτι ἐποικοδομεῖν, ἐπιτιθέαται, ἐπιπλοτωσις ἐπῆρξε δὲ καὶ Ἐλλήνων. (Ξ.) ἐπιγίγνεσθαι = μετέπειτα γεννᾶσθαι, ἐπιγιρόμεροι = οἱ μεταγενέστεροι.

2. Ἡ τοῦ ἐραρτίον ἐπιστρατεύειν, ἐπιγελᾶν.

3. Ἡ τοῦ ἐραλλάξ ἐπιγαμία = γάμων ἐπαλλαγή.

4. Ἡ τοῦ ὄπισθεν ἐπιτάττειν τῇ φάλαγγι (Ξ.) κτλ. τὸ δὲ ἐπιζητεῖσθαι (Ξ.) = ζητεῖσθαι ὅστε παρεῖναι.

4. Ἡ Πρόθεσις μετά.

§. 52. Μετὰ γενικῆς συντασσομένη ἡ πρόθεσις μετὰ σημάνει τὸ δμοῦ ὅσοι μετ' ἔκειρου περιεπόλουν (Πλ.). — μετά τυρος εἶναι, μάχεσθαι κτλ.

Σημ. Ἐν τοῖς «μετὰ τοῦ σώματος μηδὲν γνῶναι» (Πλ.), καὶ τῷ «μετὰ τῆς ποιήσεως ἐπιχρύπτεσθαι» (Πλ.), ἀναφαίνεται ἡ ἔννοια τῆς διά = διὰ τῆς ποιήσεως.

§. 53. Μετὰ αἰτιατικῆς ἡ πρόθεσις μετὰ σημαίνει:

α') Τὸ ὑστερον Δαρεῖος μετὰ Καμβύσην Περσῶν ἐβασιλευσεῖν (Θ.).

β') Τὸ ἐρ καιρῷ καθ' ἡμέραν = κατὰ τὴν ἡμέραν, τὸ ἐναντίον τοῦ ρύκτωρ (Ξ.).

γ') Παρὰ ποιηταῖς σημαίνει καὶ τὴν πρός τινα διεύθυντιν βῆραι μετὰ Νέστορα ('Ομ..) κτλ. ἐκ τούτου ἐν τῇ συνθείᾳ μὲ τὸν Νέστορα, μετ' ἐσέρα = μετὰ σου ὑπῆρε μὲ τοὺς ἐραρτίους.

§. 54. Μετὰ δοτικῆς μόνον παρὰ ποιηταῖς ἀπαντᾶται ἡ μετά, σημαίνουσα τὰ παρὰ τοῖς πεζοῖς διὰ τῆς ἐρ καὶ σὺν

έξηγούμενα μετὰ φρεσίρ ("Ομ..). — ταῖς ιδίαισι γυναιξὶ παρθένοις τε μέτα (Εὐρ.). Οὕτω καὶ μετὰ χεροῖς (καὶ μετὰ χειρας) ἔχεις ἐξ οὗ τὸ μεταχειρίζεσθαι (manier).

§. 55. Έν συνθέσεις ἡ πρόθεσις μετὰ φυλάττει μάλιστα τὸ σημανόμενον τῆς κοινωνίας καὶ συμμεθέξεως μετέχειρ, μεταδιδόται. Τὸ συνέργειρ δηλοῦ μᾶλλον συνάφειαν τὸ μετέχειρ μᾶλλον συνύπαξιν, κατὰ Κρύγεον Ὡσαύτως καὶ τὸ τῆς μεταβολῆς μεθιστάραι, μεταροεῖτε, μεταδοξάζειρ, μετοικος ἐν τοῖς μεταπέμπομαι, μετέρχομαι, μέτειμι κτλ. ἐφύλαξε τὴν σημασίαν τοῦ πρός τινα ἐν τοῖς μεταδιώκω, μεταθέω κτλ. τὴν τοῦ κατόπιν.

5. Η Πρόθεσις παρά.

§. 56. Η πρόθεσις παρά, μετὰ γενικῆς συνταξομένη, σημαίνει τὸ ἐκ τινος, προσώπου συνήθως, δέχεσθαι τι ἔτερος παρ' ἑτέρου δεχόμενος (Πλ.). Οὕτω λαμβάρειρ, ζητεῖτε, ἀκούειρ, μαρθάρειρ, πυρθάρεοθαι παρά τινός τι κτλ. Ὡσαύτως ἥκειρ, ἔρχεσθαι, πέμπεοθαι παρά τινος κτλ. Σπανιώτερον δὲ ἐπὶ ἀψύχων, λαμβάρειρ παρά τῆς γῆς (Πλ.). — παρὰ φύσεως λαμβάρειρ (Πλ.). Τὸ δὲ ἀρήλωσα παρ ἐμαντοῦ (Ισαίος) καὶ τὰ ὅμοια = ἐκ τοῦ ἐμοῦ βχλαντίου, ἐξ ιδίων.

§. 57. Μετὰ δοτικῆς σημαίνει ἡ παρά.

1. Τὸ π.ιησίοιρ, συνηθώς ἐπὶ προσώπων παρ' ὑμῖν ἐτράφηρ (Αἰσχίν.). — παρὰ μητρί, παρὰ τῷ διδασκάλῳ σιτεῖσθαι (Ξ.).

2. Κτησίοιρ τὸ παρ' ὑμῖν (ναυτικὸν) καὶ τὸ ἡμέτερον (Θ.).

3. Κροίσιοιρ παρὰ Δαρείῳ χριτῇ (Ηρ.). — θαυμαστότερος παρὰ πᾶσι ρομίζεται (Δ.).

Σημ. Παρ' Ὁμήρῳ ἡ πρόθεσις παρὰ ἀπαντᾶται καὶ μετὰ γενικῆς καὶ μετὰ δοτικῆς ἐπὶ ἀψύχων ἐνίστε δὲ καὶ παρὰ τοῖς ἀττικοῖς ποιηταῖς «μόνος παρὰ σκηναῖσιν» (Σ. Αἴ. 985). Γύποπτον δὲ τὸ (Θ. Β'. 89) «παρὰ ταῖς ναυσίν,» τινῶν μὲν ἀντιγράψων φερόντων ἐν ταῖς, τινῶν δὲ ταῖς τε.

§. 58. Μετὰ αἰτιατικῆς ἡ πρόθεσις παρὰ σημαίνει.

1. *Kirēsour πρὸς ἔμψυχον ἔρχει παρὰ τὸν Πρωταγόραν*
(Πλ.) = πρός.

2. Τὸ πλαγίως καὶ παραλλήλως, πληστοῖς κιρέσθαι καὶ
κεῖσθαι παρὰ τὴν Βαβυλῶνα παριέραι (Ξ). — οἵσαν καὶ ἀλ-
λαι κῶμαι πολλαὶ παρὰ τὸν Τίγρητα ποταμόν (Ξ).

§. 59. 'Ως δὲ τὸ ierai παρὰ Τισσαφέρνη (Ξ) = λέναι
παρὰ Τισσαφέρνη, καὶ μένειν παρὰ Τισσαφέρνει, οὗτως, ἀπ’
ἐναντίας, τὸ στῆτε παρ’ ἐμὲ πλησίον (Αρφ.) = ἐλθόντες παρ’
ἐμὲ στῆτε παρ’ ἐμοὶ (Ίδε §. 19). Ἐκ τούτων προέκυψαν τὰ
εἶραι, μέρειρ, καθῆσθαι παρὰ τίτα κτλ. Ἐπὶ δὲ ἀψύχων
μετὰ αἰτιατικῆς ἡ παρὰ σημαίνει καὶ, ἀνευ τῆς παρασημα-
σίας τοῦ παραλλήλως ἡ τῆς συμπτύξεως τῆς κιρήσεως καὶ
ηρεμίας, ἀπλῶς τὸ πλησίον παρὰ τὴν πόλιν ἢν πυραμίς
(Ξ). — παρὰ τὰς γαῖς ἀριστοποιεῖσθαι (Θ.). — παρὰ τὸ τεῖ-
χος. — Φρυγία ἡ παρὰ τὸν Ελλήσποντον (Ξ).

§. 60. Ἐκ τῆς τοπικῆς ἀνεπτύχθη ἡ χρονικὴ σημασία:
παρὰ τὸν πόλεμον (Ίσ.) ἐκ δὲ τῆς σημασίας τοῦ πλησίον
ἀνεπτύχθη ἡ σημασία τῆς παραθέσεως ἡλίου ἐκλείψεις πυ-
κτότεραι παρὰ τὰ ἐκ τοῦ πρὸς χρόνου μημονευόμενα (Θ.).
Ἐκ ταύτης δὲ ἡ σημασία τῆς διαφορᾶς παρὰ τέσσαρας ψή-
φους (Ισχίας). Διαφόρως δὲ ἀνεπτύχθησαν ἡ σημασία τοῦ
αιτίου παρὰ τὴν ιδιαίτερην ἀμέλειαν (Δ.) καὶ ἡ σημασία τῆς
παραβάσεως παρὰ τὸ δίκαιον (Πλ.). — παρὰ φύσιν. — παρὰ
τὰ σημαινόμενα. — παρὰ οἰωνούς (Ξ) — invitatis auguriis.

§. 61. Ἐν ταῖς συνθέσεσι τῆς προθέσεως παρὰ ἐπικρατεῖ
ἡ σημασία:

1. Τῆς παρονοσίας, τοῦ παρονοιάζεσθαι: παρεῖται, παρα-
γίγγεσθαι, παρέρχεσθαι.

2. Ἡ τοῦ πλησίον παρακαθῆσθαι, παρατιθέται, παρα-
καλεῖται.

3. Ἡ ἔννοια τοῦ ἐκ τυρος παραλαμβάνεται, παραιρεῖται
τυρός τι.

4. Ἡ τῆς παραβάσεως, κυριολεκτικῶς τε καὶ τροπικῶς
παραμείθεσθαι, παραβαίται, παρασπορεῖται κτλ. καὶ συ-

χνάκις σημαίνει στρεβλόν τι παρορᾶν, παρακούειν, παρερμηνεύειν κτλ.

6. Η Πρόθεσις πρός.

§. 62. Μετὰ γενικῆς συντασσομένη ἡ πρόθεσις πρὸς σημαίνει·

1. Τὴν ἔκ τιρος διεύθυνσιν, τὸ ἐκ μέρους πρὸς τῆς Βοιωτίας κεῖται (Δ.).

2. Καταγωγήν πρὸς πατρός, πρὸς μητρός (Δ.).

3. Συμφωνίαν χρηστοῦ πρὸς ἀρδρός (Μ.).

4. Τὸ ποιητικὸν αἴτιον ἐπὶ τῶν παθητικῶν ὅημάτων τὸ ποιεύμενον πρὸς Λακεδαιμονίων. Ωσαύτως δὲ καὶ πρὸς ἐμοῦ στυγούμενον (Σ.). — πρὸς τῷ Αἰτρειδῶν ὡς διόλλυματά τά λας (Σ.).

Σημ. Ἐκ τῆς πρώτης προκύπτει ἡ ἔννοια τοῦ πλησίου· «πρὸς θαλάσσης» (Ἅρ.), καὶ ἡ τῆς πρὸς τὶ διευθύνσεως· «οἰκέειν πρὸς νότου ἄνέμου» (Ἅρ.)· οὕτω «πρὸς θεῶν, πρὸς ἀνθρώπων».

§. 63. Μετὰ δοτικῆς ἡ πρόθεσις πρὸς σημαίνει, κατὰ πρῶτον, τὸ πλησίον πρὸς τῷ Εὐφράτῃ ποταμῷ. — πρὸς τῇ Ασσυρίᾳ (Ξ.). — πρὸς ἑαυτοῖς ἔχειν (Ξ.) = πλησίον, μεθ' ἔχειν. Ἐκ ταύτης ἀνεπτύχθη ἡ σημασία τοῦ ἀρμόζοντος αἱ ἀσπίδες πρὸς τοῖς ἄμοις οὖσαι (Ξ.). Ωσαύτως καὶ ἡ σημασία τοῦ προσέτι πρὸς τούτοις. — πρὸς τοῖς ἄλλοις πᾶσι καὶ παροῦργός ἐστιν.

§. 64. Μετὰ αἰτιατικῆς συντασσομένη ἡ πρόθεσις πρὸς σημαίνει διεύθυνσιν πρὸς τι ἐπὶ τόπου πρὸς βορρᾶν. — πλέειν πρὸς οἴκους (Σ.)· ἐπὶ προσώπων Αἰτρείδας πρὸς φίλους (Σ.)· ἐπὶ ἔργου χωρῶ πρὸς ἔργον. — ἀθύμως μὲν ἦλθον πρὸς τὰ ὄπλα, ἀθύμως δὲ ἐπὶ τὰς φυλακάς (Ξ.)· ἐπὶ σκοποῦ μαρθάρουμεν πρὸς τὸ εἰδέραι τὴν ἀλήθειαν (Πλ.). — ἐπὶ ἥθικῆς τάσεως πρὸς τὰ χρηστὰ ὄρη (Σ.).

§. 65. Ἐκ ταύτης ἀνεπτύχθη ἡ χρονικὴ σημασία πρὸς ἐσπέραν (Πλ.), πρὸς ἡμέραν (Ξ.)· ἡ τοῦ ἐραρτίον ταχθέντες ἵσοι πρὸς ἵσους. — κύνων φέρεται πρὸς κάπρον (Ξ.)· ἡ τῆς παραθέσεως ἀῆρος πάρτα ἐδόκει εἶναι πρὸς τὸ ἀργύριον

ἔχειν (Ξ).—οὐδὲν πρὸς ἐμέ· ή τῆς συμφωνίας· πρὸς αὐλόν
ἀδειν.—πρὸς τὸν δεσπότην δεῖ ζῆν ἐμέ (Μ).—πρὸς ταῦτα
=πρὸς ταῦτα ἀποθέπων =τούτων οὕτως ἐχόντων =ὅθεν.
—πρὸς ἡδονὴν λέγειν =ῶστε ἥδεσθαι τὸν ἀκούοντα.—πρὸς
βιαρ =βιαίως.

§. 66. Ἐν ταῖς συνθέσεσι τῆς προθέσεως ταύτης ἐπικρατεῖ
ἡ σημασία τῆς πρὸς τι κινήσεως ἢ διευθύνσεως· προσιέραι,
προσέρχεσθαι, προσκαλεῖν.—ἡ τῆς τοῦ π.λησίου προσεχής.
—ἡ τοῦ προσέτι· προστιθέραι, προσαποβάλλειν προσθεῖν
=πρὸς τοὺς οὖσι δεῖν.—ἡ τοῦ ἀρμόζοντος προσῆκον.—οὐ
σοι προσήκει =δὲν ἀρμόζει εἰς σέ, δὲν εἶναι ἔργον σου.

7. Η Πρόθεσις δ πό.

§. 67. Η πρόθεσις ὑπό, μετὰ γενικῆς συντασσομένη, σημαίνει τὸ ὑποκάτω πηγὴ ὑπὸ τῆς π.λατάρου (Πλ.).—τὰ ὑπὸ¹
γῆς δικαστήρια (Πλ.).—ὑπὸ μάλης (Πλ.).—ὑπὸ χθονός (Σ.) καὶ τροπικῶν· ὑπὸ κήρυκος. Ἐπὶ τῶν παθητικῶν ῥημάτων σημαίνει τὸ ἐνεργοῦντον αἴτιον· ὑπὸ πολλῶν τιτρώσκεσθαι (Ξ).—ὑπὸ τῶν ἐγθρῶν συκοφαντεῖσθαι (Ξ.) κατλ. (²Ιδε περὶ τῶν Παθητικῶν *'Ρημάτων*). Ωσαύτως κατ' ἀναλογίαν θανεῖν ὑπό τιρος.—παθεῖν ὑπό τιρος.—ὑπ' ἐπίδωρων διώλεσσεν. Οὗτοι καὶ ὑφ' ἡδονῆς, ὑπὸ τῆς χαρμογῆς, ὑπὸ κάλλους καὶ μερέθους.

§. 68. Μετὰ δοτικῆς ἡ πρόθεσις ὑπὸ σημαίνει ὕσταύτως τὸ ὑποκάτω· ὑπὸ τῇ ἀκροπόλει· ὑπὸ στέγῃ· ὑπὸ σκηναῖς· ἐκ τούτου καὶ ἡ προσεπισημασία τοῦ ὄργανου· ὡς Ζεῦ, ὑπὸ σῷ φθίσορ κεραυνῷ (Σ.)· τῆς ἐπικρύψεως· ὑπὸ τῷ ἴματιφ, καὶ ἡ τῆς ὑποταγῆς· ὑπὸ νόμοις καὶ πατρί (Πλ.).—τρέφεσθαι ὑπὸ τῇ μητρί, ὅπερ ἐμφαίνει τι φιλοφρονέστερον τοῦ τρέφεσθαι ὑπὸ τῆς μητρός.

§. 69. Καὶ μετὰ αἰτιατικῆς ἡ πρόθεσις ὑπὸ σημαίνει τὸ ὑποκάτω· ἐπὶ κινήσεως· φοιτᾶ γάρ ὑπ' ἀγριαρ ὄλην (Σ.).—ἀρακεχωρηκότες ὑπὸ τὸ τεῖχος (Ξ).—ὑπὸ τὴν σκιὰν ἐκάθέζετο (³Ανδ.), ἐνθα καὶ τις ἔκτασις προσεπισημαίνεται· ἐπὶ

υποταγῆς· ὅφ' ἔαντοὺς ποιεῖσθαι (Πλ.). «Ωσαύτως οἱ ὑπὸ αὐτὸν ἄρχοντες.—οἱ ὑπὸ βασιλέα βάσταροι (Ξ.). Τίθεται προσέτι εἰς δήλωσιν χρόνου ὑπὸ τὴν νύκτα, ὑπὸ τὴν ἥω, ὑπὸ τὸν σεισμόν (Θ.).

§. 70. Ἐν ταῖς συνθέσεσι τῆς προθέσεως ταύτης ἐπικρατεῖ μάλιστα·

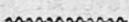
1. Ἡ σημασία τοῦ ὑποκάτω, κυριολεκτικῶς τε καὶ τροπικῶς· ὑπόγειος, ὑποζύγιος, ὑψηδρος, ὕφαλος, ὑποχείριος, ὑπόσπονδος.

2. Ἡ τοῦ σχολαίως, ἀνεπαισθήτως καὶ κρυψίως· ὑποχρωφῶ, ὑπάργω, ὑποδύομαι. Ἐκ τούτων προκύπτει καὶ ἡ τοῦ οἰλιγοροῦ· ὑπάργυρος, ὑποχαλκος, ὑπόλευκος =οὐχὶ καθηρῶς λευκός, ὑπόφαιρος, ὑπόπικρος. Ἐν πᾶσι δὲ ὑπολανθάνει ἡ ἔννοια τοῦ ὑποκάτω.

Σημ. ἄ. Αἱ προθέσεις ἐνίστε τίθενται μετὰ τὰς ἰδίας πτώσεις, ἀναβιμονος μέτα». Τοῦτο καλεῖται ἀναστροφή. Ἀλλοτε δὲ εὐρίσκονται γωκαλεῖται τῶν πτώσεων, ἔλλης λέξεως μεσολαβούσας· ὁ γωρισμὸς οὗτος ποιηταῖς τῶν Ἀττικῶν· «κάπιθωσκα γε πρός».—«πρὸς δ' ἂ φούλομαι λέγω» (Αἰσχ.).—«κατὰ μὲν φθίσας τὴν γαυμψώνυχα παρθίνον» (Σ).—«δράσω τε πρὸς» (Εὔρ.).—«ἐπὸν γὰρ βίον αὐτίκα λείψω» (Σ.). Ἀπαντῶνται δὲ καὶ παρὰ τοῖς πεζογράφοις· «ξὺν κακῷ ποιεῖν» (Θ. Κ'. 13).—«ξύν μοι λάθεσθε τοῦ μύθου». — «ταῦτ' ἐπιεικῶς ἔστιν ὑπὸ τις ἄτοπα». — «εὐήη καὶ ὑπὸ τις ἀσεσῆη» (Πλ.). Τοιαῦτα εἶναι τὰ ἐν τοῖς ἐμπροσθεν εἴηται· «δὲν τὸ λέγει ξανά». — «πάρα τὸ εἴηται·

Σημ. β'. Ως τὰ ἐπιέρηματα προθετικῶς ἐνίστε ἐκλαμβάνονται (σ. 121), οὕτω καὶ αἱ προθέσεις ἐπιέρηματικῶς, ἀπασαι μὲν σχεδὸν παρ' Όμηρο, συχνὸν δὲ καὶ τοῖς πεζογράφοις ἵωσι τοῦτο· «ἐν δὲ καὶ Αἴθιοπες» (Ἅρ. Θ'. 32).—πρὸς δέ (Ἅρ. Α. 7. Β'. 119 καὶ πολλαχοῦ). — ἐπὶ δέ. — μετὰ δὲ (Ἅρ. Α. 128. 171 κτλ.). Ἐν δὲ τῶν Ἀττικῶν παρὰ μὲν τοῖς πεζογράφοις ἡ πρὸς μετὰ τοῦ δὲ, πρὸς δὲ, ἐπομένου συνήθως τοῦ καὶ· «πρὸς δὲ καὶ ὑπεσχόμενον αὐτῷ» (Ξ.). — «πρὸς δὲ καὶ κατὰ τύχην» (Ξ.), ἢ διὰ τοῦ καὶ πρὸς· «καὶ πρὸς, τὸ ἀνάθηκα» (Δ Μεδ. 1έ). παρὰ Πλάτωνι· «καὶ ἐλειεινόν γε πρός» (Πλ. Γοργ. 469), παρὰ Ξενοφῶντι (Κ. Π. Β'. ἄ 31) «πρὸς δὲ ἔτι» παρὰ δὲ ποιηταῖς καὶ ἄλλα.

Σημ. γ'. Αἱ μέχρι τοῦδε ἔξετασθεῖσαι εἰναι αἱ κύριαι καὶ γνήσιαι προ-
θέσιες, μετὰ δύναματος καὶ μετὰ ῥήματος συντιθέμεναι. Ἐκτὸς δὲ τούτων
ὑπάρχουσι καὶ ἄλλαι τινὲς ἡμιτελεῖς, οὔτε μετὰ δύναματος, οὔτε μετὰ ῥή-
ματος συντιθέμεναι καὶ μίνον τὴν μετὰ πτώσεων σύνταξιν δεγχόμεναι. Τοιαῦ-
ται εἰσιν ἡ ἀνευ, ἔνεκα, μεταξύ, ἄχρι, μέχρι, ἐντός, ἐκτός, χω-
ρίς· ἐνίστε δὲ καὶ τὸ ποιν, ἄλλα σπανίως· «πρὶν ὥρας» (Πίνδ. Πυθ. Δ'. 43).
Ἐν τῷ τοῦ Πλάτωνος (Συμπ. 217) «μέχρι δεῦρο τοῦ λόγου» προθετικῶς
καὶ τὸ μέχρι καὶ τὸ δεῦρο· καὶ τὸ χάριν ἀναφέρουσιν ἐνταῦθα, ἀλλ'
αὐτὸς εἴναι προφανῶς ὄνομα, ὡς καὶ τὸ δίκην, πιθανῶς δὲ καὶ τὸ χω-
ρίς· μικρὸς χῶρος, ὡς νότος καὶ νοτίς, ψῆφος καὶ ψηφίς, μέρος καὶ
μερίς, καὶ πολλὰ ἄλλα, τὰ ὅποια δύνανται καθαρὰ δύναματα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΕΙΚΟΣΤΟΝ ΤΡΙΤΟΝ.

Περὶ Συνδέσμων καὶ Πολυσήμων Μορίων.

§. 1. Οἱ σύγδεσμοι χρησιμεύουσιν, ὡς καὶ τὸ ὄνομα δηλοῖ,
εἰς τὴν πρὸς ἄλλήλους σύνδεσιν τῶν λόγων καὶ τῶν μερῶν αὐ-
τῶν. Ἐπειδὴ δὲ ἡ σύνδεσις εἴναι πολυειδής, διὰ τοῦτο πολυει-
δεῖς εἴναι καὶ οἱ σύνδεσμοι.

§. 2. Ως κύριοι δὲ σύνδεσμοι, τῶν ὅποιων ἡ δύναμις καὶ
ἀναγκαιότερον ἀπαιτεῖται καὶ καθηρώτερον ἀναφαίνεται ἐν
τῇ συνδέσει καὶ συναφείᾳ τῶν ἐννοιῶν, δυνατὸν νὰ διαχριθῶσιν
οἱ ἔξης, ὄνομαζόμενοι ἐκ τοῦ κυριωτέρου αὐτῶν ἔργου.

1. Οἱ συμπλεκτικοί, καταφρτικῶς μέν καὶ τε ἀποφρτικῶς
δέ· οὕτε, μήτε· οὐδέ, μηδέ· συμμίκτως· οὐ μόρον, ἀλλὰ καὶ.

2. Οἱ διαζευκτικοί· ἦ, ἥτοι, εἴτε.

3. Οἱ ἀρτιθετικοί· ἡ ἐραρτιωματικοί· μέρ, δέ, ἀλλά, ἀ-
τάρ, μέρτοι, καὶ τοι, καίπερ, δύμως, αὖ.

4. Οἱ αιτιολογικοί· ἐπεί, ὅτι, διστι, ως, ἄτε, ὅτε, ὀπότε,
γάρ.

5. Οἱ τελικοί· ἵρα, ώς, δύπως, δύφρα.

6. Οἱ υποθετικοί· εἰ, ἐὰρ (ἐκ τοῦ εἰ ἂν), ἄρ, ἥτρ.

7. Οἱ χρονικοί· ὅτε, ὀπότε, ἡρίκα, ἐπεί, ἔχτε, ἔως, ἄχρι,
μέχρι.

8. *Oi συλλογιστικοὶ ἢ συμπερασματικοὶ ὡς, ὅστε, ἄρα, δὴ, οὖν, τοίνυν.*

9. *Oi ἀραφορικοὶ, ἐν οἷς καὶ οἱ συγχριτικοὶ καὶ παραβολικοὶ ὡς, ὕσπερ, καθώς, καθάπερ.*

10. *Oi εἰδικοὶ ἢ διηγηματικοὶ ὅτι, ὡς.*

§. 3. Πολυειδῶς διαιροῦνται καὶ δύνομάζονται οἱ σύνδεσμοι παρὰ τῶν ἀρχαίων γραμματικῶν· διότι ἔκτος τῶν ἀνωτέρω ἀναφέρονται παρ’ αὐτῶν διαβεβαιωτικοί, διαπορητικοί, διασαφητικοί, ἀλεγχτικοί, ἐπιφορικοί, συγαπτικοί καὶ παρασυγαπτικοί, οὕτω καλούμενοι οἱ ὑποθετικοί, κατὰ τὴν διάφορον σχέσιν τῆς ὑποθέσεως καὶ συνεπείας, ἀποτελεστικοὶ οἱ τελικοὶ κτλ.

§. 4. Ἐπειδὴ δὲ διὰ τούτων καὶ τῶν ἐκ τούτων γίνεται ἡ σύνδεσις τῶν λόγων καὶ τῶν μερῶν αὐτῶν, διὰ τοῦτο δὲ περὶ τούτων λόγος γίνεται οἰκειότερον ἐν τῷ ἐπομένῳ Περὶ Συνδέσεως Τμήματι· νῦν δὲ διλίγα τινὰ περὶ Πολυσήμων Μορίων.

§. 5. Μόλις ἐν τῇ γραμματικῇ, οἷον μικρὰ μερη, ἀντιθέτως πρὸς τὰ μεγαλήτερα, εἴναι βέβαια καὶ τὰ ἀριθμητικὰ δύνομα, καὶ αἱ ἀντωνυμίαι καὶ τὰ ἀρθρα· συνήθως δύμας καλοῦνται οὕτω τὰ ἀκλιτα μέρη τοῦ λόγου, τὰ ἐπιρρήματα, αἱ προθέσεις καὶ οἱ σύνδεσμοι. Ἀνωτέρω εἰδομεν δὲ ποικίλλουσι μὲν καὶ ταῦτα ἐνίστε κατὰ τὴν χρῆσιν· αἱ προθέσεις π. χ. ἐκλαμβάνονται ἐπιρρηματικῶς, καὶ ἀλλαχοῦ μέν, καὶ ἐν τῇ λεγομένῃ τμήσει· τὰ ἐπιρρήματα καὶ οἱ σύνδεσμοι ἐκλαμβάνονται προθετικῶς, οἷον ἐγγὺς τούτου κτλ. οὔτε δύμας αἱ τοιαῦται μετατροπαὶ συχναὶ, οὔτε ἡ κατ’ αὐτὰς σημασία δυσεύρετος. Ἄλλ’ ἔκτος τῶν μέχρι τοῦδε ἐξηγηθέντων ὑπάρχουσι καὶ ἄλλα μόρια, ὡν καὶ ἡ ἀρχὴ πολλάκις δυσεύρετος καὶ ἡ χρῆσις πολὺ ποικιλωτέρα καὶ ἡ σημασία οὐκ εὐθήρατος· ταῦτα δυνατὸν καλέσαι πολύσημα μόρια.

§. 6. Εἴναι δὲ καὶ ταῦτα, ὡς ἐν γένει τὰ μόρια, ἢ λείψυνα πτώσεων ἀρχαίων, ὡς τοὶ=τῷ, κατὰ τὸ οἷκοι=οἶκω, τού, ὡς οὐδέτερον τοῦ τού, κατὰ τὸ ἡδὺν καὶ ἡδύ, ἢ θρεύσματα ἄλλων μεγαλητέρων, ὡς δὴ ἐκ τοῦ ἡδη, ἄρ καὶ γὰ ἐκ

τοῦ ἄρα; ἐκ τοῦ ἄρα, θὲ ἐκ τοῦ θέν, ἐκ τοῦ θήρ, πὲρ ἐκ τοῦ περί, γέ, ἐκ τινος ἀγνώστου (ἴσως γά, ἄγαρ), ἢ συμπίλησις πολλῶν δυοῦ, ὡς γάρ ἐκ τοῦ γέ καὶ ἄρ, αὐτε ἐκ τοῦ αὖ καὶ τὲ ἢ τέν, ὅθεν καὶ τὸ λατινικὸν αὐτεμ, γοῦν ἐκ τοῦ γέ καὶ οὗν, τοίνυν ἐκ τοῦ τοὶ καὶ νύν κτλ. Αἱ διὰ τῶν πολυσήμων τούτων μορίων προσδιορίζόμεναι σχέσεις τῶν προτάσεων πρὸς ἀλλήλας εἰναι τοσοῦτον ποικίλαι καὶ τοσοῦτον λεπταί, ὥστε διαφεύγουσι τῶν πλείστων τὴν προτοχήν. Ἡ δὲ ἐκ τούτου δυσκολία προέτρεψε πολλοὺς τῶν νεωτέρων ἐν ἰδιαιτέροις πονήμασι νὰ πραγματευθῶσι περὶ αὐτῶν, καὶ εἰς ταῦτα παραπέμπονται οἱ ἀναγνῶσται· οὐδὲ ὁ ἡμέτερος δὲ μοριολόγος Ἀνανίας ἐστὶν εὔκαταφρόνητος.

Σημ. Ίσως τὸ πολύσημον καὶ τὸ ἐν πάσῃ περιστάσει δυσεύρετον τῆς ἀρμολούσης σημασίας τῶν μορίων τούτων ἡνάγκασε τοὺς γραμματικοὺς νὰ κατατάξωσι καὶ παραπληρωματικοὺς συνδέσμους, οὓχι βέβαια ὡς πάντη πάντως ἀσημάντους καὶ περιττοὺς, διότι ὑπεράτοπον τοῦτο, ἀλλ' ὡς συμπληροῦντας κατά τι τὴν ἔννοιαν. Τὸ ἔρπε δὴ—ἔλα δὲ, θὰ ἡτο ἔλλειπες ἄνευ τοῦ δή. Ἀληθεύει δὲ μάλιστα τοῦτο, διαν, εἰς ἄλλα μόρια προσκολλώμενοι, ἐπιτείνωσι, κολάζωσι, μεταποιώσιν διπλωσοῦν, καὶ προσθέτωσιν ἐν γένει παρασημασίαν ἦτοι προσσημασίαν εἰς τὴν ἔννοιαν· «εἴγε, ὥσγε, εἴπερ, καίπερ, αὖτε, αὐτάρ» ἦτοι «αὖ τε ἄρ, οὐκ οὖν, οὐκοῦν» κτλ. Ἰνα ἀληθεύῃ λοιπὸν τὸ περὶ τοῖς ἀρχαῖοις «ἀναπληροῦν τὸ χειρηὸς τῆς ἐρυηνείας», πρέπει νὰ σημαίνωσι τι. Ἰνα γίγωνται συσσημαίγοντα, πρέπει νὰ ἡναι πρώτον σημαίγοντα.

ΤΜΗΜΑ ΔΕΥΤΕΡΟΝ.

ΠΕΡΙ ΣΥΝΔΕΣΕΩΣ ΤΩΝ ΛΟΓΩΝ ΚΑΙ ΤΩΝ ΜΕΡΩΝ ΑΥΤΩΝ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΠΡΩΤΟΝ.

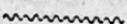
Περὶ Συνδέσεως καὶ τῶν Διαφόρων αὐτῆς Τρόπων.

§. 1. Εἰπεῖν οὔτε ἡ ἀπλῆ οὔτε ἡ σύνθετος πρότασις ἔξαρκει εἰς τὸν σκοπὸν τῆς δημιλίας, διὰ τοῦτο ἀνάγκη νὰ ἐνωθῇ πρότασις μετὰ προτάσεως, ἵνα ἀποτελέσωσιν ὅλον πλήρες, καὶ τοῦτο πάλιν μετ' ἄλλου, ἐπὶ τῷ αὐτῷ σκοπῷ, καὶ οὕτω καθεξέζης, πρὸς ἐντελὴ ἐκπλήρωσιν τῶν διανοητικῶν χρειῶν τοῦ ἀνθρώπου. Τοῦτο καλεῖται Σύνθεσις.

§. 2. Συνδέεται δὲ εἴτε μέρος πρὸς μέρος, ἵνα ἀποτελέσωσιν ὅλον, ως ἐν ταῖς συνήέτοις προτάσεσιν· ἐπὶ ὑποκειμένων, ἐγὼ καὶ σὺ ἀκούομεν· ἐπὶ κατηγορουμένων, παλαιὸς κάγαθός, φίλος τ' ἐμὸς· ὡσταύτως ἐπὶ ἀντικειμένων καὶ προσδιορισμῶν· καὶ κράτος, καὶ περιβραχιονία καὶ ψέλλια π. latéa (Ξ.).—φίλους τε καὶ πολίτας.—ἄρτι τε καὶ ὑστερον.—μὲν τε, ἐπειδάρτε, εἴτε ὅλον πρὸς ὅλον, ἵνα ἀποτελέσωσιν ὅλον πληρέστερον· οὕτως ἴσχυρόν ἐστιν ἡ ἀλήθεια, ὥστε πάρτων ἐπικρατεῖ τῶν ἀνθρωπίων λογισμῶν (Αἰσχύν.)· εἴτε μέρος πρὸς ὅλον· ἐστιν ἀξία ἡ χώρα καὶ ὑπὸ πάρτων ἐπαιρεῖσθαι, οὐδὲ μόρον ὑφ' ἡμῶν (Πλ.).· εἴτε καὶ ἀντιστρόφως ὅλον πρὸς μέρος· τὴν Ἐκτορός τε χάτερων πολιῶν κάσιν Εὐρ.).—κίρησις γὰρ αὗτη μερίστη δὴ τοῖς "Ελλησιν ἐγένετο καὶ ἐπὶ πλειστον ἀνθρώπων (Θουκ.).

§. 3. Ἡ σύνδεσις γίνεται κατὰ πολλοὺς καὶ διαφόρους τρόπους· α'. κατὰ συμπλοκήν, καταφατικῶς ἢ ἀποφατικῶς ἢ συμμίκτως· β'. κατὰ διάζευξιν· γ'. κατ' ἀρτίθεσιν ἢ ἐρατίωσιν· δ'. κατ' αἰτιολογιαρ· ε'. κατὰ τέλος· ζ'. καθ' ύποθεσιν· θ'. κατ' ἀραφορά· ι'. κατ' εἰδ. κενούσιν ἢ τοις συνέπειαις.

§. 4. Ἡ τοιαύτη σύνδεσις γίνεται διὰ τῶν καταλλήλων μορίων ἢ τοις συνδέσμωσιν. Κατὰ τὸν τρόπον καὶ τὸ εἶδος τῆς συνδέσεως καλοῦνται καὶ οἱ λόγοι συμπλεκτικοί, διαζευκτικοί, ἀρτιθετικοί, αἰτιολογικοί, τελικοί, ύποθετικοί, ἀραφορικοί, χρονικοί, συλλογιστικοί ἢ συμπερασματικοί ἢ τοις λόγοις συνεπείας, εἰδικοί ἢ τοις διηγηματικοί.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΔΕΥΤΕΡΟΝ.

Περὶ Λόγων Συμπλεκτικῶν.

§. 1. Οἱ συμπλεκτικοὶ λόγοι ἔκφέρονται καταφατικῶς μὲν διὰ τῶν συμπλεκτικῶν συνδέσμων, καὶ, τέ, καὶ τῶν συνδυκομῶν αὐτῶν, καὶ—καὶ τὲ—τέ καὶ—τέ τὲ—καὶ ἀποφατικῶς δὲ διὰ τῶν οὕτε—οὕτε, μήτε—μήτε, οὔδε—οὔδε, μηδέ, καὶ συμμίκτως διὰ τῶν οὐ μόρον—ἀλλὰ καὶ.

§. 2. Ἡ διὰ τῶν συμπλεκτικῶν τούτων μορίων σύνδεσις ὅχι μόνον δὲν γίνεται ἀδιαφόρως καὶ αὐθαιρέτως, ἀλλά, τούτωντίν, καὶ κατὰ τὴν φύσιν τῶν συνδέομένων καὶ κατὰ τὸν βεβημὸν τῆς ἐν τῇ συμπλοκῇ ἐνώσεως εἰναι τοσοῦτον ἀπ' ἀλλήλων οἱ τρόποι αὐτῆς διαφέροντες, ὥστε τὸ μὲν δεικνύουσι τὴν λεπτόνοιαν τῶν Ἑλλήνων, τὸ δὲ γίνονται δυσπερίληπτοι, πολλάκις δὲ καὶ δυσδιάγνωστοι. Λέγομεν δὲ περὶ τούτων, ὡς ἐν τύπῳ, τὰ ἔξης.

§. 3. Ἐκ τῶν συμπλεκτικῶν συνδέσμων δὲ καὶ ἐνόνει μετ' ἀλλήλων δύο ἢ πλείονα, δύοις ἢ ἑνόμοια, μέρη λόγων ἢ λόγους διοκλήσους, ἐν δύον ἀποτελῶν δι' αὐτῶν, δυάδα, τοιάδε κλ. ὁ Λαρτίου παῖς καὶ σύ.—φῦλον ὅριθωρ... καὶ θηρῶν

(ΣΥΝΤ. ΒΕΡΓΙΟΔΟΣ 3.).

ἀγροὶσιν ἔθητη (Σ.). — δίς καὶ τρίς. Συζεύγει δὲ μάλιστα λόγους ὀλοκλήρους, ώς ή δ' ἐμὴ νόσος ἀεὶ τέθητε καπὲ μεῖζον ἔρχεται (Σ.). — ἐλεοῦσι μὲν καὶ ποντικοῖς εἶναι καὶ τετραπλασιάζεται· καὶ περὶ παιδαριῶν, καὶ περὶ μουσείων, καὶ περὶ ἔρματων (Αἰσχ.). — καὶ οὕτως ἡμᾶς κατεφρόγνησε, καὶ τοὺς πολεμίους ἔδεισε, καὶ ἵππεύειται ἐπεθύμησε, καὶ τῷρν νόμῳρον οὐκ ἐφρόντισεν (Δυσίας).

§. 4. Τίθεται δὲ καὶ κατ' ἐπιδοτικὴν σημασίαν, ὅτε λαμβάνει οἷον ἐπιρρηματικὴν ἔννοιαν = προσέτι· αὐτά γε ταῦτα καὶ οἱ θεοὶ πεπόνθασιν (Πλ. = οὐ μόνον οἱ ἄνθρωποι, ἀλλὰ καὶ οἱ θεοί. — καὶ σὺ Βροῦτε ("Ιδε κατωτέρω"); Καὶ, τούναντίον, κατ' ἐλαττωτικὴν ἔννοιαν, ἐκ τοῦ μεῖζονος εἰς τὸ ἔλαττον τίθεται ὁ καὶ ιέμερος καὶ καπτὸς ἀποθρώσκοντα νοῆσαι ('Οδ.) = καὶ καπνὸν μόνον = καὶ ἄνευ ἀλλού. — καὶ τριχὸς ἄξιον ('Αρρ.). Ἐκ ταύτης προκύπτει ἡ ἐραρτιωματικὴ σημασία τοῦ μορίου τούτου, μάλιστα μετὰ μετοχῶν· καὶ μισοῦντες αὐτὸν ὅμως ἀπείχοντο αὐτῶν (Ξ.). τοῦτο δὲ συνηθέστερον ἐκφέρεται διὰ τοῦ καίπερ καίπερ χαλεπού (τὸ χωρίον) ὅν (Θ.).

§. 5. Όμοιώς δὲ καὶ ὁ τὸ συμπλέκει μέρη λόγου καὶ λόγους ὀλοκλήρους, ἀλλὰ σγέσιν ἔχοντας ποὺς ἀλλήλους· Τεῦχος ἐγώ τε (Σοφ.). — αἱ Μυκῆται ή Σπάρτη τε (Σ.). — τόλμησον, οὐκτειρότε μιν (Σοφ.). — ἐπιστρατεύει πατρίδα τὴν ταύτης . . . κτείνει τὸ ἄρακτα πατέρα τῆςδε (Σ.). Ἡ χρῆσις τοῦ τὸ μόνου, συχνοτάτη μὲν οὖσα παρὰ τοῖς ἐπικοῖς, συνήθης δὲ καὶ παρὰ τοῖς τραγικοῖς εἴναι σπανιωτέρα παρὰ τοῖς πεζοῖς· Τισιαρ δὲ Γοργίαρ τε ἑάσωμεν εῦδειν (Πλ.).

Σημ. Περὶ διαφορᾶς τῶν διὰ τῶν συνδέσμων καὶ καὶ τὸ συμπλεκομένων ὑπάρχει διαφωνία τῶν φιλολόγων, ἃλλων ἀλλὰ λεγόντων, οὕτε σύμφωνα οὕτε ἀείποτε σαφῆ. Φαίνεται· δὲ διὰ ὑρίστερα τὰ τοῦ Ἐρμάννου. Οὐ μὲν καὶ, κατ' αὐτὸν. ἐστὶ κυρίως συμπλεκτικός, ὁ δὲ τὸ προσθετικός· διάγων «ἐγώ καὶ σὺ πορευόμεθα» δηλοῖ διὰ τοῦ βαδίζουσιν ὅμου, οἷον ζεῦγος ἀποτελοῦντες, διάγων «ἐγώ σὺ τε πορευόμεθα» δηλοῖ διὰ τοῦ ἐνὸς βαδίζοντος ἐπεταῖ· διάγων «ἐτερος, καὶ λείποντος δὲ τούτου ἥθελε βαδίζει· διάγω-

τοῖς προσθέτει λοιπὸν εἴς τι προηγούμενον κυριώτερον ἄλλο τι οἶν δευτερεύον. Εἰ δὲ τοῦτο ἀπανταχὸν ἐπ' ἄκριβες δυνατὸν ἐφαρμοσθῆναι, ἄλλο ζήτημα

§. 6. Ἐκ τῶν συνδυασμῶν τῶν προειρημένων τούτων συμπλεκτικῶν μορίων ὁ μὲν καὶ — καὶ συμπλέκει, κατὰ τὴν φύσιν τοῦ ἀπλοῦ καὶ, μέρη λόγων καὶ λόγους, σημαίνων τὸ τόσον τοῦτο, ὅσον καὶ ἐκεῖνον κομίσας καὶ χρήματα καὶ ἄρδρας (Ἡρ.). — καὶ τὸν ἔχθρὸν καὶ τὸν φίλον τιμῶσιν (Σοφ.).

§. 7. Ο τὲ — τὲ συμπλέκει, ὡσαύτως κατὰ τὴν φύσιν τοῦ ἀπλοῦ τέ, μέρη λόγων καὶ λόγους, μάλιστα δμοειδεῖς, ὡς ἐν τὸ δύναται ὁμοῦ λιμῷ τε οἰκτρός. — τοῦ σώματος αὐτός τε οὐκ ἡμέλει, τοὺς τε ἀμελοῦντας οὐκ ἐπήρει (Ξ.). — οὗτοι τε βελτιονες ἐσθμεθα, οἱ τε παῖδες οὐκ ἀν φαδίω πονηροὶ γίγρουρτο (Ξ.) καὶ οὗτος δὲ τριπλασιάζεται καὶ πενταπλασιάζεται, ὡς ἐν ταῖς ἀριθμήσεσιν, ὑπὲρ τὸ ἐμαυτοῦ, τοῦ θεοῦ τε, τῆς δέ τε γῆς (Σοφ.). — τυφλὸς τά τ' ὀτα, τὸν τε νοῦν, τά τ' ὅμματα ἦν (Σοφ.), πενταπλασιάζεται δέ ἐν Τραχινίαις (1084—1089).

§. 8. Ο καὶ — τὲ προσθέτει λόγον λόγῳ = προσέτι δέ καὶ τε θεοὶ ξείροισιν ἑοικότες (Ὀδ.). — καὶ τὸ ἐσσυμέρηντο κατέρυκε (Ἴλ.). Τίθεται δὲ παρὸν Ἀττικοῖς συνήθως διαχωριζόμενος διά τινος μορίου (καὶ ἥδη τε, καὶ τὴν τε), καὶ ἄλλου λόγου ἐπομένου μετὰ τοῦ καὶ, ὡς καὶ ἥδη τε ἦν ἀμφὶ ἀγορὰν πλήθουσαν, καὶ πλησίον ἦν δ σταθμός (Ξ.). Μόνον δὲ τὸ καὶ — τέ, ἀνει ἄλλου ἐπομένου καὶ, φαίνεται ὅτι δὲν ἀπαντᾶται πασὶ τοῖς Ἀττικοῖς πεζογράφοις, ὅθεν τὸ παρὰ Θουκυδίδῃ (Α'. 9.) κρίνεται ὑποπτον. Ἀλλως δέχει παρὰ τοῖς ποιηταῖς αὐτῶν.

§. 9. Ο τὲ — καὶ συμπλέκει μέρη λόγων, καὶ λόγους ἐξηγοῦντας μάλιστα ἐννοίας δμοειδεῖς· ὡς ἄρδρες τε καὶ γυρατίκες. — τά τε λεγόμενα καὶ πραττόμενα (Ξ.). — ή Ἑλλὰς μεταριστατό τε καὶ μετωκίζετο (Θ.). Ωσαύτως δρθῶς τε λέγετε, καὶ ἐγὼ τῷ νόμῳ πείσομαι (Ξ.). Ο τὲ προετοιμάζει καὶ προσαπκιτεῖ τὸν ἐπόμενον καὶ, ή δὲ σχέσις τῶν συνδεομένων εἶναι στενωτέρα ἐν τούτοις ή ἐν τῷ καὶ — καὶ.

§. 10. Καὶ δὲ σύνδεσμος, πολύσημος ἄλλως ὁν, διαγόρικός, ἀρτιθετικός, μεταβατικός κτλ., λαρυγάνει ἐνίστε καὶ συναπτικὴν σημασίαν, ἄλλο τι ἀνάλογον προσθέτων εἰς τὰ προηγούμενα καὶ συνεχίζων οὕτω τὸν λόγον· καὶ στρατηγὸν δὲ αὐτὸν ἀπέδειξεν (Ξ.) — προσέτι.

Σημ. Καὶ ἐν τῷ ὁμηρικῷ (Ιλ. I, 122), ἔνθα δὲ Ἀγαμέμνων διὰ τοῦ δὲ ἀποριθμεῖ τὰ πρὸς τὸν Ἀχιλλέα προσφερόμενα δῶρα, δυσκόλως παρατηρεῖται ἄλλο τι ἢ ἀπλῆ πρόσθεσις. Οὐδὲ ἐν τῷ τοῦ Αἰσχύλου (Πέρ. 492) «ὦ παιδεῖς Ἑλλήνων, ἵτε, ἐλευθεροῦτε πατρίδα, ἐλευθεροῦτε δὲ παιδας, γυναικας,» ὑπάρχει ἄλλη ἐννοια. Καὶ ἀυτὸς δὲ συμπλεκτικὴν ἐννοεῖν λαμβάνει δὲ ἐν τῷ «πᾶς ἀνθρώπος ζῶσιν, πᾶν δὲ ζῶσιν οὖσιν.» Ἐχει δὲ τὴν σημασίαν τοῦ τέ — καὶ ἐν τῷ «οὐνειμι μὲν θεοῖς, σύνειμι δὲ ἀνθρώποις τοῖς ἀγαθοῖς» (Ξ.), τὸ δοποῖον δύως διὰ τῆς ἐπαναλήψεως τοῦ φήματος καὶ ἐντονώτερον καὶ χαριστερὸν γίνεται.

§. 11. Καὶ τοσαῦτα μὲν περὶ καταφατικῆς συμπλοκῆς ἔστι δέ, ὡς εἴπομεν, καὶ ἀποφατικῆ. Ὡς δηλ. τὸ τέ — καὶ ἐνόνει εἰς ἐν πάντα τὰ σημανόμενα, ἄγρες τε καὶ γυναικες. — πεζοὶ τε καὶ ἵππεῖς, οὕτω καὶ τὸ οὔτε — οὔτε· ὡς οὔτε ἄρδρες οὔτε γυναικες. — οὔτε πεζοὶ οὔτε ἵππεῖς. Ἀλλὰ τὸ μὲν πρῶτον καταφατικῶς, τὸ δὲ δεύτερον ἀποφατικῶς· τὸ πρῶτον λέγει περὶ ἀμφοτέρων ραι, τὸ δεύτερον λέγει περὶ ἀμφοτέρων οὐχί. Ἐπειδὴ δὲ καὶ τὸ πρῶτον καὶ τὸ δεύτερον ἐξηγεῖ περὶ ἀμφοτέρων τῶν συνδεομένων κοινόν τι σημείον ἐπαφῆς, διὰ τοῦτο καὶ τὰ διὰ τοῦ οὔτε — οὔτε συνδέομενα κατατακτέα εἰς τοὺς συμπλεκτικοὺς λόγους. Ωσαύτως τὰ διὰ τοῦ μήτε — μήτε.

§. 12. Ἐν τούτοις τηρεῖται ἡ δύναμις τῶν ἀποφατικῶν μορίων οὖ, μή, τοῦ συμπλεκτικοῦ τέ, καὶ τοῦ δέ, συμπλεκτικῶς ἐκλαχμόνομένου. Τίθεται λοιπὸν τὸ οὔτε — οὔτε, κατὰ μὲν τὴν ἀπόφασιν, ἔνθα, δίχα συμπλοκῆς, ἀρμόζει τὸ οὖ, δυνάμει δὲ τοῦ τέ, ἔνθα ἀρμόζει τὸ τέ — καὶ, ἐπὶ λογικῶν ἀντιδιαισθεσῶν ἐνός τινος ὅλου· οὔτε θεός οὔτε ἀνθρώπος (Ἀρφ.). — ἷς (παιδεύσεως τῆς ψυχῆς) οὔτε ἀνθρώποις οὔτε θεοῖς τῇ ἀληθείᾳ τιμιώτερον οὔτε ἔστιν οὔτε ποτὲ ἔσται (Πλ.). Ωσαύτως καὶ τὸ μήτε — μήτε, ἔνθα ἄλλως ἀρμόζει τὸ μή καὶ τὸ

τέ· καὶ ὅπλα μὴ ἐπιφέρειν τῷ Πελοποννησίων στρατῷ, μήτε κατὰ γῆν μήτε κατὰ θάλασσαν (Θ).—μὴ δῶμεν αὐτοῖς σχολὴν μήτε βουλεύσασθαι, μήτε παρασκενάσασθαι ἀγαθὸν ἔαυτοῖς μηδέν (Ξ).

§. 13. Ἐπειδὴ καὶ δ σύνδεσμος δὲ ἐκλαμβάνεται ἐνίστει συμπλεκτικῶς, ὡς ἀνωτέρῳ εἴδομεν, διὰ τοῦτο καὶ τὸ οὐδὲ καὶ μηδὲ τίθενται ἐπὶ ἀποφατικῆς συμπλοκῆς¹ οὐδὲ τοῦτο = καὶ τοῦτο οὐχί.—μηδὲ τοῦτο = καὶ τοῦτο μή· γηρ δὲ οὐδὲ ἀδύνατος (Θουκ. Δ'. 84) = πρὸς τοῖς ἄλλοις δὲν ἦτο καὶ ἀδύνατος — μηδὲ τοῦτό τις πρεσβύτατος ἥκει χρίας (Θ. Δ'. 61). Ωσαύτως ἐπὶ ἐπιδοτικῆς καὶ ἐλαττωτικῆς ἐννοίας² οὐδ' ἐωρακότες (Ξ).—ἄρδρες γεωργοὶ καὶ οἱ θαλάσσιοι, καὶ προσέτι οὐδὲ μελετῆσαι ἑασόμενοι (Θ).—μηδὲ βελόνης, ὡς φίλτατ', ἐπιθύμησον ἀλλοτρίας ποτέ (Μέν.). Περὶ ἀορίστου ἐν τῇ προστακτικῇ ἵδε σελ. 84 §. 14. Καὶ τὸ οὐδεὶς δὲ λαμβάνει ἐπιδοτικὴν δύναμιν, χωριστὰ γραφομένων τῶν ἔξι ὄν συντίθεται, καίτοι γινομένης τῆς δυσκοέστου τοῖς Ἀττικοῖς χασμωδίας³ οὐδὲ εἰς μάγειρον ἀδικήσας ἀθῷος διέφυγεν.—παραμερεῖ οὐδὲ ἔν (Μέν.). Οὕτω καὶ μηδείς.

§. 14. Ἐκτὸς δὲ τούτων ὑπάργει καὶ τρίτος ἄλλος τρόπος συμπλοκῆς σύμμικτος, καταφατικός τε καὶ ἀποφατικὸς ἄμα, διὰ τοῦ οὐ μόρον — ἀλλὰ καὶ συνήθως ἐκφερόμενος, καὶ οἶον κλιμακωδὸς ὥρ, μείζονος ἢ ὡς μείζονός τινος προστιθεμένου διὰ τοῦ δευτέρου κώλου οὐ σοὶ μόρον λοιδορήσεται, ἀλλὰ καὶ ἐμοὶ (Ξ).

§. 15. Είναι δὲ περὶ τούτου σημειώτεα τὰ ἔξης.

ἀ.) "Οτι ἀνευ τοῦ καὶ ἔτι μᾶλλον ἔξαίρεται τὸ ἐν τῷ δευτέρῳ κώλῳ· καὶ ιμάτιον ἡμφίεσαι (ὡς Σώκρατες) οὐ μόρον φαῦλον, ἀλλὰ τὸ αὐτό (Ξ)."

β'.) "Οτι πολλάκις τιθεμένου τοῦ οὐ μόρον ἐν τῷ πρώτῳ κώλῳ, ἔξυπονος οὖνται τὰ λοιπὰ ἐκ τῶν ἡγουμένων· ἢ καὶ σχολὴ, ἔφη, ἔσται, ὡς πάτερ, σωμασκεῖν τοῖς στρατιώταις; Οὐ μὰ Δι', ἔφη δὲ πατήρ, οὐ μόρον γε (σχολὴ ἔσται), ἀλλὰ καὶ ἀράγκη (Ξ)."

γ'.) "Οτι ἀντὶ τοῦ ἀ.λ.λὰ καὶ, τίθεται πολλάκις δὲ ἐν τῷ δευτέρῳ κώλῳ ὅθερ οὐ μόρον ἀγαθὸς ἢ στρατιώτης εἴη, πόλεις δὲ καὶ ἄστη δυνάμερος διουκεῖ (Πλ. Ν. Β. 666).

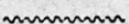
§. 16. Καὶ τὸ οὐχ ὅτι — ἀ.λ.λὰ καὶ, καὶ οὐχ ὅπως — ἀ.λ.λὰ καὶ, τίθενται ἐπὶ τοιαύτης συμμίκτου συμπλοκῆς, ἀλλὰ μετά τινος διαφορᾶς. Τὸ μὲν οὐχ ὅτι — ἀ.λ.λὰ καὶ, ὅπερ κυρίως = οὐ λέγω τοῦτο ὅτι κτλ. ἔκφέρει καταφατικὴν ἔννοιαν = οὐχὶ μόνον τοῦτο ἀλλὰ καὶ ἐκεῖνο, ὃ ἐστι καὶ τοῦτο καὶ ἐκεῖνο· οὐχ ὅτι ἄρδες, ἀ.λ.λὰ καὶ γυραῖκες (Πλ.). — καὶ οὐχ ὅτι μόρος δὲ Κρίτωρ ἐρ ησυχίᾳ ἦρ, ἀ.λ.λὰ καὶ οἱ γίλοι αὐτοῦ (Ξ.). Ἀποφατικὴ δὲ ἔννοια δι' αὐτῆς ἐξηγεῖται, προστιθεμένου ἐν τῷ ἐπομένῳ κώλῳ τοῦ οὐδέτε οὐχ ὅτι τὰ ἐρ τῇ Εὑρώπῃ, ἀλλ' οὐδὲ τὰ ἐρ τῇ Ἀσίᾳ (Θ) = οὔτε τὰ ἐν τῇ Εὑρώπῃ, οὔτε τὰ ἐν τῇ Ἀσίᾳ. — οὐχ ὅτι τῶν ὄντων ἀπεστερήμηται, ἀ.λ.λ' οὐδὲ ἢ ζῆν, ἀντὶ ἔζων (Δ.).

§. 17. Τουναντίον δὲ τὸ οὐχ ὅπως, εἴτε ἐπομένου τοῦ οὐδέ, εἴτε τῆς ἀντιθέσεως μόνον ἐν ταῖς ἔννοιάσις ἐνυπαρχούσης, ἔξηγει ἔννοιαν ἀποφατικήν = οὐ μόνον τοῦτο οὐχί, ἀλλ' οὐδὲ ἐκεῖνο, ὃ ἐστιν οὐδὲ τοῦτο οὐδὲ ἐκεῖνο· ήμερ δ' οὐχ ὅπως περὶ τοῦ τόκου λόγος ἐστίρ, ἀλλ' οὐδὲ τὰρχαῖα παραλαβεῖται δυνάμεθα (Διημ.). — οὐχ ὅπως τῆς κοινῆς ἐλευθερίας μετέσχομεν, ἀλλ' οὐδὲ δουλείας μετρίας τυχεῖται ηξιώθημεν (Ισοκρ.). — οὐχ ὅπως κωλυταὶ γενήσεοθαι, ... ἀ.λ.λὰ καὶ περιόψεοθαι. κτλ. (Θουκ. Α', 35). Τὸ δὲ (Θουκ. Η. 89) οὐχ ὅπως ίσοι ἀ.λ.λὰ καὶ . . . = οὐ μόνον τοῦτο ἀλλὰ καὶ ἔτι μεῖζον, διότι δὲν ἔπειται ἀντιθετικὴ ἔννοια, non pas l'egal, mais le premier de tous.

§. 18. Σημειωτέον ἐνταῦθα ὅτι τὸ οὐχ ὅτι ἐκλαμβάνεται καὶ = τῷ καίπερ. ἐπεὶ Σωκράτει γ' ἐγρῦψαι μὴ ἐπιλήσεοθαι, οὐχ ὅτι παιζει καὶ φησιν ἐπιλήσμωρ εἶραι. — τὸ δὲ εἶραι παταγόθερ εξαιρετέορ, οὐχ ὅτι ήμερες πολλὰ καὶ ἄρτι ηγαγκάσμεθα ύπὸ συνηθείας καὶ ἀνεπιστημοσύνης χρῆσθαι αὐτῷ (Πλ.). Προσέτι δὲ ὅτι ἀντὶ τοῦ οὐχ ὅτι καὶ οὐχ ὅπως τίθεται μὴ ὅτι καὶ μὴ ὅπως ἐπὶ ἀποφατικῆς ἔννοιας.

οὐκ ἀν ἡμεῖς ἀσφαλῶς ἐργαζούμεθα, μὴ δτι τὴν τούτων, ἀλλ' οὐδ' ἀν τὴν ἡμετέραν (Ξ.). — μὴ δτι ὁρχεῖσθαι ἐν γυθ-
μῷ, ἀλλ' οὐδ' ὁρθοῦσθαι ἐδύνασθε (Ξ.).

§. 19. Μετὰ μείζονος ἐμφάσεως καὶ τὸ οὐχ ὅπως καὶ τὸ
μὴ δτι ἐπιτάσσονται εἰς τὸν λόγον οὐδὲ ἐστάραι χαμαί, οὐχ
ὅπως βαδίζειν ἐδύνατο (Δουκ.). — οὐδὲ πλεῖτρ, μὴ δτι ἀραι-
ρεῖσθαι τὸν ἄρδρας δυνατὸν ἦν (Ξ.) = ίνα μὴ εἴπω τοῦτο,
τὸ μείζον. Σπανιώτατα ἐπὶ τῆς τοιαύτης σημασίας ἀπαν-
τῶνται τὰ οὐχ οἶοι καὶ οὐχ ὅσοι οὐχ οἶοι ὥφελεῖτρ δύναται
ἀν τὸν γιλλούς, ἀλλ' οὐδὲ αὐτοὺς σώζειν (Πολέ.). — οἱ μὲν
οὐχ ὅσοι οὐκ ἡμύναρτο, ἀλλ' οὐδὲ ἐσώθησαν (Θουκ.) = οὐ
μόνον τοῦτο οὐκ ἐποίησαν, ἀλλ' οὐδὲ ἐκεῖνο.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΤΡΙΤΟΝ.

Περὶ Λόγων Διαζευκτικῶν.

§. 1. Ως οἱ συμπλεκτικοὶ λόγοι οὐ ποθέτουσι συμφωνίαν
τῶν συνδεομένων κώλων, οὕτως, ἀπ' ἐναντίας, οἱ διαζευκτι-
κοὶ χωρισμόν. Ως τὸ ἄρδρες τε καὶ γυραῖκες ἐνόνει τὰ δύο
κώλα εἰς ἐν ὅλον, τὸ οὐτε ἄρδρες οὐτε γυραῖες ὥστε τοιαῦτας,
τὰ ἐνόνει δηλ. καθ' ὃ τι ἀποκλείει ἀμφότερα τῆς περὶ αὐτῶν
γινομένης κρίσεως, οὕτω τὸ ἢ ἄρδρες ἢ γυραῖκες τὸ ἐν μὲν
παραδέγεται, τὸ δ' ἔτερον ἀπωθεῖ καὶ ἀποκλείει περὶ τοῦ
ἐνὸς λέγει *rati*, περὶ τοῦ ἄλλου λέγει οὐχί.

§. 2. Φχνεὸν δὲ δτι, δταν τὰ διαζευγνύενα ἦναι ἐκ δια-
μέτρου ἀντικείμενα, μηδὲν ἔχοντα τὸ μεσολαβοῦν, καθ' αὐτὸ
ἀντιφάσκοντα, τοῦ ἐνὸς ἀληθεύοντος, τὸ ἔτερον εἶναι ψευδές·
ἢ ζωὴ ἢ θάρατος οὐχὶ δὲ καὶ ἐπὶ τῶν ἄλλων ἐγόντων, ὡς ἢ
μέλαρ ἢ λευκόρ· διότι δυνατὸν μηδέτερον νὰ ἀληθεύῃ οὕτως
ἢ χρυσός ἢ ἄργυρος κτλ. Ἰδε κατωτέρω §. 4. καὶ §. 5.

§. 3. Οἱ διαζευκτικοὶ λόγοι ἐκτέρονται διὰ τῶν διαζευ-
κτικῶν μορίων ἢ — ἢ λέγε τι σιγῆς κρείττον ἢ σιγὴν ἔχε

(Εύρ.). — ἡ πολέμῳ χρατηθείς, ἡ καὶ ἄλλοι τινὲς τρόποι δουλωθεῖς (Ξ.). Τὸ διαζευκτικὸν ἡ, προσλαμβάνον τὸ τοι (=τῷ, ἐπὶ τῷ, διντως), γίνεται ἥτοι καὶ ὁ σύνδεσμος οὗτος συνήθως προτίθεται ἐπὶ τῶν διαζευκτικῶν λόγων· ἥτοι τοπότεροι ἡ υστεροὶ οὐχ ὀρθῶς λέγει (Πλ.). — ἥτοι μαχομέρους ἡ πεισομέρους (Ξ.). Σπανίως προτάσσεται τὸ ἡ τοῦ ἥτοι. Ἐστι δὲ τὸ διαζευκτικὸν τούτο ἥτοι οὐ διάφορον ἵσως τοῦ παρ' ἐπικοῖς ἥτοι.

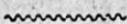
§. 4. Ὡσαύτως γίνεται ἡ διάζευξις διὰ τῶν εἴτε—εἴτε· καὶ δεῖξεις τάχα, εἴτε εὐγενῆς πέφυκας, εἴτε ἐσθλῶν κακῆ (Σ.). — παρὰ τῆς ἔξεστι τούτο πυθέσθαι, εἴτε τὸ πλοντεῖν εἴτε τὸ πειρῆν βέλτιον (Ἀσφ.). Τὸ αὐτὸ καὶ μετὰ τοῦ οὐν· εἴτε οὐν ἀληθές, εἴτε οὐν ψεῦδος (Πλ.). Τίθεται δὲ μάλιστα τὸ εἴτε—εἴτε, πλειόνων διντῶν κώλων ἀπερ, φυσικῶ τῷ λόγῳ, οὐκ ἀναιρούσιν ἄλληλα, καὶ ἀδιάφορος, τρόπον τινά, παρίσταται· ἡ παραδοχὴ τοῦ ἐνὸς ἡ τοῦ ἄλλου· εἴτε ἐν γραφικῇ, εἴτε ἐν μουσικῇ, εἴτε δὴ ἐν πολιτικῇ (Πλ.). Ὡσαύτως διὰ τοῦ ἑάρ τε—ἑάρ τε, ἢν τε—ἢν τε· δ ἀγαθὸς ἀρήρ, σώφρων ὡρ καὶ δίκαιος, εὐδαίμων ἐστὶ καὶ μακάριος, ἑάρ τε μέρας καὶ ἴσχυρός, ἑάρ τε σμικρός καὶ ἀσθετής ἦ, καὶ ἑάρ πλοντῆ καὶ μή (Πλ.). Ἐνίοτε δὲ καὶ διὰ τοῦ εἴτε—ἢ· εἴτε Λυσίας ἡ τις ἄλλος πώποτε ἔγραψεν (Πλ.).

§. 5. Ὡς δὲ ὁ καὶ καὶ τὲ καὶ τρὶς καὶ πολλάκις ἐπὶ συμπλοκῆς τίθενται, οὕτως ὁ ἡ ἐπὶ διαζεύξεως· ἡ Αἴας ἡ Ἰδομενεὺς ἡ δῖος Ὁδυσσεύς (Ιλ.). — ἡ κύρες καθήγισαν ἡ θῆρες ἡ πτηρὸς οἰωρός (Ξ.). — ἡ τέχνη ἡ λέχος ἡ χρέος ἡ θεός (Σ.). — δ τι καλὸν ἡ αἰσχρὸν ἡ ἀγαθὸν ἡ κακὸν ἡ δικαιον ἡ ἀδικον (Πλ.). Ἐπὶ τοιαύτης περιστάσεως ὁ ἡ σύνδεσμος καλεῖται παρὰ τῶν γραμματικῶν παραδιαζευκτικός. Ἐν τῇ παραδιαζεύξει ταύτῃ τὸ ἐν δὲν ἀποκλείει ἀναγκαίως τὸ ἔτερον, ἀλλὰ δυνατὸν καὶ νὰ συνυπάρχωσιν. Καὶ πάλιν, ὡς ἐπὶ τῶν συμπλεκτικῶν λόγων πολλάκις τίθεται εἰς μόνος σύνδεσμος, καὶ Σωκράτης εἶπε ταῦτα, οὕτω καὶ ἐπὶ τῶν διαζευκτικῶν τίθεται μόνον τὸ ἐν μόριον, ἐξυπονοούμενον τοῦ

ἄλλου· ζητῶν ὅλεθρον ἢ φυγὴν ἐκ τῆς δε γῆς (Σ.). — τοῦτο ἔστιν, ἡτοι τούτου τι εἶδος ἢ δικαιοσύνη (Πλ.) = ἡ τοῦτο ἔστιν, ἡ βεβαίως τούτου εἶδος. — ἐξ ἢ ἐπτά (Ξ.). — ἐrréa ἢ δέκα (Ξ.). — δύο ἢ καὶ πλείους ημέρας (Σοφ.). 'Ἐκ τούτων τὰ παρ' ἡμῖν πέρτε ἐξ καὶ πεντέξ· ἐπτὰ ὀκτώ· ὡσαύτως ἄγρωθεν ἢ καταθετεί (Σοφ.).

§. 6. 'Ἐκ τούτου ὁ ἢ, μόνος τιθέμενος, λαμβάνει τὴν σημασίαν τοῦ εἰ μή μηδέρα παριέραι ἢ τοὺς φίλους (Ξ.). 'Ωσαύτως τὴν τοῦ εἰ δὲ μή ως ἔστ' ἀράγκη τοῦ παρεστῶτος θέρονς Τροίαρ ἀ.λῶραι πᾶσαρ, ἢ δίδωσ' ἐκὼν κτείνειν ἑαυτόν, ἢν τάδε ψευσθῇ λέγων (Σ.). 'Ἐπι δὲ προτιμήσεως, ὅταν ἐξηγηται ὅτι ἐκ δύο τιθεμένων τὸ ἐν λαμβάνεται, τὸ δ' ἔτερον ἀπωθεῖται, καλεῖται ὁ ἢ διαταφητικός, ως βούλομαι π.λοντεῖν ἢ πέρεοθαι. — βούλομ' ἐγὼ λαὸν σῶν ἔμμεραι ἢ ἀπολέοθαι (Πλ.).

§. 7. Διὰ τὴν συγγένειαν τῶν ἐννοιῶν ὁ σύνδεσμος ἢ τίθεται καὶ ἐπὶ διαφορικῆς ἐννοίας μετὰ τοῦ ἀ.λ.ος, οὐδεὶς ἀ.λ.ος καὶ τῶν ὅμοίων, ως οὐδὲν ἀ.λ.ο αὐτοὶ ἐπιτηδεύουσιν ἢ ἀποθρήσκειν τε καὶ τεθράραι (Πλ.), ὅπερ πλησιάζει εἰς τὸν ἀρτιθετικὸν λόγον = τὸ μὲν ἀποθνήσκειν ἐπιτηδεύουσιν, ἀλλ' οὐδὲν ἄλλο, ως καὶ τὰ προγούμενα. — εἰσῆλθε δὲ καὶ ἐς τῶν Καβείρων τὸ ιερόν, ἐς τὸ οὐ θεμιτόν ἔστιν ἀ.λ.λορ γε ἢ τὸν ιερέα (Ἡρ.). 'Ωσαύτως καὶ ἐπὶ ἐρωτήσεως τί ἀ.λ.λο οὗτοι ἢ ἐπειού.λενσαρ (Θ.). 'Ἐκ τούτου δὲ καὶ ἐπὶ συγκριτικῆς ἐννοίας· μείζω ἢ κατὰ δύραμιν (Σ.). — βούλομαι κα.λῶς δρῶν ἐξαμαρτεῖν μᾶ.λ.λορ ἢ νικᾶρ κακῶς (Σ.).

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΤΕΤΑΡΤΟΝ.

Περὶ Λόγων Ἀντιθετικῶν.

§. 1. Οἱ ἀρτιθετικοὶ λόγοι δηλοῦσιν ἀντίθεσιν. *Ἐστι δὲ ἀρτιθεσις ἐκείνη τῶν κώλων ἢ σχέσις, καθ' ἣν τὸ ἐν κώλον ἦτοι περιορίζει διπλασίαν ἢ ἀνατιρεῖ τὸ ἄλλο, ἢ διάφορόν τι ἐν

γένει ἐκφέρει· ὃς τὸ σοφός τε καὶ χρηστός συμπλέκει δύο τινὰ προσώντα εἰς τὸ αὐτὸν ὑποκείμενον κτλ. ἀναφερόμενα, οὕτως ἀπ' ἐναντίας, τὸ ἄγροικος μέν, χρηστός δέ, ἐκφέρει περὶ τοῦ αὐτοῦ δύο διάφορα, περιοριζομένου τοῦ πρώτου διὰ τοῦ δευτέρου. 'Ως τὸ ἐγώ καὶ σὺ παιζομεγέντες ἐκφέρει κοινόν τι προσὸν εἰς δύο ὑποκείμενα, οὕτως, ἀπ' ἐναντίας, τὸ ἐγώ μὲν σπουδάζω, σὺ δὲ παιζεῖς ἐκφέρει δύο διάφορα περὶ δύο διαφόρων. 'Εν τῷ πρώτῳ παραδείγματι τὸ παιζεῖν ἔστι κοινὸν ἀμφοτέροις, ἐν τῷ δευτέρῳ μόνον τῷ ἐνὶ ἀρμόδῃ· ὡσαύτως τὸ μὲν ἔψευτε, τὸ δὲ ἐπήγειρε (Πλ.) κτλ.

§. 2. Ἐκ τούτου δῆλον ὅτι ἡ ἀντίθεσις, εἴτε εἰς τὸ αὐτὸν ὑποκείμενον εἴτε εἰς διάφορα ἀναφέρεται, δυνατὸν γὰρ ἦναι ἀπλὴ δικτωνία τῶν προσόντων ἢ καὶ καθαρὰ ἀντίφασις, δι' ἣς τὸ ἐνὶ ἀνακείται ὑπὸ τοῦ ἄλλου, ὃς ἐν τῇ προεξηγηθείσῃ καθαρῷ διατίθεται (ἥτοι ἡμέρᾳ ἢ νὺξ) καὶ παραδιτίθεται (ἢ Αἴας ἢ Ἰδομενεὺς ἢ δῖος Ὄδυσσεύς). Τὸ αὐτὸν δὲ ἐννοεῖται καὶ περὶ ἀντικειμένων καὶ περὶ προσδιορισμῶν. Καθάπερ δὲ τὰ διατίθεντα διατίθενται μὲν τὰς ἐννοίας, συνδέουσι δὲ τὸν λόγον, οὕτω τὰ ἀντιτίθέμενα, χωρὶς λαμβάνοντα τὰς ἐννοίας, συνδέουσι διὰ τούτου τὸν λόγον.

§. 3. Τὰ μόρια δι' ᾧν τὰ ἀντιθετικὰ κῶλα συντίθενται εἰσι· τὰ μὲν — δέ, μὲν — ἀ.λλά, μὲν — ὅμως κτλ. τὰ μὲν ἀ.λλα ἐπιεικής, ἄφωνος δέ (Ἡρ.). — σὺ μὲν μεθύεις, ἐγώ δὲ διψῶ.

§. 4. Τίθεται δὲ καὶ ὁ μὲν καὶ ὁ δὲ μετὰ τὴν λέξιν, ἐφ' ἣς ἡ ἀντίθεσις πίπτει· ὁ μὲν — ὁ δέ τούτο μὲν — τούτο δέ ἐνταῦθα μὲν — ἐκεῖ δέ κτλ. Πολλάκις τίθεται ὁ μὲν ἄνευ ἐπομένου δέ ἐγώ μὲν οὐκ οἶδα (Ξ.). 'Ενταῦθα παραλείπεται ὑπονοούμενον τὸ ἄλλο κῶλον τῆς ἀντίθέσεως, οἷον ἀ.λ.οι δ' ἵσως γιγγώσκονται. — ἐγώ μὲν οὐ κέκλοφα (Ἀρφ.). 'Ωσαύτως τίθεται ὁ δὲ ἄνευ προηγουμένου μέντοι οἱ αἰχμαλωτοὶ φυγότο εἰς Δεκέλειαν, οἱ δὲ εἰς Μέγαρα (Ξ.) = οἱ μέν, οἱ δέ. — τέθηται ἀρδρός οὐδερός, θεοῦ δὲ ὑπο (Σοφ.). 'Αλλοτε δὲ τίθεται πολλάκις τῶν φίλων ὁ μὲν ιμάτιον, ὁ δὲ προσ-

κεράταιον, δὲ ὅ τι ἔτυχεν ἔδωκεν εἰς τὴν ἐκείνου ταφήν
(Λυσίας).

§. 5. Ἐπὶ ἐπαναλήψεως τῆς αὐτῆς ἡ συνωνύμου λέξεως δὲ φτίνεται λαμβάνων προσθετικὴν δύναμιν = προσέτι δέ ἐγὼ σύνειμι μὲν θεοῖς, σύνειμι δ' ἀρθρώποις τοῖς ἀγαθοῖς (Ξ.). Ἰδε καὶ σ. 164 §. 10 ἐν τέλει). Ὡσαύτως μετὰ τοῦ καὶ τιθέμενος Δαρεῖος Κῦρον σατράπην ἐποίησε, καὶ στρατηγὸν δὲ αὐτὸν ἀπέδειξεν (Ξ.). — καὶ πάρτες δ' οἱ τῷ βαρβάρῳ ἀρχοντες μέσον ἔχοντες τὸ αὐτῶν ἥροῦντο (Ξ.). Ἄλλ' οὐδὲν ἡττον ἡ ενυπάρχουσα ἀντιθετικὴ δύναμις τείνει πρὸς μείζονα ἀνάδειξιν τοῦ κώλου μεθ' οὐ τίθεται. Ως δε τὸ οὐτε συμπλέκει ἀποφατικῶς, οὔτω καὶ τὸ οὐδεὶς οὐδεμίᾳ τέχνῃ οὐδ' ἀρχὴ τὸ αὐτῇ ὡφέλιμον παρασκευάζει (Πλ.) = οὐ παρασκευάζει τέχνη, καὶ οὐ παρασκευάζει ἀρχή.

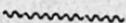
§. 6. Γίνεται δέ, τελευταῖον, μεταβατικὸς δέ, δὲ χρησιμεύων εἰς μετάβασιν τοῦ λόγου ἐκ προσώπου εἰς πρόσωπον ἡ ἐκ πράγματος εἰς πρᾶγμα, ἵνα μὴ μένη δὲ λόγος ἀσύνδετος καὶ κομματικός ἐπει δὲ ἐκεῖνοι ἔχοντο, δὲ Κῦρος εἶπεν (Ξ.). — εἰεὶ τῶν δὲ δὴ χρόνων (Δ.) κτλ.

§. 7. Μείζων γίνεται ἡ ἀντιθεσίς διὰ τοῦ ἀ.Ι.λά, ὥστε, ἂν μὲν τὸ πρώτον κώλον ἦναι καταφατικόν, τὸ δεύτερον εἶναι ἀποφατικὸν καὶ ἀντιστρόφως· οὐκ αὐτῷ, ἀ.Ι.λά σοι. — οὕτως ἀρα Τρωσίν, ἀ.Ι.λά σοι μαχούμεθα (Σ.). — οὐ γάρ σοι ζῶ δοῦλος, ἀ.Ι.λά Λοξίᾳ (Σοφ.). — οὐκ, ἀ.Ι.λά κάτωθεν (Πλ.).

Σημ. ἄ.) Κεθερά ἐναντίωσις καὶ ἀντίφασις δηλοῦται διὰ τῶν «μέντοι, ὅμως, ἀλλ' ὅμως» κτλ. προτασσομένων ἡ οὐχί. ἐν τῷ ἐτέρῳ κώλῳ, τῶν «μέν, καίτοι, καίπερ» ἀλέγεις μὲν εἰκότ', ἀλλ' ὅμως σε βούλεμαι τῆς δὲ ἐκπλεῖν χθονός» (Ξ.). — «ἡ φύσις βούλεται μέν, οὐ μέντοι δύναται» (Ἀριστ.). — «πάνυ μὲν οὐκ ἡθελεν, ὅμως δὲ ἡναγκάσθη ἐμολογῆσαι» (Πλ.). — «καίτοι φαμὲν γέπου ἀδύνατον εἶναι, ἀλλ' ὅμως εὗτοῖς συμβαίνει» (Πλ.). — «καίπερ αἰσθανόμενος ταῦτα, ὅμως ἐπέμενεν» (Ξ.). Τεῦτο παρὰ τοῖς ποιηταῖς ἐκφέρεται καὶ διὰ μόνου τοῦ πέρι «μὴ πρόσλευσσε, γενναῖός περ ὃν (Σ.)» παρὰ ποιηταῖς δὲ καὶ πεζοῖς καὶ διὰ τοῦ ἀπλοῦ καὶ (σελ. 162 §. 4). Παρόλει πονταὶ δὲ ἐνίστε καὶ τὰ ἐν τῇ ἀπόδοσει μόρια· «οἵπερ πρόσθιεν προσεκύνουν καὶ τότε (ὅμως) προσεκύνησαν, καίπερ εἰδότες διὰ ἐπὶ θανάτῳ ἄγοιτο» (Ξ.).

Σημ. 6'. Αντιθετικὴν ἔννοιαν ἔχετε καὶ τὸ «οὐ μὴν ἀλλά», διερχούμενος = οὐ μὴν τοῦτο γίγνεται η̄ γέγονεν, ἀλλὰ κτλ. τοιοῦτόν τι τὸ «διπός πίπτει εἰς γέννατα, καὶ μικροῦ κάκεινον ἐξετραχύλισεν οὐ μὴν (ἐξετραχύλισεν), ἀλλ' ἐπέμεινεν δὲ Κύρος μόλις πως, καὶ διπός ἐξανέστη» (Ξ.). Αλλὰ καὶ ἄλλως τίθεται τοῦτο.

§. 8. Οἱ ἀλλὰ τίθεται καὶ πρὸς μετάβασιν ἔννοιας καὶ διπός Αἴθραδάτας εἶπεν· Ἀλλὰ τὰ μὲρα καθ' ἡμᾶς ἔμοι γε δοκεῖ κατέλως ἔχειν κτλ. (Ξ.), ἔνθα παραλείπεται τὸ προηγούμενον, οὕτε ἀναιρούμενον οὕτε δυολογούμενον. Καὶ διπός ἀλλὰ δὲ καὶ τὰ ἄλλα μόρια, τὰ μέχρι τοῦδε ἐξηγηθέντα, δέχονται καὶ ἄλλους συνδυασμούς, οἷον μὲρ-ατάρ, μὲρ-αῦθις, μέρ-γε, μέρ-τοι, μὲρ-εῖτα, δέ-γε, δέ-γάρ, ἀλλά-γάρ κτλ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΠΕΜΠΤΟΝ.

Περὶ Λόγων Αἰτιολογικῶν.

§. 1. Οἱ αἰτιολογικοὶ λόγοι ἐξηγοῦσι τὴν σχέσιν τοῦ παράγοντος καὶ παραγομένου, τοῦ αἰτιοῦ καὶ αἰτιατοῦ ἀλλ' ὅτε φέρτερός ἐστιν, ἐπεὶ πλεόνεοσιν ἀράσσει (Ιλ.). — ἄρχομεν, ὅτι τε ραντικὸν πλεῖστον τε καὶ προθυμίαν ἀπροφάσιστον παρεσχύμεθα καὶ διότι κτλ. (Θ.). — καὶ διὰ τοῦτο ὅτι.

§. 2. Τὰ μόρια δι' ὧν συνήθως ἐκφέρονται οἱ αἰτιολογικοὶ λόγοι: εἰναι τὰ ἐπόμενα, ἐπεί, ἐπειδή, ως, ὅτι, διότι, προτατσόμενα καὶ ἐπιτασσόμενα πρώσσει νῦν κακῶς, ἐπεὶ θαρρῶν Ἀρτιλοχος αὐτῷ φροῦδος (Σ. — λέγω δ', ἐπειδή καὶ τυφλὸν μ' ὠρείδισας Σ.). — ἀλλά μοι σαφῶς καὶ ἀκριβῶς λέγε, ως ἐργὼ οὐκ ἀποδέξομαι σον, εἰὰρ οὐθελοντος λέγης (Πλ.). — ίδειν ἐπεθύμει, ὅτι ἥκουεν αὐτὸν κατόρ κακαθόρ εἶναι (Ξ.). — θηλέων βοῶν οὔτι γενορται, διότι περ οὐδὲ Αἰγύπτιοι (Ἡρ.) = διὰ τὸν αὐτὸν τοῦτον λόγον, δι' θν κτλ. Ωσαύτως καὶ διὰ τοῦ ἄτε ἐπὶ μετοχῆς συνήθως ἄτε ἀήθους τοῖς Λακεδαιμονίοις γεγενημέρης τῆς συμφορᾶς, πολὺ πέρθος ήτε (Ξ.).

§. 3. Πάντα τὰ προηγούμενα μόρια ἐκλαμβάνονται καὶ χρονικῶς· καὶ τὸ ὅτε ὥσπερτως ἐκλαμβάνεται χρονικῶς καὶ αἰτιολογικῶς· ὅτε γε μηδὲ ὑμᾶς δύναμαι πείθειν (Πλ.). Ωσπέρτως καὶ τὸ δόποτε, ὡς δόποτε ἐταῦθά ἐσμεν τοῦ λόγου, τόδε ἀποκριώμεθα (Πλ.), ὅπερ παρ' Οὐκήσῳ δὲν ἀπαντάται αἰτιολογικῶς, ἐν ᾧ εὑρίσκεται ἐνίστε τὸ ὅτε καὶ συγνάκις τὸ ἐπει.

§. 4. Καὶ διὰ τοῦ γάρ ἐκφέρεται αἰτιολογία, ἀλλ' ἐπιτασσομένου συνήθως· οὐκ ἐμοὶ γαλεπαίνεις, γιγγώσκεις γάρ τοὺς αἰτίους (Πλ.).—οἱ δὲ ἐπειθότο, ἐπίστενοι γάρ αὐτῷ (Κύρω. (Ξ.), καὶ παρὰ τῷ εὔχγγελιστῇ (Λουκ. ΚΔ'. 44) πάτερ, ἄρες αὐτοῖς· οὐ γάρ οἴδασι τί ποιοῦσιν. Ἐνίστε δὲ καὶ οἷον ὑπερβατικῶς παρεντίθεται. Οὕτω παρ' Ουκήσῳ (Ιλ. Β. 803. Η'. 238. κτλ.) συχνότατον παρ' Ήροδότῳ (Δ'. 24, 124 κλ.), οὐδὲ καὶ Θουκυδίδῃ ἀγνωστον· οἱ δέ, κρίονται γάρ βοῆ καὶ οὐ ψήφῳ, οὐκ ἔφη διαγιγγώσκειν (Α'. 87. Ἰδεκαὶ Γ'. 20, κλ.).

Στι. ἄ.) Ἡ γρῆσις τοῦ γάρ εἶναι πολυειδής. Πολλάκις ἀπαντάται μετὰ φρίσιν ἔνθα δὲν δεικνύεται καθαρὸς ἡ αἰτιολογικὴ αὐτοῦ δύναμις. Ἀλλ', ἀκριβέστερον θεωρευμένου τοῦ πράγματος, εὑρίσκεται καὶ ἐν τούτοις ἡ γρῆσις κανονική. Τιθεμένου δηλ. τοῦ αἰτιολογουμένου κώλου, παραλείπονται μεκραὶ τινὲς φράσεις, ὡς «οὐδὲν θαυμαστόν, δριῶς λέγεις, ναί, ἔστι τοῦτο, οὐκ ἔστι τοῦτο» κτλ., αἵτινες εὐκόλως ἐννοοῦνται ὑπὸ τοῦ ἀκούοντος ἡ ἀναγνινώσκοντος, καὶ ἔπειτα τίθεται τὸ γάρ, ὡστε φαίνονται ἐν αὐτῷ δύο τινὰ ἐμπεριεγέμενα, τὸ τῆς βεβαιώσεως καὶ τὸ τῆς αἰτιολογίας. Γίνεται δὲ τοῦτο μάλιστα ἐν τοῖς διαλόγοις· τοιεῦτον τὸ συχνότατον παρὰ Πλάτωνι «πῶς γάρ οὖ;»—ἔστι τοῦτο, πῶς γάρ οὐκ ἔστιν;

Στι. 6'.) Οὕτω παρὰ Πλάτωνι (Συμπ. 761) «ὑδρίστης εἰ οὐχὶ; ἐὰν γάρ μὴ διολογῆς, μάρτυρας παρέξομαι»· τοῦτο δὲ συμπληρούμενον εἴη ἄγοντως εἰ, εάν γάρ μὴ διολογῆς, κτλ. Παρὰ τῷ αὐτῷ Πλάτωνι (Πολ. Α' 327), εἰπόντος τοῦ Πολεμάρχου· «ὡς Σώκρατες δοκεῖτε μοι πρὸς ἀστυ ὡρ μῆσθαι ὡς ἀπιόντες,» δὲ Σώκρατης ἀποκρίνεται· «οὐ γάρ κακῶς δοξάζεις· τοῦτο δὲ—«ναί, οὐ γάρ κακῶς δοξάζεις,» καὶ πολλαγοῦ. Πλήρης δὲ ἐκφέρεται ἡ φράσις παρὰ τῷ Εὐαγγελιστῇ Ιωάννῃ (Δ'. 17)· εἰπούσης τῆς Σεμαρείτιδος «οὐκ ἔχω ἄνδρα,» λέγει αὐτῇ δὲ Ἰησοῦς, «Καλῶς εἶπας, Οὓς ἄνδρας οὐκ ἔχω· πέντε γάρ ἄνδρας ἔσχες· καὶ νῦν δὲν ἔχεις οὐκ ἔστι σου ἄνδρъ· τοῦτο ἀληθὲς εἰρηκας».

Στι. γ'.) Καὶ ἐν ἐρωτήσεσι τίθεται οὕτω τὸ γάρ, παρὰ Ξενοφῶντες (Κ. Π. Γ', ἀ. 30). ἐρωτήσαντος τοῦ Κύρου· «εἰπέ μοι· ποῦ δὴ ἐκεῖνός ἐστιν ὃς ἄνδρъ, ὃς συνεθῆρας ἦμιν, καὶ σύ μοι ἐδόκεις θαυμάζειν φύσον,» δὲ Τιγρέ-

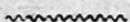
νης ἀπεκρίθη, «οὐ γάρ ἀπέκτεινεν αὐτὸν οἵτοις δὲ ἐνδεικτήριοι; — τί ἔρωτας; οὐ γάρ ἀπέκτεινεν; κτλ. Παρ' Ὁμέρῳ (Ιλ. Α, 123) «πῶς γάρ τοι δώσουσι γέρας μεγάθυνοι Ἀχαιοίς;» Παρ' Αριστοφάνει (Πλ. 532) παρέσταται θείστης τῆς Πενίας καὶ ὑποσχεθείσης τῷ Χρεμύλῳ πάντα τὰ ἀγαθά· «παρ' ἕκου δὲ ἔστιν ταῦτ' εὔπορος πάνθ' ὑπὲν ἀν δεῖσθον,» δὲ Χρεμύλος ἀπαντᾷ· «οὐ γάρ ἀν πορίσαι τι δύναται ἀγαθόν;» Εν ταῖς Πράξεσι τῶν Ἀποστόλων (Η. 31), ἔρωτήσαντος τοῦ Φιλίππου τὸν εὐνοῦχον ἀναγινώσκοντα τὸν προφήτην Ησαΐαν· «ἄρα γε γινώσκεις ἢ ἀναγινώσκεις;» δὲ εἶπε· «πῶς γάρ ἀν δυναίμην, ἵστηται τοις δόδηγήσῃ με; — οὐ γινώσκω, πῶς γάρ; κτλ.

Σημ. δ'.) Μετὰ πολλῶν δὲ μορίων συμπλεκόμενος δὲ σύνδεσμος γάρ συμμεταβάλλει ὁ πωσοῦν τὴν ἔννοιαν· ἀλλὰ γάρ, καὶ γάρ, τὶ γάρ, κτλ. Εὑρίσκονται δὲ καὶ χωρίς, ἐν εἰς δυσκόλωις συνερίσκεται αἰτιολογίας ἔγγος. «Ἄλλα μὴν ἐποίει καὶ τάδε πρὸς τοὺς ἐπιτηδείους· τὰ μὲν γάρ ἀναγκαῖς συνεβούλευε πράττειν» κλ. (Ξ. Α. π. Α. ἀ. 1). Εγταῦθα ἡμεῖς τούτοις λογεύοντες τὸ ἥγουν, δηλαδὴ ἢ τοιούτον τι.

§. 5. Ἡ αἰτιολογία ἐκφέρεται προσέτι καὶ κατ' ἄλλους τρόπους· διὰ τῶν πλαγίων πτώσεων, ἔρεκα τούτου (Ξ.)· διὰ τοὺς ἐπαρορθοῦστας δεῖ τι τῶν μὴ κατέλας ἐχόντων αἱ ἐπιθύσεις γίγροται ταῖς πόλεσιν (Ἴσ.). δι' ἀπορευμάτου ἐνάρθρου καὶ ἐμπροθέτου, διὰ τὸ μὴ ἀρτέχειν (Θ.). — σὸν δὲ διὰ τὸ ξένος εἴραι οὐκ ἀρούραι· — διά τε τὸ πολυαρθρωποτάτην τῶν ἐ.λ.ληνίδων τὴν πόλιν εἴραι (Ξ.). διὰ μετοχῆς ἀσεβήσας ἀπωλεόθη, ὡς καὶ ἐν τοῖς ἔμπροσθεν ἐσημειώσαμεν. Ἄλλαξ ἐν τούτοις δὲν διακρίνονται καθηκός δύο λόγοι συνδεδεμένοι, διότι τὰ δύο κῶλα χωνεύονται εἰς ἓν. Ἐνίστε τὸ δὲ μὲν ἐν κῶλον ἐκφέρεται διὰ μετοχῆς, τὸ δὲ δεύτερον διὰ ἐγκλίσεως μετὰ χρονικοῦ μορίου πότερον κατέλιον πράττοι ἀρτις, εἰς ὡρ., πολλὰς τέχνας ἐργαζόμενος, ἢ ὅταρ μιαρ εἰς (ἐργάζηται) (Πλ.);

Σημ. Καὶ ἐν μὲν τοῖς ἀνωτέρω δεικνύεται προφανῶς τὸ καθ' αὐτὸν αἴτιον, τὸ γενετικὸν, οὕτως εἰπεῖν, δι' οὐ ἔξηγεται, διτι τὸ ἐν χρεωστεῖ τὴν ἐκαυτοῦ ὑπαρξίν εἰς τὸ ἔτερον· οὐχ ὅρῃ· τυφλὸς γάρ δὲ ἀνήρ ὑπάρχει δύμις καὶ ἔτερόν τι αἴτιον, διασαρθικόν. Οὕτω π. γ. ἐν τῷ «μαίνεται δὲ ἀνήρ, ἐπεὶ τειλύτα λέγει,» αἴτιον τῆς μανίας δὲν εἴναι τὸ τοιαῦτα λέγειν, ἀλλὰ τεκμήριον καὶ ἀπόδειξις· «μέγα τὸ δύον τραφῆναι· ἐπεὶ καὶ τοῖς θηρίοις πάθος τις ἐγγίνεται τῶν συντρόφων» (Ξ.). — «ἀψενεῖδον γάρ ἐκάλεσαν τὸ χωρίσιον (Θ.). Καὶ τὰ παρὰ Θουκυδίδη «λακεδαιμονίων γάρ ἢ πόλεις εἰς ἐρημαθεῖν.» — «Βοιωτοί τε γάρ εἰ νῦν,» εἰς ἀπόδειξιν τῶν προηγου-

μένων, οὐχὶ δ' εἰς καθ' αὐτὸν αἰτιολογίαν φέρονται. Ἐνταῦθα ἀνακτέον καὶ τὸ τοῦ χωματικοῦ χωματικώτατον (Ἄρφ. Ν. 207) δεῖξεντος τοῦ μαθητοῦ τὴν περίσσοδον τῆς γῆς, καὶ εἰπόντος «αἵδε μὲν Ἀθῆναι,» ἀποκρίνεται ὁ Στρεψιάδης «οὐ πειθομαί, ἐπεὶ δικαστὰς οὐγέ δῶρον καθημένους» πολλάκις δὲ πρὸ τούτου τίθεται τεκμήριον δέ, μαρτύριον δέ κτλ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΕΚΤΟΝ.

Περὶ Λόγων Τελικῶν.

§. 1. Τὸ αἴτιον, γενικώτερον λαμβανόμενον, περιλαμβάνει καὶ τὸ τέλος ὅθεν καὶ οἱ τελικοὶ λόγοι ἐν γένει μὲν περιλαμβάνονται εἰς αὐτούς, μερικώτερον δὲ λαμβανομένου τοῦ αἰτίου, οἱ τελικοὶ λόγοι διαστέλλονται μὲν τῶν αἰτιολογικῶν, συγγενεύουσιν ὅμως αὐτοῖς, τοῦτο μόνον διαφέροντες, ὅτι ἐπὶ μὲν τῶν αἰτιολογικῶν προηγεῖται τοῦ παραγομένου τὸ παράγον, ἐπὶ δὲ τῶν τελικῶν γίνεται ἡ πρᾶξις ἵνα προέλθῃ τὸ τέλος. Εἰς τὸ στεφαροὶ ὁ δῆμος Δημοσθένη, ἀρετῆς ἔνεκα καὶ εὐροίας (Δ.), προηγεῖται τοῦ στεφάρου ἡ ἀρετὴ καὶ ἡ εὐροία εἰς τὸ δέρδρα πειρῶνται θεραπεύειν τοῦ καρποῦ ἔρεκτεν (Ξ.) προηγεῖται ἡ θεραπεία τῶν δέρδρων, ἵνα προκύψῃ ὁ καρπός.

§. 2. Ἐνῷ λοιπὸν οἱ κυρίως αἰτιολογικοὶ ἐκφέρονται τὴν σχέσιν τοῦ παράγοντος καὶ παραγομένου, οἱ τελικοὶ λόγοι ἔξηγονσι τὴν σχέσιν τοῦ μέσου πρὸς ἐπιτυχίαν τοῦ τέλους, ὡς μαρθάρω ἵνα σοφὸς γέρωμαι· ἡ πρὸς ἀποφυγὴν κακοῦ παραφυλάττουσι δ' ἀλλήλους, ὅπως μὴ ποτέ τις ἐπαραστῇ (Πλ.), ὅπερ καὶ αὐτὸν τέλος ἐστίν.

§. 3. Οἱ τελικοὶ λόγοι ἐκφέρονται συνήθως δι' ὑποτακτικῆς ἢ εὔκτικῆς καὶ τῶν τελικῶν μορίων· ἵνα, ὅπως, ως· δι' ὑποτακτικῆς μέν, ὅταν ἐν τῇ κυρίᾳ προτάσει ὑπάρχῃ ἐνεστῶς ἡ μέλλων διειστικής, προστακτική, ὑποτακτικὴ ἐν ἐρωτήσει, ἡ εὔκτική, ὅπερ συμβαίνει ἐπὶ πραγμάτων εἰς τὸ μέλλον ἀναφερομένων· ἵν' ἐμπολᾶ βέλτιον, ἐπιθυμεῖ μαχῶν (Ἄρφ.).— ἦξομεν πάλιν . . . ὅπως ἐκφέρωμεν ἡδεῖαν φάτιν αὐτοῖς

(Σ.).—σύ με κατάστησορ, ἵν' ὁρμώμεθ' ἐς ταῦτα (Σ.).—εἴπω τι θῆτα καλλί, ἵνα ὁργίζῃ πλέον (Σ.); —προσμόλοι μόροι, ἵν' ἐκδιδιχθῇ (Σ.). Διὸ εὐκτικῆς δέ, ὅταν πρωτηγῆται χρόνος πτωφυχημένος, ὅπερ ἀναφέρεται εἰς τὸ παρελθόν· ἀφικόμην ὅπως . . . εὖ πράξαιμι τι (Σ.).—κατεῖχ' Αχαιούς, ως πατήρ . . . ἐκθύσειε τὴν αὐτοῦ κόρην (Σ.). Ωσκύτως πρὸς ἔξοδον στείχουσα, Παλλάδος ὅπως ἱκούμην εὐγμάτων προσήγορος (Σ. ==ὅτε ἔστειχον.—τοῦ θαρόντος ἴμέρω, ὅπως ἴδοιμ' ἄθαπτον (Σ. Φ. 350)=ίμείρων=ἐπεὶ ίμειρον.

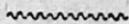
Σημ. ἄ.) Περὶ τούτων ἐλαλήσαμεν καὶ ἐν τοῖς ἔμπροσθεν (σ. 87—), ἔνθα ἐσημειώσαμεν καὶ τινας ἔξαιρέσεις προσσημειωτέον δὲ ἐνταῦθα ἄ. διὰ ἐνίστη τίθεται εὐκτική, ἐνεστῶτος προηγουμένου, οὐ μόνον ὅταν ὁ ἐνεστῶτος αὐτος ἡνὶς ἴστορικὸς (ώς ἐν Εἰ. 10. χρυσὸν ἐκπέμπει κλ.), ἀλλὰ καὶ ὅταν ὁ ἐνεστῶτος ἀναφέρηται εἰς παλαιότερον σκοπὸν τοῦ ἐνεργοῦντος; καὶ ἀποτυχόντα, οἷον τὸ περίφημον (Ἀρφ. Βάτρ. 24)· «τούτον δ' ὡγῷ, ἵνα μὴ ταλαιπωροῖτο, μηδὲ ἄγθιος φέροι» διέτι δὲ δὲ Διόνυσος ἔθεσεν ἔποχον τὸν Σενθίαν, αὐτος ἡνὶς δὲ σκοπὸς αὐτοῦ προσέστι δὲ καὶ εἰς ἔνδειξιν ἀμφιβολίας περὶ τῆς τοῦ σκοπουμένου ἐπιτυχίας· «ἴσως δέ που η ἀποσκάπτει τι η ἀποτειχίζει, ώς ἄπορος εἴη η ὁδός (Ξ. Αν. Δ'. δ. 4)=ἵνα, εἰ δυνατὸν, ἄπορος η ὁδὸς η, ὅπερ ὅμως, πιθανῶς, οὐκ ἔσται. Τοῦτο δὲ ἰσχύει περὶ Θουκυδίδη, ὃς, παρωχημένου χρόνου ἡγουμένου, θέτει ὑποτακτικὴν η εὐκτικὴν η καὶ ἀμφοτέρας, κατὰ τὴν πιθανότητα, ίσως, τῆς ἐπιτυχίας. Άλλ' ἐπειδὴ ἐν γένει τοῦτο ἐπιδέχεται αὐθιγερεσίαν, διὰ τοῦτο καὶ τὰ ἀντιγράφα πολλάκις διαφέρουσι καὶ οἱ φιλολόγοι διαφωνοῦσιν εἰς τὴν παραδοχὴν τῆς μιᾶς η ἄλλης γραφῆς.

Σημ. β') Σημειωτέον· β'. διὰ οἱ Ἀττικοὶ πολλάκις μετὰ τὸ δπως ἐπὶ ὑποτακτικῆς προσθέτουσι τὸν ἢ ν' «νῦν δίδασκ', δπως ἀνέκμαθω». σπανιώτερον δὲ μετὰ τοῦ ἵνα. Εἰ τῷ ὅντι ὑπάρχει διαφορὰ εἰς τὸν μετὰ η ἄνευ ἢν λόγον, καὶ ποια τις αὕτη εἶναις ἀμφισσητήσιμον γ'. διὰ τὸ δπως μη πολλάκις δὲν ἐκφέρεται τέλος, ἀλλὰ εἶναις συμβουλὴ καὶ προτροπὴ=ρύλαξις ὥπως μηδὲ δ'. τοιαύτη δὲ ἐλλειψίς γίνεται καὶ ἐπὶ τέλους· Ζεὺς ἔσθι, ξν' εἰδῆς (Σ. Φ. 989)=Ζεύς ἔστι, καὶ λέγω σοι τοῦτο ἵνα μάθῃς· ἐ. διὰ ἐνίστη, καίπερ εὐκτικῆς ἡγουμένης, ἔνθα ἐπρεπε, κατὰ τὰ προεξηγηθέντα (§. 3), νὰ τεθῇ ὑποτακτική, ἀπεντάται εὐκτική· «γενοίμαν . . . , τὰς ἴερας δπως προσείποιμι Αθάνας (Σ. Αἰ. 1217). Περὶ τούτων, ώς καὶ περὶ τοῦ δπως μετὰ μέλλοντος ἔδε ἐν τοῖς ἔμπροσθεν, σελ. 89.

§. 4. Ἐκφέρεται δὲ τέλος καὶ διὰ τῶν τελικῶν ἀπαρεμφάτων λεγομένων (σ. 94 §. 6—7)· τοῖς Αἰγιρήταις οἱ Λακε-

*δαιμόνιοι ἔδοσαρ Θυρέαρ οἰκεῖηρ (Θ.). — παρέχειρ ἐσθίειν
(Ἄρφ). καὶ τὰ μετὰ τοῦ ὥστε χωρία, προτασσομένης αἰτίας
ἴκανῆς ἵνα παραγάγῃ τὸ διὰ τοῦ ἀπαρεμφάτου ἐξηγούμενον,
ὅμοιαζουσι τούτοις, ἀλλὰ δὲν εἶναι πάντη πάντως τὰ αὐτά·
διότι ἐν τούτοις δηλοῦται μᾶλλον συνέπεια τῶν προηγουμέ-
νων ἢ τέλος σκοπούμενον· ἔχεις ἔγκλημα' Ἀτρείδαις, ὥστε
θυμοῦσθαι παθώρ (Σ.). — οἷμαι μὲρ ἀρκεῖται σοὶ γε καὶ τὰ
σά .. ἀλγήμαθ', ὥστε μὴ τὰ τῶν πέλας στέρειται (Σοφ.).* —
vous avez assez de maux à déplorer, sans prendre en-
core part à ceux de vos amis (*Ἴδε ἀν. σ. 94 καὶ κατωτέρω
περὶ Αἴγαρ Συμπερασματικῶν*). *Ωσαύτως καὶ διὰ μέλλοντος
μετοχῆς, τῆς τελικῆς λεγομένης, ἐπὶ τῶν κινήσεως σημαντι-
κῶν ῥημάτων· ἦλθορ ἐγὼ παύσουσα τὸ σὸν μέρος (Ἴλ.). —
προσενέζόμενος ἡκα (Ἄσφ.), ὡς ἐν τοῖς περὶ Ἀπαρεμφάτου καὶ
Μετοχῆς διελάθομεν. Ἔνιοτε δὲ καὶ κατ' ἐνεστῶτα, ὡς γινο-
μένου καὶ οὐχὶ ὡς γενησομένου θεωρουμένου τοῦ πράγματος·
διεροῦντο πρέσβεις πέμπειται καλύνοντας (*Θουκ.*). — *Ἐπεμ-
ψαρ πρέσβεις ἀγγέλλοντας (Θ.).**

§. 5. Καὶ διὰ τῶν πλαγίων πτώσεων ἐπίσης ἐκφέρονται οἱ
τελικοὶ λόγοι· τῆς Κορίνθου ἔτεκα ἡσυχίας (Θ.). — ἐπὶ τῷ
ἡμετέρῳ ἀγαθῷ (Ξ.). — *Ιέραι ἐπὶ πῦρ, ἐφ' ὕδωρ, ἐπὶ ξύλα,*
κατὰ θέαρ τοῦ χωρίου (Θ. Ε'. 7) κτλ. ὡς ἐν τῷ περὶ Προθέ-
σεων διελάθομεν. *Άλλὰ καὶ ἐνταῦθα δὲν ἀναφαίνονται δύο
λόγοι συνδεδεμένοι.*

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΕΒΔΟΜΟΝ.

Περὶ Λόγων Υποθετικῶν.

§. 1. Οἱ ὑποθετικοὶ λόγοι, ἐξηγοῦντες καὶ οὗτοι τὴν σχέ-
σιν τοῦ παράγοντος καὶ παραγομένου, συγγενεύουσι τοῖς αι-
τιολογικοῖς. *Άλλ' οἱ μὲν αἰτιολογικοὶ ἐξηγοῦσι τοῦτο πραγ-
ματικῶς, κατὰ τοῦτον τὸν τύπον· διὰ τὸ δεῖτα προηῆθερ ἢ
προέρχεται, ἐκωλύθη ἢ κωλύεται τὸ δεῖτα, οἱ δὲ ὑποθετικοὶ*
(ΣΓΝΤ. ΠΕΡΙΟΔΟΣ Δ').

ὑποθετικῶς κατὰ τοῦτον τὸν τύπον· τοῦ δεῖρος τεθέρτος, προκύπτει ἡ οὐ προκύπτει τὸ δεῖρα, τοῦ δεῖρος μὴ τεθέρτος, προκύπτει ἡ οὐ προκύπτει τὸ δεῖρα. Σύγκεινται δὲ ἐκ δύο μερῶν, ἐξ ὧν τὸ μὲν περιέχει τὴν παραλημβανομένην ὑπόθεσιν, τὸ δὲ τὴν ἐκ ταύτης συνέπειαν· τὸ πρῶτον καλεῖται ἥγονοντος καὶ πρότασις, τὸ δεύτερον καλεῖται ἐπόμερον καὶ ἀπόδοσις· εἰ μέν εἰσι βωμοί, εἰσὶ καὶ θεοί.—ἢν Θάρατος ἔλθῃ, οὐδεὶς βούλεται θηῆσκειν (Εὐρ.). Δυνατὸν δὲ εἰς τὸν λόγον νὰ προταχθῇ καὶ ἡ ἀπόδοσις· οὐκ ἄρα ἔτι μαχεῖται, εἰ ἐν ταῦταις οὐ μαχεῖται ταῖς ἡμέραις (Ξ).

§. 2. Οἱ ὑποθετικοὶ λόγοι ἐκφέρονται διὰ τῶν ὑποθετικῶν μορίων, εἰ, ἔάρ, ἢν, κατὰ τοὺς ἀκολούθους μάλιστα τρόπους.

Α'. Τίθεται ὁριστικὴ μὲν ἐν τῇ προτάσει, μετὰ τοῦ μορίου εἰ, κατὰ ἐνεστῶτα, μέλλοντα ἢ παρωχημένον χρόνον, ὅταν ἡ ὑπόθεσις παρίσταται ὡς δυνατή, καθάπερ ἐπὶ τῶν ἐν τῇ φύσει καὶ παρ' ἀνθρώποις ὅντων καὶ γινομένων, οὔτε ἀμφιβολίας περὶ μὴ ὑπάρξεως, οὔτε νύξεως περὶ ὑπάρξεως τοῦ ὑπ' αὐτῆς ἐξηγουμένου ὑποδεικνυομένης, ἐν δὲ τῇ ἀποδόσει· 1. Ωσαύτως ὁριστική, ἀνευ τοῦ ἄρ, ὅταν ἡ συνέπεια θεωρήται ὡς ἀναγκαῖς καὶ ἀπαρχίτητος· 2. Εὐκτικὴ μετὰ τοῦ ἄρ, ὅταν παρίσταται ὡς ἐνδοικοτὴ καὶ οἶον ἐκ περιστάσεων ἐξαρτωμένη· 3. Εὐκτικὴ ἀνευ τοῦ ἄρ, ἐπὶ εὐχῆς ἢ κατάρας· 4. Προστακτική, ἐπὶ προσταγῆς, παραινέσσεως ἢ τοιούτου τινός, καὶ πάντοτε κατὰ τὸν ἀποκιτούμενον χρόνον· οὕτω π. χ.

1. Εἴτι μεμπτός εἰμι, κάρτα μαιρομαι (Σ!).—εἰ ταῦτα λέξεις, ἐχθραρεῖ μὲν ἐξ ἐμοῦ, ἐχθρὰ δὲ τῷ θαρότι προσκείσει δίκη (=δικίως) (Σ.). Ωσαύτως εἰ αὐτῇ ἡ πόλις ληφθήσεται, ἔχεται καὶ η πᾶσα Σικελία (Θ.), ἐνθα πρὸς μείζονα βεβαιότητα τοέπεται εἰς ἐνεστῶς τὸ μέλλον τῆς συνεπείας.—τοὺς τριηράρχας ἡράγκαζεν ἐπισκενάζειν τὰς νῆας, εἰ τις τι ἐπεπονήκει (Θ.).—εἰ ἐβρότηησε, καὶ ἡστραγύει.—εἰ δ' ἐργάσει μὴ ταῦτα, λύπην πᾶσιν Ἀργείοις βαλεῖς (Σ.).

2. Εἰ τάδ' ἔχει κατὰ rov̄r κείρω, ταῦτ' ἄρ ἀπαρκοῖ (Σ.).—εἰ γάρ κειροῦμεν ἄ.l.lor ἄrt' ἄ.l.lou, σύ τοι πρῶην θά-

τοις ἄρ, εἰ δίκης γε τυγχάροις (Σ). — πᾶν τοῖνυν, εἰ καὶ τοῦτ' ἔτλη, κλύνοι τις ἄρ (Σ.).

3. Σφῶρ δὲ εὐοδοίη Ζεύς, τάδε εἰ τελεῖτε μοι θαρότι (Σ). — ὀλοίμαρ, φρόνησιν εἰ τάρδ' ἔχω (Σ.).

4. Σὺ δέ εἴτι χρήζεις, φράξε δευτέρῳ λόγῳ (Σ). — εἰ γὰρ θέλεις, δίδαξο (Σ). — ύμῶν δὲ γ' εἴτις οἶδε ἐμοὶ κατεπάτω ('Αρφ.).

§. 3. Β'. Τίθεται υποτακτικὴ μετὰ τῶν μορίων ἄρ, ἄρ, ἦρ, ἐν τῇ προτάσει, ὑπεμφαινομένης ἐνδεχομένης ἢ καὶ προσδοκωμένης ἐπαληθεύσεως, ἐν δὲ τῇ ἀποδόσει τίθεται συνήθως ὁριστικὴ κατ' ἐρεστῶτα ἢ μέλλοντα, ὅταν ἡ συνέπεια θεωρῆται ὡς θετική, εὐκτικὴ μετὰ τοῦ ἄρ, ὅταν θεωρῆται ὡς ἐνδεχομένη, καὶ προστακτική, ὅταν παρίσταται ὡς προσταγὴ ἢ ὡς παραίτεσις ἐὰν ἀληθεύσῃς, υπισχροῦμαὶ σοι δέκα τάλαρτα Ε.). — ἐὰν ημεῖς ὅντας σώζεσθαι, ἐν πολλῇ ὑμεῖς εἰρήνη ἔσεσθε (Ε.). — ἀλας λόγος, ἄρ ἀπῇ τὰ πράγματα, μάταιόν τι φαίνεται καὶ κερόρ (Δ). — τাম' ἐὰν θέλης ἐπη κλύνωρ δέχεσθαι, ἀλκήρ λάβοις ἄρ κάρακον φιοιν κακῶν (Σ.). — ἄρ βούλησθε, χειροτορήσατε (Δημ.).

§. 4. Γ'. Τίθεται εὐκτικὴ μετὰ τοῦ εἰ, ἀγενού τοῦ ἄρ, ἐν τῇ προτάσει τῶν ὑποθετικῶν λόγων, ὅταν ἡ ὑπόθεσις, μόνον ἐκ τοῦ λογισμοῦ τοῦ λέγοντος λαμβανομένη, ἦναι ἀπλῶς ἴδεατὴ καὶ προβληματώδης, μὴ ὑπεμφαινομένης ἐπαληθεύσεως ἢ μὴ ἐπαληθεύσεως, ἐν δὲ τῇ ἀποδόσει τίθεται εὐκτικὴ μετὰ τοῦ ἄρ, ὅταν ἡ συνέπεια παρίσταται ὡς ἐνδεχομένη, ὁριστικὴ δὲ ἀγενού τοῦ ἄρ, ὅταν παρίσταται ὡς ἀναμφίβολος· εἴ τις τὸν κρατοῦντας τοῦ πλήθους ἐπ' ἀρετὴν προτρέψειερ, ἀμφοτέρους ἄρ ὠφελήσειερ ('Ισ.) — τὸ λέγειν εῦ δειρόρ ἐστιν, εἰ φέροι τινὰ βλάβην (Εὔρ.). — τί δεῖ καλῆς γυναικός, εἰ μὴ τὰς φρέρας χρηστὰς ἔχοι (Εὔρ.);

§. 5. Δ'. Τίθεται ὁριστικὴ κατὰ παρατατικόν, ἀδριστον καὶ ὑπερσυντελικὸν μετὰ τοῦ εἰ ἐν τῇ προτάσει, ὅταν ἡ ὑπόθεσις παρίσταται προφανῶς μὴ ἐπαληθεύσουσα, ἐν δὲ τῇ ἀποδόσει ὁριστικὴ ἀγενού τοῦ ἄρ, ὅταν ἡ συνέπεια παρίσταται ὡς

ἀφευκτος, δριστικὴ δὲ μετὰ τοῦ ἄρ, δταν θεωρῆται ώς ἐνδεχομένη καὶ δεκτικὴ ἐπαληθεύσεως· η πόλις ἔκινδύνευσε πᾶσα διαφθαρῆται, εἰ ἄρεμος ἐπεγέρετο (Θ). — εἰ τοῦτ' ἐποιεῖ ἔκαστος, ἐρίκωρ ἄρ (Δ.). — εἰ μὴ πατήρ ἡσθ', εἶπορ ἄρ σ' οὐκ εὖ φρορεῖται (Σ.).

§. 6. Ωσαύτως καὶ ἐπὶ ἀποφατικῆς ἐννοίας. "Οταν δηλ. η ἀπόφασις ὑπάρχῃ ἐν τῇ προτάσει, γίνεται ὁ ἔξης τύπος· εἰ μὴ ὑπάρχει, ὑπάρχει κτλ. τοῦτο, προκύπτει ἐκεῖνο κτλ· εἰ μὴ λέγω τὰ ληθέας, ἀξιῶ θαρεῖται (Σ). — συγτὸν ἄρ ἀρμόζοι σε τὸν πλειώ λόγον, εἰ μή τι λέξεις παιδὶ τῷ σαυτῆς (Σ). οὗτο καὶ εἰ μὴ καιροῦ τυγχάρω, μεθάρμοσορ (Σ). "Οταν δὲ η ἀπόφασις ὑπάρχῃ ἐν τῇ ἀποδόσει, τότε γεννᾶται ὁ ἔξης τύπος· εἰ ὑπάρχει, ὑπάρχει κτλ. τοῦτο, οὐ προκύπτει, οὐ προκύψει κτλ. ἐκεῖνο· εἰ ἐπεστι νέμεσις, οὐ λέγω (Σ). — εἰ γὰρ τῷρ δ' ἐμοὶ μεῖζόρ τι λέξεις, οὐκ ἄρ ἀτείπουμι (Σ) =οὐκ ἀν δυναμην ἀντειπεῖν, οὐκ ἀντερῶ· οὗτο δὲ καὶ ἐπὶ εὐχῆς η κατάρας· μὴ νῦν ὀραίμηται, ἀλλ' ἀραιος, εἰ σέ τι δέδρακα, δλοίμαρ, ὥρ ἐπαιτιᾶ με δρᾶται (Σ)=καλὸν νὰ μὴν ἵδω, έάν κτλ. "Οταν δέ, τελευταῖον, η ἀπόφασις ὑπάρχῃ καὶ ἐν τῇ προτάσει καὶ ἐν τῇ ἀποδόσει, τότε γεννᾶται ὁ ἔξης τύπος· εἰ μὴ ὑπάρχει, ὑπάρχει κτλ. τοῦτο, οὐ προκύπτει, οὐ προκύψει ἐκεῖνο· εἰ τὰ τοῦδε τόξα μὴ ληφθήσεται, οὐκ ἔστι πέρσαι σοι τὸ Δαρδάρου πέδον (Σ). — εἰ γὰρ μὴ τοῦτο πεισθήσεοθε ταῖς γυναις, οὐκ ἔθελήσετε ὑπὲρ τῷρ πραγμάτων σπουδάζειται (Δημ.).

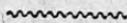
Σημ. ά.) Καὶ τοσαῦτα μὲν πεοὶ τῆς περιστάσεως Α, ἐξ ης εὐκόλως ἐννοῦνται καὶ τὰ περὶ τῶν περιστάσεων Β', Γ', Δ. ἐπὶ τῆς περιστάσεως δηλ. Β' ο τύπος ἐστίν, ώς ἐπὶ τῆς πρώτης, καθίσον εἰς τὸ μέλλον ἀναφέρεται, «ἐὰν ὑπάρχῃ, ὑπάρχῃ τοῦτο, ὑπάρχει η ὑπάρχει ἐκεῖνο», η τὸ ἐνευτίον, ἐπὶ ἀποφατικῆς ἐννοίας, μετὰ τῆς διαφορᾶς δὲ τὰ τῆς ὑποτακτικῆς ἐκφέρεται τι εἰς τὴν ἐφεξῆς πειραν ἀνατιθέμενον, εἰ μέλλει νὰ πραγματοποιηθῇ η οὐγί, κατὰ τὴν φύσιν τῆς ὑποτακτικῆς, ἐν ὧ τοισῦτόν τι δὲν ὑπάρχει ἐν τοῖς δι' ὅριστικῆς ἐκφερομένοις. Εἰ δὲ τὸ εἰ γενήσεται διάφορον τοῦ ἐὰν γένηται, η διαφορά ἔστι τοσοῦτον μικρὰ καὶ λεπτή, ὥστε καταντῷ σχεδὸν ἀνεπαίσθητος ίσως τὸ διὰ μέλλοντος ἔλαττον ἀμφιβολον.

Σημ. δ') Η ἀπόδοσις ἐγίνεται παραλείπεται, εἴτε ἐκ τῶν ηγουμένων πε-

ρελαυσθανομένη, ώς «εἰ κερτόμησίς ἔστι ἀληθῆ λέγειν» (Σ. Φ. 1236), ἔνθα ὑπονοεῖται ἐν τῇ ἀπόδοσις τὸ λέγω· «εἴ μοι τι τόξων τῶνδ' ἀπημελημένον παρεξῆγηκεν» (Σ. Φ. 653), ἔνθα ἐκ τῶν ἡγουμένων παραληπτέον τὸ βούλομαι λαβεῖν, ἢ ἐκ τῆς ἐννοίας ἀναπληρουμένη ώς ἐν τῷ «τί γάρ, εἴ τις πορθῶσι χώραν τὴν ἐμήν» (Σ. Φ. 1405); τί ἔσται, ἢ τί ποιήσεις; Τοιαύτης φύσεως μετὰ τῶν δροίων καὶ τὸ εἰ σοι βούλομένω = ἔσται τοῦτο, εἴ γε σὺ βούλει, ὅπερ πληῆρες ἐκφέρεται ἐν τοῖς (Πλ. Φιλ. 78) «ἐπενέλθωμεν, εἴ σοι ἡδομένων ἔστιν.» Ἐστι δὲ τοῦτο τὸ γαλλικὸν *s'il vous plait*. Τοιοῦτον δὲ καὶ τὸ κατὰ πληυντικὸν ἀρθρὸν «ὅσοις μὴ βούλομένοις ταῦτ' ἥν» (Θ. Η. 42), καὶ δεταν παραλείποται δλόκληρος πρότασις, δεὶς σύνδεσιν χρησιμεύων κρίκος τῶν ἐννοιῶν, ώς «εἰ τὴν εἰρήνην φέγεις, σὺ καὶ τὴν ξυμμαχίαν ἔγραψας» (Αἰσχ. Παραπρ. λθ'), ἔνθα τὸ πληῆρες «εἰ τὴν εἰρήνην φέγεις, γίγνωσκε ἢ ἐνθυμοῦ διτιν κτλ.

Σημ. γ.). Καὶ παρασιωπᾶται δὲ καποτε παντελῶς ἢ ἀπόδοσις, σπεύδοντος τοῦ συγγραφέως εἰς τὸ ἐπόμενον κυριώτερον κῶλον, διὰ τοῦ εἰ δὲ μὴ ἀρχόμενον, ώς ἐν ταῖς ἀποσιωπήσεσιν, στον «Ἄν μὲν δὲ Κύρος βούληται, εἰ δὲ μὴ, ὑμεῖς γε τὴν ταχίστην πάρεσσι (Ξ. Κ. Π. Δ'. ἐ. 11. ἴδε καὶ Ζ'. ἐ. 54. Η. ζ'. 24), ἔνθα ἀναπληρωτέον τὸ καλῶς, εὗ ἔχει, ἢ τι τοιοῦτον.

§. 7. Ἀκριβῶς διασταλτέα ἢ μέχρι τοῦδε ἐξηγηθεῖσα καθαρὰ υποθετικὴ τῶν ἄλλων τοῦ μορίου εἰ σημασιῶν· οἷα π. χ. ἢ διστακτικὴ ἢ ἐρευνητικὴ, ώς εἰ πέπαυται τῆς ἐδωδῆς σκέψομαι (Ἀρφ.), ἢ ἡ καθ' αὐτὸν θετικὴ ὑπὸ ἐρμηνείαν ἦτοι ἐκφρασιν υποθετικήν, ώς θαυμαστὸν οὐδὲν πεποιήκαμεν, εἰ ἀρχὴν διδομέρην ἐδεξάμεθα (Θ.), ἔνθα ἢ ἀπόδοσις καὶ διὰ τοῦ ὅτι ἡδύνατο νὰ ἐξηγηθῇ, καὶ μάλιστα καταληλότερον καὶ σαφέστερον οὕτω καὶ οὐδὲν θαυμαστόν, εἰ τι πεπλεονέκτηκεν (Φίλιππος) ἡμῶν (Δημ.), ὅπερ, βέβαιον ὃν κατὰ τὸ πρᾶγμα, καλύπτει καὶ κρύπτει, τρόπου τινά, ἢ ἐκφρασις.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΟΓΔΟΟΝ.

Περὶ Λόγων Ἀναφορικῶν.

§. 1. Οἱ διὰ τῶν ἀραφορικῶν ἀντωνυμιῶν καὶ τῶν ἀραφορικῶν μορίων γινόμενοι ἀραφορικοὶ λόγοι ἐξηγούσιν ἀραφοράρ. Ἐστι δὲ ἀραφορὰ ἐκείνη τῶν κώλων τοῦ λόγου ἢ σχέ-

εις, καθ' οὐ τὸ ἐπόμενον ἀναμιμνήσκει πάντοτε ἡγούμενόν τι πρόσωπον ἀναμιμνήσκει ἄλλο σχετικὸν πρόσωπον, πρᾶγμα ἀναμιμνήσκει ἄλλο πρᾶγμα, καὶ περίστασις ἄλλην περίστασιν.

§. 2. Σύγκεινται λοιπὸν οἱ ἀραφορικοὶ λόγοι ἐκ δύο μερῶν, ἐκ τοῦ ἀραφερομέρου ὅπερ ἐκφέρεται διὰ τῶν δεικτικῶν ἀρτωνυμιῶν καὶ τῶν δεικτικῶν μορίων, καὶ ἐκ τοῦ ἀραφορικοῦ, ἐξηγουμένου διὰ τῶν ἀραφορικῶν ἀρτωνυμιῶν καὶ τῶν ἀραφορικῶν μορίων, ἀναμιμνησκόντων πάντοτε τὰ δεικτικά, λεγόμενα ἢ νοούμενα, καὶ εἰς ταῦτα ἀναφερομένων. Τὸ δὲ ἀναμιμνήσκει τὸ οὗτος ἢ ἐκεῖνος ὁ ἀρήρ, τὸ ὅπερ ἀναμιμνήσκει τὸ τοῦτο ἢ ἐκεῖνο τὸ πρᾶγμα, τὸ ὅπου ἀνακαλεῖ τὸ ἐκεῖ, τὸ ὅτε τὸ τότε, τὸ ὅπως τὸ οὗτος κτλ.

§. 3. Ως πρὸς τὴν σύνταξιν δυνατὸν νὰ θεωρηθῶσιν οἱ ἀναφορικοὶ λόγοι· α. ὡς ισοδυναμοῦντες τῇ δεικτικῇ ἀρτωνυμίᾳ καὶ τῷ συμπλεκτικῷ συνδέσμῳ, καὶ δὲ = καὶ οὗτος ἢ οὗτος δέ· β'. ὡς ἐξηγοῦντες χαρακτηριστικόν τι κατηγόρημα (τοιοῦτος ἢ τοιοῦτος κτλ.) καὶ προσδιορισμὸν μέρους τῆς χυρίας προτάσεως τοὺς πρώτους καλοῦμεν, συντομίας γάριν προσθετικούς, τοὺς δευτέρους προσδιοριστικούς διὰ τῶν πρώτων ἐνείρεται νέα ἔννοια εἰς τὴν προηγουμένην, διὰ τῶν δευτέρων χαρακτηρίζεται καὶ προσδιορίζεται ἡ προηγουμένη.

§. 4. Οἱ προσθετικοὶ ἀραφορικοὶ λόγοι δέχονται συνήθως τὴν σύνταξιν τῶν ἀπολύτων λόγων, τιθέμενοι καθ' ὅριστικήν, ἀνεύ τοῦ ἀντὶ ὃς ἐπὶ τῷ πολύ, ἢ κατ' εὐκτικήν μετὰ τοῦ ἀντ., ἐπὶ δυνητικῆς ἐννοίας, ὃς ἥθελε τεθῆ καὶ ὁ διὰ τοῦ καὶ οὗτος ισοδύναμος λόγος· παρὴν ὁ Μηδοσάδης, ὅπερ ἐπρέσβενεν αὐτῷ πάντοτε (Ξ.) = καὶ οὗτος ἐπρέσβενεν.—τὸ πάχος τοῦ τείγους, ὅπερ νῦν ἔτι δῆλον ἐστι περὶ τὸν Πειραιᾶ (Θ.) = τοῦτο δὲ καὶ νῦν ἔτι δῆλον. Ωσχύτως καὶ κατ' εὐκτικήν· εάρ ποτε συμβῇ τι πταισμα, ἀ πολλὰ γένοιτ' ἄνταθρώποις κλ. (Δ.) = καὶ ταῦτα πολλὰ γένοιτ' ἄν.—πᾶν ἐξαιρεῖ λόγος, δικαίησης πολεμίων δράσεις ἄν (Εὔρ.) καὶ κατὰ προστακτικήν· κρατῆρές εἰσιν, ὡς κρᾶτ' ἔρεψον (Σ. K. 472). Περὶ διποτακτικῆς ἴδε κατωτέρω § 6. σημ. α.

§. 5. Καὶ οἱ προσδιοριστικοὶ ἀγαφορικοὶ λόγοι δέχονται τὴν σύνταξιν τῶν ἀπολύτων λόγων, τιθέμενοι καθ' ὁριστικὴν ἡ εὐκτικὴ μετὰ τοῦ ἄρ, ὅταν ἔξηγῶσι θετικὴν ἢ δυνητικὴν ἔννοιαν· ἵππεας δοσον γε δὴ καὶ οἰους ἐτύγχανετ ἔχων (Ξ.). — θύδεμίαρ ἥγοῦμαι τοιαύτηρ εἶναι τέχνηρ, ἥτις τοῖς κακῶς πεφυκόσι πρὸς ἀρετὴρ σωφροσύνηρ ἄρ καὶ δικαιοσύνηρ ἐμποιήσειεν (Ἴσ.). — οὐδὲν δύσιόν ἔστιν εὑρεῖται ἔργον, ἐφ' ὃ οὐκ ἄρ τις αἰτίαρ ἔχοι (Ξ). ἐπὶ δὲ παρελθόντος ἡξίου τὴν αὐτὴν Πασιώτι φευδομένῳ γίγνεσθαι ζημίαρ, ἵσ περ ἄρ αὐτὸς ἐτύγχανετ κτλ. (Ἴσ.).

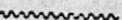
Σημ. Εν πᾶσι τούτοις δὲ λόγος οὔτε περὶ ἱππέων, οὔτε περὶ τέχνης, οὔτε περὶ ἔργου, οὔτε περὶ ζημίας ἀπλῶς, ἀλλὰ περὶ τοσούτων καὶ τοιεύτων ἱππέων, περὶ τοιαύτης τέχνης, περὶ τοιούτου ἔργου, περὶ τοιαύτης ζημίας. Οὕτω λοιπὸν τὸ τοῦ Λυσίου (Ἐρατ. Φόνου Ἀπολογ. λά) «καὶ οὕτω σφόδρα ὁ νομοθέτης ἐπὶ ταῖς γαμεταῖς γυναιξὶ δίκαια ταῦτα ἤγγοσατο εἰναι, ὥστε καὶ ἐπὶ ταῖς παλλακαῖς ταῖς ἐλάττονος ἀξίαις τὴν αὐτὴν δίκην ἐπέθηκεν» εἰς ἀναφορικῶν λόγον ἀναλυόμενον, θὰ ἡτοί αἴτινες ἐλάττονός (ἀξίας) εἰσιν· τοῦτο δὲ κατὰ τὸν δεύτερον τρόπον ἐκλαυθνόμενον ἥθελε παρέχειν διάκρισιν παλλακῶν=ἐπὶ ἐκείναις μόνον ταῖς παλλακαῖς αἴτινες κτλ., δπερ ἄποπον· κατὰ τὸν πρῶτον δὲ τρόπον, τὸν μόνον ὄρθον=ἐπὶ τῶν παλλακῶν, αἴτινες κτλ.=αὗται δὲ ἐν γένει ἐλάττονός εἰσιν ἀξίας τῶν γαμετῶν.

§. 6. “Οταν δὲ οἱ τοιοῦτοι λόγοι: ἔξηγῶσιν ὑποθετικὴν ἔννοιαν, τότε τίθενται καθ' ὑποτακτικὴν μὲν μετὰ τοῦ ἄρ, ἀρκτικοῦ χρόνου ἥγουμένου, κατ' εὐκτικὴν δὲ ἀνευ τοῦ ἄρ, ιστορικοῦ χρόνου ἥγουμενου· ἐρ πατὶ πράγματι οἱ ἀρθρωποι τούτοις μάλιστα ἐθέλουσι πείθεσθαι, οὐδὲ ἄρ ἥγωνται βελτίστους εἶναι. — οἱ Ἀθηναῖοι ἡξιούνται οὐδὲ μὴ μόνοι νικῶντες οὐδὲ ἄρ μετὰ συμμάχων δύρασθαι. Ἰσοδυναμεῖ λοιπὸν τὸ μὲν οὐδὲ ἄρ ἥγωνται τῷ ἑάρ τιτας ἥγωνται, τὸ δὲ οὐδὲ μὴ νικῶντες τῷ εἴ τιτας μὴ νικῶντες οὕτως δὲ ἄρ τυγχάρη=εάν τις τυγχάνῃ, δὲ τυγχάροι=εἴ τις τυγχάνοι.

Σημ. ἀ.) Διὰ τῶν ἀναφορικῶν λόγων τοῦ πρώτου εἴδους καθ' ὑποτακτικὴν ἔγκλισιν ἐκφέρεται καὶ τελικὴ ἔννοια «εἰς καλὸν ἥμεν Ἄνυτος ὅδε παρεκάθεζετο, ὡς μεταδῶμεν τῆς σκέψις (Πλ.)=ἴνα μεταδῶμεν τούτο δὲ=καὶ μεταδῶμεν τούτῳ. Συνηθέστερε, δὲ τοῦτο ἐκφέρεται διὰ τοῦ μέλ-

λοντος τῆς δριστικῆς· «ἀποχωρίσαι τάξεις, αἵτινες βοηθήσουσι» (Δυσ.) — «τεκμήριόν τί μοι ἐπιδείξατον, φέύγομαι δὲ ἀληθῆ λέγετον» (Πλ.). ἐκφέρεται δὲ καὶ συνέπεια· «τίς οὕτω μαίνεται, διστις οὐσις βούλεται φίλος εἶναι» (Ξ.); ταῦτα δὲ καὶ εἰς τοὺς προσδιοριστικοὺς δυνατὸν ἀναγαγεῖν. Ωσαύτως καὶ αἴτιον· «θευμαστὸν ποιεῖς δὲ ἡμῖν μὲν οὐδὲν δίδωσ» (Ξ.) — διτι. Τοιαῦτα καὶ τὰ (Ξ. Ἀπομν. Α. 6'). 64) «πῶς οὖν ἔνοχος εἰη τῷ γραφῇ; δέ τι κτλ. — οὗτος γάρ. — «ἄτοπα λέγεις, ὡς Σώκρατες, καὶ οὐδεμῶς πρὸς σοῦ, ὃς γε κελεύεις ἐμὲ νεώτερον ὅντα καθηγεῖσθαι» (Ξ.).

Σημ. 6'.) Εἰς τὸν ἀναφορικὸν λόγους ἀνάγονται καὶ οἱ παραβολεῖς, οἱ ἐκφέροντες πάραβολάς, αἵτινες κομμοῦσι τὴν ποίησιν καὶ μάλιστα τὴν διμηρικήν διέτι: καὶ ἐν τούτοις παρατηρεῖται σχέσις ἀμοιβαία, καὶ δχι μέρους πρὸς μέρος, ἀλλὰ κῶλου πρὸς κῶλον· ὡς «πατὴρ οὐ πατρὸς δδύρεται δστέα καίων . . . , ὡς Ἀχιλλεὺς ἑτάροις δδύρετο δστέα καίων (Ιλ. Ψ, 222). — οἱ δὲ ἐφέβοντα κατα μέγαρον, βέσις ὡς ἀγελαῖαι» (Οδ. Χ, 299) κτλ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΕΝΝΑΤΟΝ.

Περὶ Λόγων Χρονίκῶν.

§. 1. Οἱ χρονικοὶ λόγοι ἔξηγοῦσι τὴν πρὸς ἄλληλα σχέσιν δύο κῶλων κατά τι χρονικὸν σημεῖον. Ἐστι δὲ ἡ σχέσις αὕτη, ὡς ἐπὶ τῶν ἀναφορικῶν, διττή· ἡτοι δηλ. τὸ ἐν κῶλον προσθέτει νέχν ἔννοιαν εἰς τὸ προηγούμενον, ἡ προσδιορίζει τὸ κατὰ τὸν χρόνον τῆς ὑπάρξεως κύτου σημεῖον. Ἐν τῷ ταῦτα ἐγένετο χθὲς περὶ τὴν μεσημβρίαν, ὅτε καὶ ἡστραψύε, τὸ ὅτε καὶ ἡστραψύε ἦθελε σημαίνει ὅτι καθ' ἥν στιγμὴν ἐγένοντο τὰ περὶ ὃν ὁ λόγος, συνέδη προσέτι καὶ ἡ ἀστραπή ἐν τῷ ὅτε οὐκ ἔτ' εἴμι, τηγικαῦτ' ἄρ' εἴμι ἀρήρ (Σ. Κ. 393), τὸ διὰ τοῦ ὅτε κῶλον προσδιορίζει τὸ διὰ τοῦ ἡρίκα, δρίζει δηλ. τὸ χρονικὸν σημεῖον ἐν φῷ τοῦτο ὑπάρχει ἡ γίνεται.

§. 2. Κατὰ ταῦτα λοιπὸν δυνατὸν εἰπεῖν ὅτι οἱ χρονικοὶ λόγοι ὁμοίαζουσιν ὡς πρὸς τὴν σύνταξιν τοὺς προεξηγηθέντας ἀραφορικούς, διατρούμενοι καὶ οὗτοι εἰς προσθετικούς καὶ προσδιοριστικούς, οἵτινες τελευταῖοι ὑποδιαιροῦνται εἰς τοὺς θετικὴν καὶ εἰς τοὺς ὑποθετικὴν ἔργοντας ἔξηγοῦντας. Ως δὲ ἐπὶ τῶν ἀναφορικῶν λόγων ὑπάρχουσι δύο κῶλα, τὸ ἀναφορι-

χόν καὶ τὸ ἀναφερόμενον, οὕτω καὶ ἐνταῦθα, ἐπὶ μὲν τῶν προσθετικῶν τὸ προστιθέμενον καὶ τὸ εἰς δὲ προστίθεται, ἐπὶ δὲ τῶν προσδιοριστικῶν τὸ προσδιορίζον καὶ τὸ προσδιορίζομενον ἡτοι κύριον κῶλον.

§. 3. Οἱ προσθετικοὶ χρονικοὶ λόγοι, διὰ τῶν χρονικῶν μορίων ἐκφερόμενοι, δέχονται τὴν σύνταξιν τῶν ἀπολύτων λόγων, καθ' ὅριστικήν ἢ εὐκτικήν τιθέμενοι, κατὰ τὴν φύσιν τοῦ λόγου. Εἶναι δὲ σπάνιοι ὀλίγοι πρόσθετοι, ὅτε ἐγὼ ἔφηρ πλουτεῖν, ἐγέλασας (Ξ.). — Φίλιππος φυλάξας τοὺς ἐτησίας ἐπιχειρεῖ, ἡρίκ' ἀρ ἡμεῖς μὴ (ἢ οὐ) δυναίμεθα ἀφικέσθαι (Δ.).

§. 4. Οἱ προσδιοριστικοὶ χρονικοὶ λόγοι δέχονται τὴν ὁριστικήν, ὅταν ἐξηγῶσι μερικὸν γενόμενον, εἰς ὡρισμένον χρόνου σημείον ἀναφερόμενον· ὅτε π. λούσιος ἦν, ἐφοβούμητο (Ξ.). — μέχρι μὲν (οἱ Ἀθηναῖοι) ἀπὸ τοῦ ἵσου ἥγοῦντο, προθύμως εἰπόμεθα (Θ.). — Μεσσηνίους οὐ πρότερον ἐπανσαρτο (Δακεδαιμόνιοι) πολιορκοῦντες, πρὶν ἐξέβαλον ἐκ τῆς χώρας ('Ισ.). Οὕτω καὶ . . . ὅπότε οἱ Δακεδαιμόνιοι ἐνέβαλον (Ξ.). — ἔως ἀφίκοντο (Θουκ.). — ἔτε τὴνάγκασαρ (Ξ.). — ἔως ἐστὶ καιρός, ἀγτιλάβευθε τῷ πραγμάτῳ (Δημ.). 'Εν τοῖς χωρίοις τούτοις παρίστανται οἷον σύγχρονα τὰ ὑπὸ τῶν δύο κώλων ἐκφερόμενα, ἐν τῷ ἐνεστῶτι καὶ παρωχημένῳ, τοῦ χρονικοῦ μορίου σημαίνοντος τὸ πότε καὶ ἔως οὗ.

§. 5. "Οταν δὲ ὠσαύτως μὲν ἀναφέρηται τὸ πρᾶγμα εἰς ὡρισμένον χρόνου σημείον, ἀλλὰ ἡ μία ἐνέργεια γίνηται μετὰ τὴν ἄλλην, τότε τὸ προσδιοριστικὸν χρονικὸν κῶλον ἐκφέρεται διὰ τῶν χρονικῶν μοσίων ἐπεί, ἐπειδή, ὡς, ὅτε, ὅπότε, ἡρίκα· ἐπεὶ δάκρυσα κεῖτον, τά θ' ὅπλ' ἀπήτουν τοῦ πατρὸς τὰ τ' ἄλλα ὅσα ἦν (Σ.). — ταύτην, ἐπειδὴ θαλερὸς εἴχ' ἥβης χρόνος, μηνοτῆρες ἥτουν Ἑλλάδος πρῶτοι χθονός (Εύρ.). — ὡς τάχιστα ἔως ὑπέφαινερ, ἐθύοντο πάντες παρόντες οἱ στρατηγοί (Ξ.) = εὐθὺς ἀφ' οὗ. — τοιούτος ἥσθα τοῖς λόγοισι, χῶτε μου τὰ τόξ' ἔκλεπτες (Σ.). — ὅπότε γε καὶ τὸν ἐν γεροῖν κατεῖχον (Σ.). — ἡρίκα ἔξω μέσου ἡμέρας ἐγένετο (Ξ.).

§. 6. "Οταν δὲ ὁ λόγος ἀναφέρηται εἰς ἀδριστον χρόνου σημείον ἐπὶ τοῦ ἐνεστῶτος, μέλλοντος, ή παρωχημένου, τότε τὰ προσδιοριστικὰ χρονικὰ κῶλα, λαμβάνοντα τὸν χαρακτῆρα τῶν ὑποθετικῶν, δέχονται καὶ τὴν τούτων σύνταξιν, ὡς ἐπὶ τῶν ἀναφορικῶν, καθ' ὑποτακτικὴν ἡ εὐκτικὴν τιθέμενα· καθ' ὑποτακτικὴν μὲν, ἐνεστῶτος ἡ μέλλοντος, κατ' εὐκτικὴν δὲ ἴστορικοῦ χρόνου ἡγουμένου, διπερ δηλοῖ ὅτι τὰ μὲν πρῶτα ἀναφέονται εἰς τὸ ἐνεστώς ἡ μέλλον, τὰ δὲ δεύτερα εἰς τὸ παρελθόν· ἐπὶ ἀμφοτέρων δὲ δηλοῦται ἡτοι ἄπεις γινόμενον ἡ πολλάκις ἐπαναλαμβανόμενον.

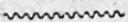
§. 7. Καὶ ἡ μὲν ὑποτακτικὴ δέχεται συνήθως τὸν δυνητικὸν σύνδεσμον ἄρ, εἴτε χωριστόν, εἴτε μετὰ τῶν χρονικῶν μορίων εἰς μίαν λέξιν συγχωνεύομενον, ὡς ἔστ' ἄρ, ἄχρι ἄρ, μέχρι ἄρ, ἔως ἄρ, ηρίκ' ἄρ, καὶ ὅταρ = ὅτε ἂν, ὅπόταρ = ὅπότε ἂν, ἐπάρ = ἐπει ἂν, ἐπήρ = ἐπει ἦν, ἐπειδάρ = ἐπειδὴ ἂν· ἡ δὲ εὐκτικὴ τίθεται συνήθως ἄνευ τοῦ ἄρ. Οὕτω, π. χ. δεῖ τοὺς γερομέρους μέχρις ἄρ ζῶσι πορεᾶν.—ἔκτ' ἄρ Ιεύσσω παμφεγγεῖς ἀστρωρ φίπάς (Σ).—καὶ ἐπειδάρ ἀκούσητε, κρίνατε (Δημ.).—ὅταρ ἀγασθῶ τινι (Ξ).—ὅπόταρ δροφερὰ νῦξ ὑπολειψθῆ (Σ.). 'Ωσαύτως πορεύεσθαι ἐκέλευσερ ἡσύχως, ἔως ἄγγελος ἔλθοι (Ξ.) = ἔως οὖ ἔλθῃ. —καὶ διὰ παρτὸς τοῦ πολέμου, ὅπότε ξυμβαίνῃ αὐτοῖς, ἐχρῶτο τῷ ρόμῳ (Θ.) = ὄσάκις. —ὅτε ἔξω τοῦ δειροῦ γέροιντο, πολλοὶ τὸν Κλέαρχον ἀπέλειπον (Ξ). 'Ενίστε παραλείπεται μὲν ὁ ἄρ ἐπὶ τῆς ὑποτακτικῆς, ὡς ἔστ' ἐγὼ μόλι (Σοφ. Αἰ. 1183), τίθεται δὲ ἐπὶ τῆς εὐκτικῆς, ὡς ὅπόταρ ἥκοι. —ὅπόταρ σπουδάζοι (Ξ. Κ. Π. Α'. γ'. 11).

Σημ. 4.) Οἱ χρονικοὶ λόγοι ἔξι ἰδίας αὐτῶν φύσεως διμοίλιζουσι τοῖς ἀναφορικοῖς, διότι ὡς τὰ τοπικὰ ἐπιφένηματα, οὕτω καὶ τὰ γρονικά οὐδὲν ἔτερον ἡ ἀναφορικά εἰσιν. Ως τὸ δὲ πρὸς τὸ ἐκεῖνος, τὸ ὡς πρὸς τὸ οὗτως, τὸ δὲ πρὸς τὸ ἐκεῖ, οὕτω καὶ τὸ δὲ πρὸς τὸ τότε κτλ. σ. 231), διὰ τοῦτο δέχονται καὶ τὴν σύνταξιν αὐτῶν. Ως πρὸς τὸ ὡςισμένον χρονικὸν σημεῖον, τὸ προτερόγενον καὶ ὑστερόγενον, διμοίλιζουσι τοῖς αἰτιολογικοῖς, μετὰ τῆς διαφορᾶς ὅτι ἐπὶ μὲν τῶν χρονικῶν τὸ ἐν συμβαίνει κατὰ σύμπτωσιν μετὰ τὸ ἄλλο, ἐπὶ δὲ τῶν αἰτιολογικῶν τὸ ἐν προκύπτει

διὰ τὸ ἄλλο, καὶ τοῦ πρώτου ἀφαιρεθέντος συναφαιρεῖται καὶ τὸ δεύτερον. Ἐπειδὴ δὲ πολλάκις συμπίπτει χρόνος καὶ αἴτιον, διὰ τοῦτο πολλὰ μόρια ἐκ τῶν προηγουμένων εἰσὶ χρονικὰ ἐν ταῦτῃ καὶ αἴτιοι σγικά· «ἐπεί, ἐπειδὴ, δτε, δπότε, ως.» Ἐκ τούτου λοιπὸν καὶ διὰ τῶν χρονικῶν λόγων ἔξηγεται αἴτιον, ως καὶ διὰ τῶν ἀναφορικῶν· «ὅτε τοίνυν τοῖθ' οὐτως ἔχει, προσήκει προθύμως ἐθέλειν ἀκούειν τῶν βασιλομένων συμβουλεύειν» (Δημ.).

Σημ. 6'.) Ὑπάρχουσι δὲ καὶ χωρία, ἐν οἷς δυσκόλως ἀποφασίζεται εἰ μόνον τυχαία χρονικὴ περίστασις ἔξηγεται ή συνάμα καὶ αἴτιον. Καὶ τοῖς ὑποθετικοῖς δύοις ἀστούσιν οἱ χρονικοὶ λόγοι ως πρὸς τὸ μέλλον· διότι ἐπίσης ἀμφιβολεῖν τὸ ἐπειδὴν ἔλθη, ως καὶ τὸ ἐάν ἔλθη, μετὰ τῆς διαφορᾶς ὅτι ἐν μὲν τῷ πρώτῳ ἡ ἀμφιβολία πίπτει ἐπὶ τοῦ χρόνου μάλιστα, ἐν δὲ τῷ δευτέρῳ ἐπὶ αὐτῆς τῆς ἐλεύσεως.

Σημ. γ').) Τὰ χρονικὰ μόρια δτε, δπότε, μετὰ τοῦ ἀναφορικοῦ ως, παράλαμβάνονται καὶ ἐπὶ τῶν παραβολῶν, προτιθέμενα ή ἐπιτιθέμενα. Συχνότατον δὲ τοῦτο ἐν ταῖς δημορικαῖς παραβολαῖς (Ιδε Π. B, 147. 209. Γ, 33. Δ, 130. 140. Ν, 471. Οδ. Δ, 335. Ε, 125 κτλ.).

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΔΕΚΑΤΟΝ.

Περὶ λόγων Συμπερασματικῶν ἦτοι Λόγων Συνεπείας.

§. 1. Καλοῦμεν λόγονς συμπερασματικοὺς ἦτοι λόγονς συνεπείας ἐκείνους τοὺς λόγους, ὃν το δεύτερον κῶλον περιέχει συνέπειαν τοῦ πρώτου· Λακεδαιμόνιοι τοσοῦτον ἀπολελειμμέροι τῆς κοιτῆς παιδείας καὶ φιλοσοφίας εἰσί, ὥστ' οὐδὲ γράμματα μαρθάρουσι (Ισ.).—τὰ πολλὰ Πρωταγόρας ἔρδοι διατρίβει, ὥστε θάγρει, κατατηψόμεθα αὐτόρ, ως τὸ εἰκός, ἔρδοι (Πλ.).—αἰδοῦς δ' ἐρεπίμπλατοι, ὥστε καὶ ἐρυθραιρεσθαι (Ξ.). Ομοίαν σχέσιν ἔχηγοῦσι βεβαίως καὶ οἱ αἰτιολογικοὶ καὶ οἱ τελικοὶ λόγοι, ἀλλ' οἱ μὲν ἔχουσι τὴν συνεπειαν σκοπουμένην καὶ ἀναγκαίαν, οἱ δὲ συμπερασματικοὶ ὅχι σκοπουμένην, οὐδὲ πάντοτε ἀναγκαίαν.

§. 2. Οἱ συμπερασματικοὶ λόγοι ἐκφέρουσι τὸ δεύτερον κῶλον διὰ τῆς δριστικῆς καὶ τοῦ ὥστε, ὅταν ἡ συνέπεια παρίσταται ως θετικὸς γερόμερος, γερόμερος ή γερησόμερος· τὰ ἐν τῷ βίῳ οὐτως ἡμῖν δοκεῖ πατός ἀξία εἶναι, ὥστε πάρτες τὸ καταλιπεῖν αὐτὰ πάρτων μάλιστα φεύγομεν (Ξ.).—

ταχὺ δὲ τὰ ἐν τῷ παραδείσῳ θηρία δὲ Κύρος ἀρηλώκει, ὥστε δὲ Αστυάρης οὐκέτ' εἶχεν αὐτῷ συλλέγειν θηρία (Ξ.). — ἀλλ᾽ ἔστιν εὔνοια, ὥστε πρὸς πιστὰς ἔρεῖς (Σ.).

§. 3. Ἐκφέρεται κατὰ ἀπαρεμφάτον μετὰ τοῦ ὥστε τὸ δεύτερον κῶλον τῶν συμπερασματικῶν λόγων, ὅταν ἡ συνέπεια παρίσταται ὡς ἀποτέλεσμα σύμφωνος καὶ σύμμετρος τῇ ἐν τῇ κυρίᾳ προτάσει παρίσταται ὡς ἵκανὸν ἵνα παραγάγῃ τοῦτο ἢ ἐκεῖνο τὸ ἀποτέλεσμα τοιοῦτοι ἡσαρ, ὥστε τοὺς ἡμαρτηκότας ἀργύριοι λαμβάροτες ἀφιέραι (Δυσ.), ἡσαν δῆλον ἵκανοι ποιεῖν τοῦτο, εἰ δὲ καὶ ἐποίουν οὐ δηλοῦνται. — κραυγὴν πολλῆν ἐποίουν, ὥστε καὶ τοὺς πολεμίους ἀκούειν (Ξ.).

§. 4. Τίθεται εὐκτικὴ μετὰ τοῦ ἄρ., ὅταν ἡ συνέπεια ἐκφέρηται δυνητικῶς· ἐπίστασθε, ὥστε καὶ ἄλλους εἰκότως ἄρ διδάσκοιτε (Ξ.). — ὥστε βουλούμην ἄρ χαρίζεσθαι σοι, εἴ μου δυνατὰ δέοιο (Πλ.). Ωσαύτως δέχονται τὸν ἄρ σύνδεσμον οἱ ιστορικοὶ χρόνοι, ὅταν ἡ συνέπεια ἐκφέρεται κατὰ τὸν αὐτὸν δυγητικὸν τρόπον· τὸ χωρίον παταχθέει κάτοπτόν ἔστιν, ὥστε τίς ἄρ ἀπετόλμησεν ἐπιχειρῆσαι τοιούτῳ πράγματι (Δ.); Τίθεται δὲ προστακτικὴ καὶ ὑποτακτικὴ προστακτικὴ ἰσοδυναμοῦσα, ὅταν ἡ συνέπεια παρίσταται ὡς προσταγή, ὡς παραίρεσις, ὡς δέσησις κτλ. ὥστε μηκέτι ἀπόρει (Ξ.). — ὥστε μοι συγγράμην ἔχε (Πλ.). Οὕτω δὲ καὶ ὥστε μὴ ἀποκάμης σαντὸν σῶσαι (Πλ. Κρίτ. 46), διότι ἐπὶ ἀριστοῦ τίθεται ὑποτακτική.

§. 5. Μετ' ἀπαρεμφάτου τίθεται πολλάκις τὸ δεύτερον κῶλον τῶν τοιούτων λόγων ἐπὶ τῆς σημειώσεως τοῦ ἐπὶ συμφωνίᾳ· ξυρέβησαρ ὥστε ξύμαχοι εἶναι καὶ δυήρονς δούραι (Θ.). — ἐξῆντες αὐτοῖς τῷν λοιπῷν ἀρχεῖν Ἑλλήνων, ὥστ' αὐτοῖς ὑπακούειν βασιλεῖ (Δ.). Τὸ αὐτὸν δὲ ἐκφέρεται διὰ τοῦ ἐφ' ὃ τε καὶ τῆς ὄριστικῆς· ξυρέβησαρ πρὸς τοὺς Λακεδαιμονίους ἐφ' ὃ τε εἴλασιν ἐκ Πειοποννήσου καὶ μηδέποτε ἐπιβήσονται αὐτῆς (Θ.). Ωσαύτως τίθεται τὸ ἀπαρεμφάτον μετὰ τοῦ ὥστε καὶ ἐπὶ τῆς συγήθους, ἀνευ τοῦ ὥστε, αὐτοῦ

χοήσεως τοὺς Ἐλληνας ή πόλις ἀπελύσατο δουλείας ὥστε ἐλευθέρους εἶγας (Πλ.). — οὐ γάρ ἔπειθε Ἰστιαῖος τὸν Χίονας ὥστε ἑαυτῷ δοῦραι γέας (Ἡρ.). Ἐπὶ ταύτης δὲ τῆς περιστάσεως, καὶ ἀν δὲν ταῦτιζωνται τοῖς τελικοῖς ἀπαρεμφάτοις, ποιοσεγγίζουσιν ὅμως τοσοῦτον ὥστε δλίγον διαφέρουσιν. Ἐπὶ τῷ αὐτῷ σκοπῷ τίθεται καὶ τὸ ώς, ἀλλὰ σπανιώτερον.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΕΝΔΕΚΑΤΟΝ.

Περὶ Λόγων Εἰδικῶν ἦτοι Διηγηματικῶν.

§. 1. Λόγους εἰδικοὺς ἦτοι διηγηματικοὺς καλοῦμεν τοὺς διὰ τοῦ ὅτι καὶ ώς, διὰ τῶν εἰδικῶν λεγομένων ἀπαρεμφάτων ή διὰ τῶν εἰδικῶν μετοχῶν ἐκφέροντας τὸ δεύτερον κῶλον ὅπερ, εἰδικεῦον τὸ διὰ τοῦ πρώτου γενικώτερον ἐξηγούμενον, ἐκθέτει καὶ ἐρμηνεύει τὸ ὄλον· εὐ γάρ οἶδα ὅτι τοσεῖτε πάρτες (Σ.). — ἔξοιδα δ' ώς μέλει γε (Σ.), δηλ. θεοῖσι δίκης. — ταῦτάρι φημι εἶγα τὸ βέλτιον καὶ τὸ χρεῖττον (Πλ.). — Λυπηρὸς ἵσθ' ὥρ (Ἀρρ.). Γίνεται δὲ τοῦτο μάλιστα μετὰ τῶν γνωστικῶν, λεκτικῶν, ἀργελτικῶν, διηγηματικῶν, δοξαστικῶν καὶ τῶν τοιούτων ῥημάτων.

§. 2. Ἐπὶ τῶν εἰδικῶν ἦτοι διηγηματικῶν λόγων προκεινται εἰς ἔξετασιν τὰ ἔξης τέσσαρα· αἱ ἡ χρῆσις τῶν ἐγκλισεωρ· β'. ἡ χρῆσις τῶν χρόνων· γ'. ἡ σχέσις τῶν διὰ τοῦ ὅτι καὶ ώς πρὸς τοὺς δι' ἀπαρεμφάτους καὶ μετοχῆς ἐκφερομένους, καὶ δ'. ἡ πρὸς ἀλλήλους σχέσις τῶν δι' αὐτῶν τούτων, ὅτι καὶ ώς, ἐκφερομένων λόγων.

α. Η χρῆσις τῶν Ἐγκλίσεων.

§. 3. Ως πρὸς τὴν χρῆσιν τῶν ἐγκλίσεων ἐν τοῖς ἔμπροσθεν ἥδη παρετηρήσαμεν ὅτι ώς γενικὸς κανὼν δρίζεται δέ ἔξης· Ἐρεστῶτος ἡ μέλλοντος ἐτῇ κυρίᾳ προτάσει ἡγουμέρου, ἔπειται δριστική. Ἰστορικὸν δὲ χρόνου ἡγουμέρου, ἔπειται εὐκτικὴ ἄρευ τοῦ ἄριστον οἵσθ' ὅτι χαίρομεν (Πλ.). — Λέξω δέ σοι

ώς οὐ δίκη γ' ('Αγαμέμνονα) ἔκτεινας (Σ.). — Περικλῆς προηγόρευε τοῖς Ἀθηναίοις ὅτι Ἀρχίδαμος μέρι οἱ ξένοι εἶη (Θ.). Ἐλλ' ἐν ταύτῳ παρετηρήσαμεν ὅτι πολλάκις, παραμελουμένης τῆς τοιαύτης ἐξαρτήσεως, τίθεται καὶ ὄριστική, καίπερ ιστορικοῦ χρόνου ήγουμένου ὅτι δὲ ἀληθῆ ἔλεγε, ὡδε ἐδίδασκεν (Ξ.). — ἔλεγοι οἱ ἐπιτήδειοι μον οὓς ἐλπίζουσιν κτλ. (Ισ.). Ἰδε σ. 91 §. 24 — 25. Προσσημειωτέον δὲ ἐνταῦθα ὅτι ἡ μετὰ εὐκτικῆς σύνταξις τοῦ ὅτι, οὐκ ἀπαντωμένη παρ' Ομήρῳ, εἴναι μεταγενέστερον ἐπινόημα τῶν Ἀττικῶν, μόνοις αὐτοῖς ἴδιάζουσα, κατὰ Ἀπολλώνιον τὸν Δύσκολον (Βεκκέρου Ἀρένδ. Ἐλλην. σ. 501).

6'. Η χρῆσις τῶν Χρόνων.

§. 4. Ωσαύτως ἀνωτέρω παρετηρήσαμεν ὅτι οἱ γραμματικοὶ χρόνοι ῥυθμίζονται κατὰ τὴν ὑποτιθεμένην σχέσιν τοῦ ἐν τῇ κυρίᾳ προτάσει καὶ τοῦ ἐν τῷ δευτέρῳ κώλῳ χρονικοῦ τμήματος· τὸ προηγόρευεν ὅτι εἶη ἐκφέρει ἀμφότερα τὰ κῶλα, κατ' ἐξαρτησιν, εἰς τὸ παρελθόν καὶ ὡς σύγχρονα· τὸ Κῦρος ἔλεγεν ὅτι ἡ ὁδὸς ἔσοιτο πρὸς Βασιλέα μέγαν, εἰς Βαβυλῶνα (Ξ.), ἐκφέρει τὸ μὲν τῆς κυρίας προτάσεως εἰς τὸ παρελθόν, τὸ δὲ τοῦ ἐξαρτωμένου κώλου εἰς τὸ ἐπὶ τοῦ παρελθόντος μέλλον = ἔμελλεν ἔσεσθαι· τὸ μετεμέλοντο οἱ Ἀθηναῖοι ὅτι οὐ ξυρέβησαν (Θ.), ἐκθέτει ἀμφότερα εἰς τὸ παρελθόν, σύγχρονα καὶ ὡς αὐθυπόστατα (Ἰδε κατωτέρω). εἰς τὸ ἐβόα διάσκανος οὗτος ὅτι δειρὰ ποιῶ (Δ.). τὸ μὲν ἀναφέρει εἰς τὸ παρελθόν, τὸ δὲ παριστᾶ ὡς ἐνεστώς· εἰς τὸ ἐλπίδα εἰχον οὓς ἀτενρήσεις κτλ. (Πλ.). τὸ μὲν ἀναφέρει εἰς τὸ παρελθόν, τὸ δὲ μεταφέρει εἰς τὸ μέλλον.

γ'. Η σχέσις τῶν διὰ τοῦ ὅτι καὶ ὡς πρὸς τοὺς δι' ἀπαρεμφάτου καὶ μετοχῆς ἐκφερομένους λόγους.

§. 5. Δυσκολωτέρχ εἴναι ἡ σχέσις τῶν διὰ τοῦ ὅτι καὶ ὡς πρὸς τοὺς δι' ἀπαρεμφάτου καὶ μετοχῆς ἐκφερομένους λόγους, ἡ δύμοιότης δηλ. καὶ ἡ διαφορὰ τῶν οὕτως ἡ ἐκείνως ἐξηγου-

μένων λόγων διότι, ἀν καὶ ἡ διὰ τοῦ μετ' αἰτιατικῆς καὶ ἀπαρεμφάτου πλοκὴ τοῦ λόγου ἐκλαμβάνεται ἵσοδύναμος ἐν γένει τῇ διὰ τῆς δριστικῆς καὶ τοῦ ὅτι καὶ ως, καὶ ἀπαντῶνται παραδείγματα ἵκανα πρὸς ἀπόδεξιν τούτου, οἷον καὶ τις οἱ τῷροι οἰκετέων ἔξαγγέλλει ὡς οἱ πᾶς γέροντες.—ὅτε οἱ ἔξηγγειλε οἰκέτης παῖδα γεγορέαται (Ἡρ. Σ'. 63. 65).—πολεμίους λέγεις ἵππεῖς ἔξακισμυρίους εἴραι—λέγει ὅτι ἥκουσιν αὐτῷ ἄγγελοι (Ξ.), ὑπάρχει ὅμως καὶ διαφορὰ εἰς τὴν χρῆσιν, ἀν καὶ δὲν φυλάττεται ἴσως πάντοτε, ὡς καὶ ἐν αὐτοῖς τοῖς διὰ τοῦ ὅτι καὶ ως.

§. 6. Πρὸ πάντων σημειωτέον περὶ τούτων ἐν γένει ὅτι διὰ μὲν τοῦ ὅτι ἐκφέρεται ἡ ἔννοια ὡς πραγματικὸν γενόμενον, ἐστωτερικῶς ἀνεξάρτητον ἐκ τοῦ ῥήματος τῆς κυρίας προτάσεως (Ἴδε σημ. ἀ.), οἷον ἄγγέλουσιν ὅτι ἡ πόλις πολιορκεῖται (Ξ.)· διὰ τοῦ ως ἐκφέρεται ὡς γενόμενον ἀμφίβολον καὶ ὑπὸ σκέψιν καθυποβάλλομενον· λέξουσιν ὡς εἰσὶ τῇ πόλει δύο νόμοι κείμενοι κτλ. (Αἰσχ.).· διὰ τοῦ μετ' αἰτιατικῆς καὶ ἀπαρεμφάτου, ὡς γνώμη πάντη πάντως ἐκ τοῦ ῥήματος τῆς κυρίας προτάσεως ἔξαρτωμένη· τὸν Κῦρον ἔφασαν λέγειν (Ξ.).· διὰ δὲ τῆς μετοχῆς ὡς κατηγορούμενον ἐνυπάρχον εἰς τὸ ὑποκείμενον· ὥν δὲ ζῶντες ἤγγελμέροι ησαν (Ξ.).—δειχθήσεται πεποιηκώς κτλ.

Σημ. ἀ.) Τούτων δὲ τὸ μὲν πρῶτον, τὸ διὰ τοῦ ὅτι, ἵσα δύναται τῷ «ἡ πόλις ὅντως πολιορκεῖται», καὶ τοῦτο ἀγγέλλουσι· τὸ δεύτερον, τὸ διὰ τοῦ ως, ἵσοδυναμεῖ τῷ «ὅτι εἰσὶ τῇ πόλει δύο νόμοι κείμενοι, ὡς «αὐτοὶ λέξουσι, φάνεται μοι ἀδέβαιον καὶ λοιπὸν ἔξεταστέον.» Εἶναι λοιπόν, κατὰ τὰ πολύχροτα καὶ περιλάλητα δύομάτα τῆς γερμανικῆς φιλοσοφίας, τὸ μὲν πρῶτον ἐκ μέρους τοῦ ἀντικειμένου ἦτοι πραγματικὸν καὶ βέβαιον, τὸ δὲ δεύτερον ἐκ μέρους τοῦ ὑποκειμένου ἦτοι προσωπικόν, κλίνον πρὸς τὸ ἀδέβαιον καὶ οἶον ἀρνήσιμον ὑπὸ τοῦ ἀναφέροντος αὐτό· ἐν τῷ τρίτῳ τῷ διὰ τοῦ ἀπαρεμφάτου, τὸ πᾶν στηρίζεται ἐπὶ τοῦ ῥήματος τῆς κυρίας προτάσεως, ἐπὶ τοῦ ἔνασαν, οὔτε ὅμολογούντος οὔτε ἀναιροῦντος τοῦ συγγραφέως· ἐν τῷ τετάρτῳ, τῷ διὰ τῆς μετοχῆς, δηλούται βέβαιόν τι, ὡς ἐν τῷ πρώτῳ, καὶ μάλιστα οὖν ἐγκείμενον τῷ ὑποκειμένῳ, ὡς κατηγρημα· ἐν τοῖς «σὺ ἤγγελθης γεγενημένος» (Ἡρ. Σ'. 69). — «Ἄγγέλης μανεῖς» (Εὐρ. Ιφ. Τ 932). — «ἀγγέλλεται ἀφιγμένος» (Θ. Η. 79),· ἡ με-

τοιχί ἔστιν οἷον κατηγορούμενον (ίδε σ. 102. §. 6). Ταῦτα δὲ, ὡς καὶ τὰ «άγγελθεῖσά μοι γενναῖος» ἦτοι γενναῖα (Εὐρ. Εἴκ. 591), «ἄγγέλλεται δῆλος κρυφαῖος» (Εὐρ. Π. 91) κτλ., πλησιάζουσι κατὰ τὴν σύνταξιν, εἰς τὰ «λέγεται ἀφιγμένος, ἔστιν ἀφιγμένος, ἐστὶ μανίκος» ἦτοι μανίκος κτλ. οὕτω καὶ «ώς ἄγγέλλοιτο Πεισανδρός τετελευτικῶς» (Ξ. Εὔλην. Δ'. γ'. 13), «δειχθήσεται πεποιηκώς» = δειχθήσεται ποιητής τοῦ πράγματος, ὡς τὸ ἔσται ποιητής κτλ.

Σημ. Β'.) Έκ τούτου προκύπτει ἡ διαφορὰ τῆς συντάξεως ήτις, καί περ πολλάκις κρεμαμένη ἐκ τοῦ σκοποῦ τοῦ λέγοντος ἡ γράφοντος, θέλοντος νὰ δώσῃ τοῦτον ἡ ἑκεῖνον τὸν χαρακτῆρα εἰς τὴν ἑξηγουμένην ἔννοιαν, δὲν εἶναι δύνας πάντη αὐθιερέτος, ἀλλὰς ἐπ' ἄλλων ἐπιχρατάσσης τῆς χρήσεως. Οὕτω λοιπὸν, τὰ γνωστικά, τὰ δειξεως, δηλώσεως σημαντικά, καὶ ἐν γένει τὰ δήματα τὰ ἔχοντα τοιούτον πραγματικῆς ἡ ὡς πραγματικῆς ὑπάρξεως χαρακτῆρα, δέγονται συνήθως τὴν διὰ τοῦ δτι καὶ ὡς σύνταξιν «τοῦτο γιγνώσκουσ» δτι ζῆν αἰσχρῶς αἰσχρόν» (Σοφ.). — «ἐπιστάσθωσαν δτι οὕτε ἀποδεδράκασσιν» κτλ. (Ξ.). — δπως ἐπίστανται ὡς δὲν ἀπιέναι (Ξ.). — «δειξώμεν τοῖς βαρβάροις δτι καὶ ἄγει τοῦ ἑκείνους θαυμάζειν δυνάμεθα τοὺς ἔγγρους τιμωρεῖσθαι» (Ξ.). — «δῆλοι πολλαγοῦ δτι οὕτως ἔχει» — «δῆλωσον δτι Φωκῆς ματεύουσ» ἄνδρες Αἴγιοιόν τινες» (Σ.).

Σημ. γ'. Ἐπειδὴ δὲ, ὡς ἀνωτέρω παρετησθαμεν (σημ. ἀ.), τὰ διὰ τῆς μετοχῆς δυοιάζουσιν, ὡς πρὸς τὸ βέβαιον, τοῖς καθ' ὅριστικὴν καὶ τοῦ δτι ἐκφερουμένοις, διὰ τοῦτο καὶ αὐτὰ τὰ ἀνωτέρω εὑρίσκονται καὶ μετοχῆς συντασσόμενα· θύεν οὐχὶ μόνον «γιγνώσκων δτι οὐδὲ ἔστιν ἡ σώζουσσα» (Σ.), ἀλλὰ καὶ «ἐν αὐτοῖσιν κακοῖς τοῖσιν μεγίστοις ὄντες οὐ γινώσκετε» (Σ.); — «τοῦτο ἐπίστω δτι ἔγω πολλαπλάσια ἀν ἔδωκα χρήματα» (Ξ.). — «τὸν Ἄλκμανῆς τόκον ὡς ζῶντα ἐπίστω καὶ κρατοῦντα» (Σ.) — «ἔγὼ δὲ ὡς εἰσ' ἀληθεῖς οἰδα» (Σ.) — «ἄ κρείττων οὐδεὶς ὄνν.» — «ἄπερ οὐδεὶς ἔστον ἔντα» (Ξ.). οὕτω καὶ «ἔγωνακα φωτὸς ἡπατημένη» (Σ. Δ'. 807) — δτι ἡπατήθην ὑπὸ τοῦ ἀνδρος. ίδε καὶ σημ. ἀ. ἐν τέλει.

Σημ. δ'. Τούγαντίον δὲ τὰ δοξαστικά, οἷον οἵεσθαι, ἡγεῖσθαι, νομίζειν, ὑπολαμβάνειν, καὶ πάντα ἐν γένει τὰ ἔχοντα χαρακτῆρα δοξασίας, ὑπάρξεως δηλ. ἐν τῷ γῷ, καὶ οὐχὶ ἐν αὐτοῖς τοῖς πράγμασιν, ὡς τὰ ἀνωτέρω, συντάσσονται συνήθως μετὰ ἀπαρεμφάτου, σπανίως ἐκφερόμενα καθ' ὅριστικὴν μετὰ τοῦ δτι καὶ ὡς «οἶμαι γ' εἰδέναι» (Πλ.). — «ἴσως ταῦτα δρῖψας ἡγεῖσθε λέγεσθαι» (Δ.). — «Ἄθηναίοις πάντας νομίζεις δυνάσσομαι ποιῆσαι πείθεσθαι σοι;» (Ξ.). Ωσαύτως καὶ τὸ δοκεῖν καὶ ἐλπίζειν· «ἔμοι δ' οὐδεὶς δοκεῖ εἶναι, πάντης ὄν, ἀνεσσε, ἀλλ' οὐτι νοσεῖν» (Σ.). — «εἰ σὺ τὸν ἔμοι συγεράν Τρωάδα γαῖαν μ' οὐλπισας ἄξειν» (Σ. Φ. 1173).

Σημ. ε'. Δ'. δὲ τὰ ἐν σημ. δ'. σπανίως ἐκφέρονται καθ' ὅριστικὴν μετὰ τοῦ δτι η ὡς, καὶ ἐτι σπανιώτερον τὰ τελευταῖς, δοκεῖν καὶ ἐλπίζειν, οὕτως, ἐπ' ἐνεντίας, τὰ ἀνωτέρω (σημ. β'. γ'.) μετὰ τῆς ὅριστικῆς καὶ

τοῦ ὅτι οὐδὲ διὰ μετοχῆς ἔχοντα τὴν συνήθη σύνταξιν, σπανίως ἐκφέρονται διά παρεμφάτου. Οὕτω δὲ καὶ τὰ λεκτικά, λέγειν καὶ εἰπεῖν, οὐχὶ εἰς ἀπλῆν γνώμην, ἀλλ᾽ εἰς βεβαίωσιν ἀναφερόμενα: «ἀληθῆ ἄρα ἐγὼ ἔλεγον λέγων ὅτι . . .» (Πλ.). — «ἄλεῖσθαι δὲ σοι ὡς οὐ δίκη γ' ἔκτεινας» (Σ.). — «ἡμεῖς δὲ εἴπομεν ὅτι . . .» (Πλ.). — «εἴποις ἀν ώς θέλοντι τοῦτον ἐμοὶ τότε πόλις τὰ δῶρον εἰκότως κατήνυσεν» (Σ.). Ἄλλως δὲ τὸ φάναι, διπέρ, ως δοξασίαν καὶ γνώμην ἀπόφανσιν ομοιαίνων, εἰς τὰ δοξαστικὰ ἀνάγεται, τούτων καὶ τὴν σύνταξιν δέχεται: «φῆς η καταρνεῖ μὴ δεδραχέναι τάδε; καὶ φημὶ δρᾶσαι κούκλαν ἀπαρνοῦμαι τὸ μή» (Σ. Ἀντ.).

Σημ. 5'. Οἳ πάντα τὰ ἀνωτέρω δὲν ἀπεντωνται πάντη ἀνεξιρέτως καὶ οἷον μετὰ μαθηματικῆς ἀκριβείας, τούτο καὶ οἰκοθεν ἐννοεῖται, ως εἰς πάταν γλώσσαν ἐν γένει, καὶ μάλιστα εἰς τὴν Ἑλληνικὴν μαχόμενον, καὶ ἀνωτέρῳ ἰσημειώθη διὰ τοῦ προστιθεμένου «συνήθως δέχονται τὴν τοιαύτην σύνταξιν», καὶ προσθείγματα εὐκὸν διλίγα δεικνύουσι: «λέγεις δέσποιναν εἶναι τήγδε σήν» (Σ.); — «ταύτας δὲ ἐγὼ λέγω εἶναι» (Ξ.). Δὲν ἀνάγεται διως εἰς τὴν αὐτὴν κατηγορίαν ἄλλη ἑξαριθμοὶ πολλῶν ἥρημάτων ἐκ τῶν προηγουμένων, ἀτινα δέχονται μὲν τὴν μετ' ἀπαρεμφάτου σύνταξιν, ἐπὶ ἄλλης ὅμως ἐννοίας διότι ἐπὶ μὲν τῆς καθ' ἀριστικὴν καὶ τοῦ ὅτι οὐ διὰ μετοχῆς συντάξεως δηλοῦνται ὅτι γίνεται, γέγονεν η γενήσεται τι, ἐπι: δὲ τῆς περὶ ής ὁ λόγος μετ' ἀπαρεμφάτου ὅτι ὑπάρχει προσταγὴ ἵνα γένηται η ικανότης καὶ ἐμπειρία περὶ τὸ ποιεῖν τι τὰ πρῶτα εἶναι, κατὰ τὰς προσηγρίας τῶν γραμματικῶν, εἰδίκαια μετοχαῖ, τὰ δεύτερα τελεκά ἀπαρέμφατα. Οὕτω π. χ. τα «ἐγὼ κατενήσα ὅτι οἱ πρόγονοι χείρονες ἡμῖν οὐδὲν ἐγένοντο» (Ξ.), καὶ «ξύντομωτάτως μὲν ἀν τύχοιμι λεζας Οἰδίπουν ὅλωλότα» (Σ.). — «εἰδα ὅτι ἐνίκα ἐν ὑπὲν τοιάδε τις δέξα» (Πλ.). — «εἰδα ὅμας κοινωνοὺς γεγονότας» (Πλ.) καὶ τὰ ὅμοια, δηλοῦσι τι γενόμενον, τὰ δὲ «λέγω σ' ἐγὼ δόλῳ Φιλοκτήτην λαβεῖν» (Σ.) — κελεύων ἵνα κτλ. ως καὶ «εἴπε κάπεσκηψεν εἰδῆσαι Αἴαντα» (Σ.). — «λύπην εἰδεν εὖνοις ἴσθιται φίλος» (Μ.) — δύναται. — «ἵνα εἰδῆτε ὅτι καὶ ἄρχεσθαι ἐπισταυται» (Ξ.) — γνωρίζω, κατέχω τὴν τέχνην. Κατὰ τὰ πρῶτα εἶναι μετ' ἄλλων καὶ τὰ «γνώσονται ὅτι κερδαλέον ἐστί» (Ξ.). — «ἔγνω αὐτὸν ἐπιθυμοῦσῶντα» (Ξ.) — ἐνόσησεν ὅτι ἐπενόμει κατὰ τὰ δεύτερα τὰ «ἄνθρωπος ὃν γίγνωσκε τῆς δργῆς κρατεῖ» (Μέν) — ἵνα γνῷ: «τρέφειν τὴν γλῶσσαν ἡσυχωτέραν» (Σ.) — ἵνα μάθῃ κτλ.

δ'. Σχέσις τῶν διὰ τοῦ ὅτι καὶ ως ἐκφερομένων λόγων.

§. 5. "Οτι μὲν ἐν γένει διοιάζουσι πρὸς ἄλλήλους οἱ διὰ τοῦ ὅτι καὶ ως ἐκφερόμενοι λόγοι, τοῦτο δεικνύεται οὐχὶ μόνον ἐκ τῶν ἀνωτέρων καὶ πολλῶν ἄλλων παραδειγμάτων, ἀλλὰ καὶ ἐκ τῆς ίδιας αὐτῶν ἀρχῆς: διότι ἀμφότερά εἰσιν ἀναφορικά. 'Ως δηλ. τὸ δε εἰναι οὐδέτερον τοῦ ἀναφορικοῦ ὅρ, οὕτω τὸ ὅτι

(ΣΥΝΤ. ΠΕΡΙΟΔΟΣ Α').

τοῦ δτις (Οδ. Α, 47 καὶ πολλαχοῦ) = ὅστις. Καὶ καθὼς τὸ καλῶς ἐκ τοῦ καλός, οὕτω καὶ τὸ ως ἐκ τοῦ δς. Διὰ τοῦτο οἱ δὶ αὐτῶν ἐκφερόμενοι λόγοι δμοιάζουσι τοῖς ἀναφορικοῖς, τιθέμενοι καθ' δριστικὴν ἢ εὔκτικήν, ὡς ἥθελον τεθῆ καὶ ἐκτὸς συνδέσεως, ἀπόλυτοι ὄντες (σ. 181). 'Ως δὲ ἐπὶ τῶν καθ' αὐτὸς ἀναφορικῶν τὰ δς καὶ δ ἀναφέρονται εἰς τὰ δεικτικὰ οὗτος καὶ τοῦτο κτλ. οὕτω καὶ τὰ δὶα τοῦ δτι καὶ ως τῷ φθόρῳ τοῦτο μόνον ἀγαθὸν πρόσεστιν δτι μέριστον κακὸν τοῖς ἔχονσιν ἐστίν (Ισ.). — δρᾶς τοῦ δς ως εἴρηκας ως ἄγαρ νέος (Σ.); Καὶ ἔνθα δὲ δὲν προηγεῖται δεικτικόν τι, ἐξυπονοούμενον διασαφεῖ τὸ πρᾶγμα, δτι δηλ. τὸ δὶα τῶν μορίων τούτων ἐπόμενον κῶλον προσδιορίζει τὸ ἄλλο τὸ δὲ μέριστον, δτι ταῦτα οὕτως ἔχει (Πλ.) = τὸ δὲ μέριστον τοῦτο ἐστιν δτι κλ.

Σημ. Ἡ πλειτέρα τοῦ πράγματος τούτου ἀνάπτυξις καὶ ἡ ποὺς τὰ θμηρικὰ (Ιλ. Θ, 362. Λ, 439. Σ, 197. Οδ. Γ, 166) παράθεσις, δεξιδικώτερά γινομένη, ἥθελεν ἀντιθεῖνειν πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦ πονήματος. Διὰ τοῦτο παρατρέχοντες ἐπὶ τοῦ παρόντος τοῦτο, σημειοῦμεν μόνον δτι ἀναφότερα τὰ μόρια ταῦτα, ως καὶ τὰ καθ' αὐτὸς ἀναφορικὰ (σ. 183. §. 6 σημ. ἄ.) μετέπεσον καὶ εἰς τὴν αἵτιον οἰογικὴν σημασίαν «ἢ δὴ (ἀρμονία), συμφωνία καλεῖται δτι ταῦτα πάντα... ἀρμονία τινὶ πολεῖ ἄμα πάντα» (Πλ.). — «εἰπὼν δ χρήζεις ληξον· ως ἐγώ νοσῶν οὐδὲν ξυνίημι ὃν σὺ ποικιλλεῖς πάλαι» (Σ.). Ἡ καθ' αὐτὸς δὲ κλίμαξ τῆς τοιαύτης μεταβάσεως ἔχεινε διὰ τῶν παθηματικῶν ἕημάτων, «χαίρειν, λυπεῖσθαι, δεργίζεσθαι, μεταμέλεσθαι» κτλ. τὸ «οὺ μὲν γέγηθας ζῆν, ἐγώ δ' ἀλγύνομαι τοῦτ' αὐθ', δτι ζῶ ξὺν κακοῖς πολλοῖς τάλασσα» (Σ.) = τὸ αἵτιον δὲ δ ἀλγύνομαι ἐστι τοῦτο, καὶ πάλιν = τοῦτο αὐτὸς ἐστιν ἐφ' ὃ ἀλγύνομαι. Άλλα τὰ πλειστά τούτων ἔλαθον τὴν μετὰ δοτικῆς ἐμπροσθέτου ἢ απροσθέτου καὶ τὴν μετὰ μετοχῆς σύνταξιν.

§. 6. Ἐπειδὴ ἐπὶ μὲν τοῦ δτι ἐπεκράτησεν ἡ ἀναφορικὴ μάλιστα ἔννοια, ἐπὶ δὲ τοῦ πολυσημοτάτου ως ἡ ἀνέκαθεν παραβολικὴ ἦτοι δμοιωματική, διὰ τοῦτο ἐν πολλοῖς διαφέρουσι τὰ μόρια ταῦτα τὸ μὲν δτι δηλ. ἐξηγεῖ θετικόν τι καὶ ἔξωτερικῶς ὑπάρχον, τὸ δὲ ως φαινόμενον, δμοιάζον μὲν τοῖς ἀληθεσίν, ἀλλὰ καὶ ἀπατηλόν. Καθὼς δηλ. τὸ ως μέλλων ἀποπλεῖται = οὕτως ως δ μέλλων ἀποπλεῖν, τὸ ως ἐτητύμως = οὕτως ως δ ἐστί τὸ ἐτητύμως, ως βέλτιστα, ως μάλιστα

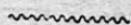
κτλ. οὗτω καὶ ἐν τοῖς εἰδίκοις λόγοις; οὗτω δεῖ ὑμᾶς γιγνώσκειν ως καλὰ διαπράττοται (Ξ). — λέγεις ως φυλλαρ κτησάμενος οὐδὲν ἔτι δεήσεται (Ξ) = τοιαύτη ἐστὶν ἡ ἴδεα του ὅτι κτλ. Συχνότατα εἶναι τὰ τοῦτο ἐρεῖ ως — ἐκεῖτορ τὸν λόγον ἐρεῖ ως κτλ. οἱ λεγόμενοι μῦθοι περὶ τῶν ἐρ ἄδου ως τὸν ἐνθάδε ἀδικήσατα δεῖ ἐκεῖ διδόγαι δίκην (Πλ.). Μετὰ τῶν δοξαστικῶν καὶ τῶν τοιούτων ῥημάτων τιθέμενον ἵκερέει τὸ πρᾶγμα ως ἀδέέκιον καὶ οὐκ ἀληθές· νομίζουσιν οἱ ἐκείνη ἄνθρωποι ως Ἡραίστος χαλκεύει (Θ). — οἱ σοφισταὶ πειρῶνται πείθειρ τοὺς νεωτέρους ως, ἢντας αὐτοῖς πλησιάσωσιν, ἢ πρακτέον ἐστὶν εἰσορταί (Ισ.).

Σημ. Καὶ πανταχοῦ σχεδὸν τὸ ως ἐν τοῖς τοιούτοις τίθεται ἐπὶ λόγου ως μὴ ἀληθοῖς ἐκφερομένου, προφανεστάτης σύστης πολλάκις τῆς τοῦ δτε πρὸς αὐτὸ διαφορᾶς· «λέγει δ' ως ἡμεῖς ἥλθομεν ἐπὶ τὴν οἰκίαν τὴν τούτου δοτραχον ἔχοντες, καὶ ως ἡπείλουν αὐτῷ ἐγὼ ἀποκτενεῖν, καὶ ως τοῦτο ἐστιν ἡ πρόνοια· ἐγὼ δ' ἡγούματι, ὡς βουλή, ἁδίοιν εἶναι γνῶναι δτι ψεύδεται . . . τῷ γάρ ἀν δόξειε πιστὸν ως ἐγὼ προνοηθεὶς ἥλθον ἐπὶ τὴν Σίμωνος οἰκίαν μεν' ἡμέραν; . . . ἄλλως τε καὶ εἰδὼς δτι . . . καὶ εἰ μὲν ἦν περὶ τούτῳ τὸ μειράκιον, εἴχεν ἀν τινα λόγον τὸ ψεῦδος αὐτῷ, ως ἂρ; ἐγὼ διὰ τὴν ἐπιθυμίαν ἡναγκαζόμην» . . . (Λυσ. πρὸς Σίμωνα §. 28, §. 31). — «λέγε κάνταῦθα τέληθῆ, δτι οὐκ οἰσθε» (Ξ).

§. 7. Τίθεται δὲ τὸ ως μάλιστα μετὰ λόγους ἀποφατικούς οὐ μὲν δὴ οὐδὲ τοῦτ' ἄν τις εἴποι ως τοὺς κακούργους καὶ ἀδίκους Κῦρος εἴλα καταγελᾶται (Ξ), ἢ δταν ἀποφάσκηται δ δι' αὐτοῦ ἐκφερόμενος λόγος· οὐ τοῦτο λέγω ως οὐ δεῖ λέγεις ἐπὶ τοὺς πολεμίους (Ξ). δτι δὲ καὶ πολλαχοῦ ἰσοδυναμοῦσι τὸ δτι καὶ ως καὶ οἰκοθεν ἐννοεῖται, καὶ πολλὰ τῶν προηγουμένων καὶ ἄλλων παραδειγμάτων δεικνύουσιν.

§. 8. Ἐνίστε ἀρχίζων δ λόγος διὰ τοῦ δτι ἡ ως μετατρέπεται εἰς τὴν δι' ἀπαρεμφάτου πλοκήν· οἱ Λακεδαιμόνιοι εἴποι δτι σφίσι μὲν δοκοῦεται ἀδικεῖται οἱ Ἀθηναῖοι, βούλεσθαι δὲ καὶ τοὺς πάρτας ξυμμάχους παρακαλέσατες ψῆφον ἐπαγαγεῖται (Θ). Ἀλλοτε δὲ πάλιν, τούναντίον, τοέπεται δ λόγος ἐκ τῆς ἀπαρεμφατικῆς πλοκῆς εἰς τὴν καθ' ὅριστικήν μετὰ τοῦ δτι ἡ ως· τὸν δ' αὖ Τισσαφέρηται τάς τε ναῦς οὐ κομι-

ζειν (διεβόων), καὶ τροφὴν ὅτι οὐ ξυρεχῶς οὐδὲ ἐντελῆ διδοὺς κακοῖ τὸ ραυτικόν (Θ.).

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΔΩΔΕΚΑΤΟΝ.

Περὶ Λόγων Ἐρωτηματικῶν.

§. 1. Μεταξὺ τῶν καταφατικῶν καὶ ἀποφατικῶν λόγων κείνται οἱ δι’ ἐρωτήσεως γινόμενοι ἐρωτηματικοὶ λόγοι, ὑποβελλόμενοι ὑπὸ τὴν κοίσιν τοῦ ἐρωτωμένου, ἵνα ἀποφασίσῃ διὰ τῆς ἀποκρίσεως τὸ καταφατικὸν ἢ ἀποφατικὸν αὐτῶν ἔγρήγορας; ναὶ.—εὖδεις; οὐχί.

§. 2. Ἡ ἐρωτησίς ἡτοι, γνωστοῦ ὄντος τοῦ προσώπου ἢ πράγματος, ἀποβλέπει εἰς ἴδιότητα ἢ συμβεβηκός αὐτῶν, ἢ, γινωσκομένης τῆς ἴδιότητος, ἀποβλέπει τὸ πρόσωπον ἢ πρᾶγμα, ἢ ἀποβλέπει εἰς ἀμφότερα ταῦτα, ἀγνοούμενα. Κατὰ τὸν πρῶτον τρόπον λέγεται εὔδεις Ἀτρέως νιέ; — ποιόρ σε ἔπος φύγειν ἔρκος ὀδόντων (Ιλ.); — ποῦ σὺ μάρτις εἶ σαφῆς Σ.; — ποῦ ἔστιν οὗτος (Σ.); — πότε ἔστιν οἷκοι (Σ.); — πῶς ἔχεις (Πλ.); Ἐν πᾶσι τούτοις τὸ ἐρωτώμενον πρόσωπον παρίσταται γνωστόν, καὶ μόνον περὶ τίνος ποιότητος ἢ περιστατικοῦ εἰς αὐτὸν ἀναφερομένου γίνεται τὸ ἐρώτημα.

§. 3. Κατὰ τὸν δεύτερον τρόπον λέγεται τίς οὗτος; — ὅμοι τίς ωρῆρ (Σ.); — τίρος ποτ’ ἔστιν ἡ ζέρη βροτῶν; τίς ἡ τεκοῦσα; τίς δ’ ὁ φιτύσας πατῆρ (Σ.); Ἐν πᾶσι τούτοις παρίσταται ἀγνωστον τὸ περὶ οὗ ἐρωτάται προσωπον. Κατὰ τὸν τρίτον τρόπον λέγεται τίς πόθεν εἴς ἀρδρῶ; — τῦρ δὲ τίς ὁ ἥρειρ (Οδ.); — ὁ παῖ, οἰσθά τινας ἀχαρίστους καὶ λουμέρους (Ξ.). Ἐν τούτοις ἐρωτάται καὶ περὶ προσώπου ἢ πράγματος καὶ περὶ ποιότητος ἢ περιστατικοῦ αὐτοῦ.

§. 4. Ἡ ἐρωτησίς ἡτοι διακρίνεται μόνον διὰ τῆς ἀναγνώσεως καὶ διὰ τοῦ ἐρωτηματικοῦ σημείου ἐπὶ γραφῆς, ἢ διὰ τινος ἐρωτηματικῆς, ὑποθετικῆς ἢ ἐπιβρέηματικῆς λέξεως, ἢ διὰ τινων μορίων. Κατὰ τὸν πρῶτον τρόπον εἰναι: "Ελληνες ὄντες βαρβάρους δουλεύσομεν (Εὐρ.); Κατὰ τὸν δεύτερον

τρόπον είναι τί τοῦτο; — πῶς ἡμῖν ἔχεις; καὶ πολλότατα τῶν ἐν §. 3. παραδειγμάτων.

§. 5. Μόρια ἐρωτηματικά, προχγγελτικὰ καὶ οἷον εἰσάγοντα τὴν ἑρώτησιν είναι μάλιστα τὰ οὗ, οὐκούν, ἄρα, μή, μῶν, ἥ. Καὶ διὰ μὲν τοῦ οὗ καὶ οὐκούν περιμένεται καταφατική, διὰ δὲ τῶν μή, ως καὶ διὰ τῶν ἄρα, μῶν, ἀποφατικὴ ἀπόκρισις (σ. 126, §. 3. §. 6). ἀναποφάσιστος μένει ἡ διὰ τοῦ ἥ. Παραλειπτικῶς δὲ τίθεται τὸ τί δῆτ’ ἄρ; ἔτερον εἰ πύθοιο τοῦ Σωκράτους φρόντισμα ('Αρφ. N. 155); = τί δῆτ’ ἀν εἴποις; κτλ.

§. 6. Ἡ ἑρώτησις είναι ἀπ.Ιῇ, ὅταν δι’ αὐτῆς γίνηται ἐν μόνον ἑρώτημα, καὶ είναι σύνθετος, ὅταν πλείονα ἐν ταύτῳ. Ἀπ.Ιῇ ἑρώτησις είναι τὸ ἐγώ γάρ είμι πτωχός ('Αρφ.); καὶ πάντα τὰ ἐν τοῖς προηγουμένοις παραδείγμασι. Σύνθετος είναι μετὰ τῶν δόμοιν καὶ τὰ Ὡ Ζεῦ, τί ταῦτα; πότερον εὐτυχῆ λέγω, ἥ δειρὰ μέρ, κέρδη δέ (Σ.; τίνες τε καὶ ποῖαι φύσεις ἐπιτήδειαι εἰς πόλεως φυλακήρ (Πλ.). — ποῖον τοῦτο καὶ τί πεπονθός (Πλ.); Καὶ ἡ ἀπ.Ιῇ δὲ καὶ ἡ σύνθετος ἑρώτησις είναι ἀπό.Ιντος ἥ ἔξαρτωμένη.

§. 7. Ἡ ἑρώτησις είναι ἀπό.Ιντος, ὅτε τίθεται καθ’ ἑαυτὴν εἰς τὸν λόγον, κατ’ εὐθείαν ὑπὸ τοῦ ἑρωτῶντος ἐκφωνουμένη, ἀπὸ παντὸς προηγουμένου ἀνεξάρτητος τίς ἀρήρ (Σ.); = τίς δ ἀνήρ; — τί δῆτα χρήζεις Σ.); — ποὺ ποτ’ ἔστι (Σ.); — πῶς λέγεις τοῦτο (Πλ.); ως καὶ ἐπὶ τῶν προηγουμένων παραδειγμάτων.

§. 8. Σύνθετος δὲ οὖσα ἡ ἀπό.Ιντος ἑρώτησις ἐκφέοεται παρὰ μὲν Ομήρῳ μάλιστα διὰ τοῦ ἥ — ἥς, ἥ — ἥ ἥ ἥ, οἱ γ’ ὑβρισταὶ τε καὶ ἄγριοι οὐδὲ δίκαιοι, ἥ ἡ φι.Ιδέξεροι 'Οδ.); παρὰ δὲ Ἀττικοῖς σπανιωτερον μὲν τοῦτο, συντήθεστερον δὲ τὸ πότερον — ἥ, πότερα — ἥ. Τὸ ἀνωτέρω δημητικὸν θὰ ἦτο παρ’ Ἀττικοῖς πότερον οὗτοι ὑβρισταὶ εἰσιν ἥ φι.Ιόζεροι; οὕτω καὶ πότερον φανῆραι τιταὶ τὸ ταῦτα καὶ λέπορτα ποιεῖται αὐτὸς ἐχρῆν ἥ μή (Δημ.); — καὶ τούτων πότερα τοὺς θεοὺς ἥ τὸ αὐτόματον χρὴ αἰτιᾶσθαι (Λυσ.).

§. 9. Καὶ παρ' Ὁμηρῷ δὲ παροχλείπεται πολλάκις ἐν τῷ πρώτῳ κώλῳ τὸ ἥ, καὶ παρ' Ἀττικοῖς τὸ πότερον, ώς εἰλαπίνη ἡ γάμος ('Οδ.); — ἄρτι, ὁ Τερψίωρ, ἢ πάλαι ἐξ ἀγροῦ (Πλ.); Ἐνίστεται τὸ πότερα καὶ ἐπὶ πλειόνων κώλων, ώς πότερα παρὰ δήμους ἢ ὀλυμπαρχίας ἢ μουνάρχους ('Ηρ.); Ἄλλοτε δὲ πάλιν τίθεται καὶ ἐπὶ ἑνὸς μόνου κώλου πότερα δὲ κερτομέων λέγεις τάδε (Σ.); ὑπονοούμενου τοῦ ἄλλου κώλου, τὸ ὅλον = παῖς· ἢ σπουδάζων. Τὰ δὲ περὶ τῶν ἀνωτέρω ἔρωτηματικῶν μορίων ἴσχύουσι καὶ ἐπὶ τούτων, ὥσπερ ἐπὶ τῶν ἀπ.λῶν ἔρωτήσεων.

§. 10. Αἱ ἐγκλίσεις ἐπὶ τῆς ἀπολύτου ἔρωτήσεως, ἀπλῆς ἢ συνθέτου, ρύθμιζονται κατὰ τὰ ἀλλαχοῦ ῥήθεντα (σ. 90 §. 21—22). Ἐκφέρεται δηλ. ἔρωτηματικῶς ἢ ἔννοια κατὰ τὴν αὐτὴν ἐγκλίσιν καθ' ἣν ἦθελε τεθῆ καὶ μὴ ἐν ἔρωτήσει οὖσα· ἔστι ταῦτα; ὄρᾶς; μῶν οὐ κέκ.ιοφας, ἀλλ' ἡρπακας ('Αρφ.); — οὐκοντεργάσιον ταῦτα προύλεγον πάλαι (Σ.); — ποδ τις ἀτραπούτο ('Αρφ.); — πότερον φῶμεν εἰδότας αὐτοὺς ἐξαπατᾶν ἢ λειθέραι καὶ ἔαντούς (Σ.); — Βν πᾶσι τούτοις οὐδεμίαν μεταβολὴν λαμβάνει δέ λόγος καὶ ἀφαιρεθείσης τῆς ἔρωτήσεως· ἔστι ταῦτα. — ὄρᾶς. — κέκ.ιοφας.

§. 11. Κατὰ τὰ ἄνω ρύθμιζεται συνήθως καὶ ἡ ἀπόκρισις· ταῖς, πάντα μὲν οὖν, πατράπασι μὲν οὖν, κομιδῇ μὲν οὖν, πάντα γε, πατράπασι γε, μάλιστά γε, πᾶς γάρ οὐ; κτλ. Ωσαύτως τὰ ὄχικα φημί, ἔστι, καὶ τὸ παροχχωρητικὸν ἔστω· ἐπὶ ἀποφάσεως τὰ οὐκ, οὐ φημι, οὐκ ἔστι κτλ.

§. 12. Ἐπὶ ἀποκρίσεως εἰς ἔρωτησιν τὸ πρόσωπον ἀποβλέπουσαν τίθενται αἱ κατάλληλοι ἀντωνυμίαι, οὗτος, ἐκεῖτος κτλ., ἢ τὰ κατάλληλα δύνματα· "Εἰ.ληνέρες ἐσμεν. — αὐδῶμαι δὲ παῖς Ἀχιλ.λέως Νεοπτόλεμος (Σ.)" ἐπὶ ἀποκρίσεως εἰς ἔρωτησιν, συμβεβηκός ἀποβλέπουσαν, τίθενται τὰ προσήκοντα ἐπιβρήκατα, ἐκεῖ, τότε, οὕτως, ἐκείνως κτλ.

§. 13. Ἐξαρτωμένη ἔρωτησις εἶναι καὶ λέγεται δταν, ἄλλου προηγουμένου λόγου προσάρτημα παρακολουθούσα,

ἔξαρτάται ἀπ' αὐτοῦ, ὡς τὸ ἀντικείμενον ἐκ τοῦ μεταβατικοῦ δήμαρχος. Αὗτη δὲ καλεῖται καὶ πλαγία ἐρώτησις.

§. 14. Πιστάσσονται δέ ἐν τούτοις ἐπὶ τῆς κυρίας προτάσεως τὰ δήμαρχα ἐρωτᾶν, πυρθάρεσθαι, ζητεῖν, καὶ τα περιέχοντα ἐν ἔκυτοις τὴν ἔννοιαν τῆς ἐρωτήσεως, σκοπεῖν, σκέπτεσθαι, ὅταν (=προτέχειν, φροντίζειν), ἀγροεῖν, οὐκ εἰδέραι, ἀπορεῖν, ἀμηγαρεῖν, οὐκ ἔχειν, ἀδηλον εἶναι κτλ. ὡς τὸ Θηραμέρην ἡρώτων εἰ δοκεῖ αὐτῷ ἐπ' ἀγαθῷ τὸ τεῖχος οἰκοδομεῖσθαι (Θ.). — ζητήσομεν ποιόν τι εστίν (Πλ.).
Ίδε καὶ §. 16.

§. 15. Ἐπὶ τῇ περιστάσεως ταύτης, ἐνεστῶτος χρόνου ἦ μέλλοντος ἡγουμένου ἐν τῇ κυρίᾳ προτάσει, ισχύουσι τὰ ἀνωτέρω τὸ ἔξαρτώμενον κῶλον δηλ., ὡς αὐθυπόστατον θεωρούμενον, τίθεται κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον καθ' ὃν ἥθελε τεθῆ καὶ καθ' ἔκυτό εἴρεαι ὀπόθερε εἰμέν (Οδ.). — οὐδὲ ὀπόθερε ἐπιπληρωσόμεθα τὰς ταῦς ἔχομεν (Θ.). — ὅρα κατ' Ἀργος εἴ τις ὄμην ἐγγενῆς ἔσθι, ὅτις ἄν σου τοῦτο προσχρήζοι τυχεῖν (Σ.). — βουλευομαί γε ὅπως σε ἀποδρῶ. (Ξ.).

§. 16. Ιστορικοῦ δὲ χρόνου ἐν τῇ κυρίᾳ προτάσει ἡγουμένου, τότε κανονικῶς τίθεται ὡς ἐπὶ τῶν διηγηματικῶν λόγων, εὐκτική εἱρετο Καμβύσης ὁ τι τῇ πόλι οὐρουμα εἴη (Ηο.). — εἰρώτα τὸν Ἀλέξανδρον ὁ Πρωτεὺς τίς εἴη καὶ ὀπόθερε πλέον (Ηο.). — Επειδὴ δὲ ἡ τοιαύτη ἐρώτησις εἶναι οἶον ἀλλου λόγου προηγουμένου ἔξαρτημα, τὸ ἐρωτηματικὸν σημεῖον ἐν αὐτῷ εἶναι περιττόν, ὡς ὅταν σ' ἐρωτᾷ τίς τε καὶ πόθερ πάρει, λέγειν, Ἀχιλλέως παῖς (Σ.). — εἰδέραι δέ σου πρώτιστα χρήζω τίς σ' ἀπέστειλε βροτῶν (Σ.).

§. 17. Ἐπὶ τῆς ἔξαρτωμένης ἐρώτήσεως τίθενται αἱ ἀντωνυμίαι δοτικ, δοποῖος, ὀπότερος, ὀπόσος, καὶ τὰ μόρια ὀπότε, ὅπου, ὅπως ἡρόμην ὀπότερος τοντοῖς τοῖς ἀρδροῖς ἀμείτωρ πεποίηται τῷ Ομήρῳ (Πλ.). — καὶ ἡρότο ὁ τι καὶ εἴη τὸ σύνθημα (Ξ.). — μετὰ δὲ ταῦτα ἡρόμην ὅπου ὁ σῖτος εἴη ὁ ἀπηλογημένος (Δημ.).

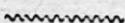
§. 18. Ως δὲ ἐπὶ τῶν διηγηματικῶν λόγων, οὕτω καὶ ἐν-

ταῦθα πολλάκις διακοπτομένης τῆς σερᾶς τῆς διηγήσεως, ὡς εἰ μὴ ὑπῆρξε τι προηγούμενον, τίθεται καθ' δριστικὴν τὸ ἔξαρτωμενον κῶλον, καὶ ιστορικὸν πρότου ὑγουμένου εἰ ἔροιτό τις ὅμας· εἰρήνην ἄγετε (Δ.; — σὺ δὲ ἐπηρώτας ὡδέ πως ἀρά γε, εἶπες, ἂ παῖ, καὶ οἰκονομίας τί σοι ἐπεμρήσῃ δ' ἀνήρ, φ' τὸ μισθὸν ἐφερες (Ξ.); ἢ καὶ μεταφερομένου τοῦ λόγου ἐκ τοῦ παρελθόντος εἰς τὸ ἐνεστώς ἐπυρθάρετο ποίοις οὐ χρὴ θηρίοις πελάζειν (Ξ.). — ἡρώτωρ τι χρη ποιεῖτε (Ξ.) δ' Κῦρος ἡρώτα· τι οὖν κάθησαι αὐτόθι καὶ οὐ καταβαίνεις (Ξ.); ἔνθα ὡς ἐν μέσῳ παρίσταται τὸ παρεισαρόμενον πρόσωπον, οἷον ἀπ' εὐθέias ποιοῦν τὴν ἐρώτησιν.

§. 19. Ἐκ τούτου λοιπὸν καὶ ἐπὶ ἔξαρτωμένης ἐρωτήσεως τίθενται πολλάκις αἱ ἀπλαῖ ἀντωνυμίαι, τις. πότερος κτλ. καὶ τὰ μόρια ποῦ, πότε κτλ. καὶ ἐν συνεχείᾳ λόγου αἱ γυναικες ἡρώτωρ αὐτοὺς τίτες εἰσερ (Ξ.). — ἡρώτωρ τι χρὴ ποιεῖτε (Ξ.). Εἰς τὴν αὐτὴν τάξιν τοῖς ἐπὶ τῆς ἔξαρτωμένης ἐρωτήσεως προτασσομένοις ῥήμασι (§. 14) ἀνάγεται καὶ τὸ θαυμάζω· ἐθαύμασερ ὅτῳ ποτὲ τρόπῳ ἐγένετο (Ξ.). — θαυμάζω οὖν ὅπως ποτὲ ἐπεισθησαρ Ἀθηναῖοι Σωκράτην περὶ τοὺς θεοὺς μὴ σωρθορεῖτε (Ξ.). Ἀλλὰ καὶ πολλάκις ἐθαύμασα τίσι ποτὲ λόγοις ἐπεισαρ .. ὡς ἄξιος εἴη θαράτου (Ξ.). Οὕτω καὶ θαυμαστὸρ ὅτι, εἰ κτλ.

§. 20. Συρθέτον δὲ τῆς ἔξαρτωμένης ἐρωτήσεως οὕστης, διαστέλλονται τὰ κῶλα, ὡς καὶ τὰ τῆς ἀπλῆς (§. 8). Θαύματος διὰ τῶν εἴτε — εἴτε ἐβούλευντο εἴτε κατακάνωσαν, ἐμπρήσαντες τὸ οἰκημα, εἴτε τι ἀλιτο χρήσωνται (Θ.). Οὕτω καὶ διὰ τῶν εἰ — ἦ· ἵρα ἐπισκεψάμεθα εἰ δ' ἀριστος εὐδαιμονεύεταις καὶ δικάιοτος ἀστικατος ἡ ἀλιτως ἔχει (Πλ.).

§. 21. Ἐπὶ τῆς συνθέτου ἐρωτήσεως ἡ ἀπόκοινις ἀναφέρεται εἰς τὸ δεύτερον κῶλον. "Οτιν δὲ πλείονες ἐρωτήσεις ἔπωνται ἀλλήλαις, ἡ ἀπόκρισις γίνεται κατὰ τὴν αὐτὴν τάξιν. δταρ σ' ἐρωτᾷ τις τε καὶ πόθερ πάρει; λέγειτε Ἀχιλλέως παῖς .. π.τεῖς δ' ὡς πρὸς οἶκον (Σ. Φ. 36).

ΤΜΗΜΑ ΤΡΙΤΟΝ.

ΠΕΡΙ ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΩΝ ΣΧΗΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΙΔΙΩΜΑΤΩΝ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΠΡΩΤΟΝ.

Περὶ Σχημάτων.

§. 1. Σχήμα ἐν τῇ συντάξει καλεῖται πᾶσα πλοκὴ λόγου ἐκτοεπομένη τοῦ κανονικωτέρου καὶ φυσικωτέρου τύπου κατὰ συγχωρητὴν παράδικσιν. Ἡ κανονικωτέρα π. χ. καὶ τυπικωτέος πλοκὴ είναι τὸ συμπλέκειν ἐνικὸν δῆμα μετὰ ἐνικοῦ ὑποκειμένου, πληθυντικὸν μετὰ πληθυντικοῦ, καὶ ὅμως ὅχι μόνον συγχωροῦνται τὰ ὁ δῆμος ἐψηφίσατο, οὕτως ἔχει τὰ πράγματα, τὰ ζῶα τρέχει κτλ., ἀλλὰ καὶ ἐξ ἀνεκτῶν κατήντησκαν πολλαχοῦ τὰ ἐπικρατέστερα.

§. 2. Οὔτε εἰς τὰ δύναμικα τῶν σχημάτων συμφωνοῦσιν οἱ γραμματικοί, ἄλλως ἄλλοι τὰ αὐτὰ καλοῦντες, οὔτε εἰς τὸν ἀριθμόν, παραλαμβάνοντες εἰς τὰ σχήματα ἐνίστε κοινότατα; καὶ οὐδὲν ἴδιαίτερον ἔχοντες πλοκὰς λόγου

§. 3. Καὶ καθὸ μὲν παράβασις διαφέρουσι τῆς κυρίας συντάξεως τὰ σχήματα, καθὸ δὲ συγχωρητὴ παρίβασις, εἰς τὴν χρονινήν τῶν ἐνδέξιων ποιητῶν καὶ συγχραφέων στηριζομένη, διαφέρουσι τοῦ σολοικισμοῦ, ὅctις εἴναι παράδικσις καὶ κακία λόγου ἀσυγχώρητος. Τὰ συντακτικὰ σχήματα εἴναι πάντη διεφορά καὶ τῶν γραμματικῶν παθῶν λεγομένων καὶ τῶν ἡτορικῶν σχημάτων, καθ' ἂ δὲ λόγος λέγεται ἐσχηματισμένος καὶ ἀσχημάτιστος. Ἐκ τούτων λοιπὸν τῶν συντακτικῶν σχημάτων θελομεν πραγματευθῇ ἐνταῦθα διὰ βραχέων τὰ κυριώτερα.

Α'. Σχῆμα κατὰ Σύνεσιν.

§. 4. Σχῆμα κατὰ σύνεσιν καλεῖται ἔκεινη τοῦ λόγου ή πλοκή, ἐν ᾧ ἡ σύνταξις βρίσκεται κατὰ τὴν ἔννοιαν καὶ οὐχὶ κατὰ τὴν λέξιν. Γίνεται δὲ τοῦτο κατὰ πολλοὺς καὶ διαφόρους τρόπους: 1. κατὰ γένος, διαφερότων τοῦ οὐσιαστικοῦ τῶν ἐπιθέτων, εἴτε ὡς κατηγορούμενων εἴτε ὡς προσδιορισμῶν τιθεμένων· τὰ μοχθηρὰ ἀνθρώπια πασῶν τῶν ἐπιθυμιῶν ἀκρατεῖς εἰσιν (Ξ.). — ἐλθὼν ἐκάκωσε βίη Ἡρακληίη (Ιλ.). — φίλε τέκνον (Ιλ.). — βρέφος ἐσορῶ φέροντα τόξον (Ἀνάκρ.). — ψυχὴ ἀπολιπών (Ξ.). — φάλαγγες ἀπόμενοι (Ιλ.). 2. Κατ’ ἀριθμόν: οὐδ’ ὅρις ἀποδίοιδεῖ εὐσήμους βοὰς βεβρῶτες αἷματος λίπος (Σ. Ἀρτ. 1022). 3. Κατ’ ἀμφότερα· ἐπὶ τὴν πολιτείαν ἐπιληπταὶ πολλῆς ταραχῆς καὶ φόβῳ ὄρτας (Θ.). κτλ. Ἰδε καὶ κατωτέρω §. 5. σημ.

Σημ. α') Εἰς τὸ ἀνωτέρω δρυνὶς κτλ. δ Τοικλίνεος σημειόνει. «Ἴστέον δτι ἐνικῶς πρῶτον εἰπὼν τὸ δρυνὶς, ἐπειδὴ οὐχ εἰς δ ποιῶν τὴν βοὴν ἀλλὰ πολλοί, πρὸς πληθυντικὸν ἀπέδωκε τὸ βεβρῶτες, εἰ καὶ ἀμαθεῖς τινες τὸ δρυνὶς ἀντὶ τοῦ δρυιθές φασι, καὶ τὸ φοιβδεῖ ἀντὶ τοῦ φοιβοῦσιν.»

Σημ. β'). Ἀκριβῶς ἔξετάλοντες τὰ προηγούμενα γωΐα εὐσίσκουεν δτι ἐν πᾶσι τούτοις δ νοῦς, παρατρέχων τὴν νεφρὰν λέξιν, διορῷ τὴν ὑπὸ ταύτη ἐνυπολανθάνουσαν καὶ ζωσαν ἔννοιαν, καὶ κατὰ ταύτην συντάσσει· τὸ μοχθηρὰ ἀνθρεπικόν = οἱ μοχθηροὶ καὶ εὐτελεῖς ἀνθρώποι· τὸ βίη Ἡρακληίη = δ γενναῖος Ἡρακλῆς· τὸ φίλε τέκνον = φίλε οὐλέ· τὸ βρέφος σέροντα = παιδία φέροντα· τὸ φάλαγγες ἐλπόμενοι = οἱ φαλαγγηδόν τεταγμένοι, οἱ φαλαγγῖται ἐλπόμενοι· τὸ ἐπὶ τὴν πόλιν δῆτας = ἐπὶ τοὺς πολίτας δῆτας κτλ. Διὰ τοῦτο ή πλοκὴ αὕτη καλεῖται καὶ Σχῆμα κατὰ ή πρὸς τὸ νοούμενον καὶ Σχῆμα κατὰ ή πρὸς τὸ σηματινόμενον, ίδιατέρως δὲ καὶ Σχῆμα κατὰ τὸ Συνώνυμον, δταν τὸ ἐπόμενον, ἐπὶ τῶν ἀναφορικῶν μάλιστα, ἐκφέρονται διὰ λέξεως ἐπερογενοῦς μὲν καὶ ἐπεραρθίμου πολλάκις τῆς προηγουμένης, ἀλλὰ συνωνύμου κατά τι ἄλλο· «νεφέλη ἀμφιβεβηκε κυανέν, τὸ οὐποτὸν ἰρωεῖ» (Ὀδ., Μ. 74) = ὅ, νέφος.

Σημ. γ'). Οὕτω καὶ δταν, προηγηθέντος τοιούτου τινὸς οἰδετέρου, μετράκιον π.χ. ἐπηται ἐν τῷ ἐπομένῳ κώλῳ αὐτὸν ή ἔκεινον· «ἴν’ ὁπότε ἐξέλθοι τὸ μετράκιον εἰσαρπάσαιεν αὐτὸν» (Λυσ. Ἀ πολ. πρὸς Σίμωνα §. 11) = τὸ νεαγίσκον ή τὸν Θεόδοτον, ὡς ὠγομάστη πρότερον τὸ

μειράκιον» «ἐντυχῶν δ' ἐγώ τούτων μὲν οὐχ ἡπτόμην, τοῦ μειράκιου δ' ἐπελαμβανόμην οὗτοι δ' ἔκεινόν τε ἦγον βίᾳ καὶ ἐμὲ ἔτυπτον» (αὐτόθι §. 37).

§. 5. Υπὸ τὸ κατὰ σύνεσιν ἦτοι κατὰ τὸ νοούμενον σχῆμα δυνατὸν νὰ ἀναχθῇ καὶ ἡ τῶν περιληπτικῶν δνομάτων σύνταξις, ἀτινα, ὡς εἶναι γνωστόν, καὶ ἀριθμοῦ ἐνικοῦ δντα, συντάσσονται πληθυντικῷ φήματι (σ. 10, §. 11—12)· τὸ π. λῆθος ἐπεβοήθησαρ (Ἡρ.). — ὁ ἄλλος στρατὸς ἀπέβαιρον (Θ.). — τὸ στρατόπεδον ἀνεχώρουν (Θ.). διότι καὶ ἐν τούτοις ἐπικροτεῖ θεοῖς ἡ κατ' ἔρροιαν σύνταξις· *'Athηναῖς τὸ π. λῆθος οἴονται καὶ οὐκ ἵσασιν (Θ.) = οἱ πολλοὶ οἴονται. — ὁ ἄλλος στρατὸς ἀπέβαιρον = οἱ ἄλλοι στρατιῶται ἀπέβαινον.*

Σημ. Τὸ αὐτὸν ἰσχύει περὶ τῶν στράτευμά εὐθύνοντας (Εὐρ. Εκ. 38), τοῦ στόλου πλεόντων (Δ. Μειδ. μς'), καὶ ἄλλων τοιούτων, δμοίων ὄντων τοῖς ἀνωτέρω (§. 4). Οταν δὲ τὰ περιληπτικὰ ταῦτα δνόμυτα, κατ' δνομαστικὴν ὄντα καὶ μετοχικὸν ἔχοντα προσδιορισμὸν, φέρωνται ὡς ὑποκείμενον πόδες φῆμα, τότε δυνατὸν ἡ μετοχὴ νὰ ἦναι ἀριθμοῦ πληθυντικοῦ καὶ τὸ φῆμα ωσαύτως πληθυντικοῦ· «Τροίαν ἐλόντες στόλος Ἀργείων θεοῖς λάφυρα τρῦτ' ἐπασσάλευσαν» (Αἰσχύλ.). δυνατὸν δὲ τῆς μετοχῆς πληθυντικῆς οὔσης, τὸ φῆμα νὰ ἦναι ἐνικόν· «στρατὸς ἐκδόντες πᾶς ἱσπάζετ' ὅμηνύτες θλέπειν τὸν Ἀγιλλέα πάλιν» (Σ.). — «ἄγλος θηροίσθη, θαυμάζοντες καὶ ιδεῖν βουλόμενοι» (Ξ.). δυνατὸν γ'. τῆς μετοχῆς ἐνικῆς οὔσης, κατὰ τὸ ὄνομα εἰς δὲ ἀναφέρεται, τὸ φῆμα νὰ ἦναι πληθυντικὸν· «δὲ δῆμος ἔννιστάμενος καὶ ἀναθερσίσας ἐπέθεντο» (Θ.). δυνατὸν δὲ πολλῶν οὔσῶν τὸν μετοχῶν, ἡ μία νὰ ἦναι ἐνική, ἡ ἄλλη πληθυντική, καὶ τὸ φῆμα πληθυντικόν· «δὲ δῆμος λαβὼν τὸ σαφές, καὶ δεινὸν ποιεύμενοι . . . , τὸν μὲν μηνυτὴν ἔλυσαν, τοὺς δὲ καταιτιαθεντας, κρίσεις ποιήσαντες, τοὺς μὲν ἀπέκτειναν, τῶν δὲ διαφυγόντων θάνατον καταγόντες ἐπανείπον ἀργύριον τῷ ἀποκτείναντι» (Θ. ζ'. 50).

B'. Σχῆμα Ἀττικὸν ἢ Ἀττικὴ Σύνταξις.

§. 6. Σχῆμα ἀττικὸν ἢ ἀττικὴ σύνταξις καλεῖται ἡ καὶ τοῖς ἀρχαῖοις γνωστὴ πλοκὴ τοῦ λόγου, καθ' ἓν οὐδέτερον πληθυντικὸν ὑποκείμενον συντάσσεται ἐνικῷ φήματι· κακοῦ γάρ ἀδρὸς δὲρὸς ὄρησιν οὐκ ἔχει (Εὐρ.). — τὰ καλῶς εὐρημέρ' ἔργα τῷ λόγῳ μηρύεται (Σ.). Οὕτως ἔλεγε καὶ δ δλίγον γυναικάρεσκος ἀρχαῖος κωμικός διὰ τὰς γυναικας πάρτα τὰ κακὰ γίγνεται (Μ.).

§. 7. Παρ' Ομήρῳ καὶ παρ' Ἰωσίν ἀπαντᾶται μὲν τὸ τοι-

οῦτον· καὶ τότε ἔπειτα τομόρδ' ἐξέσυντο ἀρσερα μῆλα ('Οδ. I, 438). ἀλλὰ δὲν ἦτο σταθερὰ χρῆσις, ἐνίστε δὲ ἐν τῷ αὐτῷ κώλωπ ἀπαντῶνται ἀμφότεραι αἱ συντάξεις· δοῦρα σέσηπε τεῶτε καὶ σπάρτα λέλυται ('Ιλ. B, 135). Πχρ' Αττικοῖς, τούναντίον, ἔγειντο σταθερὰ ἡ τοιαύτη χρῆσις μετὰ δλίγων ἐξαιρέσεων.

§. 8. Αἱ συνηθέστεραι ἔξαιρέσεις εἶναι ὅταν τὸ ὑποκείμενον σημαίνῃ ἔμψυχον· τὰ τέλη τῶν Λακεδαιμονίων (=οἱ ἐν τοῖς πράγμασιν) ὑπέσχορτο αὐτοῖς (Θ.). — τὰ μειράκια διαλεγόμενοι ἐπιμέμνηται Σωκράτους (Πλ.). — τοσάδε μὲν μετ' Αθηναίων ἔθηται στράτευον (Θ.) κτλ. καὶ δεύτερον ὅταν ἀναδεικνύηται ἡ ἔννοια τῶν καθέκαστα· τὰ μειράκια κατερρύησαν ('Ισ. Παραθηρ. 7'), ἢ ὅταν ἔξαιροται ἡ ἔννοια τῆς ἐκτάσεως πολεμεῶν καὶ ἡ τῆς πληθύος· βασιλεία ἥσαρ (Ξ.). — καὶ ὑποχωρούντων φαρεγά ἥσαρ καὶ ἵππων καὶ ἀρθρώπων ἱχνη πολλά (Ξ.). 'Αλλὰ καὶ ταῦτα δὲν εἶναι γενικά· ἐν τῷ πρώτῳ μάλιστα παραδείγματι παρ' ἄλλοις φέρεται ὑπέστρετο.

Σημ. Εὖν δεχθῶμεν ώς ἀληθινὴν τὴν γνώμην ὅτι οἱ Αἰτικοὶ μετεγείριζον τὴν περὶ τῆς ἁλίγος σύνταξιν, θεωροῦντες τὸ ὑπὸ τοῦ ὑποκείμενου σημαίνομενον ώς σωρὸν πραγμάτων, τότε πρέπει νὰ εἴπωμεν ὅτι καὶ ἡ σύνταξις αὕτη ἀνάγεται εἰς τὸ «κατὰ τὸ νοούμενον σχῆμα» διότι τὸ «ἔξορύττοιτο ἀν σκαπτόμενα τὰ φυτά» (Ξ Οἰκ ΙΘ'. 8.) = ἔξορύττοιτο ἀν διωρὸς τῶν φυτῶν· ἔξαιρεται δὲ ἀριθμὸς τοῦτο εἰς τὰ ὄμηρικὰ «ὅσσα τε φύλλα καὶ ἄνθες γίγνεται ὡρη» ('Ιλ. B, 467) διότι παριστῶσιν ἀπειρον πλῆθος φύλλων καὶ ἀνθέων, ἀλλ᾽ ἀγενούτων μεταμορφής διακρίσεως.

Γ'. Σχῆμα Πινδαρικὸν ἦτοι Βοιώτιον.

§. 9. Πινδαρικὸν ἦτοι βοιώτιον σχῆμα καλεῖται ἐκείνη ἡ πλοκὴ τοῦ λόγου, καθ' ἓν, ἐναντίον τῆς κοινῆς συνηθείας, ὑποκείμενον πληθυντικόν, ἀρσενικοῦ ἡ θηλυκοῦ γένους, συντάσσεται μετὰ ἐνικοῦ φήματος· μελιγάρυνες ὕμροι ὑστέρων ἀρχαὶ λόγων τέλλεται (Πίν. Ο.Ι. Ι'. 5. Β'). — ἀχεῖται τὸ δυφαὶ μελέων σὺν αὐλοῖς, ἀχεῖται Σεμέλαρ ἐλικάμπυκα χοροί (Πίνδ. Διθυρ. Γ'. Αποσπ.).

§. 10. Τὸ Πιερδαρικὸν ἡτοι βοιώτιον σχῆμα, ἀντίθετον ὃν τῆς τῶν περιληπτικῶν συντάξεως, φαίνεται ὅτι ίδιαζεν ἐξαιρέτως εἰς τὴν βοιώτικὴν ἡτοι αἰολικὴν διάλεκτον ἀπαντάται ὄμως καὶ παρ' Ὁμήρῳ ἐν τοῖς ὕμνοις, ὡς ξαρθαὶ δὲ κόμαι κατερήροθεν ("Utr. Δήμ. 279), καὶ παρ' Ἡσιόδῳ καὶ παρ' Ἡροδότῳ. Παρὰ δὲ Ἀττικοῖς μάλιστα μετὰ τῶν ἔστι καὶ ἦρ, προτασσομένων τοῦ λόγου ἔστι γὰρ ἔμοι γε καὶ βωμοί (Πλ.). — ἦρ δὲ ἀμφίπλεκτοι καὶ μακες (Σοφ.).

Δ'. Σχῆμα καθ' ὅλον καὶ μέρος.

§. 11. Σχῆμα καθ' ὅλον καὶ μέρος ὅπερ, συντομίας χάριν, καὶ διοισπτωτορ ἐν μέρει δυνατὸν διομάσαι, καλεῖται πλοκὴ λόγου καθ' ἓν, τιθεμένου πρῶτον τοῦ ὄλου, διοισπτωτῶς ἔπειτα προστίθεται καὶ τὸ μέρος ἐφ' οὗ καθ' αὐτὸν ἐνέργεια πίπτει. Γίνεται δὲ τοῦτο ἀ. κατ' ὀνομαστικὴν β'. κατὰ γενικὴν γ'. κατὰ δοτικὴν δ'. κατὰ αἰτιατικὴν.

ἀ. Κατ' ὀνομαστικήν.

§. 12. Κατ' ὀνομαστικὴν γίνεται τὸ σχῆμα τοῦτο ἐπὶ τῶν ὀνομάτων ἔκαστος, ἔκάτερος, πᾶς, ἀ.ι.λος, ἀ.ι.λοθερ, ἐν οἷς, τιθεμένου τοῦ ὄλου ὡς ὑποκειμένου τῆς προτάσεως, ἔπειται κατὰ τὴν αὐτὴν πτῶσιν τὸ μέρος, ἐξυπονοοούμενου τοῦ ῥήματος κατ' ἀναλογίαν· οἱ δὲ κλῆροι ἐσημήραρτο ἔκαστος ('Ιλ.) = οὗτοι δὲ ἐσημήναντο κλῆρον, ἔκαστος δηλ. ἐσημήναντο τὸν ἔχατον κλῆρον. — λόγους πλάττοντες ἔκαστος περιερχόμεθα.

§. 13. Σημειωτέον δὲ ἐνταῦθα· ἀ. ὅτι, παραλειπομένου πολλάκις τοῦ γενικοῦ ὑποκειμένου, μένει ὡς ὑποκείμενον τοῦ ὄλου τὸ ὑποκείμενον τοῦ μέρους, ἀλλὰ κατὰ πληθυντικὸν ἀριθμόν· διεδίδρασκον ἡδη ἔκαστος ἐπὶ τὰ ἔαυτοῦ, βουλόμενος τὰ ὄντα ἐκποδὼν ποιεῖσθαι (Ξ.) = οἱ Ἀρμένιοι διεδίδρασκον ἀπαντες, ἔκαστος δηλ. διεδίδρασκε, βουλόμενος κτλ. — ἡρώτων ἀ.ι.λος ἀ.ι.λο (Πλ.). — ἡσπάζοντο ἀ.ι.λος ἀ.ι.λοθερ (Πλ.) = ἡσπάζοντο πάντες, δι μὲν δηλ. ἡσπάζετο ἐξ ἐνός, δὲ ἐξ ἄλλου μέρους· β'. ὅτι πολλάκις τὸ ῥῆμα, καίπερ τοῦ γενικοῦ

ὑποκειμένου πληθυντικοῦ ὄντος, πρὸς τὸν ἀριθμὸν τοῦ μερικοῦ
ὑποκειμένου ἐλκόμενον, τίθεται ἐνικόν· οὗτοι μέρ... ἀ.ι.λος
ἀ.ι.λο λέγει (Ξ.). — πάρτες δὲ οὗτοι κατὰ ἔθνη ἐπ παισίω
πλήρει ἀρθρώπων ἔκαστον ἔθνος ἐπορεύετο (Ξ.).

β'. Κατὰ γενικήν.

§. 14. Κατὰ γενικὴν γίνεται τὸ καθ' ὅ.ιον καὶ μέρος
σχῆμα, ὅταν, τεθέντος τοῦ ὅλου κατὰ γενικήν, ἐπηται καὶ
τὸ μέρος κατὰ τὴν αὐτὴν πτῶσιν· εἰ μὲν γὰρ τοῦ παιδὸς τοῦ
σοῦ τοῦδε, ἐστεῶτος ἐπ τοῖσι προθύροισι, βαλὼν τύχοιμι
μέσης τῆς καρδίης (Ἡρ.) = τύχοιμι τοῦ παιδός, τῆς μέσης
καρδίας δηλ. Ἡ πλοκὴ αὕτη διαφέρει τῆς διπλῆς γενικῆς, ἣν
ἐνίστε δέχονται, ἐνεργητικῶς τε καὶ παθητικῶς, τὰ δύο ματα,
ώς Ἰστιαῖος ὑπέδυνε τὴν τῶν Ἱώρων ἡγεμονίην τοῦ πρὸς
Δαρεῖον πολέμου (Ἡρ.), καὶ τῆς ἄλλης πλοκῆς κατὰ τὴν
περίστασιν ὅταν ἡ μία γενικὴ ἔχοταται τῆς ἄλλης, ὡς ὁ τῶν
τοῦ βασιλέως ἵπτεων στρατηγός, περὶ ὃν καὶ ἐν τοῖς ἔμπροσ-
θεν διελάθομεν διολογητέον ὅμως ὅτι δὲν εἶναι ἀδύνατον καὶ
τὸ ἀνωτέρω παραδειγμα νὰ ἐκληφθῇ κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον·
τύχοιμι μέσης καρδίας τοῦ παιδός, ἢ καὶ, τοῦ παδὸς ἐστεῶ-
τος, τύχοιμι μέσης καρδίας αὐτοῦ.

γ'. Κατὰ δοτικήν.

§. 15. Τὸ κατὰ δοτικὴν δρμοῖς πτῶτον γίνεται μάλιστα ἐπὶ
ἀντωνυμίας, ὅτε δηλ. πρὸς ταύτη τίθεται καὶ δύματος δο-
τικὴ πρὸς ἀκριβέστερον προσδιορισμὸν τοῦ γενικώτερον ἐκφρα-
σθέντος· ἐν τ' ἄρα οἱ φῦ χειρὶ (Ιλ.). — τὸν δὲ οἱ ἔμβαλε χειρ-
σίν (Ιλ.). — ὁρ (κόσμον) σφι Ζεὺς γένει ὥπασερ (Πίν.). Οὔτω
καὶ παρ' Ἡροδότῳ (Β'. 18) μαρτυρέει δέ μοι τῇ γρῷ μη.

δ'. Κατ' αἰτιατικήν.

§. 16. Κατ' αἰτιατικὴν γίνεται, ὅταν δσαύτως τὸ μέρος
ἐπηται κατὰ τὴν πτῶσιν ταύτην, καθ' ἣν προτάσσεται καὶ τὸ
ὅλον· "Ἐκτορα δ' αἰρὸν ἄχος πύκασε φρέρας ἀμφιμελαίρας
(Ιλ.)." Ήτο βέβαια δικλώτερον καὶ εὐσυντακτότερον νὰ τεθῇ

τὸ δλον κατὰ γενικήν δ νοῦς ὅμως εὐρίσκει εὔκολότερον νὰ συνδέσῃ ὅμοιον πρὸς ὅμοιον κατὰ τὴν ἐξωτερικὴν μᾶλλον σχέσιν ἢ κατὰ τὴν ἐσωτερικὴν συνάφειαν. Κατὰ τὸν πρῶτον τρόπον θὰ ἦτο *airodōr ἄχος* πύκασε τὰς φρέας τοῦ "Ἐκτορος, κατὰ τὸν νῦν τρόπον εἶναι *airodōr ἄχος* πύκασερ" "Ἐκτορα, τὰς φρέας δηλ. αὐτοῦ. Τοιαῦτα εἶναι τὰ βάλλειν τινὰ στῆθος, μέτωπον, μετάφρενον.—τὸν δ' ἄρι πλῆξ αὐχέρα ('Ιλ.) κτλ. Ἐνίστε δὲ καὶ κατὰ δοτικὴν ἐκφέρεται τὸ δλον δάκε δὲ φρέας "Ἐκτορι μῆθος ('Ιλ.).

§. 17. Ή τοιαῦτη κατὰ δοτικὴν καὶ αἰτιατικὴν δμοιόπτωτος πλοκὴ τοῦ λόγου ἴδιάζει μάλιστα τοῖς ἐπικοῖς, ἀπαντᾶται δμως ἐνίστε καὶ παρὰ τοῖς δραματικοῖς τῶν Ἀττικῶν πρόχειρον εἴτι σοι, *τέκνον*, πάρα ξίφος χειροῖη, πάταξος εἰς ἄκρον πόδα (Σ. Φ. 747) = εἰ πάρεστι σοι, ταῖς χερσὶ δηλ.—μέθες με, πρὸς θεῶν, χεῖρα, φίλατον τέκνον (Σ. Φ. 1301).—καὶ *rīr* ἄρθρα κεῖτος ἐνζεύχας ποδοῖη (Σ. Τ. 717). Σπανιώτερον δὲ τὸ σχῆμα τοῦτο παρὰ τοῖς πεζογράφοις ὥκρουν ἐπαγερέσθαι, μή σοι ἐμποδὼν εἴηται τῇ ἐπιδείξει (Πλ.).

§. 18. Τὸ αὐτὸν δμοιόπτωτον συμβαίνει καὶ ἐπὶ τῶν ἐπιμερισμῶν, ἐπὶ τῶν λογικῶν δηλ. διαιρέσεων ἐνός τινος δλον, ὅτε, ἀντὶ νὰ τεθῇ τὸ δλον κατὰ γενικήν, ώς ἦτο ἡ φυσικωτέρα πλοκὴ, οἷον *τῶν ὄρτων τὰ μὲρα ἐφ' ἡμῖν*, τὰ δὲ οὐκ ἐφ' ἡμῖν ('Επίκ.), τίθεται δμοιόπτωτως τοῖς μέρεσι· τὰ δὲ δοῦρα ἄλλα μὲρα πάγειν, . . . πολλὰ δὲ καὶ ἐρ γαῖη ἵστατο ('Ιλ.).—οἰκίαι αἱ μὲρα πολλαὶ πεπτώκεσσαν, δλίγαι δὲ περιῆσσαν (Θ.). Περὶ ἄλλων τινῶν σχημάτων ἵδε ἐν τῷ ἐπομένῳ κεφαλαίῳ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΔΕΥΤΕΡΟΝ.

Περὶ Ἰδιωμάτων.

§. 1. Εἴτε τὰ ἰδιώματα ἐκληφθῶσι συνώνυμα τοῖς σχήμασιν, ώς παρὰ πολλῶν γίνεται, εἴτε θεωρηθῶσιν ώς γένη,

ὑπαγομένων ὑπ' αὐτὰ τῶν ἀνωτέρω καὶ ἄλλων παρομοίων σχημάτων, εἶναι καὶ ταῦτα πάντοτε οἷον συγχωρητὴ παρά-
βοις τῆς κανονικωτέρας καὶ τυπικωτέρας πλοκῆς. Ὑπὸ τὴν δευτέραν ταύτην ἔποψιν θέλομεν ἐξετάσσει διὰ βραχέων τὰ ἔζητις τεσσαρα γενικώτεροι ιδιώματα τῆς ἐλληνικῆς γλώσσης,
τὴν Ἐλλειψίν, τὸν Ηλεορασμόν, τὴν Ἔλξιν ἢ Ἐγελξίν
καὶ τὸ Ἀρακόλουθον, συμπεριλαμβάνοντες καὶ τὰ ὑπὸ ταῦτα ὑπαγόμενα σχήματα.

Α'. Περὶ Ἐλλείψεως καὶ τῶν ὑπ' αὐτὴν ὑπαγομένων Σχημάτων.

§. 2. Τὸ ὅνομα δεικνύει τὴν φύσιν τούτου τοῦ ἴδιωματος.
Πολλάκις δῆλοντες καὶ γράφοντες παραλείπομεν ἡλεῖν
ἢ λέξεις, αἴτινες διὰ τὴν ἀκρίβειαν ἔπρεπε νὰ τεθῶσιν, ἀλλ' ὄ-
μως, καίπερ παραλειπόμεναι, ήτοι διὰ τὴν συνάφειαν εὐκόλως
ἐννοοῦνται, ἢ διὰ τὴν συχνὴν χρῆσιν κατάντησαν γνωσταί, εἰς
τὴν δεῖνα ἢ δεῖνα πεοίστασιν, ἐπὶ ταύτης ἢ ἐκείνης τῆς ση-
μασίας ἀκριβῶς τιθέμεναι, ὡς τόσοι τεχνικοὶ ὅροι. Τοῦτο κα-
λεῖται Ἐλλειψίς.

§. 3. Ἐν ἀρχῇ τοῦ παρόντος πονήματος ἐπραγματεύθημεν
περὶ ὑπαρκτικῆς καὶ συνδετικῆς σημασίας τοῦ εἰραι. Ἐν τῷ
τοῦ Μενάνδρου (*Θεοφορονυμένη*) ἐπάρτιον τοῦ πονήματος
τοῦ Αρχηγοῦ ἐσει δ' ὁ τι βούλει, κύωρ, πρόσθατος, τράγος, ἄρ-
θρωπος, ἵππος, τὸ μὲν πρῶτον τίθεται καθ' ὑπαρκτικὴν ἔν-
νοιαν = ὑπάρξεις, ὅθεν ἐν αὐτῷ περιέχεται τὸ κατηγορούμενον,
τὸ δὲ δεύτερον κατὰ συνδετικήν. Οὕτω κατὰ τὴν πρώτην
αὐτίκα βοὴ ἦν (*Θ. Γ'. 22*). — τῶν δρθῶς δοθέρτων ἀφαίρεσις
οὐκ ἔστιν (*Πλ. Φιλ. 19*). — λειτουργήσουσιν, ἃν περ ἡ πό-
λις ἦ, πολλοί. Οὕτω καὶ ρόμῳ τὰ πάρτα γίγνεται (*Γν.*).

§. 4. Τοιοῦτα προσέτι μετ' ἄλλων καὶ τὰ ἡμέρα ἦν, ὡς
καὶ ἡμέρα ἐγέρετο (*Θουκ. Ζ'. 84*). — ἥδη δὲ ἦν οὐκέτε (*Θ. Α'. 50*).
Οὕτω καὶ τὸν ἐργάσιον τὴν ὑστεραιά εἰς τὴν
ἐκκλησίαν (*Αἰσχ.*), κατὰ παρῆλεψιν οὐγῇ συγγνήν ἐν τῷ παρα-
τατικῷ. Ἐκ τούτου μετὰ τοῦ εἰραι καὶ γίγνεσθαι τίθενται
καὶ τινα ἐπιρρήματα ἐξηγοῦντα τὴν ποιότητα αὐτῶν, τὸ οὖ-

τως; ή ἄλλως εἶναι καὶ γίγνεσθαι. Ὡς λοιπὸν λέγεται καὶ λῶς ἔχει, οὕτω καὶ καλῶς ἐστι, καλῶς γίγνεται, κακῶς, δρθῶς, κτλ. Τοιαῦτα μεταξὺ ἄλλων εἶναι καὶ τὰ δρθῶς ἐστι τῶν γέων πρῶτον ἐπιμεληθῆναι, ὅπως ἔσονται ὅτι ἄριστοι (Πλ.). — καλῶς ἐσται, ἢντι θεός θεῖῃ (Ξ'). — μὴ οὕτω γέροιτο κακῶς τῇ πόλει (Δ.).

§. 5. Διάφορα δὲ μετ' ἄλλων καὶ τὰ ἑζῆς χωρὶς ἡ τοῦ ποιεῖται τέχνη καὶ ἡ τοῦ χρῆσθαι (Πλ.). — ἐώρα οἶος ὁ κιρδυνος καὶ ως ἐγγὺς ἥδη ἦν (Θουκ.). Οὕτω καὶ οὐκ ἀντέροιτο χωρὶς ἐσθὲντα καὶ κακά (Εὐρ.). — ἡ βοή πλείων τε ἐγίγνετο καὶ ἐγγύτερον (Ξ'). διότι ἐν τούτοις τὰ ἐπιρρήματα, ώς ἀκλιτα ἐπίθετα, ἐπέχουσι τόπον κατηγορούμενου, ἀντικειμένου ἢ προσδιορισμοῦ, καθέπερ μετ' ἄλλων δομοίων καὶ τὰ ἀλις κόρης θάρατος (Εὐρ.). — ἀλις ἡ παροῦσα συμφορά (Εὐρ.). — λύπης ἄλις ἔχων ἐλήλυθα. — ἄλις δὲ λύμης (Εὐρ.).

§. 6. Αὐτόθι παρετηρήσαμεν ὅτι ἐπὶ τῆς ὑπαρκτικῆς σημασίας σπανίως γίνονται παραλείψεις, ἀπ' ἐναντίας ὅμως ἐπὶ τῆς συνδετικῆς γίνονται συχνά· οὕτως εἰδομεν ὅτι παραλείπονται μὲν καὶ ἄλλα, συχνότατα δὲ ἐκ τῶν μερῶν τῆς ἀπλῆς προτάσεως τὸ συνδετικόν. 'Αλλ' οὐδὲν ἡττον καὶ εἰς τὸ οὐκ ἀγαθὸν πολυκοιρανίη καὶ εἰς τὸ ἄριστον μὲν ὕδωρ κτλ. καὶ ἡ θέσις τῶν μερῶν εἶναι τοιαύτη, καὶ τοιαύτη ἡ σχέσις τῶν ἐννοιῶν πρὸς ἄλλήλας, ὡστε οὐδεμίαν δυσκολίαν ἀπαντᾶ ὁ νοῦς, ἵνα ἐννοήσῃ ὅτι τὸ ἐν εἴναι κατηγορούμενον τοῦ ἄλλου, καὶ ὅτι τὰ ἀνωτέρω = οὐκ ἀγαθόν ἐστιν ἡ πολυκοιρανίη, καὶ = τὸ ὕδωρ ἐστὶν ἄριστον κτλ. (σ. 3, §. 11—). Συνηθέστατον δὲ τοῦτο ἐπὶ τῶν γνωμικῶν, διοῖα πλεῖστα ὅσα καὶ κάλλιστα ὑπάρχουσι παρὰ τοῖς ποιηταῖς οὕτω παρ'. Ομήρως εἰς οἰωνὸς ἄριστος ἀμύνεσθαι περὶ πάτρης, οὕτω παρὰ Μενάνδρῳ ψυχῆς μέγας χαλινὸς ἀτθρώποις τοῦς κτλ.

§. 7. Ωσαύτως παρετηρήσαμεν ὅτι, ἐπὶ ὧρισμένων περιστάσεων, καὶ τὸ ὑποκείμενον καὶ τὸ κατηγορούμενον καὶ τὸ ἀρτικείμενον δυνατὸν νὰ παραλειφθῇ. Οὕτω δὲ καὶ ἐπὶ μετρῆς ἐπιπίτωρ (Δημοσθένης) τοῖς Ἀμβρακιώταις ἔτι ἐν ταῖς

(ΣΥΝΤ. ΠΕΡΙΟΔΟΣ Δ').

14

εύραις (θ.), οὗτι δηλ.—οἱ δὲ Ἀθηναῖοι τὸν πρώτον φύλακας εὐθὺς διαφθείρουσιν ἔτι ἐν ταῖς εύραις (Θουκ.), ὃντας δηλ.—ώς εἶμοῦ μόρης πέλας (Σ.), οὕστις δηλ.—Ὥρ ύψηγγητῶν (Σ.), ὃντων δηλ. Ωσαύτως καὶ δλόνιληρος πρότατις εἰς κόρακας (ἔρχεται).—πρός σε γοράτων (ἰκετεύω κτλ. σ. 4, §. 14—16. σ. 5, §. 17—19). Οὕτως οὐχ ὅτι = οὐ λέγω ὅτι.—μὴ ὅτι = μὴ εἴπω ὅτι.—ὅπως ἀνήρ ἔσει = ὅρα τίνι τρόπῳ ἔσει ἀνήρ.—ὅπως ἔσεσθε ἄνδρες ἄξιοι τῆς ἐλευθερίας ἵς κέκτησθε (Ξ).—ὅπως μὴ ρεῖς (Ἀσφ.) = πούσεχε μὴ τὸ εἴπης (Ίδε σ. 165 §. 14—19. καὶ σ. 90 §. 20).

Σημ. Ἐκ τῆς συγνῆς καὶ ὡρισμένης χρήσεως κατέντησαν ὅχι μόνον εὔληπτα πολλὰ ἐπιθέτα ἄνευ οὐσιαστικῶν τιθέμενα, ἀλλὰ σχεδὸν κατέλαβον τὸν τόπον αὐτῶν. Οὕτω λέγομεν «τῇ ὑστεραίᾳ, κατά γε τὴν ἐμήν, δεξιά, διάμετρος» κτλ., μόλις ἔχοντες χρείαν νὰ ὑπενθυμίσωμεν ὅτι τὸ πλῆρες ἐν τούτοις εἶναι «ἡμέρᾳ, γνώμην, χείρ, γραμμὴν κτλ. Οὕτως ἐν μὲν Ιλιάδος Σ, 22 λέγεται «ἀμφοτέρησι χερσὶν ἐλάων . . .», ἐν δὲ Οδυσσείας Ε, 418 «ἀμφοτέρησι χερσὶν ἐπεσσύμενος», ἐν δὲ Οδυσσείας Σ, 28 καὶ πτων ἀμφοτέρησι. Τινὰ δὲ κατέντησαν οἷον ἐπιφένυματικά, ἐν μέρει μὲν πρόχειρον ἔχοντα τὸ κατ' ἄρχας ἴσως ἀναπληρούμενον οὐσιαστικόν, ὡς ἀπὸ τῆς ἴσης (θ.), μοίρας δηλ., διὰ πάσης (θ.) τῆς γηὸς (ἴσως), δυσκολώτερον δὲ ἄλλοτε, ὡς ἐκ καινῆς (θ. Γ'. Φ2), διὰ κενῆς (θ. Γ'. 130) κατὰ μόνας (θ. Α. 32). Ἀλλὰ καὶ τεθέντος ὅτι εὑρίσκεται οὐσιαστικὸν κατάληπτον πρὸς ἀναπλήρωσιν, θὰ ἔτοι βεβαίως σχολαστικῶτερον τοῦ δέοντος τὸ εἰπεῖν καὶ γράψαι: «διὰ κενῆς χειρός, κατὰ μόνας μερίδας» καὶ εἴτι τοιοῦτον.

§. 8. Καὶ ἐν πολλοῖς ἄλλοις ἐπὶ ὠρισμένων τινῶν περιστάσεων γίνονται παραλείψεις, εὐληπτοι καταστᾶσι διά τε τὴν φύσιν τῆς αὐτῶν πλοκῆς καὶ διὰ τὴν συγνὴν χρησιν ὡς φίλε Φαιδρε, ποῖ δὴ καὶ πόθερ; (Πλ.) = ποῖ πορεύει καὶ πόθεν ἔργει; τοιαῦτα καὶ τὰ ἡμέτερα πόθερ, ποῦ καὶ πόσα; — ἄρτι, ὡς Τερψίωρ, ἢ πάλαι ἐξ ἀγροῦ (Πλ.); δεῦρο παρὰ Σωκράτη (Πλ.) = ἐδῶ ἐλθὲ καὶ κάθισον κτλ.—τι ἄλλο οὕτοι (ἐποίησαν) ἢ ἐπειθούλευσάρ τε καὶ ἐπαρέστησαρ μᾶλλον ἢ ἀπέστησαρ.—ἐρέπρησαρ τὰ πλοῖα, ὅπως ἀπόγροια ἢ τοῦ ἄλλο τι (ποιεῖν) ἢ κρατεῖν τῆς γῆς (θ.). Συχνότατον παρὰ Πλάτωνι τὸ ἄλλο τι ἢ, ἔνθι ύπονοεῖται ἀνάλογόν τι ἐκ τοῦ εἶραι ἢ ποιεῖται.

Ἐνίστε δὲ καταντῷ ὡς ἀπλοῦν ἐφωτηματικόν, ὡς ἀ.λλο τι
ἢ ὅμο.λογοῦμεν (Πλ.) = ὁμολογοῦμεν, οὐκ ἔστιν ἀληθές;

§. 9. Τοιαύτης φύσεως μετὰ πολλῶν ἄλλων εἶναι καὶ τὰ
ἔξις· ἀ.λλ' οὕτω περὶ τούτων (Δ) = οὐκ ἔστιν ὁ λόγος, ἢ οὐ
λεκτέον — ἀ.λλὰ μήπω τοῦτο (Δ. εἰρήσθω). — μή μοι μυρίους
ξέρους (Δ. λέγε). — ὑδωρ, ὑδωρ, ὃ γείτορες Ἀρ. φέρετε). —
ἀρεβά τις τῶν ξέρων βοήθεια (Πολ.), ἐλθέτω δηλ. Καὶ
ταῦτα δὲ καὶ τὰ ὄμοια ἐν λίκιν κατεπειγούσκις περιστάσεσιν,
ὅταν ὁ νοῦς, σπεύδων εἰς τὸ ἀποτέλεσμα, ἀρκῆται εἰς μόνον
τὸ ἀναγκαῖον, πᾶν ἄλλο ὡς περιττὸν ἀποφεύγων, γίνονται
παραλειπτικὰ ἐν πάσκις ταῖς γλώσσαις. Καὶ ίστορικαὶ δὲ
τούτου ὑπάρχουσιν ἀποδείξεις.

§. 10. Συνήθως τὸ τοιοῦτον καὶ ἐπὶ τῶν ἀποφθεγμάτων
μελέτῃ τὸ πᾶν — μηδὲν ἄρα. Ωσαύτως ἐπὶ τινῶν στρατιω-
τικῶν παραγγελμάτων. Κλέαρχος παραγγέλλει εἰς τὰ ὅπλα
(Ξ). — ἐκάλεσαρ ἐπὶ τὰ ὅπλα. Ἐν τούτοις ὑπονοεῖται τὸ
ἴεραι, ὡς ἐν τῷ ἐγώ μὲν εἰς τὸ βαλαρεῖον βούλομαι (Ἀρρ.).
— ὅρθηρ κελεύσας (Ἀρρ. δόδην ιέναι). Οὗτω δὲ καὶ κάτω τὰ
δόρατα (κλίνατε, ἢ τοιοῦτόν τι) πληρες δὲ τὸ ἀνωτέρω ἐκ-
φέρεται παρὰ Ξενοφῶντι Κ. Π. Γ'. 2): ἵτε ἐπὶ τὰ ὅπλα.

§. 11. Ωσαύτως ἐπὶ τινῶν, οἷον παροιμιώδῶν γενομένων
φράσεων· γλαῦκ' εἰς Ἀθήνας (πέμπειν δηλ.). — ἐξ ὄνυχος
τὸν λεόρτα (γινώσκειν). — Ἰππον εἰς πεδίον (ἀφίέναι) — ἐν
πίθῳ τὴν κεραμείαν (μανθάνειν). Καὶ ἐν ταῖς ἐπιγραφαῖς·
Φιλιππος τοῦς συνέδροις χαίρειν (λέγει). — Ἰσοχράτης Φι-
λιππῳ χαίρειν. — Βασιλεὺς Μακεδόνων Φιλιππος Ἀθη-
ναιων τῇ Βουλῇ καὶ τῷ δῆμῳ χαίρειν. — οἱ σύμμαχοι ἀρι-
στεῖον τῇ Ἀθηνᾷ (ἀνέθηκαν). — οἱ σύμμαχοι τὸν δῆμον ἀρ-
δραγαθίας ἔρεκα καὶ δικαιοσύνης. (Δ. ἐστεφάνωσαν).

§. 12. Ἐλλείψεως εἰδὸς εἶναι καὶ ἡ ἀποσιώπησις, ἐν ἣ
δ ἀρχισυένος λόγος, διὰ δικρόσυς αἰτίας, καὶ πάντοτε ἐπὶ¹
ρητορικῷ σκοπῷ, διακρόπτεται εἰ μὲν δώσουσι γέρος Ἀχαιοῖ
(Ιλ. Α, 135), ἐνθικ ἔποεσπε ν' ἀκολουθήσῃ καὶ λᾶς ἔχει, παύ-
σομαι, ἢ ἄλλο τι ὅμοιον, ἀλλ' ὁ νοῦς σπεύδων εἰς τὸ ἐν τῷ

δευτέρῳ κώλῳ σπουδαιότερον, παραλείπει τὴν ἀπόδοσιν τοῦ πρώτου. ‘Ωσκύτως παρὰ Σενοφῶντι (*Ar. B. λ'. 15*) εἰ μὲν σύ τι ἔχεις, ὁ Μηδόσαδες, λέγειν· εἰ δὲ μή, ημεῖς πρὸς σὲ ἔχομεν. — καὶ ἦρ μὲν ξυμβῆ η πεῖρα· εἰ δὲ μή (*Θ. Γ'. 3*). ‘Άλλὰ καὶ ὅλως ἀποσιωπωμένου τοῦ δευτέρου κώλου· ἦρ σ' ἔλω ποτέ (*Σ. Κ. 810*). — καὶ μήρ, ἀρ σε λάβω ποτέ (*Λουκ. Νεκρ. Διαλ. κγ'*), καὶ παρ' ἡμῖν ἀρ σὲ πλάσω. Διὰ τούτου δὲ δὲ ἐπαπειλούμενος φαντάζεται τὴν συνέπειαν βαρυτέραν.

§. 13. Ἐπειδὴ ἐν τούτοις ἀποσιωπᾶται η ἀπόδοσις, διὰ τοῦτο η πλοκὴ αὐτη καλεῖται *Σχῆμα Arartapόδοτο*, συνθέστατον ὃν παρ' Ἀττικοῖς ὅθεν παρὰ τοῖς γραμματικοῖς λέγεται ἀττικόρ.

Σημ. Αἱ φισσητοῖσι περὶ ἄλλων τε καὶ περὶ τοῦ (*Ξ. Αν. Ζ'. ἀ. 31*) «δοκεῖ εἰπεῖν ὅτι ημεῖς οὐδὲν βίασιν ποιήσοντες παρεληλύθαμεν εἰς τὴν πόλιν, ἀλλ' θη μὲν δυνάμεθα παρ' ὑπῶν ἀγαθόν τι εὐρίσκεσθαι· εἰ δὲ μή,» κτλ. ἔνθα τὸ θην δυνάμεθα οἱ μὲν ὡς ἐν παρενθέσει δέχονται· — ἵνα ἔδωμεν εἰ κτλ., οἱ δὲ εἰς τὰ ἀνανταπόδοτα ἔλκουσιν· οὕτω καὶ τὸ ιουκοδίδειον (*Δ'. 13*). «ἳν μὲν ἀντεκπλεῖν ἔθέλωσι σφίσιν ἐς τὴν εὔρυχωρίαν», ἔνθα ὡς ἀπόδοσιν δυνατὸν ἐννοῦσαι τὸ ὡς ἐν ταύτῃ (*τῇ εὔρυχωρίᾳ*) ναυμαχήσοντες η ἵνα ναυμαχήσωσιν.

§. 14. Τὸ ἀντίθετον τοῦ προηγουμένου εἶναι ὁ δυνητικὸς λόγος, ἀπόδοσις ὡν τοῦ ὑποθετικοῦ λόγου, κατὰ παράλειψιν τῆς εὐκόλως ἐννοούμενης προτάσεως· *βουλοίμηρ ἀρ = βουλοίμην* ἀν, εἰ δυναχίμην. — ηδέως ἀρ ἥκουσα = ηδέως ἀν ἥκουσα, εἰ ἐξῆν, εἰ ἐλέγετο. — οὐδ' ἀρ εἰς ἀτείποι (*Δ.*). — ηδέως ἀρ ἔγωγ' ἐροίην (*Δ.*). Ἰδε σ. 83. §. 14 καὶ σ. 181. σημ. γ'.

§. 15. Ως δὲ διαφέρει τῆς ἀποσιωπήσεως η ἔλλειψις καθ' ὅ τι η μὲν πρώτη γίνεται διὰ ρήτορικόν, η δὲ δευτέρα διὰ γραμματικὸν σκοπόν, οὕτω διαφέρει κατ' ἄλλον λόγον καὶ τῆς *βραχυλογίας*.

§. 16. *Βραχυλογία* ἴδιαιτέρως παρὰ τῶν νεωτέρων φιλολόγων δνομαζέται εἰδος ὡρισμένον ἐλλείψεως, ἐν ὧ παρίσταται μὲν οἷον ἐλλεῖπόν τι, ὡς ἐν τῇ κυρίᾳ ἔλλείψει, ὅπερ ἐπρεπε, κατ' ἀκριβολογίαν καὶ πρὸς ὄλοκληρίαν τοῦ λόγου, νὰ τεθῇ, ἀλλὰ μόνον κατὰ τὸ φαινόμενον, ἄλλως λανθάνον ἐν

τοῖς ἡγουμένοις ἢ ἐπομένοις, ἢτοι αὐτὸ τοῦτο ἢ σύστοιχον τῇ
ρίζῃ τῆς λέξεως, διάφορον μὲν κατὰ σχηματισμόν, συγγενὲς δὲ
κατὰ τὴν ἔννοιαν, ἐνίστε δὲ καὶ ὅλως διάφορον ἢ καὶ τὸ ἀντί-
θετον, ἐπομένως αὐτόθεν κατ' ἀναλογίαν παραλαμβανόμενον.

§. 17. Κατὰ τὸν πρῶτον τρόπον ἡ αὐτὴ λέξις ἀπαξ τε-
θεῖσα πρέπει νὰ ἐννοηται δίς· ἄπαν θεοῦ μοι δῶμ', ἵν' ἀρ-
λύβοι μ' ὑπτος (Εὐρ.) = ἀπαν θεοῦ δῶμ' ἐστί μοι δῶμα. —
φιλόψυχος δὲ χρῆμα θηλειῶν ἔφυ (Εὐρ.) = τὸ χρῆμα τῶν
θηλειῶν ἔφυ φιλόψυχον χρῆμα. Καὶ ἐν τούτοις μὲν τὸ ὑπο-
κείμενον παραλαμβάνεται ἐκ τοῦ κατηγορουμένου, ἐν δὲ τῷ
ἐπομένῳ παραλαμβάνεται τὸ κατηγορούμενον ἐκ τοῦ ὑποκεί-
μένου· ἵσθι γάρ εξ ἐμέο τὰ ποιεύμενα ὑπὸ Μήδων (Ἡρ.) =
ἵσθι εξ ἐμέο ποιεύμενα τὰ ὑπὸ Μήδων ποιεύμενα.

§. 18. Ωσαύτως τὸ αὐτὸ ρῆμα εἰς τὸ ἐν κῶλον τιθέμενον
ἐννοεῖται καὶ εἰς τὸ ἄλλο· διὰ μὲν πεπραμέρος ἢν τοῦ σίτου,
διὰ δὲ ἕρδος ἀποκείμερος (Δ.). — κατὰ μὲν ἐλευσαρ αὐτοῦ
τὴν γυραῖκα, κατὰ δὲ τὰ τέκχα (Ἡρ.). — ἐπέκειντο (οἱ Συ-
ρακούσιοι τοῖς Ἀθηναίοις), καὶ μάλιστα τοῖς ὑστάτοις προσ-
πίπτοντες (Θ.), δηλ. ἐπέκειντο τοῖς ὑστάτοις. Καὶ ἐν τούτοις
μὲν παραλαμβάνεται ἡ λέξις ἐκ τοῦ πρώτου κῶλου εἰς τὸ
δεύτερον, ἄλλαχον δέ, τούναντίον, ἐκ τοῦ δευτέρου εἰς τὸ
πρῶτον, ὡς ἀρήρ γάρ ἄρδρα καὶ πόλις σώζει πόλιν. Καὶ
πρόθεσις παραλαμβάνεται ἐκ κῶλου εἰς κῶλον ἢ ἀλλοὶ ἢ ἐπὶ^{τῆς γῆς} ('Οδ.). — Χαρίτεσσί τε καὶ σὺν Ἀφροδίτῃ (Πίνδ.).
— οὔτε σὺ κείρωτ (τῶν τόξων) χωρίς, οὔτε κείρα σοῦ (Σ.).
‘Ομοίως σύνδεσμος· ζώει ὅρ’ ἢ τέθρηκεν ('Οδ.). — ἐκόντα
μήτ’ ἄκοντα (Σ. = μήθ’ ἐκόντα μήτ’ ἄκοντα).

§. 19. Καὶ διλόκληος ὁ πιονηγούμενος λόγος παραλαμβά-
νεται ἐκ τοῦ πρώτου εἰς τὸ δεύτερον κῶλον. Οὕτως, εἰπόντος
τοῦ Σωκράτους οὐκοῦν κακῷ ὑπερβάλλον τὸ ἀδικεῖτον κάκιον
ἄρ εἴη τοῦ ἀδικεῖσθαι; ἀποκρίνεται διὰ Πῶλος δῆλον δὴ ὅτι
(Πλ. Γοργ. 175) = δῆλον δὴ ὅτι κάκιον ἀν εἴη. Οὕτως ἐπὶ^{τῶν}
ὑποθετικῶν λόγων τὸ εἰ δὲ μὴ περιέγει ἐν ἔσυτῷ διλό-
κληρον προηγούμενον λόγον εἴ μοι θέμις, θέλοιμι ἄρ, εἰ δὲ

μή, πάρες (Σ.) = εἰ δὲ μὴ θέμις μοι. Ἡ τοιαύτη πλοκὴ τοῦ λόγου καλεῖται Σχῆμα ἀπὸ κοινοῦ, διότι ἡ αὐτὴ λέξις ἢ ρῆσις, ἅπαξ τεθεῖσα, ἐννοεῖται ἀπὸ κοινοῦ εἰς ἀμφότερα τὰ κῶλα.

§. 20. Κατὰ τὸν δεύτερον τρόπον γίνεται ἡ βραχυλογία, διταν ἐννοηται μὲν ἡ αὐτὴ λέξις, ἀλλὰ καὶ ἄλλον σχηματισμὸν διάφορον εἰς ἀριθμόν, εἰς πρόσωπον, εἰς χρόνον, εἰς ἔγκλισιν κτλ., ἢ εἰς πολλὰ δόμοῦ, σύ τε "Ελληνεῖ, καὶ ἡμεῖς τοσοῦτοι ὄντες (Ξ.) = καὶ ἡμεῖς "Ελληνές ἐσμεν. Οὕτω μετὰ πολλῶν ἄλλων καὶ τὸ γνωμικὸν χείρ χεῖρα ρίπτει, δάκτυλοι δὲ (ρίπτουσι) δακτύλους.

Σημ. Έν τῷ τοῦ Θουκυδίδου (Β'. 17): «οὐ γάρ διὰ τὴν παράνομον ἐνοίκησιν αἱ ξυμφοραὶ γενέσθαι τῇ πόλει», παραληπτέον τὸ δοκεῦσιν ἐκ τοῦ προηγηθέντος δοκεῖ τούγαντίον δὲ παρὰ τῷ αὐτῷ Θουκυδίδῃ δίλγον τι κατωτέρῳ (Β'. 20), λέγοντι «τὸ πεδίον τεμεῖν καὶ πρὸς αὐτὴν τὴν πόλιν χωρήσεσθαι», παραληπτέον τὸ ἐδόκει ἐκ τοῦ προηγηθέντος ἐδόκουν. — «οἱ στρατηγοὶ ἐν ἀθυμίᾳ ἦσαν, διτι αὐτοῖς τοῦτο τε πρῶτον ἀντεκεχρύκει καὶ οἱ Ρηγῆνοι, οὐκ ἐθελήσαντες ξυστρατεύειν» (Θ. η'. 46) = καὶ οἱ Ρηγῆνοι ἀντεκεχρύκεσαν. — «ἡμεῖς δὲ ὄμοιοι τότε καὶ νῦν ἐσμεν» (Θ. Α'. 86) = καὶ τότε ἡμεῖς καὶ νῦν ἐσμέν.

Τοιαῦτα εἶναι καὶ τὰ «ῶ μῆτερ, ὡς πράσσεις κακῶς, δόσον περ εὗ ποτε» (Εὔρ. Εὐκ. 36), ἔνθα παραλαμβάνεται τὸ «πράσσεις. — «σὺ μὲν τιμῆς, ἡμεῖς δὲ ἡσυχίας ἐπιθυμούμεν». — «καὶ τοῖς γε Ἀθηναῖσις βοηθεῖν, διταν ὑπ' ἄλλων, καὶ μὴ αὐτοὶ τοὺς πέλας ἀδικῶσιν» (Θ. η'. 79) = διταν ὑπ' ἄλλων ἀδικῶνται. — «οἱ (?) Ἀθηναῖοι ἄρχειν τε τῶν ἄλλων ἀξιοῦσι καὶ ἐπιδύντες τὴν τῶν πέλας δηοῦν μᾶλλον ἢ τὴν ἀειτῶν ὁρῶν» (Θ. Β'. 11) = ὁρῶν δηούμενην. — «ἡμεῖς δὲ ἐν οὐδεμιᾷ πω τοιαύτη ἀμαρτίᾳ ὄντες, οὐτ' αὐτοὶ οὖθ' ὑπᾶξ ὁρῶντες, λέγομεν ὑμῖν» (Θ. Α. 78) = οὐθ' ὑπᾶξ ὁρῶντες ἐν τοιαύτῃ ἀμαρτίᾳ ὄντες. — «οὔτε πάσχοντες κακὸν οὐδέν, οὔτε μέλλοντες» (Ἴσ.) = μέλλοντες πάσχειν.

§. 21. Δισκολώτερος εἶναι δι τοίτος τρόπος τῆς βραχυλογίας, καθ' ὃν οὕτις ἡ αὐτὴ οὔτε σύστοιχος λέξις ἐπαναληπτέα ἐκ τοῦ ἐνὸς εἰς τὸ ἄλλο κῶλον, ἀλλὰ κατὰ τὴν ἐννοιαν μόνον συγγενής, εἰς εὑρεσιν τῆς διποίας πολλάκις πρέπει νὰ μοχθήσῃ δι νοῦς: ὡς ἐκάστω ἔργον προστάσσων (Ἡρ.) = ὡς ἐκάστω ζητοῦσεν. — ἀπέπλευσαν ως ἐκαστοι κατὰ πόλεις (Θ.) = ως ἐκκαστοι εἴχον πατρίδος, οὕτως ἀπέπλευσαν ἐκαστοι εἰς τὰς ἐσιτῶν πατρίδας.

Σημ. Οὕτω βέβαια καὶ τὸ παρὰ Θουκυδίδη (Ά. 142) «τὸ δὲ ναυτικὸν τέχνης ἐστίν, ὥσπερ καὶ ἄλλο τι, καὶ οὐκ ἐνδέχεται, θταν τύχη, ἐκ παρέργου μελετᾶσθαι, ἀλλὰ μᾶλλον μηδὲν ἔκειν φ πάρεργον ἄλλο γίγνεσθαι». ἔνθα πρὸ τοῦ γίγνεσθαι ἐννοητέον τὸ χρή, ἐκ τοῦ προηγηθέντος ἐνδέχεται κατ' ἀναλογίαν παραλαμβανόμενον. — «καὶ βασιλεῖ ἔξειναι δεὶ ἐπὶ τοὺς αὐτοῦ (= αὐτόθι, ἐν Δσίᾳ) λυπηροὺς τοὺς ἑτέρους ἐπάγειν» (Θ. Η. 46) = ἔξειναι ἔφην, ἐκ τοῦ προηγηθέντος παρήνει παραλαμβανόμενον. Ἐν δὲ τῷ (Θ. Δ'. 83) «καὶ τὴν αἰτίαν οὐχ ἔξω πιστὴν ἀποδεικνύναι, ἀλλ᾽ ἡ ἀδικον τὴν ἐλευθερίαν ἐπιφέρειν ἡ ἀσθενής καὶ ἀδύνατος τιμωρῆσαι τὰ πρὸς Ἀθηναίους, ἦν ἐπίσιν, ἀφῆθαι», ἐν τῷ δευτέρῳ κώλῳ ἀναπληρωτέον τὸ δόξω, ἔξ δῆς τῆς προηγούμενης δήσεως παραλαμβανόμενον.

§. 22. Γίνεται δὲ τοῦτο μάλιστα ἐπὶ ἀντιθέσεων, ἐν αἷς ἀναπληρωτέα ἡ ἀντίθετος ἐννοια· νυκτὶ δ' ὅμῶς π.λείειν (Οδ. Ο, 34) = νυκτὶ καὶ ἡματι, ὅπερ πλῆρες ἐκφέρεται κατωτέρῳ (στίχ. 436). ἔξημαρ μὲν ἡμεῖς π.λέομεν νύκτας τε καὶ ἡμαρ· — εὖ πρᾶσσε· τὰ φίλων δ' οὐδέρ, ηρ τις δυστυχῆ (Εύρ. Φ. 406) = εὖ πρᾶσσε· καὶ τὰ φίλων ἔσται τι, κτλ. (Ίδε σ. 27, §. 2). Οὕτως ἐπὶ τοῦ οὐχ ἥκιστα πολλάκις ἀντιθέτως ἐννοητέον τὸ μάλιστα.

Σημ. ἀ.) Κατὰ τὰ προηγούμενα (§. 19—21) μετὰ πλείστων ἄλλων εἶναι καὶ τὰ ἐπόμενα· «τοῖς δὲ βοηθοῦσιν ἡ, πόλις ἡ πέμπουσα παρεχέτω μέχρι μὲν τριάκοντα ἡμερῶν σῖτον, ἐπὴν ἔλθῃ ἐς τὴν πόλιν τὴν παραγγείλασσαν βοηθεῖν» (Θ. Β'. 47), ἔνθα μετὰ τὸ ἔλθῃ ἐνγεῖται τὸ ἡ βοήθεια, ἐκ τοῦ προηγηθέντος βοηθοῦσιν. — «οὐ γάρ οἱ ἄρχοντες ἄλλων, ὥσπερ καὶ Λακεδαιμόνιοι, οὗτοι δεινοὶ τοῖς νικήσειν, ἀλλ' ἦν οἱ ὑπῆκοοι που τῶν ἀρξάντων αὐτοὶ ἐπιθέμενοι κρατήσασιν» (Θ. Ε. 91), ἔνθα μετὰ τὸ ἄλλα ἐννοητέον δεινόν, παραλαμβανόμενον ἐκ τοῦ προηγηθέντος δεινοῖ.

Σημ. β'.) Ὡσαύτως δὲ καὶ τὰ ἔξης, ἐν οἷς ἐκ τοῦ προηγούμενου ἔξατέον τὸ ἀντίθετον «ἀμελήσας ὅνπερ οἱ πόλει (Πλ. Απολ. 37), ἐπιμελοῦνται δῆλο. — ἀλλ' οὐ δίκαιοι (τοὺς μὲν πολεμίους ὡφελεῖν, τοὺς δὲ ἔυγγενεῖς διαρθεῖσαι), ἀμύνειν δέ (Θ. Ζ'. 79) = ἀμύνειν δὲ δίκαιοι. — «δ τ' ἔχων ἀμφότερα (τὸ γνῶναι τε καὶ σαφῶς διδάξαι), τῇ δὲ πόλει δύσνους, οὐκ ἀν δμοίως τι σίκειώς φράζοι· προσόντος δὲ καὶ τούδε» (Θ. Β'. 60) = καὶ τούδε τοῦ εὔνου τῇ πόλει, κτλ.

§. 23. Εἰς τὴν βραχυλογίκην, γενικότερον ἐκλαυθανομένην, πρέπει νὰ ἀναγκῇ βέβαια καὶ πᾶσα ἄλλη πλοκὴ λόγου συνεπτυγμένη. Οὕτω. π. χ. τὸ (Ξ.) ἀ.ισος ἡμέρων δέρδρων

ἔφυτενθη, ὅσα ἔστι τρωκτὰ ωραῖα = δένδρων ὅσα ἔστιν οἷα τρωκτὰ ωραῖα φέρειν.—οἱ δὲ (Ξενοφῶν) τοὺς ἡμετέρους πόνους ἔχει (Ξ.) = τὸν μισθὸν τῶν ἡμετέρων πόνων· οὗτοις ἐν τῇ συνηθείᾳ τρώγει τοὺς κόπους μου. — εἰ μέλλουσι τοιαῦται διάροιαι ἐγγραφθήσεοθαι ἀρθρώποις (Ξ.) = ταῖς τῶν ἀνθρώπων ψυχαῖς. — ἐπιθυμήσατες δὲ κύριοι εἴραι πάντων, διὰ ταῦτα καὶ ὡς εἶχοι ἀπέτυχοι (Ξ.) = ὃν τε ἐπεθύμησαν καὶ ἐκείνων ἂν εἶχον ἀπέτυχον. — καὶ εἴκοσι μάλιστα ἐρέμειναν τῇ ἔξοδῷ ἐθελονταὶ τρόπῳ τοιῷδε (Θ.) = τρόπῳ τοιῷδε παρασκευασθείσῃ.

§. 24. Ἀκριβῶς δὲ εἰπεῖν καὶ πολλὰ τῶν ἐν τῇ ἀρχῇ τοῦ πονήματος τούτου εἰς τὴν παράλειψιν ἐν γένει ἀναφερθέντων (σ. 3—4. §. 11—12. σ. 4—5. §. 14—19) κυρίως εἰς τοῦτο τὸ εἶδος τῆς παραλείψεως ἀνάγονται, εἰς τὴν βραχυλογίαν. Τοιοῦτον καὶ τὸ τοῦτο μοι ἐρ τοῖσι θειότατοι γείρεσθαι (Ἡρ. Ζ'. 137) = ἐν τοῖς θείοις θειότατον (σ. 48 §. 12 σημ.), κατ' ἄλλους δὲ = ἐν τοῖς θειότατον (=θειοτάτως) γινομένοις.

§. 25. Οὕτω λοιπὸν καὶ τὸ ἀσύρδετον σχῆμα λεγόμενον εἰς τὴν βραχυλογίαν ἀνάγεται. Καλεῖται δὲ ἀσύρδετον σχῆμα ἡ ἄνευ συμπλεκτικῶν καὶ συνδετικῶν μορίων πλειόνων συμπλοκή· ἢν τε ἐρ τῷ αὐτῷ στρατεύματι τῷρ 'Αθηναῖσι, ἔως ἀρχώμαλα ἐραυμάχοις, πάντα διοῦ ἀκοῦσαι, ὁλοφρύμος, βοή, τικῶντες, κρατούμενοι, ἄλλα δοσα ἐρ μεγάλῳ κιρδύρῳ μέγα στρατόπεδον πολυειδῆ ἀραγκάζοιτο φθέγγεοθαι (Θ.). — συμβαλόντες τὰς ἀσπίδας ἐωθοῦντο, ἐμάχοντο, ἀπέκτεινον, ἀπέθρησκον (Ξ.). Οὕτως ἀσυνδέτως ἐκφέρεται τὸ ἄρω κάτω ἐν τῷ ἀράτρεψον ἔμπαλιν, ἄρω κάτω τὰ πάντα συγχέας διοῦ (Εὔρ.), ἄλλως λεγόμενον ἄρω τε καὶ κάτω (Εὔρ. Φ. 188).

§. 26. Ωσαύτως καὶ ἐπὶ πλοκῆς ὀλοκλήρων λόγων· καὶ ἐκ τῷρ παρόρτων ἐπίδια χρὴ ἔχειν ἥδη τινὲς καὶ ἐκ δειροτέρων ἡ τοιούτων ἐσώθησαν (Θουκ.), ἔνθι δικαιολογεῖται τὸ ἀσύρδετον διὰ τὸ πάθος τοῦ λαχλοῦντος.—τοὺς τὰ τοιαῦτα

παρὰ τῶν θεῶν πυρθαρομέρους ἀθέμιστα ποιεῖν ἡγεῖτο (Ξ.), ὅπερ οἶον ἀνκεφχλκίωσις τῶν προηγουμένων. — οὐκ ἀρ πολλὴ ἀμαθία εἴη καὶ κακοδαιμορία τοῖς ἐπ' ὁφελεῖα πεποιημέροις ἐπὶ βλάβῃ χρῆσθαι (Ξ.); — ἐνὶ δὲ μόρῳ προέχουσιν οἱ ἵππεῖς ἡμᾶς· φεύγειν αὐτοῖς ἀσφαλέστερόν ἐστιν ἢ ἡμῖν (Ξ.). ἔνθα τὸ τελευταῖον εἶναι ἀνάπτυξις τοῦ προεξαγγελθέντος· οὗτοι καὶ ἐπὶ συμπερασμάτων μὴ καταφρόγει, ἔφη, ὁ Νικομαχίδη, τῶν οἰκογομικῶν ἀρδρῶν (Ξ.).

§. 27. Εἰς τὴν βραχυλογίαν ἀνάγεται καὶ τὸ συντακτικὸν σχῆμα τὸ καλούμενον Ζεῦγμα. Καλεῖται δὲ ζεῦγμα ἐκείνη τοῦ λόγου ἢ πλοκή, καθ' ḥν εἰς πλείονα κώλα τίθεται ἐν κοινῷ ῥῆμα, οὗτοιος ὅμως ἢ ἐπὶ τοῦ ἑνὸς σημασία δὲν ἀρμόζει εἰς τὸ ἄλλο, ἀλλὰ πρέπει ἢ τὸ αὐτὸν νὰ ἐκληφθῇ κατ' ἄλλην σημασίαν, ἢ ἐκ τῆς συγγενείας τῶν ἑννοιῶν τοῦ ἑνὸς καὶ ἄλλου κώλου πρέπει νὰ ἔξαχθῃ ἄλλο ῥῆμα κατάλληλον· ἔλεγ δ' Οἰρομάου βιαρ παρθένορ τε σύνευρον (Πιν.). ἔνθα τὸ ἔλεγ ἐπὶ μὲν τοῦ πρώτου κώλου σημαίνει τὸ ἐρίκησεν ἢ ἐφόρευσεν, ἐν δὲ τῷ δευτέρῳ τὸ ἔλαβεν. — η μὲν ἐπειτα (Θέτις) εἰς ἄλλα ἄλτο, Ζεὺς δ' ἐδὲ πρὸς δῶμα (Ιλ.), ἔνθα παραληπτέον ἔβη ἢ ἄλλο τι τοιοῦτον ἀνάλογον· διθεν καὶ ἔξ αραλόγου ἐργοεῖσθαι λέγεται περὶ τῶν τοιούτων· οὕτω καὶ ἢ προαῖστον ἢ βαθυσκαφεῖ κόρει χρύψον τιν (Σ.), ἔνθα ἐν τῷ προαῖστον παραληπτέον κατ' ἀναλογίαν ἐκ τοῦ ἐν τῷ ἐπομένῳ χρύψον, φίψον, δός, ἢ ὅμοιόν τι Ωσκύτως καὶ τὸ (Πλ.) ὑποδήματα σκυτοτομεῖν, καὶ ἀκυθον καὶ στλεγγίδα, καὶ τάλλα πάγα κατὰ τὸν αὐτὸν λόγον· ἔνθα κατ' ἀναλογίαν ἐκ τοῦ σκυτοτομεῖν παραληπτέον ποιεῖν, ἀπεργύζεσθαι ἢ τοιοῦτον τι.

§. 28. Εἰς τὸ ζεῦγμα ἀνάγεται· καὶ ἢ πλοκὴ τοῦ λόγου, καθ' ḥν τὸ ῥῆμα τοῦ προηγουμένου κώλου, συνεπτυγμένην ἔννοιαν ἔχον, συνάπτει δύο ἑννοίας εἰς μίαν· ἀριστατο εἰς οἰκημάτι ως λονσόδημερος (Πλ.) = ἀνίστατο ἵνα πορευθῇ κτλ. — βοῶ πῦρ καὶ δικέλλας ως κατασκάψων πόλιν (Εὐρ.) = βιῶν αἰτεῖ. (Ὢδε καὶ σ. 211, §. 9). — ἰθον λεύοντο ἐκλιπεῖν τὴν πόλιν εἰς τὰ ἄκρα τῆς Εὐβοίας (Ηρ.). Οὕτω παρ' ἡμῖν

λείπει εἰς τὴν ἔριτειαν. Ὡσαύτως οἱ Ἀθηναῖοι μετέγρασαν Κερκυραῖοις ἔνυμαχιαρ μὴ ποιήσασθαι (Θ.) = μετέγνωσαν καὶ ἔγνωσαν, ἢ μεταβολόντες γνώμην ἔγνωσαν.

§. 29. Ζεύγματος εἰδὸς εἶναι καὶ ἐκείνη ἡ πλοκὴ τοῦ λόγου, καθ' ἓν δύο ἑνικὰ ὑποκείμενα ἔχουσι κοινὸν ἥπαυ, κατὰ πληθυντικὸν ἀριθμὸν, μεσολάβεον· ἐνθα εἰς Ἀχέροντα Πυριφ. λεγέθωτε φέουσιν Κωκυτός θ' (Οδ.). Ὡσαύτως καὶ ἡ κατὰ πτωτικὴν σύνταξιν μεσολάβησις πληθυντικοῦ ἐπιθέτου εἰς δύο ἑνικὰ οὐσιαστικὰ ἀνήκοντος· τὸν μὲρον Ἐχέοντα, κεχλιδοντας ἥβα, τὸν δὲ Εὔρυτον (Πινδ.). Τοῦτο καλεῖται: ἴδιαιτερῶς Ἀλκμανικὸν Σχῆμα καὶ Προεπιζευκτικὸν ἢ Προεπίζευξις.

Β'. Περὶ Πλεονασμοῦ καὶ τῶν ὑπ' αὐτὸν ὑπαγομένων Σχημάτων

§. 30. Ο πλεορασμὸς εἶναι τὸ ἀντίθετον τῆς ἐλλείψεως. Διὰ τῆς ἐλλείψεως παραλείπομέντι, ὅπερ ἔπρεπε μὲν νὰ τεθῇ, ἀλλὰ δὲν τίθεται ὡς εὐκόλως ὑπὸ τοῦ νοὸς ἀναπλησθεῖμενον, διὰ τοῦ πλεορασμοῦ ποσοτίθεται τι, ὅπερ φαίνεται περιττόν, ὡς δι' ἄλλης ἥδη συνωνύμου λέξεως ὅπθεν Ἀλέξανδρος ὁ Φιλίππου (υἱός). — ὠρομασμένος κέχληται κτλ.

§. 31. Εἰ καὶ δὲ πλεορασμὸς φαίνεται εὐκολώτερος τῆς προεξηγηθείστης ἐλλείψεως, ἔχει δῆμος καὶ οὗτος τὰς δυσκολίας του· διότι, εἰ μὲν ὁ πλεορασμὸς ἐμφαίνεται περιττόν, πάνθ' ὅσα τιθέμενα εἰς τὸν λόγον δὲν προσθέτουσι μὲν νέαν ἔννοιαν, ἀλλ' ἐμποιοῦσι δύραμιν, γάριν, διάκρισιν, περιγραφὴν καὶ πληρεστέραν ἔκφρασιν, δὲν ποέπει νὰ ἀναχθῶσιν εἰς τοὺς πλεορασμούς, διότι δὲν εἶναι πάντῃ πάντως περιττά, ὡς ἀπαιτεῖ ἡ φύσις τοῦ πλεορασμοῦ.

§. 32. Διὰ τοῦτο, ἀφαιρέσταντες ἐκ τῶν καθαρῶν πλεορασμῶν τοὺς φανομένους πλεορασμούς, ὡς ἐκ τῶν κυρίων ἐλλείψεων τὰς καταχρονστικώτερον ἐλλείψεις λεγομένας, ἥλαττασαν παραπολὺ τὸν ἀριθμὸν καὶ τῶν ἐλλείψεων καὶ τῶν πλεορασμῶν οἱ περὶ τὰ τοιαῦτα ἀσχολούμενοι φιλόλογοι.

§. 33. Ἐπειδὴ δὲ τὸ ὑποκείμενον εἶναι ὀρισμένον, καὶ ἀπλούστατον τὸ καθαρὸν συνδετικόν, διὰ τοῦτο οἱ πλεορα-

σμοὶ εὐκολώτερα πίπτουσιν ἐπὶ τῶν προσδιορισμῶν· ἡ γέρει
γερραία σοφιστική (Πλ.).—ἴθ', ὁ ῥαξ, ἴθ', ὁ γορῆ γερραῖς
(Σ.).—φεύγων φυγῇ (Πλ.).—φύσει πεφυκώς (Ξ.).—ὁ πόρω
πονηρέ ('Αρφ).—τινὲς χρόνῳ παλαιοί (Σ.). Ἐξαιρέτως δὲ
γίνεται ὁ πλεονασμὸς ἐπὶ τῶν μορίων· καὶ πολλῷ μετέπειτα
χρόνῳ ὕστερον ('Ηρ.).—πάλιν αὐθίς.—ώσαντως οῦτως (Πλ.).
—ὅποια κισσὸς δρυὸς ὅπως τῆςδ ἔξομαι (Εὔρ.).—ὅσορ ἀπὸ
βοῆς ἔρεκα (Θ.) κτλ. Πλεοναστικὰ εἰναι καὶ τὰ παῖδων ἄπαι-
δες (Εὔρ.).—οἰκοφύλαξ δόμων κτλ.

§. 34 Χωσίζουσι δὲ τῶν κυρίων πλεονασμῶν τὰς πολλῶν
ἔνεκα γινομένας προθήκας εἰς τὸν λόγον·

ἀ.) Περισσολογίας χάριν πρὸς μείζονα τοῦ πράγματος
ἀνάδειξιν· πολεμίζειν ηδὲ μάχεσθαι, ηγήτορες ηδὲ μέδο-
τες, θάρατόν τε μόρον τε.

β'.) Ἐτεξηγήσεως χάριν· ἵππους ἀθλοφόρους, οἱ ἀέθλια
ποσσοὶ ἄροτο ('Ιλ.).

γ'.) Περιγραφῆς καὶ πληρεστέρας ἐκφράσεως χάριν· ὁδυρ-
μάτων θρῆνοι, θρήνων ὁδυρμοί, κοίτης λέκτρον, λέκτρων
κοῖται, καὶ ἄλλα τοιαύτης φύσεως. Συνήθης δὲ μάλιστα ἡ
τοιαύτη λογοπλήθεια τοῖς τραγικοῖς ποιηταῖς πρὸς περιγρα-
φὴν πάθους, εἰς διποσιολὴν πολλάκις καταντῶσα.

§. 35. Εἰς τούτους ἀνάγεται καὶ ἡ πλοκὴ τοῦ λόγου, καθ'
ἥν ἡ αὐτὴ ἔννοια ἐκφέρεται καταφατικῶς τε καὶ ἀποφατικῶς·
κατ' αἰσαρ, οὐδὲ ὑπὲρ αἰσαρ ('Ιλ.).—ἐκαστάτῳ, οὐδὲ μά. ἦγ-
γρός ('Ιλ.).—οὐδὲ μέρι μοι δοκέεις δι κάκιστος Ἀχαιῶν ἔμε-
ραι, ἀ.λ. ὄφριστος ('Οδ.).—οὐκ ἥκιστα, ἀ.λ. λὰ μάλιστα ('Ηρ.).
Σύνηθες δὲ τούτο τοῖς Ἰωσὶ μάλιστα, καὶ φύσει λαλιστέροις
οὖσι καὶ προσπαθοῦσι νὰ ἀφαιρέσωσι πᾶσαν ἀμφιβολίαν περὶ
τοῦ πράγματος, πανταχόθεν θεωρουμένου. Ἄλλα καὶ παρὰ
τοῖς Ἀττικοῖς ἀπαντῶνται· γρωτὰ κ' οὐκ ἄγρωτα (Σ.).—
ἐκόρτες οὐκ ἄκοντες (Εὔρ.).—μέγιστον δὲ καὶ οὐχ ἥκιστα
ἔβ. λαψερ δι παιωνισμός (Θουκ.).—βίᾳ λαμβάνειν, οὐ πε-
θοντας (Ξ.).—λέξω πρὸς ήμᾶς καὶ οὐκ ἀποκρύψομαι (Δημ.).
Τοῦτο δὲ μετὰ τῶν διμοίων δινομάζεται Σχῆμα ἐκ παρα-λ-

λή.ιον, παρὰ δὲ τοῖς νεωτέροις ἀρτιθετικὸς παραλληλισμός.

§. 36. Εἰς τοὺς πλεονασμοὺς ἀνάγεται καὶ τὸ σχῆμα τὸ παρὰ τῶν γραμματικῶν καλούμενον ἐν διὰ δυοῖς, οἷον χρυσὸν καὶ φιάλας = χρυσᾶς φιάλας. Τοιαῦτα καὶ τὰ παρ' Ἡρόδοτῷ ἐθάμβενορ δὲ ὁρέωτ χρυσῷ τε καὶ εἴμασι κεκοσμημένορ = χρυσοῖς εἴμασι· καὶ (Γ'. 1) ἐν ἑσθῆτι τε καὶ χρυσῷ = ἐν ἑσθῆτι χρυσῇ οὔτω καὶ (Πινδ.) στεφάροισι ἵπποις τε = στεφάνοις ἵππικοις, ἐν ἵππικοις ἀγῶνι δῆλ. διδομένοις. Δὲν εἶναι δὲ ἀδύνατον ἐν τισι τῶν τοιούτων νὰ ἔννοιθῃ χωριστὰ ἑκάτερον.

Σημ. Ἄν καὶ προσεπάθησαν οἱ φιλόλογοι νὰ διαστείλωσιν ἀκριβῶς τὰ τῆς κυρίας ἐλλείψεως καὶ τὰ τῆς βρυχυλογίας, τὰ τοῦ κυρίως καὶ κεθαροῦ πλεονασμοῦ καὶ τοῦ καταχρηστικῶς λεγομένου πλεονασμοῦ, μένουσιν ὅμως πολλὰ ἀμφιβαλλόμενα, πολλὰ περὶ ὧν διαφωνούσιν οἱ περὶ τὰ τοιαῦτα δεινοί, εἰ πρέπει νὰ ἀναγύθωσιν εἰς τὸ ἐν τῷ ἄλλῳ εἶδος ἑκατέρου τοῦ γένους. Εάν μὲν ὀνομασθῶσι καθαροὶ πλεονασμοὶ τὰ «ἐν τῷ παρόντι νῦν» (Ξ.). — «διά παντὸς ἀεὶ τοῦ γένουσσα» (Ξ.). — «ἐν δῶρον ἀπειμι ἔχων παρὰ σοῦ, ἀνθ' οὐ οὐδὲ ἐν τὰς Βερύλωντι, οὐδὲ τὰ πανταχοῦ, ἀντὶ τούτου οὐ σύ μοι δεδώρησαι, οὐδιον ἐν ἔχων ἀπέλθοιμι» (Ξ.), ἵσως καὶ τὸ «αὐτόθιν ἐξ αὐτῆς» (Ξ.). ὡσαύτως τὰ κραυγὴ βοῶν (Ξ.). — δρόμῳ θεῖν (Ξ.). — φεύγειν φυγῆ (Π.). κτλ., δυσκόλως ὅμως θέλουσιν ἐκληφθῆ ὡς τοιοῦτοι πολλαὶ ἄλλαι φράσεις, ἐν αἷς τὸ προστιθέμενον γρητιμένει εἰς ἀκριβέστερον προσδιορισμὸν τοῦ ἡγεμόνου «εἰς Μήδους ἐνθάδε» (Ξ.). — «οἴκοισιν ἐκ Περσῶν» (Ξ.). — «ἐνθάδε ποι πρὸς τὸν Πικτωλὸν ποταμόν» (Ξ.). Οὐδὲ τὰ ἐπόμενα δὲν εἶναι πάντη πάντως ἀργά: «κατεύθατο ἀποθλέπων» (Ξ.). — «κατὰ μέρος μερισθέντες» (Ξ.). — «ἀποσπίσας ἐστρατοπεδεύσατο χωρίς» (Ξ.). — «οὖν τοιούτῳ ἔθεισθεντες» (Ξ.) κτλ. Άλλ' ὅταν ἡ τοιαύτη ἐξαριθμώσις εἶναι ἀδύνατος, τότε ἀρκείτω, μέχρι δευτέρων φροντίδων, ἢ ἐπὶ τὸ γενικώτερον χαρακτήρισις εἰς ἔστι πλέον ἢ ἔλαττον τοῦ ἀπολύτως ἀναγκαίου.

Γ'. Περὶ «Ελξίως ἢ Ἐφέλξεως καὶ τῶν ὑπὸ ταύτην ὑπαγομένων Σχημάτων.

§. 37. «Ελξίς ἢ Ἐφελξίς, δρθότερον δ' ἵσως γραμματικὴ ὑπαλλαγή, καλεῖται ἐκείνη τοῦ λόγου ἢ πλοκή, καθ' ἣν δύο κῶλα συνδεδεμένα οὕτως ἐπενεργοῦσι: πρὸς ἄλληλα, ὥστε ἢ τὸ ἐπόμενον ἔλκει καὶ συμμορφόνει: πρὸς ἔσυτὸ τὸ ἡγούμενον ἢ, ἀντιστρόφως, τὸ ἡγούμενον συμμεταβάλλει: πρὸς ἔσυτὸ τὸ

ἐπόμενον· τὸ οὗτος ἐστιν δὲ ἀνήρ διὰ εἰδες γίνεται οὗτος ἐστιν διὰ εἰδες ἄγρος· ἐκ τοῦ χρῶματος ἀγαθοῖς δὲ ἔχω γίνεται χρῶματος οἷς ἔχω ἀγαθοῖς. Ἐν τῷ πρώτῳ παραδείγματι τὸ ἀνήρ, εἰς τὸ ἡγούμενον κῶλον ἀνήκον, μετατρέπεται εἰς τὸ ἄγρο, κατὰ τὴν πτῶσιν τοῦ ἀναφορικοῦ ὅρου, εἰς τὸ ἐπόμενον κῶλον ἀνήκοντος· ἐν τῷ δευτέρῳ παραδείγματι τὸ δὲ τοῦ δευτέρου κῶλου ἔγινεν οἷς, κατὰ τὸ ἀγαθοῖς τοῦ πρώτου, ὡς καὶ τὸ ἐν §. 36, σημ., οὖν σὺ μοι δεδώρησαι.

§. 38. Παρατηρεῖται δὲ μάλιστα ἡ ἐφελξίς ἐπὶ τῶν ἀναφορικῶν λόγων, μετασχηματίζουσα ἡτοι τὸ ἡγούμενον κατὰ τὸ ἐπόμενον ἥ, ἀντιστρόφως, τὸ ἐπόμενον κατὰ τὸ ἡγούμενον, ἀπερ εἶναι τὰ δύο κυριώτερα εἰδη τοῦ περὶ οὐδὲ λόγος τούτου σχῆματος ἡ ιδιώματος.

§. 39. Συνισταμένων δ' ἐκ δύο μερῶν τῶν ἀναφορικῶν λόγων, ἡ φύσις αὐτῶν ἀπαιτεῖ ὥστε τὸ μὲν πρῶτον, τὸ ἀραφερόμερον, νὰ πεισέῃ τὴν βάσιν τῆς ἀναφορᾶς, τὸ δὲ δεύτερον μέρος νὰ ἔχῃ τὸ ἀραφορικόν, ἀναφέρον καὶ ἀναπολοῦν τὸ ἐν τῷ πρώτῳ μέρει. Πτωτικὸν δὲ δύο τὸ ἀναφορικὸν πρέπει, ἐν συνήθει πλοκῆ, νὰ συμφωρῇ κατὰ γέρος καὶ κατ' ἀριθμὸν πρὸς τὸ προηγούμενον, τὸ ἀραφερόμερον, ἡ δὲ πτῶσις νὰ ἦναι ὡς ἀπαιτεῖ τὸ ρῆμα ἐκατέρου τοῦ κώλου· ἔστι δίκης ὁ φθαλιμός, δις τὰ πάρθ' ὁρᾶ (Γ.).—Σωκράτης ἡραρτιώθη τοιαύτῃ ὁριῆ τοῦ δήμου, ήτρ οὐχ ἀλλοι οὐδέτερα ἀρθρωπορ ύπομεναι (Ξ.).

§. 40. Καὶ ταῦτα μὲν κατὰ τὴν φυσικωτέραν πλοκήν, δυνάμει δὲ τῆς ἐφέλξεως τοῦ πρώτου εἰδούς, τὸ ἀραφερόμερον οὐσιαστικόν, ὅπερ ἐπρεπε νὰ προτάσσηται, μεταβάλλον θέσιν, μεταβάλλει καὶ πτῶσιν, τιθέμενον ἐν τῷ κώλῳ τοῦ ἀναφορικοῦ καὶ κατὰ τὴν πτῶσιν αὐτοῦ· ὡς ἀνωτέρω εἰδομεν, ἐκ τοῦ οὗτος ἐστιν δὲ ἀνήρ διὰ εἰδες γίνεται οὗτος ἐστιν διὰ εἰδες ἄγρος· ἐμφάσεως δὲ καὶ μείζονος ἀναδείξεως χάριν καὶ προτάσσεται δλόκληρον τὸ ἀναφορικὸν κῶλον, οὗτοι μεταβεβλημένην ἔχον τὴν πτῶσιν· διὰ εἰδες ἄγρος οὗτος ἐστιν.—τὸ δὲ ἄγρος τοῦτον διὰ πάλαι ζητεῖς οὗτός ἐστιν ἐνθάδε (Σ.).—τὴν οὐ-

σταρ ἦν κατέλιπε τῷ νιεῖ οὐ πλείονος ἀξία ἐστίν (Δυσ.). — *Μελέαγρος τὰς τιμὰς ἃς ἔλαβε φανεραὶ* (Ξ.) = φανεράι αἱ τιμαὶ ἃς Μελέαγρος ἔλαβεν.

§. 41. Συνήθως δὲ ἐκφέρονται οὕτω τὰ οὐδεὶς δε τις οὐ = οὐδεὶς ἐστιν ὃς τις οὐ· οὐδενὸς δτου οὐ πάντων ἢν όμων καθ' ήλικιαν πατήρ εἴηρ (Πλ.) = οὐδεὶς ἐστιν οὗτινος οὐκ ἢν εἴην πατήρ. — *Γοργίας οὐδεὶς ὅτῳ οὐκ ἀπεκρίνετο* (Πλ.) = οὐδεὶς ἦν ὅτῳ οὐκ ἀπεκρίνετο. — οὐδέρα κίρδυρον ὅρτιρα οὐχ ὄπεμειραν οἱ πρόσωροι (Δ.) = οὐδεὶς κίνδυνος θν οὐχ ὑπέμειναν = πάντα. — *Ἀπολλόδωρος κλαίων καὶ ἀγαρακτῶν οὐδέρα ὅρτιρα οὐ κατέκλασε τῷ παρόντων, πλήρης αὐτοῦ Σωκράτους* (Πλ.) = οὐδεὶς ὄντινα. Τὸ ἀρχαιότερον παράδειγμα τῆς τοιαύτης συντάξεως ἀπαντᾶται παρ' Ομήρῳ (Ιλ.). ἀλλού δ' οὐ τεν οἶδα, τεῦ ἢν κλιντά τεύχεα δύω.

§. 42. Τὸ δεύτερον εἶδος τῆς ἐφέλξεως, καθ' ὃ τὸ ἐπόμενον, ὑπὸ τοῦ ἡγουμένου ἐφελκόμενον, συμμορφοῦται καὶ συσχηματίζεται κατ' αὐτό, γίνεται, ὅταν τὸ μὲν ῥῆμα τοῦ ἀναφορικοῦ κώλου ἀπαιτῇ αἰτιατικήν, τὸ δὲ ἀναφερόμενον οὐσιαστικὸν ἦναι κατὰ γενικὴν ἢ δοτικήν ἀπὸ τῷ δώρῳ ὡρ λαμβάρουσιν (Πλ.) = ἀπὸ τῶν δώρων, ἢ λαμβάνουσι. — *χειμῶνος ὄντος οἵου σὺ λέγεις* (Ξ.) = οἴον σὺ λέγεις. — *ἐξελεγχομένης τῆς αἰτίας, ἷς εἶχορ* (Ισ.). — *τοῖς ἀγαθοῖς οἵς ἔχομεν εἰρ τῇ ψυχῇ* (Ισ.). Εἰς ταῦτα ἔλκουσι καὶ τὸ δμητικὸν (Ιλ.) τῆς γάρ τοι γενεῆς, ἷς Τρατὸς περ εὑρύοπα Ζεὺς δῶχ'. ... 'Αλλὰ τοῦτο τότε ἀληθεύει, ὅταν ἐννοηθῇ ὅτι δ Ζεὺς ἔδωκε τῷ Τρωτῷ δόλοκληρον τὴν γενεὰν τῶν ἵππων ἐκείνων, οὐχὶ δὲ καὶ ὅταν εἰς τὸ ἷς δοθῇ δικιρετικὴ ἔννοια = *ἐξ ἷς ἔδωκε κτλ.* 'Ιδε στίχον 268. 'Ωσαύτως δὲ καὶ ἐναλλασσομένης τῆς τάξεως ἀπολαύω ὡρ ἔχω ἀγαθῶν. — *χρῶμαι οἵς ἔχω βιβλίοις κτλ.* καὶ παραλειπομένου τοῦ οὐσιαστικοῦ ἀμελῶ ὡρ με δεῖ πράττειν (Ξ.). — *ὡρ ἔλαβεν* (ἡ πόλις ήμῶν) ἀπασι μετέδωσεν (Ισ.).

§. 43. 'Η αὐτὴ ἐλέξις ἐπικρατεῖ ἐνίοτε, καὶ δτε τὸ ἀναφορικὸν κώλον ἐπρεπε κανονικῶς νὰ ἦναι κατ' ὄνομαστικήν.

ἀρθρώπους αἴροντες τὸν μὲν ἀπόλιδας, τὸν δὲ ἀντομόδιον, τὸν δὲ ἐκ τῶν ἄλλων κακονοργιῶν συνεργόντας, οἵς δύστατα τις πλείονα μισθὸν διδῷ, μετ' ἐκείνων ἐφ' ἡμᾶς ἀκολουθήσουσιν ('Ισ.) = οἱ δύστατα κτλ. — πολλὰ ἂν εἰπεῖν ἔχοιεν Οἰνρθιοι ρῦν, ἢ τότε εἰ προειδοποιοῦνται ἀπώλογο (Δημ.).

§. 44. Γίνεται δὲ τοῦτο μάλιστα ἐπὶ τοῦ οἴος μετὰ τοῦ ῥήματος εἶναι. Οὕτω π. χ. ἡδέως χαρίζονται οἴῳ σοὶ ἀρδρί (Ξ.). Τοῦτο κυρίως μὲν ἐπρεπε νὰ ἔναι τοιούτῳ, οἴος σὺ εἶ διὰ δὲ τῆς ἐφελκεως, παραλειπομένου τοῦ ῥήματος εἶναι, γίνεται ἀρδρὶ τοιούτῳ οἴῳ σοὶ, διότε κατὰ μετάθεσιν γίνεται τοιούτῳ οἴῳ σοὶ ἀρδρὶ, καὶ τελευταῖον κατὰ παράλεψιν τῆς δεικτικῆς ἀντωνυμίας, ἡδέως χαρίζονται οἴῳ σοὶ ἀρδρὶ. Παραλείπεται δὲ καὶ τὸ οὐσιαστικόν, ὡς χαλεπὸν θρον καὶ σχεδὸν εἰπεῖν, οἴῳ γε ἐμοὶ παρτάπασιγ ἅπορον (Πλ.). Τοικύτα δὲ καὶ τὰ τὴν γυναικα εὑρον διηγη τὸ ὅρεος κορυφή ('Οδ.) = ὅτι ἐστὶν ὅρεος κορυφή. — τὸ μὲν (ρόπαλον) ἀμμιες ἑτοκομεν εἰσορθωτες, δισσορ θ' ιστὸν τηδὸς ἐεικοσθροιο ('Οδ.) = τοῦτο ἡμεῖς δρῶντες ἀπεικάζομεν εἶναι τόσον, δισσος ἐστιν διστὸς τηδὸς εἰκοσήρους· τὸ δὲ εἰκόσορος ἐκ τοῦ ἔρω = ἑοέσσω, ὡς τριακόντορος καὶ πεντηκόντορος.

§. 45. Καὶ ταῦτα μὲν περὶ μεταβολῆς τῆς πτώσεως, ἀλλ' ἐπὶ τῶν ἀναφορικῶν ἡ ἐφελκειός φέρει μεταβολὴν καὶ εἰς τὸ γένος καὶ εἰς τὸν ἀριθμόν. Γίνεται δὲ τοῦτο, διταν τὸ ἀναφορικὸν μετὰ τῶν ῥημάτων εἶναι, καλεῖσθαι, ὄρομάζεσθαι καὶ τῶν δμοίων, προσλαμβάνη δμοιόπτωτον ἄλλο ὄνομα· διότε παρών, ήτοι αἰδῶ εἴπομεν (Πλ.). — τὸν οὐραρόν, οὐδὲ δὴ πόλονς καλοῦσι (Πλ.). — λόγοι μήν εἰσιν ἐν ἐξάστοις ἡμῶν, ἃς ἐπιδίας ὄρομάζομεν (Πλ.). Τῆς αὐτῆς φύσεως εἶγαι καὶ τὸ (Θ. Α'. 68) ὅτι τὸ μὲν (ἡ Ποτίδαια) ἐπικαιρόστατορ χωρίον. Ωσαύτως δὲ (Θ.), καὶ αὐτῷ φρουρίω οἱ Ἀθηναῖοι ἐχρώντο, ὅπότε πόλεμος καταλάβοι = καὶ αὐτῇ (τῇ Οἰνόῃ).

§. 46. Συνήθης δὲ ἡ μεταβολὴ τοῦ ἀριθμοῦ ἐπὶ τοῦ δι-

καὶ ὅστις περιληπτικὴν ἴδειν ἔχοντων· κἀκείνους στυγῷ τὸν παῖδας, ὅστις τοῦ μὲν ἄρσενος πατρὸς οὐκ ὠρόμασται, τῆς δὲ μητρὸς ἐν πόλει (Εὐρ.). — γίγρονται πάνθ' ὅτι βούλορται ('Αρφ.)· καὶ ἀντιστρόφως τοῦτ' ἡρ ἀ νῦν σοι φαρερὰ σημαίνω κακά (Εὐρ.). Τοιαῦτα εἶναι καὶ τὰ ὅστις δ' ἀφικεῖτο τῷρ παρὰ βασιλέως πρὸς αὐτόν, πάντας οὗτοι διατίθεις ἀπεπέμπετο ὕσθ' ἑαυτῷ μᾶλλον φίλους εἶναι ή βασιλεῖ (Ξ.). — τῷρ βαρβάρων τινὲς ἵππεων διὰ τοῦ πεδίου ἐλανγοντες φτιῇ ἐτυγχάροιεν, πάντας ἔχτεινον (Ξ.). — ἐκέλευε δὲ καίειν ἄπαντα ὅτῳ ἐτυγχάροιεν κανούμων (Ξ.).

§. 47. Εἶναι δὲ σημειωτέα καὶ ἡ περίστασις, καθ' ἣν τὸ ἀναφορικόν, ὑπὸ τῆς μετοχῆς ἐλκόμενον, μόνον εἰς αὐτὴν ἀναφέρεται, καὶ οὐδαμῶς εἰς τὸ ῥῆμα εἰς δ καὶ ἡ μετοχὴ ἀποδίδεται. Ἐὰν π. χ. εἴπωμεν τεῖχος ὁ ποτε Ἀκαρνᾶρες τειχισάμενοι κοινὸν δικαστήριον εἶχον, τὸ ἀναφορικὸν δ ἀναφέρεται καὶ εἰς τὸ ῥῆμα εἶχον καὶ εἰς τὴν μετοχὴν τειχισάμενοι, δι' ἓν, οἷον διὰ μέσου, εἰς τὸ ῥῆμα, ὡς πρὸς τέλος, φθάνομεν. Ἔστι δὲ τοῦτο—δ ἐτείχισαν καὶ δ εἶχον οἱ Ἀκαρνᾶνες. Εἰς τὸ (Θ. Γ'. 105) τεῖχος ὁ ποτε Ἀκαρνᾶρες τειχισάμενοι κοινῷ δικαστηρίῳ ἐχρῶντο, τὸ αὐτὸν ἀναφορικὸν εἰς τὴν μετοχὴν ἀναφέρεται, ὡς καὶ τὸ ποτέ, ἀλλὰ δυσκόλως εἰς τὸ ἐχρῶντο, μετὰ δοτικῆς συντασσόμενον· τοῦτο δὲ—ὁ ποτε οἱ Ἀκαρνᾶνες ἐτείχισαν, καὶ ἐχρῶντο αὐτῷ κοινῷ δικαστηρίῳ. Οὕτω καὶ (Θ. Β'. 39) δ μὴ κρυψθὲν ἀν τις τῷρ πολεμίων Ἰδὼν ὡφεληθείη—εἴ τις δὲ τῶν πολεμίων τοῦτο, μὴ κρυψθέν, ἰδοι, ὡφεληθείη ἄν. Οὕτω δὲ (Θ. Ε'. 9) καὶ τὰ κλέμυτα ταῦτα καλλιστηρ δόξαρ ἔχει, ἀ τὸν πολέμιον μάλιστ' ἀν τις ἀπατήσας τοὺς φίλους μέγιστ' ἀν ὡφελησειεν.—εἴται τινάς φασιν ἐπωδάς ἃς οἱ ἐπιστάμενοι ἐπάδοντες αἵς ἀν βούλονται φίλους ἑαυτοῖς ποιοῦνται (Ξ. Ἀπ. Β'. Γ'. 10). — νῦν σοι φράσω πρᾶγμ' δ σὺ μαθὼν ἀνήρ ἔσαι ('Ασφ.).

§. 48. Οὕτω καὶ ἐπὶ μορίων ἀναφορικῶν· ἐμοὶ πειθόμενος ἀκολούθησον ἐταῦθα, οἴ ἀφικόμενος εὐδαιμονήσεις (Πλ.). — ἡρ (τιμωρίαν) πρὶν ἐμπεσεῖτο, εἰκός εἶναι τοῦ βίου τι ἀ-

πολαῦσαι (θ.). τοῦτο ἐν τῇ συνηθείᾳ θὰ ἦτο πρὸ τῆς ἡμπτώσεως τῆς ὀποίας· τὸ αὐτὸ δὲ δεικτικῶς θὰ ἦτο καὶ πρὶν ταύτης ἡμπεσεῖν.

§. 49. Ἐτι μεῖζων ἀνωμαλία γίνεται, δταν τὸ δὲ οὐδετές, ἀντὶ νὰ ἀναφέρηται εἰς πρόσωπον (οὗτος — δε), ἀναφέρηται εἰς πραγματικόν τι, καὶ οὕτως ἐναλλάσσεται δ πρώην εἰρμὸς τοῦ λόγου· συμφορὰ δὲ ἀν τύχῃ κακῆς γυραικός (Γν.) = ἐάν τις τύχῃ, τὸ τυχεῖν. — σκαιότι δὴ τὸ χρῆμα γίγγεσθαι φυλεῖ, θεῶν ἀράγκας δοτις ιᾶσθαι θέλει (Εὔρ.) = εἴ τις θέλει, τὸ θέλειν. — τὸ καλῶς ἀρξαὶ τοῦτ' ἔστιν δὲ ἀν τὴν πατρίδα ὁφελήση ως πλείστα, η ἐκῶν είραι μηδὲν βλάψῃ (θ.) = τὸ ὁφελῆσαι η μηδὲν βλάψαι.

Σημ. Προσόντοις εἶναι καὶ τὰ «σωφρόνων ἀνδρῶν, οἵτινες τάγαθα ἵσταται τοῖς ἀνθρώποις ἔθεντο» (θ. Δ'. 18) = σωφρόνων ἀνδρῶν ἔργον η ἴδιον οἵτινες κτλ., η = σωφρόνων ἀνδρῶν ἔργον ποιοῦσιν οἵτινες κτλ. — «παντάπαιοι δὲ ἀπόρων ἔστι καὶ ἀνηγάνων καὶ ἀνάγκη ἐχομένων, καὶ τούτων πονηρῶν, οἵτι εἰς ἔθελουσι δι' ἐπιορκίας τε πρὸς θεοὺς καὶ ἀπιστίας πρὸς ἀνθρώπους πράττειν τι» (Ξ.). Οὕτω καὶ «ἀπλῶς τε ἀδύνατον καὶ πολλῆς εὐθύνεις δοτις οἰεται τῆς ἀνθρωπείας φύσεως ὅρμωμένης προθύμως τι πράξεις ἀποτροπήν τενα ἔχειν» (θ. Γ'. 45), ἔνθα δ Κρύγερος γενικὴν ἀπόλυτον δέχεται τὸ ὄρμωμένης.

§. 50. Τὸ αὐτὸ συμβιχίνει καὶ δταν, τρεπομένου τοῦ λόγου ἐκ τοῦ πραγματικοῦ εἰς τὸ χρονικὸν εἶδος, γίνηται μεταβολὴ τοῦ εἰρμοῦ· οὐδὲν ἄλλο, πλὴν δταν 'κείρω δοκῆ (Αἰσχ.), ὅπερ δικαλώτερον θὰ ητο οὕτως ἐκφερόμενον· οὐδὲν ἄλλο, πλὴν δτι ἐκείρω δοκεῖ = τὸ ἐκείρω δοκοῦτ, η = οὐδέποτε ἄλλοτε, πλὴν δταν ἐκείρω δοκῆ. Καὶ ἀντιστρόφως δὲ ἐκ χρονικοῦ εἰς πραγματικὸν εἶδος· καὶ δταν τις τὸν αὐτοῦ βίον τοῖς ἔχθροῖς καὶ τοῖς συκοφάνταις διαρέμη, τοῦτ' ἔστι τὸ τὸν βίον ἀβίωτον βιοῦτ (Λυτ.).

§. 51. Η ἔφελξις ἐπενεργεῖ καὶ ἐπὶ τῶν τοπικῶν σχέσεων. 'Ἐν τούτοις δηλ. τὸ πλήνες τοῦ λόγου ἀπαρτίζεται ἐκ δύο, ἐκ τῆς ἐννοίας τοῦ ἐκεῖ η ἐκεῖσε καὶ δτου η δπόσε, ἐκ τῆς τοῦ ἐτεῦθεν η ἐκεῖθεν καὶ δθεν η δπόθεν· οὐδὲν ἀν τις ἐαυτὸν τάξῃ, ἐνταῦθα δεῖ μέροντα κινδυνεύειν (Πλ.). — ἐκ τοῦ
(ΣΥΝΤ. ΠΕΡΙΟΔΟΣ Δ').

αὐτοῦ χωρίου ἡ δρυὴ ἔσται, ὅθεν περ καὶ ἐκεῖτος ἐμὲ ἐπεδέξατο γυμνήν (Ἡρ.). — ἔνθερ μ' ᾠδὴν ἀρέστησεν μολεῖν ὁ κοιραρος (Σ.), διότι τὸ ᾠδεῖ = ἐνταῦθα, οὐχὶ = οὔτως, ὡς ἄλλαχον· ὅθεν = ἐκ τοῦ βωμοῦ τοῦ θεοῦ ἐνταῦθα μολεῖν.

§. 52. Τούτων δὲ παραλειπόμενον πολλάκις τὸ ἐν ὑπογείται μαχόμενοι δὲ οἱ πολέμιοι, καὶ ἐκεῖ ὅπῃ εἴη στενὸν χωρίον προκαταλαμβάροντες, ἐκώλυον τὰς παρόδους (Ξ.). — ἐπεσθε (ἐκεῖσε), ὅπῃ ἀρ τις ἥγηται (Θ.). — φοβοίμην δ' ἀρ τῷ ἥγεμονι, φ' ἀρ δοίη, ἐπεσθαι, μὴ ἡμᾶς ἀγάγοι, ὅθεν οὐχ οἶόν τε ἔσται ἐξελθεῖν (Ξ.) = ἐκεῖσε ὅθεν.

§. 53. Δυνάμει δὲ τῆς ἐλξεως τὸ ἥγονύμενον κῶλον λαμβάνει τὸ εἰδός τοῦ ἐπομένου ἡ ἀντιστρόφως· βῆραι κεῖθεν ὅθεν περ ἥκει (Σ.) = κεῖσε ὅθεν. — διεκομίζοντο (Ἀθηναίων τὸ κοινὸν) εὐθός, ὅθεν ὑπεξέθεντο παῖδας καὶ γυναικας καὶ τὴν περιοῦσαν κατασκευήν (Θ.) = ἐκεῖθεν ὅπῃ ἡ ὅπου. — ἐκ γῆς, ὅθεν προῦκειτ', ἀραζέοντοι θρομβώδεις ἀφροί (Σοφ.) = ἐκ γῆς ἐν ἡ ἡ ἐνθα προῦκειτο. — καὶ ἀλλοσε, ὅποι ἀρ ἀφίκη, ἀγαπήσουσί σε (Πλ.) = καὶ ἄλλαχον ὅποι ἄλλοσε ἀν ἀφίκη.

§. 54. Ἐκ τούτων ἐγεννήθησαν τὰ συνεπτυγμένην ἔννοιαν ἔχοντα· τὸν ἐκεῖθεν πόλεμον δεῦρο ἥξοτα (Δ.) = τὸν ἐκεῖ πόλεμον ἐκεῖθεν δεῦρο ἥξοντα. — ὅπως εἰργωσι τὸν ἐκεῖθεν ἐπιβοηθεῖν (Θ.). — τῶν ἐκεῖθεν ἔνδον τῶν παραλιθών (Θ.). — ἐπεχείρησαν διαφορῆσαι τἄνδοθεν (Δ.). — τοῦτο δὴ τὸ κρεάδιον τῶν ἔνδοθέρ τις εἰσενεγκάτω λαβών (Ἀρφ.) = τῶν ἔνδον ὄντων ἔνδοθεν ἐλθὼν καὶ λαβὼν εἰσενεγκάτω. Οὕτω καὶ διὰ τοῦ αὐτόθεν· δὲ ἐκ τῆς γῆς στρατὸς ἀμφοτέρων πολὺν τὸν ἀγῶνα καὶ ἔνστασιν τῆς γρώμης εἰχόντες, φιλορεικῶν μὲν δὲ αὐτόθεν περὶ τοῦ πλειονος ἥδη καὶ λοῦ (Θ.). ἐνθα τὸ δὲ μὲν ἐκ τῆς γῆς στρατός = δὲ ἐν τῇ γῇ στρατὸς ἀμφοτέρων, τὸ δὲ δὲ αὐτόθεν = δὲ Συρακουσίων στρατός Οὔτως ὑπὸ τῶν αὐτόθεν ἔνδον τῶν παραλιθών (Θ.).

Σημ. ἀ.) Καὶ ἐν πολλοῖς ἄλλοις ἐπικρατεῖ ἡ τοιεύτη ἔφελξις ἢ γραμματικὴ ὑπελλαγή. Οὕτω π. χ. περὶ Αἰσχύλῳ (Ἐπε. Θ. 40) «ἥκω σεφῆ

τάχεισθεν ἐκ στιστοῦ φέρων· παρὰ Πλάτωνι (Διπλ. Σ. 40) «τὸ τεθνάναι μεταβολή τις τυγχάνει οὐσα καὶ μετοίκησις τῆς ψυχῆς τοῦ τόπου τοῦ ἐνθένδε εἰς ἄλλον τόπον». Εν τῷ τοῦ Ἰσοχράτους (Πανηγ. μς') «περὶ παντὸς ποιητέον ὅπως ᾧς τάχιστα τὸν ἐνθένδε πόλεμον εἰς τὴν Ἡπειρον ἀφοριοῦμεν», ᾧς καὶ ἐν τῷ τοῦ Εὐριπίδου (Β. 48) «εἰς δ' ἄλλην χθόνα, τάνθένδε θέμενος εὖ, μεταστήσω πόδα», τὸ ἐνθένδε = τῷ ἐνταῦθα ἐξελάμβανεν δικαστής Κοραῆς, ἀλλ' ἀνατιρρήτως ἀμφοτερά τὰ χωρία ταῦτα εἰς τὴν περὶ οὐδὲ λόγος ἐνταῦθα ἔφελξιν ἀνακτέα = ὅπως (= τίνι τρόπῳ) τὸν ἐνταῦθα πόλεμον ἐντεύθειν εἰς τὴν Δίσιαν περιορίσαμεν ποιητέον κτλ.

Σημ. 6'). Ἄν εἰς πάντα ἐν γένει τὰ εἰς θὲν ἐπιβρήματα ἐπικρατεῖ ἡ τοιαύτη σημασία τῆς ἐκ τίνος ὁρμῆς, δι' ἣν γίνεται ἡ προεξηγηθεῖσα ἔφελξις, ἢ πολλότατα κατάντησαν ἴσοδύναμα τοῖς ίδιοις πρωτοτύποις, τὸ κάτωθεν = κάτω, τὸ ἄνωθεν = ἄνω κτλ. πει τούτων φιλονεικοῦσιν οἱ φιλόλογοι. Ζητεῖται π. χ. εἰ τὸ οἱ κάτωθεν θεοί (Σ. Αντ. 1070) = οἱ κάτω θεοί ἢ = οἱ κάτωθεν ἐνεργοῦντες εἰ τὸ οἱ ἄνωθεν οἰωνοί (Σ. Ηλ. 1058) = οἱ ἄνω οἰωνοί ἢ οἱ ἄνωθεν πρὸς τὰ κάτω, πρὸς τὴν γῆν, πετόμενοι. Ίνα ἐφραγμοῦθή εἰς πολλαὶ ἄλλας ἢ δευτέρα ἐκδοχήν, πρέπει νὰ ἐννοηθῇ ἡ ἐκ τῶν ἄνω πρὸς τὰ κάτω ἢ ἀντιστρόφως κίνησις τῶν διμάτων. Οὕτω θὰ ἥτο τὸ (Σ. Φ. 28) ἄνωθεν ἢ κάτωθεν; — τοῦ πλοίου τὰ κάτωθεν (Δ. Φ. Β. 8'). ὁ κάτωθεν νόμος (Δημ. Άριστοχρ. Α'. Γ'), ὅπερ θὰ ἥτο ὡς τὸ τῆς συνηθείας «ὁ κάτωθεν ὑπογεγραμμένος», κάτωθεν δηλ. θεωρουμένου τοῦ γράμματος. Ὕπάρχουσιν δύος καὶ χωρία ἄτινα καὶ πρωτότυπα σύστοιχα οὐκ ἔχουσι, καὶ τοιαυτὴν θεωρίαν δυσκόλως ἐπιδέχονται.

§. 55. Συνηθεστάτη δὲ ἡ τοιαύτη ἔφελξις ἐπὶ τῶν προθέσεων ἀπὸ καὶ ἔκ διήρπαστο ὑπὸ τοῦ βασιλικοῦ στρατεύματος καὶ αὐτὰ τὰ ἀπὸ τῶν οἰκιῶν ξύλα (Ξ.) = τὰ ἐν ταῖς οἰκίαις ξύλα διήρπαστο ἀπὸ τῶν οἰκιῶν. — ἔφενγον οἱ ἀπὸ τῶν ἐν δεξιᾷ οἰκιῶν (Ξ.). — ἄρας τι τῶν ἀπὸ τῆς τραπέζης (Θεόφ. Χαρ. Β'). — Il prend ensuite quelque morceau choisi de ce qui est servi sur la table (Κορ.). — οἱ ἐκ τοῦ πλοίου σύσκηνοι (Σ.). — ἀπολωλεκώς ἀπαρτα τὰκ τῆς οἰκίας (Άρφ.). Οὕτω παρὰ τῷ αὐτῷ Ἀοιστοφάνει τῶν στρατηγῶν ὑπέδραμε τοὺς ἐκ τῆς Πύλου, παρὰ Πλάτωνι ἦν γέλως ὑπὸ τῶν ἐκ τῆς ὀλκάδος, παρὰ Ξενοφῶντι ἥρωτα τοὺς αὐτομόδιους τὰ ἐκ τῶν πολεμίων, παρὰ Θουκυδίδῃ ἔντευχοντο δὲ καὶ δ ἄλλος δυμιλος δ ἐκ τῆς γῆς = δ ἐν τῇ γῇ ὃν ἐκ τῆς γῆς ἢ αὐτόθιν ἔντευχοντο. — οἱ τ' ἐπιβάται ἐθεράπευνον, ὅτε προσπέσοι

ταῦς τη^τ, μὴ λείπεοθας τὰ ἀπὸ τοῦ καταστρώματος τῆς ἀλ-
λης τέχνης.

§. 56. Οὐδὲ ἡ παρὰ καὶ ἡ περὶ μένουσι τοῦ τοιούτου πάντη
ἔλευθεραι· δοτις δ' ἀφικεῖτο τῷ παρὰ βασιλέως πρὸς αὐτόν
(Ξ.) = δοτις τῶν παρὰ βασιλεῖσθνων παρὰ βασιλέως ἀφικεῖτο.
— οἱ παρ', Αριαίον (Ξ.). — ἐξήγγειλλοι γάρ τινες τῷ παρὰ
Τισσαφέροντος Ἐλλήνων (Ξ.). — τὰ παρ', Ἐγεσταῖων (Θ.).

§. 57. Οὗτω καὶ τὰ περὶ δίκης (Πλ.). — τὰ περὶ τοῦ
φρουρίου (Ξ.). — τὰ περὶ Προξένου (Ξ.). — τὰ περὶ τοῦ Ἐτεο-
νίκου (Ξ.) κτλ. Ταῦτα, ἵνα δομοιάσωσι τοῖς προηγουμένοις,
πρέπει νὰ ἐκληφθῶσιν = τὰ ἐρ τῇ δίκῃ γενόμενα καὶ τὰ
περὶ δίκης πυθέσθαι = τὰ τῷ Προξένῳ συμβάντα καὶ τὰ
περὶ Προξένου. Ἀλλ' εὔκολώτερον ἐν τούτοις δυνατὸν ἐννοῆ-
σαι τὰ λεγόμενα.

§. 58. Τὸ πρακθοικὸν ὕσπερ συντάσσεται δυχλώτερον
μὲν κατὰ τὸ ῥῆμα εἰς δὲ ἀναφέρεται· καὶ στρεπτὸν δὲ ἐφόρει
καὶ ψέλλια καὶ τάλλα, ὕσπερ (φοροῦσιν) οἱ ἄριστοι Περσῶν
(Ξ.). Ἀλλὰ καὶ τοῦτο δυνάμει τῆς ἔλξεως ἀφομοιοῦται πρὸς
τὸ ἄλλο κῶλον· οἷμαι τὸν τεωτέρους πυνθάνεσθαι, ὕσπερ
καὶ ἐμέ (Ἀντιφ.). — εὑχεσθαι πᾶσι τοῖς θεοῖς τὴν αὐτὴν λα-
βεῖν παράγοιαν ἐκεῖνον ἦτερον ποτὲ τοὺς προγόνους αὐτοῦ
(Δ.). — καὶ νῦν τοὺς Ἀθηναίους οὐχ ἔκας, ὕσπερ ἐκεῖνον,
ἀλλ' ἐγγὺς ὅντας περιοράτε (Θ.) = οὐχ ἔκας ὅντας, ὕσπερ
ἐκεῖνος ἦν. — πρὸς ἄρδρας παρδημέι τε ἀμυνομένους καὶ οὐχ
ἀπολέκτοντες ὕσπερ καὶ ἡμᾶς (Θ.). — πρὸς ἄρδρας τολμησόν
οἵους καὶ Ἀθῆνας οὓς (Θ.).

Σημ. Σημειώτεον δ' ἐνταῦθα, διτὶ ἐν ταῖς τοιούταις παρομοιώσεσι διὰ
τῶν ἀναφορικῶν πρὸς τὰ ἀναφερόμενα ποτὲ μὲν τίθεται δὲ καὶ σύνδεσμος
ἐν τῷ ἀναφερομένῳ κώλῳ, «ώς καὶ τοῦτ' ἐστιν ἐπερ ἐλέγομεν — καὶ νῦν
ὕσπερ τὸ πάλαι — πότερον καὶ τοῦτὸ σοι δοκεῖ ὕσπερ τοῖς πολλοῖς ἀγ-
θορώποις» (Πλ.); ἀλλὰ σπανιώτερον τοῦτο. Συχνάτεον τίθεται δὲ σύνδεσμος
ἐν τῷ ἀναφορικῷ κώλῳ, ως ἐν τοῖς ἀνωτέρω παραδείγμασιν, ἐνίστε δὲ καὶ
ἐν ἀμφοτέροις: «δεῖ οὐκέτι, ὕσπερ καὶ τιμῆς μεθέξετε, οὕτω καὶ τῶν κινδύ-
νων μετέγειν» (Ξ).

§. 59. Ἀλλο εἶδος; ἐφέλξεως, ἐκτῆς τούτου τοῦ ἐπὶ τῶν

ἀναφορικῶν, γένεται ἐπὶ τῶν προεξηγηθέντων εἰδικῶν λόγων, διὰ τῶν ἦναι μὲν τὰ δύο κώλα τοῦ λόγου κεχωρισμένα, καὶ ὅχι εἰς ἓν συγχωνευμένα, ὡς ἡ φύσις τῆς ἐφέλξεως ἀπαιτεῖ, ἀλλὰ ἡ πτῶσις, ἥτις ἔπρεπε νὰ ἦναι ὑποκείμενον τοῦ διὰ τῆς ὁριστικῆς καὶ τοῦ ὅτι ἡ ὁρά ἐκφερομένου κώλου, μεταφέρεται εἰς τὸ πρῶτον κώλον ὡς ἀντικείμενον τοῦ ἐν αὐτῷ ῥήματος ἔγρων δημοκρατίαρ ὅτι ἀδύνατόρ ἐστιν ἐτέφωρ ἄρχειν (Θ). — *lēgouσi* δ' ἡμᾶς ὡς ἀκίνδυνον βίον ζῶμεν. — εἰ βούλεσθ' ἀκοῦσαι τὴν δ' ὅπως ἀπώλετο ($\Lambdaρφ$). Ἐνταῦθα ἀνάγεται καὶ τὸ τὴν γῆν ὀπόση ἐστιν εἰδέραι (Ξ).

§. 60. ‘Ως δε τὸ τελευταῖον ($\S. 59$) εἶναι διάφορον τῶν δύο προεκτεθέντων εἰδῶν τῆς ἐφέλξεως, οὕτω πάλιν διάφορον τούτου εἴδος εἶναι διὰ τὴν ἡ ἀποστάσιος σύνταξις τῶν ἀπαρεμφάτων τρέπηται εἰς προσωπικήν πρέπων ἔφυς πρὸ τῶνδε φωνεῖν (Σ). — πρέπει σε πρὸ τῶνδε φωνεῖν. — οὐ προσήκομεν κολάζειν τοῖς δε, ἀλλὰ Φωκέων γῆ (Σ). — οὐ τούτοις προσήκει κολάζειν ἡμᾶς, ἀλλὰ τῇ Φωκέων γῆ.

§. 61. ‘Ωσαύτως ἐγὼ δίκαιος εἰμι τῶνδ’ ἀπηλλάχθαι κακῶν (Σ). — δίκαιον ἐστιν ἐμέ. — καὶ σὺ οὖν ἡμῖν δίκαιος εἰς ἀντιχαρίζεσθαι (Ξ). Οὕτω καὶ ἐπὶ τῶν ἄξιος, ἀγαγκαῖος, δῆλος, ἀδηλος καὶ τῶν τοιούτων ἐστι δὲ ἐκεῖνο οὐκ ἀδηλος ἐρῶν (Δ). — οὐκ ἀδηλόν ἐστιν ἐκεῖνο αὐτὸν ἐξεῖν. καὶ τοῦτο διὰ τὴν συγγένειαν αὐτῶν πρὸς τὰ ἀποστάσια ($\sigma. 99$, §. 24), καὶ διὰ τὴν κλίσιν ἵσως τῶν Ἑλλήνων εἰς τὸ προτιμᾶν, ὅπου ἔνεστιν, ἐμψυχον ὑποκείμενον ($\sigma. 73$, §. 10). Εκτὰ μίμησιν δὲ καὶ τὰ οὔκουν γέλως ἥδιστος εἰς ἐχθροὺς γελᾶρις (Σ). — οὐχ ἥδιστόν ἐστιν εἰς ἐχθροὺς γελᾶν; — ἐρθυμομυέτρους ὅτι ἡμισυς βίος βιώται χρείττων ἀλύπως ἐστὶν ἡ διπλάσιος λυπονυμέρῳ, ὕσπερ οὗτος ($\Deltaυσ$.).

§. 62. ‘Ἐφελξις ἐπικρατεῖ καὶ εἰς τὴν ἐπὶ ταῦτο προσωπίας σύνταξιν τοῦ ἀπαρεμφάτου. — *Aλέξαρδος* ἐφασκειν εἶραι Διὸς νίδις. — Ωσαύτως ἐπὶ τῶν ἐδέορτο αὐτοῦ εἶραι προθύμον. — ἔξεστι μοι γενέσθαι εὐδαιμονι. — *Δημοσθέης* σεμνύρε-

ταὶ τῷ γραφεῖς ἀποφυγεῖν κτλ. διότι τὸ προτασσόμενον ὑποκείμενον ἡ ἀντικείμενον ἐφέλκει καὶ συσχηματίζει πρὸς ἔκπτὸν τὸ ἐπόμενον (Ίδε σ. 96, §. 12 καὶ ἀνωτέρω §. 37). Ὡσαύτως καὶ ἐπὶ μετοχῆς Ἰαρὼν γοῦν ὥδε κάλλιον Ἰαρεῖν (Εὐρ.) = κάλλιον τὸ θανεῖν σε ὥδε.

§. 63. Καὶ ἐπὶ τούτων μὲν φαίνονται δύο κῶλα τοῦ λόγου, εἴτε καθ' ὅλου (§. 40—43), εἴτε κατὰ μέρος (§. 60), ἐνούμενα διὰ τῆς ἐφελξεως. Ἐλλ' ἡ δύναμις αὐτῆς ἔκπτενται καὶ εἰς λόγον ἐξ ἐνὸς μόνου κώλου συγκείμενον. Γίνεται δὲ τοῦτο μετὰ τῶν ρημάτων εἶναι, γίγνεσθαι, κατεῖσθαι, ὅταν ἐφελκόμενα ὑπὸ τοῦ κατηγορουμένου τίθενται μᾶλλον κατὰ τὸν ἀριθμὸν αὐτοῦ ἡ κατὰ τὸν τοῦ ὑποκείμενου, ὡς ἡ κοινὴ χρῆσις ἀπαιτεῖ τὸ μῆκος τοῦ δρύγματος ἐπτὰ στάδιοι εἰσι (Ἑρ.). — τὸ δ' ὥρ πάλαι αἱ Θῆβαι Αἴγυπτος ἐκαλέετο (Ἡο.). — *Xárites* δ' ὄμοιώς κέκληται γάρ εὐκλεής (Αἰσχ.) = ὁ γόος κέκληται *Xárites*.

§. 64. Καὶ ἐπὶ πολλῶν ἄλλων περιστάσεων παρατηρεῖται ἡ δύναμις τῆς ἐφελξεως, αἵτινες ὅμως δύνατὸν νὰ ἀναγθῶσιν εἰς τὴν γενικὴν ταύτην περίστασιν. "Οπου καὶ δσάκις ἡ δύναμις τοῦ ἡγουμέρου ὑπερισχύοντα ἐφελκει πρὸς ἔαντὸ καὶ συσχηματίζει κατά τι τὸ ἐπόμερον, ἡ ἀτιστρόφως τὸ αὐτὸ ποιεῖ ἡ δύναμις τοῦ ἐπομέρου πρὸς τὸ ἡγούμερον, καὶ οὕτω μεταβάλλεται ἡ γυσικωτέρα τοῦ λόγου π.λοκή, ὑπάρχει ἐλξίς ἡ ἐφελξίς, τείνουσα εἰς τὸ καταστῆσαι τὸν λόγον μᾶλλον συντεταμένον καὶ ἀπηρτισμένον, δεικνύουσα καὶ διὰ τοῦ ἐξωτερικοῦ σχήματος τὴν ἐν ταῖς ἐννοίαις ὑπάρχουσαν ἐνότητα.

§. 65. Ὅπο τὸ ιδίωμα τοῦτο ποέπει νὰ ἀναγθῇ καὶ ἡ μετάθεσις τῶν λέξεων. "Εστι δὲ μετάθεσις ἡ ἐκ τῆς οἰκείας εἰς ἄλλην θέσιν μετατόπισίς τινος λέξεως, γινομένη διὰ πολλοὺς λόγους" τὴν δ' ἐθέλουσαρ ἐθέλων ἀρήγαγεν ὅνδε δόμορδε (Ὀδ.). — παρ' οὐκ ἐθέλων ἐθελούσῃ (Ὀδ.). — αἰσχύνει πόλιν τὴν αὐτὸς αὐτοῦ. — ἐρ ἄλλοτε ἄλλη = ἄλλοτε ἐν ἄλλῃ.

§. 66. Εἰς τὴν μετάθεσιν ἀνάγεται καὶ τὸ Ὑπερβατὸν

Σχῆμα λεγόμενον, verbi transgressio παρὰ Ῥωμαίοις, ὅπερ δύο λέξεις εἰς μίαν ἔννοιαν ἀνηκούσας διαχωρίζει μεσολαβήσει ἄλλων λέξεων· ἀ.λ.' ἀπερύκει καὶ Ζεὺς κακάρ καὶ Φοῖβος Ἀρρείων φάτιν (Σ.), ἐνθα τὸ κακάρ χωρίζεται ἐκ τοῦ φάτιν εἰς δὲ ἀνήκει·— καὶ προσαραγκαστέον τὴν τοῦ ἀγαθοῦ εἰκόνα ἥθους ἐμποιεῖν τοῖς ποιήμασιν (Πλ.); — ἀξιῶ μηδεμίαρ μοι διὰ τοῦτο παρ' ὑμῶν ὁργὴν γενέσθαι (Δ.).— σπείρουσι δ', ἢ τῷ ζῶσι, Δήμητρος στάχυν (Εὐρ.);

§. 67. *Ως δὲ τὰ ὄμοια ἢ καὶ τὰ ἀντίθετα ἀναδεικνύονται καλλίτερον ἄλλήλοις παρακείμενα, οὕτω διὰ τοῦ ὑπερβατοῦ χωρίζομένη ἡ λέξις ἐκ τῆς οἰκείας θέσεως ἐλκύει μᾶλλον τὴν προσοχὴν τοῦ ἀναγνώστου πρὸς τὴν δὲ αὐτῆς παρισταμένην ἔννοιαν. Ως διὰ τοῦ πρώτου γίνονται τὰ ποικίλους μὲρ ποικιλῆ ψυχῆ καὶ παραρμονίους διδοὺς λόγους, ἀπλοῦς δὲ ἀπλῆ (Πλ.).— αἰσχύνει πόλιν τὴν αὐτὸς αὐτοῦ.— παρ' οὐκ ἐθέλωρ ἐθελούσῃ, οὕτω διὰ τοῦ δευτέρου μετὰ τῶν ὄμοίων καὶ τὸ ἀ.λ.' ἀπερύκοι καὶ Ζεὺς κακάρ καὶ Φοῖβος Ἀπόλλωρ φάτιν.*

§. 68. Πολλάκις μὲν καὶ ἡ μετάθεσις καὶ τὸ ὑπερβατὸν φέρουσιν εὐφωνίαν, καὶ ἐξχίρουσιν, ὡς εἴπομεν, τὴν ἔννοιαν· ἀλλὰ καὶ δυσκολίαν φέρουσιν ἄλλοτε διὰ τὸν χωρισμὸν τῶν οἰκείων καὶ τὴν μετατόπισιν· ἔχεις πά.λαι ἀν ἐπεθύμεις (Θεόκ.) = ἔχεις ὃν ἐπεθύμεις πάλαι. Πρὸς τοῦτο παραβάλλουσι τὸ τοῦ Ἀριστοφάνους· οἷμαι γάρ αὐτὸς αὐτίχ' εὑρήσειν ὅπερ πά.λαι ποτ' ἐζήτει.— περὶ γάρ τίρος ἀν μᾶ.λλον πολλάκις τις νοῦρ ἔχωρ χαίροι λέγωρ καὶ ἀκούωρ (Πλ.) = πολλάκις λέγων καὶ ἀκούων.

§. 69. Διὰ τῆς μεταθέσεως γίνεται καὶ τὸ Χιαστόν *Σχῆμα λεγόμενον, καθ' δὲ δύο σχετικὰ κῶλα τοῦ ἐπομένου λόγου τίθενται κατὰ τάξιν ἐναντίαν τοῦ ἡγουμένου, ὥστε τὸ ἀντίθετον παράκειται εἰς τὸ ἀντίθετον· οὕτω π. χ. εἰς τὸ τοῦ ποιητοῦ οἰμωγή τε καὶ εὐχωλή πέλερ ἀρδρῶν ὀλλύντων τε καὶ ὀλλυμέρων (Πλ.), οὕτε τὸ ὀλλύντων ἀναφέρεται εἰς τὸ προταθεῖν οἰμωγή, οὕτε τὸ ὀλλυμέρων εἰς τὸ ἐπιταχθεῖν εὐχωλή·*

διότι ἡ μὲν οἰμωγὴ εἶναι τῶν διλυμέρων, ἡ δὲ εὐχωλὴ τῶν διλύρτων· δύεν ἡ κανονικωτέρα πλοκὴ ἡτον διλυμέρων τε καὶ διλύρτων.

§. 70. Λέγεται δὲ χιαστός, διότι ἡ ἀληθὴς θέσις τῶν κώλων παρίσταται διὰ τοῦ γράμματος *X*, σταυροειδῶς ἀναγινωσκομένων·

οἰμωγὴ **X** εὐχωλὴ
διλύντων **X** διλυμένων

Τὸ αὐτὸ δὲ καλεῖται καὶ χιασμός.

§. 71. Ωσαύτως διὰ τῆς μεταθέσεως γίνεται καὶ τὸ λεγόμενον *Πρωθύστερον* ἢ *Υπερδρόπωτον Σχῆμα*. Καλεῖται δὲ οὗτως ἐκείνη τοῦ λόγου ἡ πλοκή, καθ' ᾧν προτάσσεται εἰς τὸν λόγον τὸ φύσει ὑστερον καὶ ἐπιτάσσεται τὸ φύσει πρότερον· ἐν σοὶ μὲν λήξω, σέο δὲ ἄρξομαι (*Ιλ.*).—ώς τἀπίλοιπα τῶν λόγων σὺ μὲν κ.λ.νης, ἐγὼ δὲ φράζω (*Σ.*).—οικτρότατα θοράματα καὶ σφάγια γενναιῶν τέκνων (*Εύρ.*).

Δ'. Περὶ Ἀνακολούθου καὶ τῶν ὑπ' αὐτῷ ἀναγομένων Σχημάτων.

§. 72. *Araxόλουθος* καλεῖται ἐκείνη τοῦ λόγου ἡ πλοκὴ ἥτις, ἐκτρεπομένη τοῦ κατὰ φύσιν καὶ ἀκοιθοῦντος είρμου τῆς ἀρχισθείσης σειρᾶς, ἐκφέρει τὸ τέλος διάφορον παρὰ τὴν ἀρχήν. *Araxόλουθος* εἶναι παρ' ἡμῖν, μεταξὺ ἀλλων, τὸ ἐγώ διὰ ταῦτα δέρ με μέλει· διότι ἀσχίσας ὁ λόγος διὰ τοῦ ἐγώ, ἐπὶ σκοπῷ νὰ ἀκολουθήσῃ διὰ καταλλήλου δήματος, δὲρ φροτίζω ἢ τοιούτου τινός, μεταβάλλεται ἀκολούθως, ὡς εἰ, ἀντὶ ἐγώ, ὑπῆρχεν ἐμέ.

§. 73. Τὸ ἀραχόλουθον εἶναι τὸ ἀντίστροφον τῆς ἐφέλξεως· διότι, ἐν ᾧ αὕτη τείνει νὰ συγχωνεύσῃ τὰ δύο εἰς ἓν, τρέπουσα π. χ. τὸ ὄργας ἄφεις, ἀς ἔχεις, εἰς τὸ ἀς ἔχεις ὄργας ἄφεις, ἐκείνο γωρίζει τὸ ἓν εἰς δύο. Οὕτως εἰς τὸ τοῦ Πλάτωνος ἀποθ.λέψας πρὸς τοῦτο τὸ στόλον ἔδοξέ μοι πάγκαλος εἶναι (*Ν. Γ. 686*) ἡ μία ἔννοια, τὴν δποίκην ἐποεπε νὰ ἐκφέρῃ ὁ λόγος κατὰ σειρὰν διμελήν· ἀποθ.λέψατί μοι ἔδο-

ξερ ἡ ἀποθέψας ηγησάμην κτλ. χωρίζεται διὰ τοῦ ἀραχόλουθου εἰς δύο· 1. ἀποθέψας κτλ. 2. ἔθοξέ μοι κτλ.

§. 74. Ἐπίσης ἐκτεταμένη καὶ ποικίλη εἶναι ἡ χρῆσις τοῦ ἀρακολούθου ἐν τῇ ἑλληνικῇ συντάξει, ώς ἡ τῆς ἐφελξεώς, κατὰ πολλοὺς καὶ διαφόρους τρόπους γινομένων ἀμφοτέρων.

§. 75. Καὶ πρώτον μὲν γίνεται τὸ ἀρακόλουθον ἐν τῇ ἑλληνικῇ συντάξει, ὅταν, ἀρχίζων δὲ λόγος δι’ ὄνομαστικῆς, ἀντὶ νὰ ἀκολουθήσῃ τὸ κατάλληλον ῥῆμα εἰς δὲ πρεπεῖ ν’ ἀποδοθῇ, τρέπεται εἰς ἄλλοιαν σειράν, ώς εἰς ὑπῆρχε δοτική, καθάπερ εἴναι τὸ ἀνωτέρῳ χωρίον τοῦ Πλάτωνος (§. 73), τὸ τοῦ Ξενοφῶντος βουλίμενος (δὲ Κύρος) κατάσκοπότιτα πέμψαι, ἔδοξερ αὐτῷ ἐπιτήδειος εἶναι δὲ Ἀράσπας ἐλθεῖν ἐπὶ τοῦτο, (Ξ. Κ. Π. σ'. α. 31), καὶ πολλὰ ἄλλα τοιχῦτα.

§. 76. Εἰς τὸ τοιοῦτον ἀρακόλουθον ἀνάγονται ἐν μέρες καὶ αἱ ἀπόλυτοι ὄρομαστικαὶ διότι καὶ ἐν αὐταῖς ἀρχόμενος δι συγγραφεὺς τοῦ λόγου δι’ ὄνομαστικῆς καὶ προδαίνων μέχρι τινὸς κατ’ αὐτὸν τὸν εἰρμόν, καταλείπων αὐτὸν μετέπειτα λαμβάνει ἄλλον, δι’ οὖν, γραμματικῆς ἀκαταλληλίας γινομένης, ἡ ὄνομαστικὴ μένει ἄνευ ῥήματος, ἐκκρεμής καὶ ὄντως ἀπόλυτος· μέλλων δὲ πέμπειν μὲν Οἰδίπον κλεινὸς γόρος, ἐν τῷδε ἐπεστράτευσαρ Ἀργεῖοι πόλιν (Εὔρ.). — Αἰας, πάλαι δὴ σ’ ἐρωτῆσαι θέλων, σχολῆ μὲν ἀπῆγετε (Εὔρ.).

§. 77. Δεύτερον δὲ γίνεται τὸ ἀρακόλουθον, τρεπομένου τοῦ κώλου ἀντιθέτως, ἡ ἐν τῷ προηγουμένῳ, ἀρχίζοντος δῆλ. τοῦ λόγου διὰ δοτικῆς καὶ τελευτῶντος εἰς ὄνομαστικήν· καὶ τοῖς Συρακουσίοις κατάπληξις οὐκ ὀλίγη ἐγένετο, . . . δρῶτες κτλ. (Θ.). Ως δὲ τὸ ἀνωτέρῳ εἶναι = βουλομένῳ τῷ Κύρῳ ἔδοξε κτλ. οὕτω τοῦτο εἶναι = οἱ Συρακουσῖοι κατεπλάγησαν δρῶντες. Προηῆθε λοιπὸν ἐν τούτοις τὸ ἀρακόλουθον ἐκ τῆς κατὰ τὴν ἔννοιαν καὶ οὐχὶ κατὰ τὴν λέξιν συντάξεως.

§. 78. Διὰ τῆς κατ’ ἔννοιαν ἦτοι διὰ τῆς κατὰ τὸ νοούμενον ἡ σημαιορθμερος συντάξεως γεννᾶται τὸ ἀρακόλουθον καὶ ἐν πολλοῖς ἄλλοις. Οὕτω παρ’ Εὐριπίδῃ· ήτοι δὲ πᾶσ’ ὅμοιος βοή, δὲ μὲν στεράζων, δοσορ ἐτύγχανε πνέων, αἱ δὲ ηλά-

Cos: ἔνθα, κατὰ κανόνα, ἐν τῷ δευτέρῳ κώλῳ ἔποεπε νὰ ἐπηται γενικὴ ἀπόλυτος λεγομένη. Οὔτω παρὰ Θουκυδίδῃ τὰ περὶ Πύλων ὑπὸ ἀμφοτέρων κατὰ κράτος ἐπολέμειτο· Αθηναῖοι μὲν δυοῖν *reοῖν* ἐρατιαῖν *ἀεὶ τὴν ρῆσον παραπλέοντες τῆς ἡμέρας*, Πελοποννήσιοι δ' ἐρ τῇ ἡπείρῳ στρατοπεδεύσιεντο καὶ προσθολὰς ποιούμενοι τῷ τείχει, ὡς εἰ προύπλοκεν ἀμφότεροι ἐπολέμουν· οἱ μέρ... οἱ δέ...

§. 79. Ἀνακόλουθος εἶναι βέβαια καὶ ἡ πλοκὴ ἐπὶ τῶν παραχρονικῶν λόγων, ὅταν τὸ δῆμος, ἀντὶ νὰ συμφωνῇ πρὸς τὸ κώριον κῶλον, διὰ τῆς ἔλξεως φέρηται ποδὸς τὸ διὰ τοῦ ὕσπερ ἀσχόμενον ὅσοι ὕσπερ καὶ ἡμεῖς ὑπὸ Αθηναίων ἐτίθουντενόμεθα (Θ.). — Ήντοι οἱ ἡγεμόνες ὕσπερ τὸν ὑμεῖς διαγράμμορας ποιήσησθε (Θ.). Ωστάτως καὶ ἐπὶ συγκρίσεων ἡπερ (*τριχή*) ἀσὶ *ρέλτιον* ἡ ἡμεῖς ἡμῶν αὐτῶν ἐπιμελούμεδαι (Δ.).

§. 80. Καὶ κατὰ πολλοὺς ἔλλοις τρόπους γίνεται τὸ ἀραχόλουθον, εἴτε δήμυκτος τίθεμένου ὅπου ἔποεπε, κατὰ τὰ προπγούμενα, νὰ ἴναι μετοχή, εἴτε διὰ πολλῶν παρενθέτεων διακοπτομένου τοῦ λόγου καὶ οίον λησμονούμενης τῆς πρώτην αεισῆς κτλ. Ὅστε, ὡς ὄπουδήποτε τὸ ἔπόμενον ἐνεργοῦν εἰς τὸ ἡγούμενον συμμεταβάλλει αὐτὸ κατά τι ἡ ἀντιστρόφως, τὸ ἡγούμενον εἰς τὸ ἔπόμενον, ἐπικρατεῖ ἐφελξίς, οὔτως ὑπάργει ἀραχόλουθία λόγου καὶ ἀραχόλουθον σχῆμα ἡ ιδίωμα ὅπου τὸ τέλος δὲν συμφωνεῖ πρὸς τὴν ἀρχὴν τοῦ λόγου.

ΤΕΛΟΣ.

ΠΙΝΑΞ

ΚΕΦΑΛΑΙΩΔΗΣ.

	Σελ.
Ἐγκύριος τοῦ Υπουργείου	6'.
Πρόδολος	ε'.

ΠΡΟΔΙΟΙΚΗΣΙΣ.

Περὶ Συντάξεως καὶ Συντακτικοῦ, καὶ περὶ διαιρέσεως τοῦ παρόντος πονήματος	ζ'.

ΤΜΗΜΑ ΠΡΩΤΟΝ.

ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΚΥΡΙΩΣ ΛΕΓΟΜΕΝΗΣ ΣΥΝΤΑΞΕΩΣ.

ΚΕΦ. Α'. Περὶ Λόγου.	4
— Β'. Περὶ Ὄνομάτων	8
— Γ'. Τὰ Ὄνόματα ως Προσδιορισμοί.	14
— Δ'. Περὶ Αντωνυμιῶν.	27
— Ε'. Περὶ Ἀρθρου	43
— ΣΤ'. Περὶ τῶν Κοινῶν Προσδιορισμῶν.	49
— Ζ'. Περὶ Ρημάτων.	55
— — Σύνταξις τοῦ εἰναι καὶ τινῶν ἄλλων οἰνοῖσον ισοδυνάμων.	—
— Η'. Διαιρεσίς καὶ Σύνταξις τῶν ἄλλων ρημάτων, ἐκτὸς τοῦ εἰναι	58
— Θ'. Σύνταξις τῶν Ἐνεργητικῶν Ρημάτων	60
— — Σύνταξις τῶν Ἀμεταβάτων Ἐνεργητικῶν	61
— Ι'. Σύνταξις τῶν Μεταβατικῶν Ἐνεργητικῶν	62
— ΙΑ'. Σύνταξις τῶν Διπτιώτων Μεταβατικῶν	66
— ΙΒ'. Σύνταξις τῶν Παθητικῶν Ρημάτων.	71
— ΙΓ'. Σύνταξις τῶν Μέσων Ρημάτων	74
— ΙΔ'. Σύνταξις τῶν Αποθετικῶν Ρημάτων	78
— ΙΕ'. Περὶ Ἐγκλίσεων	80
— — Αἱ Παρεμφατικαὶ Ἐγκλίσεις ἐν ἀπολύτῳ λόγῳ.	—

Σελ.

— ΙΣΤ'. Αἱ Παρεμφετικαὶ Ἐγχλίσεις ἐν συνδέσει λόγου καὶ ἔξαρτήσει	85
— ΙΖ'. Περὶ Ἀπαρεμφάτου καὶ Ἀπροσώπων Ρημάτων	92
— ΗΗ'. Περὶ Μετοχῆς καὶ τῶν εἰς τὸς καὶ τέος Ρηματικῶν.	101
— ΙΘ'. Περὶ Χρόνων τοῦ Ρήματος	110
— Κ'. Περὶ Ἐπέρρημάτων καὶ Ἐπιφωνημάτων	118
— ΚΑ'. Περὶ Ἀποφατικῶν Μορίων	126
— ΚΒ'. Περὶ Προθέσεων.	135
— ΚΓ'. Περὶ Συνδέσμων καὶ Πολυσήμων Μορίων	157

ΤΜΗΜΑ ΔΕΥΤΕΡΟΝ.

ΠΕΡΙ ΣΥΝΔΕΣΕΩΣ ΤΩΝ ΛΟΓΩΝ ΚΑΙ ΤΩΝ ΜΕΡΩΝ ΑΥΤΩΝ.

ΚΕΦ. Α'. Περὶ Συνδέσεως καὶ τῶν Διαφόρων αὐτῆς Τρόπων.	160
— Β'. Περὶ Λόγων Συμπλεκτικῶν	161
— Γ'. Περὶ Λόγων Διαζευκτικῶν	167
— Δ'. Περὶ Λόγων Ἀντιθετικῶν.	169
— Ε'. Περὶ Λόγων Αἰτιολογικῶν	172
— ΣΤ'. Περὶ Λόγων Τελικῶν	175
— Ζ'. Περὶ Λόγων Υποθετικῶν	177
— Η'. Περὶ Λόγων Ἀναφορικῶν.	181
— Θ'. Περὶ Λόγων Χρονικῶν.	184
— Ι'. Περὶ Λόγων Συμπερασματικῶν ἢτοι Λόγων Συνεπείας. 187	
— ΙΑ'. Περὶ Λόγων Εἰδικῶν ἢτοι Διηγγηματικῶν	189
— ΙΒ'. Περὶ Λόγων Ἐρωτηματικῶν	196

ΤΜΗΜΑ ΤΡΙΤΟΝ.

ΠΕΡΙ ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΩΝ ΣΧΗΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΙΔΙΩΜΑΤΩΝ.

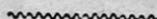
ΚΕΦ. Α', Περὶ Σχημάτων.	201
— Β'. Περὶ Ιδιωμάτων	207

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

ΒΙΒΛΙΟΠΩΛΕΙΟΝ Σ. Κ. ΒΑΑΣΤΟΥ, ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

(Όδός Ερμοῦ, αριθ. 178).

ΠΡΟΣ ΧΡΗΣΙΝ ΕΛΛΗΝ. ΣΧΟΛΕΙΩΝ ΚΑΙ ΓΥΜΝΑΣΙΩΝ.

- ΑΣΩΠΙΟΥ Κ.** Περὶ Ἑλληνικῆς συντάξεως περίοδος Α' Ἐκδ. ζ' . . . . . 3.—
—Περὶ Ἑλληνικῆς Συντάξεως περίοδος Β'. Ἐκδ. θ' . . . . . 12.—
ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΟΥ Δεοντίου. Ἐπιτομὴ τῆς Ῥωμαϊκῆς ἱστορίας Ἐκδοσις θ'. . . . . 5.—
ΑΠΟΣΤΟΛΙΔΟΥ Μισαχλίδος. Εγχειρίδιον τῆς κατὰ Χριστὸν Ηβραϊκῆς Ἐκδ. 1868 . . . . . 3.—
—Ἐπιτομὴ τῆς Ἱερᾶς ἱστορίας, ἐκ τῶν Θεοπνεύστων Βιβλίων τῆς Παλαιᾶς καὶ Καίνης Διαθήκης. Ἐκδοσις ζ' 1871 150
ΓΕΩΗ Ι. Κ. Ἀρχαία Γεωγραφία τῆς Ἑλλάδος . . . . . 2.—
ΔΡΑΪΚΗ ΙΩ. Ἑλληνικὴ Γραμματικὴ, κατ' ἔγχρισιν τῆς Κυθερώνησσος. Ἐκδοσις γ'. 225
—Στοχειώδης Γραμματικὴ Ἰχνογραφία μετ' ἐπιτόμου Διαμετρίου, μετὰ 126 σχημ., ἐν τῷ κειμένῳ. Ἐκδοσις δ' 1873 125
—Διαμετρικὴ, ὡς πράκτικαι γνώσεις Αριθμητικὴ καὶ Γεωμ. ἐφαρμοσμέναις εἰς τὰς τέγυνας ὑπὸ I Δραχμ. 239
ΔΑΡΒΑΡΦΩΝ Δ. Ν. Κατάγνοις, κατ' ἔγχρισιν τῆς Ἱερᾶς Συνόδου. 1—
ΔΑΣΚΑΛΑΚΗ Μιχαήλου Τὸ πρῶτον βιβλίο. τοῖς Ἑλλήνος σπουδ. σὺν τῆς Γαλλικῆς, ὡς δασκαλία πλήρης τῆς Γαλ. ἀναγνώσεως, θεωρητικὴ καὶ πράκτικὴ, κατὰ μέσοδον θλως νεανῶν καὶ μετὰ τῆς γραφῆς. 150
—Μήθεος Οὐλλενδόρφου πρὸς ταχεῖαν μήχισιν τῶν γλωσσῶν επηρμοστήνην

- εἰς τὴν Γαλλικὴν γλῶσσαν καὶ πόν νέον διατάξεως τῶν μαθητῶν. (ὑπὸ τὰ πιεστήρια).
ΖΕΝΕΥΤΡΑΚΗ Ν. Γαίου Σαλκρίσπου πόλεμος Κατελλινικὴ μετὰ σημειώσεων. . . . .
ΚΑΣΤΟΡΧΗ ΕΥΘ. Ἐπίτομος νικὴν Γραμματικὴ (τεχνολογία συντακτικόν) . . . . .
—Αττινικῆς Γλώσσης πρώτα μετα. Ἐκδ. γ' . . . . .
ΚΟΥΤΜΑΝΟΥΗΣ ΣΤ. Α. Λεξικὸν τινοελληνικόν. Ἐκδ. τοῦ 1873.
ΚΟΝΤΟΓΟΝΗ Κ. Ἰστορία τῶν τῆς Εκκλησίας πατέρων καὶ Α'—Δ'. ἔκατοντ. τόμοι 2.
ΑΩΜΩΝ. Στοιχεῖα τῆς Γαλλικής φωνῆς. Ἐκδ. δ' . . . . .
ΟΥΟΛΚΙΟΥ Α. Γραμματικὴ τῆς μανικῆς Γλώσσης. . . . .
ΗΑΝΤΑΖΗ Δ. Σύνοψις Γενικῆς φίλας ἔκτενεστέρων τὴν Ἑλληνικήν περιέγουσσα. Ἐκδ. ζ' . . . . .
—Ιερὰ Ἰστορία κατ' ἐπιτομὴν ἐν τῆς Ἱερᾶς Συνέδου καὶ τῆς Κυριεἴδους θ'. . . . .
—Σύνοψις Ἰστορίας τῆς Ἑλλάδος τῶν ἀρχ. γρίβων μέχρι τοῦ Ἐκδοσις ζ' . . . . .
ΠΙΑΛΥΖΩΙΔΟΥ Α. Τὰ Ἑλληνικὰ ἐν Βίοις τῆς Ἑλλάδος ἀπὸ τῶν ἀττίτων μέχρι τῶν ν. ωτάτων καὶ τόμοι δύο. . . . .
ΦΩΤΙΑΔΟΥ ΕΝΗ. Σύντομος Πραματείας περὶ Ἐπικοῦ μάτρου καὶ κῆς Διαλέκτου . . . . .

Τιμᾶται Δραχ. 1,75.